

Års- och hållbarhetsredovisning 2020

Detta är Handelsbanken

Handelsbanken bildades 1871. När banken nu närmar sig 150 år, är vi en av världens starkaste banker. Banken drivs med ett decentraliserat arbetsätt, stark lokal förankring och höga hållbarhetsambitioner.

Vårt sätt att driva bank bygger på tilltro och respekt för den enskilda individen, såväl kunder som medarbetare. Vi bygger långsiktiga, djupa kundrelationer och växer främst genom att nöjda kunder rekommenderar oss. Vi har sex hemmamarknader – Sverige, Storbritannien, Norge, Danmark, Finland och Nederländerna.

Handelsbankens mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna.

Året i korthet

Rörelseresultatet, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, ökade med 1 procent. Inklusive dessa minskade resultatet till 20 135 miljoner kronor (21 796).

Räntabiliteten på eget kapital, justerat för jämförelsestörande poster och valuta, uppgick till 11,0 procent (11,9) och inklusive dessa till 10,0 procent (11,9).

Resultatet per aktie minskade till 7,87 kronor (8,65).

Kärnprimärkapitalrelationen ökade till 20,3 procent (18,5).

Kreditförlustnivån uppgick till 0,03 procent (0,04).

Intäkterna, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, steg med 1 procent. Inklusive valuta minskade de med 1 procent till 44 248 miljoner kronor (44 564).

De totala nettoinflödena till bankens fonder ökade med 37 procent till 41 miljarder kronor (30).

Av de totala nettoflödena till den svenska fondmarknaden gick 46 procent till Handelsbankens fonder.

Den underliggande kostnadsökningen, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, uppgick till 1 procent. Inklusive dessa steg kostnaderna till -23 334 miljoner kronor (-21 743).

Justerat för valuta och jämförelsestörande poster uppgick K/I-talet till 48,8 procent (48,3). Inklusive dessa uppgick K/I-talet till 52,7 procent (48,8).

Nöjda kunder

På alla sex hemmamarknader är Handelsbankens kunder nöjdare än genomsnittet*

All verksamhet inom Handelsbanken utgår från kunden. Kundernas önskemål och beteenden styr utvecklingen av mötesplatser, produkter och tjänster. Det ger resultat. Handelsbanken har under en lång tid haft nöjdare privat- och företagskunder än genomsnittet för branschen på alla våra hemmamarknader.

I utvecklingen av våra digitala mötesplatser är målet att bygga lika starka relationer digitalt som vi har på våra kontor. Varje kund ska få rätt erbjudande vid rätt tillfälle – oavsett var de möter oss.

Hållbar verksamhet

Handelsbanken rankas som den mest hållbara banken bland jämförbara konkurrenter**

Inom bankens kreditgivning finns tydliga riktlinjer för bland annat mänskliga rättigheter, arbetsvillkor samt miljö- och klimathänsyn. Bankens gröna lån ökade med 116 procent jämfört med föregående år.

I uppdraget att förvalta kundernas sparande förenar Handelsbanken ambitionen att skapa en god avkastning med insatser för en hållbar framtid. Handelsbanken Fonder har fått en rad utmärkelser för sitt hållbarhetsarbete.

Trygg bank

Handelsbanken utsågs 2020 till världens tryggaste bank***

Trots pandemin har kreditförlusterna under 2020 fortsatt att vara mycket låga och kapitaltäckningen god. Ingen annan privatägd bank i världen har högre kreditbetyg än Handelsbanken, vare sig i Fitch, Moody's eller Standard & Poor's rating.

Global Finance utsåg under 2020 Handelsbanken – tillsammans med sex andra banker – till världens tryggaste bank.

* Enligt EPSI Rating/SKI.

** Vägt snitt av betygen i undersökningarna ISS ESG, MSCI ESG Research, S&P Global SAM Corporate Sustainability Assessment, Sustainalytics.

*** Av Global Finance tillsammans med sex andra banker globalt.

Kort information

Handelsbankens årsstämma 2021

Handelsbankens årsstämma 2021 hålls onsdagen den 24 mars 2021.

Aktieägare som önskar delta vid stämman ska vara införda i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken tisdagen den 16 mars 2021 och ha anmält sitt deltagande vid stämman senast tisdagen den 23 mars 2021.

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste, för att äga rätt att delta vid stämman, begära att tillfälligt föras in i den av Euroclear förda aktieboken. Aktieägaren måste underrätta förvaltaren om detta i god tid före torsdagen den 18 mars 2021, då sådan införing senast ska vara verkställd.

Utdelning

Styrelsen föreslår som avstämningsdag för utdelning fredag den 26 mars 2021, vilket innebär att Handelsbankens aktie handlas utan rätt till utdelning torsdag den 25 mars 2021. Beslutar stämman i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen skickas ut av Euroclear onsdag den 31 mars 2021.

Finansiell kalender 2021

3 februari	Bokslutskommuniké 2020
24 mars	Årsstämma
21 april	Delårsrapport januari–mars 2021
16 juli	Delårsrapport januari–juni 2021
20 oktober	Delårsrapport januari–september 2021

Finansiell information

Följande rapporter kan laddas ner alternativt beställas från handelsbanken.com:

- års- och hållbarhetsredovisningar
- delårsrapporter
- risk- och kapitalhanteringsrapporter
- bolagsstyrningsrapporter
- ersättningsrapport
- faktaböcker.

Distribution

Års- och hållbarhetsredovisningen kan beställas genom Investor Relations, telefon 08-701 10 00, eller via handelsbanken.com/sv.

Handelsbankens hållbarhetsrapportering 2020

Handelsbankens Års- och hållbarhetsredovisning 2020 innehåller Handelsbankens lagstadgade hållbarhetsrapport som finns på sidorna 38 till 65. Tillsammans med Handelsbankens Sustainability Factbook 2020 utgör den Handelsbankens samlade hållbarhetsredovisning för 2020. Det är Handelsbankens elfte hållbarhetsredovisning och den har upprättats i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) standards för hållbarhetsredovisning, nivå Core. Hållbarhetsredovisningen har granskats av bankens externa revisorer och revisorns rapport finns på sid 22 i Sustainability Factbook. Handelsbanken redovisar årligen koncernens hållbarhetsarbete och resultat i hållbarhetsredovisningen vilken omfattar hela koncernen, om inte annat anges. Hållbarhetsredovisningen utgör Handelsbankens Communication on Progress Report till FN:s Global Compact.

Den lagstadgade hållbarhetsrapporten beskriver hur Handelsbanken arbetar med de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna och innehåller upplysningar om hållbarhetsstyrning, aktiviteter och resultat under 2020. I Sustainability Factbook 2020 finns väsentlighetsanalys, detaljerade resultatupplysningar, GRI-index och Handelsbankens Principles for Responsible Banking (PRB) rapportering. Sustainability Factbook finns att hämta på handelsbanken.com/hallbarhet.

Innehåll

Vd-ord	Kunddriven förändring	4
	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE KONCERNEN	
	Innehåll	6
	Idé och mål	7
	Mål och måluppfyllelse	8
	Vår idé och vårt arbetssätt	10
Verksamhetens utveckling	Finansiell översikt 2020	12
	Verksamhetens utveckling	13
	5-årsöversikt Koncernen	16
	Nyckeltal per år	18
	Utveckling per kvartal	19
	Segmentinformation	20
	Handelsbanken Sverige	22
	Handelsbanken Storbritannien	24
	Handelsbanken Norge	26
	Handelsbanken Danmark	28
	Handelsbanken Finland	30
	Handelsbanken Nederländerna	32
	Handelsbanken Capital Markets	34
	Aktien och ägarna	36
Hållbarhetsrapport	Hållbarhetsrapport 2020	38
Bolagsstyrningsrapport	Bolagsstyrningsrapport 2020	66
	Struktur för bolagsstyrning	68
	Styrelse	80
	Koncernledning	83
	FINANSIELLA RAPPORTER KONCERNEN	
	Innehåll	84
	Resultaträkning Koncernen	85
	Totalresultat Koncernen	86
	Balansräkning Koncernen	87
	Förändring i eget kapital Koncernen	88
	Kassaflödesanalys Koncernen	90
	Noter Koncernen	91
	FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE MODERBOLAGET	201
	FINANSIELLA RAPPORTER MODERBOLAGET	
	Innehåll	202
	Resultaträkning Moderbolaget	203
	Totalresultat Moderbolaget	204
	Balansräkning Moderbolaget	205
	Förändring i eget kapital Moderbolaget	206
	Kassaflödesanalys Moderbolaget	208
	5-årsöversikt Moderbolaget	209
	Noter Moderbolaget	211
	STYRELSENS OCH VD:S UNDERSKRIFTER	
	Styrelsens och vd:s underskrifter	249
	REVISIONSBERÄTTELSE	
	Revisionsberättelse	250
	Revisors rapport över hållbarhetsrapport och hållbarhetsredovisning	254
	KONTAKTUPPGIFTER	
	Innehåll	255
	Kontaktuppgifter	256
	Kontor och kontorschefer	258
	Styrelser dotterbolag	265
	ÖVRIGT	
	Definitioner och förklaringar	266

Den formella årsredovisningen som revisorerna granskat utgörs av sidorna 6–37 och 66–249 och omfattar de avsnitt som har färgmarkering ■ ■ ■ ■ ■
Den lagstadgade hållbarhetsrapporten utgörs av sidorna 38–65 och omfattar det avsnitt som har färgmarkering ■

Kunddriven förändring

Det blev ett märkligt år, 2020. En tillvaro strikt begränsad av råd och restriktioner, vars minsta gemensamma nämnare var att vi människor, så mycket som möjligt, skulle undvika att träffa andra människor. Pandemin förvandlade det personliga mötet till en sällsynt och inte helt riskfri företeelse.

Samhället ställde om snabbt. Vi tvingades bryta vanor, ändra rutiner och prova nya arbetssätt. Här på banken arbetade de som kunde hemifrån. Andra behövde av olika skäl ta sig till arbetet – inte minst de medarbetare som höll våra kontor öppna.

Pandemin och därmed de begränsningar den tvingar oss till, ser ut att fortsätta en bra bit in på det här året. Min bedömning är att detta är både genomförbart och nödvändigt, även om det inte alltid är helt optimalt. I vissa situationer känns dataskärmen lite väl platt – och jag är fortsatt övertygad om att det alltid kommer finnas möten som blir bättre, när människor träffas ansikte mot ansikte, i samma rum.

”Alla de förändringar vi gör, gör vi alltid i takt med kunderna. Detta förhållningssätt är en grundsten i Handelsbanken.”

Detta motsäger inte det faktum att vi nu i allt högre grad – alldeles oavsett pandemin – gör saker digitalt eller per telefon. Den utvecklingen fortsätter. Handelsbanken har också under det gångna året fortsatt att med väsentligt ökad takt utveckla vårt digitala erbjudande. Vi är på rätt väg! Vår svenska webbplats rankades förra året som den absolut bästa bland de större bankerna av oberoende experter – och våra kunder ger oss, år efter år, ett bättre betyg än vad våra konkurrenter får av sina kunder i SKI:s mätningar av bankernas digitala lösningar och mötesplatser.

Samtidigt har pandemin restriktioner visat att även om vi kan göra saker digitalt, så är det inte alltid säkert att vi vill. Detta gäller allt från vardagsbestyr till investeringsbeslut eller andra stora vägval i livet.

Att lösa vardagsekonomin i appen, stuva om bland sina fonder eller att ändra utbetalningstakt på sin framtida pension med några klick – det gör kunderna gärna på egen hand. Men det finns också tillfällen då kunden vill sitta ner i lugn och ro med någon som känner kunden väl och som tillsammans med kunden kan fatta beslut vid sittande bord.

Att, till exempel, förbereda ett generationsskifte i familjens företag är något som visserligen går att göra på en skärm. Men många av våra kunder föredrar fortsatt att göra detta tillsammans med sin kundansvarige på det lokala bankkontoret, där man följer kundens företag över lång tid, kan kundens ekonomi och även känner den lokala marknaden.

De senaste åren har den här uppdelningen blivit tydligare. På orter där den lokala marknaden till största delen består av privatpersoner med bolån och stabilt sparande, är efterfrågan på fysiska möten nära noll. Nästan alla ärenden sköter kunden numera själv – eller så får de hjälp via telefon.

Samtidigt, på marknader med företagskunder och på orter där efterfrågan på förmögenhetsrådgivning är stor, har trycket på kontoren istället ökat. Där vill kunden även fortsatt träffa våra kundansvariga, personligen och relativt regelbundet.

Vi blir år efter år utsedda till bästa bank på Private Banking i oberoende undersökningar, samma sak på företagsidan. Bland företagskunder har vi ända sedan mätningarna började göras, legat i topp, på alla våra hemmamarknader.

I Sverige är vi fortsatt också den största företagsbanken – ingen annan bank har mer pengar utlånade till svenska företag än Handelsbanken. Jag tror inte detta beror på tillfälligheter – tvärtom, bakom dessa framgångar ligger ett långsiktigt och uthålligt arbete med att verkligen försöka förstå och möta alla kunder på det sätt de föredrar.

Det är mot den bakgrunden man ska se det omfattande arbete med förändringar i utbud och organisation som banken inledde under det gångna året: detta är drivet av en successivt förändrad efterfrågan från våra kunder.

På ställen där våra kunder inte längre efterfrågar eller behöver besöka kontoren, försvinner kontoren. Rådgivning kommer dock att finnas kvar, alla dagar i veckan, dygnet runt, via telefon. Däremot, där kunderna efterfrågar personliga möten på kontor med medarbetare som har personlig kundkännedom, lokal marknadskunskap och mandat att fatta egna beslut – där förstärker vi kontoren.

På samma sätt gör vi med våra produkter, erbjudanden och tjänster: vi fokuserar på det som kunderna efterfrågar och tar samtidigt, efter hand, bort det som kunderna inte använder.

Jag har många gånger fått frågan om varför Handelsbanken inte gjorde den här förändringen tidigare – och mitt svar är att det gör vi, vi förändrar oss hela tiden. Just nu är förändringarna lite mer omfattande och genomgående. Men alla de förändringar vi gör, gör vi alltid i takt med kunderna.

Detta förhållningssätt är en grundsten i Handelsbanken.

Ett exempel är kontanterna. För ett tiotal år sedan drog flera av marknadens aktörer slutsatsen att kontanter inte längre behövdes: de var dyra att hantera och det fanns lönsamma alternativ i form av kreditkort. Slutsatserna var helt korrekta – men det fanns en hake: kunderna ville fortfarande använda kontanter. Därför hade vi kvar vår kontanthantering, överallt. Nu, på senare år, har efterfrågan hos kunderna sjunkit och därför har även vi börjat avveckla hanteringen. I takt med kunderna.

”Handelsbanken är en bank som kunderna alltid kan räkna med, oavsett konjunktur eller andra yttre omständigheter.”

Jag tror att detta förhållningssätt är en inte obetydlig del av förklaringen till varför Handelsbanken under en lång tid, enligt de oberoende SKI-mätningarna, har haft nöjdare kunder än genomsnittet för branschen på alla våra hemmamarknader.

Att låta kunderna bestämma förändringstakten är naturligtvis inte alltid, räknat på enskild produkt, det kortsiktigt mest lönsamma. Men över tid blir alltid en aktör med nöjdare kunder mer lönsam än andra. Det låter som

en självklarhet – men det finns också omfattande forskning på området som styrker detta.

Kunddriven förändring bör dock kombineras med ett ansvarstagande. Därför rensar vi även bort produkter där vi inte är tillräckligt konkurrenskraftiga, som inte håller måttet eller där vi bedömer att risken är för hög. Denna gallring frigör samtidigt också resurser att istället utveckla och hela tiden förbättra erbjudanden och produkter inom områden där vi idag är ledande eller har en potential att bli.

Ett område där vi dock aldrig ändrar oss är vår syn på risk. Denna konservativa hållning har över tid gett oss väsentligt lägre kreditförluster än branschen i övrigt. Vårt förhållningssätt och vår förmåga att hantera och förvalta kreditrisker är internationellt erkänd – bland annat av de stora kreditbedömningsinstituten. Ingen privatägd affärsbank i världen har en bättre sammanvägd rating än Handelsbanken. Vi rankas också, tillsammans med en handfull andra banker, av Global Finance som världens tryggaste affärsbank.

Finansiell styrka och stabilitet över tid bidrar också väsentligt till nöjdare kunder – Handelsbanken är en bank som kunderna alltid kan räkna med, oavsett konjunktur eller andra yttre omständigheter. Som nu, under det gångna årets minst sagt märkliga omvärldsläge – då vi, precis som alltid, har kunnat göra alla de affärer vi önskat.

”Handelsbanken utsågs 2020 till Sveriges mest hållbara bank för andra året i rad, vilket är ett gott bevis på att vi tar frågan på allvar.”

Detta speglas i årets resultat. Om man också beaktar att det har uppnåtts när banken befunnit sig mitt uppe i ett stort förändringsarbete på affärsidan, finns det, tycker jag, skäl till optimism inför framtiden.

Samtidigt kvarstår en fortsatt osäkerhet kring pandemin och dess effekter. Ingen vet riktigt när eller hur det slutar, men jag delar uppfatt-

ningen att världen förhoppningsvis under året sakta kommer börja öppna upp igen.

Det finns dock en siffra som oroar mig. Siffran är 1,25 grader celsius. Den finns inte i bankens resultat – men den angår oss, liksom resten av världen. Det handlar om medeltemperaturen, som under det gångna året låg 1,25 grader över förindustriell tid, vilket innebär att vi närmar oss den gräns på 1,5 grader, där klimatförändringarna antas börja ge extremt svåra följder. År 2020 hamnar på delad första plats med 2016 som det varmaste året sedan mätningarna började, enligt EU:s klimattjänst Copernicus.

Handelsbanken utsågs 2020 till Sveriges mest hållbara bank för andra året i rad, vilket är ett gott bevis på att vi tar frågan på allvar. Samtidigt måste arbetet fortsätta, och genomsyra allt vi gör i banken. Därför sätter vi nu upp ambitiösa hållbarhetsmål inom våra grundläggande verksamheter – finansiering, investering och rådgivning.

Vi identifierar bland annat regelmässigt de miljömässiga konsekvenser som vår affärsverksamhet kan innebära. Handelsbanken står också helt bakom Principles for Responsible Banking (PRB) och stödjer fortsatt andra internationella initiativ för hållbart företagande: Agenda 2030 och Globala målen, FN:s Global Compact och Principles for Responsible Investment (PRI) för att nämna några av det viktigaste.

Vi har för andra året rapporterat för livbolaget och svensk kapitalförvaltning i linje med TCFD:s rekommendationer. Jag ser fram emot att de kommande åren bredda den metodiken till övriga delar av bankens verksamhet och att börja rapportera i enlighet med internationella ramverk och framväxande, nya standarder som taxonomiförordningen.

Handelsbanken har precis inlett sitt 150:e verksamhetsår. Vi har sedan starten byggt banken kring en idé om människans förmåga och vilja att göra bra saker. Det är också därför vi tillämpar ett decentraliserat arbetssätt – där medarbetarna får fatta självständiga och kloka beslut och ta ansvar.

Det har också alla i banken gjort under 2020 – varken pandemier eller förändringsarbeten har stoppat våra medarbetare från att göra ett fantastiskt jobb under året. Ett varmt tack för alla fina insatser!

Till sist vill jag också tacka kunder och aktieägare för förtroendet. Vår ambition är oförändrad, vi kommer göra allt för att motsvara detta förtroende och förväntningar även kommande år.

Stockholm i februari 2021

Carina Åkerström, verkställande direktör och koncernchef

Förvaltningsberättelse

INNEHÅLL

Idé och mål	7
Mål och måluppfyllelse	8
Vår idé och vårt arbetssätt	10
FINANSIELL ÖVERSIKT 2020	12
VERKSAMHETENS UTVECKLING	13
5-ÅRSÖVERSIKT KONCERNEN	16
NYCKELTAL PER ÅR	18
UTVECKLING PER KVARTAL	19
SEGMENTINFORMATION	20
Handelsbanken Sverige	22
Handelsbanken Storbritannien	24
Handelsbanken Norge	26
Handelsbanken Danmark	28
Handelsbanken Finland	30
Handelsbanken Nederländerna	32
Handelsbanken Capital Markets	34
AKTIEN OCH ÄGARNA	36
HÅLLBARHETSRAPPORT 2020	38
BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT 2020	66
Innehåll Bolagsstyrningsrapport	66
Struktur för bolagsstyrning	68
Styrelse	80
Koncernledning	83

Idé

Genom ett decentraliserat arbetssätt, stabila finanser, hållbart ansvarstagande och låg risktolerans bygger Handelsbanken långsiktiga kundrelationer. Vi möter kunderna i lokalt förankrade kontorsnät och på personligt anpassade digitala mötesplatser. Handelsbanken har en väl definierad affär som ständigt utvecklas för att möta växande förväntningar, krav och behov från bankens kunder.

Mål

Handelsbankens mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna.

Handelsbankens lönsamhetsmål syftar till att ge aktieägarna en långsiktigt god värdetillväxt med stigande vinst per aktie över konjunkturcykeln.

Med en långsiktigt stabil utveckling kan banken stödja sina kunder oavsett läget i omvärlden. Hög lönsamhet och hållbar verksamhet är avgörande för att attrahera aktieägare att investera i banken. Dessutom bidrar det till låga finansieringskostnader, god tillväxt och att banken ses som en attraktiv arbetsgivare.

Målet ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

Mål och måluppfyllelse

Handelsbankens övergripande mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom att banken har nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

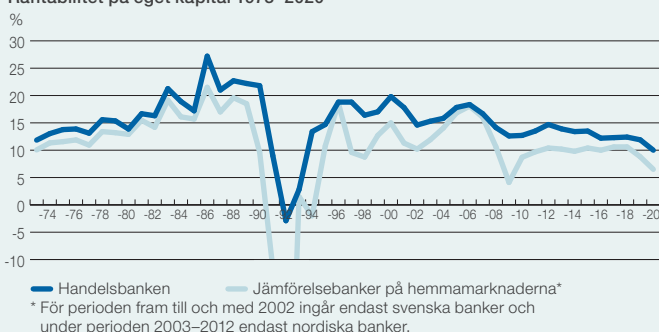
FÖRETAGSMÅL

Handelsbankens mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna.

Måluppfyllelse

Handelsbankens räntabilitet på eget kapital uppgick till 10,0 procent (11,9). I resultaträkningen för 2020 ingår inte någon post som anses stora jämförelsen med lönsamheten i andra banker (jämförelseperioden har justerats för den upplösning som gjordes 2019 av 2018 års preliminära reservering till resultatandelssystemet Oktogonen på 829 miljoner kronor). Justerat för detta uppgick räntabiliteten till 10,0 procent (11,4). Motsvarande siffra för ett vägt genomsnitt av samtliga jämförelsebanker på hemmamarknaderna uppskattas till cirka 6,5 procent (8,8).

Räntabilitet på eget kapital 1973–2020

MEST NÖJDA KUNDER

Banken ska nå företagsmålet genom att bland annat ha nöjdare kunder än konkurrenterna. Kvaliteten och servicen ska därför minst motsvara och helst överträffa kundernas förväntningar.

Utfall

Handelsbanken har nöjdare privat- och företagskunder än genomsnittet för branschen på alla bankens sex hemmamarknader. Därmed behåller banken sin starka och stabila position avseende kundnöjdhet. Nöjda kunder är ett mått på att Handelsbankens sätt att arbeta fungerar.

Kundnöjdhet privatkunder 2020

Kundnöjdhet företagskunder 2020

Källa: SKI/EPSI 2020

KOSTNADSEFFEKTIVITET

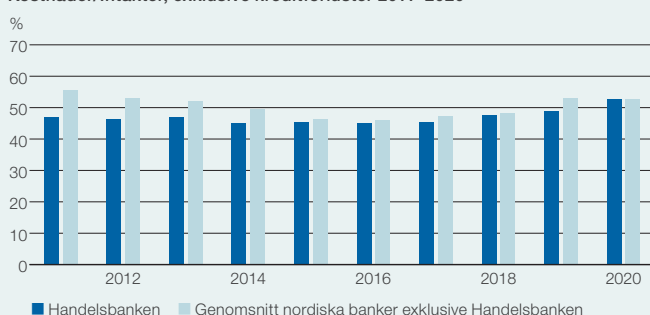
Företagsmålet ska också nås genom att kostnadseffektiviteten ska vara högre än i jämförbara konkurrenter.

Utfall

Handelsbankens omkostnader i relation till intäkter uppgick till 52,7 procent (48,8). Motsvarande nyckeltal för ett genomsnitt av övriga stora nordiska banker var 52,7 procent (53,0).

Under året belastades Handelsbankens kostnader med en avsättning till en omstruktureringsreserv på -1 470 miljoner kronor (-930). Justerat för detta uppgick K/I-talet till 49,4 procent (46,7).

Kostnader/Intäkter, exklusive kreditförluster 2011–2020

KREDITKVALITET

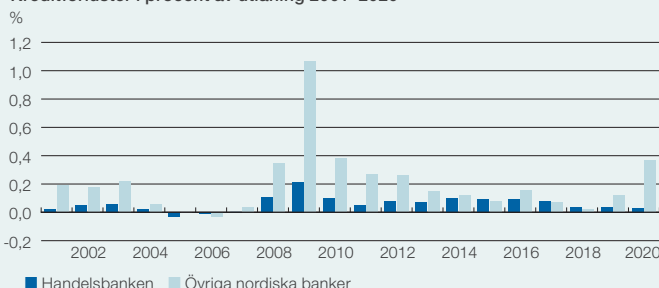
Handelsbanken har låg risktolerans. Detta innebär att krediternas kvalitet aldrig får åsidosättas för att nå högre volym eller högre marginal.

Utfall

Kreditförlusterna uppgick till -781 miljoner kronor (-1 045). I beloppet ingår expertbaserade beräkningar vilka beaktar effekten av covid-19 och som resulterade i ett tillkommande reserveringsbehov om -564 mkr. I relation till utlåningen uppgick kreditförlusterna till 0,03 procent (0,04).

Under de senaste tio åren, det vill säga sedan 2011, har bankens genomsnittliga kreditförlustnivå uppgått till 0,07 procent. Det ska jämföras med genomsnittet för övriga stora nordiska banker som under samma period uppgick till 0,15 procent.

Kreditförluster i procent av utlåning 2001–2020

RATING

Handelsbanken ska ha en hög rating hos de externa ratinginstituten.

Utfall

Ingen annan privatägd bank i världen har högre rating än Handelsbanken sett till bankernas rating från såväl Fitch som Moody's och Standard & Poor's. Handelsbankens lång- och kortfristiga seniora rating var under året oförändrad hos de ratinginstitut som följer banken.

Nordiska bankers rating

31 december 2020	Moody's			Standard & Poor's		Fitch	
	Finansiell styrka (BCA)*	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig	Långfristig	Kortfristig
Handelsbanken	a2	Aa2	P-1	AA-	A-1+	AA	F1+
Nordea	a3	Aa3	P-1	AA-	A-1+	AA-	F1+
Swedbank	baa1	Aa3	P-1	A+	A-1	A+	F1
SEB	a3	Aa2	P-1	A+	A-1	AA-	F1+
DNB	a3	Aa2	P-1	AA-	A-1+		
Danske Bank	baa2	A2	P-1	A	A-1	A	F1

* Baseline Credit Assessments (BCA) är en indikator för the issuers' standalone intrinsic strength.

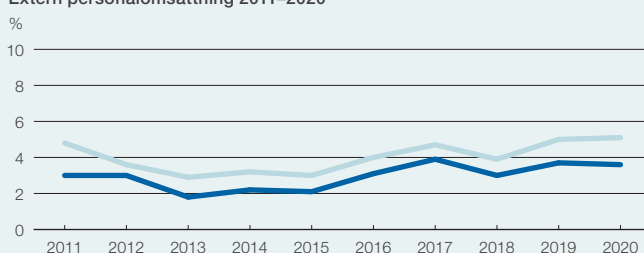
Källa: SNL.

LÅNGSIKTIGHET

Banken har en långsiktig syn på relationer till såväl kunder som medarbetare, och ser varje rekrytering som betydelsefull och långvarig.

Utfall

Den externa personalomsättningen för de sex hemmamarknaderna uppgick till 4,5 procent (4,9) och 3,6 procent (3,7) för Sverige. För koncernen uppgick den till 5,1 procent (5,0).

Extern personalomsättning 2011–2020*

* Andel anställda som slutat externt (exklusive pensioneringar och avlidna) i relation till medeltalet anställda.

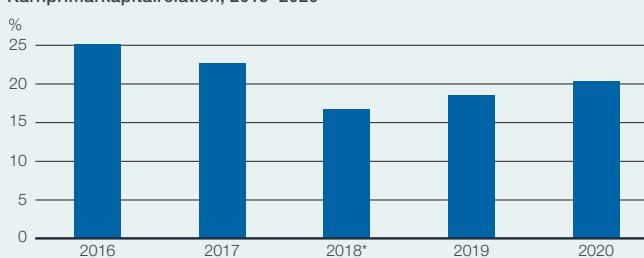
— Sverige
— Koncernen

KAPITAL

Bankens kapitalmål innebär att kärnprimärkapitalrelationen, under normala förhållanden, ska överstiga det kärnprimärkapitalbehov som Finansinspektionen kommunicerar till banken med 1–3 procentenheter. Banken ska även i övrigt uppfylla de kapitalkrav som myndigheterna beslutar om.

Utfall

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid utgången av året till 20,3 procent (18,5). Banken bedömer att Finansinspektionens förväntade kärnprimärkapitalbehov vid utgången av fjärde kvartalet uppgick till 13,8 procent.

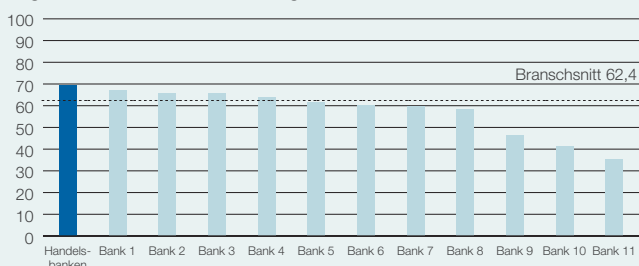
Kärnprimärkapitalrelation, 2016–2020

* Kärnprimärkapitalrelationen har påverkats av att Finansinspektionen per 2018-12-31 flyttat riskviktsgolvet för bolån i Sverige till Pelare 1.

ÖVERGRIPANDE HÅLLBARHETSMÅL

Handelsbanken har som mål från år 2021 att vara och uppfattas som den mest hållbara aktören bland jämförbara konkurrenter. Bedömningen görs utifrån ett vägt snitt av hållbarhetsbetygen för jämförbara konkurrenter på våra hemmamarknader i fyra globala hållbarhetsundersökningar* omräknat till en skala 0–100 för alla fyra undersökningarna samt utifrån kundundersökningar från bland annat Svenskt Kvalitetsindex SKI.

Därutöver har Handelsbanken i enlighet med sina åtaganden under FN:s Principles for Responsible Banking (PRB) satt upp hållbarhetsmål inom tre områden; investering, finansiering och rådgivning, se sidan 63, samt ett mål för netto-noll utsläpp av växthusgaser för Handelsbankens verksamhet inklusive relevanta delar av utlånings- och investeringsportföljen, se sidan 62.

Vägt snitt hållbarhetsundersökningar

* ISS ESG, MSCI ESG Research, S&P Global SAM Corporate Sustainability Assessment och Sustainalytics.

Vår idé och vårt arbetssätt

Handelsbanken bildades för snart 150 år sedan. Idag är vi en av världens starkaste banker. Vi bygger vår verksamhet på en stark lokal förankring, hållbart ansvarstagande i de samhällen där vi verkar och stor tilltro till den enskilde individen, såväl kund som medarbetare. I varje kundmöte, på kontor eller på digitala mötesplatser, strävar vi efter att ge individuell rådgivning och erbjuda relevanta produkter och tjänster. Det är också i kundmötet som grunden läggs för att utveckla bankens verksamhet i linje med kundernas behov och önskemål. För Handelsbanken står kunden alltid i centrum.

VÅRT MÅL OCH VÅRA MEDEL

Handelsbankens mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på våra hemmamarknader. Målet ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

Målet genomsyrar hela Handelsbankens företagskultur. Vårt decentraliserade arbetssätt med stark lokal förankring, kombinerat med bra digitala tjänster och ett hållbart ansvarstagande, är grunden för den höga kundnöjdhet och de långa kundrelationer som banken har.

”Oavsett hur en kund kontaktar oss vill vi alltid förstå syftet och de individuella behoven i mötet.”

KUNDEN I CENTRUM

Våra kunder möter Handelsbanken på många olika sätt. De söker råd på ett kontor, kontrollerar sitt saldo i appen eller betalar en räkning i internetbanken. De får svar i ett telefonsamtal till kundtjänsten, ser en expert från banken intervjuas på TV eller tar del av bankens inlägg i sociala medier.

Oavsett hur en kund kontaktar oss vill vi alltid förstå syftet och de individuella behoven i mötet. För oss är kunden aldrig bara ett födel-sedatum eller ett kontonummer. Vi ser människan, oavsett om det är en privatkund eller företagskund.

Det betyder att vi möter kunden med bred kompetens och hög service på kontoren, men även i kundtjänsten, internetbanken och appen dygnet runt. Kunden ska känna igen banken oavsett mötesplats. Vi finns tillgängliga, vi är enkla att ha att göra med och vi visar omtanke.

VARJE KUND HAR ETT KONTOR

För varje kund i Handelsbanken finns ett kontor som har det yttersta ansvaret för att kunden är nöjd med banken över tid. För oss är det en självklarhet att kontoren har stora och självständiga mandat. Ingen kan fatta så bra beslut som medarbetarna på kontoren – de som känner kunden och förstår de lokala förutsättningarna.

De kundansvariga på kontoren har därför nyckelroller i att utveckla kundrelationerna och ta beslut som rör kunderna. Inte minst värdesätter många av våra företagskunder att de kan möta både en specialist och en beslutsfattare när de besöker eller ringer till sitt kontor. Vårt decentraliserade arbetssätt innebär att beslut då kan fattas snabbt och med god kännedom om kunden och den lokala marknaden – utan att ett godkännande behöver inväntas från en central enhet.

Även kunder som normalt sett inte behöver besöka kontoret kan ibland vilja sitta ned för att få råd i de stora livssituationerna – i allt från att köpa den första bostaden till att planera sin pension.

Handelsbanken har under lång tid haft både nöjdare kunder än branschsnittet på alla hemmamarknader och låga kreditförluster. Detta är ingen slump. Både förmågan att bedöma kreditrisk och förståelse för kundens behov är ett resultat av den syn på kunder och medarbetare som ligger till grund för vårt decentraliserade arbetssätt.

DIGITALA MÖTESPLATSER

Den tekniska och digitala utvecklingen har under de senaste 20 åren varit exceptionell. Den påverkar alla delar av samhället och har inneburit en mängd förändringar i våra kunders behov och förväntningar. Inte minst i kundmötet har vi ständigt utvecklat våra tjänster och under lång tid haft såväl en app som internetbank och telefon-tjänster som uppskattats av kunderna.

För Handelsbanken erbjuder digitalisering stora möjligheter att nå ut till fler kunder med värdeskapande råd och tjänster anpassade till kundens individuella behov. Våra digitala mötes-

platser ska vara enkla att använda och utgå från kunden.

Kundcentrerade och allt mer personligt anpassade digitala tjänster har förenklat kundens vardagsärenden. Ny teknik kommer fortsätta öka tillgängligheten för våra kunder och ger medarbetarna på kontor och kundtjänst både bättre stöd och mer tid att hjälpa till med komplexare frågor. Våra kunder ska vara trygga med att våra digitala mötesplatser är säkra samtidigt som de är tillgängliga, därför har vi högsta standard för säkerhet, etik och integritet i all hantering av kunddata.

Våra kunder vill inte ha antingen digitalt eller kontor, utan vill kunna välja själva hur och när de möter oss. För dem är det personliga den sammanhållande kärnan som de efterfrågar i kundupplevelsen. Vår ambition är därför att ha lika personliga och långsiktiga relationer på de digitala mötesplatserna som vi har på våra kontor.

”Vår ambition är att ha lika personliga och långsiktiga relationer digitalt som på kontor.”

ETT HÅLLBART VÄRDESKAPANDE

Allt fler personer vill bidra till en mer hållbar värld med medvetna konsumentval, egna gröna investeringar i hem och fordon eller genom att spara i fonder som bidrar till ett bättre samhälle. Allt fler företag söker finansiering för att producera nya, mer hållbara produkter och produktionsmetoder och för att kunna investera i energisnåla lokaler och byggnader.

Klimatförändringarna är en av samhällets främsta utmaningar. För Handelsbanken inne-

bär det att vi ska ta vårt ansvar genom att systematiskt och metodiskt fortsätta att se över våra egna direkta klimatpåverkan. Vi har kommit en bit på väg med ständigt lägre energiförbrukning och minskat resande. Den utvecklingen ska fortsätta i en allt snabbare takt.

Vår största möjlighet att påverka och bidra till en hållbar utveckling har vi dock genom vår affärsverksamhet – när vi finansierar våra kunders projekt och verksamheter och när vi får förtroendet att förvalta deras kapital.

Ett konkret exempel är hur Handelsbanken Fonder arbetar med att välja in och välja bort investeringar i våra fonder utifrån hållbarhetsaspekter. Det innebär inte att vi gör avkall på avkastning. Tvärtom har hållbara investeringar de senaste åren visat sig framgångsrika även ekonomiskt. Samma logik gäller kreditgivningen. Med en låg risktolerans generellt är det en självklarhet att också ta in hållbarhet i våra kreditbedömningar.

Vi gör inte anspråk på att kunna lösa världens hållbarhetskris, det kan ingen enskild person, företag eller nation göra. Men vi har en ambition – och ett ansvar – att ligga i framkant och öka takten i vårt hållbarhetsarbete. Därför ska hållbarhet alltid vara integrerat i vårt sätt att tänka och ta beslut. Inte bara för att det är rätt och riktigt, utan också för att det är affärsmässigt. Handelsbankens tydliga fokus på hållbarhet bidrar till att göra oss mer långsiktigt hållbara, starkare i kris och mer attraktiva, såväl att investera i som att vara kund hos eller att arbeta för.

HANDELSBANKEN FÖRBLIR HANDELSBANKEN

Genom åren har Handelsbankens modell ständigt testats. I alla kriser sedan kapitalmarknaderna liberaliserades på 1980-talet har Handelsbanken haft väsentligt lägre kreditförluster än andra banker. I mätning efter mätning uttrycker kunderna en stark uppskattning över Handelsbankens personal och produkter. Med några få undantag har banken genom åren haft låga kostnader, god lönsamhet och en bra kapitalsituation.

Och modellen fungerar. Men den är inte – och har aldrig varit – statisk. Vår affär måste ständigt utvecklas för att möta växande förväntningar och nya behov från kunderna. Så kan Handelsbanken fortsätta att med hög effektivitet skapa tillväxt – och generera en bra lönsamhet och hög avkastning till aktieägarna.

”Vår affär måste ständigt utvecklas för att möta växande förväntningar och nya behov från kunderna.”

Finansiell översikt 2020

- Rörelseresultatet, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, ökade med 1 procent. Inklusive dessa minskade resultatet till 20 135 miljoner kronor (21 796).
- Räntabiliteten på eget kapital, justerat för jämförelsestörande poster och valuta, uppgick till 11,0 procent (11,9) och inklusive dessa till 10,0 procent (11,9).
- Resultatet per aktie minskade till 7,87 kronor (8,65).
- Kärnprimärkapitalrelationen ökade till 20,3 procent (18,5).
- Kreditförlustnivån uppgick till 0,03 procent (0,04).
- Intäkterna, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, steg med 1 procent. Inklusive valuta minskade de med 1 procent till 44 248 miljoner kronor (44 564).
- De totala nettoinflödena till bankens fonder ökade med 37 procent till 41 miljarder kronor (30).
- Av de totala nettoflödena till den svenska fondmarknaden gick 46 procent till Handelsbankens fonder.
- Den underliggande kostnadsökningen, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, uppgick till 1 procent. Inklusive dessa steg kostnaderna till -23 334 miljoner kronor (-21 743).
- Justerat för valuta och jämförelsestörande poster uppgick K/I-talet till 48,8 procent (48,3). Inklusive dessa uppgick K/I-talet till 52,7 procent (48,8).

Verksamhetens utveckling

Trots den kraftiga konjunkturförsvagningen under året, var intjäningen i Handelsbanken stabil. Rörelseresultatet, justerat för jämförelsestörande poster och valutaeffekter, ökade med 1 procent.

Under året presenterades en mängd åtgärder som banken initierat mot bakgrund av den tidigare gjorda översynen av bankens verksamhet. Som ett led i detta arbete belastades resultatet under tredje kvartalet med en avsättning till en omstruktureringsreserv på -1 470 miljoner kronor. Förstärkningen av den svenska kronan påverkade rörelseresultatet negativt med -321 miljoner kronor. I det fjärde kvartalet gjordes en reservering till resultatandelssystemet Oktogonen med -213 miljoner kronor. Inklusive dessa poster minskade rörelseresultatet med 8 procent till 20 135 miljoner kronor (21 796).

Intäkterna, justerat för jämförelsestörande poster, ökade med 1 procent.

Den underliggande kostnadsökningen, justerat för valuta och jämförelsestörande poster, sjönk till drygt 1 procent (5).

Räntabiliteten på eget kapital sjönk till 10,0 procent (11,9). Justerat för valuta och jämförelsestörande poster uppgick räntabiliteten till 11,0 procent (11,9). Periodens resultat efter skatt minskade med 8 procent till 15 588 miljoner kronor (16 925) och resultatet per aktie minskade till 7,87 kronor (8,65). K/I-talet steg till 52,7 procent (48,8), men justerat för valuta och jämförelsestörande poster uppgick K/I-talet till 48,8 procent (48,3).

Kärnprimärkapitalrelationen steg till 20,3 procent (18,5).

ENGÅNGSPOSTER OCH SÄRSKILDA POSTER I RÖRELSERESULTATET

mkr	Helår 2020	Helår 2019
Engångsposter		
Omstruktureringskostnad	-1 470	-930
Nedskrivning av IT-system under utveckling	-38	-29
Utdelning från VISA Sweden	-	55
Summa Engångsposter	-1 508	-904
Särskilda poster		
Resultatandelssystemet Oktogonen		
Avsättning/upplösning föregående år	-	829
Reservering innevarande år	-213	-
Summa Särskilda poster	-213	829
Summa	-1 721	-75

INTÄKTER

mkr	Helår 2020	Helår 2019	Förändring
Räntenetto	31 606	32 135	-2%
varav statliga avgifter	-1 424	-2 165	-34%
Provisionsnetto	10 786	10 697	1%
Nettoreultat av finansiella transaktioner	1 437	1 299	11%
Övrigt	419	433	-3%
Summa intäkter	44 248	44 564	-1%

Intäkterna minskade med 1 procent till 44 248 miljoner kronor (44 564). Förstärkningen av den svenska kronan påverkade intäkterna negativt med -617 miljoner kronor. Justerat för valuta-kurseffekter steg intäkterna med 1 procent.

Räntenettet minskade med 2 procent, eller 529 miljoner kronor, till 31 606 miljoner kronor (32 135). Minskningen förklaras nästan helt av förstärkningen av den svenska kronan, som påverkade räntenettet negativt med -512 miljoner kronor. Den speciella situationen under våren till följd av covid-19 gav upphov till effekter som påverkade både marginaler och finansieringskostnader negativt samtidigt som högre inlånings- och utlåningsvolymerna hade en positiv effekt. Totalt bidrog högre affärsvolymerna med 1 127 miljoner kronor. Neddragningen av aktiviteten inom Handelsbanken International innebar en negativ volympåverkan om cirka 90 miljoner kronor. Nettoeffekten av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettet med -1 585 miljoner kronor, där -286 miljoner kronor var hänförligt till Sverige och resten till hemmamarknaderna utanför Sverige. Lägre statliga avgifter ökade räntenettet med 741 miljoner kronor, vilket förklaras av att avgiften till resolutionsfonden var 810 miljoner kronor lägre och uppgick till -1 046 miljoner kronor (-1 856). Från och med den 1 januari 2020 uppgår avgiften till 0,05 procent av avgiftsunderlaget (0,09). Från och med 2020 ingår inte längre bankens brittiska verksamhet i avgiftsunderlaget eftersom den sedan slutet av 2018 bedrivs i ett dotterbolag. Inklusive avgifter till olika insättningsgarantier uppgick statliga avgifter totalt till -1 424 miljoner kronor (-2 165).

Provisionsnettot steg med 1 procent till 10 786 miljoner kronor (10 697). Valutakurs-effekterna påverkade negativt med -82 miljoner kronor. Provisionsintäkterna från fond, depå och övrig kapitalförvaltning ökade med 7 procent, eller 375 miljoner kronor, till 5 411 miljoner kronor (5 036). Courtageintäkterna ökade med 5 procent till 656 miljoner kronor (625) medan intäkterna från rådgivning minskade

med 6 procent till 240 miljoner kronor (255).

Ut- och inlåningsprovisionerna minskade med 3 procent till 1 353 miljoner kronor (1 401). Nettot från betalningar minskade med 17 procent till 1 688 miljoner kronor (2 024), där nettot från kortverksamheten minskade med 22 procent till 1 026 miljoner kronor (1 310).

Nettoreultatet av finansiella transaktioner ökade med 11 procent till 1 437 miljoner kronor (1 299). Resultatet belastades med en reservering för latent kapitaltillskott (LKT) om -118 miljoner kronor (-51) i Handelsbanken Livs verksamhet inom traditionell försäkring. Från och med första kvartalet redovisas förändringar i CVA och DVA, hänförliga till värdering av motpartsrisiker i bankens derivatexponeringar, löpande som en del i derivatens verkliga värde i balans- och resultaträkningen. Den kraftiga ökningen i kreditsspreadar i marknaden under våren bidrog starkt till att effekten av CVA och DVA gav en resultateffekt om -64 miljoner kronor.

Övriga intäkter uppgick till 419 miljoner kronor (433). Nedgången förklaras av den utdelning om 55 miljoner kronor som erhöles från VISA Sweden under jämförelseperioden. Riskresultat försäkring ökade med 50 miljoner kronor till 195 miljoner kronor (145).

KOSTNADER

mkr	Helår 2020	Helår 2019	Förändring
Personalkostnader	-15 343	-13 549	13%
varav Omstruktureringskostnad	-1 310	-759	73%
varav Oktogonen	-213	829	
Övriga kostnader	-6 085	-6 524	-7%
varav Omstruktureringskostnad	-60	-171	-65%
varav Hyreskostnader	-182	-192	
Av- och nedskrivningar	-1 906	-1 670	14%
varav Nyttjanderätter	-862	-725	
varav Omstruktureringskostnad	-100	-	
Summa kostnader	-23 334	-21 743	7%
Förändring efter justering av valuta samt särskilda poster och engångsposter			1,3%

UTVECKLINGSKOSTNADER

mkr	Helår 2020	Helår 2019	Förändring
Utvecklingsutgifter	-2 611	-2 730	-4%
varav personal	-1 306	-1 281	2%
varav Övriga kostnader	-1 305	-1 449	-10%
Aktiveringar	845	1 120	-25%
Utvecklingsutgifter efter aktiveringar	-1 766	-1 610	10%
Av- och nedskrivningar	-530	-449	18%
Utvecklingskostnader	-2 296	-2 059	12%

De totala kostnaderna ökade med 7 procent till -23 334 miljoner kronor (-21 743). Förstärkningen av den svenska kronan minskade kostnaderna med 289 miljoner kronor. Den underliggande kostnadsökningen, justerat för valutaeffekter, engångs- och särskilda poster uppgick till 1,3 procent.

Under det fjärde kvartalet gjordes en reservering till resultatandelssystemet Oktogonen med -213 miljoner kronor. Under det tredje kvartalet belastades kostnaderna med en avsättning till en omstruktureringsreserv på -1 470 miljoner kronor. Under första halvåret föregående år gjordes en upplösning av 2018 års preliminära reservering till resultatandelssystemet Oktogonen med 829 miljoner kronor.

Utvecklingskostnaderna, inklusive avskrivningar, ökade med 12 procent till -2 296 miljoner kronor (-2 059). De totala utgifterna för bankens utveckling uppgick till -2 611 miljoner kronor (-2 730). Aktiveringar minskade till 845 miljoner kronor (1 120).

Kostnaderna för arbetet att förebygga finansiell kriminalitet steg till -1 220 miljoner kronor (-1 155), och avser den kostnad som uppstår på centrala enheter och regionhuvudkontor, men exklusive kostnaderna för det arbete som bedrivs på de lokala kontoren.

Personalkostnaderna ökade till -15 343 miljoner kronor (-13 549), och belastades under det fjärde kvartalet med reservering till resultatandelssystemet Oktogonen med -213 miljoner kronor samt i det tredje kvartalet med en avsättning till en omstruktureringsreserv på -1 310 miljoner kronor. Jämförelseperiodens kostnader påverkades positivt av resultatandelssystemet Oktogonen med 829 miljoner kronor. Valutakurseffekter minskade personalkostnaderna med 170 miljoner kronor. Den underliggande personalkostnadsökningen, justerat för ovanstående poster, uppgick till 3 procent och förklaras i huvudsak av den årliga lönejusteringen. Pensionskostnaderna uppgick till -1 908 miljoner kronor (-1 939). Personalkostnader hänförliga till bankens IT-utveckling uppgick till -1 306 miljoner kronor (-1 281). Genomsnittligt antal anställda ökade något till 12 563 medarbetare (12 548). Vid utgången av året var antalet medarbetare däremot lägre och uppgick till 12 474 personer (12 551).

Övriga kostnader minskade med 7 procent till -6 085 miljoner kronor (-6 524) och belastades under tredje kvartalet med en avsättning till en omstruktureringsreserv om -60 miljoner kronor. Valutakurseffekter minskade övriga kostnader med 110 miljoner kronor. De övriga kostnaderna hänförliga till bankens utveckling uppgick till -1 305 miljoner kronor (-1 449).

Avskrivningar ökade till -1 906 miljoner kronor (-1 670). Av- och nedskrivningar på nyttjanderätter för hyrda lokaler uppgick till -862 miljoner kronor (-725) som även belastades med en omstruktureringsreserv om -100 miljoner kronor. Avskrivningar kopplade till utveckling uppgick till -530 miljoner kronor (-449).

KREDITFÖRLUSTER

mkr	Helår 2020	Helår 2019	Föränd- ring
Kreditförluster, netto	-781	-1 045	264
varav tillkommande reserveringsbehov	-564	-	-
Kreditförlustnivå i % av utlåning	0,03	0,04	-

Kreditförlusterna minskade till -781 miljoner kronor (-1 045). I beloppet ingår expertbaserade beräkningar vilka beaktar effekten av covid-19 och som resulterade i ett tillkommande reserveringsbehov om -564 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,03 procent (0,04).

Skatter

Den effektiva skattesatsen uppgick till 22,6 procent (22,3). Sedan 2019 uppgår bolagsskattesatsen i Sverige till 21,4 procent. Från och med den 1 januari 2021 uppgår den till 20,6 procent. Det faktum att räntekostnader på förlagslån inte är skattemässigt avdragsgilla påverkade skattesatsen med 1,3 procentenheter jämfört med bolagsskattesatsen.

AFFÄRSUTVECKLING

Precis som tidigare år konstaterade EPSI Rating och Svenskt Kvalitetsindex (SKI) att Handelsbankens kunder är mer nöjda än genomsnittet för bankbranschen, både på privat- och företagsmarknaden – på samtliga hemmamarknader.

Affärsvolymerna fortsatte att växa: Medelvolymer utlåning ökade med 22 miljarder kronor medan in- och upplåningen ökade med 159 miljarder kronor.

Medelvolymer utlåning till allmänheten ökade med 1 procent till 2 306 miljarder kronor (2 284). Förstärkningen av den svenska kronan hade en negativ effekt på volymen om 35 miljarder kronor och justerat för valuta ökade medelvolymer utlåning till allmänheten med drygt 2 procent. Utlåningen till hushållssektorn steg med 3 procent till 1 227 miljarder kronor (1 194) medan företagsutlåningen minskade med 1 procent till 1 079 miljarder kronor (1 090). En stor del av den minskningen är hänförlig till den pågående neddragningen av verksamheten utanför hemmamarknaderna.

Medelvolymer in- och upplåning ökade med 14 procent till 1 302 miljarder kronor (1 143). Förstärkningen av den svenska kronan hade en negativ effekt på volymen om 15 miljarder kronor och justerat för valuta ökade medelvolymer in- och upplåning från allmänheten med 15 procent. Medelvolymer hushållsinlåning ökade med 8 procent till 549 miljarder kronor (509), medan inlåningen från företag ökade med 19 procent till 753 miljarder kronor (634).

Det totala förvaltade kapitalet i koncernen ökade under året med 10 procent till 846 miljarder kronor (767), varav 769 miljarder kronor (675) var placerat i bankens fonder. Nettoflödet till bankens fonder uppgick till 40,8 miljarder kronor (29,7), varav 5,9 miljarder kronor (1,0) i hemmamarknaderna utanför Sverige.

BANKENS FASTSLAGNA INRIKTNING FRAMÅT

Under hösten presenterade banken den inriktning som lagts fast i syfte att skapa ett ännu bättre kunderbjudande samtidigt som effektiviteten förbättras. Resurser och specialistkompetens tillförs kontoren, samtidigt som kontorsnärvaron koncentreras till färre platser.

Banken kommer också att under 2021 och 2022 totalt investera ytterligare 1 miljard kronor kring digital utveckling, utöver löpande utvecklingsinvesteringar. Initiativet väntas leda till en fortsatt förbättrad kundupplevelse och möjligheter för banken att än bättre möta kundernas förväntningar kring rådgivning och erbjudanden via de digitala mötesplatserna. Satsningen ger också effektivare verktyg för kontoren i sitt arbete för att underlätta fortsatt lönsam tillväxt i affären.

Den beslutade inriktningen avser samtliga hemmamarknader. I Sverige och Storbritannien ersätts den tidigare regionbanksindelningen med en mer kundnära organisation vilket förutom specialistkompetens närmare kunderna även ger förstärkt decentraliserad beslutsprocess och ökad effektivitet. I Sverige har samtliga länschefer utsetts och arbetet med att bygga den nya telefonbanken med utökat mandat pågår. Samtidigt organiseras bankens produktområden, kontrollfunktioner och centrala funktionsområden så att de får ett tydligare ansvar för att stödja kontoren och affären på samtliga hemmamarknader. Detta innebär att dubbling av funktioner kan upphöra och effektiviteten ökar.

Den operativa modell som banken nu lagt fast, förväntas medföra att banken senast vid utgången av 2022 uppnår en total uthållig årlig kostnadsnivå på 20 miljarder kronor (före eventuella avsättningar till resultatandelssystemet Oktogonen och baserat på de genomsnittliga valutakurser som gällde tredje kvartalet 2020).

Banken förväntar att kostnadseffekten av dessa åtgärder under 2021 till stor del kommer att motverkas av de temporärt högre IT-investeringarna. Under 2022 förväntas dock, som beskrivits ovan, den sammanlagda kostnadsnivån i koncernen minska för att senast vid utgången av 2022 nå den målsatta nivån.

FINANSIERING OCH LIKVIDITET

Emissionsvolymen av obligationer uppgick under året till 168 miljarder kronor (177), varav 118 miljarder kronor (144) i säkerställda obligationer, 41 miljarder kronor (28) i seniora obligationer och 9 miljarder kronor i eviga förlagslån (5).

Finansieringsmarknaderna karaktäriserades periodvis under året av betydande osäkerhet mot bakgrund av pandemin. Trots detta har banken varit aktiv på flertalet fundingmarknader under året och attraherat en mängd investerare. Samtliga emissioner på de internationella marknaderna har blivit kraftigt övertäckade.

Banken har stora volymer likvida medel, hypotekslån och andra tillgångar som inte är pantsatta och som därmed utgör ett skydd för bankens

seniora långgivare. Kvoten mellan icke pantsatta tillgångar och all icke säkerställd marknadsfinansiering, uppgick vid årets slut till 269 procent (258 vid utgången av tredje kvartalet 2020).

Kassamedel och likvida tillgångar placerade i centralbanker uppgick vid utgången av fjärde kvartalet till 418 miljarder kronor, att jämföra med 591 miljarder kronor vid utgången av tredje kvartalet och 346 miljarder kronor vid föregående årsskifte. Volymen likvida obligationer och övriga likvida tillgångar uppgick till 145 miljarder kronor (127 vid utgången av tredje kvartalet 2020).

Koncernens Liquidity Coverage Ratio (LCR), beräknad enligt EU-kommissionens delegerade akt, uppgick vid periodens slut till 150 procent (149 vid utgången av tredje kvartalet 2020). Net Stable Funding Ratio (NSFR) uppgick vid periodens slut till 117 procent enligt CRR2 (117 vid utgången av tredje kvartalet 2020).

KAPITAL

Bankens kapitalmål innebär att kärnprimärkapitalrelationen, under normala förhållanden, ska överstiga det kärnprimärkapitalbehov som Finansinspektionen kommunicerar till banken med 1–3 procentenheter.

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid utgången av året till 20,3 procent. Banken bedömer att Finansinspektionens förväntade kärnprimärkapitalbehov vid utgången av fjärde kvartalet uppgick till 13,8 procent (99,5 miljarder kronor) varav 2,7 procentenheter (19,6 miljarder kronor) utgör kärnprimärkapitalbehov i Pelare 2. Det förväntade kärnprimärkapitalbehovet inkluderar merparten av effekterna från anpassning av kapitalkrav för svenska banker till EU:s bankpaket och CRDV. I Pelare 2 ingår dessutom från och med fjärde kvartalet riskviktsgolv för utlåning med kommersiella fastigheter i Sverige som säkerhet om 3,2 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,4 procentenheter kärnprimärkapitalbehov.

Den totala kapitalrelationen uppgick vid utgången av fjärde kvartalet till 24,3 procent. Banken bedömer att Finansinspektionens förväntade totalkapitalbehov vid samma tidpunkt uppgick till 18,3 procent (131,7 miljarder kronor), varav 3,7 procentenheter (26,6 miljarder kronor) utgör totalkapitalbehov i Pelare 2.

Bankens kapitalisering låg därmed över målintervall. Till följd av rådande omständigheter, föranleder detta ingen särskild åtgärd från banken i nuläget.

Kapitalsituationen konsoliderad situation 31 december 2020 jämfört med 31 december 2019

mkr	31 dec 2020	31 dec 2019	Förändring
Kärnprimärkapitalrelation, CRR	20,3%	18,5%	1,8
Total kapitalrelation, CRR	24,3%	23,2%	1,1
Risik exponeringsbelopp, CRR	721 403	716 462	1%
Kärnprimärkapital	146 160	132 731	10%
Total kapitalbas	175 245	166 060	6%

Kapitalbasen uppgick till 175 miljarder kronor (166) och bankens totala kapitalrelation uppgick till 24,3 procent (23,2). Kärnprimärkapitalet uppgick till 146 miljarder kronor (133) och kärnprimärkapitalrelationen till 20,3 procent (18,5).

Resultatet under den senaste tolv månadersperioden ökade kärnprimärkapitalrelationen med 2,0 procentenheter. Avdrag för föreslagen utdelning, motsvarande 25 procent av 2019 och 2020 års sammanlagda resultat, påverkade negativt med 1,1 procentenheter. Återläggning till kapitalbasen av det tidigare avdragna utdelningsförslaget för 2019 års resultat bidrog positivt med 1,5 procentenheter. SME-reduktionen bidrog positivt med 0,5 procentenheter. Högre exponeringsvolym minskade kärnprimärkapitalrelationen med 0,7 procentenheter och nettoeffekten av kund- och volymmigration bidrog med -0,1 procentenheter. Valutakurseffekter bidrog med -0,1 procentenheter och effekter från pensionsnetto var -0,1 procentenheter. Övergången från IRK till schablon för beräkning av kapitalkrav för kreditrisker i UK på gruppnivå minskade kärnprimärkapitalrelationen med 1,4 procentenheter. Den slutligen uppkomna effekten av övergången var därmed lägre än vid tidigare bedömning. Övriga effekter ökade kärnprimärkapitalrelationen med 1,2 procentenheter.

Ekonomiskt kapital och tillgängliga finansiella resurser

Bankens interna bedömning av kapitalbehovet utgår från bankens kapitalkrav, stresstester samt bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC). Detta ställs i relation till bankens tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR). Den av styrelsen fastställda målsättningen är att kvoten mellan AFR och EC för koncernen ska överstiga 120 procent. Vid utgången av fjärde kvartalet uppgick EC för koncernen till 57,2 miljarder kronor (57,8) och AFR till 184,9 miljarder kronor (184,0). Kvoten mellan AFR och EC var därmed 324 procent (318). För konsoliderad situation uppgick EC till 28,5 miljarder kronor (28,8) och AFR till 180,0 miljarder kronor (179,5).

Rating

Handelsbankens lång- och kortfristiga seniora rating var under kvartalet oförändrad hos de ratinginstitut som följer banken, vilket framgår av tabellen. Utsikterna för ratingen från Fitch är i likhet med flertalet nordiska banker negativ – mot bakgrund av den pågående pandemin. Ratingar från övriga institut har stabila utsikter.

	Långfristig	Kortfristig	Counter-party risk rating
Standard & Poor's	AA-	A-1+	AA-
Fitch	AA	F1+	
Moody's	Aa2	P-1	Aa1
DBRS	AA (low)		

HANDELSBANKENS ÅRSSTÄMMA DEN 24 MARS

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning på 4,10 kronor per aktie. Finansinspektionens promemoria från december 2020 möjliggör en maximal utdelningsnivå av det sammanlagda nettoresultatet 2019 och 2020 på 25 procent (årsstämman 2020 beslutade att ingen utdelning skulle betalas avseende 2019 års resultat). Den totala nettovinsten för perioden 2019–2020 uppgick till 32,5 miljarder kronor, av vilket 25 procent motsvarar 8,1 miljarder kronor eller 4,10 kronor per aktie. 40 procent av 2020 års nettovinst motsvarar 3,15 kronor per aktie. 0,95 kronor per aktie i den föreslagna utdelningen hänför sig till tidigare balanserade vinstmedel.

Som avstämningsdag för utdelning föreslår styrelsen den 26 mars 2021, vilket betyder att aktien handlas utan rätt till utdelning den 25 mars 2021 och att utdelning då beräknas skickas ut av Euroclear den 31 mars 2021. Vidare föreslår styrelsen att det nuvarande återköpsprogrammet om maximalt 120 miljoner aktier förlängs ytterligare ett år. Styrelsen föreslår vidare att årsstämman bemyndigar styrelsen att kunna emittera konvertibla skuldebrev, i form av så kallade AT1-obligationer, i syfte att anpassa bankens kapitalstruktur till vid var tid rådande kapitalbehov.

5-årsöversikt Koncernen

Koncernens resultaträkning mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Räntenetto	31 606	32 135	31 286	29 766	27 943
Provisionsnetto	10 786	10 697	10 247	9 718	9 156
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 437	1 299	908	1 271	3 066
Riskresultat försäkring	195	145	106	142	142
Övriga utdelningsintäkter	53	113	218	591	228
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	18	32	0	14	25
Övriga intäkter	153	143	1 005	172	203
Summa intäkter	44 248	44 564	43 770	41 674	40 763
Personalkostnader	-15 343	-13 549	-13 465	-12 472	-12 542
Övriga kostnader	-6 085	-6 524	-6 712	-5 889	-5 401
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-1 906	-1 670	-713	-619	-495
Summa kostnader	-23 334	-21 743	-20 890	-18 980	-18 438
Resultat före kreditförluster	20 914	22 821	22 880	22 694	22 325
Kreditförluster, netto	-781	-1 045	-881	-1 683	-1 724
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	2	20	14	14	32
Rörelseresultat	20 135	21 796	22 013	21 025	20 633
Skatter	-4 547	-4 871	-4 656	-4 923	-4 401
Årets resultat från kvarvarande verksamhet	15 588	16 925	17 357	16 102	16 232
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, efter skatt		-	-	-	13
Årets resultat	15 588	16 925	17 357	16 102	16 245
<i>varav tillhör</i>					
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	15 585	16 922	17 354	16 099	16 244
Innehav utan bestämmande inflytande	3	3	3	3	1
Resultat per aktie, kvarvarande verksamhet, kr	7,87	8,65	8,93	8,28	8,42
efter utspädning	7,87	8,58	8,84	8,20	8,30
Resultat per aktie, avvecklad verksamhet, kr	-	-	-	-	0,01
efter utspädning	-	-	-	-	0,01
Resultat per aktie, total verksamhet, kr	7,87	8,65	8,93	8,28	8,43
efter utspädning	7,87	8,58	8,84	8,20	8,31

5-årsöversikt för moderbolaget presenteras på sidan 209–210.

Koncernens totalresultat					
mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	15 588	16 925	17 357	16 102	16 245
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen					
Förmånsbestämda pensionsplaner	1 523	4 262	-4 405	3 919	3 993
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-583	372	-188		
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-256	-931	978	-864	-876
varav förmånsbestämda pensioner	-267	-910	977	-864	-876
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	11	-21	1		
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	684	3 703	-3 615	3 055	3 117
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen					
Kassaflödessäkringar	-1 124	3 741	768	-2 350	-3 145
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	7	7	-12		
Instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)				-470	-1 160
Årets omräkningsdifferens	-4 269	1 072	-188	-2 241	1 183
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	848	-1 509	-850	-1 509	-142
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	93	-480	38	844	833
varav kassaflödessäkringar	274	-801	-159	517	692
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-1	-2	3		
varav instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)				-5	110
varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet	-180	323	194	332	31
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-5 293	4 340	606	-4 217	-2 289
Summa övrigt totalresultat	-4 609	8 043	-3 009	-1 162	828
Årets totalresultat	10 979	24 968	14 348	14 940	17 073
varav tillhör					
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	10 976	24 965	14 345	14 940	17 072
Innehav utan bestämmande inflytande	3	3	3	0	1
Koncernens balansräkning					
mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Tillgångar					
Kassa och centralbanker	418 968	347 505	350 774	265 234	224 889
Utlåning till allmänheten	2 269 612	2 292 603	2 189 092	2 065 761	1 963 622
Utlåning till övriga kreditinstitut	21 920	17 939	22 137	20 250	31 347
Räntebärande värdepapper	143 699	146 027	172 989	178 607	161 114
Övriga tillgångar	281 089	265 593	243 182	237 125	246 608
Summa tillgångar	3 135 288	3 069 667	2 978 174	2 766 977	2 627 580
Skulder och eget kapital					
In- och upplåning från allmänheten	1 229 763	1 117 825	1 008 487	941 967	829 336
Skulder till kreditinstitut	124 723	147 989	194 082	174 820	178 781
Emitterade värdepapper	1 310 737	1 384 961	1 394 647	1 276 595	1 261 765
Efterställda skulder	41 082	35 546	51 085	32 896	33 400
Övriga skulder	257 510	223 514	187 612	199 095	187 917
Eget kapital	171 473	159 832	142 261	141 604	136 381
Summa skulder och eget kapital	3 135 288	3 069 667	2 978 174	2 766 977	2 627 580

Nyckeltal per år

Koncernens nyckeltal	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat före kreditförluster, kvarvarande verksamhet, mkr	20 914	22 821	22 880	22 694	22 325
Kreditförluster, netto mkr	-781	-1 045	-881	-1 683	-1 724
Rörelseresultat, kvarvarande verksamhet, mkr	20 135	21 796	22 013	21 025	20 633
Årets resultat från kvarvarande verksamhet, mkr	15 588	16 925	17 357	16 102	16 232
Årets resultat hänförligt till avvecklad verksamhet, mkr	-	-	-	-	13
Årets resultat från total verksamhet, mkr	15 588	16 925	17 357	16 102	16 245
Balansomslutning, mkr	3 135 288	3 069 667	2 978 174	2 766 977	2 627 580
Eget kapital, mkr	171 473	159 832	142 261	141 604	136 381
Räntabilitet på eget kapital, total verksamhet, %	10,0	11,9	12,8	12,3	13,1
Räntabilitet på eget kapital, kvarvarande verksamhet, %	10,0	11,9	12,8	12,3	13,1
Räntabilitet på totalt kapital, %	0,47	0,55	0,58	0,56	0,58
K/I-tal kvarvarande verksamhet, %	52,7	48,8	47,7	45,5	45,2
K/I-tal kvarvarande verksamhet, inkl kreditförluster, %	54,5	51,1	49,7	49,6	49,5
Kreditförlustnivå, %	0,03	0,04	0,04		
Kreditförlustnivå (IAS 39), %				0,08	0,09
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %				64,9	59,9
Andel osäkra fordringar, %				0,13	0,16
Resultat per aktie, kr	7,87	8,65	8,93	8,28	8,43
efter utspädning	7,87	8,58	8,84	8,20	8,31
Ordinarie utdelning per aktie, kr	4,10 ¹	-	5,50	5,50	5,00
Total utdelning per aktie, kr	4,10 ¹	-	5,50	7,50	5,00
Justerat eget kapital per aktie, kr	84,90	78,60	72,90	72,90	69,28
Antal aktier per 31 december, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2	1 944,2
varav utestående	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2	1 944,2
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 956,8	1 944,2	1 944,2	1 927,1
efter utspädning	1 980,0	1 976,9	1 974,5	1 974,3	1 972,7
Kärnprimärkapitalrelation, % enligt CRR	20,3	18,5	16,8	22,7	25,1
Primärkapitalrelation, % enligt CRR	21,9	20,7	18,6	25,0	27,9
Total kapitalrelation, % enligt CRR	24,3	23,2	21,0	28,3	31,4
Medelantal anställda	12 563	12 548	12 307	11 832	11 759
Antal kontor i Sverige	376	383	390	420	435
Antal kontor i Storbritannien	204	207	208	208	207
Antal kontor i Norge	45	47	49	49	50
Antal kontor i Danmark	43	56	56	57	57
Antal kontor i Finland	27	36	36	45	45
Antal kontor i Nederländerna	29	29	29	28	25
Antal kontor i övriga världen	8	11	11	12	13

För definitioner av alternativa nyckeltal hänvisas till sidan 266 och för beräkning av dessa nyckeltal hänvisas till Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

¹ Utdelning enligt styrelsens förslag.

Utveckling per kvartal

Koncernens utveckling per kvartal mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1	2019:4
Ränteintäkter	9 980	10 191	11 668	13 669	13 366
Räntekostnader	-2 119	-2 298	-4 046	-5 439	-5 276
Räntenetto	7 861	7 893	7 622	8 230	8 090
Provisionsintäkter	3 340	3 135	2 948	3 198	3 304
Provisionskostnader	-456	-463	-418	-498	-538
Provisionsnetto	2 884	2 672	2 530	2 700	2 766
Nettoresultat av finansiella transaktioner	540	358	409	130	413
Riskresultat försäkring	79	52	23	41	48
Övriga utdelningsintäkter	36	1	15	1	20
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	-17	14	-13	34	1
Övriga intäkter	48	24	39	42	38
Summa intäkter	11 431	11 014	10 625	11 178	11 376
Personalkostnader	-3 670	-4 731	-3 464	-3 478	-3 405
Övriga kostnader	-1 387	-1 543	-1 568	-1 587	-1 729
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-559	-464	-442	-441	-420
Summa kostnader	-5 616	-6 738	-5 474	-5 506	-5 554
Resultat före kreditförluster	5 815	4 276	5 151	5 672	5 822
Kreditförluster, netto	-97	-49	-97	-538	-130
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-6	0	0	8	3
Rörelseresultat	5 712	4 227	5 054	5 142	5 695
Skatter	-1 342	-905	-1 095	-1 205	-1 314
Periodens resultat	4 370	3 322	3 959	3 937	4 381
<i>varav tillhör</i>					
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	4 369	3 321	3 958	3 937	4 380
Innehav utan bestämmande inflytande	1	1	1	0	1
Resultat per aktie, kr	2,21	1,68	2,00	1,99	2,21
efter utspädning	2,21	1,68	2,00	1,99	2,21

Segmentinformation

Segmentinformation 2020	Hemmamarknader								Justeringar och elimine- ringar	Totalt
mkr	Sverige	Stor- britannien	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Capital Markets	Övrigt		
Räntenetto	18 166	5 683	3 481	1 612	1 403	908	355	-2		31 606
Provisionsnetto	7 143	713	504	624	683	125	1 003	-9		10 786
Nettoresultat av finansiella transaktioner	461	176	57	123	-24	25	1 037	-418		1 437
Riskresultat försäkring							195			195
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat								18		18
Övriga intäkter	33	1	32	8	10	2	23	97		206
Summa intäkter	25 803	6 573	4 074	2 367	2 072	1 060	2 613	-314		44 248
Personalkostnader	-3 657	-2 465	-822	-790	-448	-395	-1 927	-4 699	-140	-15 343
Övriga kostnader	-877	-864	-203	-144	-212	-146	-750	-2 889		-6 085
Internt köpta och sålda tjänster	-4 662	-761	-509	-459	-519	-143	341	6 712		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-321	-267	-88	-49	-66	-56	-123	-936		-1 906
Summa kostnader	-9 517	-4 357	-1 622	-1 442	-1 245	-740	-2 459	-1 812	-140	-23 334
Resultat före kreditförluster	16 286	2 216	2 452	925	827	320	154	-2 126	-140	20 914
Kreditförluster, netto	-177	-119	-270	-32	-193	-4	11	3		-781
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	8	-7	7	2	-1	-	-3	-4		2
Rörelseresultat	16 117	2 090	2 189	895	633	316	162	-2 127	-140	20 135
Resultatutdelning	332	49	40	12	27	5	-465			
Rörelseresultat efter resultatutdelning	16 449	2 139	2 229	907	660	321	-303	-2 127	-140	20 135
Interna intäkter	93	-1 193	-2 420	-210	-192	-387	-1 565	5 874		
K/I-tal, %	36,4	65,8	39,4	60,6	59,3	69,5	114,5			52,7
Kreditförlustnivå, %	0,01	0,04	0,10	0,01	0,11	0,01	-0,01	-4,23		0,03
Tillgångar	2 060 831	428 208	269 129	124 276	236 555	81 723	335 443	2 350 662	-2 751 539	3 135 288
Skulder	1 964 418	408 902	249 143	117 013	228 827	79 111	329 600	2 350 662	-2 763 861	2 963 815
Allokerat kapital	96 413	19 306	19 986	7 263	7 728	2 612	5 843		12 322	171 473
Räntabilitet på allokerat kapital, %	14,0	8,9	8,8	9,8	6,7	10,0	-3,9			10,0
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	242	119	6	2	133	7	181	746	0	1 436
Årets investeringar i intresseföretag och joint ventures								96		96
Medelantal anställda	3 947	2 462	709	589	506	329	1 122	2 899		12 563

Principer för redovisning av segment samt beskrivning av de poster som visas i kolumnerna Övrigt och Justeringar och elimineringar framgår av not K43.

Segmentinformation 2019		Hemmamarknader							Justeringar och elimineringsringar	
mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Capital Markets	Övrigt		Totalt
Räntenetto	17 505	6 029	3 957	1 666	1 386	800	437	355		32 135
Provisionsnetto	6 739	777	546	600	754	151	1 135	-5		10 697
Nettoreultat av finansiella transaktioner	486	222	63	98	46	37	1 045	-698		1 299
Riskresultat försäkring							145			145
Andelar i intresseföretagsresultat								32		32
Övriga intäkter	52	1	9	8	17	-2	16	155		256
Summa intäkter	24 782	7 029	4 575	2 372	2 203	986	2 778	-161		44 564
Personalkostnader	-3 576	-2 384	-884	-768	-446	-400	-2 020	-2 837	-234	-13 549
Övriga kostnader	-915	-962	-190	-140	-193	-86	-775	-3 263		-6 524
Internt köpta och sålda tjänster	-4 436	-758	-493	-427	-441	-142	150	6 547		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-297	-246	-94	-49	-70	-55	-118	-741		-1 670
Summa kostnader	-9 224	-4 350	-1 661	-1 384	-1 150	-683	-2 763	-294	-234	-21 743
Resultat före kreditförluster	15 558	2 679	2 914	988	1 053	303	15	-455	-234	22 821
Kreditförluster, netto	-1 069	10	-99	3	103	-3	9	1		-1 045
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	6	1	6	6	-1	0	0	2		20
Rörelseresultat	14 495	2 690	2 821	997	1 155	300	24	-452	-234	21 796
Resultatutdelning	317	42	43	12	35	2	-451			
Rörelseresultat efter resultatutdelning	14 812	2 732	2 864	1 009	1 190	302	-427	-452	-234	21 796
Interna intäkter	134	-1 549	-3 596	-240	-185	-366	-2 515	8 317		
K/I-tal, %	36,8	61,5	36,0	58,1	51,4	69,1	118,7			48,8
Kreditförlustnivå, %	0,08	-0,01	0,02	-0,01	-0,09	0,01	-0,02	-0,17		0,04
Tillgångar	1 921 625	444 290	285 043	131 170	212 525	71 342	314 164	2 257 922	-2 568 414	3 069 667
Skulder	1 835 946	426 997	264 762	124 060	205 044	69 144	307 972	2 257 922	-2 582 012	2 909 835
Allokerat kapital	85 679	17 293	20 281	7 110	7 481	2 198	6 192		13 598	159 832
Räntabilitet på allokert kapital, %	13,8	13,3	12,0	12,0	13,3	11,8	-6,4			11,9
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	199	208	48	1	81	6	234	901		1 678
Årets investeringar i intresseföretag								-		-
Medelantal anställda	4 027	2 361	699	600	506	317	1 223	2 815		12 548

Under första kvartalet 2020 genomfördes en omorganisation som innebär att produktägarskap samt affärsstödjande verksamhet för finansiella instrument, valuta samt produkter inom fondbolagskoncernen övergick från enheten Group Products and Services till Handelsbanken Capital Markets. Samtidigt flyttades den kvarvarande verksamheten inom Group Products and Services från övrig verksamhet till segmentet Handelsbanken Sverige. Under första kvartalet 2020 togs också beslutet att de fond- och försäkringsprovisioner som kontorsrörelsen erhåller från Capital Markets, och som i segmentsredovisningen tidigare redovisats netto på raden resultatutdelning, ska bruttoredo visas på raderna provisionsnetto samt internt köpta och sålda tjänster. De i tabellen redovisade jämförelsesiffrorna har därför omräknats.

Handelsbanken Sverige

Handelsbanken Sverige består av kontorsrörelsen i fem regionbanker samt av Ecster och Stadshypoteks verksamheter i Sverige. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren som har ansvar för bankens samtliga kunder. Regionbankerna tillhandahöll banktjänster på 376 kontor i hela Sverige.

Resultat per kvartal Handelsbanken Sverige					Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1			
Räntenetto	4 527	4 555	4 480	4 604	18 166	17 505	4
Provisionsnetto	1 946	1 805	1 670	1 722	7 143	6 739	6
Nettoresultat av finansiella transaktioner	122	130	87	122	461	486	-5
Övriga intäkter	12	5	6	10	33	52	-37
Summa intäkter	6 607	6 495	6 243	6 458	25 803	24 782	4
Personalkostnader	-907	-910	-906	-934	-3 657	-3 576	2
Övriga kostnader	-226	-208	-213	-230	-877	-915	-4
Internt köpta och sålda tjänster	-1 187	-1 100	-1 221	-1 154	-4 662	-4 436	5
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-91	-77	-76	-77	-321	-297	8
Summa kostnader	-2 411	-2 295	-2 416	-2 395	-9 517	-9 224	3
Resultat före kreditförluster	4 196	4 200	3 827	4 063	16 286	15 558	5
Kreditförluster, netto	-45	123	-6	-249	-177	-1 069	-83
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	3	2	1	2	8	6	33
Rörelseresultat	4 154	4 325	3 822	3 816	16 117	14 495	11
Resultatutdelning	85	70	84	93	332	317	5
Rörelseresultat efter resultatutdelning	4 239	4 395	3 906	3 909	16 449	14 812	11
Interna intäkter	-13	-13	-43	162	93	134	-31
K/I-tal, %	36,0	35,0	38,2	36,6	36,4	36,8	
Kreditförlustnivå, %	0,02	-0,04	0,00	0,05	0,01	0,08	
Tillgångar	2 060 831	2 047 752	2 038 474	1 995 104	2 060 831	1 921 625	7
Skulder	1 964 418	1 954 941	1 946 588	1 906 748	1 964 418	1 835 946	7
Allokerat kapital	96 413	92 811	91 886	88 356	96 413	85 679	13
Räntabilitet på allokerat kapital, %	13,8	14,9	13,4	13,9	14,0	13,8	
Medelantal anställda	3 853	4 058	3 944	3 934	3 947	4 027	-2
Antal kontor	376	376	381	382	376	383	-2
Affärsvolym, Sverige							
Medelvolym, mdkr					2020	2019	Föränd- ring, %
Utlåning till allmänheten¹					1 429	1 387	3
varav hushåll					892	859	4
varav hypotekslån					851	814	5
varav företag					537	528	2
varav hypotekslån					354	329	8
Inlåning från allmänheten					715	647	11
varav hushåll					406	375	8
varav företag					309	272	14

¹ Exklusive utlåning till Riksgälden.

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade med 11 procent till 16 117 miljoner kronor (14 495), bland annat till följd av lägre kreditförluster. Resultatet före kreditförluster steg med 5 procent. Räntabiliteten förbättrades till 14,0 procent (13,8). K/I-talet uppgick till 36,4 procent (36,8).

Räntenettot ökade med 4 procent, eller 661 miljoner kronor, till 18 166 miljoner kronor (17 505). Högre utlåningsvolymerna ökade räntenettot med 504 miljoner kronor samtidigt som högre inlåningsvolymerna bidrog med 170 miljoner kronor. De statliga avgifterna minskade med 310 miljoner kronor till -791 miljoner kronor (-1 101), vilket förklarades av lägre avgift till resolutionsfonden. Resterande förändring av räntenettot förklaras i huvudsak av att nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader bidrog negativt med -286 miljoner kronor. Den negativa effekten uppstod huvudsakligen under andra kvartalet när turbulensen på marknaderna påverkade upplåningskostnader och marginaler negativt.

Provisionsnettot ökade med 6 procent, eller med 404 miljoner kronor, till 7 143 miljoner kronor (6 739), där fondprovisionsintäkterna ökade med 312 miljoner kronor till 3 353 miljoner kronor (3 041). Provisionsintäkterna från depå- och övrig kapitalförvaltning ökade med 80 miljoner kronor. Försäkringsprovisionerna ökade med 13 miljoner kronor. Betalningsprovisionerna minskade med -193 miljoner kronor, främst förklarade av en nedgång i kortaffären.

De totala kostnaderna ökade med 3 procent till -9 517 miljoner kronor (-9 224). Personal-kostnaderna steg med 2 procent, främst till följd av avtalsenliga löneökningar och uppgick till -3 657 miljoner kronor (-3 576). Medel-antalet anställda minskade med 2 procent till 3 947 medarbetare (4 027).

Kreditförlusterna minskade till -177 miljoner kronor (-1 069). I beloppet ingår en beräkning av tillkommande reserveringsbehov till följd av rådande omständigheter om -361 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,01 procent (0,08).

AFFÄRSUTVECKLING

Precis som tidigare år konstaterade Svenskt Kvalitetsindex (SKI) i sin stora undersökning att Handelsbanken har de mest nöjda kunderna bland stora banker. Av privatkunderna fick Handelsbanken indexvärdet 70, vilket kan jämföras med övriga stora banker, som låg i intervallet 60–67. Av företagskunderna fick Handelsbanken indexvärdet 69, att jämföras med de övriga stora bankerna som låg mellan 57–64. Under året tilldelades banken en rad utmärkelser, bland annat bästa Private Banking bank i Norden av Prospera KantarSifo och högsta ranking som Sveriges småföretagarbank av Finansbarometern.

Under hösten presenterade banken den inriktning som lagts fast i syfte att skapa ett ännu bättre kunderbjudande samtidigt som effektiviteten förbättras. Resurser och specialistkompetens tillförs kontoren, samtidigt som kontorsnärvaron koncentreras till färre platser. Chefer utsågs för de 24 länsenheter som ersätter de fem regionbankerna. En ny kundtjänst, med ökad tillgänglighet och större mandat, är under uppbyggnad.

Affärsvolymen inom Private Banking uppgick till 147 miljarder kronor (130), en ökning med 13 procent under året. Under 2021 kommer banken att kraftigt utöka sitt erbjudande av kvalificerad Private Bankingrådgivning och andra specialistområden till ett ökat antal orter i Sverige, jämfört med nuvarande struktur i de fem regionbankerna.

Mot bakgrund av covid-19 har samtliga privatkunder i Sverige möjlighet att ansöka om tillfälligt uppehåll av amortering på sina bolån. Vid utgången av året hade cirka 38 000 kunder i Sverige beviljats sådant uppehåll (37 000 vid utgången av tredje kvartalet).

Medelvolymen hypotekslåning till privatpersoner steg under perioden med 5 procent till 851 miljarder kronor (814), samtidigt som inlåningen från hushåll ökade med 8 procent till 406 miljarder kronor (375). Medelvolymen utlåning till företag steg med 2 procent till 537 miljarder kronor (528). Samtidigt ökade inlåningen från företag med 14 procent till 309 miljarder kronor (272).

Nysparandet i bankens fonder i Sverige uppgick under året till 34,9 miljarder kronor, vilket motsvarar en marknadsandel på 46 procent (21). Handelsbanken är näst största aktör avseende den totala fondförmögenheten och bankens marknadsandel i Sverige steg under året till 11,9 procent (11,2).

Handelsbanken Storbritannien

Handelsbanken Storbritannien består av den brittiska kontorsrörelsen med fem regionbanker samt av kapitalförvaltaren Handelsbanken Wealth & Asset Management. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren som har ansvar för bankens samtliga kunder. Regionbankerna tillhandahåller banktjänster på 204 kontor och mötesplatser i hela Storbritannien.

Resultat per kvartal Handelsbanken Storbritannien					Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1			
Räntenetto	1 345	1 342	1 443	1 553	5 683	6 029	-6
Provisionsnetto	163	180	174	196	713	777	-8
Nettoresultat av finansiella transaktioner	48	39	36	53	176	222	-21
Övriga intäkter	0	1	0	0	1	1	0
Summa intäkter	1 556	1 562	1 653	1 802	6 573	7 029	-6
Personalkostnader	-625	-586	-613	-641	-2 465	-2 384	3
Övriga kostnader	-208	-172	-231	-253	-864	-962	-10
Internt köpta och sålda tjänster	-188	-175	-209	-189	-761	-758	0
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-70	-57	-79	-61	-267	-246	9
Summa kostnader	-1 091	-990	-1 132	-1 144	-4 357	-4 350	0
Resultat före kreditförluster	465	572	521	658	2 216	2 679	-17
Kreditförluster, netto	-16	1	-54	-50	-119	10	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-3	-2	-3	1	-7	1	
Rörelseresultat	446	571	464	609	2 090	2 690	-22
Resultatutdelning	11	12	12	14	49	42	17
Rörelseresultat efter resultatutdelning	457	583	476	623	2 139	2 732	-22
Interna intäkter	-238	-269	-354	-332	-1 193	-1 549	23
K/I-tal, %	69,6	62,9	68,0	63,0	65,8	61,5	
Kreditförlustnivå, %	0,03	-0,01	0,07	0,07	0,04	-0,01	
Tillgångar	428 208	440 522	431 037	457 136	428 208	444 290	-4
Skulder	408 902	421 236	412 055	438 981	408 902	426 997	-4
Allokerat kapital	19 306	19 286	18 982	18 155	19 306	17 293	12
Räntabilitet på allokerat kapital, %	7,5	9,5	7,9	10,8	8,9	13,3	
Medelantal anställda	2 499	2 464	2 445	2 442	2 462	2 361	4
Antal kontor	204	207	207	207	204	207	-1

Affärsvolym, Storbritannien							Föränd- ring, %
Medelvolymer, m pund					2020	2019	
Utlåning till allmänheten					21 656	21 380	1
varav hushåll					6 873	6 674	3
varav företag					14 783	14 706	1
Inlåning från allmänheten					17 609	15 264	15
varav hushåll					5 144	4 787	7
varav företag					12 465	10 477	19

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet minskade med 22 procent, eller 600 miljoner kronor, till 2 090 miljoner kronor (2 690), till följd av lägre intäkter och högre kreditförluster. Valutakurseffekten var negativ och uppgick till -65 miljoner kronor. Räntabiliteten uppgick till 8,9 procent (13,3). K/1-talet steg till 65,8 procent (61,5).

Intäkterna minskade med 6 procent och uppgick till 6 573 miljoner kronor (7 029). Valutaeffekterna uppgick till -157 miljoner kronor. I lokal valuta minskade intäkterna med 4 procent.

Räntenettet minskade med 6 procent, eller -346 miljoner kronor, till 5 683 miljoner kronor (6 029). Valutakurseffekter påverkade räntenettet negativt med -135 miljoner kronor. Högre affärsvolymen bidrog positivt med 175 miljoner kronor. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettet med -568 miljoner kronor, vilket främst förklaras av den kraftiga räntesänkningen som centralbanken gjorde under våren. Från och med 2020 belastar inte avgifter till den svenska resolutionsfonden resultatet i Storbritannien, och inte heller några övriga statliga avgifter belastade räntenettet (-163).

Provisionsnettot minskade med 8 procent till 713 miljoner kronor (777). Valutakurseffekten uppgick till -17 miljoner kronor. I lokal valuta minskade provisionsnettot med 6 procent. Provisionsintäkterna från fond- och kapitalförvaltningsaffären uppgick till 303 miljoner kronor (305). Det förvaltade kapitalet i Handelsbanken Wealth & Asset Management uppgick vid utgången av perioden till 4,0 miljarder brittiska pund (4,0).

Kostnaderna var i stort sett oförändrade och uppgick till -4 357 miljoner kronor (-4 350). Uttryckt i lokal valuta var kostnadsuppgången 2 procent.

Personalkostnaderna ökade med 3 procent, eller 81 miljoner kronor, till -2 465 miljoner kronor (-2 384) till följd av ett ökat antal anställda. Medelantalet anställda ökade med 4 procent till 2 462 medarbetare (2 361). Ökningen avsåg främst huvudkontorsfunktioner, där fortsatt förstärkning av det förebyggande arbetet mot finansiell kriminalitet var den funktion där ökningen var störst och egen personal har i större utsträckning ersatt konsulter. Uttryckt i lokal valuta ökade personalkostnaderna med

6 procent. De övriga kostnaderna föll med 98 miljoner kronor till -864 miljoner kronor (-962).

Kreditförlusterna uppgick till -119 miljoner kronor (10). I beloppet ingår en beräkning av tillkommande reserveringsbehov till följd av rådande omständigheter om -48 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,04 procent (-0,01).

AFFÄRSUTVECKLING

EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet visade att Handelsbanken återigen hade de mest nöjda kunderna av bankerna i Storbritannien. Privatkunderna gav banken indexvärdet 81, att jämföras med branschsnittet på 74. På företagsidan var indexvärdet 77, att jämföras med genomsnittet för branschen som var 70. Banken behöll sin topposition i CMA:s, brittiska konkurrensmyndigheten, halvårsvisa undersökningar för företagskunder, en position som banken haft sedan dessa undersökningar började 2018.

Mot bakgrund av covid-19 har privatkunder möjlighet att ansöka om tillfälligt uppehåll av amortering på sina bolån. Vid utgången av året hade under 100 kunder beviljats uppehåll (cirka 400 vid utgången av tredje kvartalet).

Inlåningen från företag ökade med 19 procent till 12,5 miljarder brittiska pund medan företagsutlåningen ökade med 1 procent till 14,8 miljarder brittiska pund. Totalt ökade medelvolymen inlåning från allmänheten med 15 procent till 17,6 miljarder brittiska pund (15,3). Medelvolymen utlåning ökade totalt med 1 procent till 21,7 miljarder brittiska pund (21,4).

Nettoflödet i Handelsbanken Wealth & Asset Management uppgick under perioden till -183 miljoner brittiska pund (+120).

Handelsbanken Norge

Handelsbanken Norge består av kontorsrörelsen i Norge som är organiserad i en regionbank samt av Stadshypoteks verksamhet i Norge. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren som har ansvar för bankens samtliga kunder. Regionbanken tillhandahåller banktjänster på 45 kontor i hela Norge.

Resultat per kvartal Handelsbanken Norge					Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1			
Räntenetto	867	872	771	971	3 481	3 957	-12
Provisionsnetto	131	129	113	131	504	546	-8
Nettoresultat av finansiella transaktioner	21	12	9	15	57	63	-10
Övriga intäkter	29	0	1	2	32	9	256
Summa intäkter	1 048	1 013	894	1 119	4 074	4 575	-11
Personalkostnader	-201	-204	-198	-219	-822	-884	-7
Övriga kostnader	-46	-43	-47	-67	-203	-190	7
Internt köpta och sålda tjänster	-127	-130	-131	-121	-509	-493	3
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-21	-20	-19	-28	-88	-94	-6
Summa kostnader	-395	-397	-395	-435	-1 622	-1 661	-2
Resultat före kreditförluster	653	616	499	684	2 452	2 914	-16
Kreditförluster, netto	-37	-43	-120	-70	-270	-99	173
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	1	1	2	3	7	6	17
Rörelseresultat	617	574	381	617	2 189	2 821	-22
Resultatutdelning	11	8	10	11	40	43	-7
Rörelseresultat efter resultatutdelning	628	582	391	628	2 229	2 864	-22
Interna intäkter	-175	-417	-759	-1 069	-2 420	-3 596	33
K/I-tal, %	37,3	38,9	43,7	38,5	39,4	36,0	
Kreditförlustnivå, %	0,15	0,04	0,12	0,08	0,10	0,02	
Tillgångar	269 129	265 026	269 377	260 271	269 129	285 043	-6
Skulder	249 143	244 125	251 379	239 386	249 143	264 762	-6
Allockerat kapital	19 986	20 901	17 998	20 885	19 986	20 281	-1
Räntabilitet på allokert kapital, %	9,9	8,8	6,8	9,5	8,8	12,0	
Medelantal anställda	715	722	700	698	709	699	1
Antal kontor	45	45	45	45	45	47	-4

Affärsvolym, Norge							Föränd- ring, %
Medelvolymer, md nkr					2020	2019	
Utlåning till allmänheten					270,3	261,2	3
varav hushåll					101,7	96,2	6
varav företag					168,6	165,0	2
Inlåning från allmänheten					85,6	69,1	24
varav hushåll					24,7	21,6	14
varav företag					60,9	47,5	28

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet minskade med 22 procent till 2 189 miljoner kronor (2 821), till följd av lägre intäkter och högre kreditförluster. Försvagningen av den norska kronan påverkade rörelseresultatet negativt med -236 miljoner kronor och uttryckt i lokal valuta var resultatnedgången 15 procent. Räntabiliteten sjönk till 8,8 procent (12,0). K/I-talet steg till 39,4 procent (36,0).

Intäkterna minskade med 11 procent till 4 074 miljoner kronor (4 575). Valutakurseffekten uppgick till -376 miljoner kronor och uttryckt i lokal valuta minskade intäkterna med 2 procent.

Räntenettet minskade med 476 miljoner kronor, eller 12 procent, till 3 481 miljoner kronor (3 957). Valutakurseffekter påverkade räntenettet negativt med -318 miljoner kronor och i lokal valuta minskade räntenettet med 3 procent. Högre affärsvolymerna påverkade positivt med 141 miljoner kronor. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettet med -412 miljoner kronor, vilket främst berodde på vårens kraftiga räntesänkning av Norges Bank. Avgifterna för den svenska resolutionsfonden minskade med 54 miljoner kronor och tillsammans med insättningsgarantierna belastade de statliga avgifterna räntenettet med -161 miljoner kronor (-209).

Provisionsnettot minskade med 8 procent till 504 miljoner kronor (546), där valutakursförändringen bidrog negativt med -51 miljoner kronor.

I lokal valuta steg provisionsnettot med 1 procent. De sparrelaterade verksamheterna uppvisade en positiv utveckling medan de betalningsrelaterade provisionerna utvecklades negativt.

Nettoreultatet av finansiella transaktioner uppgick till 57 miljoner kronor (63).

Kostnaderna minskade med 2 procent till -1 622 miljoner kronor (-1 661). Valutaeffekten var 132 miljoner kronor. I lokal valuta ökade kostnaderna med 7 procent, främst förklarad av förebyggande arbete mot finansiell kriminalitet.

Personalkostnaderna minskade med 7 procent, till -822 miljoner kronor (-884). Valutaeffekten minskade personalkostnaderna med 74 miljoner kronor. Uttryckt i lokal valuta ökade personalkostnaderna med 2 procent, vilket främst förklaras av avtalsmässiga löneökningar. Medelantalet anställda ökade med 1 procent och uppgick till 709 medarbetare (699).

Kreditförlusterna uppgick till -270 miljoner kronor (-99). I beloppet ingår en beräkning av tillkommande reserveringsbehov till följd av rådande omständigheter om -86 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,10 procent (0,02).

AFFÄRSUTVECKLING

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken återigen nöjdare kunder än genomsnittet av bankerna i Norge. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 76, att jämföras med branschsnittet på 70. Företagskunderna gav banken indexvärdet 69, att jämföras med branschsnittet på 68. Banken behöll även sin topplacering i Prosperas Private Banking-undersökning.

Mot bakgrund av covid-19 har privatkunder möjlighet att ansöka om tillfälligt uppehåll av amortering på sina bolån. Vid utgången av året hade cirka 1 000 av bankens kunder i Norge beviljats sådant uppehåll (cirka 2 000 vid utgången av tredje kvartalet).

Medelvolymen inlåning från hushåll ökade med 14 procent medan utlåningen till hushåll ökade med 6 procent. Även inom företagssegmentet ökade inlåningen mer än utlåningen, med 28 procent respektive 2 procent. Totalt ökade medelvolymen inlåning från allmänheten med 24 procent till 85,6 miljarder norska kronor (69,1). Medelvolymen utlåning ökade totalt med 3 procent till 270,3 miljarder norska kronor (261,2).

Nysparandet i bankens fonder i Norge uppgick under året till 3,4 miljarder kronor (0,7).

Handelsbanken Danmark

Handelsbanken Danmark består av kontorsrörelsen i Danmark som är organiserad i en regionbank samt av Stadshypoteks verksamhet i Danmark. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren som har ansvar för bankens samtliga kunder. Regionbanken tillhandahåller banktjänster på 43 kontor i hela Danmark.

Resultat per kvartal Handelsbanken Danmark					Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1			
Räntenetto	390	410	403	409	1 612	1 666	-3
Provisionsnetto	163	143	141	177	624	600	4
Nettoresultat av finansiella transaktioner	39	25	30	29	123	98	26
Övriga intäkter	3	1	2	2	8	8	0
Summa intäkter	595	579	576	617	2 367	2 372	0
Personalkostnader	-208	-196	-192	-194	-790	-768	3
Övriga kostnader	-47	-34	-28	-35	-144	-140	3
Internt köpta och sålda tjänster	-119	-115	-114	-111	-459	-427	7
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-12	-12	-13	-12	-49	-49	0
Summa kostnader	-386	-357	-347	-352	-1 442	-1 384	4
Resultat före kreditförluster	209	222	229	265	925	988	-6
Kreditförluster, netto	23	3	10	-68	-32	3	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	0	0	-	2	2	6	-67
Rörelseresultat	232	225	239	199	895	997	-10
Resultatutdelning	4	4	2	2	12	12	0
Rörelseresultat efter resultatutdelning	236	229	241	201	907	1 009	-10
Interna intäkter	30	-67	-90	-83	-210	-240	13
K/I-tal, %	64,4	61,2	60,0	56,9	60,6	58,1	
Kreditförlustnivå, %	-0,08	-0,01	-0,09	0,22	0,01	-0,01	
Tillgångar	124 276	129 443	130 485	135 724	124 276	131 170	-5
Skulder	117 013	122 305	122 874	128 600	117 013	124 060	-6
Allokerat kapital	7 263	7 138	7 611	7 124	7 263	7 110	2
Räntabilitet på allokerat kapital, %	10,2	10,1	10,0	8,9	9,8	12,0	
Medelantal anställda	589	593	590	584	589	600	-2
Antal kontor	43	55	55	55	43	56	-23

Affärsvolymer, Danmark							Föränd- ring, %
Medelvolymer, mrd dkr					2020	2019	
Utlåning till allmänheten					76,0	77,8	-2
varav hushåll					47,1	47,6	-1
varav företag					28,9	30,2	-4
Inlåning från allmänheten					39,7	35,6	12
varav hushåll					17,3	15,5	12
varav företag					22,4	20,1	11

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet minskade med 10 procent, eller 102 miljoner kronor, till 895 miljoner kronor (997), vilket främst förklaras av högre kostnader. Valutakurseffekten var negativ och uppgick till -9 miljoner kronor. Räntabiliteten uppgick till 9,8 procent (12,0). K/I-talet uppgick till 60,6 procent (58,1).

Räntenettet minskade med 3 procent och uppgick till 1 612 miljoner kronor (1 666). Valutaeffekterna uppgick till -13 miljoner kronor. Förändrade affärsvolymerna minskade räntenettet med -33 miljoner kronor och nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettet med -22 miljoner kronor. Avgiften för den svenska resolutionsfonden var 17 miljoner kronor lägre än i fjol och tillsammans med insättningsgarantierna belastade de statliga avgifterna räntenettet med -72 miljoner kronor (-84).

Provisionsnettot ökade med 4 procent och uppgick till 624 miljoner kronor (600). Ökningen förklaras av en hög aktivitet inom sparområdet som uppvägs av försämrade betalningsprovisioner.

Nettoreultatet av finansiella transaktioner uppgick till 123 miljoner kronor (98).

Kostnaderna ökade med 4 procent till -1 442 miljoner kronor (-1 384). Valutaeffekterna var marginella. Personalkostnaderna ökade med 3 procent till -790 miljoner kronor (-768). Medelantalet anställda minskade med 2 procent till 589 medarbetare (600).

Kreditförlusterna uppgick till -32 miljoner kronor (3). I beloppet ingår en beräkning av tillkommande reserveringsbehov till följd av covid-19-pandemin om -54 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,01 procent (-0,01).

AFFÄRSUTVECKLING

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken återigen nöjdare kunder än genomsnittet av bankerna i Danmark, även om avståndet på företagssidan var marginell till Handelsbankens fördel. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 75, att jämföras med branschsnittet på 69. Företagskunderna gav banken indexvärdet 69, att jämföras med branschsnittet på 69.

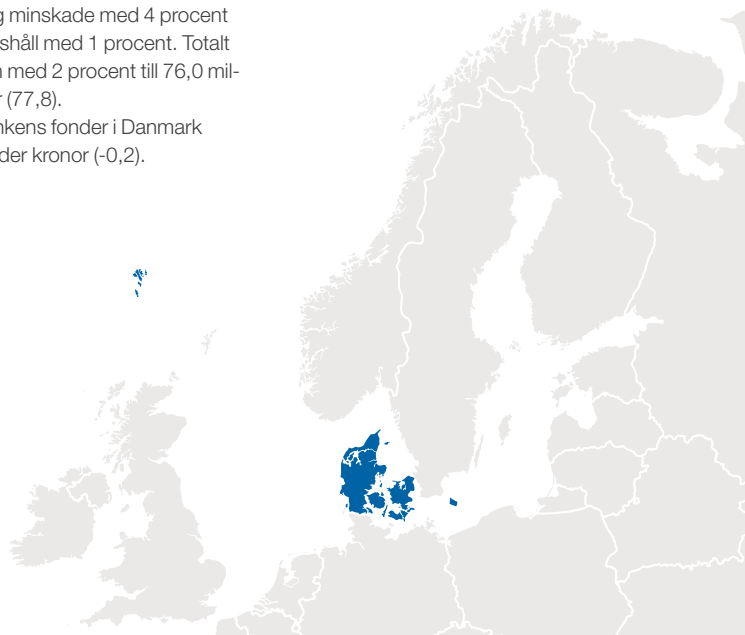
Banken har under året haft en hög aktivitet inom spar- och rådgivningsområdet. Antalet Private Banking-kunder ökade exempelvis med 8 procent och banken utsågs till bästa bank inom området av Økonomisk Ugebrev.

Under året introducerades gröna fastighetslån till företagskunder.

Kunder som drabbats ekonomiskt av covid-19 har haft möjlighet att ansöka om tillfälligt uppehåll av amortering på sina lån. Vid utgången av året var det ett fåtal av bankens kunder i Danmark som beviljats sådant uppehåll, vilket även var fallet vid utgången av tredje kvartalet.

Medelvolymen inlåning från företag och hushåll ökade med 11 procent respektive 12 procent. Totalt ökade inlåningen med 12 procent till 39,7 miljarder danska kronor (35,6). Utlåningen till företag minskade med 4 procent och utlåningen till hushåll med 1 procent. Totalt minskade utlåningen med 2 procent till 76,0 miljarder danska kronor (77,8).

Nysparandet i bankens fonder i Danmark uppgick till 1,3 miljarder kronor (-0,2).

Handelsbanken Finland

Handelsbanken Finland består av kontorsrörelsen i Finland som är organiserad i en regionbank och Stadshypoteks verksamheter i Finland. I Handelsbanken utgår verksamheten från kontoren som har ansvar för bankens samtliga kunder. Regionbanken tillhandahåller banktjänster på 27 kontor i Finland.

Resultat per kvartal Handelsbanken Finland					Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1			
Räntenetto	356	350	346	351	1 403	1 386	1
Provisionsnetto	165	173	162	183	683	754	-9
Nettoresultat av finansiella transaktioner	-60	10	13	13	-24	46	
Övriga intäkter	2	2	2	4	10	17	-41
Summa intäkter	463	535	523	551	2 072	2 203	-6
Personalkostnader	-108	-113	-114	-113	-448	-446	0
Övriga kostnader	-63	-44	-53	-52	-212	-193	10
Internt köpta och sålda tjänster	-140	-122	-139	-118	-519	-441	18
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-14	-16	-19	-17	-66	-70	-6
Summa kostnader	-325	-295	-325	-300	-1 245	-1 150	8
Resultat före kreditförluster	138	240	198	251	827	1 053	-21
Kreditförluster, netto	-27	-136	72	-102	-193	103	
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-1	-	-	0	-1	-1	
Rörelseresultat	110	104	270	149	633	1 155	-45
Resultatutdelning	6	6	7	8	27	35	-23
Rörelseresultat efter resultatutdelning	116	110	277	157	660	1 190	-45
Interna intäkter	39	-77	-85	-69	-192	-185	-4
K/I-tal, %	69,3	54,5	61,3	53,7	59,3	51,4	
Kreditförlustnivå, %	0,00	0,34	-0,22	0,30	0,11	-0,09	
Tillgångar	236 555	244 023	236 531	237 327	236 555	212 525	11
Skulder	228 827	236 634	228 084	229 693	228 827	205 044	12
Allokerat kapital	7 728	7 389	8 447	7 634	7 728	7 481	3
Räntabilitet på allokert kapital, %	4,8	4,7	10,3	6,4	6,7	13,3	
Medelantal anställda	508	518	500	497	506	506	0
Antal kontor	27	29	32	32	27	36	-25

Affärsvolym, Finland							Föränd- ring, %
Medelvolymer, m euro					2020	2019	
Utlåning till allmänheten					14 171	13 872	2
varav hushåll					4 330	4 334	0
varav företag					9 841	9 538	3
Inlåning från allmänheten					5 383	4 610	17
varav hushåll					1 872	1 707	10
varav företag					3 511	2 903	21

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet minskade med 45 procent till 633 miljoner kronor (1 155), främst till följd av ökade kostnader och högre kreditförlustreserveringar. Valutakurseffekterna på rörelseresultatet uppgick till -12 miljoner kronor.

Räntabiliteten uppgick till 6,7 procent (13,3). K/1-talet uppgick till 59,3 procent (51,4).

Intäkterna minskade med 6 procent till 2 072 miljoner kronor (2 203) och valutaeffekterna uppgick till -21 miljoner kronor.

Räntenettot ökade med 1 procent till 1 403 miljoner kronor (1 386). Valutaeffekten uppgick till -14 miljoner kronor. I lokal valuta ökade räntenettot med 2 procent. Högre affärsvolymerna ökade räntenettot med 42 miljoner kronor. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettot med -52 miljoner kronor. Avgiften för den svenska resolutionsfonden var 27 miljoner kronor lägre än under jämförelseperioden och tillsammans med insättningsgarantierna belastade de statliga avgifterna räntenettot med -83 miljoner kronor (-107).

Provisionsnettot minskade med 9 procent till 683 miljoner kronor (754), vilket främst förklaras av lägre provisioner på värdepappershandel och betalningsrelaterade provisioner. Valutaeffekten uppgick till -7 miljoner kronor.

De totala kostnaderna ökade med 8 procent, eller 95 miljoner kronor, till -1 245 miljoner kronor (-1 150). Valutaeffekten uppgick till 10 miljoner kronor och i lokal valuta ökade kostnaderna med 9 procent. Det pågående utbytet av kärnbanksystemet var en betydande orsak till kostnadsökningen.

Personalkostnaderna var oförändrade och uppgick till -448 miljoner kronor (-446). Övriga kostnader ökade med 10 procent och uppgick till -212 miljoner kronor (-193). Medelantalet anställda var 506 medarbetare (506).

Kreditförlusterna uppgick till -193 miljoner kronor (103). I beloppet ingår en beräkning av tillkommande reserveringsbehov till följd av rådande omständigheter om -14 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,11 procent (-0,09).

AFFÄRSUTVECKLING

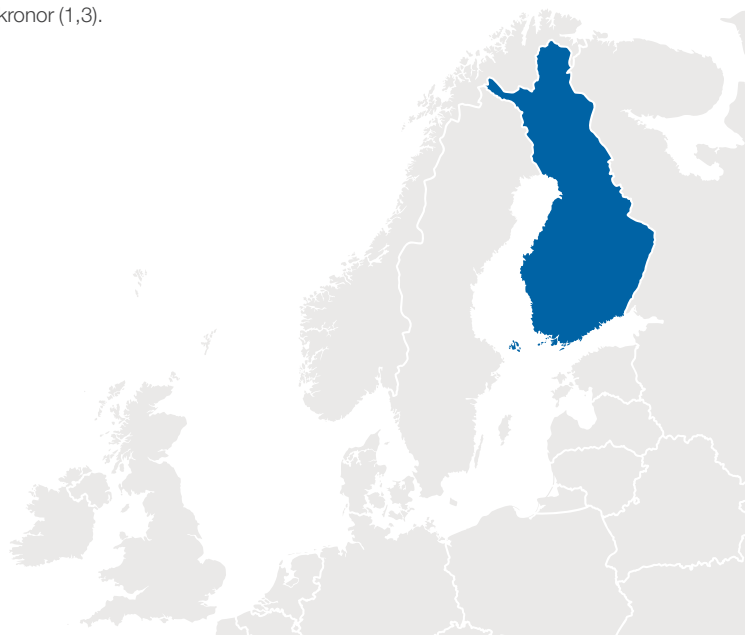
Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken återigen nöjdare kunder än genomsnittet av bankerna i Finland. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 79, att jämföras med branschsnittet på 72. Företagskunderna gav banken indexvärdet 75, att jämföras med branschsnittet på 68.

De digitala verktygen och processerna för att stödja rådgivningsverksamheten har utvecklats kontinuerligt och förnyelsen av kärnbanksystemet fortskrider som planerat.

Mot bakgrund av covid-19 har privatkunder möjlighet att ansöka om tillfälligt uppehåll av amortering på sina bolån. Vid utgången av december hade cirka 1 200 av bankens kunder i Finland beviljats sådant uppehåll (cirka 1 000 vid utgången av tredje kvartalet).

Medelvolymen inlåning från hushåll ökade med 10 procent, samtidigt som utlåningen till hushåll var oförändrad. Inlåningen från företag ökade med 21 procent samtidigt som utlåningen till företag ökade med 3 procent. Totalt ökade medelvolymen utlåning till allmänheten med 2 procent till 14,2 miljarder euro (13,9), och inlåningen från allmänheten ökade med 17 procent till 5,4 miljarder euro (4,6).

Nysparandet i bankens fonder i Finland uppgick till 0,2 miljarder kronor (1,3).

Handelsbanken Nederländerna

Handelsbanken Nederländerna består av kontorsrörelsen i Nederländerna som är organiserad i en regionbank samt kapitalförvaltningsverksamheten i Optimix Vermogensbeheer. Regionbanken tillhandahåller banktjänster på 29 kontor i hela Nederländerna.

Resultat per kvartal Handelsbanken Nederländerna							
mkr	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1	Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
Räntenetto	233	227	225	223	908	800	14
Provisionsnetto	34	30	30	31	125	151	-17
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	5	5	7	25	37	-32
Övriga intäkter	0	1	0	1	2	-2	
Summa intäkter	275	263	260	262	1 060	986	8
Personalkostnader	-98	-96	-99	-102	-395	-400	-1
Övriga kostnader	-42	-33	-40	-31	-146	-86	70
Internt köpta och sålda tjänster	-37	-34	-37	-35	-143	-142	1
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-12	-15	-14	-15	-56	-55	2
Summa kostnader	-189	-178	-190	-183	-740	-683	8
Resultat före kreditförluster	86	85	70	79	320	303	6
Kreditförluster, netto	-2	0	-1	-1	-4	-3	33
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-	-	-	-	-	0	
Rörelseresultat	84	85	69	78	316	300	5
Resultatutdelning	1	1	2	1	5	2	150
Rörelseresultat efter resultatutdelning	85	86	71	79	321	302	6
Interna intäkter	-65	-106	-111	-105	-387	-366	-6
K/I-tal, %	68,5	67,4	72,5	69,6	69,5	69,1	
Kreditförlustnivå, %	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	
Tillgångar	81 723	78 705	79 279	77 894	81 723	71 342	15
Skulder	79 111	76 259	76 637	75 527	79 111	69 144	14
Allokerat kapital	2 612	2 446	2 642	2 367	2 612	2 198	19
Räntabilitet på allokerat kapital, %	10,2	11,1	8,5	10,4	10,0	11,8	
Medelantal anställda	334	334	328	318	329	317	4
Antal kontor	29	29	29	29	29	29	0

Affärsvolym, Nederländerna							
Medelvolym, m euro					2020	2019	Föränd- ring, %
Utlåning till allmänheten					5 791	5 023	15
varav hushåll					3 387	2 916	16
varav företag					2 404	2 107	14
Inlåning från allmänheten					1 627	1 347	21
varav hushåll					261	197	32
varav företag					1 366	1 150	19

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet förbättrades med 5 procent till 316 miljoner kronor (300). Valutakurseffekten på rörelseresultatet var -3 miljoner kronor. Räntabiliteten uppgick till 10,0 procent (11,8) och K/I-talet uppgick till 69,5 procent (69,1).

Räntenettet steg med 14 procent till 908 miljoner kronor (800). Valutaeffekten uppgick till -8 miljoner kronor och även i lokal valuta ökade räntenettet med 15 procent. Högre affärsvolym ökade räntenettet med 129 miljoner kronor. Nettot av förändrade marginaler och finansieringskostnader minskade räntenettet med -18 miljoner kronor. Avgiften för den svenska resolutionsfonden var 7 miljoner kronor lägre än under jämförelseperioden och tillsammans med insättningsgarantierna belastade de statliga avgifterna räntenettet med -28 miljoner kronor (-34).

Provisionsnettot sjönk med 17 procent till 125 miljoner kronor (151), vilket förklaras av en svag utveckling av de sparrelaterade provisionerna. Det förvaldade kapitalet i Optimix, inklusive egna fonder, uppgick vid årsskiftet till 1,7 miljarder euro (1,6).

Kostnaderna steg med 8 procent till -740 miljoner kronor (-683). Kostnadsökningen förklaras främst av åtgärder för att förebygga finansiell kriminalitet. Medelantalet anställda ökade med 4 procent till 329 (317).

Kreditförlusterna uppgick till -4 miljoner kronor (-3). I beloppet ingår en beräkning av tillkommande reserveringsbehov till följd av rådande omständigheter om -1 miljoner kronor. Kreditförlustnivån uppgick till 0,01 procent (0,01).

AFFÄRSUTVECKLING

Enligt EPSI:s årliga undersökning av kundnöjdhet hade Handelsbanken återigen nöjdare kunder än genomsnittet av bankerna i Nederländerna. Privatkunderna gav Handelsbanken indexvärdet 78, att jämföras med branschsnittet på 68. Företagskunderna gav banken indexvärdet 75, att jämföras med branschsnittet på 63.

Mot bakgrund av covid-19 har privatkunder möjlighet att ansöka om tillfälligt uppehåll av amortering på sina bolån. Fram till utgången av december hade ett fåtal av bankens kunder i Nederländerna beviljats sådant uppehåll, vilket även var fallet vid utgången av tredje kvartalet.

Medelvolymen inlåning från hushåll steg med 32 procent, samtidigt som utlåningen till hushåll ökade med 16 procent. Medelvolymen inlåning från företag växte med 19 procent, samtidigt som utlåningen till företag steg med 14 procent. Totalt ökade medelvolymen inlåning från allmänheten med 21 procent till 1,6 miljarder euro (1,3), samtidigt som den totala utlåningen till allmänheten ökade med 15 procent till 5,8 miljarder euro (5,0).

Handelsbanken Capital Markets

Handelsbanken Capital Markets omfattar de fyra affärsområdena: Markets, Kapitalförvaltning, Pension & Trygghet och International.

Samtliga provisioner från kapitalförvaltnings- och försäkringsverksamheten redovisas direkt på respektive hemmamarknad och ingår således inte i resultaträkningen nedan.

Resultat per kvartal Handelsbanken Capital Markets mkr					Totalt 2020	Totalt 2019	Föränd- ring, %
	2020:4	2020:3	2020:2	2020:1			
Räntenetto	76	83	89	107	355	437	-19
Provisionsnetto	289	213	240	261	1 003	1 135	-12
Nettoreultat av finansiella transaktioner	266	288	341	142	1 037	1 045	-1
Riskresultat försäkringar	79	52	23	41	195	145	34
Övriga intäkter	3	5	7	8	23	16	44
Summa intäkter	713	641	700	559	2 613	2 778	-6
Personalkostnader	-461	-470	-488	-508	-1 927	-2 020	-5
Övriga kostnader	-142	-207	-209	-192	-750	-775	-3
Internt köpta och sålda tjänster	98	103	92	48	341	150	127
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-51	-25	-23	-24	-123	-118	4
Summa kostnader	-556	-599	-628	-676	-2 459	-2 763	-11
Resultat före kreditförluster	157	42	72	-117	154	15	
Kreditförluster, netto	6	4	1	0	11	9	22
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	-2	-1	0	0	-3	0	
Rörelseresultat	161	45	73	-117	162	24	
Resultatutdelning	-118	-101	-117	-129	-465	-451	3
Rörelseresultat efter resultatutdelning	43	-56	-44	-246	-303	-427	-29
Interna intäkter	-235	-422	-467	-441	-1 565	-2 515	38
K/I-tal, %	93,4	110,9	107,7	157,2	114,5	118,7	
Kreditförlustnivå, %	-0,03	-0,03	0,02	-0,02	-0,01	-0,02	
Tillgångar	335 443	351 108	349 049	367 781	335 443	314 164	7
Skulder	329 600	345 297	342 212	361 968	329 600	307 972	7
Allokerat kapital	5 843	5 811	6 837	5 813	5 843	6 192	-6
Räntabilitet på allokerat kapital, %	2,9	-3,0	-2,0	-13,3	-3,9	-6,4	
Medelantal anställda	1 057	1 115	1 143	1 175	1 122	1 223	-8
Förvalt kapital mdkr					2020	2019	
Fonder, exkl PPM och fondförsäkring ¹					555	494	
PPM					60	44	
Fondförsäkring					156	139	
varav externa fonder					-2	-2	
Summa fonder					769	675	
Strukturerade produkter					5	7	
Depåförsäkring					37	30	
varav i bankens fonder och strukturerade produkter					-17	-13	
Traditionell försäkring					7	7	
varav i bankens fonder och strukturerade produkter					-6	-7	
Diskretionärt och Institutionellt kapital, exkl försäkring ¹					278	248	
varav i bankens fonder och strukturerade produkter					-227	-180	
Summa förvalt kapital, exkl värdepapper i depå					846	767	
Värdepapper i depå, exklusive fonder					632	417	
Värdepapper i depå, exklusive fonder, avseende Handelsbankens närstående stiftelser m m					47	50	

¹ Från och med Q1 2020 ingår Handelsbanken Wealth & Asset Managements hela förvaltade volym på raden Fonder, exkl PPM och fondförsäkring. Tidigare redovisades denna volym på raden Diskretionär & Institutionellt kapital. För bättre jämförbarhet har jämförelsetalen justerats.

RESULTATUTVECKLING

Rörelseresultatet ökade till 162 miljoner kronor (24), vilket främst förklaras av lägre kostnader. Intäkterna minskade med 6 procent till 2 613 miljoner kronor (2 778). Kostnaderna minskade med 11 procent till -2 459 miljoner kronor (-2 763).

Provisionsnettot minskade med 12 procent till 1 003 miljoner kronor (1 135), vilket i huvudsak förklaras av lägre rådgivningsprovisioner, samt lägre garanti- och betalningsprovisioner i spåren av den pågående avvecklingen av vissa länder inom Handelsbanken International.

Nettoreultat av finansiella transaktioner minskade marginellt till 1 037 miljoner kronor (1 045), trots ökat realiserat kapitaltillskott om -67 miljoner kronor mellan åren i Handelsbanken Livs traditionella försäkringsverksamhet.

Personalkostnaderna minskade med 5 procent till -1 927 miljoner kronor (-2 020), till följd av ett lägre antal anställda. Medelantalet anställda minskade med 8 procent och uppgick till 1 122 medarbetare (1 223).

Övriga kostnader minskade med 3 procent och uppgick till -750 miljoner kronor (-775).

Kreditförlusterna bestod av marginella nettoåterföringar som uppgick till 11 miljoner kronor (9) och kreditförlustnivån var -0,01 procent (-0,02).

AFFÄRSUTVECKLING

Covid-19-pandemin

Då Capital Markets fortfarande har bred geografisk närvaro i Asien aktiverades många lokala kontinuitetsplaner redan runt föregående årsskifte. Medarbetare delades tidigt upp på två eller flera geografiska lokaliseringar. När pandemin nådde Europa genomfördes liknande åtgärder i ett tidigt skede i hemmamarknaderna. Under året har all verksamhet inom Capital Markets fungerat utan några betydande störningar. Därigenom har banken fortsatt kunnat tillgodose kunderna med deras behov av tjänster trots en periodvis mycket utmanande marknadssituation.

Markets

Handelsbanken Markets erbjuder produkter och tjänster kopplade till riskhantering, värdepapper, derivat, analys, debt capital markets och corporate finance.

Markets har haft en fortsatt stark utveckling. Hög volatilitet och osäkerhet på de finansiella marknaderna under delar av året ökade kunders behov att hantera sina risker.

Aktie- och valutaaffären har utvecklats starkare medan ränteaffärens utveckling var i nivå med föregående år. De förändrade marknadsförutsättningarna har påverkat Corporate Finance-verksamheten negativt under framförallt första halvåret, medan bankens affärsvolym på marknaden för kapitalmarknadsfinansiering är högre jämfört med föregående år. Under året arrangerades 146 obligationsemissioner till

ett värde av drygt 17 miljarder euro. Banken ser ett fortsatt stort intresse för hållbar finansiering och arrangerad grön obligationsvolym nära på fördubblades jämfört med föregående år.

Kapitalförvaltning

Kapitalförvaltningen erbjuder ett brett utbud av produkter och tjänster inom kapitalförvaltning samt samordnar bankens erbjudande inom sparområdet.

I Sverige uppgick nettosparandet i Handelsbankens fonder under året till 34,9 miljarder kronor (27,3). Banken var därmed störst på nysparande av alla aktörer på fondmarknaden i Sverige 2020.

Totalt uppgick nettosparandet i koncernens fonder till 40,8 miljarder kronor (29,7). Den totala fondvolymen, inklusive börshandlade fonder, ökade under perioden med 14 procent till 769 miljarder kronor (675). Det totala förvaltrade kapitalet i koncernen ökade under året med 10 procent till 846 miljarder kronor (767).

Alla bankens fonder har varit öppna för insättningar och uttag under året. Fondanalysföretaget Morningstar rankade Handelsbanken Fonder högst av de nordiska bankerna när de utvärderade de 30 största fondförvaltarna på den svenska marknaden.

Under året har arbetet fortsatt med att införa utökade hållbarhetskrav i bankens fonder och vid utgången av kvartalet var 88 procent av den totala fondvolymen placerat i fonder med utökade hållbarhetskrav. Ytterligare fyra fonder har erhållit den oberoende Svanenmärkningen som ett tecken på sin höga hållbarhetsstandard. Den prisbelönta och särskilt hållbarhetsprofilerade fonden Handelsbanken Hållbar Energi attraherade som enskild fond 20,8 miljarder kronor i nettosparande under året. En indikation på dels efterfrågan på tydligt hållbarhetsprofilerade investeringar och dels på Handelsbanken Fonders starka ställning inom området. Enligt Prospera Kantar SIFO rankas Handelsbanken som nummer ett på "Extern Kapitalförvaltning" av de 139 största svenska institutionerna.

Handelsbanken var fortsatt största aktör avseende nordiska börshandlade fonder.

Pension & Trygghet

Pension & Trygghet omfattar dotterbolaget Handelsbanken Liv och erbjuder pensionslösningar och andra trygghetslösningar för privat- och företagskunder.

Affärsområdet Pension & Trygghets resultat ökade med 1 procent till 1 230 miljoner kronor (1 219). Förbättringen förklaras av ökade provisionsintäkter kombinerat med ett högre risk resultat.

Den totala premievolymer ökade med 3 procent och för tjänstepensionerna uppgick ökningen till 4 procent. Nyteckning av fond och depå minskade med 1 procent jämfört med föregående år och uppgick till 4 416 miljoner kronor (4 459).

Det förvaltrade kapitalet i Handelsbanken Liv steg med 24 miljarder kronor eller 14 procent till 200 miljarder kronor (176) jämfört med föregående årsskifte.

International

Handelsbanken International omfattar bankens kontor utanför bankens hemmamarknader samt enheterna Financial Institutions (globala banksamarbeten) och Transaction Banking.

International kommer, som tidigare kommunicerats, att koncentrera sin geografiska verksamhet utanför hemmamarknaderna till filialerna i Luxemburg och USA. Inom ramen för filialen i Luxemburg bedrivs också verksamhet i Frankrike och Spanien. Konsolideringsarbetet fortskrider, dock med något lägre hastighet på grund av pandemin. Filialerna i Baltikum avvecklades under året.

Medelvolymen inlåning i Handelsbanken International ökade med 2 procent under året och uppgick till 64,3 miljarder kronor (62,8). Utlåningen minskade med 34 procent till 19,4 miljarder kronor (29,6).

Aktien och ägarna

Aktien handlades vid Stockholms Fondbörs redan 1871, vilket gör Handelsbankens aktie till den äldsta noterade aktien på Stockholmsbörsen.

Handelsbankens aktie finns i två aktieslag: serie A och serie B. A-aktien är den helt dominerande serien och svarar för drygt 98 procent av samtliga aktier, vad gäller både antalet aktier och omsättning. Aktier av serie A har en röst vardera medan en aktie av serie B har en tiondels röst. Aktiekapital per aktie uppgår till 1,55 kronor. Det totala antalet aktier uppgick vid årsskiftet till 1 980 028 494 (1 980 028 494). Aktiekapitalet uppgick därmed till 3 069 miljoner kronor (3 069).

BÖRSHANDEL

Handelsbankens aktie handlas på flera olika marknadsplatser. Störst är omsättningen på Nasdaq Stockholm, men sedan ett par år tillbaka handlas aktien även på andra börser. Under 2020 omsattes i genomsnitt 5,2 miljoner A-aktier i Handelsbanken (4,0) varje handelsdag på Nasdaq Stockholm. Handelsbankens aktie tillhör gruppen av mest omsatta aktier på Stockholmsbörsen. Aktien handlades vid Stockholms Fond-

börs redan 1871, vilket gör Handelsbankens aktie till den äldsta ännu noterade aktien på Stockholmsbörsen. Aktien ingår också sedan många år tillbaka i flera olika hållbarhetsindex.

UTDELNING

Bankens policy gällande utdelning är att utdelningsnivån inte ska leda till att kapitalrelationerna underskrider en nivå om 1 procentenhet över Finansinspektionens kommunicerade krav.

I samband med bokslutskommunikén för 2019 meddelade styrelsen sitt förslag om en ordinarie utdelning om 5,50 kronor per aktie. Då covid-19-pandemin bröt ut meddelade styrelsen i mars att den föreslog att utdelningsbeslutet senarelades och övervägde därför att kalla till en extra bolagsstämma senare under hösten. Med hänsyn till den fortsatta osäkerheten som rådde till följd av den ännu pågående pandemin, beslöt styrelsen i mitten av september att inte kalla till extra bolagsstämma under kalenderåret 2020.

Styrelsen föreslår att årsstämman 2021 beslutar om en utdelning på 4,10 kronor per aktie. Det kompletta förslaget till vinstutdelning framgår på sidan 201.

SKAPAT AKTIEÄGARVÄRDE

Under den senaste femårsperioden har Handelsbanken lämnat 46 miljarder kronor i utdelning samtidigt som börsvärdet minskat med 51 miljarder kronor.

KURSUTVECKLING

Handelsbankens börsvärde uppgick per den 31 december 2020 till 164 miljarder kronor (200). Den svenska aktiemarknaden (OMX Stockholm 30-index) steg under året med 6 procent. Stockholmsbörsens bankindex föll med 6 procent. Handelsbankens A-aktie stängde på 82,60 kronor, vilket var en nedgång med 18 procent.

Handelsbankens aktie	2020	2019	2018	2017	2016
Resultat per aktie, kr	7,87	8,65	8,93	8,28	8,43
efter utspädning	7,87	8,58	8,84	8,20	8,31
Ordinarie utdelning per aktie, kr	4,10 ¹	-	5,50	5,50	5,00
Total utdelning per aktie, kr	4,10 ¹	-	5,50	7,50	5,00
Utdelningstillväxt, ordinarie utdelning, %	-	0	0	10	11
Börskurs A-aktien, den 31 december, kr	82,60	100,90	98,30	112,20	126,60
Börskurs B-aktien, den 31 december, kr	92,20	103,40	101,20	113,00	123,40
Högsta börskurs under året, kr	112,30	106,75	118,30	135,70	134,60
Lägsta börskurs under året, kr	72,12	82,66	95,28	109,10	92,00
Kursutveckling, %	-18	3	-12	-11	12
Totalavkastning, %	-18	8	-6	-7	17
Direktavkastning, %	5,0	-	5,6	4,9	3,9
Justerat eget kapital per aktie, kr	84,90	78,60	72,90	72,90	69,28
Börskurs/eget kapital, %	97	128	135	154	183
Genomsnittlig dagsomsättning på Nasdaq OMX (antal aktier)					
Serie A	5 225 498	4 039 413	3 950 419	3 320 334	3 856 880
Serie B	120 754	51 217	45 415	41 655	37 222
P/E-tal	10,5	11,7	11,0	13,5	15,0
Börsvärde, mdkr	164	200	191	218	246
Antal konverterade aktier från konvertibellån 2008, miljoner	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Antal konverterade aktier från konvertibellån 2011, miljoner					37,1
Antal konverterade aktier från konvertibellån 2014, miljoner	0,0	35,8			
Antal aktier per den 31 december, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2	1 944,2
Innehav av återköpta egna aktier, miljoner	-	-	-	-	-
Innehav av egna aktier i handelslager, miljoner	-	-	-	-	-
Antal utestående aktier per den 31 december, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 944,2	1 944,2	1 944,2
Utspädningseffekt ultimo, miljoner	0,0	0,0	32,7	30,3	30,1
Antal utestående aktier efter utspädning, miljoner	1 980,0	1 980,0	1 976,9	1 974,5	1 974,3
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 956,8	1 944,2	1 944,2	1 927,1
efter utspädning	1 980,0	1 976,9	1 974,5	1 974,3	1 972,7

¹ Utdelning enligt styrelsens förslag.

ÅTERKÖP AV AKTIER

Vid årsstämman i mars 2020 bemyndigades styrelsen att återköpa maximalt 120 miljoner aktier fram till årsstämman i mars 2021. Detta mandat utnyttjades inte under 2020.

ÄGARSTRUKTUR

Sedan utgången av 2008 har andelen utländskt ägande ökat från 30 procent och uppgick vid årsskiftet till 44 procent (48). Handelsbanken har över 140 000 aktieägare. Drygt två tredjedelar av dessa ägde färre än 1 001 aktier. De knappt 2 procent av aktieägarna vars innehav översteg 20 001 aktier vardera, ägde tillsammans 90 procent av aktiekapitalet. Två aktieägare har en ägarandel som överstiger 10 procent: Industrivärden och Stiftelsen Oktogonen.

Kursutveckling fem år

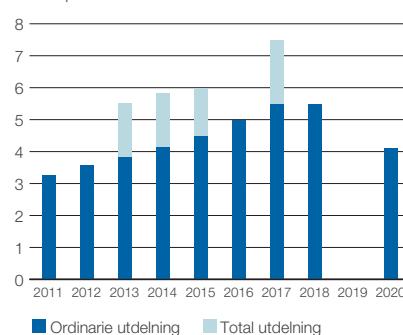
Index 100 = 31 december 2015

De största svenska aktieägarna 31 december 2020	Antal aktier	% av röster	% av kapital
Industrivärden	212 200 000	10,9	10,7
Stiftelsen Oktogonen	201 225 141	10,3	10,2
Lundberg-gruppen	79 835 000	4,1	4,0
Handelsbankens fondbolag	44 368 486	2,3	2,2
Swedbank Robur	33 570 058	1,7	1,7
Alecta	23 044 000	1,2	1,2
1:a AP-fonden	18 669 929	1,0	0,9
AMF Försäkring och Fonder	15 706 042	0,8	0,8
Folksam	15 403 549	0,8	0,8
3:e AP-fonden	13 999 389	0,7	0,7
SPP-fonder	13 954 520	0,7	0,7
Didner & Gerge Fonder	13 269 057	0,7	0,7
J. Wallanders & T. Hedelius stiftelse, T. Browaldhs stiftelse	13 000 000	0,7	0,7
Afa Försäkring	12 640 389	0,6	0,6
Livförsäkringsbolaget Skandia	12 428 730	0,6	0,6

Aktieutdelning de senaste 10 åren

Kronor per aktie

2020 enligt styrelsens förslag. En aktiesplit 3:1 genomfördes i maj 2015. De historiska utdelningarna har justerats för detta.

Aktieinnehav per aktieägare
31 december 2020

Antal aktier		Aktieinnehav			
		Aktieägare Antal	Antal A-aktier	Antal B-aktier	% av aktiekapitalet
1–500	aktier	78 015	9 154 090	3 392 554	0,6
501–1 000	aktier	20 243	12 497 992	3 221 611	0,8
1 001–5 000	aktier	31 909	65 109 424	10 017 353	3,8
5 001–20 000	aktier	9 503	80 725 467	8 092 114	4,5
20 001–	aktier	2 334	1 777 290 192	10 527 697	90,3
Totalt		142 004	1 944 777 165	35 251 329	100,0

Aktierna fördelade på aktieslag
31 december 2020

Aktieslag	Antal	% av kapital	% av röster	Snittkurser/ belopp återköpt	Aktiekapital
Serie A	1 944 777 165	98,22	99,82		3 014 404 606
Serie B	35 251 329	1,78	0,18		54 639 560
Totalt	1 980 028 494	100,00	100,00		3 069 044 166

Hållbarhetsrapport

Detta är Handelsbankens lagstadgade hållbarhetsrapport för 2020. Rapporten omfattar hela koncernen om inte annat anges och eventuella avgränsningar i rapporteringen är tydligt angivna. Fokus i den lagstadgade hållbarhetsrapporten är Handelsbankens mest väsentliga hållbarhetsfrågor och den hållbarhetsinformation som efterfrågas i årsredovisningslagen.

INNEHÅLL

HÅLLBARHET I HANDELSBANKEN	39	BANKEN SOM ARBETSGIVARE	58
EN HÅLLBAR AFFÄRSMODELL	39	Personalomsättning	58
BOLAGSSTYRNING I SAMMANDRAG	40	Ständig utveckling	58
Principer för bolagsstyrning i Handelsbanken	40	Hälsa och arbetsmiljö	58
Rekryterings- och mångfaldsarbete i styrelsen	40	Jämställdhet och mångfald	58
Intern kontroll	40	Ersättningar och förmåner	59
HÅLLBARHETSORGANISATION	41	Fackliga relationer	59
HANDELSBANKEN OCH GLOBALA MÅLEN	41	BANKENS AFFÄRSKULTUR	60
INTRESSENTDIALOG	41	Regelefterlevnad och bekräftade incidenter	60
Våra intressenter	41	Policy för etik	60
Väsentlighetsanalys	42	Policy för hållbarhet	60
HÅLLBARHETSRISKER	43	Riktlinjer för hantering av skatter	60
NYCKELTAL HÅLLBARHET	44	Motverka finansiell kriminalitet	60
BANKEN OCH KUNDERNA	47	Intressekonflikter, korruption, mutor och otillbörlig påverkan	61
Nöjda kunder	47	Leverantörer	61
Integritet och sekretess – informations- och it-säkerhet	47	Principer vid kreditgivning	61
BANKEN I SAMHÄLLET	48	BANKEN SOM INVESTERING	61
Nutida slaveri och människohandel	48	Publikt aktiebolag	61
Ekonomisk forskning och utbildning	48	Handelsbankens aktie – en hållbar investering	62
Direkt miljö- och klimatpåverkan	48	Grön obligation	62
Tjänster till nytta för allmänheten	49	TCFD – Task Force on Climate-related Financial Disclosures	62
ANSVARFULL FINANSIERING	50	Mål avseende klimatneutralitet	62
Hållbar finansiering	50	EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt	63
Ansvarsfull kreditgivning	50	PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING (PRB)	63
Exponering mot klimatrelaterade risker	51	Handelsbankens målsättningar	63
ANSVARFULLA INVESTERINGAR	51	Påverkan – ansvarsfull finansiering	63
Handelsbanken Fonder	51	Målsättning – ansvarsfull finansiering	63
Investeringsprocesser	52	Påverkan – ansvarsfulla investeringar	64
Urval av händelser 2020	55	Målsättning – ansvarsfulla investeringar	64
Handelsbanken Liv	56	Påverkan – rådgivning	64
Urval av händelser 2020	57	Målsättning – rådgivning	65
Handelsbanken Wealth & Asset Management	57	Styrning och transparens	65
Optimix	57		

Hållbarhet i Handelsbanken

Bankens affärsmöjligheter och framgångar är beroende av att kunder, medarbetare, allmänhet, investerare och myndigheter har förtroende för Handelsbanken. En förutsättning för detta förtroende är att bankens verksamhet präglas av hög etisk standard och ansvarsfullt agerande.

EN HÅLLBAR AFFÄRSMODELL

Hållbarhet är djupt förankrat i Handelsbankens företagskultur och arbetssätt och omfattar hela koncernens verksamhet på samtliga marknader. Som bank ska vi bidra till hållbar utveckling, framförallt genom vår affärsverksamhet, våra produkter och tjänster.

Så bidrar vi

Långsiktiga affärsrelationer, lokal närvaro, finansiell stabilitet och lågt risktagande är hörnstenar i Handelsbankens företags- och affärskultur. Därför är hållbarhet sedan lång tid tillbaka en naturlig del i Handelsbankens verksamhet.

En välskött bank som agerar hållbart och ansvarsfullt har stor positiv inverkan på samhällsekonomin. Det gäller inte bara direkta ekonomiska effekter som inbetalning av bolagsskatt, utan också de indirekta ekonomiska effekterna. Till exempel genom vår kreditgivning till företag på våra sex hemmamarknader är Handelsbanken med och finansierar tillväxt och ökad sysselsättning. Handelsbanken är den största aktören när det gäller utlåning till företag i Sverige. Banken gör det möjligt för hushållen att finansiera bostadsköp och därmed till exempel flytta till annan ort med bättre arbetsmarknad. Mer än var femte utlånad krona för hushållens bolån i Sverige är finansierad av Handelsbankenkoncernen.

Tack vare vår strikta inställning till risk har vi över tid lyckats hålla kreditförlusterna på en låg nivå. Finansiell styrka och stabila finanser ger oss goda förutsättningar för att inte ligga samhället till last. Istället kan vi bidra på ett positivt sätt, både vad gäller ekonomisk stabilitet och genom att vara en ansvarsfull skattebetalare.

Bankverksamhet i sig har relativt liten direkt påverkan på miljö och klimat. Att hela tiden sträva efter att minska vår egen påverkan är ändå viktigt – både för våra medarbetare och för våra kunder. Att minska pappersanvändning och antal resor med flyg eller bil för att istället fokusera på lösningar för distansmöten är bra sätt att minska vår negativa påverkan. Även digitala lösningar bidrar till att både vi och våra kunder kan minska klimatavtrycket.

Den största möjligheten att bidra till och påverka hållbar utveckling har Handelsbanken genom vår affärsverksamhet: när vi finansierar våra kunders projekt och verksamhet och när vi får förtroendet att förvalta deras kapital. Därför arbetar vi aktivt med rådgivning för att stötta och till och med accelerera våra kunders hållbara utveckling genom dialog och rådgivning, inom ramen för finansiering, i diskussioner kring sparande och i byggandet av relationer med våra kunder.

Ett decentraliserat arbetssätt

Vår decentraliserade affärsmodell sätter kunden i centrum i allt vi gör. Därför finns vi alltid nära våra kunder och samhället där vi verkar. Hos oss är det personliga mötet i fokus, oavsett om kunden väljer att möta oss digitalt, via telefon eller på något av våra lokala bankkontor. Vår roll som ansvarsfull arbetsgivare baseras på en grundläggande tro på individens vilja och förmåga att fatta rätt beslut. Chefer och medarbetare i banken har ett gemensamt ansvar för att se möjligheter i varandras olikheter och att behandla varandra med respekt. Därför är jämställdhet, mångfald och en inkluderande kultur en del av Handelsbankens grundläggande värderingar.

GRI-rapportering

Ytterligare redogörelse för hållbarhetsarbetet och -resultat, i form av väsentlighetsanalys, intressentdialoger, ett stort antal KPI:er och GRI-Index presenteras i Handelsbankens Sustainability Fact Book (på engelska) på handelsbanken.com/hallbarhet. Rapporteringen är upprättad enligt GRI Standards, uppfyller nivå Core och tillsammans med Års- och Hållbarhetsredovisningen utgör de koncernens Communication on Progress mot FN:s Global Compact.

En hållbar affärsmodell

BOLAGSSTYRNING I SAMMANDRAG

Bolagsstyrning handlar om hur rättigheter och skyldigheter fördelas mellan bankens organ i enlighet med gällande lagar och regler. Bolagsstyrning innefattar också systemen för beslutsfattande och den struktur genom vilken aktieägarna direkt eller indirekt styr banken.

PRINCIPER FÖR BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN

Handelsbankens aktieägare utövar bolagsstyrning främst genom att de väljer styrelse. Styrelsen utser och ger instruktioner till verkställande direktören. Grundläggande för bolagsstyrning i Handelsbanken är dels bolagsordningen och de dokument som antas av styrelsen, till exempel styrelsens arbetsordning, instruktioner till verkställande direktören och chefen för Group Audit samt kreditinstruktionen jämte policydokument för bankens verksamhet, dels de instruktioner och riktlinjer som utfärdas av verkställande direktören. Dessa dokument revideras varje år och vid behov.

Grunden för fungerande bolagsstyrning är dock inte enbart formella dokument utan också bankens företagskultur, företagsmål, arbetssätt och ersättningssystem.

REKRYTERINGS- OCH MÅNGFALDS-ARBETE I STYRELSEN

Valberedningen tar i sitt arbete hänsyn till frågor om mångfald, inklusive könsfördelning, i styrelsen. Handelsbankens styrelse har antagit en policy för främjande av mångfald i styrelsen. Policyn stadgar att för att främja oberoende åsikter och ett kritiskt ifrågasättande är det eftersträvarvärt att styrelsen präglas av en tillräcklig mångfald vad gäller ålder, kön, geografisk ursprung samt utbildnings- och yrkesbakgrund.

Andelen kvinnor i bankens styrelse uppgår till 37,5 procent av de stämموvalda ledamöterna och andelen ledamöter av annan nationalitet än där Handelsbanken har sitt säte uppgår till 12,5 procent. Till grund för sitt förslag till årsstämman lägger valberedningen även den utvärdering av styrelsen som styrelsens ordförande ombesörjer.

Styrelsens sammansättning efter val på årsstämman

	2020	2019	2018	2017	2016
Totalt antal ledamöter*	8	11	11	11	11
varav män	5	6	7	6	6
varav kvinnor	3	5	4	5	5
Annan nationalitet än svensk	1	4	4	4	5

* Vid stämman invaldes nio ledamöter men styrelsen består sedan oktober 2020 av åtta stämموvalda ledamöter.

INTERN KONTROLL

Ansvar för intern kontroll har delegerats från verkställande direktören till chefer som är direkt underställda verkställande direktören, vilka ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive enheter. Dessa chefer har i sin tur delegerat ansvaret för internkontrollen till chefer som är underställda dem. Ansvaret innebär att det ska finnas ändamålsenliga instruktioner och rutiner för verksamheten och att efterlevnaden av dessa rutiner ska följas upp regelbundet. Ansvaret för den interna kontrollen och regel efterlevnaden är således en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i banken.

Den centrala avdelningen för regellefterlevnad, Group Compliance, är en oberoende enhet med det funktionella ansvaret för compliance-frågor i koncernen. Funktionen för regellefterlevnad identifierar, mäter, analyserar och rapporterar om regellefterlevnaden inom koncernen. Här ingår också att kontrollera och bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten avseende de rutiner och åtgärder som vidtagits för att minimera risken för att tillämpliga regler inte följs.

En annan viktig uppgift är att ge råd och stöd, inte minst vid implementering av nya eller ändrade regelverk eller vid förändringar i koncernens produkter, tjänster, marknader, processer, it-system, verksamhet och organisation. Group Compliance övervakar också risknivån i förhållande till den av centralstyrelsen definierade risktoleransen och ansvarar för koncernens myndighetskontakter såvitt avser tillsyn av koncernens verksamhet.

Bankens policy för etik beskriver hur anställda som misstänker oegentligheter eller andra missförhållanden ska förfara. Som komplement till rapporteringsvägarna compliance och internrevision, har Handelsbanken ett etablerat visseblåarsystem som tillhandahålls av en extern leverantör, där det går att vara anonym med sin anmälan.

Ett urval av policydokument fastställda av bankens styrelse:

- Kreditpolicy
- Policy för operativa risker
- Kapitalpolicy
- Finanspolicy
- Informationspolicy
- Policy för hållbarhet
- Policy för etik
- Policy mot korruption
- Policy för hantering av intressekonflikter
- Policy för ersättning
- Policy för lämplighetsbedömning
- Policy för riskkontroll
- Policy för regellefterlevnad
- Policy om åtgärder mot finansiell kriminalitet
- Policy för klagomålshantering

En sammanfattning av dessa policyer finns att läsa i bankens bolagsstyrningsrapport och på handelsbanken.com/sv/.

Ett urval av riktlinjer fastställda av bankens verkställande direktör:

- Riktlinjer avseende miljö och klimatförändring
- Riktlinjer avseende mänskliga rättigheter och arbetsförhållanden
- Riktlinjer avseende affärsrelationer med vapen- och försvarsindustri
- Riktlinjer avseende affärsrelationer inom skogs- och lantbruk
- Riktlinjer avseende tobaksindustri
- Riktlinjer för hantering av skatter

Ett urval av policydokument som respektive styrelse i Handelsbankens dotterbolag fattat beslut om:

- Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar, Handelsbanken Fonder
- Policy för ansvarsfulla investeringar, Handelsbanken Liv
- Policy för hållbarhet, Handelsbanken Liv
- Policy för hållbarhet i Stadshypotek
- Policy mot korruption i Stadshypotek

Ett urval av riktlinjer inom personalområdet:

- Riktlinje alkohol, droger och spel
- Riktlinje kränkande särbehandling och trakasserier
- Riktlinje rörande mutor och otillbörlig påverkan
- Riktlinje för jämställdhet, mångfald och inkludering

Mer information

Mer om bolagsstyrning i Handelsbanken finns att läsa på handelsbanken.com. Där finns bland annat följande information:

- tidigare års bolagsstyrningsrapporter från och med 2006
- bolagsordning
- information om valberedningen
- protokoll från bolagsstämmor från och med 2010.

HÅLLBARHETSORGANISATION

Handelsbankens hållbarhetsarbete sker decentraliserat där affärs- och verksamhetsbeslut fattas. Arbetet samordnas av en koncernövergripande specialistfunktion som leds av Handelsbankens hållbarhetschef och rapporterar till bankens Group Communications and Sustainability Officer som ingår i koncernledningen och som i det sammanhanget har det övergripande ansvaret för hållbarhetsfrågor. Från och med februari 2021 blir hållbarhetsenheten en egen koncernfunktion och hållbarhetschefen rapporterar direkt till verkställande direktör. Dessutom finns Handelsbankens hållbarhetsråd, som bildades 2010. Handelsbankens hållbarhetschef är ordförande i rådet. Rådet består av representanter från olika verksamhetsområden inom koncernen och har sammanträtt regelbundet under året, totalt fyra gånger.

Under hållbarhetsrådet finns ett utskott för arbete med skatt och etik. Bankens koncernskattechef är ordförande och representanterna kommer från olika affärsområden och centrala avdelningar inom koncernen. Utskottets uppgift är att diskutera och ta ställning i skattefrågor ur ett hållbarhetsperspektiv, i förhållande både till kunder och leverantörer och till koncernens egen skatthantering.

Hållbarhetsspecialister och representanter från olika delar av koncernen ingår även i Green Finance Committee (GFC) som ansvarar för att fastställa tekniska kriterier för gröna lån och godkänna tillgångar för inkludering i Handelsbankens portfölj av gröna tillgångar. I bedömningen ska kommittén ta hänsyn till områden som livscykelanalys, positiva effekter på klimat, motståndskraft och vetenskapliga mål.

Den 1 april 2020 införlivades de fonder som tidigare förvaltades av Xact Kapitalförvaltning i Handelsbanken Fonder AB. I denna nya struktur är Vd:n för Handelsbanken Fonder ansvarig för hållbarhetsrelaterade policyer och strategier. Hållbarhetsarbetet i fondbolaget leds av hållbarhetschefen för Handelsbanken Kapitalförvaltning, från 1 januari 2021 Savings & Pension, som ansvarar för koordinering och utveckling av policyer och strategier relaterat till hållbarhet.

HANDELSBANKEN OCH GLOBALA MÅLEN

Handelsbankens hållbarhetsråd har analyserat de 17 globala målen med tillhörande 169 delmål för att bestämma vilka av dem som vi ska fokusera på i vår verksamhet och hur vi kan integrera dem i verksamheten inom ramen för bankens väsentliga frågor. Analysen har skett utifrån perspektiven påverkansgrad – både indirekt och direkt – identifierade risker och möjligheter samt utifrån bankens mest väsentliga hållbarhetsfrå-

gor. Resultatet av analysen innebär att vi under kommande år kommer att fokusera på följande sex mål:

- jämställdhet
- anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- hållbara städer och samhällen
- bekämpa klimatförändringarna
- fredliga och inkluderande samhällen.

För alla utvalda mål gäller att Handelsbanken har möjlighet att bidra såväl genom den egna verksamheten som genom våra affärsrelationer. Vikten av jämställdhet, goda arbetsvillkor och barns rättigheter är självklarheter i vår egen verksamhet. Vi vill gärna bidra till att påskynda utvecklingen i de samhällen där vi verkar och de företag som vi gör affärer med.

Med en stor utlåning till fastighetssektorn har vi ett särskilt ansvar vad gäller hållbara städer. I företagsutlåningen vill vi bidra genom att minska vår indirekta påverkan på klimatet och finansiera de företag som ligger i framkant vad gäller omställningen till en mer hållbar ekonomi. Målet om fredliga och inkluderande samhällen omfattar målet om att avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och väsentligt minska alla former av korruption och mutor, ett område där banker spelar en avgörande roll.

INTRESSENTDIALOG

För att vara en ansvarsfull bank krävs att vi är lyhörda för våra intressenters förväntningar och mottagliga för deras synpunkter på vårt hållbarhetsarbete. Vi arbetar aktivt och systematiskt med våra intressentdialoger för att säkerställa att vi gör rätt prioriteringar. Sedan juni 2019 ställer vi frågor till våra kunder om hållbarhetspreferenser i samband med investeringsrådgivning. Vi dokumenterar kundens inställning till hållbarhet inom områdena miljö, sociala frågor och bolagsstyrning. Statistik visar att 74 procent anser att hållbarhet är ganska eller mycket viktigt. Under 2020 har kvalitativa intervjuer med såväl kunder som medarbetare gällande hållbarhet genomförts inom ramen för utveckling av produkter i privataffären och korterbjudandet. Även årets SKI-undersökningar kring kundnöjdhet har utökats med fler frågor kring hållbarhet. I branschmätningar som genomfördes under hösten 2020 ser SKI att resultaten påverkats av den pågående pandemin. Framförallt på före-

tagssidan noteras att hållbarhetsaspekten i den egna verksamheten minskar i betydelse när företag i högre grad tvingats fokusera på sina resultat och sin överlevnad.

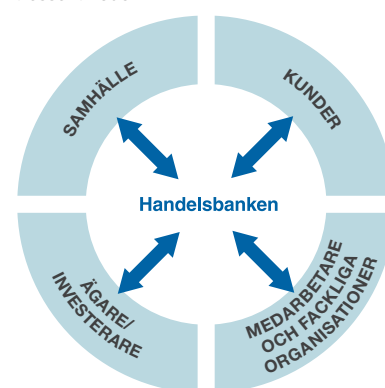
Det har också skett ett flertal dialoger med företagskunder om kommande regelverk såsom förslaget till ny EU taxonomi. Banken har, genom ett aktivt deltagande i Svenska Bankföreningen och omfattande kunddialoger deltagit i den allmänna debatten om taxonomiförslaget.

VÅRA INTRESSENTER

Många enskilda individer, organisationer och företag påverkas av hur Handelsbanken agerar i olika frågor. Affärsrelationer med kunder, hur vi agerar som arbetsgivare, samtal med våra aktieägare och alla möten med olika föreningar och organisationer är exempel på intressentdialoger. De påverkas av och har påverkan på hur vi bedriver vår verksamhet. För oss betyder ansvarsfullt företagande att vi lever upp till dessa intressenters förväntningar och agerar på ett sådant sätt att de känner ett fortsatt förtroende för banken.

Handelsbankens huvudsakliga intressenter är kunder, medarbetare, ägare och investerare, fackliga organisationer samt samhället i övrigt, vilket inkluderar till exempel intresseorganisationer, myndigheter och lagstiftare. Bankens huvudintressentgrupper har identifierats utifrån att de väsentligt antingen påverkas av eller påverkar vår verksamhet. Handelsbanken för även en kontinuerlig dialog med andra intressentgrupper, till exempel aktieanalytiker, branschorganisationer, hållbarhetsanalytiker, ideella organisationer, internationella organisationer, kommuner och landsting, leverantörer, press och media, studenter samt skolor och universitet.

Intressentmodell

Alla intressenter har förväntningar på Handelsbanken. Gemensamt är att banken ska vara stabil och lyhörd för dessa förväntningar. Hur väl banken lyckas leva upp till dessa förväntningar påverkar Handelsbankens fortsatta framgångar.

Löpande dialog med våra intressenter

Genom en aktiv dialog kan Handelsbanken bättre förstå vilka förväntningar, synpunkter och krav som intressentgrupperna har på oss och det sätt vi bedriver vår verksamhet. På så sätt kan vi fatta välgrundade beslut och bättre prioritera vårt hållbarhetsarbete i de marknader där vi är verksamma.

VÄSENTLIGHETSANALYS

Syftet med vår väsentlighetsanalys är att identifiera de hållbarhetsfrågor där Handelsbankens verksamhet har störst påverkan på omvärlden utifrån ett ekonomiskt, miljömässigt samt socialt intressentperspektiv. Med väsentlighetsanalysen som utgångspunkt definierar vi de viktigaste hållbarhetsfrågor som vi ska prioritera, rapportera och kommunicera kring.

De identifierade väsentliga hållbarhetsfrågorna grupperades i följande sju områden:

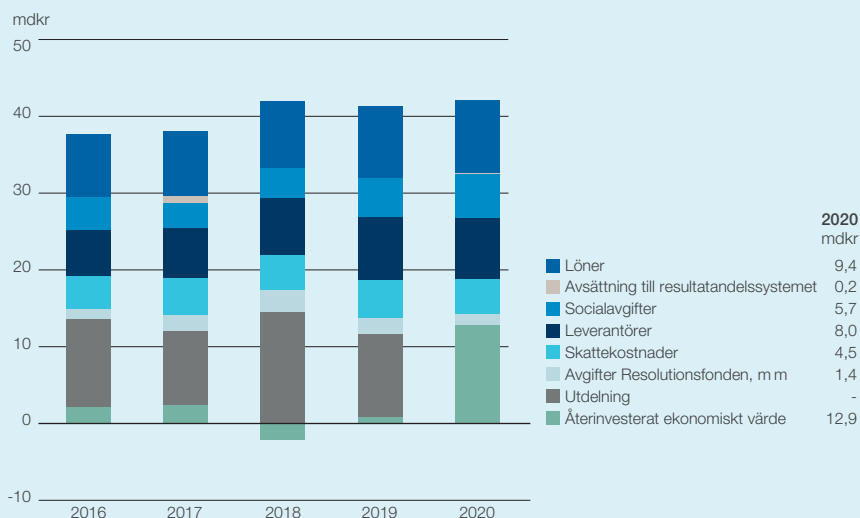
- banken och kunderna
- banken i samhället
- ansvarsfull finansiering
- ansvarsfulla investeringar
- banken som arbetsgivare
- bankens affärskultur
- banken som investering.

Resultatet av väsentlighetsanalysen visade att bankens viktigaste hållbarhetsfrågor är tydligt kopplade till vår affär i form av krediter, investeringar, produkter och rådgivning. Andra viktiga hållbarhetsfrågor har en stark koppling till hur vi ska fortsätta att bedriva vår verksamhet på ett hållbart och ansvarsfullt sätt med fortsatt starkt förtroende från våra kunder. Det innebär att vi

fortsätter att arbeta med integritet och sekretess, att motverka finansiell kriminalitet, att verka för öppenhet och transparens samt att banken ska vara finansiellt hållbar genom att fortsätta bedriva vår affär på ett ansvarsfullt sätt med stabilitet och lönsamhet i fokus.

Utfallet av väsentlighetsanalysen presenteras på sidorna 4–5 i Handelsbankens Sustainability Fact Book. Där beskrivs varför frågorna är väsentliga för Handelsbanken samt vilka risker de är förknippade med.

Fördelning av ekonomiskt värde

Den preliminära avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen som gjordes under 2018 och återupplöstes under första kvartalet 2019, ingår inte i ovanstående diagram.

Ekonomiskt värdeskapande

Genom att driva bank med försiktighet är det möjligt för oss att stödja våra kunder genom alla ekonomiska situationer. Genom att dela vår kunskap kan vi bidra till att förbättra våra kunders ekonomiska förmåga. När vi lever upp till våra åtaganden kan vi göra en positiv skillnad för de samhällen där vi är verksamma. Bankens decentraliserade arbetssätt med tilltro och respekt för individen genomsyrar hela

vår företagskultur. Det gäller oavsett var vi bedriver verksamhet. Våra medarbetare ges stort ansvar och stora befogenheter att ta beslut i alla typer av frågor som rör kunden.

Det är också viktigt att en bank går med vinst; inte bara för att vinster ger avkastning till aktieägarna och genererar skatteintäkter till samhället, utan också för att den återstående vinsten kan återinvesteras i verksamheten. På så vis skapas ekonomiskt värde och därmed

kan vi växa och till exempel möta våra kunders framtida lånebehov. Och på samma sätt som en tillverkande industri måste ha hållbarhet i fokus när de hanterar sina råvaror ska vi som bank ha ett hållbarhetsperspektiv när vi arbetar med pengar – det vill säga när vi investerar våra kunders sparkapital och när vi arbetar med finansiering.

HÅLLBARHETSRISKER

Hållbarhetsrisker innebär, på en övergripande nivå, risken att Handelsbanken inte agerar i enlighet med de policyer, riktlinjer, åtaganden och ambitioner som ligger till grund för vårt övergripande hållbarhetsarbete. Det kan ytterst få ekonomiska konsekvenser för banken men också skada vårt anseende. Det handlar om hur vi som bank agerar och hanterar frågor inom de identifierade områden där vi har störst möjlighet att bidra till en mer hållbar utveckling. Några exempel: ansvarsfull finansiering och kreditgivning, ansvarsfulla investeringar, motverka finan-

siell kriminalitet, ansvarsfull arbetsgivare, ansvarsfulla inköp, lokal närvaro, finansiell stabilitet och lönsamhet. Det innebär också hantering av risker som är relaterade till bankens olika roller som långgivare, kapitalförvaltare, tjänsteleverantör, inköpare eller arbetsgivare.

Hållbarhetsrisker spänner över många områden, till exempel mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och klimat, finansiell kriminalitet samt informations- och it-säkerhet. Att identifiera, hantera och även förebygga hållbarhetsrisker är viktigt ur ett ekonomiskt och legalt perspektiv samt för vårt agerande som

samhällsaktör. Det är också helt avgörande för allmänhetens förtroende och vår relation till kunder, anställda, ägare och investerare. Ett ansvarsfullt agerande är därmed en grundförutsättning för långsiktigt värdeskapande i Handelsbanken.

Handelsbankens arbete med att hantera hållbarhetsrisker följer vår decentraliserade modell och ligger i linje med bankens generellt låga risktolerans. Bankens affärsverksamheter bär ansvaret för att identifiera hållbarhetsrisker och att hantera dessa. Det görs inom ramen för etablerade riskhanteringsprocesser.

Riskområde	Riskbeskrivning	Potentiell riskpåverkan på Handelsbanken	Riskhanteringsåtgärder	Vägledande konventioner och riktlinjer
Klimat	Klimatrelaterade risker är varierande, komplexa och ofta svåra att mäta. Klimatrisker kan delas in i fysiska risker och omställningsrisker. Tillgångar som, i ett längre perspektiv, bedöms påverkas mycket av klimatrisker och riskerar att tappa sitt värde helt brukar benämnas "stranded assets". Fysiska klimatrisker uppstår som en konsekvens av den globala uppvärmningen i och med ökade utsläpp av växthusgaser. De innebär ökad förekomst av extremväder men också stigande havsnivåer, jorderosioner och andra liknande händelser. Det kan i sin tur innebära stor påverkan och skador på tillgångar som vi finansierat eller påverkan på bolag vi investerar i. Omställningsrisker utgörs av risker som uppstår genom förändrad lagstiftning, förändrad efterfrågan av produkter och tjänster, ändrade kundbeteenden eller andra strukturella förändringar som sker i syfte att ställa om till en klimatneutral ekonomi för att motverka den globala uppvärmningen.	Risken är främst ökade kreditförluster och kapitalkostnader till följd av försämrad finansiell ställning bland kunder. Försämrad avkastning i bankens investeringar. Även risk för försämrat anseende och försämrad kundnöjdhet.	Utveckla och förbättra vår förmåga att identifiera, mäta, hantera samt rapportera risker kopplade till både fysiska klimatrisker och omställningsrisker i såväl vår investerings- och kreditprocess som vår process för riskkontroll och rapportering. Det innefattar att utveckla befintliga rutiner och processer för relevanta områden i syfte att på ett effektivare sätt identifiera, värdera och även stresstesta tillgångar som utsätts för klimatrisker. Periodisk screening av bolag vi investerar i, checklistor i kreditbedömningsprocessen, stöd med hjälp av sektorspecifika hållbarhetsrisker framtagna av extern expertis, dokumentationskrav, systemstöd. Styrdokument och instruktioner för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfulla krediter. Rapportering i linje med TCFD-rekommendationerna.	Task Force on Climate-related Financial Disclosure (TCFD). FN:s miljöprogram finansinitiativ (UNEP FI). Ekvatorprinciperna. FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (PRB).
Miljö	Miljömässiga risker är kopplade både till vår egen verksamhet och de leverantörer vi använder oss av men också till de företag vi investerar i och ger krediter till. Riskerna kan avse direkta miljöincidenter, föroreningar eller annan negativ påverkan på miljön. Men de kan också vara indirekta, till exempel affärsrelationer med företag vars verksamhet inte är i linje med omställningen till en miljömässigt hållbar ekonomi eller som har brister i sin hantering av miljörelaterade frågor i sin verksamhet.	Ökade kreditförluster till följd av försämrad finansiell ställning bland kunder. Försämrad avkastning i bankens investeringar. Även risk för försämrat anseende och försämrad kundnöjdhet.	Uppförandekod för leverantörer. Periodisk screening av bolag vi investerar i. Checklistor i kreditbedömningsprocessen, stöd med hjälp av sektorspecifika hållbarhetsrisker framtagna av extern expertis, dokumentationskrav, systemstöd. Styrdokument och instruktioner för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfulla krediter.	FN:s miljöprogram finansinitiativ (UNEP FI). Ekvatorprinciperna. FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet (PRB).
Mänskliga rättigheter, sociala förhållanden och arbetsvillkor	Risken för kränkning av mänskliga rättigheter är störst i den roll banken har som kreditgivare och när vi investerar i bolag men risker kan förekomma även i vår egen verksamhet. Risker kring sociala förhållanden rör främst arbetsvillkor det vill säga hälsa och säkerhet, trakasserier och kränkande särbehandling, men även brist på fackliga rättigheter, rimliga lönenivåer och rätt till alla arbetsförmåner som regleras enligt lag. I den egna verksamheten är risken främst kopplad till banken som arbetsgivare och bankens affärskultur, men också i våra leverantörsförhållanden.	Försämrat anseende och svagare finansiell ställning.	Obligatorisk utbildning för medarbetare, uppförandekod för leverantörer, leverantörsgranskning, revidering och förstärkning av relaterade processer kopplade till koncernens verksamhet, produkt- och tjänsteutbud. Periodisk screening av bolag vi investerar i, checklistor i kreditbedömningsprocessen, stöd med hjälp av sektorspecifika hållbarhetsrisker framtagna av extern expertis, dokumentationskrav, systemstöd. Styrdokument för ansvarsfulla investeringar och ansvarsfulla krediter.	FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. ILO:s kärnkonventioner. FN:s barnkonvention. FN:s principer för företag och mänskliga rättigheter. Barnrättsprinciperna. FN:s Global Compact. Storbritanniens Modern Slavery Act.
Finansiell kriminalitet	Riskerna är framförallt kopplade till kunders nyttjande av bankens produkter och tjänster i brottsligt syfte. Det handlar främst om penningtvätt, korruption, finansiering av terrorism, bedrägerier av olika slag, skattebrott och annan allvarlig finansiell kriminalitet.	Legala konsekvenser med följden av betydande böter, eller andra sanktioner eller skadestånd. Försämrat anseende och svagare finansiell ställning.	Obligatorisk utbildning för att öka medvetandet hos medarbetare, kontinuerlig revidering och förstärkning av relaterade processer. Kundkännedom, inklusive kundkommittéer och transaktionsmonitorering.	EU:s lagstiftning om bekämpning av penningtvätt (AML) och kundkännedom.
Informations- och it-säkerhet	Risker förknippade med brister i hantering av personlig information och företagsinformation vad gäller tillgänglighet, riktighet, sekretess och/eller spårbarhet.	Försämrat förtroende, ekonomiska konsekvenser till följd av böter eller andra sanktioner eller skadestånd.	Administrativa lösningar som regler och instruktioner samt tekniska säkerhetslösningar. Kontinuerlig uppföljning av händelser som inträffar både inom och utom verksamheten bland annat via samarbeten i internationella forum. Utbilda medarbetare och kunder för att öka medvetenheten om hot och risker inom informationssäkerhet.	Internationella standarden ISO 27001. Standard of Good Practice utarbetad av Information Security Forum (ISF).

NYCKELTAL HÅLLBARHET

Med utgångspunkt i väsentlighetsanalysen för att definiera Handelsbankens mest väsentliga hållbarhetsfrågor har ett antal relevanta nyckeltal sammanställts. Nyckeltalen har grupperats på motsvarande sätt som för bankens väsentliga hållbarhetsfrågor och delas in i sju delområden.

Nyckeltal hållbarhet

Banken och kunderna	2020	2019	2018	2017	2016
Kundnöjdhet privatkunder, index enligt SKI/EPIS					
Sverige	70,4	71,5	72,3	68,9	67,6
Storbritannien	81,2	84,6	83,9	85,2	83,5
Norge	75,7	77,2	78,1	77,5	74,2
Danmark	75,2	75,7	77,8	76,8	77,7
Finland	79,0	81,2	80,1	79,6	80,1
Nederländerna	78,4	77,7	78,0	78,0	74,1
Kundnöjdhet företagskunder index enligt SKI/EPIS					
Sverige	68,7	66,5	67,7	67,5	69,4
Storbritannien	77,0	83,1	82,6	83,8	81,6
Norge	68,8	72,9	71,5	72,5	69,9
Danmark	69,1	71,9	71,8	72,3	75,7
Finland	75,3	80,0	79,1	78,7	77,5
Nederländerna	75,3	75,3	73,5	72,4	71,9
Banken i samhället	2020	2019	2018	2017	2016
Antal kontor och mötesplatser	732	769	779	807	819
Antal lokala samarbeten och aktiviteter	>300	> 800	> 600	> 400	> 400
Ensam bank på orten, hemmamarknader	69	68	63	66	59
Total skatt och statliga avgifter, mdkr	10	12	11	10	8
Erhållet statligt bankstöd	-	-	-	-	-
Kreditförluster i procent av utlåning	0,03	0,04	0,04	0,08	0,09
Totala utsläpp växthusgaser, ton CO ₂ e	6 060	8 700	9 628	9 878	9 432
varav Scope 1 – direkta utsläpp	24	27	41	86	51
varav Scope 2 – indirekta utsläpp	4 690	4 946	5 488	5 562	5 416
varav Scope 3 – andra indirekta utsläpp	1 346	3 727	4 099	4 230	3 965
Ansvarsfulla investeringar	2020	2019	2018	2017	2016
Förvalt kapital i fonder som exkluderar kontroversiella verksamheter, mdkr	678	576	311	221	166
Förvalt kapital i fonder som exkluderar fossila bränslen, mdkr	678	576	311	221	166
Andel förvalt kapital i fonder ¹ med:					
negativ screening avseende kontroversiella branscher, %	88	85	42	32	29
negativ screening avseende fossila bränslen, %	88	85	42	32	29
negativ screening avseende bolag som bryter mot internationella normer och konventioner, %	88	85	42	32	29
Förvalt fondkapital i bolag:					
med positiv screening avseende hållbarhetsaspekter (ESG), mdkr	35,9	3,9	3,0	2,4	0,7
med screening avseende miljöaspekter, mdkr	3,8	0,3	-	-	-
Förvalt fondkapital i gröna, hållbara och sociala obligationer, mdkr	32,0	22,2	-	-	-
Förvalt fondkapital i påverkansinvesteringar, mdkr ²	7,2	4,4	1,8	-	-
Andel förvalt fondkapital utvärderat enligt PRI, % ³	100	100	100	100	100
Totalt antal påverkansdialoger	566	563	507	251	140
Antal fonder där koldioxidavtryck mäts och har ett officiellt jämförelsetal	58	72	31	34	26
Ansvarsfull finansiering	2020	2019	2018	2017	2016
Gröna obligationer – arrangerad volym, mdkr	32,4	16,3	20,0	8,3	5,2
Gröna lån, utestående volym, mdkr	16,0	7,4	1,8	0,3	-
Godkända gröna tillgångar, mdkr	14,1	12,1	10,1	-	-
Ekvatorprinciperna					
Projektf finansiering, antal lån					
Kategori A	0	0	0	0	0
Kategori B	1	1	1	0	0
Kategori C	0	0	0	0	0
Projektrelaterade företagslån, antal lån					
Kategori A	0	0	0	0	0
Kategori B	0	0	0	0	0
Kategori C	0	0	0	0	0
Totalt antal finansierade bilar ⁴	19 468	20 467	21 557	-	-
Totalt utsläpp alla bilar (ton CO ₂ e)	30 609	34 464	37 463	-	-
Genomsnittligt utsläpp alla bilar CO ₂ (g/km)	128,2	137,3	141,7	-	-
Genomsnittligt utsläpp bilar reg. < 3 år CO ₂ (g/km)	120,4	130,4	141,3	-	-
Genomsnittligt utsläpp, tjänstebilar i Handelsbanken CO ₂ (g/km)	61,3	91,1	112,2	-	-

¹ Andelen av total fondvolym avser koncerneliminierade volymer. För åren 2017 och tidigare ingår inte volymer avseende Handelsbanken Wealth & Asset Management.

² Investeringar som genererar mätbara positiva samhällseffekter kombinerat med finansiell avkastning.

³ Krav på att fondförvaltare, interna och externa, har undertecknat Principles for Responsible Investments (PRI).

⁴ Avser Sverige.

Nyckeltal hållbarhet, forts

Banken som arbetsgivare	2020	2019	2018	2017	2016
Medelantal anställda	12 563	12 548	12 307	11 832	11 759
Fördelning kvinnor/män, %					
Samtliga anställda	50/50	50/50	49/51	49/51	50/50
Kontorschefer	32/68	32/68	30/70	31/69	32/68
Chefer	41/59	40/60	39/61	40/60	40/60
Koncernledning ¹	13/87	14/86	34/66	32/68	29/71
Intern chefsrekrytering Koncernen, %	96	92	96	92	93
Intern chefsrekrytering Sverige, %	98	97	99	97	99
Antal utannonserade chefstjänster internt	223	390	-	-	-
Andel sökande kvinnor/män, % ²	44/55	43/56	-	-	-
Andel rekryterade kvinnor/män, % ²	43/55	48/52	-	-	-
Personalomsättning Koncernen, %	5,1	5,0	3,9	4,7	4,0
Sjukfrånvaro, %					
Sverige	3,0	3,0	3,1	3,0	3,2
Storbritannien	1,0	1,5	0,9	1,0	1,0
Norge	3,5	4,2	3,8	3,0	3,1
Danmark	1,6	2,3	1,2	1,0	1,3
Finland	1,4	2,0	2,0	1,8	1,9
Nederländerna	2,3	2,3	2,7	2,8	2,9
Antal anmällda ärenden till nationell diskrimineringsombudsman eller motsvarande instans (mot banken i egenskap av arbetsgivare)	1	0	0	1	0
Andel av personalen som omfattas av arbetsmiljöundersökning, % ³	100	100	100	100	100
Antal anställda som genomfört arbetsmiljöundersökning	9 994	10 364	10 181	7 388	5 929
Totalt utfall (skala 1–4)	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4
område Trygghet	3,4	3,3	3,4	3,3	3,3
område Respekt	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
område Balans	3,2	3,2	3,2	3,2	3,2
område Kommunikation	3,4	3,4	3,5	3,4	3,4
område Säkerhet	3,7	3,7	3,7	3,6	3,6
område Fysisk arbetsmiljö	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1
område Kompetens	3,5	3,5	3,5	3,5	3,4
område Stoltthet	3,5	3,4	3,5	3,5	3,5
Personal som omfattas av regelbunden utvärdering av sin prestation, %	100	100	100	100	100
Genomsnittlig lön, kvinnor i relation till män, samtliga anställda, %					
Sverige	81	82	79	78	76
Storbritannien	69	68	67	61	63
Norge	83	82	81	82	81
Danmark	75	71	73	74	71
Finland	73	74	74	72	70
Nederländerna	75	73	77	76	79
Genomsnittlig lön, kvinnor i relation till män, chefer, %					
Sverige	79	82	76	74	72
Storbritannien	83	79	87	86	81
Norge	88	87	87	90	89
Danmark	76	73	74	74	70
Finland	80	86	87	84	91
Nederländerna	96	92	95	90	92
Genomsnittlig lön, kvinnor i relation till män, kontorschefer, %					
Sverige	92	93	91	89	89
Storbritannien	80	81	82	82	80
Norge	90	89	91	91	90
Danmark	89	83	81	81	77
Finland	94	107	115	101	100
Nederländerna	92	91	87	87	81

¹ För åren 2016–2018 avses Senior Management.² Baserat på den sökandes könsidentitet - kvinna, man, annat eller vill ej uppge.³ Information avseende arbetsmiljöundersökning för 2016 avser Sverige.

Nyckeltal hållbarhet, forts

Bankens affärskultur	2020	2019	2018	2017	2016
Andel större leverantörer (inköpt volym i %) som skrivit under bankens uppförandekod, eller vars kod banken godkänt ¹	77	76	75	73	73
Andel anställda som har utbildats i antikorruption och åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, % ²					
Sverige	92	97	91	-	-
Storbritannien	98	98	96	-	-
Norge	91	94	93	-	-
Danmark	99	97	97	-	-
Finland	92	95	89	-	-
Nederländerna	97	98	80	-	-
Övriga länder	92	98	90	-	-
Totalt tjänsteresor, miljoner km	8,2	29,6	32,3	31,9	27,7
Tjänsteresor per anställd, km	664	2 424	2 703	2 782	2 437
Antal videokonferensmöten	552 498	218 095	129 616	41 260	21 382
Banken som investering	2020	2019	2018	2017	2016
Handelsbankens gröna obligation, volym, m euro	1 000	500	500	-	-
Räntabilitet på eget kapital, %	10,0	11,9	12,8	12,3	13,1
Ekonomiskt värdeskapande (enligt GRI), mdkr	42,1	41,3	40,1	38,0	37,7
Hållbarhetsanalytikens bedömning av Handelsbanken					
SAM – ny metod ³	74	74	77	77	-
Robecosam – gammal metod	-	-	-	80	82
Imug	positive (B) ⁴ positive (B) ⁵	positive (B) ⁴ positive (B) ⁵	neutral CCC ⁴ neutral CC ⁵	neutral CCC ⁴ neutral CC ⁵	neutral CC ⁴ neutral CC ⁵
Sustainalytics – ny skala	16,4				
Sustainalytics – gammal skala	-	78	77	74	71
ISS-oekom	C (Prime)	C (Prime)	C (Prime)	C- (not Prime)	C- (not Prime)
MSCI ESG Rating	AA	AA	A	A	A

¹ Inköpsvolym över 5 miljoner kronor.² Andel av de anställda som tilldelats utbildningen.³ Metoden är omarbetad 2018. Resultatet för 2017 har omräknats av Robecosam enligt ny metod.⁴ Icke-säkerställda obligationer.⁵ Säkerställda obligationer.

BANKEN OCH KUNDERNA

NÖJDA KUNDER

Handelsbanken vill bygga en förtroendefull och långsiktig relation med varje kund.

Alla viktiga affärsbeslut ska fattas så nära kunden som möjligt. Det bidrar till bättre kundmöten, bättre beslut och nöjdare kunder. Allt banken gör syftar till att skapa bästa möjliga förutsättningar för bra kundmöten. Om vi har kundernas förtroende blir Handelsbanken deras naturliga val.

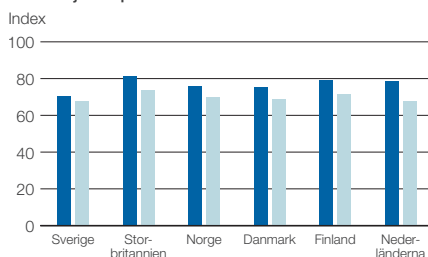
Nöjda kunder på alla våra hemmamarknader

Mätningar av kundnöjdheten är mycket viktiga i Handelsbanken, och kundnöjdheten följs upp av egna och publika undersökningar. EPSI Rating, där även Svenskt Kvalitetsindex (SKI) ingår, genomför årligen oberoende mätningar av kundnöjdhet både i Norden och Europa.

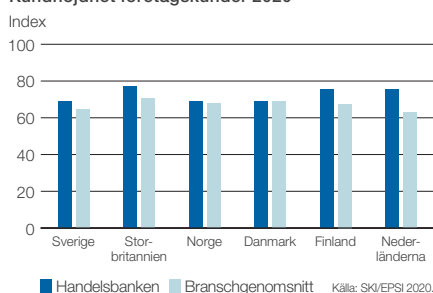
I en digitaliserad värld blir förmågan att skapa upplevd närhet allt viktigare, och den mänskliga relationen spelar en viktig roll för kundnöjdheten i Handelsbanken. Mätningarna visar att bankens digitala tjänster får fortsatt höga betyg och att våra kunder upplever att de har en personlig kontakt med banken.

Årets undersökningar visade att Handelsbanken har nöjdare privat- och företagskunder än genomsnittet för branschen på alla bankens sex hemmamarknader.

Kundnöjdhet privatkunder 2020

Kundnöjdhet företagskunder 2020

Hantering av klagomål

För Handelsbanken är det viktigt att kunder som framför klagomål ska vara nöjda med hanteringen av klagomålet. Vi lägger stor vikt vid att hantera synpunkter och klagomål på ett förtroendeskapande sätt. Klagomål ska behandlas korrekt, omsorgsfullt och så skyndsamt som möjligt. I första hand hanteras klagomålet av ansvarigt lokalt bankkontor. Om kunden vill ta

ärendet vidare finns det särskilt utsedda klagomålsansvariga i varje hemmamarknad. Kunder som inte är nöjda med bankens beslut utan vill överklaga hänvisas som konsument till Allmänna reklamationsnämnden (ARN) i Sverige, eller vid behov motsvarande instans i övriga hemmamarknader, och Handelsbanken åtar sig att medverka i deras behandling av tvister. Det finns dessutom klagomålsansvariga på koncernnivå som regelbundet rapporterar till koncernledningen och produktägare om inkomna klagomål och indikationer om underliggande förbättringsbehov. Information om hur banken hanterar klagomål finns tillgänglig på bankens webbplatser.

Tillgänglighet

God service på våra digitala mötesplatser handlar om att banken strävar efter att alla kunder, oavsett till exempel funktionsnedsättning eller språksvårigheter, ska ha samma möjlighet att ta del av information och tjänster. Tillgänglig information är lätt att läsa, höra, se och förstå oavsett om det är via tryckta medier, telefon, webb, film eller möten. Tillgänglighet är grundläggande i vårt utvecklingsarbete. Ett konkret exempel är ett pågående arbete i Finland för att anpassa våra tjänster till de finska tillgänglighetskraven i "Lag om tillhandahållande av digitala tjänster." Vårt arbete utgår från internationellt erkända standarder såväl som egna riktlinjer. Genom medlemskap i International Association of Accessibility Professionals (IAAP), får vi möjlighet att öka vår kunskap och skapa ännu bättre förutsättningar för alla som besöker våra digitala mötesplatser. Vi ser också att medlemskapet ger möjlighet att dela med oss av våra egna erfarenheter av att arbeta med tillgänglighet.

Finansiell rådgivning

Vid finansiell rådgivning i samband med kreditgivning, investeringar och vid försäkringsförmedling ser banken alltid till kundens hela situation och ekonomiska förutsättningar. Med denna kunskap kan vi ge vägledning om finansiering, betalningar eller investeringar som är anpassade till varje kunds behov. Vi sätter kundens behov i fokus – inte enskilda produkter eller tjänster.

Vid investeringsrådgivning anpassar vi förslaget till kundens mål, intresse, spartid och inställning till risk. Vi lägger särskild vikt vid att kunden förstår den risk som är förknippad med varje typ av finansiellt instrument samt att kunden har den kunskap och erfarenhet som krävs för att göra en placering i vald produkt eller tjänst. Bankens information till kunderna ska vara tydlig, saklig och lätt att uppfatta, och villkoren för bankens tjänster ska vara tydliga och inte ändras godtyckligt. Vi diskuterar även kundens hållbarhetspreferenser och informerar kunden om hur Handelsbanken arbetar med hållbarhet och vilka produkter med särskilda hållbarhetskriterier som vi erbjuder.

Regelverk för finansiell rådgivning och försäkringsförmedling kräver att samtliga medarbetare som arbetar med att ge kunder rådgivning kring placering och försäkring har relevant och aktuell kompetens. Inom banken finns en bred kompetens inom investeringsrådgivning och banken efterlever regelverkskraven från EU och lokala tillsynsmyndigheter i respektive land på samtliga av bankens sex hemmamarknader. Handelsbanken har fler än 4 300 medarbetare som får ge investeringsrådgivning. Samtliga av dessa är licensierade för rådgivning om finansiella instrument samt genomför en obligatorisk kunskapsuppdatering varje år.

Utveckling av produkterbjudandet

Ett av bankens främsta bidrag till en mer hållbar utveckling ligger i de finansiella produkter som banken erbjuder. Därför är det viktigt att beakta hållbarhet vid godkännande av nya och ändrade produkter. Processen för att godkänna nya och ändrade produkter baseras på bankens policy för produkter och tjänster och sker enligt en checklista i vilken produktens egenskaper, risker och annan relevant information beskrivs. Processen ska även säkerställa att bankens hållbarhetsfrågor beaktas.

INTEGRITET OCH SEKRETESS
– INFORMATIONS- OCH IT-SÄKERHET

Arbetet med bankens informations- och it-säkerhet innebär att skydda kunders uppgifter och transaktioner samt bankens it-miljö. Informationssäkerhet omfattar såväl administrativa lösningar som regler och instruktioner samt tekniska säkerhetslösningar.

Det är viktigt att banken har ett aktivt it-säkerhetsarbete som svarar upp mot eventuella hot, och att det finns rutiner för att hantera förändringar i it-miljön så att inga brister uppstår. Om det skulle uppstå brister i hanteringen eller om information felaktigt skulle spridas, kan det leda till allvariga konsekvenser, som till exempel försämrat förtroende för banken eller ekonomiska förluster.

Verkställande direktören fastställer riktlinjer för informationssäkerhet i Handelsbanken. Samtliga medarbetare i banken har ansvar att följa regler för skydd av information, och varje chef ansvarar för att reglerna efterlevs inom sitt ansvarsområde. Arbetet med informationssäkerhet bedrivs i enlighet med den internationella standarden ISO 27001. Handelsbankens organisation för informationssäkerhet samt fyra väsentliga processer inom it-produktion är sedan 2019 certifierade enligt ISO 27001.

Bankens arbete med informations- och it-säkerhet, samt hantering av känslig information, styrs också av internationell och nationell lagstiftning.

Under året har 18 incidenter (22) som gäller kundintegritet eller bristande hantering av kunddata rapporterats. Ingen av dessa har kommit via myndigheter. Totalt 16 var klagomål från kunder

och bedömdes av säkerhetschefen som underbyggda och två identifierades internt. Samtliga fall har hanterats med berörda parter. De här uppgifterna inbegriper inte ärenden enligt Datskydds-förordningen, GDPR, som infördes i maj 2018.

Bankens regelverk för informationssäkerhet bygger på Standard of Good Practice utarbetad av Information Security Forum (ISF), som är en organisation där flera av världens största företag ingår som medlemmar. Arbetet med informations- och it-säkerhet bedrivs systematiskt och vi arbetar med en process där riskanalysen har en central roll. Riskanalyserna genomförs enligt metodiken ISF:s Information Risk Analysis Methodology (IRAM2).

Förutsättningarna inom it-säkerhet förändras hela tiden. I Handelsbanken behöver vi därför kontinuerligt utvärdera och ta ställning till nya eventuella hot inom området. En kontinuerlig uppföljning av händelser som inträffar både inom och utom verksamheten ökar våra möjligheter att vidta rätt åtgärd vid rätt tidpunkt. Det sker bland annat genom att vi deltar och samarbetar i internationella forum. Handelsbanken är sedan flera år ackrediterad medlem av Trusted Introducer (europeiskt nätverk för it-säkerhet) och Forum of Incident Response and Security Teams (FIRST). Handelsbanken deltar även i svenska Bankföreningens säkerhetskommitté och FIDI-finans som är ett forum där information delas mellan stat, näringsliv och andra relevanta organisationer för informationssäkerhetsaspekter inom finanssektorn. Forumet leds av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB).

Covid-19-pandemin har förändrat förutsättningarna genom ett avsevärt större behov av distansarbete för bankens medarbetare. Sett ur ett säkerhetsperspektiv ökades kapaciteten i existerande och beprövad teknisk infrastruktur för att möjliggöra distansarbete, så ingen ökad riskexponering skedde genom att forcera ut nya tekniska lösningar. Existerande säkerhetsinstruktioner för distansarbete kompletterades med särskilda instruktioner, verksamheter aktiverade tidigt kontinuitetsplaner där funktioner som kräver fysisk närvaro delades upp i olika arbetslag och den centrala krisstaben aktiverades i februari och är fortsatt aktiv vid skrivande stund för att följa utvecklingen. It-förändringar, inklusive säkerhetsuppdateringar, har fungerat normalt för att säkra tekniska miljöer och förhindra en teknisk skuld. Säkerhetsövervakningen har fungerat som vanligt för att upptäcka och agera på cyberattacker.

Den centrala krisstaben genomförde under juni 2020 en riskanalys av pandemisituationen utifrån olika scenarier. Inga risker som krävde akuta åtgärder identifierades, och riskerna följs kontinuerligt upp. Om en risk eskaleras så förs den in i den normala hanteringen av operativa risker.

BANKEN I SAMHÄLLET

Bankens decentraliserade arbetssätt ger oss en stark förankring på orten. Det är viktigt att på olika sätt bidra till de lokala samhällen där vi är verksamma.

Handelsbanken i det lokala samhället

Kontorens engagemang i olika initiativ och aktiviteter i föreningslivet samt verksamheter med välgörande syfte är konkreta exempel på vårt hållbarhetsarbete. Ofta handlar det om att bidra med kunskap om ekonomi i skol- och universitetsutbildningar. Det är ett bra sätt att få studenter att förhålla sig till sin egen ekonomi och översätta teori till praktik. Kontoren hjälper även unga företagare, erbjuder mentorskap och stöttar olika idrottsklubbar och föreningar. Många kontor engagerar sig i olika lokala aktiviteter och andra initiativ. Totalt under 2020 rapporterade våra kontor 302 kontorsdrivna initiativ och aktiviteter, vilket är en kraftig nedgång jämfört med 2019. Det förklaras dels med att kontoren haft fokus på att stödja sina kunder och samhället under covid-19 -pandemin men också att processen för rapporteringen förändrades och skapade viss osäkerhet. Det är vår tro att siffran är för låg och inte helt speglar verkligheten, vilket belyser behovet av ytterligare tydlighet i våra rapporteringsprocesser kring lokala initiativ.

Lokala initiativ och aktiviteter

Politiskt oberoende

Handelsbanken är partipolitiskt oberoende. Banken lämnar inte ekonomiskt stöd till något politiskt parti, eller gör på något annat sätt politiska donationer.

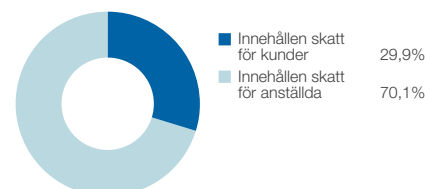
Skatt och fördelat värde

Handelsbanken vill tillhandahålla transparent ekonomisk redovisning över hur det värde som verksamheten genererar fördelas. Banken betalar och redovisar skatt baserat på internationella och lokala lagar och regler i de länder där verksamhet bedrivs. Handelsbanken följer OECD:s Transfer Pricing Guidelines, vilket innebär att koncernens resultat beskattas där värde skapas. Banken upprättar även en land-för-land-rapport som visar koncernens resultat och skatt i de länder där verksamhet bedrivs. Bankens verksamheter i Luxemburg, Hongkong och Singapore omfattas inte av sådana lokala skatteregimer som ger rätt till lägre skatt. Bankens utländska filialer i Luxemburg, Hongkong och Singapore bedriver reell verksamhet och har vinster från lokal affärsverksamhet för vilka banken beskattas lokalt enligt de normala lokala skattereglerna.

Bolagsskatt och avgifter 2020, 10 401 mkr

Innehållna skatter för kunder och anställda 2020, 5 546 mkr

NUTIDA SLAVERI OCH MÄNNISKOHANDEL

Handelsbanken accepterar inte någon form av barnarbete, slavarbete eller människohandel och ska arbeta för att förhindra förekomsten av sådant i koncernens leverantörskedja och i andra företag som banken har affärsrelationer med. Storbritanniens Modern Slavery Act 2015 (lag om nutida slaveri) kräver att vissa organisationer årligen uttalar de åtgärder som organisationen vidtagit för att säkerställa att nutida slaveri och människohandel inte förekommer i deras leverantörskedjor eller i deras egna verksamheter. Interna instruktioner och rutiner finns på plats, så att medarbetare vet hur de ska agera om de ställs inför eller misstänker nutida slaveri eller människohandel.

Mer information och uttalandet om Modern Slavery Act 2015 finns på handelsbanken.co.uk.

EKONOMISK FORSKNING OCH UTBILDNING

Handelsbanken har vid olika tillfällen sedan början av 1960-talet lämnat bidrag till ekonomisk forskning, framförallt genom avsättningar till två fristående forskningsstiftelser: Tore Browaldhs stiftelse samt Jan Wallanders och Tom Hedelius stiftelse.

Tillsammans är stiftelserna en av de viktigaste anslagsgivarna till ekonomisk forskning i Sverige. Under 2020 beviljades 186 anslag (208) på till sammans 215 miljoner kronor (215).

Vid slutet av 2020 uppgick stiftelsernas sammantagna förmögenhet till 9 121 miljoner kronor (8 268).

Handelsbanken har också finansierat en professur i redovisning vid Handelshögskolan i Stockholm samt bidragit till Swedish House of Finance (SHoF).

DIREKT MILJÖ- OCH KLIMATPÅVERKAN

I enlighet med Parisavtalet ska utsläppen kopplade till vår egen verksamhet minska över tid. I Handelsbanken pågår ett systematiskt miljöarbete för att kontinuerligt minska miljöpåverkan

från verksamheten. Det följs upp genom en rad nyckeltal som visar hur arbetet utvecklas. Handelsbankens mål är att minimera sin direkta miljöpåverkan genom kontinuerlig utveckling av miljöarbetet. Det försöker vi åstadkomma genom bland annat hög resurseffektivitet, återvinning och genom beaktande av miljöpåverkan vid inköp och resande. Ett konkret exempel är bankens riktlinje för tjänstebilar som innebär att tjänstebil som inte är el- eller laddhybrid endast får väljas i undantagsfall.

Energi och koldioxid

Bankens direkta miljöpåverkan kommer framförallt från energiförbrukning, tjänsteresor och transporter samt resursanvändning som till exempel pappersförbrukning.

Vi arbetar med att minimera de koldioxidutsläpp som verksamheten genererar. De totala koldioxidutsläppen från Handelsbankens verksamhet uppgick till 6 060 ton för 2020. Sedan 2013 har banken minskat sina koldioxidutsläpp med 63 procent.

Bankens elförbrukning har minskat med 6 procent under 2020 jämfört med föregående år. Andelen förnybar el är 100 procent för alla hemmamarknader.

Miljöarbete under året

I hela banken genomförs kontinuerligt förändringar som tillsammans resulterar i minskad miljö- och klimatpåverkan.

Exempel på åtgärder vi genomfört under året:

- Covid-19 har påverkat på flera sätt, bland annat har tjänsteresor minskat med 72 procent och pappersförbrukningen med 18 procent. Antalet videokonferenser har ökat med 153 procent.
- Kontor och centrala avdelningar använder en miljöchecklista med konkreta åtgärder för att minska sin miljöpåverkan. I Storbritannien uppfyller hela 44 procent alla krav på listan. Ökad återvinning och minskad pappersförbrukning är två områden som kommer få ökat fokus.
- Effektivisering av bankens datahallar har minskat behovet av lokalyta med 1 000 kvm.
- Utsläpp från bankens finansierade fordon har beräknats. För Sverige uppgick koldioxidutsläppen till 30 609 ton.
- Under 2020 har viktiga steg tagits för att fortsätta minska pappersanvändningen, till exempel kan fler avtal tecknas digitalt än tidigare, antalet utskick för villkorsändringar för bolån har minskat och engagemangsbesked och företagsfullmakter är nu helt pappersfria tjänster. Sedan 2013 har antalet utskick till kunder minskat med 36 procent.

Klimatkompensation

Handelsbanken arbetar kontinuerligt med att minimera de utsläpp som verksamheten genererar. Eftersom vissa åtgärder tar tid att genomföra och effekterna inte alltid är lätta att säkerställa klimatkompenenserar banken dessutom för

de redovisade koldioxidutsläpp som verksamheten genererar. Banken klimatkompenenserar genom så kallade CDM-projekt (Clean Development Mechanism), som är FN-registrerade projekt med verifierad klimatnytta. Projekten är certifierade enligt Gold Standard, en certifiering som fler än 80 NGO:s står bakom och som säkerställer att projekten bidrar till långsiktigt hållbar utveckling. Banken eftersträvar att välja projekt med hög additionalitet vilket innebär att projekten inte hade blivit av utan finansiering av klimatkompensation.

Via våra kunders leasing är Handelsbanken indirekt ägare till många olika fordon. Utsläppen från dessa har ännu inte inkluderats i våra totala redovisade utsläpp, men Handelsbanken Finland har ändå gått före och valt att klimatkompenensera för utsläppen för de finska leasingbilarna. Utsläppen har uppskattats med hjälp av finländsk utsläppsstatistik och kompensationen sker i samma projekt som för resten av banken.

TJÄNSTER TILL NYTTA FÖR ALLMÄNHETEN

Den digitala utvecklingen går i en allt snabbare takt och är en ständigt pågående resa. Vi tror att digitaliseringen kan ta oss närmare kunden. I stora drag handlar det om att det vi gör, gör vi för våra kunder. Kundernas beteende har förändrats och vi behöver möta deras behov. Vi går in i en ny fas där relationer inte bara är något som är förbehållet fysiska möten – utan kan skapas, fördjupas och leva över tid, även i våra digitala kanaler. En ökad grad av digitalisering har i slutändan resulterat i att vi kan spendera mer tid på det vi gör bäst – bygga värdeskapande relationer med våra kunder.

Digitala lösningar

Vårt mål är att bygga lika bra relationer digitalt som på kontor. I utvecklingen av kundmötet, oavsett var kunden möter oss, vill vi säkerställa att kunden får rätt erbjudande vid rätt tillfälle och på rätt plats. Personligt bemötande och erbjudande, service och omtanke som det passar våra kunder – både lokalt och digitalt. Varje år investerar vi flera miljarder svenska kronor på utveckling av vår affär, och vi gör nu en ambitionshöjning för att förbättra den digitala kundupplevelsen.

Konkreta exempel som genomförts under året och gör vårt erbjudande mer komplett:

- Ökad möjlighet till personlig kontakt och rådgivning som förenklar vardagen för våra kunder och medarbetare.
- Förbättrad personlig rådgivning i digitala kanaler med möjlighet till säker kommunikation via mobilappen.
- Digital självservice för säkerhetslösningar på ett tryggt sätt som gör att man inte måste komma in på kontor för enklare ärenden.
- Utökade möjligheter till personlig service dygnet runt med enklare identifiering.
- Nya verktyg för våra medarbetare för samarbete och möten på distans.

Ett ökat fokus på livshändelser i utvecklingen av vårt erbjudande hjälper våra kunder att göra viktiga vägval – i tid. Och det hjälper oss att finnas på rätt plats vid rätt tillfälle med rätt erbjudande på rätt sätt.

Vidareutveckling av koncept som stödjer kunders behov i olika livssituationer sker hela tiden – kontinuerligt och metodiskt enligt Handelsbankens designprocess – tillsammans med våra kunder och medarbetare. Insikter och feedback direkt från slutanvändare hjälper oss optimera vårt erbjudande men inspirerar också till nya lösningar och erbjudanden.

Under pandemin har möjligheten att identifiera sig digitalt på ett tryggt och säkert sätt varit extra viktigt, inte bara som en nyckel till banken, utan som en nyckel till hela samhället. Samtidigt är förmågan att samarbeta om grundläggande infrastruktur viktig för digitalisering i samhället. Det pågående arbetet med P27, en satsning för en gemensam infrastruktur för betalningar i Norden, är ytterligare ett exempel på hur banker i Norden fortsätter på den resan. Att vara nära kunden, även i tider av distansering, har varit och är vårt viktigaste fokus i hur vi bemöter covid-19.

Covid-19 har inneburit att antalet fysiska möten minimerats för att värna om våra kunders och medarbetares hälsa, samtidigt som det har varit ett stort fokus på tillgänglighet, och att vara nära kunderna, på nya sätt och med nya digitala tjänster. Vi ser en stor ökning av kontakt via telefon och digitala kanaler som Skype och mejl. Samtidigt är de fysiska mötena fortfarande viktiga för många kunder. Sammantaget är den totala personliga kontakten på koncernnivå minst densamma, även om kontakten sker på fler och andra sätt. Vi har funnits tillgängliga för rådgivning och stöd både på kontoren och i de kanaler som våra kunder väljer, genomfört kundträffar via Skype, utvecklat automatiserade tjänster för att avlasta såväl kunder som kontor, tagit proaktiv kontakt för att stämma av om behov har förändrats med anledning av krisen.

Kunder i såväl Sverige som Finland kan boka rådgivning online och alla våra hemmamarknader erbjuder möjlighet att ses digitalt via Skype eller till exempel Teams, Webex och Google meet, även med sitt lokala kontor. På kort tid lanserades en ny ansökningsprocess, som gör det enklare för privatkunder i Storbritannien att få tillgång till internettjänsten.

Kunder som möter ekonomiska påfrestningar på grund av covid-19 fick möjlighet att ansöka om tillfällig amorteringsfrihet för nya och befintliga bolån på flera av våra marknader. För att underlätta processen för både kund och kontor i Sverige togs en ansöknings sida i inloggad miljö fram på så kort tid att den kunde lanseras samma dag som de nya reglerna formellt trädde i kraft.

I Handelsbanken har vi under 2020 gjort det möjligt för företagskunder i Sverige att signera avtal digitalt och fler tjänster såsom Swish Förtag kan tecknas digitalt via Affärstjänster i internetbanken. Apple Pay har lanserats i Sverige, Norge och Danmark.

För att bredda erbjudandet till att även omfatta pension har vi under 2020 utvecklat ett nytt verktyg i Sverige – Pensionsguiden i mobilappen. Där kan kunden på ett enkelt och effektivt sätt skapa sig en bild av sin hur mycket de behöver spara för att nå önskad nivå av en framtida pension, samtidigt som behovet av ett privat pensionssparande lyfts fram.

Att hitta avvägningen mellan att automatisera och förenkla det som bara ska fungera i livet, och samtidigt med empati och omtanke hjälpa våra kunder med förutsättningar för det som betyder mest för dem. Det är vår ambition.

Kontantjänster

Handelsbanken är delägare i Bankomat AB som är ledande inom kontanthantering i Sverige. Genom Bankomat AB görs investeringar både i enskilda automater och samlat i kontantcenter, runt om i Sverige. Vid sidan av Bankomats uttagsautomater, som finns på 569 orter, kan våra kunder även ta ut kontanter i övriga automater som tar emot Mastercard och Visa.

Förutom uttag kan privatkunder även göra insättningar i Bankomats automater. Den möjligheten finns på 206 orter. Under 2021 träder en ny lag i kraft i Sverige, Kontantdirektivet. Vi arbetar tillsammans med Bankomat och övriga banker som träffas av lagkravet för att tillhandahålla servicepunkter som sedan ska upprätthållas utifrån lagens krav. Servicepunkterna ska vara utspridda i Sverige och ge möjlighet till uttag av kontanter för privatpersoner samt insättning av dagskassa för företagare.

Kontantjänster erbjuds på 51 av våra 376 kontor i Sverige. Våra kunder kan också beställa sedlar via internetbanken, telefon eller kontor. Sedlarna hämtas på Postnords utlämningsställen över hela landet. De flesta av Handelsbankens kort möjliggör också kontantuttag i närmare 1 261 lca-butiker i landet utan krav på köp.

För att öka tillgängligheten och erbjuda kontanthantering dygnet runt för våra kunder i Danmark och Finland har vi samarbeten med externa parter för att våra kunder ska ha tillgång till fler automater för uttag och insättningar av kontanter.

ANSVARFULL FINANSIERING

För oss handlar hållbarhet om att agera ansvarsfullt och långsiktigt inom de områden där banken har möjlighet att påverka. En av våra största möjligheter att påverka är genom en ansvarsfull finansiering och kreditgivning och banken har tydliga riktlinjer för affärsrelationer om bland annat mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljö- och klimathänsyn.

HÅLLBAR FINANSIERING

Gröna och andra tematiska obligationer

Marknaden för gröna och tematiska obligationer påverkades kraftigt av covid-19 under första halvåret 2020. Gröna obligationer blev mindre vanligt, medan aktiviteten inom så kallade sociala obligationer med syfte att finansiera åtgärder och kostnader kopplade till covid-19 steg. Efter sommaren inleddes en kraftfull återhämtning inom både grön och annan tematisk obliga-

tionsfinansiering. För helåret uppgick den gröna lånevolymen utgiven av nordiska obligationsutställare till drygt 223,6 miljarder kronor, vilket motsvarar en nedgång med 7,6 procent. Detta var ett mycket starkt utfall givet hur låg aktiviteten var under första halvåret.

Handelsbanken är aktiv inom rådgivning kring gröna obligationer och har varit med i framtagandet av många av de nordiska emittenternas gröna finansieringsramverk. En del av den senaste tidens utveckling är en anpassning till EU:s förslag till gemensamma begrepp kring gröna aktiviteter, en så kallad taxonomi. Banken lägger stor vikt vid att analysera och rådge våra kunder kring dessa förslag. Vi arbetar även för att skapa diskussion kring dem i våra marknadsinsatser och vår kundkommunikation.

Gröna utlåningsprodukter

I Handelsbanken erbjuder vi två typer av gröna utlåningsprodukter. Gröna lån avser lån till juridiska personer för finansiering av byggnader som uppfyller vissa miljömässiga kriterier samt lån till förnybar energi och hållbart skogsbruk medan gröna bolån avser lån till bostäder såsom villor, radhus och lägenheter som uppfyller vissa miljömässiga kriterier

Gröna lån

Handelsbanken erbjuder sedan 2017 gröna lån till projekt och investeringar som bidrar till ett mer hållbart samhälle, till exempel finansiering av förnybar energi, avfallshantering, hållbart skogsbruk, miljövänlig transport och energieffektiva och miljösmarta byggnader. Dessa områden representerar viktiga delar för en omställning i linje med Parisavtalet, där ett förnybart energisystem och en minskning av belastningen på klimatet och miljön från flera branscher kommer att vara avgörande. För att säkerställa att hänsyn tas till miljö och klimat vid finansiering via ett grönt lån har vi utvecklat tekniska kriterier som måste uppfyllas för samtliga gröna låneprodukter. Vi erbjuder gröna banklån i Handelsbanken och Stadshypotek och gröna kreditlöften som blir naturligt för den gröna finansieringen på kapitalmarknaden och för projektfinansiering. Intresset för grön och hållbar finansiering fortsätter öka och de gröna lånen uppgick under året till 16 miljarder kronor (7,4).

Grönt bolån

I slutet av 2019 lanserades Grönt bolån till våra privatkunder i Sverige vars byggnad uppfyller kravet för energiklass A eller B alternativt är Svanenmärkt eller har miljöcertifiering från Miljöbyggnad nivå guld eller silver. Vid årsskiftet hade 2 388 antal gröna bolån på sammanlagt 5,37 miljarder kronor beviljats (0,6).

Hållbarhetslänkade krediter

Till de kunder som inte efterfrågar grön finansiering av ett specifikt projekt eller en investering men har ett tydligt och ambitiöst hållbarhetsarbete, kan Handelsbanken erbjuda hållbarhetslänkade krediter, som ger kunden incitament att förbättra sig inom förbestämda

hållbarhetsmål. Dessa mål kan antingen vara en ESG-rating, externa mätbara mål som till exempel Science Based Targets, eller bolagsspecifika mål som till exempel koldioxidbesparing, energieffektivisering, återvinningsgrad eller hållbara inköp. Efterfrågan på hållbarhetslänkade krediter har varit stark under året och många större bolag väljer denna struktur i sina kreditfaciliteter, framförallt när det avser flerbankskrediter, men det förekommer även vid bilaterala krediter.

Gemensamt för gröna lån och hållbarhetslänkade lån är att de fokuserar på kundernas hållbarhetsarbete även framåt. Gröna och hållbarhetslänkade lån ger också tillfälle att kommunicera kring kunderns hållbarhetsarbete och kan sänka företagets finansiella kostnad.

Med den positiva utveckling vi sett under året och den stora efterfrågan som finns hos våra kunder så kommer vi lansera ytterligare låneprodukter med hållbara ändamål till både privat och företagskunder.

Sunda byggglån

Handelsbanken har tillsammans med sex andra svenska banker, inom ramen för projektet Sunda byggglån, skrivit under överenskommelsen "Riktlinjer vid kreditgivning till nyproduktion och renovering". Syftet är att motverka och minska risken för att krediter ska bidra till ekonomisk brottslighet inom byggbranschen. Banken kommer att genomföra, med hjälp av riktlinjerna, en djupare analys av hållbarhetsrisker i sin kreditgivning vid finansiering av byggprojekt i Sverige. Ambitionen är att på så sätt skapa ökad kontroll över vilken arbetskraft som nyttjas i alla leverantörsled. Banken vill genom sin medverkan i projektet göra skillnad inom sin egen verksamhet och bidra till en mer hållbar byggbransch.

ANSVARFULL KREDITGIVNING

Utlåning till hushåll och företag utgör en betydande del av Handelsbankens verksamhet. Banken lägger stor vikt vid att kreditgivning grundas på en bedömning av varje enskild kunds återbetalningsförmåga, vilket leder till att banken inte lämnar krediter till kunder som vi bedömer inte kan klara av sina lån. Svag återbetalningsförmåga får aldrig accepteras med argumentet att kunden är villig att betala en hög ränta eller kan erbjuda banken goda säkerheter. Bankens syn på kreditgivning skyddar den enskilde kunden från att hamna i ekonomiska svårigheter på grund av alltför hög skuldsättning. Det gynnar såväl banken som kunden och samhället i övrigt.

Affärsbedömningen är en väl fungerande process för kontoren när det gäller att identifiera och bedöma risker. Den är också ett bra underlag för andra instanser i banken när kreditrisken ska bedömas, och vid uppföljning av att kontoren tar hänsyn till hållbarhetskriterier när de bedömer kreditrisken.

Hållbarhet är en viktig del i bankens kreditpolicy. Där framgår bland annat att kreditgivningen ska vara ansvarsfull och motsvara högt ställda krav på god etik. Handelsbanken respektar mänskliga rättigheter och grundläggande principer om arbetsvillkor, miljö- och

klimateffektivitet och stödjer bekämpande av korruption, oavsett var i världen verksamheten bedrivs.

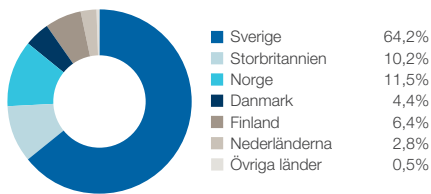
Banken stödjer internationella initiativ och riktlinjer vars gemensamma syfte är att uppmuntra och underlätta hållbart företagande. Det betyder att vi i vår kreditgivning ska bedöma och utvärdera kundens förhållningssätt till dessa principer och riktlinjer. Det gör att banken kan avstå från att lämna krediter till företag som inte använder dessa riktlinjer.

EXPONERING MOT KLIMATRELATERADE RISKER

Handelsbanken gjorde i slutet av 2017 en genomlysning av bankens utlåning till energiproduktion, som visade att denna utlåning endast utgör cirka 1 procent av den totala utlåningen till allmänheten. Av denna utlåning var i sin tur cirka 12 procent till fossilbaserad energiproduktion, cirka 7 procent till kärnkraft och cirka 81 procent till energiproduktion från förnybara källor. En motsvarande genomlysning genomfördes vid utgången av tredje kvartalet 2019. Resultatet visade då på en ännu lägre andel utlåning till energiproduktion.

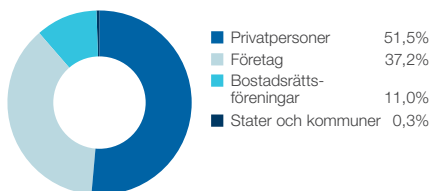
Utlåning till allmänheten, 31 december 2020	mdkr	Andel av total utlåning, %
Privatpersoner	1 169	51,5
varav hypotekslån	976	43,0
Bostadsrättsföreningar	250	11,0
Fastighetsförvaltning	635	28,0
Tillverkningsindustri	26	1,2
Handel	20	0,9
Hotell- och restaurangverksamhet	10	0,4
Sjötransport	5	0,2
Övrig transport och kommunikation	10	0,4
Byggnadsverksamhet	18	0,8
El, gas och vatten	14	0,6
Jordbruk, jakt och skogsbruk	22	1,0
Övrig serviceverksamhet	16	0,7
Holding, investmentbolag, försäkringsbolag	49	2,2
Övrig företagsutlåning	19	0,8
Stat och kommun	7	0,3
Summa utlåning till allmänheten	2 270	100,0

Utlåning till allmänheten 2020 – Geografisk fördelning

Totalt: 2 270 miljarder kronor

Utlåning till allmänheten 2020 – Sektor

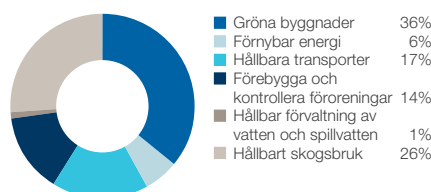

Totalt: 2 270 miljarder kronor

Grönt register

Handelsbanken har byggt upp ett grönt register, bestående av krediter som finansierar gröna projekt och som lever upp till de krav och kriterier som gäller i Handelsbankens ramverk för gröna obligationer. Vid emissionstillfället sommaren 2018 uppgick tillgångarna i det gröna registret till 10 miljarder kronor. Vid utgången av 2020 hade volymen ökat till 14,1 miljarder kronor.

Total fördelning gröna registret

ANSVARFULLA INVESTERINGAR

Handelsbanken har ett stort ansvar i sitt uppdrag att förvalta kunders sparande. Vi vill skapa en god avkastning på sparkapitalet och samtidigt verka för en hållbar framtid. Därför arbetar Handelsbanken inom kapital- och pensionsförvaltningen för finansiellt, miljömässigt och socialt hållbar utveckling i de företag som banken investerar i på kundernas uppdrag.

HANDELSBANKEN FONDER

Utgångspunkten i vår fondförvaltning är att ta hänsyn till miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsaspekter i våra investeringsprocesser, analyser och investeringsbeslut. Det gör vi i enlighet med vårt åtagande att tillämpa FN:s principer för Ansvarsfulla investeringar (PRI). Vi värnar särskilt om internationella normer och konventioner i linje med FN-initiativet Global Compact's fyra principiella områden som vi åtagit oss att följa – mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupcion.

Vision och mål

Vår vision är att skapa finansiell avkastning samtidigt som vi vill verka för en hållbar framtid. Det omfattar både en välmående planet och ett ekonomiskt välbefinnande. För att uppnå det måste vi sträva mot en koldioxidneutral ekonomi, men vi måste också förstå hur det förändrade klimatet kommer att påverka våra investeringar.

Vårt mål är att skapa avkastning för våra kunder. Samtidigt är vi övertygade om att hållbarhet är en förutsättning för att generera avkastning. Genom att investera hållbart och påverka bolag att agera mer hållbart, kan vi leverera i linje med vår vision.

Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar

Vägledande för Handelsbanken Fonders arbete inom hållbarhet är vår Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar. Policyn beskriver utgångspunkten för integreringen av hållbarhet, våra åtaganden avseende Global Compact, PRI samt internationella normer och konventioner. Vidare beskriver den de metoder för hållbarhet som tillämpas i förvaltningen samt principer för vårt ägarstyrningsarbete.

Strategier för klimatet

Klimatförändringar har varit ett strategiskt fokusområde inom Handelsbanken Fonder i många år. Vi har valt bort investeringar i kolbaserade företag sedan 2015 och har haft en restriktiv hållning till hela fossilindustrin under flera år. Under 2018 gjorde vi ett åtagande i vår Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar om att utvidga vår exkluderingsstrategi för fossila bränslen till att omfatta majoriteten av våra fonder.

Vi har delat in vår strategi i tre områden:

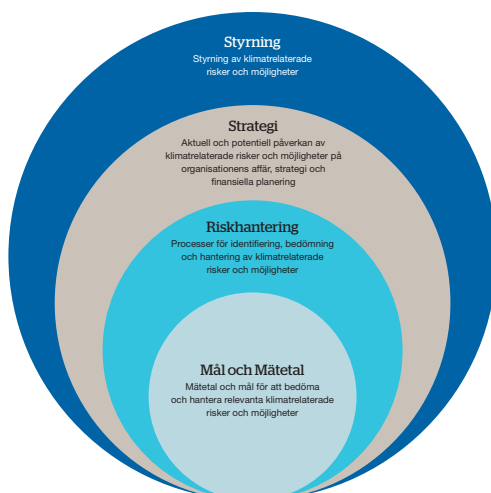
- Minska våra portföljers växthusgasutsläpp.
- Investera i lösningar.
- Aktivt påverka de bolag vi investerar i.

Klimatrelaterade finansiella upplysningar

Handelsbanken Kapitalförvaltning publicerar årligen en klimatrapp, i enlighet med Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), som visar hur omställningsscenarier skulle påverka bankens investeringar inom fondförvaltningen.

I FN:s principer för Ansvarsfulla investeringar (PRI) som banken skrev under redan 2009, finns långtgående krav på rapportering inom

TCFD:s ramverk

hållbarhetsområdet. Inom PRI är det också från och med 2020 krav på klimatrapportering i linje med TCFD-rekommendationerna.

I klimatrapporten beskrivs hur hänsyn tas till klimatförändringarna inom områdena styrning, strategi, riskhantering, mål och mätetal. Hela klimatrapporten finns att läsa på handelsbankenfonders.se

Under 2020 har vi utvecklat vårt arbete i linje med vår klimatstrategi inom följande områden:

- Genomfört kunskapsbyggande insats i form av klimatutbildning för nästan 100 medarbetare inom olika funktioner i Kapitalförvaltningen.
- Fullt ut integrerat uppföljning av klimatrisker i Riskforum Hållbarhet som från år även omfattar passivt förvaltade fonder och allokationsfonder.
- Dialoger med bolag med stor negativ klimatpåverkan har fortsatt.
- Inom investerarnätverket Institutional Investors Group on Climate Change (IGCC), deltar vi i arbetet med att utveckla ett nytt ramverk, PAII Net Zero Investment Framework, för hur investerare ska kunna bidra till en positiv förändring i samhället i linje med Parisavtalet. Ramverket kommer att bidra till att harmonisera hur investerare agerar och kommunicerar i förhållande till Parisavtalet.

Organisation för hållbarhet

Vd för Handelsbanken Fonder är ansvarig för hållbarhetsrelaterade policyer och strategier. Affärsområdescheferna för aktiv, passiv samt allokationsförvaltningen är ansvariga för att integrera hållbarhet i linje med policyer och strategier för sina respektive affärsområden.

Det övergripande hållbarhetsarbetet leds av hållbarhetschefen för Handelsbanken Kapitalförvaltning (från 1 januari 2021 Savings & Pension) som koordinerar arbetet och stödjer utvecklingen av policyer och strategier relaterade till hållbarhet.

Inom fondbolaget finns följande kommittéer som bereder olika frågor inför beslut av vd:

- Kreditkommitté
- Ägarstyrningskommitté
- Hållbarhetskommitté

Riskforum och Riskforum Hållbarhet sammankallas av Riskkontrollfunktionen och syftar till att analysera och utvärdera fondernas risker och prestanda. Riskforum Hållbarhet innefattar från och med år, förutom aktiv förvaltning, även passiv förvaltning och allokationsförvaltning. Läs mer på handelsbankenfonders.se.

INVESTERINGSPROCESSER

Integrering av hållbarhet

Tillsammans med finansiella kriterier integreras miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor (ESG) för att få bättre beslutsunderlag i investeringsprocesserna. Följande tre metoder är gemensamma utgångspunkter i arbetet.

Väljer bort

Vi är långsiktiga i vår investeringshorisont och väljer bort investeringar i bolag med affärsmodeller som inte är hållbara på sikt och som riskerar att motverka målsättningarna i Agenda 2030 och Globala målen. Vi väljer därför bort:

- Vissa produkter och tjänster som löper stor risk att ha negativa effekter på omvärlden, samhället och olika intressenter.
- Investeringar som är oförenliga med vår roll som ansvarsfull investerare, det vill säga vårt långsiktiga perspektiv och vår strävan att investera för en hållbar utveckling och framtid.
- Vissa produkter och tjänster som innebär förhöjda hållbarhetsrisker i bolagens värdekedjor. Vi väljer bort bolag där vi bedömer att riskerna inte är hanterbara genom påverkansdialog.

Av Handelsbanken Fonders totala utbud om 104 fonder erbjuder vi 84 som exkluderar kontroversiella verksamheter samt fossila bränslen. Vid slutet av året var det samlade förvaltade kapitalet i dessa fonder 678 miljarder kronor, vilket motsvarar 95,6 procent av fondvolymen.

Så väljer vi bort*

Exkludering av kontroversiella verksamheter

Våra fonder väljer bort bolag vars omsättning till mer än fem procent härrör från kontroversiella branscher som alkohol, tobak, cannabis, kommersiell spelverksamhet, vapen och krigsmateriel samt pornografi. Undantag har gällt för vissa av våra fonder avsedda för den norska marknaden och vissa ETF:er. Arbetet pågår för att även de norska fonderna ska uppfylla ovan nämnda krav.

Fonderna väljer även bort bolag som bryter mot internationella normer och konventioner gällande bland annat mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion.

Exkludering av fossila bränslen

Våra fonder väljer bort bolag vars omsättning till mer än fem procent härrör från fossila bränslen (olja, gas och kol). Undantag gäller för några fonder avsedda för den norska marknaden och vissa ETF:er. Dessa fonder har dock en gräns för investeringar i kol som är fem procent för utvinning av förbränningskol och 30 procent för kolkraft. Arbetet pågår för att se hur dessa fonder ska kunna anpassas framåt för att uppfylla samma krav som för våra övriga fonder. Principen att välja bort fossila bränslen kan undantas under en period, om bolaget uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag. Detta gäller alla våra aktivt förvaltade fonder inklusive aktivt förvaltade allokationsfonder.

Gränser exkludering

För våra aktivt förvaltade fonder gäller kraven i tabellen nedan när vi väljer bort bolag och bran-

scher. Våra aktivt förvaltade allokationsfonder ställer motsvarande krav på de fonder som de investerar i, såväl våra egna fonder som fonder från andra fondleverantörer.

För våra passivt förvaltade fonder innebär det att indexfonderna följer index som är anpassade till våra krav.

Branscher	Max omsättning produktion	Max omsättning distribution
Förbudna vapen ¹	0%	0%
Kärnvapen	0%	0%
Vapen och krigsmateriel	5%	5%
Alkohol	5%	5%
Tobak	0%	5%
Cannabis	5%	5%
Pornografi	0%	5%
Kommersiell spelverksamhet	5%	5%
Fossila bränslen – utvinning	5%	5%
Fossila bränslen – kraftgenerering	5% ²	5% ²
Oljesand	0%	-

¹ Klusterbomber, personminor, kemiska och biologiska vapen.

² För våra aktivt förvaltade fonder, inklusive våra aktivt förvaldade allokationsfonder, kan principen att välja bort fossila bränslen undantas under en period, om bolaget uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag.

Motivering till exkluderingskraven

I många branscher är det svårt att säkerställa nolltolerans i alla led och därför gäller en gräns på fem procent, det vill säga, välja bort innebär att högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse den aktuella verksamheten. Gränsen på fem procent överensstämmer även med den gräns som Etiska nämnden för fondmarknadsföring har satt för att en fond ska få marknadsföras som "fri från" en verksamhet. Vidare kan det vara svårt att fastställa exakt omsättning relaterat till en specifik sektor vilket gör att den externa ESG-analys vi förlitar oss på får uppskatta omsättningsnivå. Detta kan leda till att nivån både under- och överskattas jämfört med verkligheten. Metoden att använda exkluderingskriterier betyder att de procentuella gränserna för omsättningsnivå gäller strikt och hänsyn kan inte tas till ett positivt hållbarhetsarbete eller faktiska risker i bolaget.

Fossila bränslen (olja, gas och kol)

Vi väljer bort investeringar i dessa branscher då de står för en stor del av världens koldioxidutsläpp. För att motverka effekterna av klimatförändringar krävs det att fossila bränslen fasas ut och ersätts av miljövänliga energikällor. Genom att välja bort bolag verksamma inom fossila branscher begränsar vi våra investeringars negativa klimatpåverkan och motverkar därmed inte mål 13, Bekämpa klimatförändringarna.

Tobak

Vi väljer bort investeringar i tobak eftersom det finns förhöjda hållbarhetsrisker i hela värdekedjan och branschen orsakar stora hälso- och miljöproblem. Genom att välja bort investeringar i

* Enligt Fondbolagens förenings definition av välja bort får högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker avse verksamhet som gäller den angivna produkten eller tjänsten.

denna bransch undviker vi att motverka mål 3, God hälsa och välbefinnande och mål 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Alkohol

Vi väljer bort investeringar i alkohol eftersom alkoholkonsumtion riskerar att orsaka negativa hälsoeffekter på individnivå samt ökad resursåtgång för samhället till följd av missbruk. Genom att välja bort bolag inom denna bransch begränsar vi våra investeringars negativa påverkan på mål 3, God hälsa och välbefinnande.

Cannabis

Vi väljer bort investeringar i cannabis eftersom cannabisanvändning riskerar att orsaka negativa hälsoeffekter på individnivå samt ökad resursåtgång för samhället till följd av missbruk. Genom att välja bort bolag inom denna bransch begränsar vi våra investeringars negativa påverkan på mål 3, God hälsa och välbefinnande.

Kommersiell spelverksamhet

Vi väljer bort investeringar i kommersiell spelverksamhet eftersom risken för spelmissbruk innebär negativa hälsoeffekter på individnivå samt ökad resursåtgång för samhället till följd av missbruk. Genom att välja bort bolag inom denna bransch begränsar vi våra investeringars negativa påverkan på mål 3, God hälsa och välbefinnande.

Vapen och krigsmateriel

Vi väljer bort investeringar i vapen och krigsmateriel eftersom dessa industrier har kopplingar till konflikter och krig runt om i världen, vilket innebär stort lidande som ofta drabbar världens fattigaste. Genom att inte investera i dessa branscher undviker vi att motverka mål 16, Fredliga och inkluderande samhällen.

Pornografi

Vi väljer bort investeringar i denna bransch eftersom det bland annat innebär förhöjda risker för övergrepp och förnedring, framförallt mot kvinnor. Bolag som producerar pornografi väljs helt bort. Vi väljer även bort bolag där mer än fem procent av omsättningen kommer från distribution av pornografi via till exempel media, hotell och telekommunikation. Genom att inte investera i denna bransch kan vi undvika att motverka mål 5, Jämställdhet, mål 3, God hälsa och välbefinnande samt mål 8, Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Uppföljning och kontroll

Fondbolagets funktion för riskkontroll kontrollerar dagligen att fonderna följer sina bestämmelser om exkludering av bolag. Kontrollen avser branscher vi väljer bort och som vi anser riskerar motverka en hållbar utveckling. Vi kontrollerar även att de bolag vi investerar i inte kränker internationella normer och konventioner.

Väljer in

Aktiv aktie- och ränteförvaltning – välja in företag

Vi söker aktivt efter bolag som bedriver sin verksamhet på ett hållbart sätt eller vars produkter och tjänster bidrar till en hållbar utveckling. I vår aktiva förvaltning är bolagsanalysen avgörande. Varje bolag analyseras noga utifrån relevanta frågor gällande strategi, finansiella och icke-finansiella resultat och risker, kapitalstruktur, social och miljömässig påverkan samt bolagsstyrning. Analysen baseras på information från bolagen, externa källor samt vår egen analys.

Bolagsanalysen bidrar till att identifiera risker i företagens affärsmodeller och till att hitta de företag som bedriver sin verksamhet i linje med – eller bidrar positivt till – en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och Parisavtalets mål.

Lösningssbolag

När kapital allokeras till lösningar på klimatkrisen gynnas företag som bidrar till en mer hållbar framtid. I flera av våra fonder väljer vi därför att investera i det vi kallar lösningssbolag. Med lösningssbolag menar vi bolag vars produkter och tjänster bidrar till lösningar på världens klimat- och hållbarhetsutmaningar. Det kan till exempel vara bolag med verksamhet inom gröna transporter, vatten- och avfallshantering, förnybar energi och andra tekniker.

Omställningsbolag

Vi vill vara med och påskynda omställningen till ett mer klimatneutralt samhälle. Ett sätt att göra det är att investera i bolag som arbetar med att ställa om verksamheten i en mer hållbar riktning, så kallade omställningsbolag. Det kan till exempel vara bolag som går från fossil energiproduktion till förnybar. Principen att välja bort fossila bränslen kan därför undantas under en period, om bolaget uppfyller våra krav för att kvalificeras som ett omställningsbolag. Detta gäller alla våra aktivt förvaldade fonder inklusive aktivt förvaldade allokeringsfonder. Kraven gäller för bolag inom kraftgenerering, transmission och distribution av elektricitet.

Våra krav på omställningsbolag

- Bolagets planerade utveckling av verksamheten följer en tydlig, definierad plan där målsättningen är att minska bolagets koldioxidutsläpp i linje med Parisavtalet.
- Bolagets nuvarande verksamhet får inte i huvudsak bestå av fossil energi.
- Bolagets nuvarande investeringstakt stödjer omställningen till att minska koldioxidutsläppen i linje med Parisavtalet.

Vid utgången av året hade Hållbarhetskommittén godkänt 14 bolag som omställningsbolag i linje med tidigare nämnda krav.

Passiv förvaltning – välja index

Indexförvaltning är en regelbaserad förvaltningsform där den hållbarhetshänsyn som respektive fond tar är inbyggd i fondernas indexmetodik och strategi. Därför är det av största vikt att välja index och strategier som speglar våra krav på hållbarhet.

Vi erbjuder indexfonder som väljer in bolag baserat på bolagens hållbarhetsarbete. Detta sker utifrån en utvärdering av bolagens hållbarhetsprestanda. Bolag som framgångsrikt hanterar hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter premieras. Index tas fram i samarbete mellan en indexleverantör och en leverantör av hållbarhetsanalys.

Vi arbetar även aktivt för att antalet index med hållbarhetskriterier ska öka. Ett exempel på detta arbete är Solactive ISS ESG Screened Index Series, en serie av globala och svenska index som Handelsbanken Fonder var med i utvecklingen av och var först att investera i.

Fondportföljer – välja in fond

Allokeringsförvaltningen erbjuder aktivt förvaldade fond-i-fonder. Det innebär att investeringar inte sker direkt i enskilda bolag utan istället i andra fonder. Investeringsurvalet baseras på en omfattande analys av såväl våra egna fonder som fonder från andra fondleverantörer, där hållbarhet är en integrerad del. Fondinvesteringar väljs ut och följs upp i en urvalsprocess som inkluderar hållbarhetskriterier på såväl fond- som fondbolagsnivå.

Aktiv påverkan

Utvärderingen av ett fondbolag omfattar bland annat organisation, hållbarhet, förvaltningsteam och investeringsprocess. Här ställs till exempel krav på ett systematiskt hållbarhetsarbete. Även fondbolagets hållbarhetsambitioner för framtiden bedöms. Det sker ingen åtskillnad mellan våra egna fonder eller fonder som förvaltas av andra fondbolag. Fonderna som ingår i aktivt förvaltade fond-i-fonder har även de möjlighet att välja in omställningsbolag.

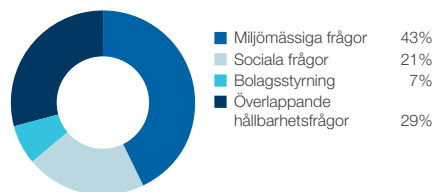
Aktiv påverkan

Som en betydande investerare har vi ett ansvar och en möjlighet att påverka bolag att agera ansvarsfullt samt att verka för att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Vi gör detta genom dialoger och ägarstyrningsarbete samt genom att delta i investerarnätverk.

Dialoger

Dialog är en viktig metod för att påverka bolag. Det gäller såväl proaktiva dialoger i syfte att påverka företagen att förbättra sitt hållbarhetsarbete, som reaktiva dialoger med företag där vi bedömer att företagen inte lever upp till internationella normer och konventioner vi värnar om. Påverkansarbete utför vi dels själva genom direktkontakt med företag, dels genom dialoger tillsammans med andra investerare, ofta genom internationella samarbeten för bolagsdialoger som till exempel Climate Action 100+ och PRI.

Fördelning dialoger

Riktade dialoger

Riktade dialoger är dialoger som förvaltarna driver direkt med bolagen. Dialogerna omfattar olika hållbarhetsfrågor som till exempel krav på ökad transparens och rapportering av hållbarhetsarbete. Det kan även röra specifika frågor kring miljöpåverkan, mänskliga rättigheter samt arbetsrättsliga frågor. Som aktiva förvaltare har vi löpande kontakt med bolagen vi är investerade i och träffar bolagsledning samt besöker verksamheten. Under 2020 har vi fört egna riktade dialoger med 39 bolag.

Dialoger tillsammans med andra investerare

Tillsammans med andra investerare deltar vi i gemensamma dialoger med bolag. Att samarbeta innebär en styrka och skickar tydliga signaler till bolagen att vi förväntar oss att frågorna tas på allvar. Utgångspunkten för dessa dialoger är ofta misstänkta eller bekräftade fall av kränkningar av internationella normer och konventioner. De fokuserar främst på FN-initiativet Global Compacts principiella områden: mänskliga rät-

tigheter, arbetsrätt, miljö och antikorrupktion. Vi stödjer även dialoger inom ramen för internationella samarbeten och branschinitiativ såsom PRI, Climate Action 100+ och FAIRR. Dessa dialoger är ofta inriktade på specifika teman som till exempel palmolja eller klimat. Under 2020 deltog vi i 527 sådana dialoger.

Investerarnätverk

Vi deltar aktivt i investerarnätverk för att bidra till, och verka för, att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Att delta i nätverk är också viktigt för vårt lärande och vår utveckling inom detta område. Exempel på de nätverk vi deltar i är:

SISD

Swedish Investors for Sustainable Development är en plattform för lärande och utbyte av kunskaper samt erfarenheter kring Agenda 2030. Plattformen riktar sig till svenska långsiktiga investerare och aktörer inom finanssektorn. Målet är att ur olika infallsvinklar och perspektiv utforska de långsiktiga investerarnas roll samt ge idéer och inspiration för vägen framåt. Under året har Handelsbanken varit engagerade i arbetsgruppen SDG5 – Jämställdhet, där vi arbetat vidare med frågan kring hur investerare kan verka för ökad jämställdhet i de bolag de investerar i.

Hållbart värdeskapande

Tillsammans med några av Sveriges största investerare har Handelsbanken Kapitalförvaltning sedan 2009 deltagit i projektet Hållbart värdeskapande. Målet med projektet är att lyfta fram betydelsen av att svenska börsbolag arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågor. För att uppmuntra, stödja och följa upp företagens hållbarhetsarbete organiserar Hållbart värdeskapande seminarier och rundabordssamtal. Under året har vi varit engagerade i nätverkets arbete att uppmäna listade bolag att klimatredovisa i linje med TCFD:s rekommendationer.

Ägarstyrning

En viktig del i vårt uppdrag som kapitalförvaltare är aktiv och ansvarsfull ägarstyrning i de bolag som vi äger i våra fonder. Rollen som aktieägare innebär att vi kan påverka bolag. Det sker, förutom genom dialoger, främst genom röstning på bolagsstämmor och representation i valberedningar. Målet är att bolagens värde långsiktigt utvecklas på bästa sätt, vilket gynnar våra fondsparare. Utgångspunkten i vårt arbete är vår Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar samt våra riktlinjer kring valberedningsarbete. Vi utgår också från relevanta branschregler från Fondbolagens Förening, Svensk kod för fondbolag och Riktlinjer för fondbolagens ägarutövande. Vi utövar aktiv ägarstyrning för såväl aktivt förvaltade fonder som passivt förvaltade indexfonder.

Exempel på viktiga frågor i vårt ägararbete:

- transparens och god informationsgivning
- styrelsens kompetens och sammansättning
- arvoden och ersättningar till styrelseledamöter
- ersättningssystem och incitamentsprogram i bolagen
- hållbarhetsarbete och vision.

Valberedningsarbete

Den mest direkta påverkan i vår ägarroll är att delta i valberedningar. I de företag där våra fonder hör till de större ägarna får vi ofta förfrågan om att delta i valberedningen. Vi tackar ja till sådan förfrågan då valberedningsarbetet ger en möjlighet att påverka styrelsens sammansättning. Våra riktlinjer kring valberedningsarbete skickas till alla bolag där vi erbjuds plats i valberedningen. Riktlinjerna beskriver vad som är vårt fokus, nämligen:

- styrelsens kompetens och behovsanalys
- vikten av hållbarhetskompetens
- mångfald och jämställdhet i styrelserna.

Inför årsstämmorna 2020 deltog Handelsbanken Fonder i 41 valberedningar. I de styrelser som dessa valberedningar föreslog, ökade andelen kvinnor från i genomsnitt 35 procent 2019 till 36,6 procent 2020. Vi har fortsatt stort fokus på att få mer jämställda styrelser i valberedningsarbetet för 2021. Med ett större ägande i svenska bolag efter övertagandet av fonder från Xact Kapitalförvaltning till Handelsbanken Fonder kvalificerar vi till närmare 50 valberedningar för 2021. Handelsbanken Fonder tillsatte kvinnor i 71 procent av de valberedningar vi deltog i under 2020. Vi tror att detta är en god förutsättning för att få större tryck på jämställda styrelser men är samtidigt ödmjuka inför uppgiften.

Ägarstyrning	2020	2019	2018	2017
Valberedningar	41	34	36	33
Andel valberedningsplatser vi tillsatt med kvinnor	71%	65%	63%	50%
Bolagsstämmor*	647	813	382	130
Varav svenska bolag	238	224	158	80
Varav utländska bolag	409	589	224	50

* Den 1 april 2020 överfördes fonderna som tidigare förvaltades av Xact Kapitalförvaltning till Handelsbanken Fonder AB.

I totalen för 2017 och 2018 ingår Handelsbanken Luxemburg. Fondverksamheten i Luxemburg stängdes ned i december 2018. För röstningssammanställning, se rapport publicerad på handelsbankenfonder.se.

Bolagsstämmor

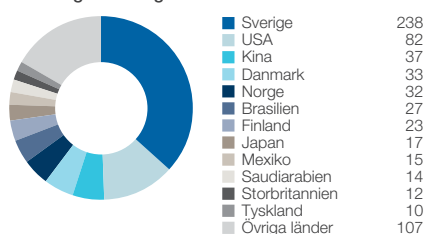
Våra fonder placerar globalt i ett stort antal bolag över en mängd marknader. Bolagsstämman är ett av de främsta verktygen vi har för att påverka i majoriteten av bolagen som våra fonder äger. Under 2020 röstade vi på 647 ordinarie och extra stämmor i 47 länder fördelat över flera geografiska marknader. Röstningen sker både genom deltagande på bolagsstämmor och genom elektronisk röstning via ombud.

Vi röstade även för flera aktieägarmotioner på hållbarhetsområdet kopplade till exempel miljö och klimat samt sociala frågor.

Ägarstyrningsarbetet tar i första hand sikte på innehav i bolag där vi är stora ägare eller som har brister i sin styrning eller i sitt hållbarhetsarbete.

- Vi stödjer generellt aktieägarmotioner som syftar till att främja hållbart företagande samt eftersträvar större öppenhet i redovisning och rapportering av bolagets klimatpåverkan, arbete med mänskliga rättigheter och arbetsrätt.
- Fondbolaget röstar normalt på bolagsstämmor i de bolag där vårt ägande överskrider 0,5 procent, bolag som utgör ett väsentligt innehav i någon av våra fonder eller om särskilt angelägna frågor tas upp.
- Vi röstar via ombud vilket gör att vi kan nå fler bolag och marknader och därmed påverka bolagens utveckling i större omfattning.

Röstning vid bolagsstämmor

Övriga frågor inom ramen för ägarstyrning Incitamentsprogram

Det blir allt vanligare att bolagen vill inrätta aktie-relaterade incitamentsprogram till ledande befattningshavare. Generellt sett är vi positiva till att ledningen har samma incitament som övriga aktieägare. Det är dock viktigt att programmen är transparenta både avseende måluppfyllnad och ersättningsnivåer. Vi har sett ett stort behov av att tillsammans med andra institutionella ägare ställa krav på transparens runt utformningen av dessa program.

Handelsbanken Fonder har tillsammans med Institutionella Ägares Förening (IÄF) utarbetat ett dokument med riktlinjer för hur dessa program ska presenteras. Tydliga mål, transparens kring utformning och utfall samt andra utestående program och ersättningar är en del av kraven. Vi får många förfrågningar från bolagen om dessa program innan de ska presenteras på bolagsstämman och har då ingående dialoger. Inom fondbolaget har vi en dedikerad person som analyserar föreslagna incitamentsprogram och vid behov för dialog med bolagen. Inför 2020 års bolagsstämmor hade vi 19 dialoger i ämnet. Vi analyserade utöver detta ett 50-tal andra program inför röstning.

Twister och förlikningar

Det inträffar att bolag som fondbolaget investerat i begår olika typer av regelbrott. Det kan till

exempel vara brott mot marknadsplatsregler, brott mot konkurrensbestämmelser och korruption. Brotten kan leda till processer mot bolaget, ofta i form av grupptalan, så kallad class action. Oftast leder en sådan process till förlikning och att bolaget tvingas ersätta aktieägarna för uppkomna förluster. Förlikningar kan även innehålla krav på förändringar i bolagets styrning i form av styrelseförändringar, krav på nya eller ändrade interna regler eller kontroller.

För att Handelsbanken Fonder ska kunna tillvarata fondernas rättigheter i anslutning till class actions och andra liknande processer anlitar vi två externa advokatbyråer som övervakar bolagens beteenden och kommande processer. Under 2020 erhöll våra fonder 879 456 amerikanska dollar i förlikningar, så kallade class actions i USA. Beloppet kom från 13 olika förlikningar och tillföll 9 av våra fonder.

Redovisning av "class action"

År	Total ersättning i USD	Antal förlikningar
2017	48 559	2
2018	18 717	4
2019	3 760 000	8
2020	879 456	13

Under 2020 har Handelsbanken Fonder tillsammans med tre amerikanska pensionsstiftelser utsetts till ledare, så kallad lead plaintiff, för en grupptalan (class action) mot den amerikanska banken Wells Fargo. I processen görs gällande att Wells Fargo under en längre period försäkrat marknaden om att de åtgärdade de brister i sin interna styrning och kontroll som amerikanska tillsynsmyndigheter sanktionerat banken för och där myndigheterna krävt ingående åtgärder. Samtidigt har Wells Fargo inte på långa vägar vidtagit de åtgärder som tillsynsmyndigheterna krävt. När dessa förhållanden blev publika påverkades aktiekursen avsevärt negativt. Det är två av fondbolagets indexfonder som lidit skada. Avgörande i processen väntas som tidigast under 2021.

Arbete med små nyintroducerade bolag

Genom våra Småbolagsfonder blir vi ofta stora ägare i relativt små bolag, framförallt i Sverige. Vi deltar i nyintroduktioner och investerar i nyligen börsintroducerade bolag. Dessa bolag har ofta en lägre grad av bolagsstyrningskompetens och här kan vi göra skillnad. Genom dialog med bolagen kan vi hjälpa dem att till exempel inrätta en valberedning som sedan kan bidra med framtagande av styrelsekandidater.

Mänskliga rättigheter

Respekt för mänskliga rättigheter är en grundläggande förutsättning för långsiktigt värdeskapande i Handelsbanken. Handelsbanken stödjer internationella initiativ gällande mänskliga rättigheter och arbetsvillkor där bland annat följande principer och konventioner kan nämnas: FN:s vägledande principer för företag och

mänskliga rättigheter samt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Mänskliga rättigheter ingår i den regelbundna screeningen av fondernas alla innehav. Hantering av incidenter som gäller mänskliga rättigheter påverkar både de företag som väljs in och de som väljs bort. De är även föremål för bolagsdialog och har inverkan på röstning på bolagsstämmor.

URVAL AV HÄNDELSER 2020

Handelsbanken SDG Solutions

Fondbolaget har utvecklat en analysmodell, Handelsbanken SDG (Sustainable Development Goals) Solutions. Artificiell Intelligens (AI) är grunden i modellen som analyserar varje företags produkter och tjänster samt vilka marknader som bolaget verkar på utifrån Agenda 2030. Modellen bygger på textanalys av årsredovisningar. Materialet struktureras digitalt, för att sedan läsas in och analyseras maskinellt. Resultaten visar hur stor del av intäkterna som kommer från lösningar kopplade till respektive delmål. Dessa läggs sedan ihop och ger ett resultat för hela fonden.

Svanenmärkta fonder

I september Svanenmärktes ytterligare fyra av våra fonder. Vår ambition kring hållbarhet och vårt hållbarhetsarbete genomsyrar all vår förvaltning och Svanenmärkningen är en extern bekräftelse på det.

Svanenmärkningen är den officiella miljömärkningen i Norden, med syfte att vägleda konsumenter till bra miljöval. Svanenmärket på en fond innebär att 25 obligatoriska krav gällande välja in, välja bort, påverka och transparens ska vara uppfyllda. Fonderna ska välja bort branscher som löper stor risk att ha negativ effekt på vår omvärld, till exempel fossila bränslen, tobak och kontroversiella vapen. Svanenmärkningen innebär också att förvaltaren använder kapitalet och ägandet för att påverka de företag som fonden investerar i att utvecklas i en mer hållbar inriktning. Vi erbjuder i dagsläget åtta Svanenmärkta fonder. Läs mer på svanen.se/spararen.

Investeringar

Påverkansinvesteringar

Påverkansinvestering (impact investing) är en investeringsstrategi som förenar avkastning med samhällsnytta. Inom portföljer vi ansvarar för, såväl fonder som diskretionär förvaltning, har vi gjort stora investeringar inom detta område. De omfattar till exempel finansiell inkludering och mikrofinansiering som kan bidra till att minska fattigdomen i världen, och till att öka tillgängligheten på finansiella tjänster. En ledande förvaltare inom påverkansinvestering är Blue Orchard. Vi har investerat i två av deras fonder, bland annat en riktad investering kring mikrofinansiering. Fondens investeringar ger en möjlighet för mikrofinansieringsinstitut att låna ut pengar till människor i framförallt utvecklingsländer.

Vår utvärderingsprocess visar att de arbetar på ett gediget sätt i sina fonder, där kunder får goda avkastningsmöjligheter till välbalanserad risk. Via Blue Orchards två fonder har Handelsbanken Fonder investerat betydande belopp i påverkansinvestering de senaste åren.

Investeringar i statens första gröna obligation

Handelsbanken Fonder investerade 319 miljoner kronor i svenska statens första gröna obligation. De pengar som lånades upp genom obligationen kommer att kopplas till utgifter i statsbudgeten och ska bidra till att Sverige kommer att nå sina miljö- och klimatmål. Majoriteten av den första upplåningen kommer att finansiera rena transporter och då med speciellt fokus på underhåll och drift av elektrifierade järnvägar. Det gröna ramverket möjliggör investeringar inom en bred palett för miljö och klimat. Det som särskiljer denna gröna statsobligation från övriga statsobligationer är att investerare har möjlighet att följa vilka statsutgifter som kopplas till obligationen och vilka miljö- och klimateffekter finansieringen bidrar till att uppnå.

Investeringar i covid-19-obligation

Handelsbanken Fonder har investerat 220 miljoner kronor i covid-19 Response Bond, en obligation utgiven av Nordic Investment Bank (NIB) som syftar till att stödja näringsliv, samhälle och sjukvård i arbetet med att lindra effekterna av pandemin.

EU:s handlingsplan för hållbar finansiering

Genom handlingsplanen introduceras flertalet lagstiftningsåtgärder under de kommande åren som påverkar Handelsbanken Fonder i egen-skap av kapitalförvaltare. Först ut är ESG Disclosure* som ska börja tillämpas 10 mars 2021. Syftet med denna reglering är att stärka konsumentskyddet genom förbättrad information och på så sätt öka konsumenternas möjligheter att

jämföra finansiella produkter och fatta välgrundade investeringsbeslut. Förordningen introducerar upplysningskrav på företags- och produktnivå i förhållande till integreringen av hållbarhetsrisker i investerings- och rådgivningsprocessen. Hållbarhetsrelaterade upplysningar ska ges på webben, i förköpsinformation och i periodisk rapportering. Kraven på att informera om hur företaget integrerar hållbarhetsrisker påverkar bolaget både organisatoriskt och operationellt vilket föranleder en översyn och anpassning av bland annat Policy för aktieägarengagemang och ansvarsfulla investeringar.

HANDELSBANKEN LIV

Hållbarhet och ansvarsfulla investeringar

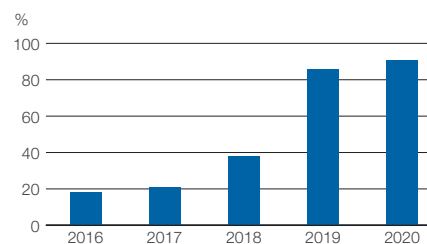
Handelsbanken Liv har en policy för hållbarhet som anger riktningen för hållbarhetsarbetet och en policy för ansvarsfulla investeringar som bygger på FN:s Global Compact och FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). Hållbarhet inom försäkringsverksamheten handlar till exempel om att erbjuda hållbara försäkringsprodukter inom sparande, pension och trygghet, samt att ta ansvar för att det urval av investeringar som vi erbjuder våra kunder integrerar hållbarhet.

Utvecklingen av fondutbudet för att möta striktare hållbarhetskrav fortsatte under 2020. Andelen fonder som väljer bort fossila bränslen uppgick vid årets slut till 91 (86) procent, vilket innebär att en större del av fonderna nu väljer bort olja, gas och kol. Fonder som inte lever upp till Handelsbanken Livs hållbarhetskriterier väljs bort och nya fonder med tydlig hållbarhetsinriktning lyfts in, vilket leder till ett ökat hållbarhetsfokus i vårt erbjudande.

Under året har till exempel fler alternativa fonder som investerar i hållbar utveckling tillkommit i utbudet. Andelen gröna obligationer i de traditionellt förvaltade försäkringarna uppgick vid årets slut till cirka 1,1 (0,9) miljarder kronor. Såväl aktiefonder som räntefonder i portföljen består

av innehav som väljer bort kontroversiella bransch, exempelvis fossila bränslen.

Andelen fonder inom fondförsäkring som väljer bort* fossila bränslen

*Enligt Fondbolagens förenings definition av välja bort får högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker avse verksamhet som gäller den angivna produkten eller tjänsten.

Klimatrelaterade finansiella upplysningar

Handelsbanken Liv publicerade även i år en klimatrapport i enlighet med TCFD:s rekommendationer. Effekterna av den globala uppvärmningen kommer att påverka världsekonomin i allt större utsträckning och få konsekvenser för företag i en rad olika sektorer, även finanssektorn. Om Parisavtalets mål ska uppnås måste kapital omdirigeras till investeringar som stödjer en hållbar utveckling. Som en betydande leverantör av finansiella tjänster har Handelsbanken Liv en roll att spela i förverkligandet av Parisavtalet och i omställningen till en hållbar ekonomi. Syftet med klimatrapporten är att informera intressenter om arbetet relaterat till klimätförändringar, vår exponering mot klimatrelaterade risker och möjligheter och vårt fortsatta arbete framåt. Rapporten beskriver det pågående arbetet att strukturerat integrera hållbarhet och klimataspekter i styrning, strategi, riskhantering och i mätetalen inom försäkringsverksamhetens investeringsportföljer. Handelsbanken Liv vill vara en del av lösningen och samarbetar i branschgemensamma initiativ för att identifiera metoder och verktyg som bidrar till att ställa om investeringarna i linje med Parisavtalets klimatmål.

Utmärkelser

Högt hållbarhetsbetyg för Handelsbanken Fonder

Handelsbanken kom väl ut i Söderberg & Partners senaste rapport om fondbolagens hållbarhetsarbete. Fonderna i rapporten får betyg enligt en trafikljusmodell där grönt ljus ges till de fonder som är bäst på att ta hänsyn till hållbarhet. 84 procent av bankens fonder fick grönt ljus vilket visar att Handelsbanken Fonder aktivt väljer in och tar hänsyn till hållbarhet i förvaltningen och arbetar för att påverka bolag i en mer hållbar riktning.

Resultatet från rapporten visar att Handelsbanken Fonder har högst andel fonder med grönt betyg av alla fondbolag i analysen.

Årets hållbara aktör – Hållbara investeringar

I mars 2020 utsågs Handelsbanken Fonder till årets hållbara aktör 2019 av Söderberg & Partners.

Söderberg & Partners motivering:

Handelsbanken har gjort en hållbarhetsresa från incidentbaserat till proaktivt påverkansarbete. Förutom ett dedikerat hållbarhetsteam har de även förankrat sin hållbarhetsanalys i förvaltningen, vilket lyfter hållbarhetsnivån i alla fonder som erbjuds spararen.

Årets hållbara fondprestation

Handelsbanken Hållbar Energi röstades fram som förstapristagare i kategorin Hållbar förvaltningsstrategi i Länsförsäkringars tävling Årets hållbara fondprestation. Tävligen anordnades för första gången och riktar sig till de fondbolag och fonder som Länsförsäkringar erbjuder sina kunder att spara i.

Jurys motivering till nomineringen:

Handelsbanken Hållbar Energi nomineras för att på ett pedagogiskt och enkelt sätt påvisa fondens investeringars klimätnytt och bidrag till FN:s globala mål.

* (EU) 2019/2088 förordning om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn.

Urval och utvärdering av fonder

Handelsbanken Liv erbjuder fonder i fondförsäkring som utvärderats utifrån hållbarhetskriterier på såväl fond- som fondbolagsnivå. Det innebär att vi väljer in fonder i vårt utbud som tar hänsyn till finansiell, social och miljömässig hållbarhet i sin förvaltning.

Process för fondutvärdering

Varje fondbolag utvärderas genom en kvalitativ analys som bland annat omfattar organisation, förvaltningsteam och investeringsmetodik. En förutsättning för att ett fondbolag och en fond ska kvalificeras är dessutom att de möter ett antal kvantitativa finansiella kriterier samt hållbarhetskriterier.

Grundläggande hållbarhetskriterier

Handelsbanken Liv väljer in fondbolag som integrerar hållbarhet i sin förvaltning enligt nedanstående kriterier:

- Stödjer FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI).
- Har antagit policyer och/eller principer för ett systematiskt hållbarhetsarbete.
- Väljer bort investeringar i bolag som är delaktiga i tillverkning eller distribution av förbjudna vapen samt kärnvapen.

Striktare kriterier med fokus på miljö och klimat

Under 2020 har implementeringen av de mer strikta fondurvalskriterierna för fossila bränslen påbörjats. Syftet är att säkerställa att det förvaldade kapitalet riktas mot investeringar som bidrar till ett koldioxidneutralt samhälle. Implementeringen har en tidsbestämd anpassningsperiod. Handelsbanken Liv kommer därmed att välja in fondbolag och fonder som:

- Tar hänsyn till miljö- och klimatförändringar i sin verksamhet och aktivt arbetar med en omställning i linje med Parisavtalet.
- Systematiskt arbetar med att reducera sin negativa påverkan på miljön samt bidrar till en transparent rapportering.
- Väljer bort investeringar i bolag med betydande verksamhet inom produktion och/eller distribution kopplat till utvinning av fossila bränslen. Principen att välja bort fossila bränslen kan undantas för bolag som är involverade i kraftgenerering och ställer om sin verksamhet från fossil energiproduktion till förnybar.

Handelsbanken Liv undviker sedan tidigare investeringar i företag med betydande verksamhet inom brytning av förbränningskol eller i kraftbolag som har förbränningskol som stor energikälla. Vi uppmanar även bolagen att redovisa koldioxidavtryck i fonderna samt att upprätta hållbarhetsprofiler.

Hållbarhetsrelaterade regelverk

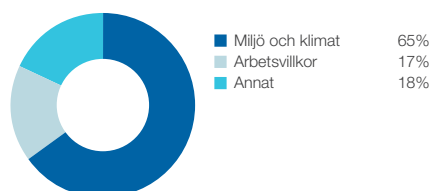
Flera nya regelverk inom hållbarhet kommer med start 2021. Under året har påverkan på verksamheten analyserats och arbetet pågår för att i policyer, produktinformation, webb och rap-

portering möta de ytterligare transparenskraven. Även nya hållbarhetskriterier för fondurvalet har antagits för att säkerställa att hållbarhetsrisker och negativa konsekvenser för hållbar utveckling integreras i investeringsprocesserna för försäkringserbjudandet. Arbetet fortsätter under kommande år.

Intresset ökar från pensionssparare

Allt fler vill göra hållbara och medvetna val i sitt pensionssparande. Årets SKI-mätning för försäkringsbranschen, liksom bankens egna undersökningar, visar att pensionskundernas förväntningar kring hållbarhet ökar. Miljö och klimat är den viktigaste hållbarhetsfrågan för tillfrågade kunder i åldrarna 35 till 50 år. Det framgår också i undersökningen att tre av tio vill se över sitt pensionssparande med hänsyn till hållbarhetsfrågor.

Viktigaste hållbarhetsfrågan för pensionssparare i åldern 35–50 år

URVAL AV HÄNDELSE 2020

I topp inom tjänstepension

Handelsbanken Liv har högst kundnöjdhet av de stora bankerna bland tjänstepensionskunder. Det visar resultatet av årets SKI-undersökning för försäkringsbranschen.

Hållbarhetsmål för Handelsbanken Liv

Sedan 2016 har Handelsbanken Liv rapporterat andel fonder i utbudet inom fondförsäkring med särskilda hållbarhetskriterier och volym i gröna obligationer i de traditionellt förvaltade portföljerna. Sedan 2018 har även koldioxidavtrycket för traditionell förvaltning och fondförsäkring i Sverige tillkommit.

Under 2020 har mål och nyckeltal för hållbarhetsarbetet utvecklats för att tydliggöra riktning, takt och förflyttning till 2025. Områden som omfattas är: Klimat och miljö, Jämställdhet och mångfald samt Affärsetik och påverkan. I Livbolagets externa rapportering kommer årlig utveckling att redovisas. Handelsbanken Livs styrelse och ledning kommer även att följa mål och mätetal regelbundet. Läs mer på handelsbanken.se/liv.

Stärkt hållbarhetsbetyg

I undersökningen Ansvarsfullt Ägande från Max Matthiessen, rankas Handelsbanken Liv högst av de stora bankerna inom fondförsäkring. I den årliga undersökningen rankas svenska pensionsbolags hållbarhetsarbete inom fondförsäkringar och traditionellt förvaltade försäkringar. De områden som betygsätts är fondurvalsprocess, fondutbud och information och guidning på webben.

Samhällsansvar under pandemin

Effekterna av coronaviruset medför att många hushåll drabbas ekonomiskt. Många företag påverkas också. Därför har Handelsbanken Liv infört tillfälliga regler kring sänkt sparprenie inom tjänstepension. Den försäkrade behåller sitt försäkringskydd som vanligt under denna tid. Försäkringen återgår automatiskt till ordinarie premie när perioden är slut.

Enklare information om hållbar pension

Under året har förbättringar också gjorts på webben och i internettjänsten för att våra kunder lättare ska kunna ta del av information om hållbarhet. Även en ny webbsida för Handelsbanken Liv har tagits fram för att samla hållbarhetsinformation kopplat till försäkringsbolaget.

HANDELSBANKEN WEALTH & ASSET MANAGEMENT

I Handelsbanken Wealth & Asset Management, ett dotterbolag till Handelsbanken plc, har vi sett stark tillväxt i de fyra hållbarhetsfonderna under det senaste året. Fonderna, som lanserades 2019, utformades för att tilltala olika kunders riskaptit. Fonderna har varit särskilt attraktiva för kunder som vill använda sina pengar till att göra skillnad och ha en avkastning som överstiger inflationen. Fonderna syftar till att ge incitament till bättre val och agerande inom företag och myndigheter, och till att hitta lösningar på problem, i linje med Globala målen för hållbar utveckling. Sedan lanseringen 2019 har de hållbara fonderna växt till att omfatta 208 miljoner brittiska pund i förvaltat kapital, vilket innebär att de utgör 6,7 procent av Handelsbanken Wealth & Asset Managements fondkapital. Konsumenter fortsätter att söka efter hållbara alternativ och vi tror därför på fortsatt tillväxt för det fondkapital som förvaltas inom dessa fonder.

OPTIMIX

Handelsbanken bedriver kapitalförvaltning i Nederländerna via dotterbolaget Optimix. I Nederländerna och bland våra kunder ser vi ett fortsatt intresse för och medvetenheten om hållbara investeringar. Därför erbjuds produkter där Optimix aktiva allokering kombineras med hållbara investeringsprodukter. Två tematiska aktiekorgar utgör kärnan i portföljen. Korgarna innehåller företag som väljs utifrån deras bidrag till Globala målen, med fokus på mål 6, 7, 9, 11, 12 och 13. Aktieplaceringarna kompletteras med hållbara aktiefonder samt gröna och sociala obligationer.

BANKEN SOM ARBETSGIVARE

Handelsbankens värderingar och starka företagskultur har en avgörande betydelse för vår framgång. Vår idé om hur vi ska driva en framgångsrik bank bygger på tilltro och respekt för individen – såväl kund som medarbetare. Bankens decentraliserade arbetssätt skapar delaktighet och ger varje medarbetare möjlighet att påverka.

PERSONALOMSÄTTNING

Den externa personalomsättningen för de sex hemmamarknaderna uppgick till 4,5 procent (4,9) och 3,6 procent (3,7) för Sverige. För koncernen uppgick den till 5,1 procent (5,0). Som alltid i Handelsbanken präglas eventuell övertalighet av respekt och omsorg om medarbetarna och hanteras i nära samarbete med våra fackliga parter. Om anställningen upphör av andra skäl än pension, kan banken erbjuda outplacement med hjälp av externa samarbetspartners.

STÄNDIG UTVECKLING

Handelsbanken har en väl inarbetad struktur för att utveckla medarbetarna och verksamheten med utgångspunkt från kund och affär. Det innebär att samtliga medarbetare är delaktiga i att ta fram den egna enhetens verksamhetsplan. Medarbetarna ska ha den kunskap och kompetens som krävs för att hjälpa våra kunder på bästa sätt, ge råd efter kundernas behov och följa gällande policyer och regelverk. Varje år genomförs en individuell kompetenskartläggning, för att identifiera behov av kompetensutveckling utifrån nuvarande arbetsuppgifter.

Under 2020 har ett antal utbildningar varit obligatoriska för samtliga medarbetare i koncernen:

- Utbildning om finansiell kriminalitet, förebyggande åtgärder inom penningtvätt, finansiering av terrorism och relaterade brott såsom skatteflykt och bedrägeri.
- Utbildning om Dataskyddsförordningen.
- Säkerhetsutbildning om fysisk säkerhet och cybersäkerhet.
- Hållbarhet i Handelsbanken.

HÄLSA OCH ARBETSMILJÖ

Handelsbanken har ett stort fokus på frågor som rör medarbetarnas hälsa och arbetsmiljö. Vårt övergripande hälso- och arbetsmiljömål är att medarbetarna ska må bra, utvecklas och fungera optimalt. Det finns en koncerngemensam process för det systematiska arbetsmiljöarbetet i banken. Arbetet utgår från ett antal riskfaktorer som bygger på bankens värderingar.

I Sverige finns ett arbetsmiljöavtal mellan banken och Finansförbundet, som bland annat reglerar säkerhetsfrågor, roll- och ansvarsfördelning samt arbetsmiljöorganisation. Avtalet omfattar alla anställda i Sverige. På central nivå finns en partsgemensam arbetsmiljö- och säkerhetskommitté med representanter från Finansförbundet och Akademikerförbundet, Saco.

Kommitteen består av elva ledamöter, fem från arbetsgivaren och sex från fackliga parter och sammanträder fyra gånger per år. Uppgiften är att stötja, utveckla och följa upp arbetet med arbetsmiljö- och säkerhetsfrågor i Sverige. På lokal nivå finns partsgemensamma arbetsmiljökommittéer med Finansförbundet som sammanträder fyra gånger per år. Kommitténs uppgift är att säkerställa att det lokala arbetsmiljöarbetet genomförs enligt bankens process. Uppgiften innefattar också säkerställande av att arbetsmiljöombud och chefer har rätt kompetens inom arbetsmiljö.

Varje chef har ansvar för att tillsammans med sina medarbetare och facklig representant eller personalrepresentant regelbundet genomföra arbetsmiljöundersökningar som utgår från våra riskfaktorer. Baserat på en gemensam diskussion kring undersökningens resultat och riskbedömning skapas en årlig plan med aktiviteter för att bibehålla och förbättra en god, respektfull och inkluderande arbetsmiljö. Aktiviteterna integreras i verksamhetsplanen och följs upp löpande. Genom kontinuerlig dialog mellan ansvarig chef och medarbetare skapas möjlighet att fånga tidiga signaler på ohälsa och att säkerställa att arbetssituationen är hållbar över tid.

Varje land följer regelbundet upp det systematiska arbetsmiljöarbetet i arbetsmiljö- och säkerhetsforum bestående av arbetsgivar- och personalrepresentanter. Det som följs upp är bland annat resultatet av genomförda arbetsmiljöundersökningar på aggregerad nivå, sjukfrånvaro och inrapporterade arbetsmiljöincidenter. I Danmark, Finland och Norge finns arbetsmiljöavtal som reglerar säkerhetsfrågor, roll- och ansvarsfördelning samt arbetsmiljöorganisation.

För hantering och stöd vid ohälsa, sjukdom och krissituationer finns rutiner och riktlinjer. Vid behov av expertkompetens finns även samarbetsavtal med externa leverantörer.

Sjukfrånvaron för medarbetarna på bankens sex hemmamarknader uppgick till 2,5 procent (2,7) och för medarbetarna i Sverige uppgick den till 3,0 procent (3,0). Antal utredda fall av trakasserier uppgick under 2020 till 16 stycken (22).

Covid-19

Handelsbanken har vidtagit omfattande åtgärder med anledning av covid-19 pandemin. Centrala och lokala krisstaber har sedan utbrottet av pandemin varit aktiverade och har haft regelbundna möten. Kontinuitetsplaner har uppdaterats med fokus på kritiska funktioner, beredskap för personalbortfall och minskad smittspridning. Arbetsgrupper delades tidigt upp i olika arbetslag där vissa kritiska funktioner arbetade på olika fysiska platser.

Banken har påskyndat utvecklingen av tekniska lösningar för digitala möten och distansarbete och har gjort stora insatser på arbetsplatserna för att främja hälsa och minimera

smittspridning. Exempelvis har bankkontor monterat plexiglas vid kundmötesplatser, satt upp anslag och markeringar om att hålla fysisk distans samt tillhandahållit handsprit. I hela koncernen har medarbetare arbetat på distans när det varit möjligt för verksamheten.

Alla medarbetare har fått löpande information och råd om förebyggande åtgärder. Hälsofrämjande aktiviteter såsom inspirationsfilmer om ergonomi och mental och fysisk återhämtning har lanserats på bankens intranät. Riktade digitala kompetensutvecklingsinsatser i samarbete med externa aktörer har erbjudits chefer, exempelvis om att leda på distans och hantera oro.

En koncerngemensam hälsoutmaning baserad på bankens kultur och värderingar med fokus på respekt, balans, hälsosamma val och hållbarhet initierades under hösten 2020 där fler än 4 400 medarbetare valt att medverka. Syftet är att inspirera till aktiviteter som är bra för hälsan, ökar gemenskapen mellan kollegor samt nya vanor som också bidrar till en mer hållbar miljö.

För att skapa trygghet och visa omsorg om medarbetarna har banken erbjudit covid-19 antikroppstester. Syftet är också att bidra till kunskaper om smittspridningen i samhället samt att underlätta planeringen av verksamheten.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

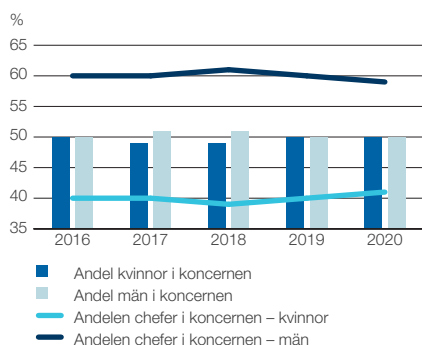
Att främja jämställdhet och mångfald är en del av våra grundläggande värderingar och ska vara en självklar del av det dagliga arbetet. Mångfald är en av nyckelfaktorerna för att skapa lönsamhet och för att vara en attraktiv arbetsgivare. Banken ska spegla mångfalden i den verksamhet vi verkar i. Vi vill ha en inkluderande arbetsmiljö där vi respekterar varandra och tar tillvara på våra olika bakgrunder, kompetenser och erfarenheter. Vi strävar efter att uppnå och bibehålla en jämn könsfördelning i olika roller och delar av banken.

För att förtydliga vårt ställningstagande har det koncerngemensamma forumet Diversity Council tagit fram ett ramverk för jämställdhet, mångfald och inkludering som under året publicerats på bankens hemsida.

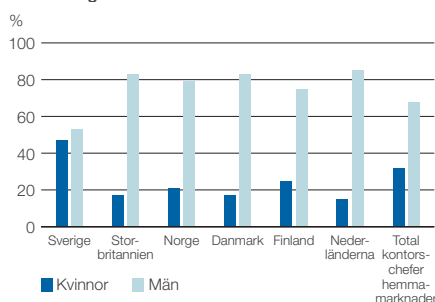
Vid årsskiftet var 41 procent (40) av cheferna i koncernen kvinnor, i Sverige var 48 procent (48) av cheferna kvinnor. Av det totala antalet anställda i koncernen var 50 procent (50) kvinnor och i Sverige 52 procent (52). Samtliga chefer i Handelsbanken har personalansvar.

Sedan några år tillbaka har banken i Storbritannien anslutit sig till Women in Finance Charter som är ett initiativ från HM Treasury (Storbritanniens finansministerium), vilket innebär ett åtagande att arbeta för en jämnare könsfördelning i den finansiella sektorn. Handelsbanken Storbritannien har som målsättning att uppnå 40 procent kvinnor som chefer 2026. Andelen chefer som är kvinnor i Storbritannien 2020 var 26 procent (26).

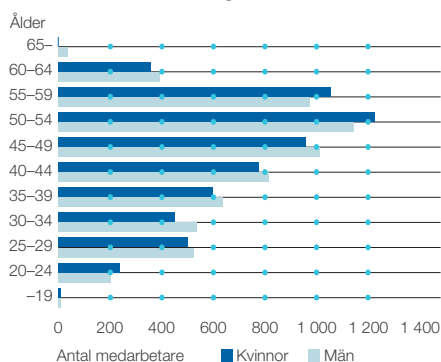
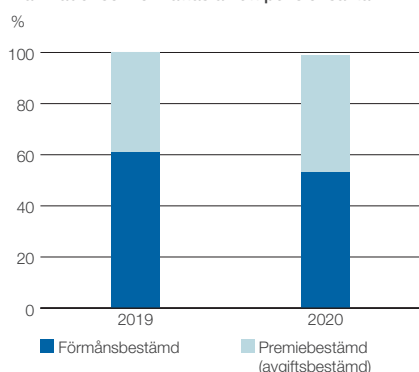
Fördelning kvinnor och män, Koncernen

Fördelning kvinnor och män – kontorschefer 2020

Ålders- och könsfördelning 2020

Andel anställda i Handelsbankens hemmamarknader som omfattas av ett pensionsavtal¹

¹ Pensionsavtal omfattar här både allmän (lagstadgad pension) och tjänstepensionsavtal enligt lokala lagar och regler.

ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER

Handelsbanken strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuder marknadsmässiga anställningsvillkor för alla anställda, både visstids- och tillsvidareanställda. Utöver vad som följer av lagar, regler, kollektivavtal eller andra lokala överenskommelser, erbjuder vi förmåner som främjar vår syn på långsiktig anställning, jämställdhet och delaktighet i Handelsbankens resultat.

Attraktiv arbetsgivare

Handelsbanken vill på ett flexibelt sätt möta medarbetarnas behov under olika faser i livet. Kollektivavtal är grunden för de villkor banken erbjuder både visstids- och tillsvidareanställda. I Handelsbanken har vi individuella löner som bestäms i lönesamtalet mellan chef och medarbetare som genomförs varje år. Villkor och förmåner skiljer sig åt inom koncernen och är anpassade efter de marknader där banken verkar och de kollektivavtal som har tecknats.

Medarbetarnas totala ersättning ska bidra till att Handelsbankenkoncernens konkurrenskraft och lönsamhet utvecklas genom att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt säkerställa bankens chefsförsörjning. Detta fastslås i bankens ersättningspolicy som bankens styrelse beslutar om. Styrelsen ansvarar för att policyn tillämpas och fattar beslut om att den följs upp. Bankens ersättningsutskott gör årligen en bedömning av policyn och ersättningssystemet och rapporterar till styrelsen.

Förmåner och pensioner

Handelsbanken erbjuder olika typer av marknadsmässiga förmåner, för både visstids- och tillsvidareanställda i koncernen, vilka skiljer sig åt mellan länderna. Andelen tillsvidareanställda uppgick under året till 94 procent (94).

Handelsbanken ska underlätta för alla medarbetare att förena förvärvsarbete med föräldraskap. Banken subventionerar hem- och familjeservice till medarbetare i Sverige med barn under tolv år. Utöver gällande socialförsäkringsregler för föräldraledighet bidrar Handelsbanken på de flesta av bankens hemmamarknader på olika sätt med ersättning enligt lokala bestämmelser. Det innebär att föräldrar får 80–100 procent av lönen under en begränsad tid. Vid föräldraledighet har medarbetare samma rätt till lönesamtal som övriga anställda.

På bankens hemmamarknader erbjuds medarbetare krediter till särskilda villkor. I huvudsak beviljas dessa krediter för finansiering av bostäder. Villkoren skiljer sig mellan länderna beroende på lokala förutsättningar och att villkoren i flera av länderna utgör en beskattningsbar förmån.

Hälsa och arbetsmiljö är en viktig del för att våra medarbetare ska må bra, utvecklas och fungera optimalt. Banken uppmuntrar detta genom att ge bidrag till olika fritidsaktiviteter.

Andra former av förmåner som förekommer är bland annat försäkringar och tjänstebil.

Pensioner är en del av den totala ersättningen för medarbetare i Handelsbanken. Pensionsvillkoren i de länder där banken bedriver verksamhet ska vara konkurrenskraftiga samt anpassade efter lagstiftning och regelverk i enlighet med de förutsättningar som gäller för respektive land.

I en tjänstepensionsplan kan det ingå ålderspension, sjukpension och efterlevandeskydd. De pensionslösningar som medarbetarna kan erbjudas är förmånsbestämda, premiebestämda eller en kombination av båda.

Jämställda löner

Banken arbetar aktivt och systematiskt med att säkerställa jämställda löner och för att åtgärda osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män i alla delar av banken. I Sverige har detta arbete under flera år genomförts tillsammans med de fackliga organisationerna. Varje år genomförs en lönekartläggning i banken för att åtgärda de eventuella skillnader som har uppstått.

Oktogonen – bankens resultatandelssystem

Vårt mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på våra hemmamarknader. Oktogonen är Handelsbankens system för kollektiv vinstdelning, som bygger på ett gemensamt företagsmål där alla medarbetare bidrar till bankens framgångar.

För att avsättning till resultatandelssystemet ska göras är det en förutsättning att Handelsbanken uppfyller företagsmålet. Avsättning sker efter styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling.

Under 2020 har Oktogonen anpassats och moderniserats i linje med europeiska och nationella ersättningsregelverk. För medarbetarna innebär den förändrade utbetalningsmodellen att utbetalning sker direkt till den enskilde medarbetaren antingen kontant, till ett pensionssparande, en sparplan eller som en kombination.

FACKLIGA RELATIONER

Handelsbankens traditionellt goda relation och samverkan med fackliga parter är en värdefull del av kulturen. Banken främjar alla medarbetares rätt att ansluta sig till fackföreningar eller arbetstagarorganisationer. Det förs en ständig och nära dialog mellan fackliga företrädare och chefer om förändringar av verksamheten, till exempel om organisationsförändringar, nya produkter eller chefs tillsättningar.

Samtliga medarbetare i Danmark, Finland, Luxemburg, Norge, Sverige och Tyskland, 75 procent (76) av bankens anställda, omfattas av kollektivavtal. I dessa länder omfattas även de medarbetare som inte är fackligt anslutna av kollektivavtalets villkor. Förutom kollektivavtal förekommer även andra typer av avtal med

lokala arbetstagarorganisationer. I Storbritannien och Nederländerna finns exempelvis så kallade Work Councils.

I Sverige är Handelsbanken, genom delägarskap i Bankinstitutens Arbetsgivareorganisation, BAO, bundet av kollektivavtal med Finansförbundet och kollektivavtal med Akavia/Sveriges Ingenjörer som även omfattar övriga till PTK anslutna Saco-förbund. Kollektivavtalen reglerar bland annat allmänna anställningsvillkor, varsel-tid och pension. BAO har även kollektivavtal med Hotell- och restauranganställdas förbund samt Fastighetsanställdas förbund. Banken har träffat lokala avtal med Finansförbundet och Akademikerförbundet, Saco, om formerna för inflytande och medbestämmande.

Förutom de frågor som hanteras i dialog med fackliga organisationer på nationell nivå i respektive land, finns även Handelsbankens European Works Council (EWC) som är ett forum för gemensamma och gränsöverskridande frågor. EWC består av representanter från koncernledningen och personalrepresentanter från åtta länder: Danmark, Finland, Luxemburg, Nederländerna, Norge, Storbritannien, Sverige och Tyskland.

BANKENS AFFÄRSKULTUR

Handelsbanken värnar god affäretik och arbetar systematiskt med att beakta nya krav och förväntningar, även för att nya regleringar ska integreras i den dagliga verksamheten.

Inom Handelsbanken finns ett antal policyer som beskriver den gemensamma synen på och förhållningssättet till olika frågor. På bankens webbplats finns bland annat policy för hållbarhet, policy för etik, policy för hantering av intressekonflikter och policy mot korruption i sin helhet samt en sammanfattning av övriga policyer inom Handelsbankenkoncernen. Dessutom finns ett urval av de riktlinjer som är antagna av Handelsbankens verkställande direktör publicerade på bankens webbplats.

REGELEFTERLEVAD OCH BEKRÄFTADE INCIDENTER

Bankers verksamhet regleras i lag och styrs av ett omfattande regelverk av lagar och föreskrifter. Om en bank inte följer dessa, kan ansvarig tillsynsmyndighet besluta om sanktionsavgifter och i värsta fall återkalla tillståndet. Banker kan få sanktionsavgifter till följd av till exempel korruptionsincidenter, brister i krav på information och märkning av produkter och tjänster samt bristande efterlevnad av lagar och regelverk inom det sociala och ekonomiska området. Under 2020 har 0 (0) bekräftade incidenter skett.

POLICY FÖR ETIK

Etikpolicyen omprövas minst varje år av styrelsen. Utgångspunkten är då eventuella förändringar som skett i berörd lagstiftning, men också för-

ändringar i omvärldens förväntningar, bankens erfarenheter i det löpande interna arbetet samt iakttagelser från bankens omfattande interna kontroll.

POLICY FÖR HÅLLBARHET

År 2016 antog Handelsbankens styrelse en policy för hållbarhet som fastställer inriktningen på bankens hållbarhetsarbete och förtydligar bankens syn på hållbarhet. Policyen gäller för hela Handelsbankenkoncernen och omfattar all verksamhet i förhållande till såväl kunder som leverantörer och andra samarbetspartners.

RIKTLINJER FÖR HANTERING AV SKATTER

Utöver Handelsbankens policy för hållbarhet, som bland annat omfattar ett avsnitt om skatt som utgör en av utgångspunkterna för bankens arbete med skattefrågor, finns även en riktlinje för hantering av skatter. En sammanfattning av riktlinjen för hantering av skatter finns publicerad på bankens webbplats tillsammans med koncernens policyer för hållbarhet och etik.

Bankens hantering av skatter ska följa lagar och regler och dess ändamål samt vara transparent och hållbar. Den goda etiken ska alltid beaktas.

Handelsbanken tar avstånd från skatteflykt och ska inte genomföra eller medverka i transaktioner eller tillhandahålla produkter eller tjänster som kan ifrågasättas med beaktande av gällande skatteregler eller dess ändamål. Detta innebär i praktiken följande.

Bankens egen skattehantering

Interna och externa transaktioner som Handelsbanken genomför inom ramen för bankens egna verksamhet ska alltid ha ett affärsmässigt syfte. Banken ska inte genomföra en transaktion om det huvudsakliga syftet, eller ett av de huvudsakliga syftena, är att erhålla skattefördelar i strid med skattereglernas ändamål.

Produkter och tjänster

Banken ska inte tillhandahålla produkter eller tjänster där det huvudsakliga syftet, eller ett av de huvudsakliga syftena, är att erhålla skattefördelar i strid med skattereglernas ändamål.

Kunderna

Banken ska inte genom kreditgivning eller på annat sätt gentemot kunder genomföra eller medverka i transaktioner som utgör ett led i skatteflykt. En grundläggande regel är att banken inte ska genomföra eller delta i transaktioner för kunders räkning om transaktionen inte har ett affärsmässigt syfte. Utöver detta gäller att Handelsbanken inte ska genomföra eller medverka i konstlade transaktioner där det huvudsakliga syftet, eller ett av de huvudsakliga syftena, är att erhålla skattefördelar i strid med skattereglernas ändamål. Vid tveksamhet ska banken avstå från att medverka.

Leverantörer och samarbetspartners

Handelsbanken uppmuntrar leverantörer och samarbetspartners att följa samma principer för hantering av skatter som banken vad gäller regelefterlevnad, transparens, etik och hållbarhet.

Investeringar

Inom kapitalförvaltningen arbetar Handelsbanken aktivt för att påverka bolagen att följa samma principer för hantering av skatter som Banken vad gäller regelefterlevnad, transparens, etik och hållbarhet. Detta innebär att bolagens hantering av skatter utgör en viktig del av den hållbarhetsanalys som ligger till grund för kapitalförvaltningens investeringsbeslut. I befintliga investeringar bevakar förvaltningen kontinuerligt bolagens hantering av skatter och beroende på situation så kan kapitalförvaltningen välja att påverka genom dialog alternativt beslut om avinvestering.

MOTVERKA FINANSIELL KRIMINALITET

Handelsbanken ser förebyggande av finansiell kriminalitet som en grundläggande princip för en säker och sund bankverksamhet. Arbetet med att motverka all form av finansiell kriminalitet är högprioriterat i banken. Viktiga utgångspunkter för arbetet är bankens låga risktolerans och externa regelverk. Handelsbanken har åtagit sig att följa tillämpliga lagar och förordningar om penningtvätt, finansiering av terrorism, sanktioner och korruption i de länder vi är

ANSTÄLLDAS UPPTÄDANDE

Här presenteras utdrag ur uppföranderegler som ingår i policyer och riktlinjer och avser personalområdet.

Medarbetare i Handelsbanken

- ska inte kunna misstänkas för att dra otillbörlig fördel av den kunskap om de finansiella marknaderna som de får i sitt arbete
- ska vara väl förtrogna med lagstiftning gällande handel med finansiella instrument och iaktta bankens regler för anställdas värdepappers- och valutaaffärer
- ska, både privat och i tjänsten, avstå från affärstransaktioner som strider mot bankens regler eller gällande lagstiftning

- ska avhålla sig från affärer eller andra åtaganden som allvarligt kan äventyra den egna ekonomin
- får inte handlägga ärenden som de själva eller närstående har ett personligt intresse i – det gäller även för företag som medarbetare eller deras närstående är engagerade i
- ska anmäla misstänkta oegentligheter inom banken till compliance eller internrevision – som komplement till dessa rapporteringskanaler kan Handelsbankens särskilda system för visselblåsare, som tillhandahålls av en extern leverantör, användas
- ska anmäla uppdrag utom banktjänsten för godkännande – detta innefattar även bisysslor och vissa uppdrag i föreningslivet.

verksamma för att förhindra att bankens infrastruktur utnyttjas i syfte för olaglig verksamhet. Banken har en öppen och aktiv dialog med myndigheter som bedriver tillsyn över vår verksamhet och som löpande följer vårt arbete med att förebygga och motverka finansiell kriminalitet.

Våra fastställda policyer om åtgärder mot finansiell kriminalitet och korruption utgör bankens ramverk för hur arbetet ska bedrivas och de uppdateras varje år. Banken har även en policy för etik där det framgår hur banken ska säkerställa att anställda inte medverkar i finansiell kriminalitet. Det här arbetet ställer krav på kompetens och medvetenhet. Våra anställda måste årligen genomgå obligatorisk utbildning avseende frågor rörande penningtvätt, finansiering av terrorism, sanktioner, korruption och förbrott till penningtvätt så som bedrägeri och skatteflykt.

Arbetet med att förebygga och motverka finansiell kriminalitet sker riskbaserat och börjar med en allmän riskbedömning av kunder, produkter, tjänster, distributionskanaler och geografiska riskfaktorer, för att identifiera, analysera och hantera risker som banken står inför. Genom bankens decentraliserade organisation och starka lokala förankring i samhället skapas goda möjligheter till nära och långsiktiga kundrelationer. Våra kundrelationer inleds huvudsakligen på något av våra bankkontor vilket innebär att våra medarbetare lär känna sina kunder och kan förstå deras verksamhet och behov. Banken behöver veta hur kunderna använder bankens produkter och tjänster och i vilka kanaler – både för att förstå kundernas behov och beteende, men också för att kunna arbeta effektivt med åtgärder mot finansiell kriminalitet. God kundkännedom (KYC) är därför grundläggande och en viktig del i arbetet. Övervakning av affärsförbindelser sker löpande för att upptäcka misstänkta transaktioner och beteenden. Om det upptäcks misstänkta fall av finansiell kriminalitet i övervakningen ska de rapporteras till berörda myndigheter. Vid stark misstanke om penningtvätt eller bedrägeri avvecklar vi kundrelationen eller inför produktrestriktioner för att förhindra fortsatt utnyttjande av våra kanaler och produkter.

För att ytterligare förstärka Handelsbankens arbete inom området kommer banken att göra fortsatta investeringar i såväl kompetens som ny teknik.

Penningtvätt är ett stort problem för vårt samhälle och det behövs mer samarbete och utbyte av information för att bekämpa detta. Handelsbanken har tillsammans med ledande banker i Sverige inlett ett samarbete med polisen för informationsutbyte (SAMLIT). Banken får genom samarbetet värdefull information om kunder som polisen misstänker ingå i kriminella nätverk.

INTRESSEKONFLIKTER, KORRUPTION, MUTOR OCH OTILLBÖRLIG PÅVERKAN

I Handelsbanken finns etablerade rutiner för att hantera intressekonflikter i syfte att förhindra att kundernas intressen påverkas negativt. Bankens policy för hantering av intressekonflikter ger ytterligare vägledning för bankens arbete på detta område, till exempel genom att policyn räknar upp ett antal områden där intressekonflikter kan uppstå i verksamheten. I policyn framgår bland annat hur arbetet med att identifiera och hantera intressekonflikter bedrivs. Till exempel ska det göras en årlig rapportering av potentiella intressekonflikter, och hur de har hanterats, från de enheter där sannolikheten för intressekonflikter bedömts vara högre.

Handelsbankens framgångar är beroende av våra kunders och omvärldens förtroende. Förtroendet bygger på att vi agerar etiskt och tar ansvar för en långsiktigt hållbar utveckling. Vi ska aktivt arbeta med att förhindra alla former av kriminella handlingar såsom korruption och övrig finansiell kriminalitet. Bankens medarbetare får aldrig medverka i handlingar som kan innebära muta eller korruption.

Vi har en fastställd policy mot korruption som uppdateras årligen. Samtliga anställda ska förutom denna policy även beakta bankens regelverk om mutor och otillbörlig påverkan. Vidare ska även anställda beakta den så kallade Näringslivskoden i sitt dagliga arbete. (Näringslivskoden utarbetas av Institutet Mot Mutor och dess formella namn är "Kod mot korruption i näringslivet").

Varje enhetschef ska varje år gå igenom de regelverk som gäller för mutor och otillbörlig påverkan med sina medarbetare. Regelverken ska följas i samtliga sammanhang som till exempel vid eventuella gåvor, representation och övriga evenemang. Det genomförs regelbundet riskanalyser som avser vilka korruptionsrisker banken står inför. Riskområden där den bedömda risken för korruption bedöms som förhöjd, jämfört med normalkunden, är exempelvis kunder som är verksamma i länder eller branscher där korruption är mer vanligt förekommande samt produkter och tjänster som dessa kunder använder, till exempel utlandsbetalningar. Därtill ska alla enheter minst årligen utföra en självvärdering av operativa risker där området korruption ingår. Våra anställda måste årligen genomgå obligatorisk utbildning avseende frågor rörande korruption och övrig finansiell kriminalitet. Även Handelsbankens centralstyrelse och dotterbolagsstyrelser har genomfört utbildning.

LEVERANTÖRER

Koncernens inköp kan i stora drag delas upp i följande kategorier: fastigheter och lokaler, externa it-kostnader, kommunikation, resor och marknadsföring, köpta tjänster, materialanskaffning samt andra omkostnader. Externa it-kost-

nader och kommunikation köps in centralt, främst från internationellt verksamma leverantörer. Övriga inköp görs oftast lokalt i huvudsak från lokala leverantörer. Vi strävar efter att samordna bankens inköp över landsgränserna i syfte att ta hänsyn till både kostnads-, kvalitets- och miljöeffekter.

Banken har en löpande dialog med leverantörer och där utgör hållbarhet en viktig faktor. Vi undersöker bland annat om leverantören har kollektivavtal, policy för arbetsmiljö, korruption och miljöpåverkan. År 2016 införde Handelsbanken en uppförandekod för större leverantörer i Sverige som nu också implementeras på övriga hemmamarknader. Koden definierar de förväntningar vi ställer på våra leverantörer och deras underleverantörer. De flesta av förväntningarna bygger på internationellt vedertagna standarder med utgångspunkt i FN:s Global Compact. Det innebär att banken förväntar sig att våra leverantörer uppfyller uppförandekoden eller motsvarande standarder. Banken förväntar sig bland annat att leverantörerna eliminerar och bekämpar alla former av människohandel, nutida slaveri och tvångsarbete, att de inte på något sätt är inblandade i någon form av barnarbete samt att de säkerställer att de inte kränker mänskliga rättigheter. Resultatet har varit gott och ett stort antal av de större leverantörerna har undertecknat koden. För den svenska verksamheten har vi även utfört arbete för att leverantörer inom särskilt riskfyllda branscher ska underteckna bankens uppförandekod. Vi ser en positiv koppling mellan uppförandekoden, vår relation med leverantörer och dess direkta effekt på vårt hållbarhetsarbete.

Vi implementerar också ett nytt verktyg för bevakning av viktiga leverantörers nyckeltal. Vid negativa förändringar i såväl finansiella nyckeltal som hållbarhetsrelaterade nyckeltal meddelas den som är avtalsägare med uppgift om aktuell leverantör och vad förändringen avser.

Handelsbankens uppförandekod för leverantörer finns på handelsbanken.com/hallbarhet.

PRINCIPER VID KREDITGIVNING

Hållbarhetsaspekter är en viktig del i bankens kreditpolicy. Där framgår bland annat att kreditgivningen ska vara ansvarsfull och motsvara högt ställda krav på god etik. Handelsbanken ska i sin kreditgivning bedöma och utvärdera kundens förhållningssätt till de principer och överenskommelser som banken står bakom. Detta kan ytterst innebära att Handelsbanken avstår från att lämna krediter till företag som inte tillämpar dessa principer.

BANKEN SOM INVESTERING

PUBLIKT AKTIEBOLAG

Handelsbanken är ett publikt aktiebolag, vilket betyder att allmänheten kan investera i banken genom att köpa och sälja aktien på den öppna marknaden. Handelsbankens aktie handlas på

flera olika marknadsplatser. Störst är omsättningen på Nasdaq Stockholm (Stockholmsbörsen), men sedan flera år tillbaka handlas aktien även på andra börser. Handelsbanken har över 140 000 aktieägare.

HANDELSBANKENS AKTIE – EN HÅLLBAR INVESTERING

Analytiker som har ett särskilt hållbarhetsfokus lyfter ofta fram Handelsbanken som en god investering. Aktien ingår bland annat i följande hållbarhetsindex: Ethibel Sustainability Index, FTSE4Good, OMX GES Sustainability, SIX Sweden ESG Selection Index samt ECPI Global Developed ESG Best in class Equity.

Liksom tidigare år har Handelsbanken deltagit i analysföretaget SAMs, en del av S&P Global, undersökning av hållbara företag. Handelsbanken inkluderades i The Sustainability Yearbook 2021 som "Sustainability Yearbook Member", vilket innebär att av alla banker världens över är Handelsbanken bland de 15 procent som har högst betyg för hållbarhet.

Ett trettiotal investmentbanker har analytiker som löpande bevakar Handelsbanken och vår aktie. Därutöver har Handelsbanken under året haft kontakt med hållbarhetsanalytiker från ett tiotal fristående analyshus.

GRÖN OBLIGATION

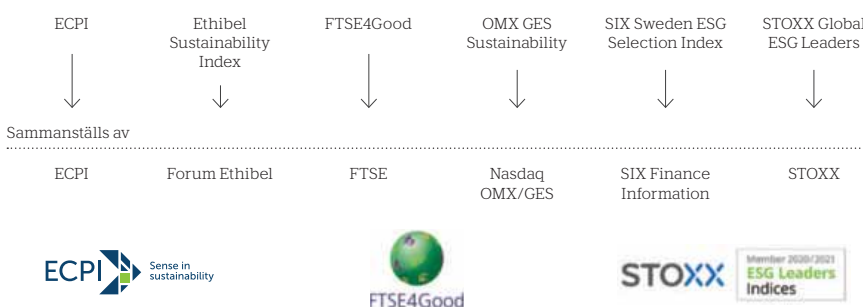
Genom att ge ut gröna obligationer har Handelsbanken ytterligare ett verktyg för att stödja den långsiktiga utvecklingen av hållbara lösningar genom att finansiera gröna projekt.

Handelsbanken har emitterat två gröna obligationer, 2018 och 2020. I juni 2018 emitterades den första – en femårig grön senior obligation på 500 miljoner euro. Den andra emitterades i november 2020 med en omfattning på 500 miljoner euro och en löptid på sju år. Båda emissionerna möjliggjordes genom det ramverk för gröna obligationer, Green Bond Framework, som banken tagit fram. Ramverket fick högsta betyg, Dark Green Shade, av det oberoende institutet Cicero, Centrum för internationell klimatforskning. Vid båda tillfällen fanns ett mycket stort intresse hos marknaden, och båda emissionerna blev kraftigt övertäckade.

Kapitalet från Handelsbankens gröna obligation används för utlåning till tydligt definierbara investeringar som leder till låga koldioxidutsläpp och en klimatbeständig framtid. Det handlar till exempel om investeringar i rena transporter, hållbart skogsbruk, gröna byggnader, förnybar energi och hållbar vattenhantering. I juni 2020 rapporterade banken för andra gången miljöpåverkan av den gröna obligationen genom att publicera en Green Bond Impact Report, som också innehåller exempel på hur de godkända gröna tillgångarna följer kriterierna i ramverket.

Vid emissionstillfället sommaren 2018 uppgick tillgångarna i det gröna registret till 10 miljarder kronor. Vid utgången av 2020 hade volymen ökat till 14,1 miljarder kronor.

Hållbarhetsindex

TCFD – TASK FORCE ON CLIMATE-RELATED FINANCIAL DISCLOSURES

Klimatförändringen är en av vår tids största utmaningar och det är nödvändigt att världen minskar utsläppen av växthusgaser för att bromsa den. För att det ska vara möjligt kommer det att krävas omställningar av globala konsumtions- och produktionsmönster, transporter och energiproduktion. Dessa omställningar är redan igång och kommer sannolikt att accelerera med konsekvenser för den globala ekonomin och för företag i en rad olika sektorer, även finanssektorn. Klimatförändringen innebär att företag och branscher utsätts för nya typer av risker, klimatrisker, men också affärsmöjligheter som uppstår genom omställningen till en koldioxidsnål ekonomi. Ökad transparens med mer information om hur företag arbetar med och hanterar dessa risker och möjligheter blir därför allt viktigare för långsiktigt och hållbart ekonomiskt beslutsfattande. Informationen behövs, vid sidan av traditionella finansiella upplysningar, för att bedöma ett företags värde och ställning i marknaden. Även tillsynsmyndigheter och lagstiftare pekar på vikten av att företag adderar information om klimatrisker i sin rapportering och inkluderar klimatrisker i sin tillsyn av banker och finansiella instituti. Rapportering och tillsyn av klimatrisker kan ske i linje med de globala Recommendations of the Task Force on Climate-related Financial Disclosures. TCFD-rekommendationerna är en global standard för rapportering av klimatrelaterad information.

Rekommendationerna innehåller fyra grundelement:

Styrning	Beskrivning av hur klimatrelaterade frågor hanteras av bolagets styrelse och ledning.
Strategi	Beskrivning av strategi för klimatförändringar och omställningen till ett koldioxidsnålt samhälle samt de risker och möjligheter som identifierats inklusive scenarionalyser.
Riskhantering	Beskrivning av processer för identifiering, bedömning och hantering av klimatrisker och affärsmöjligheter.
Mål och mätetal	Redogörelse av relevanta mål och mätetal.

Handelsbanken ställer sig bakom TCFD:s rekommendationer. Som ett första steg i arbetet med TCFD gjordes 2017 en genomlysning av

bankens kreditportfölj gällande utlåning till energiproduktion avseende exponering mot olika typer av kraftproduktion. 2018 publicerade Handelsbanken kapitalförvaltning och Handelsbanken Liv sina första klimatrappor i linje med rekommendationerna och inkluderade framåtblickande klimatanalyser. Dessa följdes upp med nya rapporter för 2019 och inkluderade då även stresstester utvecklade av 2°Degrees Investing Initiative och The Bank of England. Läs mer på sidan 51 under Ansvarsfulla investeringar.

Inom kreditområdet har arbetet fokuserat på att bygga upp processer och rutiner för att förbättra bankens förmåga att mäta och rapportera exponering mot klimatrelaterade risker. Arbetet är en fortsättning på det kartläggningsarbete och kompetenshöjande åtgärder som genomfördes under föregående år. Arbetet bedrivs tvärfunktionellt och inkluderar Oberoende riskkontroll, Centrala kreditavdelningen och koncernfunktionen för hållbarhet. Arbetet stötts av externa experter inom klimatförändring och scenarionalyser och fokuserar på bankens fastighetsexponering. En första rapport förväntas bli publicerad under 2021.

MÅL AVSEENDE KLIMATNEUTRALITET

Handelsbankens mål är nettonoll* utsläpp av växthusgaser så snart det är möjligt och senast 2040. Detta inkluderar utlåning, leasing och investeringar samt den egna verksamheten, såsom energianvändning och tjänsteresor. Enskilda hemmamarknader och affärsområden kan sätta tidigare måldatum. EU:s målsättning är nettonoll utsläpp till år 2050 och Handelsbankens mål är 2040 för att vi är övertygade om att en snabb och ordnad omställning med sikte på att begränsa uppvärmningen till nära 1,5 °C är bäst för våra kunder, för de samhällen vi verkar i och därmed också för Handelsbanken.

En tydlig strategi för hur målet ska uppnås samt delmål för 2025 och 2030 ska tas fram kommande år. Vi kommer att anta vetenskapliga baserade mål under Science Based Targets Initiative eller annan vedertagen metodik för att validera målsättningar mot Parisavtalet. I våra scenarionalyser kommer vi att sträva mot linjering

* Nettonoll utsläpp av växthusgaser till atmosfären innebär att utsläpp som sker ska kunna tas upp av det ekologiska kretsloppet eller med tekniska lösningar och därmed inte bidra till växthuseffekten.

med 1,5°C-scenarier. Mätning och rapportering av utsläpp kommer att ske i linje med etablerade principer så som Global Carbon Accounting Standard. Handelsbanken kommer att utveckla produkter och tjänster för att tillsammans med våra kunder uppfylla målen. Mål, delmål och strategi ska ses över regelbundet och anpassas för att vara i linje med den vetenskapliga utvecklingen och IPCC:s rapporter. Handelsbanken har varit nettoneutral i klimatutsläpp från vår egen verksamhet sedan 2017 och klimatkomponenter för de koldioxidutsläpp vi inte kan undvika. Vi arbetar kontinuerligt för att reducera dessa utsläpp och har sedan år 2013 reducerat våra utsläpp med 62 procent.

EU:S HANDLINGSPLAN FÖR FINANSIERING AV HÅLLBAR TILLVÄXT

Det krävs stora investeringar i samhället för att uppnå de 17 globala målen och Parisavtalet. För att påskynda utvecklingen har EU tagit fram en handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt med tio åtgärdsområden. De huvudsakliga målen i handlingsplanen är att omorientera kapitalflöden mot en mer hållbar ekonomi, integrera hållbarhet i riskhanteringen och att främja transparens och långsiktighet på finansmarknaderna och i ekonomin som helhet.

Handelsbanken stöder EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt och arbetar aktivt med att ta in de olika delarna av handlingsplanen i bankens affär och verksamhet. Arbetet koordineras genom en koncernövergripande styrgrupp där affärsområden och hemmamarknader är representerade. Fokusområden i vårt arbete är för närvarande ökad transparens om hur hållbarhet är integrerat i investeringsbeslut och investeringsrådgivning (disclosureförordningen) samt den EU-gemensamma klassificeringen av miljö- och klimatmässigt hållbara aktiviteter (taxonomiförordningen). Handelsbanken ser möjligheter i såväl en ökad transparens som en enhetlig klassificering av hållbara aktiviteter då det kommer att hjälpa kunder att göra medvetna val.

PRINCIPLES FOR RESPONSIBLE BANKING (PRB)

I september 2019 undertecknade Handelsbanken FN:s Principer för Ansvarfull Bankverksamhet, där Handelsbanken åtog sig att inom loppet av fyra år efterleva de sex principer som utgör ramverket för initiativet.

1. Linjering med Parisavtalet, FN:s Globala Mål samt nationella och regionala ramverk
2. Påverkansanalys och mätbara målsättningar
3. Kundsamarbete
4. Intressentdialog
5. Styrning och företagskultur
6. Transparens och ansvarstagande

Handelsbankens affärsmodell skapar goda förutsättningar för att kunna tillämpa principerna.

Långsiktiga affärsrelationer, lokal närvaro, finansiell stabilitet och lågt risktagande möjliggör en ansvarsfull bankverksamhet där vi genom att utveckla och erbjuda våra kunder hållbara produkter inom våra grundläggande verksamheter finansiering, investeringar och rådgivning kan verka för att maximera vår positiva påverkan, minimera den negativ påverkan och på så vis bidra till ett mer hållbart samhälle. Banken utför målsättningar inom finansiering, investering och rådgivning.

HANDELSBANKENS MÅLSÄTTNINGAR

- Ansvarsfull finansiering – 20 procent av bankens utlåning ska år 2025 vara grön eller innehålla villkor som bidrar till en hållbar och mätbar omställning hos låntagaren.
- Ansvarsfull investering – Paris-linjerade investeringsportföljer och maximera investeringarnas bidrag till Globala målen.
- Rådgivning – senast 2023 genom utveckling av rådgivningsverktyg och utbildning på ett mätbart sätt ha skapat förutsättningar för högre avkastning på kvinnors sparande och ett minskat förmögenhetsgap mellan män och kvinnor.

PÅVERKAN – ANSVARSFULL FINANSIERING

Banken erbjuder sedan flera år grön och hållbarhetslänkad lånefinansiering samt rådgivning inom grön marknadsfinansiering, till ett flertal sektorer. Dominerande sektorer som berörs av framförallt grön lånefinansiering är byggnation och fastigheter, men produktutvecklingen inom grön finansiering har också omfattat tillgångar som skog och förnybar energi. Se sidorna 50–51.

Kundgrupper och branschsektorer

Av bankens utlåning till allmänheten per den 31 december 2020 utgör 82 procent finansiering av fastighetssektorn. Kunderna är privatpersoner, bostadsrättsföreningar, små och medelstora företag samt stora fastighetsbolag.

Internationella Energirådet (IEA) skriver i sin rapport "2019 Global Status Report for Buildings and Construction, Towards a zero-emissions, efficient and resilient buildings and construction sector" att fastighets- och byggsektorn svarade för 36 procent av slutlig energianvändning och 39 procent av energi- och förädlingsrelaterade koldioxidutsläpp under året 2018. Rapporten fastslår att minskade koldioxidutsläpp är avgörande för att uppnå åtaganden under Parisavtalet och Globala målen. Det är också helt i linje med de Globala mål som banken valt ut som särskilda fokusområden för de kommande åren, se sidan 41 och bankens mål avseende nettonoll utsläpp.

Flera internationella organ har fastslagit att finansiering är en avgörande faktor för utvecklingen mot ett hållbart samhälle. I UNCTAD:s World Investment Report 2014 "Investing in the

SDGs: an Action Plan", anges att det på global nivå krävs investeringar på mellan 5 och 7 biljoner USD under perioden 2015–2030 för att de Globala målen ska kunna uppnås.

I sin påverkansanalys har banken kunnat fastslå att:

- vår möjlighet till såväl ökad positiv påverkan och minskad negativ påverkan när det gäller miljö och klimat finns till övervägande del inom bygg- och fastighetssektorn.
- bankens olika kundgrupper är väl representerade inom sektorn och det finns därmed goda möjligheter att stödja kunderna i deras hållbarhetsarbete och tillsammans med kunderna driva utvecklingen mot fullföljande av Parisavtalet, Globala målen och nationella och lokala regelverk på bankens hemmamarknader.
- ansvarsfull finansiering är en avgörande faktor för en hållbar samhällsutveckling.

I påverkansanalysen har vi också undersökt bankens utlåning till energiproduktion som utgör en omfattande utsläppskälla. Utlåningen till energiproduktion och i än högre grad fossilbaserad energiproduktion är mycket begränsad, se vidare sidan 51.

Arbetet med fördjupad påverkansanalys samt utveckling och tillämpning av relevant metodik kommer fortgå under 2021, och till stor del samordnas med den kartläggning av klimatrisker som ska genomföras i anslutning till rapportering i enlighet med TCFD:s rekommendationer, se sidan 56.

Samtliga av Handelsbankens sex hemmamarknader, det vill säga Sverige, Storbritannien, Norge, Danmark, Finland och Nederländerna har en övervägande andel fastighetsrelaterad finansiering, vilket gör att påverkansanalysen är relevant för hela banken. Anpassning till nationella och lokala regelverk är av stor vikt vid produktutveckling och kundsamarbete. Det är också väl i linje med Handelsbankens fokus på decentralisering, lokal närvaro och regionala förutsättningar. Exempelvis har olika hemmamarknaders regeringar satt olika tidpunkter för när länderna ska vara klimatneutrala, vilket kommer ha påverkan på varje marknads genomförande av målsättningen.

MÅLSÄTTNING – ANSVARSFULL FINANSIERING

Handelsbankens avsikt är att kunna stödja samtliga kundgrupper i deras hållbara utveckling, vilket förutsätter att vi kan erbjuda hållbara och konkurrenskraftiga finansieringsprodukter. Vi kommer utforma ambitiösa utvecklingsplaner för nya produkter inom främst bygg- och fastighetssektorn på varje hemmamarknad utifrån lokala förutsättningar avseende kunder och regelverk. Stor vikt ska också läggas vid internationella regelverk som EU:s gröna taxonomi avseende klassificering av gröna tillgångar. Taxonomin är under utveckling och kommer

påverka vårt arbete med gröna och hållbara finansieringsprodukter. Även kunder i övriga branscher ska ha tillgång till motsvarande finansieringsprodukter. Målsättningen är i linje med de mål 9, Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 11, Hållbara städer och samhällen och mål 13, Bekämpa klimatförändringar.

Produktutveckling och samarbeten

Ett omfattande arbete med produktutveckling ska utföras under den närmaste åren. Arbetet kommer att ske i nära samarbete med kunder och övriga intressenter. Under de närmaste två åren ska särskilt stor vikt läggas vid rådgivning till och produkter särskilt lämpade för små och medelstora företag som generellt har haft sämre tillgång till gröna och hållbara produkter på finansieringsmarknaden. Hållbara produkter ska omfatta finansiering med villkor som förutsätter en hållbar omställning av bolagets verksamhet. Avsikten är att kunden ska få möjlighet till återkoppling och råd för att uppfylla grundläggande krav avseende bolagets omställningsarbete. Relevanta delar i den beskrivna processen är

- bildande av interna arbetsgrupper för produktutveckling på respektive hemmarknad
- inbjudan till kunder och intressenter för återkoppling och "benchmarking" för produkternas relevans
- utformning av rådgivningsverktyg främst för små och medelstora företag
- utbildning av bankens kontorspersonal inom produkter och rådgivning
- engagemang i olika intressentgrupper, till exempel branschföreningar
- utveckling av samarbeten med akademin avseende påverkansanalys, teknisk data för produktutveckling och utbildning av personal.

Processen kommer att anpassas till respektive hemmarknad.

PÅVERKAN – ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

Omvärldens, och vår egen, syn på rollen som investerare har utvecklats i takt med att kunskap och metoder kring hållbarhet har utvecklats. Synen och kraven på företags ansvarstagande har ökat och det finns en tydlig förväntan på att företag ska leverera långsiktigt värde till alla intressenter, inte bara aktieägarna. Det gäller även oss i vår roll som kapitalförvaltare.

I Handelsbanken Fonder är vi övertygade om att investeringar i hållbara affärsmodeller, som verkar inom planetens gränser, är en förutsättning för att generera finansiellt värde till våra kunder. Genom att investera hållbart och påverka bolag att agera mer hållbart, kan vi leverera i linje med vår vision – att skapa finansiell avkastning och bidra till en hållbar utveckling.

På detta sätt kan vi erbjuda kunden, att genom sitt sparkapital, stödja en hållbar utveckling.

Hållbarhet är en central del i Handelsbanken Fonders arbete och därför integrerar vi miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor – som vanligen benämns ESG – i vår investeringsprocess, i analysen och i våra investeringsbeslut. Tillvägagångssättet skiljer sig åt beroende på tillgångsslag och förvaltningsinriktning.

Handelsbanken Fonder väljer bort investeringar i bolag vars verksamhet står i strid med vår policy för ansvarsfulla investeringar, bolag med verksamhet inom kol och enligt internationell rätt förbjudna vapen och kärnvapen. Majoriteten av våra fonder tillämpar även utökade exkluderingskrav vad avser kontroversiella sektorer som riskerar att motverka en hållbar utveckling. Fondbolaget väljer även bort företag som bekräftats agera i strid med internationella normer och konventioner.

Vi strävar efter att investera i bolag som bedriver sin verksamhet i linje med – eller bidrar positivt till – en hållbar utveckling enligt Agenda 2030 och Parisavtalets mål. Fondbolagets förvaltare söker aktivt efter att investera i bolag som bedriver sin verksamhet på ett hållbart sätt eller vars produkter och tjänster bidrar till hållbar utveckling och söker aktivt efter bolag som bidrar till omställningen till en ekonomi med låga koldioxidutsläpp i linje med Parisavtalets mål.

Som en betydande investerare har vi ett ansvar och en möjlighet att påverka bolag att agera ansvarsfullt och bedriva verksamheten på ett hållbart sätt samt att verka för att kapitalförvaltningsbranschen utvecklar sitt hållbarhetsarbete. Vi gör detta genom bolagsdialoger, ägarstyrningsarbete och investerarnätverk.

MÅLSÄTTNING – ANSVARSFULLA INVESTERINGAR

Som en del i att tydliggöra vår vision har vi under 2020 arbetat fram och beslutat om hållbarhetsmål för kapitalförvaltningen inom två områden. Målen betyder ökad transparens och stärker vårt fokus. En viktig utgångspunkt för vårt arbete har varit utveckling inom flera internationella ramverk och initiativ som vi följt nära däribland IIGCC:s Paris Aligned Investment Initiative, Net Zero Asset Alliance och Science-based Targets för finansiella institutioner. De två målområdena är:

- Paris-linjerade investeringsportföljer
- Maximera vårt bidrag till Globala målen

Våra målsättningar omfattar Handelsbanken Fonder AB:s aktivt och passivt förvaltade fonder samt fond-i-fonder. Hur dessa fonder utvecklas i förhållande till målen och mätetalen är något som vi kommer att följa upp löpande och rapportera om minst årligen.

Paris-linjerade investeringsportföljer

Forskning visar att effekterna av klimatförändringarna gör att det brådskar att nå globala nettonollutsläpp. Vi som investerare måste göra vad vi kan för att övergången sker på ett rättvist sätt och för att världen ska nå målen i Parisavtalet.

Målet är nettonollutsläpp från våra portföljer senast 2040. Vi har åtagit oss att senast november 2021 sätta ett mål kring vår minskning av utsläppsintensitet fram till 2030 samt att sätta ett mål kring hur stor del av vårt förvaltade kapital som ska vara exponerat mot klimatlösningar senast 2030.

För att tydliggöra våra ambitioner i klimatfrågan har vi även under 2020 förbundit oss till ett mål om nettonollutsläpp, genom att ansluta oss till det globala Net Zero Asset Manager initiativet. Tillsammans med kapitalförvaltare som representerar förvaltade tillgångar om 76 000 miljarder svenska kronor, förbinder vi oss att stödja målet om nollutsläpp av växthusgaser 2050 eller tidigare, i linje med de globala ansträngningarna att begränsa uppvärmningen till 1,5° C. Vi åtar oss också att stödja investeringar i linje med nettonollutsläppen fram till 2050 eller tidigare.

Maximera vårt bidrag till Agenda 2030

Finansieringsbehoven för att med framgång uppnå Agenda 2030 och de Globala målen är enorma.

Vi vill verka för att hållbarhet ska vara kärnan inom alla branscher och vi vill driva fram kommersiella lösningar som går med vinst. Genom att investera i bolag som erbjuder lösningar på globala hållbarhetsutmaningar kan vi vara med och bidra med privat kapital och leverera avkastning till våra kunder och framtida generationer. Som en betydande investerare har vi en viktig roll att spela för att driva kapital till investeringar som bidrar till lösningar på hållbarhetsutmaningar. Vi agerar långsiktigt och proaktivt där Agenda 2030 ger en tydlig riktning för vår förvaltning. Att aktivt utöva vår roll som ägare och föra en tät dialog med bolagen vi investerar i och få dem att agera mer ansvarsfullt gör att vi kan bidra ännu mer till att vi tillsammans når de Globala målen.

Målet är att maximera vårt bidrag till Agenda 2030. Vi har åtagit oss att sätta mål under 2021 avseende ökning i hållbara investeringar som del av vårt förvaltade kapital fram till 2025. Vi har åtagit oss att sätta mål under 2021 avseenden en ökning i framgångsrika dialoger och påverkansarbete fram till 2025.

PÅVERKAN – RÅDGIVNING

Kunder och sparande

Statistik från Eurostat 2018 – Gender pay gap in unadjusted form % of average gross hourly ear-

nings of men visar att att löneskillnaden mellan män och kvinnor på Handelsbankens hemmamarknader var mellan 12 procent (Sverige) och 20 procent (Storbritannien). Det ger inte kvinnor bara lägre pension under respektive pensions-system utan också sämre möjligheter till sparande för att på egen hand kunna förbättra sin framtida pension. Lägre lön och lägre sparande påverkar kvinnors generella förutsättningar till självständighet under olika delar av livet, till exempel vid skilsmässa eller partners dödsfall.

I Sverige är 50 procent av Handelsbankens privatkunder kvinnor. Motsvarande siffra för övriga hemmamarknader är mellan 50 procent (Danmark och Finland) och 42 procent (Nederländerna). Interna sammanställningar från den svenska marknaden visar att män har högre avkastning än kvinnor på sitt sparande eftersom män väljer former av sparande med högre risk. Det har också gjorts undersökningar som indikerar att rådgivarens inställning till kunden kan påverka valet av sparande*. Påverkansanalysen ovan visar att

- banken har en betydande andel kvinnliga kunder
- kvinnor har sämre förutsättningar än män när det gäller sparande och får lägre avkastning på sitt sparande, vilket ger en sämre ekonomisk situation i olika delar av livet
- det är rimligt att anta att samma förutsättningar gäller samtliga hemmamarknader.

MÅLSÄTTNING – RÅDGIVNING

Utveckling och samarbeten

Bankens intention är att vid rådgivning till kvinnor öka fokus på kortsiktigt och långsiktigt utfall vid ekonomiska beslut vid olika tillfällen i livet och hur sådan information tillhandahålls i syfte att minska skillnader i avkastning mellan kvinnors och mäns investeringar. Rådgivningen ska omfatta sparande och investeringsbeslut som exempelvis bostadsköp, men också mer oförutsedda händelser som skilsmässa och dödsfall. Rådgivarens roll kommer också belysas för att undvika att råden präglas av förutfattade meningar om riskbenägenhet, sparvilja och kunskap om privatekonomi. Målsättningen är i linje med mål 5, Jämställdhet.

Processen kommer att utformas för de specifika behov som finns på respektive hemmamarknad och omfatta bland annat:

- intern undersökning av påverkansfaktorer
- utveckling av rådgivningsverktyg
- utbildning av rådgivare
- inbjudan till kunder och intressentgrupper för återkoppling avseende rådgivningsstrategi
- verifiering av verktyg och utbildning från akademien och annan extern expertis.

STYRNING OCH TRANSPARENS

Handelsbanken kommer löpande att rapportera till ledning och styrelse hur processerna för anpassning av bankens verksamhet till principerna och uppfyllande av målsättningarna utvecklas. De flesta av bankens anställda kommer att i någon bemärkelse påverkas av de åtaganden banken gjort och i beskrivningarna av respektive målsättningar ovan framgår hur anpassningen kommer att fortlöpa för att möjliggöra genomförande och måluppfyllelse.

Extern rapportering om processen avseende implementeringen av principerna kommer att ske årligen och inkluderas i bankens hållbarhetsrapportering.

Bankens Self-Assessment-Template ingår i Handelsbankens Sustainability Factbook 2020 som finns på handelsbanken.com/hallbarhet.

* Ett exempel är Millionaire investors: financial advisors, attribution theory and gender differences från 21 februari 2018, av Ylva Baeckström, Jo Silvester & Rachel A. J. Pownall som omfattar en undersökning från Storbritannien.

Bolagsstyrningsrapport

Handelsbanken är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq Stockholm. Styrelsen lämnar här 2020 års bolagsstyrningsrapport. Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning utan avvikelser.

INNEHÅLL

BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN	67	RAMVERK FÖR KONTROLL	74
Bankens kultur och långsiktiga mål	67	Verksamhetens interna kontroll	74
Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning	67	Group Compliance	74
Regelverk	67	Group Risk Control	74
		Group Audit	74
STRUKTUR FÖR BOLAGSSTYRNING	68	POLICYDOKUMENT	75
AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA	70	ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN	77
Aktieägars rättigheter	70	Fast ersättning	77
Aktieägare med större innehav	70	Rörlig ersättning	77
Årsstämman 2020	70	Ersättning till ledande befattningshavare	77
Revisorer	70	Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare inom Svenska Handelsbanken AB (publ)	77
VALBEREDNING	70	STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AV DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN	79
Rekryterings- och mångfaldsarbete	71	Kontrollmiljö	79
STYRELSE	71	Riskbedömning	79
Styrelsens sammansättning	71	Kontrollaktiviteter	79
Styrelseledamöternas oberoende	71	Information och kommunikation	79
Styrelsearbetets grunder	71	Uppföljning	79
Styrelseordförande	71	STYRELSE	80
Styrelsens arbete 2020	72	KONCERNLEDNING	83
Utskotts- och kommittéarbete	72		
BANKENS LEDNING	74		
Verkställande direktör	74		
Koncernledning	74		
Beslutsfattande	74		
Risk Forum	74		
Verksamhetsstruktur	74		
Kontorsrörelsen	74		

Bolagsstyrning i Handelsbanken

Bolagsstyrning handlar om hur rättigheter och skyldigheter fördelas mellan bankens organ i enlighet med gällande lagar och regler. Bolagsstyrning innefattar också systemen för beslutsfattande och den struktur genom vilken aktieägarna direkt eller indirekt styr banken. Handelsbankens aktieägare utövar bolagsstyrning främst genom att de väljer styrelse. Styrelsen utser och ger instruktioner till verkställande direktören.

Grundläggande för bolagsstyrning i Handelsbanken är dels bolagsordningen och de dokument som antas av styrelsen, till exempel styrelsens arbetsordning, instruktioner till verkställande direktören och chefen för Group Audit samt kreditinstruktionen jämte policydokument för bankens verksamhet (se även sidorna 75-76), dels de instruktioner och riktlinjer som utfärdas av verkställande direktören. Dessa dokument revideras varje år och vid behov.

Grunden för fungerande bolagsstyrning är dock inte enbart formella dokument utan också bankens företagskultur, företagsmål, arbetssätt och ersättningssystem.

En central del i styrningen av Handelsbanken är att hantera de risker som uppkommer i verksamheten. Riskhanteringen behandlas utförligt i ett separat riskavsnitt i not K2 på sidorna 103-142, i bankens Pelare 3-rapport och mer kortfattat i denna bolagsstyrningsrapport.

BANKENS KULTUR OCH LÅNGSIKTIGA MÅL

Handelsbankens företagsmål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Det ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader. Målet syftar bland annat till att ge aktieägarna en långsiktigt god värdetillväxt.

Handelsbanken har ett decentraliserat arbetssätt med stark lokal förankring genom ett kontorsnät i samtliga hemmamarknader och långsiktighet i kundrelationerna. Bankens decentraliserade sätt att arbeta innebär i sig en stark tilltro till medarbetarnas vilja och förmåga att ta ansvar. Detta arbetssätt har konsekvent tillämpats under årtionden och har lett till bankens starka företagskultur.

Resultatandelssystemet Oktogonen stärker medarbetarnas fokus på lönsamhet och är därigenom ett sätt att stärka en företagskultur präglad av kostnadsmedvetenhet och försiktighet. Avsättningar till Oktogonen baseras på att lönsamhetsmålet kopplade till Handelsbankens företagsmål är uppfylla och styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling.

Handelsbanken har en långsiktig syn på såväl medarbetare som kunder. Bankens önskemål är att rekrytera unga medarbetare för en långvarig anställning i banken genom att erbjuda utvecklingsmöjligheter som gör banken självförsörjande på kompetenta medarbetare och chefer.

Denna långsiktighet gäller även bankens förhållningssätt till sina kunder. Det tar sig bland annat uttryck i ambitionen att alltid ge kunden bästa möjliga råd, utan att snegla på vad som på kort sikt är mest lönsamt för banken. På så sätt bygger banken långvariga relationer med både kunder och medarbetare.

TILLÄMPNING AV SVENSK KOD FÖR BOLAGSSTYRNING

Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning utan avvikelser. Kodens finns tillgänglig hos Kollegiet för svensk bolagsstyrning, bolagsstyrning.se.

REGLERVERK

Svenska bankers verksamhet regleras i lag och bankverksamhet får bara bedrivas efter tillstånd från den svenska Finansinspektionen. Regelverket för bankrörelse är omfattande.

Till de mer centrala författningarna hör

- aktiebolagslagen,
- lagen om bank- och finansieringsrörelse,
- lagen om värdepappersmarknaden,
- Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013,
- lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag,
- lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism samt
- omfattande lagreglering av fonder och försäkringsrörelse.

Bland Finansinspektionens författningar märks bland annat föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut samt föreskrifter om värdepappersrörelse.

En förteckning över fler centrala regler finns på Finansinspektionens webbplats.

Handelsbankens huvudprincip för verksamhet utanför Sverige är att tillämpa såväl det svenska regelverket som värdlandets regler, om de är strängare eller kräver avvikelser från svenska regler.

Finansinspektionen utövar tillsyn över bankens verksamhet i Sverige och i alla länder där banken bedriver verksamhet i filial, det vill säga när den utländska verksamheten utgör en del av den svenska juridiska personen Svenska Handelsbanken AB. Tillsynsinsatserna samordnas i ett tillsynskollegium för Handelsbanken under den

svenska Finansinspektionens ledning. Tillsynsmyndigheter i andra länder bedriver en begränsad tillsyn över filialernas verksamhet men har full tillsyn över bankens dotterbolag utanför Sverige.

Den svenska tillsynen bygger förutom på lagar och förordningar även på föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. Finansinspektionen kräver en omfattande rapportering av bland annat bankens organisation, beslutsstruktur och interna kontroll.

I Finansinspektionens arbete ingår också att systematiskt besöka olika delar av banken. Syftet är att följa upp hur banken i praktiken lever upp till villkor i lämnade tillstånd och de detaljerade regelverken i övrigt.

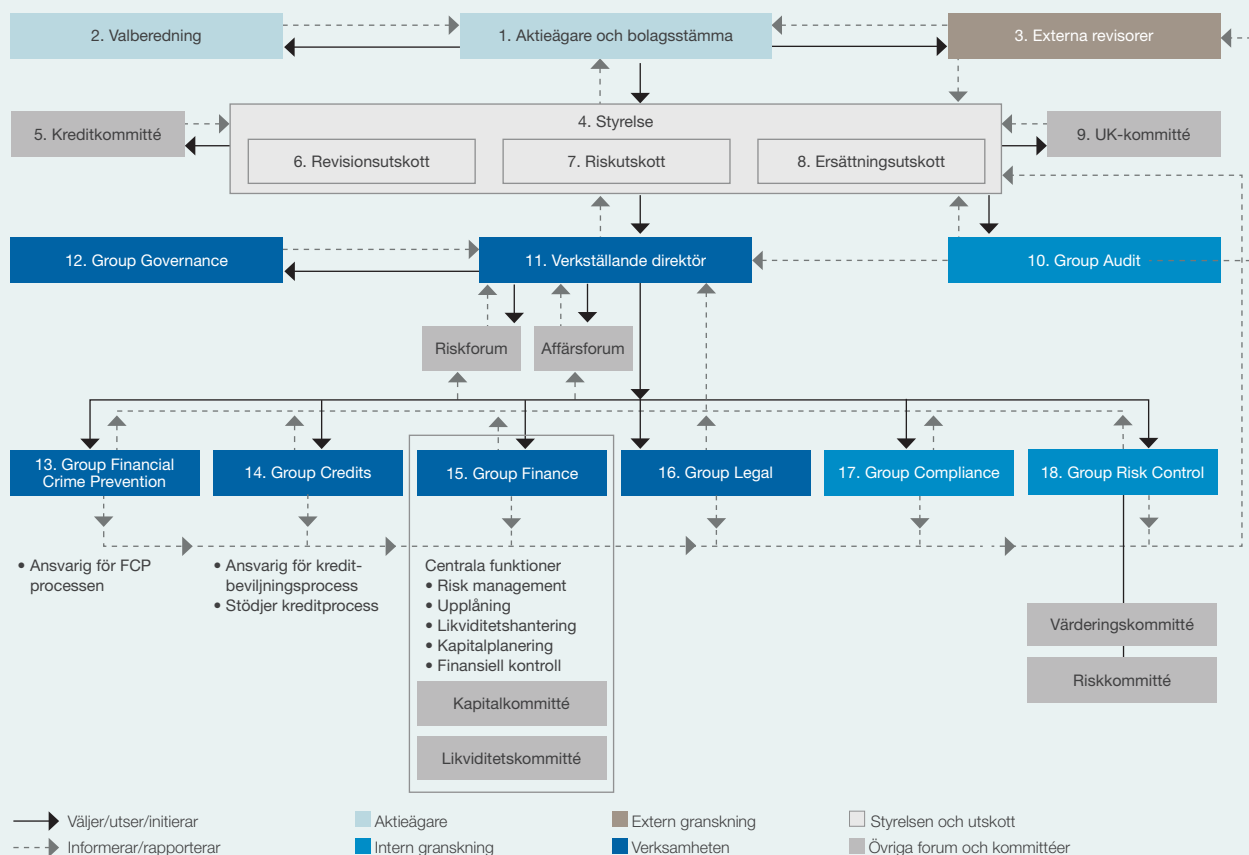
Mer information

Mer om bolagsstyrning i Handelsbanken finns att läsa på handelsbanken.com. Där finns bland annat följande information:

- tidigare års bolagsstyrningsrapporter från och med 2006
- bolagsordning
- information om valberedningen
- protokoll från bolagsstämmor från och med 2010.

Struktur för bolagsstyrning

Bolagsstyrning i Handelsbanken – en översikt

Bolagsstyrning i Handelsbanken – en översikt

Bilden sammanfattar bolagsstyrningen i Handelsbanken. Aktieägarna beslutar vid bolagsstämman. I vissa frågor bereds aktieägarnas beslut av valberedningen. Aktieägarna utser en styrelse som i sin tur utser en verkställande direktör för att sköta den löpande verksamheten. Styrelsen (i Handelsbanken benämnd centralstyrelsen) organiserar inom sig olika utskott. Som stöd för styrningen av banken har verkställande direktören cheferna för Group Finance, Group Credits, Group IT, Group HR, Capital Markets, Group Communication and Sustainability och Group Legal, samtalen benämnd Koncernledningen. Inom banken finns också ett antal kontrollfunktioner. Därtill utövar aktieägarna kontroll genom de av bolagsstämman utsedda revisorerna.

1. AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rätt att besluta i bankens angelägenheter utövas på bolagsstämman, som är bankens högsta beslutande organ. Varje år hålls en årsstämma som bland annat utser styrelse, styrelsens ordförande och revisorer.

2. VALBEREDNING

Valberedningen är aktieägarnas organ för beredning av förslag till årsstämman på styrelseordförande och övriga ledamöter i styrelsen, samt om arvode till ordförande och övriga ledamöter. Valberedningen föreslår även val av revisorer och arvode till dessa. Årsstämman beslutar hur valberedningen ska utses.

3. EXTERNA REVISORER

Revisorer utses av årsstämman för en period som sträcker sig till utgången av nästa årsstämma. Revisorerna är ansvariga inför aktieägarna. De granskar och lämnar en revisionsberättelse över bland annat årsredovisningen, inklusive denna bolagsstyrningsrapport, samt

styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisorerna rapporterar dessutom muntligen och skriftligen till styrelsens revisionsutskott hur revisionen har bedrivits och hur de bedömer ordningen och den interna kontrollen i banken. Revisorerna lämnar även en sammanfattande redogörelse för revisionen till styrelsen i sin helhet.

4. STYRELSE

Styrelsen (centralstyrelsen) ansvarar för bankens organisation och förvaltar bankens angelägenheter för aktieägarnas räkning. Styrelsen ska förlöpande bedöma bankens ekonomiska situation och se till att banken är organiserad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Styrelsen fastställer policyer och instruktioner för hur detta ska utföras, samt fastställer en arbetsordning för styrelsen och en instruktion för verkställande direktören.

Av dessa centrala styrdokument framgår hur ansvar och befogenheter fördelas mellan styrel-

sen som helhet, utskott, kommittéer, styrelsens ordförande och verkställande direktören. Styrelsen utser verkställande direktören, vice verkställande direktör och chefer för Group Risk Control, Group Compliance och Group Audit, samt beslutar om anställningsvillkor för bland annat dessa personer. Ordföranden ansvarar för utvärdering av styrelsens arbete och informerar valberedningen om resultatet av utvärderingen.

5. KREDITKOMMITTÉ

Styrelsen har inrättat en kreditkommitté som beslutar i sådana kreditärenden som beloppsmässigt överstiger den beslutandelimit som centralstyrelsen har delegerat till annan enhet. Ärenden av särskild betydelse, liksom krediter till styrelseledamöter och vissa personer i ledande ställning, avgörs dock av hela styrelsen. En representant från den enhet inom banken som kreditärendet gäller är föredragande i kreditkommittén.

6. REVISIONSUTSKOTT

Styrelsens revisionsutskott övervakar den finansiella rapporteringen genom att granska viktiga redovisningsfrågor och andra förhållanden som kan påverka den finansiella rapporteringens kvalitativa innehåll. Utskottet övervakar även effektiviteten i bankens och koncernens interna kontroll, internrevision och riskhantering av den finansiella rapporteringen samt de externa revisorernas opartiskhet och självständighet. Utskottet utvärderar revisionsinsatsen och biträder valberedningen i fråga om val av revisorer. Utskottet tar även del av rapporter från bankens interna och externa revisorer.

7. RISKUTSKOTT

Styrelsens riskutskott övervakar riskkontroll och riskhantering i Handelsbankenkoncernen. Utskottet bereder beslut i styrelsen om bland annat bankens riskstrategi och risktolerans samt behandlar rapporter från Group Compliance och Group Risk Control.

8. ERSÄTTNINGsutskott

Styrelsens ersättningsutskott utvärderar de ledande befattningshavarnas anställningsvillkor mot bakgrund av gällande marknadsvillkor. Bland utskottets uppgifter ingår också bland annat att bereda styrelsens förslag till årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, att följa och utvärdera tillämpningen av dessa riktlinjer liksom att bereda styrelsens beslut om ersättningar och andra anställningsvillkor för de ledande befattningshavarna samt chefen för Group Audit. Utskottet gör även en bedömning av Handelsbankens ersättningspolicy och ersättningsystem.

9. UK-KOMMITTÉ

Styrelsen har inrättat en kommitté för att möjliggöra en strukturerad och kontinuerlig uppföljning av verksamheten i Handelsbanken plc. Medlemmar ur centralstyrelsen och valda medlemmar ur koncernledningen kan delta i denna kommitté.

10. GROUP AUDIT

Group Audit, internrevision, granskar självständigt och oberoende koncernens verksamhet och redovisning. En central uppgift för Group Audit är att bedöma och verifiera processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Chefen för Group Audit utses av styrelsen och rapporterar regelbundet muntligen och skriftligen till revisionsutskottet och lämnar även en årlig sammanfattande rapportering till styrelsen i sin helhet.

11. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Verkställande direktören utses av styrelsen att leda Handelsbankens löpande verksamhet. För verkställande direktören gäller, förutom instruktioner från styrelsen, reglerna i aktiebolagslagen och en rad andra författningar om bankens bokföring, medelsförvaltning och kontroll över verksamheten.

12. GROUP GOVERNANCE

Group Governance, enheten för bolagsstyrning, ser till att beslut som fattas på bolagsstämma och i styrelsen, samt förändringar i lagstiftning, regelverk och bolagsstyrningskod, omsätts till policydokument från styrelsen samt interna riktlinjer och instruktioner från verkställande direktören i syfte att fastställa övergripande ansvar och befogenheter i banken.

13. GROUP FINANCIAL CRIME PREVENTION

Group Financial Crime Prevention ansvarar för utformningen samt upprätthållandet av bankens arbetsprocess gällande arbetet för att motverka att banken träffas av finansiell kriminalitet, närmare bestämt penningtvätt, terroristfinansiering, bedrägerier, skattebrott och korruption, samt efterlevnad av internationella sanktionsregelverk. Chefen för avdelningen, Handelsbankens Chief Financial Crime Prevention Officer, rapporterar till verkställande direktören. Group Financial Crime Prevention har det funktionella ansvaret för allt arbete mot finansiell kriminalitet i banken.

14. GROUP CREDITS

Group Credits ansvarar för utformningen samt upprätthållandet av bankens kreditprocess och för beredning av de större kreditärenden som beslutas av styrelsens kreditkommitté eller styrelsen i sin helhet. Chefen för avdelningen, Handelsbankens Chief Credit Officer, rapporterar till verkställande direktören och är ledamot i den av styrelsen inrättade kreditkommittén. Chief Credit Officer rapporterar även till styrelsen om förluster och risker i kreditportföljen.

15. GROUP FINANCE

Group Finance ansvarar för styrsystem, rapportering, bokföring, redovisning och skatt. Avdelningen ansvarar även för koncernens likviditet, finansiering, kapital och för koncernens samlade riskhantering av finansiella risker, likviditetsrisker och försäkringsrisker. För en utförlig beskrivning av denna riskhantering hänvisas till not K2 på sidorna 103-142. Chefen för Group Finance, Handelsbankens CFO, rapporterar till verkställande direktören samt rapporterar på verkställande direktörens uppdrag fortlopande till styrelsens revisionsutskott, riskutskott samt om marknadsrisker, likviditet, upplåning och kapital till styrelsen i sin helhet.

16. GROUP LEGAL

Group Legal ansvarar för juridiska frågor i koncernen och tillhandahåller juridisk rådgivning till andra enheter. Avdelningen tillhandahåller sekretariat till bankens styrelse.

17. GROUP COMPLIANCE

Compliancefunktionens huvudansvar är att aktivt verka för god regelefterlevnad inom koncernen och för att Handelsbankens låga risktolerans gällande bristande regelefterlevnad uppfylls. Compliancefunktionen hanterar även myndighetskontakter relaterade till tillsynsärenden. Funktionen ska ge råd och stöd kring regelefterlevnad till koncernens personal, verkställande direktör och styrelse samt löpande informera berörda enheter om de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad.

Härutöver ska funktionen informera och utbilda berörda personer om nya eller ändrade regler. Compliancefunktionen ska också identifiera vilka risker som finns för att koncernen inte fullgör sina förpliktelser enligt förordningar, lagar och andra regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten. Den ska också kontrollera och följa upp att dessa risker hanteras av berörda enheter samt avge rapporter enligt fastställda rutiner.

Koncernen har en compliancechef som är direkt underställd verkställande direktören och som ansvarar för compliancefunktionen i koncernen liksom för rapportering om regelefterlevnad. Compliancefunktionen är oberoende och organisatoriskt skild från de funktioner och områden som den ska övervaka och kontrollera. Chefen för Group Compliance rapporterar regelbundet till verkställande direktören, riskutskottet och styrelsen i frågor om regel efterlevnad.

18. GROUP RISK CONTROL

Group Risk Control ansvarar för att kontrollera och rapportera koncernens alla väsentliga risker på aggregerad nivå. Ansvaret omfattar kredit- och marknadsrisker (ränte-, valutakurs-, aktiekurs- och råvaruprisrisker), operativa risker, likviditetsrisker, försäkringsrisker och risker förenade med koncernens ersättningsystem. Group Risk Control rapporterar löpande till verkställande direktören och regelbundet till riskutskottet, ersättningsutskottet och styrelsen. Group Risk Control är direkt underställd verkställande direktören och agerar självständigt och oberoende av den kontrollerade verksamheten. Group Risk Control har det funktionella ansvaret för all riskkontroll i koncernen.

AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rättigheter

Handelsbanken hade vid utgången av 2020 fler än 140 000 aktieägare. De har rätt att besluta i bolagets angelägenheter på ordinarie bolagsstämma (årsstämma) eller extra bolagsstämma. I Handelsbanken finns aktier i två serier, A och B. Serie A är den helt dominerande serien och svarade vid utgången av 2020 för drygt 99,8 procent av alla utestående aktier. Aktie av serie A har en röst och aktie av serie B har en tiondels röst. Handelsbankens bolagsordning anger att ingen aktieägare vid bolagsstämma får rösta för mer än tio procent av det totala antalet röster i banken. Aktie av serie A respektive av serie B ger rätt till samma andel av vinsten.

För att en aktieägare ska kunna få ett ärende behandlat vid årsstämman måste denne komma in med en skriftlig begäran till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till stämman. När en sådan begäran ska vara styrelsen tillhanda före stämman framgår på handelsbanken.com.

På årsstämman fattar bankens aktieägare en rad beslut av stor vikt för bankens styrning. Aktieägarna fattar bland annat beslut om:

- fastställande av resultat- och balansräkning
- vinstdisposition
- ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören när det gäller det gångna verksamhetsåret
- hur många och vilka som ska sitta i bankens styrelse och vilka som ska vara bankens revisorer
- arvoden till styrelseledamöter och revisorer
- riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Därutöver fattar aktieägarna på en bolagsstämma beslut om eventuell ändring av bankens bolagsordning. Bolagsordningen är det grundläggande styrdokumentet för banken, där det bland annat framgår vilken verksamhet banken ska bedriva, gränser för aktiekapitalets storlek, aktieägarnas rätt att delta på bolagsstämma och

vilka ärenden som ska förekomma på årsstämman. Bolagsordningen anger även att antalet styrelseledamöter ska vara lägst åtta och högst 15. De väljs för ett år i taget. Handelsbankens bolagsordning innehåller inga bestämmelser rörande tillsättande och entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.

Information inför bankens bolagsstämmor publiceras på handelsbanken.com. Där finns också protokoll från tidigare bolagsstämmor både på svenska och engelska.

Aktieägare med större innehav

Två aktieägare hade vid utgången av 2020 mer än tio procent av rösterna: Stiftelsen Oktogonen med 10,3 procent och AB Industrivärden med 10,9 procent. Utförliga uppgifter om bankens största svenska aktieägare finns på sidan 37.

Årsstämman 2020

Årsstämman ägde rum den 25 mars 2020.

Drygt 1 000 aktieägare var företrädare på stämman. De representerade närmare 52 procent av alla röster i banken. På grund av rådande omständigheter med covid-19 deltog endast två av styrelsens ledamöter. Vidare deltog valberedningens ordförande Helena Stjernholm, och från de stämmovealda revisionsbolagen deltog huvudansvarig revisor Jesper Nilsson från Ernst & Young AB och huvudansvarig revisor Johan Rippe från PricewaterhouseCoopers AB. Ordförande vid stämman var advokat Sven Unger.

På stämman fattade aktieägarna beslut om bland annat följande:

- Ingen utdelning innebärande att hela det belopp som enligt balansräkningen stod till stämmans förfogande överfördes till 2020.
- Bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av högst 120 miljoner aktier i banken samt avyttring av aktier.
- Styrelsen ska bestå av nio ledamöter utan suppleanter*.
- Omval av sju styrelseledamöter och nyval av två styrelseledamöter, Arja Taaveniku och Ulf Riese, för tiden intill slutet av nästa årsstämma.
- Val av Pär Boman till ordförande i styrelsen.
- Arvoden ska betalas till styrelsens ledamöter med 3 400 000 kronor till styrelsens ordförande, 970 000 kronor till vice ordföranden och 690 000 kronor till övriga ledamöter. Ersättning för utskottsarbete ska betalas till varje ledamot i kreditkommittén med 400 000 kronor, i ersättningsutskottet med 140 000 kronor, i riskutskottet med 400 000 kronor och i revisionsutskottet med 400 000 kronor. För riskutskottet beslutades att arvudet till

utskottets ordförande ska vara 450 000 kronor och för revisionsutskottet beslutades att arvudet till utskottets ordförande ska vara 500 000 kronor. Styrelseledamöter som är anställda i Handelsbanken ska inte erhålla något arvode.

- Till revisorer valdes Ernst & Young AB (omval) och PricewaterhouseCoopers AB (omval) för tiden intill slutet av den årsstämma som ska hållas 2021.

Vidare beslutade aktieägarna på stämman att fastställa de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som styrelsen föreslagit, vilka presenteras på sidan 77 "Ersättningsprinciper i Handelsbanken".

Revisorer

Jesper Nilsson har varit auktoriserad revisor sedan 2007 och är huvudansvarig revisor för Ernst & Young AB i Handelsbanken och ordförande i Handelsbankens revisorskollegium. Han är även revisor i bland annat Intrum, Creades och Alecia. Jesper Nilsson är född 1964.

Johan Rippe har varit auktoriserad revisor sedan 1999 och är huvudansvarig revisor för PricewaterhouseCoopers AB i Handelsbanken. Han är även revisor i bland annat Stena, Getinge och SKF och därtill styrelseledamot i PwCs svenska verksamhet. Johan Rippe är född 1968.

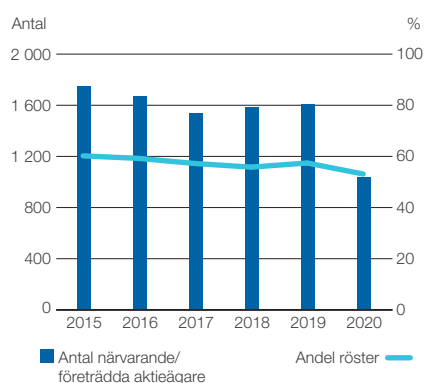
VALBEREDNING

På årsstämman 2010 beslutade aktieägarna att fastställa en instruktion för hur valberedningen ska utses. Enligt beslutet ska instruktionen gälla till dess den ändras av en senare årsstämma. Av instruktionen framgår bland annat att valberedningen ska bestå av fem ledamöter: styrelsens ordförande och en representant för var och en av de fyra största ägarna i banken den 31 augusti året före det år som årsstämman hålls.

I valberedningen ska det dock inte ingå någon representant för företag som utgör en betydande konkurrent inom något av bankens huvudområden. Det är styrelseordförandens uppgift att kontakta de största ägarna för att dessa ska utse varsin representant att tillsammans med ordföranden utgöra valberedning. 2021 års valberedning presenteras i tabellen nedan.

Representant	Ägare	Röstandel i % per den 31 aug 2020
Helena Stjernholm, ordförande	Industrivärden	10,6
Maria Sjöstedt	Stiftelsen Oktogonen	10,3
Mats Guldbrand	Ägargruppen Lundberg	3,8
Carina Silberg	Alecta	1,2
Pär Boman, styrelseordförande		

Närvaro på årsstämman 2015–2020

* I syfte att undvika en intressekonflikt, valde Lise Kaas i oktober 2020 att lämna styrelsen, vilken därefter har bestått av åtta ledamöter.

Uppgifter om valberedningens sammansättning har funnits tillgängliga på handelsbanken.com sedan den 18 september 2020.

Valberedningens uppgift är att inför årsstämman den 24 mars 2021 lämna förslag på val av ordförande under årsstämman, förslag på ordförande och övriga ledamöter i styrelsen, styrelsearvode till ordföranden och övriga ledamöter samt ersättning för utskottsarbete. Vidare har Handelsbankens styrelse beslutat att förslag om val av och arvode till revisorer ska lämnas av valberedningen.

Rekryterings- och mångfaldsarbete

Valberedningen tar i sitt arbete hänsyn till frågor om mångfald, inklusive könsfördelning, i styrelsen. Handelsbankens styrelse har antagit en policy för främjande av mångfald i styrelsen. Policyn stadgar att för att främja oberoende åsikter och ett kritiskt ifrågasättande är det eftersträvarsvårt att styrelsen präglas av en tillräcklig mångfald vad gäller ålder, kön, geografiskt ursprung samt utbildnings- och yrkesbakgrund. Andelen kvinnor i bankens styrelse uppgår till 37,5 procent av de stämموvalda ledamöterna och andelen ledamöter av annan nationalitet än där Handelsbanken har sitt säte uppgår till 12,5 procent. Till grund för sitt förslag till årsstämman lägger valberedningen även den utvärdering av styrelsen som styrelsens ordförande ombesörjer.

STYRELSE

Sedan aktieägarna på årsstämman 2020 utsett Pär Boman till styrelsens ordförande, utsågs Fredrik Lundberg till vice ordförande på det konstituerande styrelsesammanträdet i anslutning till årsstämman. Styrelsen utsåg samtidigt ledamöter i kreditkommittén, revisionsutskottet, riskutskottet och ersättningsutskottet. Uppgifter om styrelsen lämnas på sidorna 80-82.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen har under perioden från årsstämman till oktober 2020 bestått av nio stämموvalda ledamöter och därefter av åtta ledamöter. Vid styrelseval föreslår valberedningen ledamöterna. Från och med dagen för årsstämman 2020 ingår därutöver i styrelsen två ledamöter och två suppleanter som är arbetstagarrepresentanter i enlighet med tillämplig lagstiftning.

Styrelsens ledamöter har en bred och omfattande erfarenhet från näringslivet. Flera av ledamöterna är eller har varit verkställande direktörer i större företag och flertalet har uppdrag som ledamöter i styrelser för större företag. Se även sidorna 80-82. Flera ledamöter har arbetat i bankens styrelse under lång tid och är väl förtrogna med bankens verksamheter. Valberedningens förslag, inklusive dess motiveringar, från tidigare årsstämmor finns tillgängliga på handelsbanken.com.

Styrelseledamöternas oberoende

Svensk kod för bolagsstyrning innehåller bestämmelser om att majoriteten av de bolagsstämموvalda ledamöterna ska vara oberoende i förhållande till banken och bankledningen, samt att minst två av de oberoende ledamöterna ska vara oberoende även i förhållande till aktieägare som kontrollerar tio procent eller mer av aktier eller röster i banken. Styrelsens sammansättning uppfyller kraven på oberoende enligt koden.

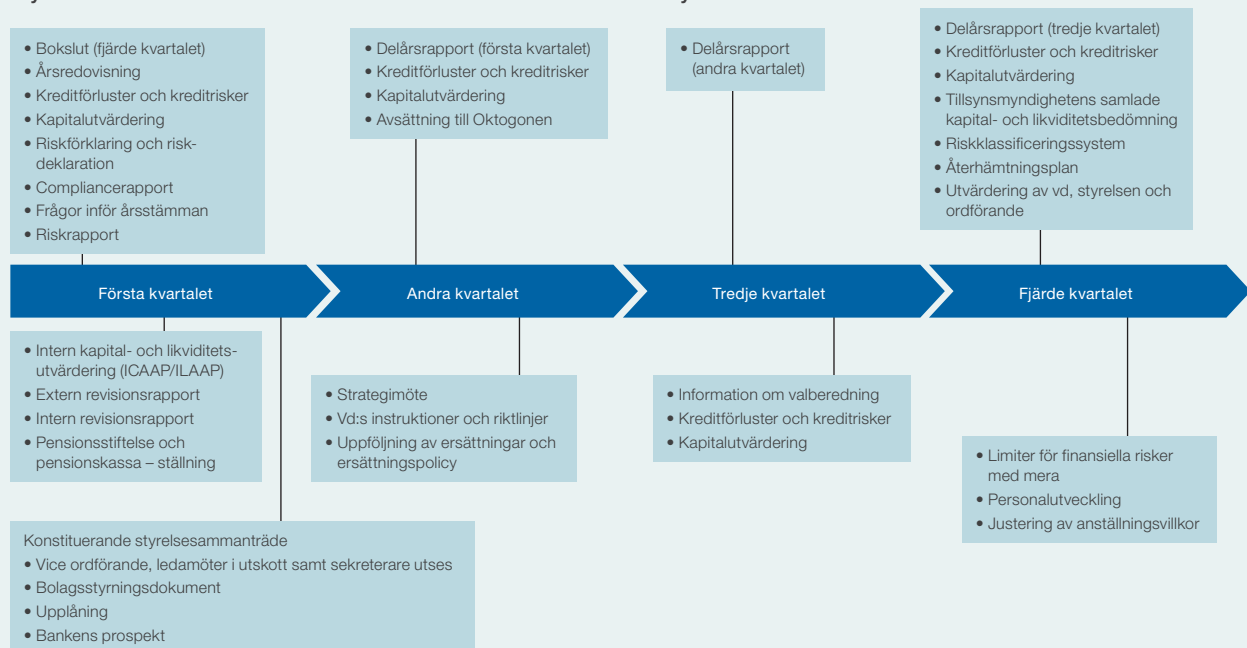
Styrelsearbetets grunder

De grundläggande bestämmelserna om uppgiftsfördelningen mellan styrelse, styrelsens utskott, ordförande, verkställande direktör och Group Audit kommer till uttryck i styrelsens arbetsordning samt i styrelsens instruktioner till verkställande direktören och till chefen för Group Audit.

Styrelseordförande

Av styrelsens arbetsordning framgår bland annat att ordföranden ska se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina skyldigheter. I detta ligger att organisera och leda styrelsens arbete samt att skapa bästa möjliga förutsättningar för dess arbete. Dessutom ska ordföranden se till att styrelsens ledamöter löpande uppdaterar och fördjupar sina

Styrelsens arbete 2020¹ – återkommande större ärenden vid ordinarie styrelsemöten²

¹ Utskottens arbeten är ej redovisade i bilden.

² Vid styrelsens möten behandlas regelmässigt utnyttjande av marknadsrisklimit, likviditet och upplåning samt affärsläget.

kunskaper om bankens verksamhet och att nya ledamöter får lämplig introduktion och utbildning. Ordföranden ska stå till förfogande som rådgivare och diskussionspartner till verkställande direktören, men också bereda styrelsens utvärdering av verkställande direktörens arbete.

Till ordförandens uppgifter hör också att vara ordförande i kreditkommittén, ersättningsutskottet och UK-kommittén samt att vara ledamot i revisionsutskottet och riskutskottet. Därutöver är det ordförandens uppgift att se till att styrelsens arbete utvärderas varje år. Styrelseutvärderingen 2020 har skett genom en enkät och genom samtal mellan ordföranden och varje ledamot. Ordföranden har informerat styrelsen om utfallet av utvärderingen och lett en diskussion om det i styrelsen. Han har även informerat valberedningen om styrelseutvärderingen. Ordföranden ansvarar för kontakterna med de större ägarna i ägarfrågor.

I styrelsen förekommer i övrigt ingen annan regelbunden arbetsfördelning än vad som följer av arbetet i styrelsens utskott.

Styrelsens arbete 2020

Styrelsen har under året haft 13 möten inklusive ett längre strategimöte.

Bilden på sidan 71 visar en översikt av styrelsens arbete 2020 med återkommande större ärenden vid ordinarie styrelsemöten. Därutöver rapporteras vad som förekommit på ersättnings-, risk- respektive revisionsutskottens möten på det styrelsesammanträde som följer närmast efter respektive utskottssammanträde.

Utskotts- och kommittéarbete

Kreditkommittén

Kreditkommittén hade sju ledamöter; styrelsens ordförande (Pär Boman, som även är ordförande i kommittén), vice ordförande (Fredrik Lundberg), ordföranden i revisionsutskottet (Jon Fredrik Baksas), verkställande direktören (Carina Åkerström), chefen för Group Credits (Per Beckman) samt två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Hans Biörck och Ulf Riese).

Kreditkommittén sammanträder i regel en gång i månaden för beslut i kreditärenden över en viss limitnivå och som inte på grund av ärendets betydelse eller lagkrav ska avgöras av styrelsen i sin helhet. Chefer för regionbankerna och chefen för Handelsbanken International har under 2020 föredragit ärenden från de egna enheterna i kreditkommittén, och deltagit som åhörare till övriga ärenden, i syfte att få en god bild av styrelsens syn på risk. Kreditärenden som beslutas av styrelsen i sin helhet föredras av chefen för Group Credits. Kreditinstruktionen medger att verkställande direktören och chefen för Group Credits fattar beslut i kreditärenden mellan kreditkommitténs möten om dröjsmål med beslut skulle innebära en olägenhet för banken eller kredittagaren.

Kreditkommittén har under 2020 haft elva möten.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman) och tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jon Fredrik Baksas, Lise Kaae (till och med september 2020) och Ulf Riese). De senare är oberoende i förhållande till större ägare respektive i förhållande till banken och bankledningen utom Ulf Riese såsom tidigare anställd. Jon Fredrik Baksas utsågs till utskottets ordförande.

Revisionsutskottet har under 2020 haft sex möten.

Riskutskottet

Riskutskottet bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman) och fyra av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jon Fredrik Baksas, Kerstin Hessius, Lise Kaae (till och med september 2020) och Ulf Riese). De senare är oberoende i förhållande till större ägare respektive i förhållande till banken och bankledningen utom Ulf Riese såsom tidigare anställd. Kerstin Hessius utsågs till utskottets ordförande.

Riskutskottet har under 2020 haft sju möten.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Pär Boman, som även är ordförande i utskottet) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jon Fredrik Baksas och Hans Biörck), vilka är oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större ägare.

Ersättningsutskottet har under 2020 haft sju möten.

UK-kommittén

UK-kommittén inrättades i december 2020 och bestod av styrelsen ordförande (Pär Boman), verkställande direktören (Carina Åkerström), chefen för Group Finance (Carl Cederschiöld) och en av styrelsen utsedd styrelseledamot (Ulf Riese).

UK-kommittén har under 2020 haft ett möte.

Sammanställning styrelsens utskott

Utskott / Kommitté	Ledamöter	Uppgifter	Övriga frågor i fokus 2020
Revisionsutskottet	Jon Fredrik Baksaas (ordförande) Pär Boman Ulf Riese Lise Kaae (till och med september 2020)	Revisionsutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande: - övervaka den finansiella rapporteringen samt effektiviteten i bankens interna kontroll, internrevision och riskhantering av finansiell rapportering - lämna rekommendationer och förslag om den finansiella rapporteringen - bereda styrelsens beslut om en revisionsplan för Group Audits arbete och beakta rapporter från Group Audit - ha regelbunden kontakt med externrevisorerna som rapporterar till utskottet avseende viktiga omständigheter som framkommit vid den lagstadgade revisionen - hålla sig informerad om revisionen av årsredovisning och koncernredovisning och om Revisorsinspektionens kvalitetskontroll - biträda valberedningen i fråga om förslag till revisor och därvid lämna en rekommendation om val av revisorer - informera styrelsen om resultatet av revisionen och om på vilket sätt revisionen bidrog till den finansiella rapporteringens tillförlitlighet - granska och övervaka de externa revisorernas opartiskhet och självständighet och då särskilt uppmärksamma om revisor tillhandahåller bolaget andra tjänster än revision. Alla delårsrapporter och bokslutskommunikéer går igenom av revisionsutskottet. Föredragande är verkställande direktören, CFO, chefen för Group Audit samt huvudansvariga från de revisionsbolag som årsstämman utsett till revisorer. Utskottets ledamöter har även möjlighet att ställa frågor till chefen för Group Audit och externrevisorer utan närvaro av bankledningen. Styrelsens rapport om internkontroll av den finansiella rapporteringen finns på sidan 79.	Revisionsutskottet har under året ägnat sig åt sedvanligt arbete kring finansiell rapportering, revision med mera. I detta sammanhang har utskottet även haft anledning att diskutera covid-19-pandemin och dess effekter på bankens verksamhet.
Riskutskottet	Kerstin Hessius (ordförande) Pär Boman Jon Fredrik Baksaas Ulf Riese Lise Kaae (till och med september 2020)	Riskutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande: - behandla rapporter från och föredragningar av cheferna för Group Risk Control och Group Compliance - bereda styrelsens beslut om fastställande av den interna kapital- och likviditetsutvärderingen - behandla validering och utvärdering av det interna riskklassificeringssystemet - bereda styrelsens beslut om risktolerans och riskstrategi - behandla utvärdering av de riskberäkningsmetoder som används för limitering av finansiella risker, beräkning av kapitalkrav och beräkning av ekonomiskt kapital - bereda styrelsens beslut om fastställande av Handelsbankens återhämtningsplan. Chefen för Group Risk Control, tillika bankens CRO, och chefen för Group Compliance föredrar själva sina rapporter för riskutskottet. Utskottets ledamöter har även möjlighet att ställa frågor till CRO och chefen för Group Compliance utan närvaro av bankledningen. Närvarande vid riskutskottets möten är även bankens verkställande direktör, CFO, chefen för Group Credits och chefen för Group Legal. Ramverk för kontroll beskrivs på sidan 74.	Under året har riskutskottet återkommande behandlat frågor om risktolerans, bland annat avseende kredit-, motparts- och likviditetsrisk. Därutöver har utskottet diskuterat risk- och compliancefrågor rörande bland annat it-säkerhet och arbete mot penningtvätt. Utskottet har även diskuterat effekter av covid-19-pandemin.
Ersättningsutskottet	Pär Boman (ordförande) Jon Fredrik Baksaas Hans Biörck	Bland ersättningsutskottets uppgifter ingår att göra en oberoende bedömning av bankens ersättningspolicy och ersättningssystem. Vidare bereder ersättningsutskottet bland annat ersättningsärenden som ska beslutas av styrelsen och årsstämman. Sedan aktieägarna på årsstämman beslutat om riktlinjer för ersättningsvillkor till ledande befattningshavare, beslutar styrelsen om ersättning till dessa och cheferna för kontrollfunktioner som utgörs av Group Audit, Group Risk Control samt Group Compliance. Ersättningsutskottet utvärderar årligen riktlinjerna samt ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i Handelsbanken i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning. Ett uttalande om detta från utskottet publiceras på handelsbanken.com före årsstämman. Styrelsens Ersättningsrapport finns tillgänglig på handelsbanken.com.	Ersättningsutskottet har ägnat sig åt sedvanligt arbete rörande ersättningsfrågor. Därutöver har utskottet behandlat flera ärenden om tillsättningar av högre chefer. Utskottet har även berett förslag till ändrade regler kring Oktogonensystemet.
UK-kommittén	Pär Boman (ordförande) Carina Åkerström Carl Cederschiöld Ulf Riese	Kommittén för den brittiska verksamheten mottar kvartalsvis information om den brittiska verksamhetens utveckling och ställning, samt årligen information om affärsplan för den brittiska verksamheten, med mera.	UK-kommittén inrättades i december 2020.

BANKENS LEDNING

Verkställande direktör

Carina Åkerström är verkställande direktör sedan mars 2019. Hon är född 1962, har en jur. kand. och har arbetat i Handelsbanken sedan 1986. År 2008 inträdde Carina Åkerström i koncernledningen då hon utsågs till vice verkställande direktör och chef för Regionbanken Östra Sverige. År 2010 utsågs hon till chef för Regionbanken Stockholm. Carina Åkerström utsågs till ställföreträdande koncernchef 2016 samtidigt som hon behöll sitt ansvar som chef för Regionbanken Stockholm. Carina Åkerström har inga väsentliga uppdrag utanför Handelsbanken, förutom som vice ordförande i Svenska Bankförbundet samt styrelseledamot i World Childhood Foundation. Eget och närståendes innehav av aktier i banken uppgår till 18 000 aktier samt 32 856 aktier indirekt i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen. Varken verkställande direktören eller hennes närstående har några väsentliga aktieinnehav, eller andra delägarskap, i bolag som banken har betydande affärsförbindelser med.

Koncernledning

I Handelsbankens koncernledning ingår förutom verkställande direktören även CFO och cheferna för Group IT, Group Credits, Group Legal, Group HR, Group Communication and Sustainability och Capital Markets. Cheferna för Handelsbanken Digital och Svensk kontorsrörelse är adjungerade till koncernledningen. Koncernledningen är ett forum för att behandla koncernövergripande frågor och övriga frågor av stor vikt ur ett koncernperspektiv. Inför beslut i sådana frågor sker regelmässigt behandling i koncernledningen.

Beslutsfattande

Ansvar och befogenheter i Handelsbanken har i stor utsträckning tilldelats enskilda befattningshavare, snarare än grupper och kommittéer. Dock förekommer kollektiva beslut i sådana kreditbeslut som fattas i kreditkommittéer och regionbanksstyrelser. Vid sådana beslut krävs dessutom enighet hos ledamöterna.

Risk Forum

I Handelsbanken finns Risk Forum, som är ett forum för uppföljning av riskhantering inom olika områden samt fördjupade diskussioner kring bankens övergripande risksituation inför styrelsens möten. I Risk Forum ingår förutom verkställande direktören bland annat CFO och cheferna för Group Risk Control, Group Compliance, Group Governance och Group Legal.

Verksamhetsstruktur

Handelsbanken arbetar sedan lång tid med en decentraliserad modell, där så gott som alla viktiga

affärsbeslut fattas på de lokala bankkontoren, nära kunden. Verksamheten bedrivs i stor utsträckning i moderbolaget, men även i dotterbolag.

Kontorsrörelsen

Under 2020 togs beslut att organisera kontorsrörelsen i Sverige länsvis, samordnad i en landorganisation. Kontorsrörelsen i övriga hemmarknader är geografiskt organiserad i regionbanker; fem i Storbritannien och en i respektive Danmark, Finland, Nederländerna och Norge. Varje regionbank leds av en chef. Regionbankerna i Storbritannien samordnas under chefen för Storbritannien (Handelsbanken UK). Sedan december 2018 är den brittiska verksamheten organiserad i ett dotterbolag; Handelsbanken plc.

I Danmark, Finland, Norge och Nederländerna är chefen för respektive regionbank även landschef. Dessa, jämte chefen för verksamheten i Storbritannien och landscheferna inom den internationella verksamheten utanför hemmarknaderna, ansvarar gentemot myndigheterna i respektive land för all verksamhet banken och dess dotterbolag bedriver i landet.

RAMVERK FÖR KONTROLL

Verksamhetens interna kontroll

Ansaret för intern kontroll har delegerats från verkställande direktören till chefer som är direkt underställda verkställande direktören, vilka ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive enheter. Dessa chefer har i sin tur delegerat ansvaret för internkontrollen till chefer som är underställda dem. Ansvaret innebär att det ska finnas ändamålsenliga instruktioner och rutiner för verksamheten och att efterlevnaden av dessa rutiner ska följas upp regelbundet. Ansvaret för den interna kontrollen och regel efterlevnaden är således en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i banken.

Group Compliance

Regelefterlevnad är ett ansvar för alla i koncernen. Åtgärder för att trygga regelefterlevnaden är en del av den interna kontrollen och ansvar för att säkerställa regelefterlevnad åvilar därför såväl funktionsansvariga, produktansvariga som chefer och medarbetare i Handelsbanken. Funktionen för regelefterlevnad identifierar, mäter, analyserar och rapporterar om regelefterlevnaden inom koncernen. Här ingår också att kontrollera och bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten avseende de rutiner och åtgärder som vidtagits för att minimera risken för att tillämpliga regler inte följs. En annan viktig uppgift är att ge råd och stöd, inte minst vid implementering av nya eller ändrade regelverk eller vid förändringar i koncernens produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system, verksamhet och organisation. Den centrala avdelningen för regelefterlevnad (Group Compliance) övervakar också risknivån i förhål-

lande till den av centralstyrelsen definierade risktoleransen och ansvarar för koncernens myndighetskontakter såvitt avser tillsyn av koncernens verksamhet.

Group Compliance är en oberoende enhet med det funktionella ansvaret för compliancefrågor i koncernen.

Chefen för Group Compliance utses av centralstyrelsen och rapporterar varje kvartal direkt till verkställande direktören om regel efterlevnaden i koncernen. Kvartalsvis rapporterar chefen för Group Compliance direkt till styrelsens riskutskott samt till styrelsen i sin helhet om regelefterlevnaden i koncernen. Dessutom rapporteras väsentliga iakttagelser löpande till verkställande direktören.

Group Risk Control

Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för att riskerna hanteras.

Group Risk Control identifierar, mäter, analyserar och rapporterar koncernens alla väsentliga risker. Här ingår att övervaka och kontrollera koncernens riskhantering och bedöma ändamålsenligheten och effektiviteten hos Handelsbankens ramverk för riskhantering. Group Risk Control övervakar också att riskerna och riskhanteringen lever upp till bankens riskstrategi och ligger inom den av styrelsen fastlagda risktoleransen. Group Risk Control är en oberoende enhet med ett funktionellt ansvar för riskkontroll i koncernen inbegripet dotterbolagen.

Chefen för Group Risk Control utses av centralstyrelsen och rapporterar direkt till verkställande direktören. Chefen för Group Risk Control rapporterar regelbundet till styrelsens riskutskott och ersättningsutskott samt kvartalsvis till styrelsen i sin helhet.

En mer utförlig beskrivning av bankens riskhantering och kontroll framgår i not K2 på sidorna 103-142 samt i bankens Pelare 3-rapport.

Group Audit

Group Audit, som är styrelsens kontrollorgan, består av cirka 100 medarbetare. Chefen för Group Audit utses av och rapporterar till styrelsen.

Group Audit har i uppdrag att självständigt och oberoende granska koncernens verksamhet och redovisning. I granskningen ingår att utvärdera och verifiera bankens processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Uppdraget grundas på en av styrelsen fastställd policy och utförs utifrån en riskbaserad metodik i enlighet med internationellt accepterade normer utgivna av IIA (Institute of Internal Auditors). Planerade revisionsuppgifter dokumenteras varje år i en revisionsplan som fastställs av styrelsen. Slutsatsen av Group Audits granskning, de åtgärder som ska vidtas och statusen för

dessas, avrapporteras regelbundet till revisionsutskottet och varje år till styrelsen i sin helhet. Chefen för Group Audit ingår också i kretsen av mottagare för Handelsbankens särskilda system för visselblåsare.

Group Audit är regelbundet föremål för oberoende extern kvalitetsutvärdering. Därutöver gör bankens externa revisorer årligen en kvalitetsutvärdering av Group Audits arbete.

POLICYDOKUMENT

Nedan sammanfattas i korthet ett urval av de policydokument som styrelsen i Handelsbanken beslutat om, och som är ikraft vid utgivningen av denna årsredovisning.

Kreditpolicy

Kreditpolicyen beskriver bankens risktolerans och riskstrategi och gäller för hela koncernen. Handelsbanken har en låg risktolerans för kreditrisker och strävar efter att den historiskt låga kreditförlustnivån jämfört med andra banker ska bestå.

Policy för riskkontroll

Handelsbanken ska ha en riskkontroll som är oberoende i förhållande till de funktioner som ska kontrolleras. Riskkontroll ska utövas beträffande alla väsentliga risker i Handelsbanken, dock med undantag för regelefterlevnadsrisker som kontrolleras av Group Compliance. Riskkontrollen ska dels kontrollera att alla väsentliga risker som koncernen exponeras för, eller kan förväntas komma att exponeras för, identifieras och hanteras av berörda funktioner, dels övervaka och kontrollera koncernens riskhantering och härvid identifiera risker som uppstår på grund av brister i riskhanteringen. Riskkontrollen ska även kontrollera att varje affärsenhet övervakar samtliga för affärsenheten väsentliga risker på ett effektivt sätt. Den centrala riskkontrollen, benämnd Group Risk Control, är direkt underställd verkställande direktören. Riskkontrollen är oberoende och organisatoriskt skild från de funktioner och områden som den ska övervaka och kontrollera.

Policy för operativa risker

Handelsbanken har låg tolerans för operativa risker och ska så långt som möjligt sträva efter att förebygga dessa risker och reducera förlusterna på detta område. Operativa risker är risker för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Ansvar för operativa risker är en integrerad del i chefsansvaret i hela koncernen.

Kapitalpolicy

Syftet med kapitalpolicyen är att säkerställa att koncernens kapitalförsörjning är betryggande.

Koncernen ska vid var tid vara väl kapitaliserad i förhållande till riskerna, uppfylla av styrelsen fastställda mål och av tillsynsmyndigheter fastställda kapitalkrav även i situationer av finansiell stress (se även not K2 på sidorna 103-142). Handelsbankens kapitalsituation ska också stödja en fortsatt hög rating hos de viktigaste ratinginstituten.

Finanspolicy

Styrelsen fastställer genom policyen de ramar inom vilka finansverksamheten i Handelsbanken ska bedrivas. I detta ingår att övergripande fastställa mätmetoder för finansiella risker. Med finansiella risker avses marknadsrisker och likviditetsrisker. Marknadsriskerna delas i sin tur i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvaruprisrisker.

Finansiella risker ska endast förekomma som ett naturligt led i kundaffärer, i samband med Handelsbankens finansiering och likviditetshandlingar och i dess roll som market maker. Koncernens finansiering och likviditetshandlingar ska säkerställa att Handelsbanken kan infria sina betalningsförpliktelser på kort och lång sikt. Koncernens upplåning ska vara väl diversifierad när det gäller marknad, valuta och löptid. Handelsbanken ska ha en tillräcklig likviditetsreserv för att under fastställda tidsperioder kunna fortsätta sin rörelse utan nyupplåning på de finansiella marknaderna. Detta ska gälla även under stressade förhållanden.

Informationspolicy

Handelsbankens information ska vara korrekt, saklig och lättbegriplig. Den ska präglas av respekt för mottagaren och lämnas i rätt tid och på rätt sätt. Informationen ska bidra till att stärka Handelsbankens varumärke och förtroende hos kunder, kapitalmarknaden och samhället i övrigt. Den information som lämnas till kapitalmarknaden ska vara korrekt, relevant, tydlig, aktuell och tillförlitlig samt i övrigt i enlighet med börsens regler. Offentliggörande av information ska ske så snart som möjligt och samtidigt till börsen, investerare, analytiker, nyhetsbyråer och övriga medier. Vid presskonferenser och dylikt ska normalt media och analytiker delta samtidigt.

Policy för hållbarhet

Handelsbanken ska integrera finansiell, social och miljömässig hållbarhet i hela sin verksamhet. Handelsbanken ska värna mänskliga rättigheter och arbetstagares rättigheter och inte medverka till överträdelser av dessa. Jämställdhet, mångfald och inkluderande kultur ska vara en del av Handelsbankens grundläggande värderingar och banken ska genom en finansiellt sund och hållbar verksamhet sträva efter att minimera negativ påverkan på miljö och klimat. Handelsbanken ska inte heller acceptera

korruption, penningtvätt eller finansiering av terrorism och intressekonflikter ska hanteras.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy för etik

Anställda i Handelsbanken ska uppträda så att förtroendet för Handelsbanken upprätthålls. All verksamhet i koncernen ska präglas av hög etisk standard. Ekonomisk rådgivning ska utgå från kundens behov. Vid tvekan om vad som är etiskt godtagbart ska frågan diskuteras med närmaste chef. Diskriminering på grund av exempelvis kön eller religion får inte förekomma. Policyen för etik beskriver också hur anställda som misstänker oegentligheter eller andra missförhållanden ska agera. Som komplement till rapporteringsvägarna compliance och internrevision, har Handelsbanken ett etablerat visselblåsarsystem, där det går att vara anonym med sin anmälan.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy för hantering av intressekonflikter

Intressekonflikter är en naturlig del i en affärsdrivande verksamhet vilket innebär att denna typ av konflikter kan uppkomma inom koncernens verksamhetsområden. Det åligger varje enhetschef att löpande i sin verksamhet identifiera potentiella intressekonflikter. Identifieras en intressekonflikt ska i första hand tillses att kundens intressen inte påverkas negativt. Är det inte möjligt ska kunden informeras om intressekonflikten.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy mot korruption

Bankens policy mot korruption fastslår vikten av att förebygga och aldrig acceptera korruption, samt att alltid agera vid misstanke om korruption.

Anställda i koncernen ska i all sin verksamhet i koncernen och vid utförande av andra uppdrag uppträda så att förtroendet för Handelsbanken upprätthålls. De ska därför inte medverka vid handlingar som kan innebära muta eller annan otillbörlig påverkan.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

Policy för ersättning

Handelsbanken har en långsiktig syn på medarbetarnas anställning. Ersättningar ska vara marknadsanpassade och möjliggöra för Handelsbanken att attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare, samt att säkerställa god chefsförsörjning, och därmed bidra till att uppnå Handelsbankens företagsmål.

Handelsbanken har generellt en låg risktolerans. Detta avspeglas i synen på ersättningar. Handelsbanken anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet och ska därför tillämpas som huvudregel. Den fasta ersättningen består huvudsakligen av grundlön, sedvanliga löneförmåner och pension.

Avsättning till det kollektiva resultatandelssystemet Oktogonen klassificeras som rörlig ersättning. Avsättning baseras på att lönsamhetsmålet kopplade till Handelsbankens företagsmål är uppfyllda och styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling.

Prestationsbaserad rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet och erbjuds inte till medarbetare som i sin yrkesutövning har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil.

Ersättningar i Handelsbanken fastställs huvudsakligen lokalt i enlighet med bankens decentraliserade arbetssätt och baseras på i förväg uppställda lönegrundande faktorer.

Handelsbanken är i vissa länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor och pensionsvillkor. Policyn har inte någon inverkan på rättigheter och skyldigheter enligt kollektivavtal och påverkar inte skyldigheter enligt tillämplig avtals- och arbetsrätt.

Group HR tillser att ersättningar i Handelsbanken tillämpas i enlighet med interna och externa regler. De oberoende kontrollfunktionerna övervakar och analyserar ersättningssystemet, och rapporterar väsentliga risker och brister till styrelsens ersättningsutskott och riskutskott.

En mer utförlig beskrivning av ersättningsprinciper i Handelsbanken finns på sidan 77 och detaljerade upplysningar om ersättningar i not K8 på sidorna 146–147.

Policy för lämplighetsbedömning

Lämplighetsbedömningar vid val av ledamöter till styrelsen, verkställande direktör, styrelseledamöter till bankens dotterbolag, chef Group Audit, och inför beslut om tillsättning av befattningshavare som rapporterar direkt till verkställande direktören och chefen för Group Audit, utförs av personalfunktionen.

Policy för den interna revisionsverksamheten

Group Audit ska utvärdera koncernens effektivitet och ändamålsenlighet i processer för riskhantering, intern styrning och kontroll. Revisionen ska självständigt och oberoende granska koncernens verksamhet, redovisning och styrningsprocess, att väsentliga risker identifieras och hanteras tillfredsställande och att väsentlig finansiell information är tillförlitlig, korrekt och lämnas i tid. Group Audit är direkt underställd styrelsen och rapporterar till styrelsen och dess revisionsutskott samt till verkställande direktören.

Policy för hantering och rapportering av händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse ska rapporteras till Finansinspektionen. Här avses händelser som kan äventyra moderbolagets eller ett dotterbolags stabilitet eller skyddet för kunders tillgångar.

Policy för bankens utnyttjande av externrevisorernas tjänster

Anlitande av bankens valda revisorer för andra tjänster än revision ska undvikas när så kan ske utan olägenhet. Beslut om detta fattas av chefen för Group Audit eller, vid mer omfattande arbete, av styrelsens revisionsutskott. Denna policy beslutas av styrelsens revisionsutskott på uppdrag av styrelsen.

Policy för regelefterlevnad

Med regelefterlevnad menas efterlevnad av förordningar, lagar, myndigheters föreskrifter och allmänna råd, interna regler och god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten som bedrivs inom Handelsbankenkoncernen. Handelsbanken har låg tolerans för de risker som är förknippade med bristande regelefterlevnad (compliancerisker) och ska så långt som möjligt förebygga dessa. Huvudansvaret för funktionen för regelefterlevnad (Compliance) är att aktivt verka för god regelefterlevnad och att Handelsbankens låga tolerans för compliancerisker uppfylls. Det innefattar såväl råd och stöd som övervakning och kontroll av regelefterlevnaden inom koncernen. Chefen för Group Compliance är direkt underställd verkställande direktören och rapporterar till denne samt till styrelsen och dess riskutskott. Compliancefunktionen är oberoende och organisatoriskt skild från de funktioner och områden som den ska övervaka och kontrollera.

Policy för klagomålshantering

Ett klagomål ska tas på stort allvar och betraktas som en möjlighet att rätta till fel eller missförstånd. Kunden ska bemötas med respekt och förståelse, oavsett omfattningen av engagemanget med koncernen. Målet med Handelsbankens klagomålshantering är att den som framför ett klagomål ska vara mycket nöjd med bankens hantering av klagomålet.

Policy för anställdas affärer i finansiella instrument i Handelsbankenkoncernen

Denna policy är vägledande för affärer i finansiella instrument som genomförs av anställda och uppdragstagare (andra än styrelseledamöter) i Handelsbankenkoncernen. Policyn gäller oavsett om affärerna görs för egen eller närståendes räkning, eller för kunds eller för bankens räkning. Policyn ska tillämpas av samtliga bolag och enheter i koncernen med de justeringar och tillägg som behövs på grund av lagar eller andra föreskrifter och etablerad marknadspraxis.

Grundläggande regler är att anställda och uppdragstagare i Handelsbankenkoncernen inte får göra affärer i finansiella instrument, eller rekommendera eller förmå någon annan att göra sådana affärer, som innebär insiderhandel

eller marknadsmanipulation. Anställda och uppdragstagare som har tillgång till insiderinformation får inte röja den.

Redovisningspolicy

Redovisningspolicyn tillämpas på Handelsbankens redovisningsfunktion. Koncernredovisningen upprättas i enlighet med IFRS, såsom de har antagits av EU, med de tillägg som följer av lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Moderbolagets årsredovisning upprättas i enlighet med ÅRKL och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd. Utländska verksamheter ska, utöver att följa koncernens regler, även upprätta bokföring i enlighet med det regelverk som är tillämpligt i det land där de är bokföringsskyldiga.

Policy för produkter och tjänster

Handelsbankenkoncernens sortiment av produkter ska vara av hög kvalitet. Detta innebär att produkternas funktion, och dess kostnader och risker, ska tillgodose kundernas behov, egenskaper och mål samt presenteras på ett sådant sätt att kunder kan fatta väl avvägda beslut. Det ska finnas en beslutsordning för godkännande av nya och väsentliga ändringar av produkter. Innan en produkt förs ut ska det genomföras produkttester och ingen ny eller ändrad produkt får införas innan det finns resurser för att hantera de risker produkten medför. Produkterna ska ha fastställda målgrupper och strategin för distribution av produkter ska vara lämplig i förhållande till målgruppen. Produkter ska distribueras till den fastställda målgruppen. Rutiner ska finnas för att följa upp att produkten fortfarande är lämplig för den fastställda målgruppen.

Policy om åtgärder mot finansiell kriminalitet

Policyn om åtgärder mot finansiell kriminalitet är baserad på bland annat svenska lagar och föreskrifter om penningtvätt, finansiering av terrorism, brott mot internationella sanktioner, tillämpliga extraterritoriella regler (bland annat brittiska regler mot undandragande av skatt (tax evasion)) samt bedrägerier och ska tillämpas i hela Handelsbankenkoncernen. Handelsbanken ska inte medverka i affärer som de anställda inte förstår innebörden av eller transaktioner som misstänks ha en koppling till brottslig verksamhet. Koncernen utgår från god kännedom om kunden och förståelse för kundens verksamhet samt syfte och art med affärsförbindelsen. Kundkännedom ska uppnås och vidmakthållas så länge kundförhållandet består. Handelsbanken ska bevaka och följa beslut och sanktioner enligt lagen om vissa internationella sanktioner.

Policyn är tillgänglig på handelsbanken.com.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN

Bankens principer för ersättningar till anställda har legat fast under lång tid. Handelsbanken har generellt en låg risktolerans och anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet och därför ska tillämpas som huvudregel. Till bankens ledande befattningshavare och till medarbetare som fattar beslut om krediter eller limiter, eller arbetar inom bankens kontrollfunktioner, ges fast ersättning tillsammans med möjligheten till det kollektiva resultatandelssystemet Oktogonen. Detta gäller även för medarbetare som bedöms ha en väsentlig inverkan på bankens riskprofil, i banken benämnda som risktagare.

I Handelsbanken beslutar styrelsen om ersättningspolicyn. Ersättningspolicyns huvudprincip är att ersättning ska betalas som fast ersättning. Policyn medger dock att rörlig ersättning kan betalas. Styrelsen beslutar om det totala beloppets storlek.

Nedan följer en närmare beskrivning av fast och rörlig ersättning i Handelsbanken. Övriga uppgifter om ersättning som banken lämnar i enlighet med gällande föreskrifter framgår av not K8 på sidorna 145–149 samt i bankens Ersättningsrapport som återfinns på bankens hemsida. Där lämnas även uppgifter om belopp för löner, pensioner och andra förmåner samt lån till ledande befattningshavare.

Fast ersättning

Banken har en långsiktig syn på medarbetarnas anställning. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt för varje medarbetare och betalas i form av fast kontant lön, sedvanliga löneförhöjningar och pension. Lönesättningen i Handelsbanken sker lokalt.

Som huvudregel fastställs lönen lokalt i lönesamtal mellan medarbetaren och dennes chef. Denna ordning har tillämpats med stor framgång under många år och innebär att chefer på alla nivåer regelbundet deltar i löneprocessen och tar ansvar för bankens lönepolitik och den egna enhetens personalkostnadsutveckling.

Lönen baseras på i förväg kända lönegrundande faktorer: arbetets art och svårighetsgrad, kompetens, prestationsförmåga och uppnådda arbetsresultat, ledarskap och medarbetaren som bärare av bankens kultur.

Banken är i Sverige och i vissa andra länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor under anställningstiden och pensionsvillkor efter uppnådd pensionsålder. Bankens lönepolitik syftar till att bankens konkurrenskraft och lönsamhet ska utvecklas positivt och att banken ska attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt säkerställa en god chefsförsörjning. En god lönsamhets- och produktivi-

tetsutveckling i banken skapar förutsättningar för en positiv löneutveckling för bankens medarbetare.

Rörlig ersättning

Resultatandelssystemet Oktogonen omfattar samtliga anställda i Handelsbankenkoncernen. Avsättningen klassificeras som rörlig ersättning och baseras på att lönsamhetsmått kopplade till Handelsbankens företagsmål är uppfyllda och styrelsens samlade bedömning avseende bankens utveckling. Utbetalning sker i huvudsak kontant till medarbetaren alternativt till ett pensionssparande, sparplan eller som en kombination.

Prestationsbaserad rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet och i mycket begränsad omfattning, och erbjuds endast till medarbetare inom verksamheterna kapitalmarknad samt fond- och kapitalförvaltning. Prestationsbaserad rörlig ersättning inom dessa verksamheter kan endast ges till medarbetare som ingår i enheter vars resultat byggs upp av provisioner eller sådana förmedlingsaffärer som sker utan tagande av kredit-, marknads- eller likviditetsrisk för banken. Drygt 1 procent av koncernens anställda har möjlighet att erhålla prestationsbaserad rörlig ersättning. Totalt avsatt belopp för prestationsbaserad rörlig ersättning under ett år till medarbetare i Handelsbankenkoncernen får inte överstiga 0,4 procent av bankens kärnpriärkapital. För 2020 avsattes totalt 55 miljoner kronor till prestationsbaserad rörlig ersättning, vilket motsvarar cirka 0,6 procent av den totala lönesumman och cirka 0,04 procent av bankens kärnpriärkapital. Handelsbanken följer Finansinspektionens föreskrifter om ersättningsystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag, vilka bland annat innehåller bestämmelser om utformning av och beslut om ersättningspolicy. I ersättningsutskottets beredning och bedömning av styrelsens ersättningspolicy och bankens ersättningssystem deltar såväl chefer för berörda sakområden som cheferna för Group Risk Control och Group Compliance.

Prestationsbaserad rörlig ersättning baseras på Handelsbankens lönegrundande faktorer och ska utformas så att den inte uppmuntrar till osunt risktagande. Det resultat som ligger till grund för prestationsbaserad rörlig ersättning riskjusteras och belastas med faktiska kostnader för det kapital och den likviditet som verksamheten kräver. Prestationsbaserad rörlig ersättning betalas som huvudregel endast kontant. I dotterbolag som bedriver fondverksamhet och i Handelsbanken Wealth & Asset Management Ltd (tidigare Heartwood Wealth Management Ltd) utbetalas den prestationsbaserade rörliga ersättningen helt eller delvis i fondandelar.

Huvudregeln för prestationsbaserad rörlig ersättning är att den ska vara föremål för uppskjutande med minst 40 procent i minst fyra år. Prestationsbaserad rörlig ersättning som uppgår till särskilt höga belopp skjuts upp med 60 procent. Utbetalning av och äganderätten till rörlig ersättning tillfaller den berättigade först efter utgången av uppskjutandeperioden. Uppskjuten ersättning kan bortfalla eller nedjusteras om det visar sig att förluster eller ökade risker och kostnader uppstår under uppskjutandeperioden eller i det fall utbetalning skulle bedömas oförsvarbar med hänsyn till bankens finansiella situation. Ingen medarbetare kan få en högre prestationsbaserad rörlig ersättning än 100 procent av sin fasta ersättning.

Ersättning till ledande befattningshavare

Aktieägarna beslutar på årsstämman om riktlinjer för ersättning till verkställande direktören, vice verkställande direktörer och andra ledande befattningshavare.

Styrelsen beslutar om ersättning till de befattningshavare som omfattas av årsstämmans ersättningsriktlinjer, tillsammans 10 personer (den 31 december 2020). Styrelsen beslutar också om ersättning till bland annat chefen för Group Audit.

Ledande befattningshavare i Handelsbanken är ledamöter i styrelsen, medlemmar i koncernledningen, vice verkställande direktörer samt cheferna för Group Risk Control och Group Compliance. Dessa personer utgör gruppen ledande befattningshavare enligt aktiebolagslagens definition. Ytterligare uppgifter om ledande befattningshavare finns på sidorna 146–147. Verkställande ledning enligt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 är medlemmar i koncernledningen, vice verkställande direktörer samt cheferna för Group Risk Control och Group Compliance.

Nedan anges riktlinjerna som antogs på årsstämman 25 mars 2020;

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare inom Svenska Handelsbanken AB (publ)

Dessa riktlinjer ska tillämpas på ersättning till verkställande direktören, medlemmar i koncernledningen, vice verkställande direktör samt cheferna för Group Risk Control och Group Compliance (nedan "ledande befattningshavare") och övriga ledande befattningshavare.

Riktlinjerna ska tillämpas på nya avtal och ska inte påverka sådan ersättning till ledande befattningshavare som bestämts tidigare. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman.

Handelsbankens mål är att ha högre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara banker på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom att banken har nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna.

Handelsbankens affärsstrategi återfinns i sin helhet i årsredovisningen.

För att bidra till bankens mål ska ersättningar spegla en långsiktig syn på anställningar i banken och även överensstämma med bankens generellt låga risktolerans.

Principer för ersättning till anställda i Handelsbanken

Handelsbankens principer för ersättningar till anställda har legat fast under lång tid. I policy för ersättningar i Handelsbankenkoncernen har styrelsen fastställt att bankens ersättningssystem ska vara förenligt med bankens affärs mål och affärskultur, vilken baseras på en sund och hållbar verksamhet.

Ersättningspolicyn fastställer vidare att fasta ersättningar är ändamålsenliga för en sund och hållbar verksamhet och tillämpas därför som huvudregel. Rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt och utgår i form av fast kontant lön, sedvanliga löneförmåner och pension. Banken kan tillhandahålla tjänstebostad. Lönen baseras på i förväg kända lönegrundande faktorer såsom de finns uttryckta i ersättningspolicyn.

Med beaktande av ovan synsätt ska den sammanlagda ersättningen till en anställd vara marknadsanpassad och möjliggöra för Handelsbanken att attrahera, behålla och utveckla kompetenta anställda samt säkerställa en god chefsförsörjning.

Ersättning till ledande befattningshavare

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa riktlinjer har Handelsbankens ersättningspolicy och ovan principer för ersättning till anställda beaktats vilket bidrar till bankens långsiktiga intressen och hållbarhet.

- De samlade totala ersättningarna ska vara marknadsmässiga.
- Ersättning ges i form av fast lön, avsättning till pension och sedvanliga löneförmåner. Banken kan tillhandahålla tjänstebostad.
- De ledande befattningshavarna omfattas, på samma villkor som alla anställda i banken, av resultatsandelssystemet Oktogonen.
- Pensionsåldern är normalt 65 år. Pensionsförmåner är premiebaserade och kan uppgå till högst 35 procent av lön och kan utgå utöver kollektivavtalad pensionsplan.

- Uppsägningstiden är från befattningshavarens sida sex månader och från Handelsbankens sida högst tolv månader. Om banken säger upp avtalet senare än fem år efter inträde i gruppen ledande befattningshavare, utgör uppsägningstiden högst 24 månader. Härutöver utgår ingen avgångsersättning. Andra tider kan följa av kollektivavtal eller arbetsrättsliga regler.

Beträffande anställningsförhållanden som lyder under andra regler än svenska får, såvitt avser pensionsförmåner och andra förmåner, vederbörliga anpassningar ske för att följa tvingande sådana regler eller fast lokal praxis, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses.

Beslutsprocessen

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott. I utskottets uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer när det uppkommer behov av väsentliga förändringar, dock minst vart fjärde år, och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Ersättningsutskottet ska även följa och utvärdera tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i banken. Ersättningsutskottets ledamöter är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Vid utskottets möten närvarar även verkställande direktören, dock inte vid behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor som rör verkställande direktören själv.

Styrelsen ska för varje räkenskapsår upprätta en rapport över utbetald och inestående ersättning som omfattas av riktlinjerna.

Frågående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frågå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bankens långsiktiga intressen. Som angivits ovan ingår det i ersättningsutskottets uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågan, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

Styrelsens rapport om intern kontroll av den finansiella rapporteringen

Redogörelsen för Handelsbankens process för intern kontroll av den finansiella rapporteringen grundar sig på det ramverk som tagits fram av Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) och omfattar komponenterna: kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Processen har utformats för att säkerställa att bankens principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs, samt att den finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på noterade bolag.

Kontrollmiljö

För att säkerställa en tillförlitlig finansiell rapportering tar Handelsbankens process för intern kontroll av den finansiella rapporteringen sin utgångspunkt i kontrollmiljön. Kontrollmiljön utgör grunden för övriga komponenter i processen och den har beskrivits tidigare i bolagsstyrningsrapporten: organisationsstruktur, ansvarsfördelning, riktlinjer och styrande dokument. En viktig del av kontrollmiljön är att beslutsvägar, befogenheter och ansvar är tydligt definierade och kommunicerade samt att styrande dokument och riktlinjer fastställda av styrelsen och verkställande direktören ger tydlig vägledning och efterlevs.

Riskbedömning

Riskbedömning syftar till identifiering, hantering och uppföljning av de risker som kan påverka den finansiella rapporteringen. Group Finance ansvarar för att utföra en riskbedömning på koncernnivå för att identifiera vilka enheter som bedöms väsentliga att kontrollera i syfte att minska risken för väsentliga fel i den finansiella rapporteringen. Enheter som Group Finance bedömt ska omfattas av processen är ansvariga för att upprätta en övergripande dokumentation av deras process för intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Den övergripande dokumentationen ska beskriva vilka processer som genererar enhetens mest väsentliga balans- och resultatposter, risker, bokslutsrutiner samt vilka kontrollaktiviteter som identifierats. De identifierade kontrollaktiviteterna utförs sedan varje kvartal för att säkerställa att den finansiella rapporteringen i allt väsentligt är korrekt.

En viktig del av bankens totala riskbedömning är de självvärderingar som årligen utförs på regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter. Risker i den finansiella rapporteringen är en del av denna totalanalys. Handelsbankens riskhantering i övrigt beskrivs i detalj i not K2 på sidorna 103–142 samt i bankens Pelare 3-rapport.

Kontrollaktiviteter

Olika kontrollaktiviteter finns inbyggda i hela processen för finansiell rapportering.

Group Finance har det övergripande ansvaret för den finansiella rapporteringen, koncernredovisning och koncernbokslut samt för ekonomiska och administrativa styrsystem. I avdelningens ansvar ingår även koncernens likviditet, internbank, kapitalbas, skatteanalys samt den koncerngemensamma myndighetsrapporteringen.

Group Finance har ett övergripande ansvar för att det finns en ändamålsenlig process för avrapportering av intern kontroll av den finansiella rapporteringen. För de enheter som Group Finance bedömt ska omfattas av processen för intern kontroll av den finansiella rapporteringen identifieras kontrollaktiviteter som syftar till att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser i den finansiella rapporteringen. Group Finance har fastställt ett antal finansiella kontrollaktiviteter vilka är kopplade till huvudboken och själva bokslutsprocessen som samtliga ekonomiavdelningar på regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter ska utföra vid varje kvartalsbokslut. Dessa innefattar till exempel avstämmningar och kontroller av redovisade belopp samt analyser av resultat och balansräkningar. Utöver finansiella kontrollaktiviteter ansvarar enheter utvalda av Group Finance för att identifiera och utvärdera kontrollaktiviteter inom affärsprocesser och system med betydande påverkan på resultat- och balansräkning i syfte att minska risken för väsentliga fel i den finansiella rapporteringen. De ekonomiansvariga på respektive enhet ansvarar för att kontrollaktiviteterna i den finansiella rapporteringen för deras enhet är ändamålsenliga, det vill säga att de är utformade för att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser, samt att de står i överensstämmelse med interna riktlinjer och instruktioner. Vid varje kvartalsbokslut intygar enheterna till Group Finance att kontrollaktiviteter har utförts samt att deras balans- och resultaträkning är korrekta. Baserat på Group Finances uppföljning av enheternas inrapportering avrapporterar Chefen för Group Finance status av den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen till revisionsutskottet vid varje kvartalsbokslut.

Chefen för Group Risk Control ansvarar för att inrätta och upprätthålla en värderingskommitté. Kommitténs roll är att stödja riskkontrollen, Group Finance samt lokala risk- och ekonomifunktioner i beslutsfattande inom värderings- och redovisningsfrågor. Kommittén behandlar värdering av finansiella tillgångar och skulder, inklusive derivat, som värderas till verkligt värde, samt finansiella garantier. Värderingen avser såväl egna innehav som sådana som hålls för annans räkning. Kommittén ska säkerställa

att värderingen följer externa regelverk, interna riktlinjer och gällande marknadspraxis.

En hög informationssäkerhet är en förutsättning för en god intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Därför finns regler och riktlinjer för att säkerställa tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet i informationen i affärssystemen.

Information och kommunikation

Banken har informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Group Finance ska säkerställa att instruktioner av betydelse för den finansiella rapporteringen görs kända och tillgängliga för berörd personal. Koncernens övergripande redovisningsinstruktion och särskilda rutinbeskrivningar för bokslutsarbetet och processen Intern kontroll av den finansiella rapporteringen kommuniceras till berörda medarbetare via koncernens intranät. Det system som används för finansiell rapportering omfattar hela koncernen.

Uppföljning

I den policy som styrelsen har fastställt för Group Compliance framgår att den ska övervaka och kontrollera regelf efterlevnaden inom koncernen. Uppföljning av att regelverk i form av interna policyer, instruktioner och andra styrdokument med påverkan på den finansiella rapporteringen efterlevs sker även på lokal nivå av redovisnings- och controlleravdelningarna inom regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter.

I den policy som styrelsen har fastställt för internrevisionen framgår att den ska granska den interna styrningen och kontrollen samt utvärdera tillförlitligheten i koncernens finansiella rapportering. Internrevisionen beskrivs närmare på sidan 69 samt sidorna 74–75.

I den policy som styrelsen har fastställt för riskkontrollen framgår att den ska identifiera, kontrollera och rapportera risker för fel i bankens antaganden och bedömningar som ligger till grund för bankens finansiella rapportering.

Som ett led i arbetet med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen har styrelsen inrättat ett revisionsutskott. Utskottet behandlar bland annat kritiska redovisningsfrågor och de finansiella rapporter som banken lämnar.

Utskottet övervakar också effektiviteten i internkontrollen, internrevisionen och riskhanteringsystemen för intern kontroll av finansiell rapportering. Revisionsutskottet beskrivs närmare på sidan 69.

Koncernens informations- och kommunikationsvägar följs kontinuerligt upp för att säkerställa att de är ändamålsenliga för den finansiella rapporteringen.

Styrelse

Valda av årsstämman

Namn	Pär Boman Ordförande	Fredrik Lundberg Vice ordförande	Jon Fredrik Baksaas Ledamot	Hans Biörck Ledamot
Invald år	2006	2002	2003	2018
Född	1961	1951	1954	1951
Nationalitet	Svensk	Svensk	Norsk	Svensk
Befattning och väsentliga styrelseuppdrag	Ordförande i Svenska Cellulosa AB SCA och Essity AB • Vice ordförande i AB Industrivärden • Ledamot i Skanska AB.	VD och koncernchef i L E Lundberg-företagen AB • Ordförande i Holmen AB, Hufvudstaden AB, AB Industrivärden • Ledamot i L E Lundberg-företagen AB, Skanska AB.	Ordförande i DNV och Statnett SF • Ledamot i Telefonaktiebolaget LM Ericsson.	Ordförande i Skanska AB och Trelleborg AB.
Bakgrund	2006–2015 VD i Handelsbanken.	Koncernchef i L E Lundbergföretagen AB sedan 1981 • Verksam inom Lundbergs sedan 1977.	2008–2016 ledamot i GSM Association, ordförande 2013–2016 • 2002–2015 Telenorkoncernen, VD och koncernchef • 1989–2002 Telenorkoncernen, olika uppdrag inom ekonomi, ekonomistyrning och ledning • 1988–1989 Aker AS • 1985–1988 Stolt Nielsen Seaway AS • 1979–1985 Det Norske Veritas, Norge och Japan.	2001–2011 Skanska, vice VD och CFO • 1998–2001 Autoliv, CFO • 1997–1998 Egen verksamhet • 1977–1997 Olika positioner inom Esselte.
Utbildning	Ingenjör och ekonomexamen.	Civilekonom och civilingenjör, ekon.dr. h.c. och tekn.dr. h.c.	Civilekonom och PED från IMD.	Civilekonom.
Ersättning 2020 ¹	4 740 000 kr	1 370 000 kr	2 130 000 kr	1 230 000 kr
Kreditkommitté Deltagande	Ordförande 11/11	10/11	11/11	10/11
Revisionsutskott Deltagande	6/6	-	Ordförande 6/6	-
Ersättningsutskott Deltagande	Ordförande 7/7	-	5/7	5/7
Riskutskott Deltagande	7/7	-	7/7	-
Styrelsemöten Deltagande	Ordförande 13/13	13/13	13/13	11/13
Egna och närståendes aktieinnehav	143 589, varav 28 589 i indirekt innehav ³ .	74 775 000	3 800	5 000
Beroende/ oberoende	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (vice ordförande i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (ordförande i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.
Antal uppdrag ⁴ Faktiskt antal uppdrag ⁵	5 ⁶ 14	4 ⁶ 9	4 5	3 5

¹ Av årsstämman beslutad ersättning. Summan av ersättningar till styrelsen uppgick 2020 till 13 955 411 kronor.

² Ledamot i styrelsen/utskotten från 25 mars 2020.

³ Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen.

⁴ Antal uppdrag beräknat enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 10 kap. 8 b §, varvid sammanräkning får ske av uppdrag inom samma koncern och i bolag där banken har ett kvalificerat innehav. Uppdrag i organisationer utan huvudsakligt kommersiellt syfte, bland annat vissa stiftelser och ideella föreningar, medräknas inte.

⁵ Antal uppdrag utan hänsynstagande till i fotnot 4 nämnda beräkningsprinciper.

⁶ Har beviljats tillstånd av Finansinspektionen att ha ett ytterligare uppdrag som styrelseledamot i enlighet med lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 10 kap. 8 b § tredje stycket.

⁷ Anses oberoende i förhållande till banken och bankledningen från den 1 april 2021.

Kerstin Hessius Ledamot	Ulf Riese Ledamot	Arja Taaveniku Ledamot	Carina Åkerström Ledamot
2016	2020	2020	2019
1958	1959	1968	1962
Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
VD Tredje AP-fonden • Ledamot i Vasakronan AB, Hemsö Fastighets AB och Trenum AB.	-	Ordförande i Svenska Handelsfastigheter AB • Ledamot i Mekonomen AB och i Nobia AB.	VD och koncernchef i Handelsbanken • Vice ordförande i Svenska Bankföreningen • Ledamot i World Childhood Foundation.
2001–2004 Stockholmsbörsen, VD • 1999–2000 Sveriges Riksbank, vice riksbankschef • 1998 Danske Bank, VD Asset Management • 1990–1997 ABN Amro Bank/Alfred Berg • 1989–1990 Finanstidningen • 1986–1989 Riksgälden • 1985–1986 Sveriges Riksbank • 1984–1985 Statskontoret.	Innehåft olika positioner i Handelsbanken • 2016–2018 Senior Advisor • 2007–2016 CFO • 2004–2007 Chef Handelsbanken Kapitalförvaltning • 2004 Vice VD i Handelsbanken • Anställd i Handelsbanken 1983.	2015–2019 Chief Offer and Supply Chain Officer, Kingfisher plc, VD för dotterbolag till Kingfisher plc • 2012–2015 VD och koncernchef Ikanogruppen • 2005–2012 Global Business Area Director IKEA Group • 1989–2005 Olika befattningar i IKEA Group.	2016–2019 vice VD, ställföreträdande koncernchef Handelsbanken • 2010–2019 vice VD, chef för regionbanken Stockholm • 2008–2010 vice VD, chef för Handelsbanken Östra Sverige • Anställd i Handelsbanken sedan 1986.
Civilekonom.	Civilekonom	Civilekonom	Jur.kand.
1 140 000 kr	1 890 000 kr	690 000 kr	0 kr
-	8/11 ²	-	11/11
-	3/6 ²	-	-
-	-	-	-
Ordförande 7/7	4/7 ²	-	-
13/13	8/13 ²	9/13 ²	13/13
8 700	180 000	0	50 856, varav 32 856 i indirekt innehav ³ .
Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (tidigare anställd). ⁷ Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende i förhållande till banken och bankledningen (VD). Oberoende i förhållande till större aktieägare.
4	1	5 ⁶	1
8	1	5	3

Styrelse, forts

Arbetstagarrepresentanter

Namn	Anna Hjelmberg Arbetstagarrepresentant	Lena Renström Arbetstagarrepresentant	Stefan Henricson Arbetstagarrepresentant, suppleant	Charlotte Uriz Arbetstagarrepresentant, suppleant
Invald år	2020	2020	2020	2020
Född	1969	1965	1970	1972
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Svensk
Befattning och väsentliga styrelseuppdrag	Ordförande i Finansförbundets koncernklubb, Handelsbanken	Ordförande i Finansförbundets klubb vid Regionbank Stockholm	Ordförande i Finansförbundets klubb vid Regionbank Västra Sverige	Styrelseordförande Akademikerföreningen i Handelsbanken
Bakgrund	Handläggare och olika fackliga förtroendeuppdrag, Handelsbanken Liv	Rådgivartjänster inom Handelsbankens kontorsrörelse	Chefs- och rådgivartjänster vid kontor och regionala huvudkontor i Handelsbanken	Specialist, affärs- och verksamhetsutvecklare inom Cash Management, Digitala mötesplatser och Trading
Utbildning	Ekonomiskt gymnasium	Civilekonom	Ekonomiskt gymnasium	Fil. kand.
Ersättning 2020 ¹	0 kr	0 kr	0 kr	0 kr
Kreditkommitté Deltagande	-	-	-	-
Revisionsutskott Deltagande	-	-	-	-
Ersättningsutskott Deltagande	-	-	-	-
Riskutskott Deltagande	-	-	-	-
Styrelsemöten Deltagande	9/13 ²	8/13 ²	9/13 ²	9/13 ²
Egna och närstående aktieinnehav	24 427, varav 24 427 i indirekt innehav ³ .	30 071, varav 30 071 i indirekt innehav ³ .	31 075, varav 31 075 i indirekt innehav ³ .	13 691, varav 13 691 i indirekt innehav ³ .
Beroende/oberoende	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Ej oberoende till banken, och bankledningen (anställd). Oberoende i förhållande till större aktieägare.
Antal uppdrag ⁴	1	1	1	1
Faktiskt antal uppdrag ⁵	5	2	5	2

¹ Av årsstämman beslutad ersättning. Summan av ersättningar till styrelsen uppgick 2020 till 13 955 411 kronor.

² Ledamot i styrelsen/utskotten från 25 mars 2020.

³ Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via resultatandelstiftelsen Oktogonen.

⁴ Antal uppdrag beräknat enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse 10 kap. 8 b §, varvid sammanräkning får ske av uppdrag inom samma koncern och i bolag där banken har ett kvalificerat innehav. Uppdrag i organisationer utan huvudsakligt kommersiellt syfte, bland annat vissa stiftelser och ideella föreningar, medräknas inte.

⁵ Antal uppdrag utan hänsynstagande till i fotnot 4 nämnda beräkningsprinciper.

Koncernledning

Koncernledning¹

Namn	Befattning	Född	Anställd	Aktieinnehav
Per Beckman	Chief Credit Officer, Group Credits	1962	1993	Aktieinnehav ² 16 161 varav 16 161 i indirekt innehav ³
Carl Cederschiöld	CFO, Group Finance	1973	1998	Aktieinnehav ² 20 763 varav 14 363 i indirekt innehav ³
Magnus Ericson	Chief Human Resources Officer, Group HR	1968	1988	Aktieinnehav ² 29 731 varav 27 731 i indirekt innehav ³
Mattias Forsberg	CIO, Group IT	1972	2020	Aktieinnehav ² 0
Michael Green⁴	Head, Swedish Branch Operations	1966	1994	Aktieinnehav ² 91 156 varav 21 156 i indirekt innehav ³
Jan Larsson	Head, Group Communication and Sustainability	1967	2020	Aktieinnehav ² 1 750
Dan Lindwall	Head, Capital Markets	1965	2000	Aktieinnehav ² 14 712 varav 14 712 i indirekt innehav ³
Katarina Ljungqvist⁴	Head, Handelsbanken Digital	1965	1989	Aktieinnehav ² 44 368 varav 32 508 i indirekt innehav ³
Martin Wasteson	Chief Legal Officer, Group Legal	1971	2012	Aktieinnehav ² 2 639 varav 2 639 i indirekt innehav ³
Carina Åkerström	President and Group Chief Executive	1962	1986	Aktieinnehav ² 50 856 varav 32 856 i indirekt innehav ³

¹ Maria Hedin, chef Group Risk Control, och Martin Noréus, chef Group Compliance, är medlemmar i koncernledningen från och med den 3 februari 2021.

² Direkt innehav av aktier avser såväl eget som närståendes innehav.

³ Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via resultatandelsstiftelsen Oktogonen.

⁴ Adjungerad till koncernledningen.

Finansiella rapporter

Koncernen

INNEHÅLL

Resultaträkning	85	K25 Övriga tillgångar	170
Totalresultat	86	K26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	170
Balansräkning	87	K27 Skulder till kreditinstitut	170
Förändring i eget kapital	88	K28 In- och upplåning från allmänheten	171
Kassaflödesanalys	90	K29 Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	171
Noter Koncernen	91	K30 Emitterade värdepapper	172
K1 Redovisningsprinciper och andra utgångspunkter vid upprättande av de finansiella rapporterna	91	K31 Korta positioner	172
K2 Risk- och kapitalhantering	103	K32 Försäkringsskulder	172
K3 Räntenetto	143	K33 Skatter	173
K4 Provisionsnetto	143	K34 Avsättningar	174
K5 Nettoresultat av finansiella transaktioner	144	K35 Övriga skulder	174
K6 Riskresultat försäkring	144	K36 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	174
K7 Övriga intäkter	144	K37 Efterställda skulder	175
K8 Personalkostnader	145	K38 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	176
K9 Övriga kostnader	150	K39 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde	177
K10 Kreditförluster	150	K40 Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar	180
K11 Vinst/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	157	K41 Eventualförpliktelser	181
K12 Resultat per aktie	157	K42 Leasing	182
K13 Övrig utlåning till centralbanker	157	K43 Segmentinformation	184
K14 Utlåning till övriga kreditinstitut	158	K44 Geografisk information	186
K15 Utlåning till allmänheten	158	K45 Tillgångar och skulder i valuta	187
K16 Räntebärande värdepapper	159	K46 Innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag	188
K17 Aktier och andelar	159	K47 Upplysningar om närstående	188
K18 Andelar i intresseföretag och joint ventures	160	K48 Händelser efter balansdagen	188
K19 Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	160	K49 Kapitaltäckning	189
K20 Derivatinstrument	161		
K21 Säkringsredovisning	162		
K22 Kvittning av finansiella instrument	167		
K23 Immateriella tillgångar	168		
K24 Fastigheter och inventarier	169		

Resultaträkning Koncernen

Koncernen mkr		2020	2019
Ränteintäkter	Not K3	45 508	54 395
varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning		42 164	47 326
Räntekostnader	Not K3	-13 902	-22 260
Räntenetto		31 606	32 135
Provisionsintäkter	Not K4	12 621	12 762
Provisionskostnader	Not K4	-1 835	-2 065
Provisionsnetto		10 786	10 697
Nettoresultat av finansiella transaktioner	Not K5	1 437	1 299
Riskresultat försäkring	Not K6	195	145
Övriga utdelningsintäkter		53	113
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat	Not K18	18	32
Övriga intäkter	Not K7	153	143
Summa intäkter		44 248	44 564
Personalkostnader	Not K8	-15 343	-13 549
Övriga kostnader	Not K9	-6 085	-6 524
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	Not K23, K24	-1 906	-1 670
Summa kostnader		-23 334	-21 743
Resultat före kreditförluster		20 914	22 821
Kreditförluster, netto	Not K10	-781	-1 045
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	Not K11	2	20
Rörelseresultat		20 135	21 796
Skatter	Not K33	-4 547	-4 871
Årets resultat		15 588	16 925
varav tillhör			
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB		15 585	16 922
Innehav utan bestämmande inflytande		3	3
Resultat per aktie, kr	Not K12	7,87	8,65
efter utspädning	Not K12	7,87	8,58

Totalresultat Koncernen

Koncernen mkr	2020	2019
Årets resultat	15 588	16 925
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen		
Förmånsbestämda pensionsplaner	1 523	4 262
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-583	372
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-256	-931
<i>varav förmånsbestämda pensioner</i>	-267	-910
<i>varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	11	-21
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	684	3 703
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
Kassaflödessäkringar	-1 124	3 741
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	7	7
Årets omräkningsdifferens	-4 269	1 072
<i>varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet</i>	848	-1 509
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	93	-480
<i>varav kassaflödessäkringar</i>	274	-801
<i>varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	-1	-2
<i>varav säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet</i>	-180	323
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-5 293	4 340
Summa övrigt totalresultat	-4 609	8 043
Årets totalresultat	10 979	24 968
<i>varav tillhör</i>		
Aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	10 976	24 965
Innehav utan bestämmande inflytande	3	3

Årets omklassificeringar till resultaträkningen framgår av Förändring i eget kapital.

Under 2020 uppgick övrigt totalresultat till -4 609 mkr (8 043) efter skatt. Resultaten av samtliga poster inom övrigt totalresultat kan för enskilda perioder vara volatila till följd av förändringar i diskonteringsränta, valutakurser och inflation.

Övrigt totalresultat har påverkats positivt under perioden januari till december med 1 256 mkr (3 352) efter skatt avseende förmånsbestämda pensionsplaner. Förvaltningsstillgångarna har ökat mer i värde än pensionsförpliktelsernas ökning. Detta trots att diskonteringsräntan avseende det svenska pensionsåtagandet sjunkit till 1,5% jämfört med 1,7% sedan årsskiftet 2019.

Merparten av koncernens långfristiga upplåning är säkrad med derivat där samtliga kassaflöden är matchade fram till förfall. I kassaflödessäkringarna hanteras risken för variationer i kassaflöden hänförliga till förändringar i rörlig ränta och valuta på ut- och upplåning. Underliggande upplåning och den tillgång som finansieras värderas till upplupet anskaffningsvärde medan derivaten som säkrar dessa poster marknadsvärderas. Resultateffekten av marknadsvärderingen redovisas under posten Kassaflödessäkringar. Sådana värdeförändringar på säkringsderivat i kassaflödessäkringar uppgick under året till -850 mkr (2 940) efter skatt. Värdeförändringarna härrör i viss mån från valutakursförändringar men framförallt från förändringar i respektive valutas diskonteringsräntor. Under året har 0 mkr (-9) omklassificerats till resultatet till följd av ineffektivitet.

Orealiserade värdeförändringar på eget kapitalinstrument respektive skuldinstrument som klassificerats som verkligt värde via övrigt totalresultat har påverkat med -572 mkr (351) respektive 6 mkr (5) efter skatt.

Orealiserade valutakurseffekter för omräkning av utländska filialer och dotterbolag till koncernens rapporteringsvaluta samt effekten av säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet har påverkat övrigt totalresultat under året med -4 448 mkr (1 395) efter skatt.

Balansräkning Koncernen

Koncernen mkr		2020	2019
TILLGÅNGAR			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		397 642	327 958
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13	21 326	19 547
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	Not K16	99 133	103 387
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	21 920	17 939
Utlåning till allmänheten	Not K15	2 269 612	2 292 603
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring		25	25
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16	44 566	42 640
Aktier och andelar	Not K17	21 045	21 390
Andelar i intresseföretag och joint ventures	Not K18	386	285
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	Not K19	197 212	174 988
Derivatinstrument	Not K20	30 614	41 545
Återförsäkringstillgångar		11	11
Immateriella tillgångar	Not K23	11 330	11 185
Fastigheter och inventarier	Not K24	6 232	6 645
Aktuella skattefordringar		988	53
Uppskjutna skattefordringar	Not K33	1 218	693
Pensionstillgångar	Not K8	2 005	654
Tillgångar som innehas för försäljning		1 657	1
Övriga tillgångar	Not K25	6 113	6 167
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not K26	2 253	1 951
Summa tillgångar	Not K38	3 135 288	3 069 667
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	Not K27	124 723	147 989
In- och upplåning från allmänheten	Not K28	1 229 763	1 117 825
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	Not K29	197 212	174 988
Emitterade värdepapper	Not K30	1 310 737	1 384 961
Derivatinstrument	Not K20	32 819	20 642
Korta positioner	Not K31	1 682	1 856
Försäkringsskulder	Not K32	557	578
Aktuella skatteskulder		25	1 284
Uppskjutna skatteskulder	Not K33	5 353	5 634
Avsättningar	Not K34	2 302	1 141
Övriga skulder	Not K35	13 928	14 038
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not K36	3 632	3 353
Efterställda skulder	Not K37	41 082	35 546
Summa skulder	Not K38	2 963 815	2 909 835
Innehav utan bestämmande inflytande		9	8
Aktiekapital		3 069	3 069
Överkursfond		8 758	8 758
Reserver		8 532	13 141
Balanserad vinst		135 520	117 934
Årets resultat, tillhörande aktieägare i Svenska Handelsbanken AB		15 585	16 922
Summa eget kapital		171 473	159 832
Summa skulder och eget kapital		3 135 288	3 069 667

Förändring i eget kapital Koncernen

Koncernen 2020									
mkr	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Förmåns- bestämda pensions- planer	Säkrings- reserv	Verkligt värde- reserv	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
Ingående eget kapital 2020	3 069	8 758	4 635	4 203	660	3 643	134 856	8	159 832
Årets resultat							15 585	3	15 588
Övrigt totalresultat			1 256	-850	-566	-4 449		0	-4 609
<i>varav omklassificering inom eget kapital</i>					-684	20			-664
Årets totalresultat			1 256	-850	-566	-4 449	15 585	3	10 979
Omklassificerat till balanserat resultat							664		664
Utdelning									-
Effekter av konvertibla förlagslån	-	-							-
Förändring i innehav utan bestämmande inflytande								-2	-2
Utgående eget kapital 2020	3 069	8 758	5 891	3 353	94	-806	151 105	9	171 473

Koncernen 2019									
mkr	Aktie- kapital	Överkurs- fond	Förmåns- bestämda pensions- planer	Säkrings- reserv	Verkligt värde- reserv	Omräknings- reserv	Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Innehav utan bestämmande inflytande	Totalt
Ingående eget kapital 2019	3 013	5 629	1 283	1 263	304	2 248	128 509	12	142 261
Årets resultat							16 922	3	16 925
Övrigt totalresultat			3 352	2 940	356	1 395		0	8 043
<i>varav omklassificering inom eget kapital</i>					15	-133			-118
Årets totalresultat			3 352	2 940	356	1 395	16 922	3	24 968
Omklassificerat till balanserat resultat							118		118
Utdelning							-10 693		-10 693
Effekter av konvertibla förlagslån	56	3 129							3 185
Förändring i innehav utan bestämmande inflytande								-7	-7
Utgående eget kapital 2019	3 069	8 758	4 635	4 203	660	3 643	134 856	8	159 832

I omräkningsreserven ingår omräkningseffekter avseende koncernens utländska filialers balans- och resultaträkningar. Ackumulerade omräkningseffekter tas upp till beskattning vid nedläggning eller avyttring av sådan filial. Skattereglerna avseende beskattning av omräkningseffekter är mycket komplicerade och därför föremål för olika tolkningar. Det kan därför inte uteslutas att omräkningseffekter kan komma att behöva tas upp till beskattning vid en tidigare tidpunkt än en avyttring/nedläggning.

Under perioden januari–december 2020 hade konvertibler till ett nominellt värde av - mkr (3 185) avseende konvertibla förlagslån konverterats till - A-aktier (35 853 334). Vid räkenskapsårets slut uppgick antalet egna aktier i handelslaget till 0 aktier (0).

Specifikation av förändringar i eget kapital

Förändring av sÄkringsreserv mkr	2020	2019
SÄkringsreserv vid Årets ingång	4 203	1 263
KassaflödessÄkring		
Effektiv del av förändringen i verkligt värde		
RÄnterisk	-652	3 146
Valutakursrisk	-223	617
Orealiserade värdeförändringar		
Omklassificerat till resultaträkningen ¹	-249	-22
Skatt	274	-801
SÄkringsreserv vid Årets utgång	3 353	4 203
Förändring av verkligt värdereserv mkr	2020	2019
Verkligt värdereserv vid Årets ingång	660	304
Orealiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	-572	351
Realiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	684	-15
Orealiserade värdeförändringar – skuldinstrument	5	4
Förändring av reserv för förväntade kreditförluster – skuldinstrument	1	1
Omklassificerat till balanserade vinstmedel – egetkapitalinstrument ²	-684	15
Omklassificerat till resultaträkningen – skuldinstrument ³	-	0
Verkligt värdereserv vid Årets utgång	94	660
Förändring av omräkningsreserv mkr	2020	2019
OmrÄkningsreserv vid Årets ingång	3 643	2 248
Förändring av omräkningsdifferens hänförlig till filialer	-2 292	76
Förändring av omräkningsdifferens hänförlig till dotterbolag	-2 183	1 450
Omklassificerat till resultaträkningen ⁴	6	2
Omklassificerat till balanserade vinstmedel ⁵	20	-133
OmrÄkningsreserv vid Årets utgång	-806	3 643

¹ Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 53 mkr (5).² Skatt som omklassificerats till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post 43 mkr (-).³ Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post - mkr (0).⁴ Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post -1 mkr (0).⁵ Skatt som omklassificerats till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post post -9 mkr (28).

Kassaflödesanalys Koncernen

Koncernen mkr	2020	2019
LÖPANDE VERKSAMHET		
Rörelseresultat, total verksamhet	20 135	21 796
<i>varav inbetalda räntor</i>	46 345	54 358
<i>varav utbetalda räntor</i>	-15 717	-23 964
<i>varav inbetalda utdelningar</i>	76	249
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultatet		
Kreditförluster	929	1 297
Orealiserade värdeförändringar	-797	-130
Av- och nedskrivningar	1 906	1 670
Betalda inkomstskatter	-7 711	-5 325
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		
Övrig utlåning till centralbanker	-1 778	14 010
Utlåning till övriga kreditinstitut	-3 980	4 198
Utlåning till allmänheten	22 071	-104 758
Räntebärande värdepapper och aktier	1 611	19 916
Skulder till kreditinstitut	-23 266	-46 093
In- och upplåning från allmänheten	111 938	109 338
Emitterade värdepapper	-74 224	-9 686
Derivatinstrument, nettopositioner	23 394	20 137
Korta positioner	-197	-4 439
Fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder	875	7 380
Övrigt	16 354	-6 933
Kassaflöde från löpande verksamhet	87 260	22 378
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Förvärv av och tillskott till intresseföretag	-61	-134
Försäljning av aktier och andelar	1 693	39
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-709	-1 094
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	328	562
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1 031	-1 120
Kassaflöde från investeringsverksamhet	220	-1 747
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Amortering efterställda skulder	-2	-17 730
Emission efterställda skulder	8 176	4 670
Utbetald utdelning	-	-10 693
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	8 174	-23 753
<i>varav valutakursförändringar</i>	<i>-819</i>	<i>669</i>
Årets kassaflöde	95 654	-3 122
Likvida medel vid årets början	327 958	317 217
Kassaflöde från löpande verksamhet	87 260	22 378
Kassaflöde från investeringsverksamhet	220	-1 747
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	8 174	-23 753
Kursdifferens i likvida medel	-25 970	13 863
Likvida medel vid årets slut	397 642	327 958

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, till exempel avskrivningar och kreditförluster.

Likvida medel definieras som kassa och tillgodohavanden hos centralbanker.

Noter Koncernen

K1 Redovisningsprinciper och andra utgångspunkter vid upprättande av de finansiella rapporterna

INNEHÅLL

1. Lag- och föreskriftsenlighet
2. Förändrade redovisningsprinciper
3. Förändringar i IFRS som ännu inte tillämpats
4. Koncernredovisning och presentation
5. Segmentrapportering
6. Tillgångar och skulder i utländsk valuta
7. Redovisning och bortbokning av finansiella instrument i balansräkningen
8. Finansiella instrument
9. Principer för värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde
10. Kreditförluster
11. Säkringsredovisning
12. Leasing
13. Försäkringsverksamhet
14. Immateriella tillgångar
15. Fastigheter och inventarier
16. Avsättningar
17. Eget kapital
18. Intäkter
19. Ersättningar till anställda
20. Skatter
21. Uppskattningar och väsentliga bedömningar

1. LAG- OCH FÖRESKRIFTSENLIGHET

Grunder för redovisningen

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med de internationella redovisningsstandarder (IFRS) och tolkningar av dessa standarder som antagits av EU. Därutöver tillämpas de tillägg som följer av lagen 1995:1559 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och av Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. I koncernredovisningen tillämpas även RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Moderbolagets redovisningsprinciper framgår av not M1.

Avgivande och fastställelse av årsredovisningen

Års- och koncernredovisningen godkändes för utfärdande av styrelsen den 2 februari 2021 och blir föremål för fastställelse på årsstämman den 24 mars 2021.

2. FÖRÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Ändringar i IFRS 9 Finansiella instrument, IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering och IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar – benchmark-reformen fas 1

Ändringar har genomförts som innebär temporära undantag från att tillämpa vissa specifika

krav avseende säkringsredovisning för samtliga säkringsrelationer som direkt påverkas av osäkerheten från benchmarkreformen. Ändringarna ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2020 eller senare, med möjlighet till tillämpning i förtid. Banken tillämpade ändringarna i förtid i årsredovisningen för 2019. För ytterligare information se avsnitt 11. Säkringsredovisning, Benchmarkreformen.

Övriga förändringar i IFRS

Övriga ändringar som började gälla den 1 januari 2020 avser hänvisningar till konceptuellt ramverk i IFRS-standarder, definition av rörelse i IFRS 3 Rörelseförvärv, definition av väsentlig i IAS 1 Utformning av finansiella rapporter och i IAS 8 Redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt fel och hyresrabatter relaterade till covid-19 i IFRS 16 Leasingavtal. Ändringarna har inte haft någon väsentlig påverkan på bankens redovisning. Banken har inte erhållit hyresrabatter och har därmed inte tillämpat ändringarna i IFRS 16.

De redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpats av koncernen under räkenskapsåret överensstämmer i övrigt med de principer som tillämpades i årsredovisningen 2019.

3. FÖRÄNDRINGAR I IFRS SOM ÄNNU INTE TILLÄMPATS

Ändringar i IFRS 9 Finansiella instrument, IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar samt IFRS 16 Leasing – benchmarkreformen fas 2

Ändringar i IFRS 9 har genomförts som innebär att modifieringar av finansiella tillgångar och finansiella skulder, vilka genomförs som en direkt följd av benchmarkreformen, redovisas som en ändring i effektivräntan. Modifieringsvinst eller –förlust redovisas således ej. För att undantaget ska gälla krävs att en ändring är nödvändig som en direkt följd av benchmarkreformen samt att den nya basen för att bestämma kassaflöden är ekonomiskt likvärdig med den tidigare. Därutöver innebär ändringarna i IFRS 9 och IAS 39 undantag från vissa krav för säkringsredovisning när befintliga referensräntor i säkringsrelationer ersätts med alternativa referensräntor. Ändringarna bedöms således möjliggöra att övergången till nya referensräntor kan genomföras utan väsentliga resultat effekter och därmed utan väsentlig inverkan på Handelsbankens finansiella rapporter, kapitaltäckning, stora exponeringar eller andra förhållanden enligt tillämpliga rörelse regler.

Förändringarna har godkänts av EU och gäller från och med 2021-01-01, med möjlighet till tillämpning i förtid. Banken har inte valt att tillämpa ändringarna i förtid. Ändringarna tillämpas retrospektivt. Tidigare perioder behöver ej omräknas.

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal som ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal har publicerats av IASB. Under förutsättning att IFRS 17 antas av EU kommer standarden att tillämpas från och med räkenskapsåret 2023. IFRS 17 medför en förändring av hur försäkringsavtal ska redovisas, presenteras och värderas. Den medför även krav på utökade upplysningar.

För att minska skillnaderna i redovisning av försäkringsavtal inför IFRS 17 enhetliga värderingsprinciper med utgångspunkt från tre värderingsmodeller: byggstensmodellen, premieallokeringsmodellen och den rörliga avgiftsmodellen. IFRS 17 föreskriver byggstensmodellen för värdering av försäkringsavtal där försäkringsåtagandet värderas baserat på förväntade nuvärden av framtida kassaflöden, med beaktande av en riskmarginal och en vinstmarginal. De två andra värderingsmodellerna kan tillämpas under vissa förutsättningar. Valet av modell beror på villkoren i avtalen (långfristiga, kortfristiga eller vinstutdelande). Banken bedriver ett projekt för implementeringen av IFRS 17 och utvärderar för närvarande de finansiella effekterna av den nya standarden på koncernens redovisning.

4. KONCERNREDOVISNING OCH PRESENTATION

Dotterföretag

I koncernredovisningen har samtliga företag där Handelsbanken direkt eller indirekt har ett bestämmande inflytande (dotterföretag) konsoliderats fullständigt. Banken anses ha ett bestämmande inflytande över ett företag när den exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt innehav i företaget och har möjlighet att påverka avkastningen genom sitt inflytande i företaget. Bestämmande inflytande uppnås i regel om Handelsbanken har mer än 50 procent av rösterna på årsstämma eller motsvarande.

Dotterföretag konsolideras med tillämpning av förvärvsmetoden. Det innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion där koncernen förvärvar företagets identifierbara tillgångar och tar över dess skulder och förpliktelser. Vid rörelseförvärv upprättas en förvärvsbalans där identifierbara tillgångar och skulder värderas till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Anskaffningsvärdet utgörs av det verkliga värdet avseende samtliga tillgångar, skulder

K1 Forts

och emitterade egetkapitalinstrument som lämnats som vederlag för nettotillgångarna i dotterföretaget. Eventuella överskott till följd av att anskaffningsvärdet överstiger förvärvsbalansens identifierbara nettotillgångar redovisas som goodwill i koncernens balansräkning. Förvärvsrelaterade utgifter kostnadsförs när de uppstår. Dotterföretagets finansiella rapporter tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum bestämmande inflytande upphör. Koncerninterna transaktioner och mellanhavanden elimineras vid upprättandet av koncernens finansiella rapporter.

Vid rörelseförvärv redovisas den förvärvade rörelsen i koncernens räkenskaper från förvärvstidpunkten. Förvärvstidpunkten är den tidpunkt då bestämmande inflytande över den förvärvade enheten inträder. Förvärvstidpunkten kan skilja sig från den tidpunkt då transaktionen är lagligt fastställd.

I den mån de redovisningsprinciper som tillämpas i ett enskilt dotterföretag inte överensstämmer med de principer som tillämpas av koncernen, görs en justering av koncernräkenskaperna vid konsolidering av dotterföretaget.

Strukturerade företag

Ett strukturerat företag är ett företag som bildats för att uppnå ett begränsat och väldefinierat syfte, där rösträtten inte är den avgörande faktorn för att avgöra om bestämmande inflytande föreligger. Handelsbankens innehav i strukturerade företag är begränsade till innehav i fonder.

Fonder för vilka banken är kapitalförvaltare och där banken äger mer än 50 procent av andelarna konsolideras. Bankens innehav i fonden redovisas till verkligt värde på raden Aktier och andelar i balansräkningen. Resterande andel av fondens verkliga värde konsolideras och redovisas på raderna Tillgångar respektive Skulder där kunden står värdeförändringsrisken i balansräkningen. Ägande mellan 20 och 50 procent konsolideras i vissa fall om omständigheterna gör gällande att banken har ett bestämmande inflytande, exempelvis genom att fonden har ett brett förvaltningsmandat och genererar en hög andel variabel avkastning.

Innehav till följd av fondförsäkringsavtal bedöms inte medföra att koncernen är exponerad emot variabel avkastning. Dessa innehav exkluderas i bedömningen av om det föreligger bestämmande inflytande över fonden. Andelar i fonder till följd av fondförsäkringsavtal redovisas som Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken medan korresponderande skuld för fondförsäkringsavtalen redovisas som Skulder där kunden står värdeförändringsrisken.

Information om innehav i icke konsoliderade strukturerade företag framgår av not K46.

Intresseföretag och joint ventures

Som intresseföretag redovisas företag där Handelsbanken har ett betydande inflytande. Betydande inflytande är rätten att delta i beslut

som rör företagets finansiella och operativa strategier, men ger inte ett bestämmande inflytande över dessa. Betydande inflytande uppnås i regel när röstandelen i företaget är lägst 20 procent och högst 50 procent eller när banken genom avtalsvillkor kan utöva ett betydande inflytande. I ett joint venture har banken tillsammans med en eller flera parter ett gemensamt bestämmande inflytande. Intresseföretag och joint ventures redovisas i koncernredovisningen enligt kapitalandelsmetoden. Det innebär att innehavet inledningsvis tas upp till anskaffningsvärdet. Det redovisade värdet ökas eller minskas därefter för att beakta koncernens andel av intresseföretagets och joint ventures resultat efter förvärvstidpunkten. Eventuella utdelningar från intresseföretag och joint ventures minskar det redovisade värdet på innehavet. Resultatandelar i intresseföretag och joint ventures redovisas som Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat på egen rad i koncernens resultaträkning.

Tillgångar som innehas för försäljning och redovisning av avvecklad verksamhet

Anläggningstillgångar eller en grupp av tillgångar (avyttringsgrupp) klassificeras som att de innehas för försäljning när det redovisade värdet i huvudsak kommer att återvinnas genom försäljning och när försäljning är mycket sannolik. Om klassificeringen sker som tillgång som innehas för försäljning tillämpas särskilda värderingsprinciper. Dessa innebär i huvudsak att, med undantag för bland annat finansiella tillgångar och skulder (se punkt 8), tillgångar som innehas för försäljning och avyttringsgrupper värderas till det lägsta av det redovisade värdet och verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader. Därmed görs inte några avskrivningar på materiella eller immateriella tillgångar som innehas för försäljning. Eventuella nedskrivningar och efterföljande omvärderingar redovisas direkt i resultaträkningen. En vinst redovisas dock inte till den del som den överstiger tidigare redovisade ackumulerade nedskrivningar. Tillgångar och skulder som innehas för försäljning särredovisas i koncernens balansräkning fram till försäljningstidpunkten.

Som avvecklad verksamhet redovisas självständig verksamhet av väsentlig karaktär som är klart avskiljbar från koncernens övriga verksamhet och som klassificerats som att den innehas för försäljning med tillämpning av de principer som beskrivits ovan. Som avvecklad verksamhet redovisas även dotterföretag som förvärvats uteslutande i syfte att vidareförsäljas. Redovisning som avvecklad verksamhet innebär att verksamhetens resultat särredovisas på egen rad i resultaträkningen skilt från övriga resultatposter. Resultatet från avvecklad verksamhet består av resultatet efter skatt av avvecklade verksamheter, det resultat efter skatt som uppstår vid värdering till verkligt värde med avdrag för försäljningskostnader av de

tillgångar som innehas för försäljning/avyttringsgrupper som ingår i avvecklade verksamheter, samt realiserat resultat från avyttring av avvecklade verksamheter.

5. SEGMENTRAPPORTERING

I segmentrapporteringen presenteras intäkter och kostnader respektive tillgångar och skulder uppdelade på rörelsesegment. Ett rörelsesegment är en sådan del av koncernen som bedriver verksamhet som genererar externa eller interna intäkter och kostnader och vars resultat i styrningssyfte regelbundet granskas och följs upp av koncernledningen. Principer för segmentrapportering beskrivs vidare i not K43.

6. TILLGÅNGAR OCH SKULDER I UTLÄNDSK VALUTA

Koncernredovisningen presenteras i svenska kronor, koncernens rapporteringsvaluta. Den funktionella valutan för koncernens verksamheter utomlands avviker som regel från koncernens rapporteringsvaluta. Som funktionell valuta betraktas den valuta som används i den ekonomiska miljö där verksamheten primärt bedrivs.

Omräkning av transaktioner i annan valuta än den funktionella valutan

Transaktioner i annan valuta än den funktionella valutan, utländsk valuta, omräknas initialt till den funktionella valutan till transaktionsdagens kurs. Monetära poster i utländsk valuta och icke-monetära poster i utländsk valuta som värderas till verkligt värde omvärderas per balansdagen till då gällande stängningskurs. Vinst och förluster till följd av valutaomräkning av monetära poster och icke-monetära poster som värderas till verkligt värde redovisas i resultaträkningen som valutakurseffekter i Nettoresultat av finansiella transaktioner. Omräkningsdifferenser hänförliga till icke-monetära poster som klassificeras till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas som en komponent i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital. Så redovisas även valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av monetära poster som utgör en del av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet.

Omräkning av utländska verksamheter till koncernens rapporteringsvaluta

Vid omräkning av utländska etableringars (däribland filialers) balans- och resultaträkningar från funktionell valuta till koncernens rapporteringsvaluta, tillämpas dagskursmetoden. Det innebär att tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Eget kapital omräknas till kursen vid investerings- respektive intjänandetidpunkten. Resultaträkningen räknas om efter genomsnittskursen under året. Omräkningsdifferenser redovisas som en komponent i övrigt totalresultat och ingår i omräkningsreserven i eget kapital.

K1 Forts

7. REDOVISNING OCH BORTBOKNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT I BALANSRÄKNINGEN

Köp och försäljning av aktier samt penning- och kapitalmarknadsinstrument på avistamarknaden redovisas på affärsdagen vilket är den dag då avtal ingåtts. Motsvarande gäller för derivat. Övriga finansiella tillgångar och skulder redovisas normalt på likviddagen.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till de kassaflöden som härrör från tillgången upphör eller när samtliga risker och fördelar förknippade med tillgången överförs till någon annan. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, upphör eller annulleras.

Principerna för redovisning av finansiella instrument i balansräkningen har bland annat särskild betydelse för redovisning av återköps-transaktioner, värdepapperslån och leasing (se respektive separat avsnitt).

8. FINANSIELLA INSTRUMENT Värderingskategorier

Alla finansiella tillgångar delas, i enlighet med bestämmelserna i IFRS 9, in i någon av följande värderingskategorier:

1. upplupet anskaffningsvärde
2. verkligt värde via övrigt totalresultat
3. verkligt värde via resultaträkningen
- a. obligatoriskt
- b. verkligt värdeoptionen.

Utgångspunkten för att klassificera finansiella tillgångar i respektive värderingskategori är företagets affärsmodell för förvaltning av de finansiella instrumenten samt huruvida instrumentens avtalsenliga kassaflöden enbart innehåller betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Finansiella skulder delas in i följande värderingskategorier:

1. upplupet anskaffningsvärde
2. verkligt värde via resultaträkningen
- a. obligatoriskt
- b. verkligt värdeoptionen.

Finansiella skulder ska som huvudregel redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Undantaget är finansiella skulder som obligatoriskt ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen, exempelvis derivat, samt skulder som vid första redovisningstillfället oåterkalleligen identifierats att värderas till verkligt värde (verkligt värdeoptionen).

Finansiella tillgångar respektive skulder som redovisas på samma rad i balansräkningen kan klassificeras i olika värderingskategorier, se not K38.

Vid första redovisningstillfället redovisas alla finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde. För tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde via resultaträkningen förs transaktionskostnader direkt till resultaträkningen vid anskaffningstillfället. För övriga finansiella instrument räknas transaktionskostnader in i anskaffningsvärdet.

Bedömning av affärsmodell

Affärsmodellen för förvaltningen av finansiella tillgångar är avgörande för uppdelningen i värderingskategorier. Affärsmodellen fastställs på portföljnivå, eftersom detta bäst avspeglar hur verksamheten styrs och hur information rapporteras till och utvärderas av bankens ledning. Information av betydelse för att kunna göra en sammanvägd bedömning av affärsmodellen för en portfölj omfattar angivna riktlinjer och mål med en portfölj och hur dessa genomförs i verksamheten, de risker som påverkar portföljens resultat och hur dessa risker hanteras samt frekvens, volym, orsak och tidpunkt för försäljningar.

Bedömning av om avtalsenliga kassaflöden enbart är betalningar av kapitalbelopp och ränta

Bedömningen av om avtalsenliga kassaflöden enbart är betalningar av kapitalbelopp och ränta har betydelse för uppdelningen i värderingskategorier. Vid denna bedömning definieras kapitalbeloppet som den finansiella tillgångens verkliga värde vid första redovisningstillfället. Ränta definieras som ersättning för pengars tidsvärde, kreditrisk, andra grundläggande utlåningsrisker (till exempel likviditetsrisk) och kostnader (till exempel administrativa kostnader) samt vinstmarginal.

För att bedöma om den finansiella tillgångens avtalsenliga kassaflöden enbart innehåller betalningar av kapitalbelopp och ränta görs en bedömning av den finansiella tillgångens avtalsvillkor. Om det finns avtalsvillkor som kan ändra tidpunkten eller beloppen i de avtalsenliga kassaflödena, modifierar ersättningen för pengars tidsvärde eller medför hävstångseffekt eller extra kostnader vid förskotts betalning och förlängning, så bedöms kassaflödena inte enbart bestå av kapitalbelopp och ränta.

Upplupet anskaffningsvärde

En finansiell tillgång ska värderas till upplupet anskaffningsvärde om båda följande villkor är uppfyllda:

- Syftet med affärsmodellen är att erhålla avtalsenliga kassaflöden.
- De avtalsenliga kassaflödena är enbart betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Finansiella tillgångar som redovisas i värderingskategorin upplupet anskaffningsvärde består av utlåning och innehav i räntebärande värdepapper som uppfyller ovanstående villkor. Dessa tillgångar är föremål för nedskrivningsprövning. Finansiella skulder som redovisas i värderingskategorin upplupet anskaffningsvärde består i huvudsak av skulder till kreditinstitut, in- och upplåning från allmänheten samt emitterade värdepapper.

Upplupet anskaffningsvärde utgörs av det diskonterade nuvärdet av alla framtida betalningar hänförliga till instrumentet där diskonteringsräntan utgörs av instrumentets effektivränta vid anskaffningstillfället.

Räntor och kreditförluster avseende finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i resultaträkningen i posterna Räntenetto respektive Kreditförluster. Ränteskillnadsersättning för förtidsinlöst utlåning och realisationsresultat som genereras vid återköp av egna emitterade värdepapper, redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Även valutakurseffekter redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Verkligt värde via övrigt totalresultat

En finansiell tillgång ska värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat om båda följande villkor är uppfyllda:

- Syftet med affärsmodellen är både att erhålla avtalsenliga kassaflöden och att sälja tillgången.
- De avtalsenliga kassaflödena är enbart betalningar av kapitalbelopp och ränta.

I värderingskategorin verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas räntebärande värdepapper i bankens likviditetsportfölj som uppfyller ovanstående villkor. Dessa tillgångar är föremål för nedskrivningsprövning. Ränteintäkter redovisas i räntenettet, och valutakurseffekter och kreditförluster redovisas i post Nettoresultat av finansiella transaktioner. Orealiserade värdeförändringar redovisas i övrigt totalresultat och omklassificeras till resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner vid försäljning.

Vid första redovisningstillfället är det tillåtet att oåterkalleligen klassificera eget kapitalinstrument som inte innehas i handelssyfte till verkligt värde via övrigt totalresultat. Efterföljande värdeförändringar, såväl realiserade som realiserade inklusive valutakursresultat, redovisas då i övrigt totalresultat. Realiserade värdeförändringar omklassificeras till balanserade vinstmedel, det vill säga omklassificering inom eget kapital, och inte till resultaträkningen. Endast utdelningsintäkter från dessa innehav redovisas i resultaträkningen. Denna värderingsprincip tillämpas för vissa aktieinnehav i företag som utför stödande verksamhet för banken. Det kan exempelvis röra sig om andelar i clearingorganisationer och infrastruktursamarbeten på bankens hemmamarknader. Aktieinnehaven är långsiktiga och inga större förändringar i innehaven sker från år till år.

Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt

Om en finansiell tillgång inte uppfyller villkoren för värdering till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat, ska den värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

Finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel klassificeras alltid till verkligt värde via resultaträkningen, liksom finansiella tillgångar som förvaltas och utvärderas baserat på verkliga värden.

K1 Forts

Värderingskategorin verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt, består i huvudsak av noterade aktier, fondandelar, räntebärande värdepapper samt derivat. Räntor, utdelningar, valutakurseffekter samt realiserade och realiserade värdeförändringar hänförliga till dessa instrument redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. För redovisning av derivat i säkringsredovisning, se punkt 11.

Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen

Vid första redovisningstillfället finns en möjlighet att oåterkalleligen identifiera en finansiell tillgång såsom värderad till verkligt värde via resultaträkningen, om detta eliminerar eller i betydande utsträckning minskar konsekvenser i värdering eller redovisning som annars skulle uppkomma vid värdering av tillgången.

Motsvarande möjlighet finns att vid första redovisningstillfället oåterkalleligen identifiera en finansiell skuld såsom värderad till verkligt värde via resultaträkningen, om något av följande villkor är uppfyllda:

- Det eliminerar eller i betydande utsträckning minskar konsekvenser i värdering eller redovisning som annars skulle uppkomma vid värdering av skulden.
- En grupp av finansiella skulder eller en grupp av både finansiella tillgångar och finansiella skulder förvaltas och utvärderas baserat på verkligt värde, i enlighet med en dokumenterad riskhanterings- eller investeringsstrategi, och intern information om dessa instrument tillhandahålls till bankens ledning baserat på verkliga värden.

Denna värderingsprincip tillämpas för att undvika konsekvens vid värderingen av tillgångar och skulder som utgör motpositioner till varandra och förvaltas på portföljbasis, till exempel skulder till följd av fondförsäkringsavtal och vissa innehav i likviditetsportföljen som säkras med ekonomiska säkringar.

Orealiserade och realiserade värdeförändringar på finansiella instrument som värderas till verkligt värde via resultaträkningen via verkligt värdeoptionen redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Ränta på dessa instrument redovisas i räntenettot.

Omklassificeringar av finansiella instrument

Finansiella tillgångar omklassificeras i regel inte efter det första redovisningstillfället. Omklassificering är tillåten om banken i sållsynta fall skulle byta affärsmodell för förvaltningen av en portfölj av finansiella tillgångar. Omklassificering av finansiella skulder är inte tillåtet efter det första redovisningstillfället.

Finansiella garantier och lånelöften

Finansiella garantier är sådana förbindelser som kräver att utställaren gör angivna betalningar för att ersätta innehavaren för en förlust denne

ådrar sig på grund av att en angiven gäldenär inte fullgör betalning vid förfall enligt villkoren i ett skuldinstrument (lån och räntebärande värdepapper), exempelvis en kreditgaranti. Det verkliga värdet på en utställd garanti motsvaras vid utfärdandet av den mottagna premien. Vid första redovisningstillfället redovisas den mottagna premien för garantin som en skuld på raden Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter i balansräkningen. Därefter värderas garantin till det högre av den periodiserade premien och reserven för den förväntade förlusten. Premier för utställda finansiella garantier periodiseras i provisionsnettot över garantins löptid. Därutöver redovisas det totala garanterade beloppet hänförligt till utställda garantier som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen, se not K41.

Premier för köpta finansiella garantier periodiseras och redovisas som minskad ränteintäkt i räntenettot i den mån räntan på det instrument garantin avser redovisas där.

Lånelöften redovisas som ett åtagande utanför balansräkningen fram till lånets likviddag, se not K41. Mottagna avgifter för lånelöften periodiseras i provisionsnettot över åtagandets löptid, såvida det inte är mycket sannolikt att löftet kommer att infrias. I sådana fall räknas mottagna avgifter in i lånets effektivränta.

Finansiella garantier och oåterkalleliga lånelöften är föremål för nedskrivningsprövning.

Sammansatta finansiella instrument

Ett sammansatt finansiellt instrument består av ett inbäddat derivat och ett värdekontrakt som inte är ett derivat. Vissa av det sammansatta instrumentets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för ett fristående derivat.

Om värdekontraktet i ett sammansatt finansiellt instrument är en finansiell skuld ska ett inbäddat derivat skiljas från värdekontraktet och redovisas som ett derivat om alla dessa villkor är uppfyllda:

- Det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker är inte nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker.
- Ett separat instrument med samma villkor som det inbäddade derivatet skulle uppfylla definitionen på ett derivat.
- Det sammansatta finansiella instrumentet värderas inte till verkligt värde via resultaträkningen. Följaktligen avskiljs inte derivat inbäddade i finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

Särredovisning sker exempelvis av emitterade aktieindexobligationer och andra strukturerade produkter.

Särredovisning sker inte om värdekontraktet i det sammansatta finansiella instrumentet är en finansiell tillgång. Finansiella tillgångar med inbäddade derivat beaktas i sin helhet vid bedömningen av om avtalsenliga kassaflöden

endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta.

Värdet av konverteringsrätten i emitterade konvertibla skuldebrev särredovisas som eget kapital. Värdet av konverteringsrätten fastställs vid emissionstillfället som skillnaden mellan det verkliga värdet på det konvertibla skuldebrevet som helhet minskat med det verkliga värdet på skuldkomponenten. Konverteringsrättens redovisade värde justeras inte under skuldebrevets löptid. Skuldkomponenten värderas och redovisas till verkligt värde i balansräkningen vid emissionstillfället. Under löptiden redovisas skuldkomponenten till upplupet anskaffningsvärde baserat på ursprunglig effektivränta.

Återköpsavtal och omvända återköpsavtal

Med återköpsavtal, eller repotransaktioner, avses avtal där parterna samtidigt har kommit överens om försäljning och återköp av ett visst värdepapper till ett i förväg bestämt pris. Värdepapper som säljs i en repotransaktion (återköpsavtal) kvarstår i balansräkningen under transaktionens löptid eftersom koncernen under transaktionens löptid är exponerad emot värdepapprets värdeförändringsrisk. Det sålda värdepappret redovisas därutöver utanför balansräkningen som ställd säkerhet. Erhållen likvid redovisas beroende på motpart som Skuld till kreditinstitut eller In- och upplåning från allmänheten. Värdepapper som köps i en repotransaktion (omvända återköpsavtal) redovisas på motsvarande sätt, det vill säga värdepappret tas inte upp i balansräkningen under transaktionens löptid. Den erlagda likviden redovisas beroende på motpart som Övrig utlåning till centralbanker, Utlåning till övriga kreditinstitut eller Utlåning till allmänheten. Mottagna panter som sålts vidare under återköpsavtal redovisas som åtagande utanför balansräkningen.

Avtal om inlåning och utlåning av värdepapper

Värdepapper som lånats ut kvarstår i balansräkningen då koncernen fortsatt är exponerad mot värdepapprets värdeförändringsrisk och redovisas därutöver utanför balansräkningen som Ställd säkerhet. Inlånade värdepapper tas inte upp i balansräkningen, såvida de inte säljs (så kallad blankning). Om de säljs tas ett värde motsvarande det avyttrade värdepapprets verkliga värde upp som skuld. Inlånade värdepapper som vidareutlånat redovisas som åtagande utanför balansräkningen.

Derivatinstrument

Samtliga derivat redovisas i balansräkningen och värderas till verkligt värde. Derivat med positiva verkliga värden redovisas på tillgångssidan under posten Derivatinstrument. Derivat med negativa verkliga värden redovisas på skuldsidan under posten Derivatinstrument. Realiserade och realiserade vinster och förluster på derivat redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

K1 Forts

För redovisning av derivat i säkringsredovisning, se punkt 11.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas i balansräkningen om banken har avtalsmässig rätt till kvittning, i den löpande verksamheten och i händelse av konkurs, och om avsikten är att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Ytterligare upplysningar om kvittning av finansiella tillgångar och skulder lämnas i not K22.

9. PRINCIPER FÖR VÄRDERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER TILL VERKLIGT VÄRDE

Verkligt värde definieras som priset till vilken en tillgång skulle kunna säljas eller en skuld överföras i en normal transaktion mellan oberoende marknadsaktörer.

För finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad likställs verkligt värde med det aktuella marknadspriset. Som aktiv betraktas en sådan marknad där noterade priser med lätthet och regelbundenhet finns tillgängliga på en reglerad marknad, handelsplats, tillförlitlig nyhetstjänst eller motsvarande, och där prisuppgifterna lätt kan verifieras genom regelbundet förekommande transaktioner. Det aktuella marknadspriset motsvaras av den kurs mellan köp- och säljkursen som under omständigheterna ger mest korrekt bild av det verkliga värdet. För grupper av finansiella instrument som förvaltas på basis av bankens nettoexponering för marknadsrisk likställs det aktuella marknadspriset med det pris som skulle erhållas eller betalas vid en avyttring av nettopositionen.

När tillförlitliga uppgifter om marknadspris saknas för finansiella instrument, bestäms verkligt värde med hjälp av värderingsmodeller. De värderingsmodeller som används bygger på indata som i allt väsentligt kan verifieras med marknadsobservationer, exempelvis marknadsräntor och aktiekurser. Vid behov görs en justering för andra variabler som en marknadsaktör förväntas ta i beaktande vid prissättningen. De antaganden som används vid värdering baseras på internt genererad erfarenhet och kontrolleras löpande av riskkontrollfunktionen. Uppföljning görs mot verkliga utfall för att därigenom identifiera eventuella behov av anpassningar av antaganden och prognosverktyg.

Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper utgivna av stater och svenska bostadsobligationer värderas med hjälp av aktuella marknadspriser. Företagsobligationer värderas med värderingstekniker som baseras på marknadsräntor för motsvarande löptid med justering för kredit- och likviditetsrisk. Värderingen kontrolleras regelbundet för att säkerställa att den avspeglar gällande marknadspris. Kontrollerna utförs främst genom inhämtning av prisnoteringar från fler oberoende

prisställare och genom avstämning mot nyligen genomförda transaktioner i samma eller likvärdiga instrument.

Aktier och andelar

Aktier noterade på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Vid värdering av aktier och andelar i nivå 3 styrs valet av värderingsmodell av vad som bedöms lämpligt för det enskilda instrumentet. Innehav av aktier i nivå 3 består i huvudsak av aktier i företag som utför stödjande verksamhet åt banken. Aktier i nivå 3 är i allt väsentligt klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget. För aktier i nivå 3 för vilka bolagsavtalet reglerar det pris till vilket aktierna kan avyttras, värderas innehaven till det i förväg bestämda avyttringspriset.

Vid värdering av andelar i nivå 3 i riskkapitalfonder används på marknaden vedertagna värderingsmodeller som godkänts av European Venture Capital & Private Equity Association. Dessa modeller innebär att investeringarnas marknadsvärde härleds genom relativvärdering av jämförbara noterade företag i samma bransch. Resultatposter som stör jämförelser mellan investeringen och jämförelsebolaget justeras, och därefter beräknas värdet av investeringen på basis av vinstmultiplar som exempelvis P/E och EV/EBITA. Värdeförändringar samt realiserat resultat på innehav i riskkapitalfonder som utgör en del av placerings-tillgångarna i försäkringsrörelsen redovisas inte direkt i resultaträkningen utan ingår i underlaget för beräkning av avkastningsdelning i försäkringsrörelsen, se punkt 13.

Derivat

Derivat som handlas på en aktiv marknad värderas till marknadspris. Merparten av koncernens derivatkontrakt, däribland ränteswappar och olika typer av linjära valutaderivat, värderas med värderingsmodeller som bygger på marknadsräntor och andra marknadspriser. Värderingen av icke-linjära derivatkontrakt som inte handlas aktivt bygger även på en rimlig skattning av marknadsbaserade indata, exempelvis volatilitet.

Vid modellvärdering av derivat förekommer i vissa fall differenser mellan transaktionspriset och det värde som räknats fram med hjälp av en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället. Sådana skillnader orsakas av att den tillämpade värderingsmodellen inte fullt ut fångar upp alla komponenter som påverkar derivatets värde. Orealiserade resultat på grund av positiva skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell (så kallade dag 1-resultat) utgörs av bankens vinstmarginal och ersättning för att täcka exempelvis kapital- och administrativa kostnader. Orealiserade positiva dag 1-resultat förs inte till resultatet vid det första redovisningstillfället, utan periodiseras över derivatets löptid.

Till och med räkenskapsåret 2019 tillämpade banken en metod som innebär att en löpande fristående värdering utfördes av den sammanlagda kreditriskkomponenten, såväl motpartens kreditrisk (Credit Valuation Adjustment, CVA) som egen kreditrisk (Debit Valuation Adjustment, DVA) i utestående modellvärderade derivat. Förändringar i verkligt värde till följd av förändrad kreditrisk redovisades i resultatet i den utsträckning den sammanlagda effekten översteg ännu ej resultatförda dag 1-resultat. Från och med 2020 har en ny metod implementerats som innebär att banken redovisar förändringarna i CVA och DVA löpande på affärsnivå som en del i derivatens verkliga värde i balans- och resultaträkningen. I samband härmed gjordes även en förnyad bedömning av modellen för beräkning av CVA, vilken ändrades från en modell med enbart historiska PD-värden till en modell som använder marknadsimplicita PD-värden. Förändringarna påverkar redovisningen framåtriktad. Den initiala effekten vid övergången till ny modell för beräkning av CVA och DVA per den 1 januari 2020 uppgick till -134 miljoner kronor, vilken påverkade resultatet under det första kvartalet. Den negativa resultateffekten motverkades av en upplösning av den del av ännu ej resultatförda dag 1-resultat som var hänförlig till CVA, vilken uppgick till 87 miljoner kronor. De kvarstående komponenterna i ännu ej resultatförda dag 1-resultat, efter implementeringen av metoden för löpande redovisning av CVA och DVA, periodiseras som framgång av stycket ovan över derivatens återstående löptid.

Tillgångar och skulder där kunden står värdeförändringsrisken

Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken består i huvudsak av fondandelar i fondförsäkringsavtal. Sådana fondandelar värderas till fondens aktuella marknadsvärde (NAV). Tillgångarna motsvaras av skulder för vilka kunden står värdeförändringsrisken. Värderingen av dessa skulder speglar värderingen av tillgångarna. Med hänsyn till att försäkringstagarna och fondandelsägarna har förmånsrätt i tillgångsmassan, saknas skäl för att justera värderingen för kreditrisk. Tillgångar och skulder där kunden står värdeförändringsrisken har i allt väsentligt kategoriserats som värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

10. KREDITFÖRLUSTER

Förväntade kreditförluster

Reglerna om nedskrivning i IFRS 9 omfattar finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat samt finansiella garantier och oåterkalleliga lånelöften, och baseras på en modell för redovisning av förväntade kreditförluster (Expected Credit Losses, ECL). Enligt denna ska reserven spegla ett sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera en rad sannolika utfall med hänsyn tagen till all rimlig och verifierbar information

K1 Forts

som är tillgänglig på rapporteringsdagen utan orimlig kostnad eller ansträngning. I bedömningen beaktas historiska, nuvarande och framåtblickande faktorer. De tillgångar vars nedskrivningsbehov ska prövas delas in i följande tre steg, beroende på graden av kreditförsämring:

- Steg 1 omfattar finansiella tillgångar utan betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället.
- Steg 2 omfattar finansiella tillgångar med betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället men där det vid rapporteringstillfället saknas objektiva belägg för att fordran är kreditförsämrad.
- Steg 3 omfattar finansiella tillgångar för vilka objektiva omständigheter har identifierats för att fordran är kreditförsämrad. För definition av kreditförsämrad tillgång se rubrik Fallissemang/Kreditförsämrad tillgång nedan.

För Steg 1 ska reserveringar som motsvarar förväntade förluster orsakade av fallissemang som förväntas inträffa inom tolv månader redovisas. I Steg 2 och Steg 3 ska reserveringar som motsvarar den förväntade förlust som förväntas inträffa vid fallissemang någon gång under tillgångens hela återstående löptid redovisas.

För avtal i Steg 1 och Steg 2 finns en koncerngemensam central process med modellbaserad beräkning. Processen inleds med att det för samtliga avtal bedöms om det skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället (avtalets ingående). För utförligare beskrivning av betydande ökning av kreditrisk, se not K2 avsnitt Kreditrisker. Reserverna i de olika nedskrivningsstegen beräknas på individuell basis. För avtal i Steg 3 sker manuell beräkning med undantag för en mindre portfölj av homogena fordringar som har modellberäknad reservering i Steg 3. Vid varje rapporteringstillfälle avgörs på avtalsnivå om ett avtal ska bli föremål för en modellbaserad beräkning eller en manuell beräkning.

Beräkningarna av förväntade kreditförluster påverkas i första hand av riskparametrarna sannolikhet för fallissemang (PD), exponering vid fallissemang (EAD) och förlustandel vid fallissemang (LGD). Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, EAD och LGD fram till avtalets förväntade slutförfalldag. Dessa tre riskparametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten alternativt sannolikheten för att kreditexponeringen inte har fallerat eller blivit återbetald i förtid. De beräknade förväntade kreditförlusterna diskonteras sedan tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. Summan av kreditförluster för Steg 1 beräknas med sannolikheten för fallissemang under de kommande 12 månaderna. För Steg 2 och Steg 3 beräknas kreditförluster med sannolikheten för fallissemang under tillgångens återstående löptid.

Modellbaserad beräkning

Beräkningen av de förväntade kreditförlusterna tar hänsyn till minst tre makroekonomiska scenarier (ett neutralt, ett positivt och ett negativt scenario) med relevanta makroekonomiska riskfaktorer såsom arbetslöshet, styr-/centralbanksräntor, BNP, inflation och fastighetspriser, uppdelade per land. De olika scenarierna används för att justera riskparametrarna. Varje makroekonomiskt scenario tilldelas en sannolikhet, och de förväntade kreditförlusterna erhålls som ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för varje scenario.

För utförligare information om modellerna för att beräkna förväntade kreditförluster för avtal i Steg 1 och Steg 2 (och för en mindre portfölj av homogena fordringar i Steg 3) och för förklaring av begrepp såsom PD, EAD och LGD, förväntad löptid, betydande ökning av kreditrisk och makroekonomisk information, se not K2 avsnitt Kreditrisk. För känslighetsanalys för förväntade kreditförluster, se not K10.

Manuell beräkning

Tillgångar i Steg 3 prövas för nedskrivning på individuell basis, och beräkningen är manuell (med undantag för en mindre portfölj av homogena fordringar som har modellberäknad reservering i Steg 3). Denna prövning genomförs löpande och vid varje rapporteringstillfälle av affärsansvarigt bankkontor (kund- och kreditansvarig enhet) och beslutas av regional eller central kreditavdelning.

Nedskrivningsprövning utförs då det finns objektiva omständigheter som tyder på att motparten inte kommer att kunna fullfölja sina kontraktssenliga åtaganden i enlighet med definitionen på fallissemang. Sådana objektiva omständigheter kan exempelvis vara försenad eller utebliven betalning, ändrad intern rating eller om kredittagaren försätts i konkurs.

I nedskrivningsprövningen uppskattas de framtida kassaflödena och säkerhetens värde (inklusive garantier). Hänsyn tas normalt till minst två möjliga framåtblickande scenarier för förväntade kassaflöden baserade på både motpartens återbetalningsförmåga och säkerheternas värde. Utfallet av dessa scenarier sannolikhetsviktas och diskonteras med fordrans ursprungliga effektivränta. De scenarier som används kan innehålla såväl makroekonomiska som avtalsspecifika faktorer, utifrån vad som bedöms ha påverkan på den enskilda motpartens återbetalningsförmåga och säkerheternas värdeutveckling. Vid bedömningen tas hänsyn till den enskilda motpartens specifika egenskaper. Nedskrivning görs om det beräknade återvinningsvärdet understiger bokfört värde.

Expertbaserad beräkning

Expertbaserad beräkning görs för kreditförluster för att införliva uppskattad effekt från faktorer som inte bedömts ha fångats av modellen (Steg 1, Steg 2 och för en mindre portfölj av homogena fordringar i Steg 3) eller som inte

har tagits hänsyn till manuellt (Steg 3). De modellbaserade beräkningarna är konstruerade med ambitionen att göra en så precis skattning som möjligt av de enskilda bidragen till reserveringsbehovet. Det är dock mycket svårt att med generella modeller fånga alla de säregenskaper som karaktäriserar ett enskilt avtal. Därför görs en manuell analys av de avtal som ger de största bidragen till reserveringsbehovet. Den manuella analysen syftar till att, baserat på expertkunskap om de enskilda krediterna, bedöma om den modellbaserade eller manuella beräkningen ska ersättas med en expertbedömd beräkning. En expertbedömd beräkning kan medföra både högre och lägre reserveringsbehov än den ursprungliga beräkningen.

Expertbaserad beräkning kan även utföras på en mer aggregerad nivå för att justera de modellbaserade beräkningarna för en delportfölj eller motsvarande. Dessa justeringar fördelas proportionellt över de ingående avtalen. En expertbedömd beräkning kan medföra både högre och lägre reserveringsbehov än den ursprungliga beräkningen.

Redovisning och presentation av kreditförluster

- Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas i balansräkningen till sitt nettobelopp, efter avdrag för förväntade kreditförluster.
- Poster utanför balansräkningen (finansiella garantier och oåterkallliga lånelöften) redovisas till sitt nominella belopp. Reserveringar för förväntade kreditförluster avseende dessa instrument redovisas som en avsättning i balansräkningen.
- Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat är redovisade till verkligt värde i balansräkningen. Reserveringar för förväntade kreditförluster avseende dessa instrument redovisas i verkligt värdereserven i eget kapital och minskar således inte redovisat värde på instrumentet.
- För finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde och för poster utanför balansräkningen redovisas periodens kreditförluster (förväntade och konstaterade) i resultaträkningen på raden Kreditförluster. Raden Kreditförluster utgörs av periodens reserveringar för förväntade kreditförluster med avdrag för återföringar av tidigare utförda reserveringar, periodens bortskrivningar och periodens återvinningar.
- För finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas periodens kreditförluster (förväntade och konstaterade) i resultaträkningen på raden Nettoresultat av finansiella transaktioner.
- Bortskrivningar utgörs av konstaterade kreditförluster med avdrag för återföringar av tidigare gjorda reserveringar för förväntade kreditförluster i Steg 3 och kan avse hela eller delar av en finansiell tillgång. Bortskrivning sker när det inte bedöms finnas någon

K1 Forts

realistisk möjlighet till återbetalning. Efter bortskrivningen kvarstår normalt kraven mot låntagare och eventuella borgensmän, vilka som regel drivs vidare genom efterbevakning. Efterbevakning vidtas inte i vissa situationer, exempelvis i de fall konkursförvaltare lämnat slutlig redovisning av utdelning i konkurs, när ett ackordsförslag antagits eller när en fordran eftergivits i sin helhet. Fordringar som efterges i samband med omstrukturering av finansiella tillgångar redovisas alltid som konstaterade kreditförluster.

- Betalningar som tillkommer banken för bortskrivna finansiella tillgångar intäktsredovisas som återvinningar.

Ytterligare information om kreditförluster lämnas i not K10.

Fallissemang/Kreditförsämrad tillgång

Bankens definition av fallissemang överensstämmer med kapitaltäckningsförordningens (CRR) definition vilket innebär att motparten antingen är mer än 90 dagar sen med en betalning eller att det gjorts en bedömning att motparten inte kommer att kunna betala kontraktss enligt. En sådan bedömning innebär att det ses som mer sannolikt att kredittagaren inte kommer att kunna betala än det motsatta. Bedömningen av detta görs utifrån all tillgänglig information om kredittagarens betalningsförmåga. Hänsyn tas till obeståndssignaler som bristande likviditet, försenade och inställda betalningar, betalningsanmärkningar eller andra tecken på bristande betalningsförmåga. Andra signaler kan vara att kredittagaren försätts i konkurs eller att beslut tas om en betydande eftergift som innebär att värdet på bankens fordran mot kredittagaren minskar.

Sannolikheten för fallissemang beräknas inför varje rapporteringstillfälle och ingår vid bedömningen av om det skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället och vid beräkningen av förväntad kreditförlust för finansiella tillgångar i Steg 1 och Steg 2.

Kreditförsämrad finansiell tillgång, vilket är exponering i Steg 3, definieras som exponering i fallissemang. Det medför att bedömningen för redovisningssyftet är i linje med den som används i koncernens kreditriskhantering.

Ränta

Redovisning av ränteintäkter hänförliga till poster i balansräkningen som ingår i Steg 1 och Steg 2 bygger på bruttoredovisning, vilket innebär att ränteintäkter redovisas till sitt fulla belopp i räntenetto.

Ränteintäkter avseende motsvarande poster i Steg 3 redovisas netto, det vill säga efter beaktande av nedskrivningen. Ränteeffekter som uppstår till följd av diskonterings effekter då perioden fram till förväntad inbetalning minskar, resulterar i en upplösning av tidigare reserverade belopp och redovisas som ränteintäkt i enlighet med effektivräntemetoden.

Värdering av egendom som övertagits för skyddande av fordran

Vid första redovisningstillfället redovisas övertagen egendom till verkligt värde i balansräkningen. Övertagen egendom (inklusive övertagna leasingobjekt) som förväntas avyttras inom en snar framtid, tas vid efterföljande värdering upp till det lägsta av redovisat värde och verkligt värde med avdrag för kostnader för försäljning. Övertagna fastigheter som inte förväntas avyttras inom en snar framtid redovisas som förvaltningsfastigheter till verkligt värde via resultaträkningen. Onoterade aktieinnehav som övertas för skyddande av fordran redovisas normalt till verkligt värde via resultaträkningen.

Modifierade finansiella tillgångar

Ett lån anses vara modifierat när de villkor och bestämmelser som styr kassaflöden ändras jämfört med det ursprungliga avtalet till följd av åtgärder i form av eftergifter eller affärsmässiga omförhandlingar. Eftergifter är villkorsändringar i samband med omstruktureringar eller andra finansiella lättnadsåtgärder. Dessa villkorsändringar utförs för att säkerställa full återbetalning eller för att maximera återbetalningen av det utestående lånebeloppet för låntagare som har, eller står inför, finansiella svårigheter. Affärsmässiga omförhandlingar är villkorsändringar som inte är relaterade till en låntagares finansiella svårigheter, till exempel ändringar i kassaflödet för ett lån på grund av förändringar i marknadsförhållanden för amorteringar eller ränta.

Om kassaflöden från en finansiell tillgång klassificerad till upplupet anskaffningsvärde har modifierats, men tillgångens kassaflöden inte blir väsentligt annorlunda, resulterar normalt inte modifieringen i att den finansiella tillgången tas bort från balansräkningen. I det fallet omräknas redovisat bruttovärde utifrån den finansiella tillgångens förändrade kassaflöden, och justeringsbeloppet redovisas i resultaträkningen.

Eftersom modifieringar utförs av olika anledningar finns inget ovillkorligt samband mellan modifieringar och bedömd kreditrisk. När en finansiell tillgång beviljats eftergift och kvarstår i balansräkningen klassificeras den till Steg 2 eller Steg 3, baserat på utfallet av den bedömning som utförs i samband med eftergifter. Bedömningen omfattar kontroll av om det finns behov av reservering för kreditförlust eller annan omständighet som innebär klassificering till Steg 3.

Om en finansiell tillgång modifieras på ett sätt som medför väsentligt förändrade kassaflöden tas den modifierade finansiella tillgången bort från balansräkningen och ersätts med ett nytt avtal. I dessa fall utgör datumet för modifieringen första redovisningstillfället för det nya avtalet och detta datum används vidare vid beräkning av förväntade kreditförluster samt vid bedömning av huruvida det föreligger en betydande ökning av kreditrisk sedan första redovisningstillfället.

11. SÄKRINGSREDOVISNING

Handelsbanken har valt att fortsätta tillämpa säkringsredovisningsreglerna i IAS 39, i enlighet med övergångsbestämmelserna i IFRS 9. Koncernen tillämpar olika metoder för säkringsredovisning beroende på syftet med säkringen. Som säkringsinstrument används derivat, i huvudsak ränte- och valutaränteswappar. Vid säkringar av valutarisker kopplade till nettoinvesteringar i utländska enheter används även skulder i respektive utländsk enhets funktionella valuta som säkringsinstrument. Som en del av koncernens säkringsstrategier delas värdet på säkringsinstrument i vissa fall upp och ingår i fler än en säkringsrelation. Ett och samma säkringsinstrument kan därmed säkra olika risker. Sådan uppdelning görs endast om de säkrade riskerna tydligt kan identifieras, om effektiviteten kan mätas tillförlitligt och om den totala värdeförändringen på instrumentet ingår i någon säkringsrelation.

Kassaflödessäkring används för att hantera exponeringar för variationer i kassaflöden hänförliga till förändringar i rörlig ränta på ut- och upplåning. Den förväntade löptiden för sådan ut- och upplåning är i regel betydligt längre än räntebindningstiden som är kort. Kassaflödessäkring används även för att säkra valutarisken i framtida kassaflöden hänförliga till ut- och upplåning. Även valutarisker hänförliga till koncerninterna monetära poster kan omfattas av denna typ av säkring, i den mån de ger upphov till valutaexponeringar som inte elimineras vid upprättande av koncernredovisningen. Derivat som är säkringsinstrument i kassaflödessäkringar värderas till verkligt värde. I den mån derivatets värdeförändring är effektiv, det vill säga motsvaras av framtida kassaflöden hänförliga till den säkrade posten, redovisas den som en komponent i övrigt totalresultat och i säkringsreserven i eget kapital. Ineffektiva delar av derivatets värdeförändring redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Då kassaflödessäkringar avslutas i förtid periodiseras den ackumulerade värdeförändringen, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i Nettoresultat av finansiella transaktioner under den period de säkrade kassaflödena förväntas inträffa. Avslutas kassaflödessäkringar i förtid, och de säkrade kassaflödena inte längre förväntas inträffa, omklassificeras den ackumulerade värdeförändringen i säkringsreserven till Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Säkringar av verkligt värde tillämpas i syfte att skydda koncernen mot icke önskvärda resultat-effekter på grund av exponeringar för förändringar i marknadspriser. Säkringar av verkligt värde tillämpas för enskilda tillgångar och skulder samt för portföljer av finansiella instrument. Säkrade risker i säkringspaket till verkligt värde består av ränte- och valutarisk i ut- och upplåning till fast ränta samt i utlåning med räntetak. Säkringsinstrumenten i dessa säkringsrelationer består av ränte- och valutaränteswappar samt ränteoptioner. Vid säkring av verkligt värde

K1 Forts

värderas såväl säkringsinstrumentet som den säkrade risken till verkligt värde. Värdeförändringarna redovisas direkt i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. När portföljsäkring tillämpas redovisas värdet på den säkrade posten på en enskild rad i balansräkningen i anslutning till Utlåning till allmänheten. Då säkringar av verkligt värde avslutas i förtid periodiseras den upparbetade värdeförändringen på den säkrade posten i Nettoresultat av finansiella transaktioner under återstående löptid. Avslutas säkringar av verkligt värde i förtid, och den säkrade posten inte längre kvarstår, återförs den upparbetade värdeförändringen direkt i Nettoresultat av finansiella transaktioner. Ackumulerade värdeförändringar på portföljsäkringar som avslutats i förtid redovisas i balansräkningen under posten Övriga tillgångar.

Säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamheter tillämpas för att skydda koncernen mot valutakursdifferenser till följd av verksamhet i utlandet. Som säkringsinstrument används valutaränteswappar och lån i utländsk valuta. Den säkrade posten i dessa säkringar utgörs av nettoinvesteringar i form av direkta investeringar samt fordringar på utlandsverksamhet som inte förväntas regleras inom en överskådlig framtid. Lån i utländsk valuta som säkrar nettoinvesteringar i utlandsverksamhet redovisas i koncernen till kursen på balansdagen. Den effektiva delen av valutakursdifferenser på sådana lån redovisas som en komponent i övrigt totalresultat och i omräkningsreserven i eget kapital. Så redovisas även den effektiva delen av värdeförändringar på valutaränteswappar som säkrar valutakursrisk i fordringar på utlandsverksamhet. Ineffektiva delar av säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Benchmarkreformen

Det föreligger temporära undantag från att tillämpa vissa specifika krav avseende säkringsredovisning för samtliga säkringsrelationer som direkt påverkas av osäkerheten från benchmarkreformen. De temporära undantagen syftar till att säkringsrelationer, som annars hade varit effektiva, inte ska behöva brytas upp endast till följd av osäkerhet från benchmarkreformen. Det föreligger en direkt påverkan på en säkringsrelation, endast om denna ger upphov till osäkerhet om benchmarkräntan som utgör säkrad risk och/eller tidpunkt eller belopp avseende kassaflöden baserade på benchmarkräntan från den säkrade posten eller säkringsinstrumentet. Osäkerheten om benchmarkräntan kvarstår fram till dess att beslut har fattats om vilken ränta som är den alternativa räntan samt om och när reformen kommer att genomföras, inklusive specificering av dess effekter på enskilda kontrakt. För ytterligare information se not K21 Säkringsredovisning, Benchmarkreformen.

12. LEASING

Banken som leasegivare

En leasegivare ska klassificera ett leasingavtal som antingen finansiellt eller operationellt. Finansiella leasingavtal är sådana avtal där de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av den leasade tillgången i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Övriga leasingavtal klassificeras som operationella leasingavtal. Samtliga avtal där koncernen är leasegivare har definierats som finansiella leasingavtal. Sådana leasingavtal redovisas som utlåning i balansräkningen, initialt till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen. Erhållna leasingavgifter redovisas löpande som ränteintäkter respektive amorteringar.

Nettoinvesteringar i finansiella leasingavtal är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9, på samma sätt som finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Banken som leasetagare

Vid ingången av ett leasingavtal redovisas en leasingskulld och en nyttjanderätt. Leasingskulden värderas initialt till nuvärdet av framtida leasingavgifter, vilka diskonteras med bankens marginella låneränta. Leasingavgifterna som ingår i värderingen av leasingskulden utgörs i huvudsak av fasta avgifter och variabla avgifter som beror på ett index. Nyttjanderätten värderas initialt till anskaffningsvärdet, vilket motsvarar den ursprungliga värderingen av leasingskulden, förutbetalda leasingavgifter, eventuella initiala direkt utgifter och en uppskattning av eventuella återställningskostnader. Det är endast när en förpliktelse uppstår för återställningskostnader som dessa utgör en del av anskaffningsvärdet.

Vid efterföljande värdering av leasingskulden ökar det redovisade värdet med ränta och minskar med utbetalda leasingavgifter. Därutöver ökar eller minskar leasingskulden vid omprövningar eller ändringar av leasingavtalet. Vid efterföljande värdering av nyttjanderätten värderas denna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar samt med beaktande av eventuella omvärderingar av leasingskulden. Nyttjanderätten skrivs av över leasingperiodens längd. Nedskrivningsprövning av nyttjanderätterna utförs i enlighet med IAS 36 Nedskrivningar, se punkt 15 avsnittet om nedskrivningsprövning.

Nyttjanderätterna ingår i balansposten Fastigheter och Inventarier och leasingskulden ingår i balansposten Övriga skulder.

Leasingavtal som är kortare än 12 månader, eller för vilka den underliggande tillgången har ett lågt värde, redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden och ingår således inte i leasingskulder och nyttjanderätter.

13. FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

Koncernens försäkringsverksamhet bedrivs i dotterbolaget Handelsbanken Liv. Verksamhetens produkter består främst av legala

livförsäkringar i form av traditionell livförsäkring och fondförsäkring samt riskförsäkringar i form av sjukförsäkring och premiebefrielse.

Klassificering och uppdelning av försäkringskontrakt

I koncernredovisningen klassas sådana avtal som innehåller betydande försäkringsrisk som försäkringskontrakt. Med försäkringsrisk avses risk, annan än finansiell risk, som överförs från avtalets ägare till utfärdaren. Avtal som inte överför betydande försäkringsrisk klassificeras i sin helhet som investeringsavtal. I regel innebär detta att försäkringar med återbetalningsskydd klassas som investeringsavtal, och övriga avtal klassas som försäkringskontrakt. Försäkringskontrakt som består av både försäkringskomponenter och sparande (finansiella komponenter) delas upp och särredovisas i enlighet med de principer som beskrivs i det följande.

Redovisning av försäkringskomponenter i försäkringskontrakt

Premieintäkter och utbetalda försäkringsersättningar för försäkringsavtal redovisas i resultaträkningen i nettoposten Riskresultat försäkring. Under denna post redovisas även årets förändring av koncernens försäkringsskulder.

Mottagna premier som ännu inte intäktsförts redovisas som skuld för inbetalda premier under posten Försäkringsskulder i balansräkningen. I balansposten Försäkringsskulder ingår även skulder för sjukräntor, livräntor och andra oreglerade skador. Försäkringsskulden värderas genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden hänförliga till ingångna försäkringsavtal. Värderingen bygger på antaganden om ränta, livslängd, hälsa och framtida avgifter. Livslängdsantaganden varierar med hänsyn till när försäkringen tecknats och beaktar den förväntade framtida ökningen av livslängden. Även avgiftsantaganden beror på när försäkringen tecknats. Det innebär i huvudsak en avgift som är proportionell mot premien och en avgift som är proportionell mot livförsäkringsavsättningen. Tillämpade antaganden om de försäkrades framtida hälsa är baserade på internt genererad erfarenhet och varierar beroende på produkt. Ränteantaganden är baserade på aktuella marknadsräntor och beror på skuldens löptid. Koncernens försäkringsskulder prövas regelbundet och minst årligen i syfte att säkerställa att den redovisade försäkringsskulden är tillräcklig för att täcka förväntade framtida anspråk. Vid behov görs en ytterligare avsättning. Mellanskillnaden redovisas i resultaträkningen.

Redovisning av investeringsavtal och finansiella komponenter i försäkringskontrakt

Inbetalningar och utbetalningar för kunders sparkapital som härrör från investeringsavtal samt finansiella komponenter i försäkringskontrakt redovisas som insättningar respektive uttag direkt i balansräkningen.

K1 Forts

Den från försäkringskontraktet separerade finansiella komponenten i traditionella legala livförsäkringar redovisas i balansräkningen som upplåning från allmänheten. Dessa skulder värderas till det högsta av garanterat belopp och försäkringens aktuella värde. Det garanterade beloppet förräntas med garanterad ränta och motsvarar försäkringens upplupna anskaffningsvärde. Försäkringens aktuella värde är lika med värdet av de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning, och förräntas med en avkastning som bestäms från totalavkastningen för tillgångarna med avdrag för eventuell avkastningsdelning. Avkastningsdelningen innebär att försäkringsgivaren tilldelas en avtalad del av totalavkastningen om denna avkastning under kalenderåret överstiger den garanterade räntan. Beräkningen görs årligen och ackumulerat för varje enskilt försäkringskontrakt. Det innebär att den villkorade återbäringen minskar i de fall avkastningen ett enskilt år understiger garanterad ränta och vice versa. Den del av avkastningen som enligt modellen för avkastningsdelning tillfaller koncernen redovisas som provisionsintäkt. I det fall avkastningen understiger den per kontrakt garanterade räntan redovisas mellanskillnaden i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Tillgångar och skulder som härrör från fondförsäkringsavtal redovisas till verkligt värde i balansräkningen i posterna Tillgångar respektive Skulder där kunden står värdeförändringsrisken.

Premieavgifter, kapitalavgifter samt övriga administrativa avgifter för försäkringskontrakt och investeringsavtal redovisas i resultaträkningen i posten Provisionsintäkter. Anskaffningskostnader redovisas direkt i resultaträkningen.

Återförsäkring

Återförsäkrarens andel av koncernens försäkringsskulder redovisas i posten Återförsäkrings-tillgångar i balansräkningen.

14. IMMATERIELLA TILLGÅNGAR**Redovisning i balansräkningen**

En immateriell tillgång är en identifierbar, icke-monetär tillgång utan fysisk form. En immateriell tillgång tas endast upp i balansräkningen om det är troligt att de framtida ekonomiska fördelar som härrör från tillgången kommer att tillfalla koncernen och om det går att beräkna anskaffningsvärdet på ett tillförlitligt sätt. Det innebär att internt upparbetade värden i form av goodwill, varumärken, kundregister och liknande inte redovisas som tillgångar i balansräkningen.

Investeringar i egenutvecklad programvara tas till resultatet löpande i den mån utgifterna avser underhåll av befintlig affärsverksamhet eller befintlig programvara. Vid egen utveckling av ny programvara, eller vid utveckling av befintlig programvara för ny affärsverksamhet, aktiveras nedlagda utgifter, som kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, från den tidpunkt det är sannolikt

att ekonomiska fördelar kommer att uppstå. Utgifter som härrör från lånekostnader aktiveras från den tidpunkt då beslut har fattats om aktivering av utgifter för utveckling av en immateriell tillgång.

Vid ett rörelseförvärv hänförs förvärvspriset till värdet av förvärvade identifierbara tillgångar, skulder och eventalförpliktelser i den förvärvade rörelsen. Bland dessa tillgångar kan även ingå sådana immateriella tillgångar som inte skulle ha tagits upp i balansräkningen om de förvärvats separat eller upparbetats internt. Den del av förvärvspriset som vid ett rörelseförvärv inte kan hänföras till identifierbara tillgångar och skulder redovisas som goodwill.

Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Goodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för eventuella nedskrivningar. Nedskrivningsprövning sker årligen i samband med bokslutet eller när det finns en indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Nedskrivningsprövning görs genom en beräkning av tillgångens återvinningsvärde, det vill säga det högsta av nyttjandevärdet och det verkliga värdet med avdrag för försäljningskostnader. Så länge återvinningsvärdet överstiger redovisat värde är nedskrivning inte befogad. Nedskrivningar redovisas direkt i resultaträkningen.

Med hänsyn till att det inte är möjligt att särskilja de kassaflöden som härrör från goodwill från kassaflöden som härrör från andra tillgångar, sker nedskrivningsprövningen på nivån kassagenererande enhet. En kassagenererande enhet är den minsta grupp tillgångar som ger upphov till inbetalningar som är oberoende av inbetalningar från andra tillgångar eller tillgångsgrupper. Goodwill följs upp på rörelsesegment-nivå. Väsentliga bedömningar och antaganden vid nedskrivningsprövning av goodwill framgår av not K23. Tidigare gjorda nedskrivningar av goodwill återförs inte.

Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod

Immateriella tillgångar för vilka det går att fastställa en bedömd nyttjandeperiod är föremål för avskrivning. Avskrivningen sker linjärt över nyttjandeperioden. För närvarande innebär det att kundkontrakt skrivs av på 20 år och att internt utvecklad programvara vanligen skrivs av på fem år. I vissa infrastrukturprojekt bedöms nyttjandeperioden vara längre än fem år. För sådana investeringar är avskrivningstiden upp till 15 år. Varumärken som är föremål för avskrivning skrivs av på fem år. Avskrivningstiden prövas individuellt, dels vid nyanskaffning, dels förlöpande vid indikation på att nyttjandeperioden kan ha ändrats. Immateriella tillgångar med bestämbar nyttjandeperiod prövas för nedskrivning när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Nedskrivningsprövning görs

enligt samma principer som för immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod, det vill säga genom en beräkning av tillgångens återvinningsvärde.

15. FASTIGHETER OCH INVENTARIER

Koncernens materiella anläggningstillgångar består av fastigheter och inventarier. Med undantag av sådana fastigheter som utgör placeringstillgångar i försäkringsrörelsen och fastigheter som övertagits för skydd av fordran, värderas dessa tillgångar till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade av- och nedskrivningar.

Avskrivningarna sker utifrån tillgångarnas bedömda nyttjandeperioder. Normalt tillämpas en linjär avskrivningsplan. De bedömda nyttjandeperioderna prövas årligen. De materiella tillgångar som består av delkomponenter med olika bedömda nyttjandeperioder, indelas i olika kategorier med separata avskrivningsplaner. Sådan så kallad komponentavskrivning är normalt endast aktuell för fastigheter. Som delkomponenter betraktas då de delar av fastigheten som har ett anskaffningsvärde som är betydande i förhållande till det sammanlagda anskaffningsvärdet. Resterande delar av fastigheten (stomme) skrivs av som helhet över den förväntade nyttjandeperioden. För närvarande är den bedömda nyttjandeperioden för stomme 100 år, för vatten och avlopp 35 år, för tak 30 år, för fasad, värme, ventilation och el 25 år, för hissar 20 år och för byggnadsinventarier 10 år. Persondatorer och övrig it-utrustning skrivs i regel av på tre år och investeringar i bankvalv och liknande lokalinvesteringar på 10 år. Övriga inventarier skrivs normalt av på fem år.

Nedskrivningsprövning av materiella anläggningstillgångar sker när det finns indikation på att tillgången kan ha minskat i värde. Nedskrivning görs i det fall återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. Eventuell nedskrivning redovisas omedelbart i resultaträkningen. En nedskrivning reverseras om det finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

16. AVSÄTTNINGAR

Posten Avsättningar består av resultatförda förväntade negativa utflöden av resurser från koncernen som är ovissa vad gäller förfallotidpunkt eller belopp. Avsättningar redovisas när koncernen till följd av en inträffad händelse har en legal eller informell förpliktelse som det är sannolikt att det kommer att krävas ett utflöde av resurser för att reglera. För att redovisning ska kunna ske måste det vara möjligt att göra en tillförlitlig uppskattning av beloppet. Avsättningen värderas till det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av vad som krävs för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Vid värderingen tas hänsyn till den förväntade framtida tidpunkten för reglering.

K1 Forts

Avsättningar redovisas för omstruktureringar. Med omstrukturering avses genomgripande organisationsförändring, till exempel genom att anställda får avgångsvederlag för förtida uppsägning, eller nedläggningar av kontor. För att en avsättning ska redovisas krävs att en omstruktureringsplan har fastställts och tillkännagivits så att det har skapats en välgrundad förväntan hos dem som berörs av att företaget kommer att genomföra omstruktureringen. En avsättning för omstrukturering omfattar enbart de direkta utgifter som uppstår vid omstruktureringen och som inte hör samman med den framtida verksamheten.

17. EGET KAPITAL

Eget kapital består av de komponenter som beskrivs i det följande.

Överkursfond

Överkursfonden består dels av optionskomponenten av emitterade konvertibla skuldebrev och dels av det belopp som vid emission av aktier och vid konvertering av konvertibla skuldebrev överstiger de emitterade aktiernas kvotvärde.

Säkringsreserv

I säkringsreserven redovisas realiserade värdeförändringar på derivatinstrument som utgör säkringsinstrument i kassaflödessäkringar.

Verkligt värdereserv

Orealiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas i verkligt värdereserven. Vidare består verkligt värdereserven av reserveringar för förväntade kreditförluster på skuldinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Realiserade värdeförändringar på dessa skuldinstrument omklassificeras från verkligt värdereserven till resultaträkningen. Realiserade värdeförändringar på egetkapitalinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat omklassificeras från verkligt värdereserven till balanserade vinstmedel.

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven består av realiserade valutakurseffekter som uppstår till följd av omräkning av utländska enheter till koncernens rapporteringsvaluta. Därutöver redovisas effektiva delar för säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet i omräkningsreserven.

Förmånsbestämda pensionsplaner

I posten Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas aktuariella vinster och förluster på pensionsförpliktelsen samt avkastning på förvaltningstillgångarna som överstiger eller understiger diskonteringsräntan.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

Balanserade vinstmedel består av intjänat resultat från innevarande och tidigare räkenskapsår. Utdelning och återköp av egna aktier redovisas som avdrag från balanserade vinstmedel.

Realiserade resultat hänförliga till egetkapitalinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat omklassificeras från verkligt värdereserven till balanserade vinstmedel.

Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande utgörs av den andel av koncernens nettotillgångar som inte direkt eller indirekt ägs av moderföretagets stamaktieägare. Innehav utan bestämmande inflytande redovisas som en separat andel av eget kapital.

Redovisning av egna aktier

Återköpta egna aktier redovisas inte som tillgång utan kvittas mot posten Balanserade vinstmedel i eget kapital.

18. INTÄKTER

Räntenetto

Ränteintäkter och räntekostnader redovisas i räntenettet i resultaträkningen, med undantag för räntor hänförliga till finansiella instrument som obligatoriskt värderas till verkligt värde via resultaträkningen vilka redovisas i Nettoresultat av finansiella transaktioner där den samlade aktiviteten i handelslagret redovisas.

Ränteintäkter och räntekostnader för finansiella instrument som värderas till upplupet anskaffningsvärde beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden eller, om så anses lämpligt, med tillämpning av en metod som resulterar i ett belopp som utgör en rimlig uppskattning av vad en beräkning grundad på effektivräntemetoden skulle ge. Effektivräntan innefattar avgifter som anses vara en integrerad del av effektivräntan för ett finansiellt instrument (vanligen avgifter som kompenserar för risk). Effektivräntan motsvarar den ränta som används för att diskontera avtalsenliga framtida kassaflöden till redovisat värde på den finansiella tillgången eller skulden.

I räntenettet redovisas även räntor från derivat som ingår i säkringsredovisning och räntor från derivat i ekonomiska säkringar, eftersom dessa säkrar poster vars ränteflöden redovisas i räntenettet.

Utöver ränteintäkter och räntekostnader ingår i räntenettet avgifter för statliga garantier, exempelvis insättningsgaranti och resolutionsavgiften.

Intäkter från avtal med kunder

Standarden för Intäkter från avtal med kunder, IFRS 15, tillämpas för olika typer av tjänster som i resultaträkningen huvudsakligen redovisas som Provisionsintäkter. IFRS 15 är även tillämplig på vissa tjänster som återfinns i posten

Övriga intäkter. Övriga intäkter avser dock i allt väsentligt inte intäkter från avtal med kunder.

Intäkterna redovisas vid den tidpunkt när prestationsåtagandet är uppfyllt, vilket är när kontrollen av tjänsten är överförd till kunden. Den totala intäkten fördelas för varje tjänst, och intäktsföringen beror på om tjänsterna är uppfyllda vid en viss specifik tidpunkt eller över tid.

Följande gäller i fråga om tidpunkten för redovisning av intäkter:

- Intäkter som tjänas in successivt genom att tjänster utförs, exempelvis förvaltningsavgifter inom kapitalförvaltningen, redovisas i takt med att dessa tjänster levereras, det vill säga linjärt över tid. Detta eftersom kunden samtidigt erhåller och förbrukar tjänsten och bankens åtagande då uppfylls under den tid tjänsten utförs.
- Intäkter hänförliga till en specifik tjänst eller handling redovisas när tjänsten utförts, det vill säga vid en viss specifik tidpunkt. Exempel på sådana intäkter är courtage och betalningsprovisioner.

Den intäkt som redovisas ska spegla den förväntade intäkten. När intäkten inkluderar en rörlig ersättning, till exempel rabatt, återbäring eller prestationsbaserade delar, redovisas intäkten först när det är högst troligt att ingen återbetalning av beloppet kommer att ske.

Betalningar sker löpande i takt med att tjänsterna utförs, och förskottsbetalning avser max 12 månader framåt. Upplupna intäkter redovisas för tjänster som har tillhandahållits men ännu inte har betalats. Förutbetalda intäkter redovisas för tjänster som har betalats men ännu inte har tillhandahållits. Intäkter från avtal med kunder utgör en obetydlig andel av posterna Upplupna intäkter och Förutbetalda intäkter. Tillkommande utgifter för att erhålla ett avtal med en kund redovisas inte som en tillgång (förutbetalad kostnad), utan utgifter redovisas som kostnad under den redovisningsperiod de inträffar.

Provisionsnetto

Intäkter och kostnader för olika typer av tjänster redovisas i resultaträkningen i posterna Provisionsintäkter respektive Provisionskostnader. Det innebär bland annat att courtage och olika former av förvaltningsavgifter redovisas som provisioner. Andra typer av intäkter som redovisas som provisioner är betalningsprovisioner och kortavgifter, premier för utställda finansiella garantier och provisioner i försäkringsverksamheten. Räntelånande garantiprovisioner och avgifter som utgör integrerade delar av finansiella instrument och därför räknas in i effektivräntan, redovisas inte som provisioner utan ingår i räntenettet. Provisionskostnader är transaktionsberoende och är direkt relaterade till transaktioner vars intäkter redovisats som Provisionsintäkter.

K1 Forts

Övriga intäkter

Posten Övriga intäkter består främst av hyresintäkter och realisationsresultat vid avyttring av ägarandelar i dotterföretag, intresseföretag och joint ventures. Posten Övriga intäkter avser därmed i allt väsentligt inte intäkter från avtal med kunder.

Nettoresultat av finansiella transaktioner

I posten Nettoresultat av finansiella transaktioner redovisas den resultatpåverkan som uppstår vid värdering av finansiella tillgångar och skulder till verkligt värde via resultaträkningen och vid realisation av finansiella tillgångar och skulder (med undantag för egetkapitalinstrument klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat).

- Resultat från finansiella instrument till upplupet anskaffningsvärde består av realiserade vinster och förluster på finansiella tillgångar och skulder klassificerade till upplupet anskaffningsvärde, såsom till exempel ränteskillnadsersättning för förtidsinlöst utlåning och realisationsresultat som genereras vid återköp av egna emitterade värdepapper.
- Resultat från finansiella instrument till verkligt värde via övrigt totalresultat består av realiserade vinster och förluster på räntebärande värdepapper klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Realiserade vinster och förluster omklassificeras från övrigt totalresultat till Nettoresultat av finansiella transaktioner i samband med avyttring/försäljning. Vidare består posten av kreditförluster (förväntade och konstaterade) på dessa tillgångar.
- Resultat från finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen, består av realiserade och realiserade värdeförändringar på finansiella tillgångar och skulder som vid första redovisningstillfället identifierats som värderade till verkligt värde via resultaträkningen.
- Resultat från finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt, består av realiserade och realiserade värdeförändringar samt utdelningsintäkter och räntor (med undantag för räntor som härrör från derivat som säkrar poster vars ränteflöde redovisas i räntenettet) på finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel eller som förvaltas och utvärderas på basis av verkliga värden.
- Säkring av verkligt värde består av realiserade och realiserade värdeförändringar på säkringsinstrument respektive säkrad riskkomponent i finansiella tillgångar och skulder som är säkrade poster i säkringar till verkligt värde. Ineffektivitet i kassaflödessäkringar består av de värdeförändringar på säkringsinstrumentet som inte motsvaras av framtida kassaflöden hänförliga till den säkrade posten.
- Resultat från den finansiella komponenten i försäkringskontrakt består av det resultat som uppstår om avkastningen understiger den garanterade räntan.

Utdelning

Utdelningar på aktier som klassificerats till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas i resultaträkningen i posten Övriga utdelningsintäkter. Utdelningar på aktier som klassificerats till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Utdelningar på aktier i intresseföretag och joint ventures ingår inte i posten Utdelningar i resultaträkningen. Redovisning av andelar i intresseföretag och joint ventures resultat beskrivs i punkt 4.

19. ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA**Personalkostnader**

Som personalkostnader redovisas löner, pensionskostnader och andra former av direkta personalkostnader inklusive social avgifter, särskild löneskatt på pensionskostnader och andra former av lönebikostnader. Eventuella ersättningar i samband med avslutad anställning skuldförs vid avtalets ingång och periodiseras över återstående tjänstgöringstid.

Redovisning av pensioner

Ersättningar till anställda efter anställningens upphörande utgörs dels av avgiftsbestämda planer (premiebestämda) och dels av förmånsbestämda planer. Med avgiftsbestämda planer avses planer där koncernen betalar fastställda premier till en utomstående juridisk enhet och har därefter inga ytterligare varken rättsliga eller informella förpliktelser. Värdeförändringsrisken fram till dess att medlen utbetalas faller på den anställda. Premier för avgiftsbestämda planer redovisas i resultaträkningen som personalkostnad i den takt de intjänas genom att de anställda utför tjänster åt företaget och avgifterna för tjänsterna förfaller till betalning.

Övriga planer för ersättning efter avslutad anställning redovisas som förmånsbestämda planer. Vid förmånsbaserad pensionslösning utgår en pension baserad på lön och anställningstid, vilket innebär att arbetsgivaren bär alla väsentliga risker för fullgörandet av pensionsutfästelsen. För förmånsbestämda planer redovisas nuvärdet av pensionsåtagandet som pensionsförpliktelse. För majoriteten av de förmånsbaserade pensionsplanerna har koncernen avsatt förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser och pensionskassa för att täcka förpliktelsen. Som nettoskuld i balansräkningen avseende de förmånsbaserade pensionsplanerna redovisas pensionsförpliktelserna minskade med förvaltningstillgångarnas verkliga värde. I övrigt totalresultat redovisas aktuariella vinster och förluster på pensionsförpliktelsen som uppstår på grund av att verkligt utfall avviker från gjorda antaganden samt skillnaden mellan verklig avkastning och beräknad ränteintäkt på förvaltningstillgångarna.

Pensionskostnaden för förmånsbestämda planer redovisas i resultaträkningen som en personalkostnad och utgörs av nettot av följande poster:

- Kostnad för under året intjänad pensionsrätt, vilket avser årets andel av den beräknade slutliga totala pensionsutbetalningen. Beräkningen av intjänad pensionsrätt utgår från en beräknad slutlön och är föremål för aktuariella antaganden.
- Räntekostnad på pensionsförpliktelsen vilken uppstår på grund av att nuvärdet av pensionskulden har ökat under året då tiden till utbetalning minskat. För beräkning av årets räntekostnad används aktuell företagsobligationsränta (räntan vid årets början) för en löptid motsvarande återstående tid till utbetalning av pensionsskulden.
- Beräknad ränteintäkt (avkastning) på förvaltningstillgångar för vilken samma räntesats som vid fastställandet av årets räntekostnad på pensionsförpliktelsen tillämpas.
- Beräknade kostnader för särskild löneskatt vilken periodiseras enligt samma principer som tillämpas för den underliggande pensionskostnaden.

Beräkningen av kostnader och åtaganden med anledning av koncernens förmånsbestämda planer är förenad med ett flertal bedömningar och antaganden som kan ha en betydande inverkan på redovisade belopp. En utförligare beskrivning av dessa antaganden och bedömningar lämnas i punkt 21 och i not K8.

20. SKATTER

Periodens skattekostnad utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Som aktuell skatt redovisas skatter som hänför sig till periodens eller tidigare perioders skattepliktiga resultat. Uppskjuten skatt är skatt som hänför sig till temporära skillnader mellan en tillgångs eller skulds redovisade värde och dess skattepliktiga värde. Uppskjutna skatter värderas till den skattesats som bedöms vara tillämplig då posten realiserar. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att utnyttjas. Uppskjutna skatteskulder värderas till nominellt värde. Skatt redovisas i resultaträkningen, antingen i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital beroende på var den underliggande transaktionen redovisas.

21. UPPSKATTNINGAR OCH VÄSENTLIGA BEDÖMNINGAR

Tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper innebär i vissa fall att bedömningar måste göras som får en väsentlig inverkan på redovisade belopp. Redovisade belopp påverkas dessutom i ett antal fall av uppskattningar och antaganden om framtiden. Sådana antaganden innebär alltid en risk för en justering av det redovisade värdet för tillgångar och skulder. De bedömningar och antaganden som görs speglar alltid företagsledningens bästa och mest rimliga uppfattning och är kontinuerligt föremål för granskning och validering.

K1 Forts

Nedan följer de bedömningar och antaganden som har haft en väsentlig påverkan på de finansiella rapporterna.

Uppskattningar och väsentliga bedömningar som berör följande områden lämnas i not:

- finansiella instrument värderade till verkligt värde, se not K39 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde
- nedskrivningsprövning av goodwill, se not K23 Immateriella tillgångar
- krav i civilrättsliga processer, se not K34 Avsättningar.

Vid upprättandet av årsredovisningen har betydande kritiska bedömningar utförts till följd av osäkerheten i fråga om möjliga effekter av covid-19 på redovisningen. Områden som särskilt beaktats har varit prövningen av nedskrivningsbehov för goodwill, utlåning till allmänheten och utlåning till kreditinstitut. Inga andra områden har bedömts påverkats av covid-19. Inga effekter av covid-19 har bedömts påverka bankens fortlevnad. För mer information om ovanstående områden, se noterna K2, K10 samt K23.

Aktuariell beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner

Beräkningen av koncernens kostnader och förpliktelser för förmånsbestämda pensioner bygger på ett flertal aktuariella, demografiska och finansiella antaganden som har betydande inverkan på redovisade belopp. En förteckning över de antaganden som använts vid beräkningen av årets avsättning finns i not K8. Beräkningen av pensionsförpliktelserna för anställda i Sverige bygger på DUS14 som är på marknaden vedertagna antaganden om livslängd baserade på statistik framtagen av Svensk Försäkring. Antagandena om framtida löneökningar och inflation bygger på den förväntade långsiktiga utvecklingen.

Diskonteringsräntan baseras på ett antal förstklassiga företagsobligationer med olika löptider. För företagsobligationer med löptider som överensstämmer med den uppskattade genomsnittliga löptiden för pensionsförpliktelserna vilken uppgår till 20 år fastställs diskonteringsräntan utifrån marknadsräntor. Då det inte finns tillräckligt många emittenter av förstklassiga företagsobligationer med en löptid som överensstämmer med pensionsförpliktelserna använder sig banken även av förstklassiga företagsobligationer med kortare löptid som bas för att fastställa diskonteringsräntan. För dessa fastställs diskonteringsräntan med utgångspunkt från en räntekurva. Räntekurvan är byggd som en spread över den svenska swapkurvan. Spreaden, som är baserad på företagsobligationer exkluderat egna emissioner, appliceras på swapkurvan. På detta sätt modelleras en räntekurva fram utifrån vilken en 20-årig ränta kan härledas.

En känslighetsanalys av koncernens pensionsförpliktelse för varje betydande aktuariellt antagande, som visar hur förpliktelsen skulle ha påverkats av rimligt möjliga förändringar i dessa antaganden, framgår av not K8.

Kreditförluster

Vid beräkning av förväntade kreditförluster används i ett antal fall antaganden och bedömningar. Värderingen av förväntade kreditförluster är till sin natur behäftad med viss osäkerhet. Områden med hög grad av antaganden och bedömningar beskrivs nedan under respektive rubrik.

Framåtblickande information i makroekonomiska scenarier

Handelsbanken övervakar löpande den makroekonomiska utvecklingen med särskilt fokus på hemmamarknaderna. Denna bevakning sker bland annat för att ta fram de makroekonomiska scenarier som ligger till grund för den framåtblickande information som används i den modellbaserade beräkningen av förväntade kreditförluster. Förmågan hos bankens kunder att uppfylla sina kontraktssenliga betalningar varierar med den makroekonomiska utvecklingen. Det innebär att den framtida makroekonomiska utvecklingen har en påverkan på bankens syn på reserveringsbehov för förväntade förluster. Beräkningen av reserveringsbehovet för förväntade kreditförluster utgår från det neutrala scenariot enligt bankens enhet för makroanalys. Eftersom förlusterna kan påverkas mer av en framtida försämring av den ekonomiska utvecklingen än av en motsvarande förbättring, använder banken minst två alternativa scenarier för att fånga icke-linjära aspekter på de förväntade kreditförlusterna. Dessa alternativa scenarier motsvarar tänkbara, men väsentligt sämre respektive bättre, utvecklingar än det neutrala scenariot. Baserat på bankens förlusthistorik under det senaste decenniet kompletterat med erfarenhetsbedömningar har de mest väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna valts ut. Dessa makroekonomiska riskfaktorer ingår sedan som makroekonomiska riskfaktorer i bankens kvantitativa statistiska modeller för prognoser av migrationer, fallissemang, förlustandelar och exponering. De makroekonomiska riskfaktorerna inkluderar arbetslöshet, styr-/centralbanksräntor, BNP, inflation och fastighetspriser. Bankens affärsmodell, att ge krediter till kunder med stark återbetalningsförmåga, gör att sambanden mellan den makroekonomiska utvecklingen och reserveringsbehovet inte alltid är framträdande. För utförligare beskrivning av makroekonomisk information, se not K2 avsnitt Kreditrisk, och för känslighetsanalys, se not K10.

Betydande ökning av kreditrisk

Banken gör en bedömning på avtalsnivå vid varje rapportperiods slut av om en betydande

ökning av kreditrisken har skett sedan det första redovisningstillfället. För utförligare beskrivning av betydande ökning av kreditrisk, se not K2 avsnitt Kreditrisk.

Modellbaserad beräkning

De kvantitativa modeller som ligger till grund för beräkningen av förväntade kreditförluster för avtal i Steg 1 och Steg 2 utgår från flera antaganden och bedömningar. Ett viktigt antagande är att de relationer som kan mätas mellan makroekonomiska riskfaktorer och riskparametrar på historiska data är representativa för framtida händelser. De kvantitativa modeller som tillämpas baseras på cirka 10 års historik, men historiken varierar med produkt och region beroende på tillgång till historiska utfall. De kvantitativa modellerna är konstruerade med hjälp av ekonometriska modeller under antagande att observationerna är oberoende betingat av de valda riskfaktorerna. Det innebär att riskparametrarna kan predikteras utan snedvridande effekter. Vidare görs ett urval av de mest väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna baserat på de enskilda makroekonomiska riskfaktorernas förklaringsförmåga på de enskilda riskparametrarna. När makroekonomiska riskfaktorer väljs ut och modellen specificeras görs en avvägning mellan enkelhet, förklaringsförmåga och stabilitet.

Manuell och expertbaserad beräkning

Manuell beräkning används regelmässigt för avtal i Steg 3 med undantag för en mindre portfölj av homogena fordringar i Steg 3. Expertbaserad beräkning görs på modellutfall för avtal i Steg 1 och Steg 2, för att införliva uppskattad effekt från faktorer som inte bedömts ha fångats av modellen samt för manuellt bedömda i Steg 3. För utförligare beskrivning av manuell och expertbaserad beräkning, se punkt 10 rubrik Manuell beräkning och Expertbaserad beräkning.

K2 Risk- och kapitalhantering

Numreringen av vissa tabeller och figurer i denna not följer den numrering som återfinns i Handelsbankens publikation Risk and Capital – Information according to Pillar 3.

Handelsbanken arbetar utifrån en väl beprövad affärsmodell som varit oförändrad i närmare 50 år. Banken har ett decentraliserat arbetssätt och en stark lokal förankring genom landsomfattande kontorsnät. Banken lägger stor vikt vid tillgänglighet och långsiktiga kundrelationer, har låg risktolerans och har växt geografiskt genom att etablera affärsmodellen på utvalda marknader. Handelsbankens affärsmodell fokuserar på att ta kreditrisker som uppstår som en del i kreditgivningen i kontorsrörelsen och strävar efter att minimera övriga risker.

Handelsbankens kreditförlustnivå har under de senaste decennierna varit väsentligt lägre än genomsnittet hos övriga nordiska banker. Bankens mål är alltid att ingen kredit ska medföra en förlust. Detta förhållningssätt är helt styrande för kontorens kreditgivning och arbete med sina kreditportföljer.

Genom stora likviditetsreserver och matching av kassaflöden har banken sedan lång tid arbetat med att upprätthålla låga likviditetsrisker. Även detta är ett naturligt resultat av bankens låga risktolerans.

Även marknadsriskerna i Handelsbanken är mycket låga.

RISKTOLERANS

Handelsbanken har låg risktolerans. Banken fokuserar på långsiktiga relationer med kunder med god återbetalningsförmåga och stark finansiell ställning. Kvalitetskravet får aldrig åsidosättas till förmån för högre kreditvolym, högre pris eller marknadsandelar.

Kreditriskerna uppstår som en del i kreditgivningen. Toleransen för marknadsrisker och likviditetsrisker är låg. Marknadsrisker förekommer endast som ett led i kundaffärer, i samband med bankens finansiering och likviditetshandling samt i dess roll som marknadsgarant. Därutöver uppstår marknadsrisker i pensions-systemet.

En konsekvens av bankens låga tolerans för marknadsrisk är att en jämförelsevis låg andel av bankens resultat kommer från nettoresultat av finansiella transaktioner. All finansiering och likviditetshandling är centraliserad till den centrala enheten Group Treasury. Likviditetsriskerna begränsas genom krav på matchande kassaflöden och betryggande likviditetsreserver av hög kvalitet.

Även för operativa risker och compliance-risker är toleransen låg. Banken strävar efter att så långt som möjligt förebygga dessa risker och reducera förlusterna på området. Förlusterna ska förbli låga.

RISKSTRATEGI

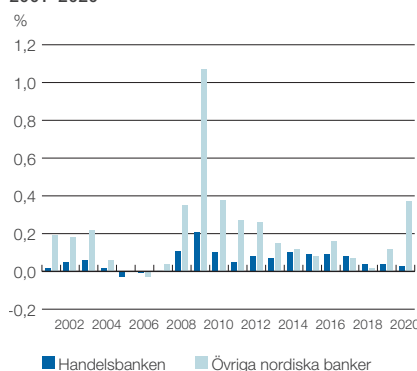
I bankens verksamhet uppkommer olika risker som identifieras, mäts, hanteras och rapporteras på ett systematiskt sätt inom koncernens

alla delar. Handelsbankens restriktiva förhållningssätt till risk innebär att banken medvetet undviker att delta i affärer med hög risk även om den förväntade ersättningen för ögonblicket kan vara hög.

Den låga risktoleransen upprätthålls genom en stark riskkultur som är uthållig över tid och som gäller på alla områden i koncernen. Riskkulturen genomsyrar hela bankens arbete och är väl förankrad hos bankens medarbetare. Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för sina affärer och för att riskerna hanteras. En följd av detta är att det finns starka incitament till hög riskmedvetenhet och till försiktighet i affärsverksamheten. Den decentraliserade affärsmodellen är dock kombinerad med starka centraliserade kontroller. Den låga risktoleransen avspeglas också i synen på ersättning. Huvudprincipen är fast ersättning eftersom detta bidrar till den långsiktighet som är en central del av Handelsbankens affärsmodell. Medarbetare som i sin yrkesutövning har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil erbjuds inte prestationsbaserad rörlig ersättning. De anställda har också sedan början av 1970-talet genom Stiftelsen Oktogonen varit en av bankens största ägare, vilket ytterligare bidrar till hög riskmedvetenhet och långsiktighet.

Kreditgivningen har stark lokal förankring, där den nära kundrelationen och lokala känedomerna verkar för låga kreditrisker. Därutöver ska koncernen vid var tid vara välkapitaliserad i förhållande till verksamhetens risker och hålla likvida tillgångar för att alltid klara sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, även i en situation av finansiell stress där upplåning på de finansiella marknaderna inte är möjlig. Handelsbanken eftersträvar på så sätt en affärsmodell som är oberoende av förändringar i konjunkturen.

Figur ÅR 1 Kreditförluster i procent av utlåning 2001–2020

Det restriktiva förhållningssättet till risk innebär att banken är en stabil och uthållig affärspartner till kunderna oavsett konjunktur eller marknadssituation. Det bidrar till både god riskhantering och att en hög servicenivå kan upprätthållas även när verksamheten och de marknader som banken verkar på utsätts för påfrestningar. Samma principer för bankens inställning till risk gäller i alla länder där banken är verksam.

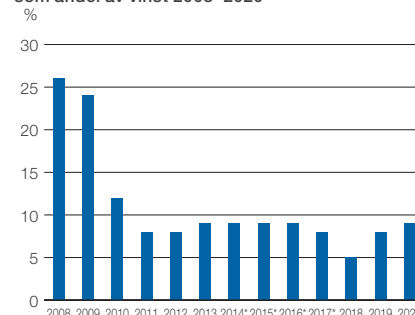
MOTSTÅNDSKRAFTIG RISKHANTERING

Handelsbanken har en stark kapital- och likviditetssituation. Banken har kontinuerlig tillgång till de finansiella marknaderna via sina kort- och långfristiga finansieringsprogram. Banken har en stor likviditetsreserv av hög kvalitet, vilket ger en hög motståndskraft mot eventuella störningar på de finansiella marknaderna. Group Treasurys likviditetsportfölj, som är en del av bankens likviditetsreserv, har en låg riskprofil och består främst av tillgodohavanden i centralbanker, statsobligationer och säkerställda obligationer. Därutöver finns ett mycket omfattande outnyttjat emissionsutrymme av säkerställda obligationer i Stadshypotek. Likviditetsreserver hålls i alla för banken väsentliga valutor. Den totala likviditetsreserven täcker bankens likviditetsbehov i ett stressat scenario i mer än tre år helt utan tillgång till ny marknadsfinansiering. En bibehållen verksamhet kan upprätthållas under en betydande tid även i en extrem situation med stängda marknader för valutaväxling.

Bankens kapitalposition är fortsatt stark. Till detta har en god intjäning och låga kreditförluster under året bidragit.

Handelsbankens låga risktolerans, goda kapitalisering och starka likviditetssituation innebär att banken var väl rustad och kunde hantera de risker som uppstod under det första kvartalet till följd av covid-19-krisen. Likviditetssituationen var god under krisen men ökade löftesnyttjanden

Figur ÅR 2 Nettoresultat av finansiella transaktioner som andel av vinst 2008–2020

Källa: Årsredovisningar

* Exklusive poster av icke återkommande karaktär.

Figur ÅR:3 Risker i Handelsbanken

	Beskrivning
Kreditrisk	Kreditrisk definieras som risken att banken drabbas av ekonomisk förlust som följd av att bankens motparter inte kan fullfölja sina kontraktssenliga förpliktelser.
Marknadsrisk	Marknadsriskerna härrör från pris- och volatilitetsförändringar på de finansiella marknaderna. Marknadsriskerna delas in i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvaruprisrisker.
Likviditetsrisk	Likviditetsrisk är risken för att banken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster.
Operativ risk	Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Definitionen inkluderar legal risk.
Compliancerisk	Compliancerisk är risker förknippade med bristande regelefterlevnad. Med regelefterlevnad menas efterlevnad av förordningar, lagar, myndigheters föreskrifter och allmänna råd, interna regler och god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten.
Ersättningsrisk	Ersättningsrisk utgörs av risken för förlust eller annan skada som uppkommer till följd av ersättningssystemet.
Försäkringsrisk	Försäkringsrisk är risken i en försäkrings utfall, som beror på den försäkrades livslängd eller hälsa.

och allmän kreditefterfrågan innebar en nettoförbrukning av likviditet. Sedan det andra kvartalet har situationen återgått till det normala med goda reserver för att kunna hantera svåra marknadsförutsättningar. Kreditförlusterna under året har varit mycket begränsade och ej påverkat kapital- eller likviditetssituationen. Till följd av covid-19-krisen gör banken särskilda stress-tester och följer noga olika indikatorer som uppföljning av marknadsläget för att tidigt kunna agera om situationen försämrats igen.

RISKORGANISATION

Handelsbankens styrelse har det övergripande ansvaret för bankens riskhantering och fastställer interna regler för detta. Styrelsen fastställer policydokument och CEO fastställer riktlinjer som beskriver hur olika risker ska hanteras och rapporteras. För beskrivning av ramverk för kontroll hänvisas till Handelsbankens Bolagsstyrningsrapport, sidorna 66–83.

Styrelsen har inrättat en kreditkommitté (bestående av CEO och chefen för Group Credits samt ett antal styrelseledamöter) samt en UK-kommitté (bestående av styrelsens ordförande, CEO och valda medlemmar ur centralstyrelsen och koncernledningen) för uppföljning av verksamheten i Storbritannien.

Styrelsen har även inrättat ett antal utskott som bland annat är beredande i frågor som ska beslutas av styrelsen. Följande utskott finns: Riskutskottet, Revisionsutskottet och Ersättningsutskottet. Risk-, revisions- och ersättningsutskotten består endast av styrelseledamöter. Riskforum är ett internt forum för uppföljning av riskhantering inom olika områden och är rådgivande till CEO. För beskrivning av kommittéerna och utskottens arbete samt riskforum hänvisas till Handelsbankens Bolagsstyrningsrapport på sidorna 66–83. Därutöver har banken kommittéer som också är rådgivande till CEO: Riskkommittén, Likviditetskommittén, Kapitalkommittén och Värderingskommittén.

RAPPORTERING OCH UPPFÖLJNING AV RISK- OCH KAPITALSITUATIONEN

Koncernens risker har under 2020 rapporterats av CRO minst kvartalsvis till CEO och riskutskottet samt årsvis till styrelsen. Rapporten har även föredragits i Riskforum. Koncernrisk-

rapporterna innehåller CRO:s bedömning av koncernens väsentliga risker och en bedömning av om det finns väsentliga brister i verksamheten att rapportera och åtgärda. I förekommande fall innehåller rapporten också förslag till åtgärder och uppföljning av tidigare rapporterade risker och brister. Koncernriskrapporterna omfattar framåtblickande riskbedömningar och ska möjliggöra en bedömning av om Handelsbanken uppfyller den riskstrategi och den risktolerans som styrelsen uttalat. Koncernriskrapporten utformas i enlighet med styrelsens Policy för riskkontroll.

Riskkommittén, med CRO som ordförande, är rådgivande till CEO och CFO och har sammanträtt elva gånger under 2020. På Riskkommitténs möten görs en fördjupad uppföljning av koncernens aktuella risksituation, potentiella risker och åtgärder för kreditrisker, finansiella risker, operativa risker och risker i försäkringsrörelsen. Övriga riskslag kommenteras vid behov. Indikatorer för återhämtningsplanen övervakas och eventuella åtgärder inklusive behovet av dem diskuteras. Vidare följs limitutnyttjandet för finansiella risker upp för hela koncernen. Kapitalsituationen, utnyttjandet av marknadsrisklimit samt likviditetssituationen rapporteras till styrelsen vid varje ordinarie styrelsemöte.

Kreditrisksituationen, inklusive motpartsrisker, rapporteras periodiskt i bankens styrelse och i dotterbolagsstyrelserna, med avseende på bland annat volymutveckling, riskrapporterade krediter och information från bankens kreditriskmodeller. Regionbanksstyrelserna följer löpande creditsituationen. Varje kvartal sammanställer respektive kontor en kreditriskrapport, det vill säga en genomgång av kontorets samtliga kreditengagemang där kredittagarens återbetalningsförmåga försämrats och bankens säkerheter är eller befaras vara otillräckliga. Vidare rapporterar Group Risk Control kreditriskutvecklingen i banken månadsvis till CEO, CFO, Chief Credit Officer samt kreditchefer i koncernen.

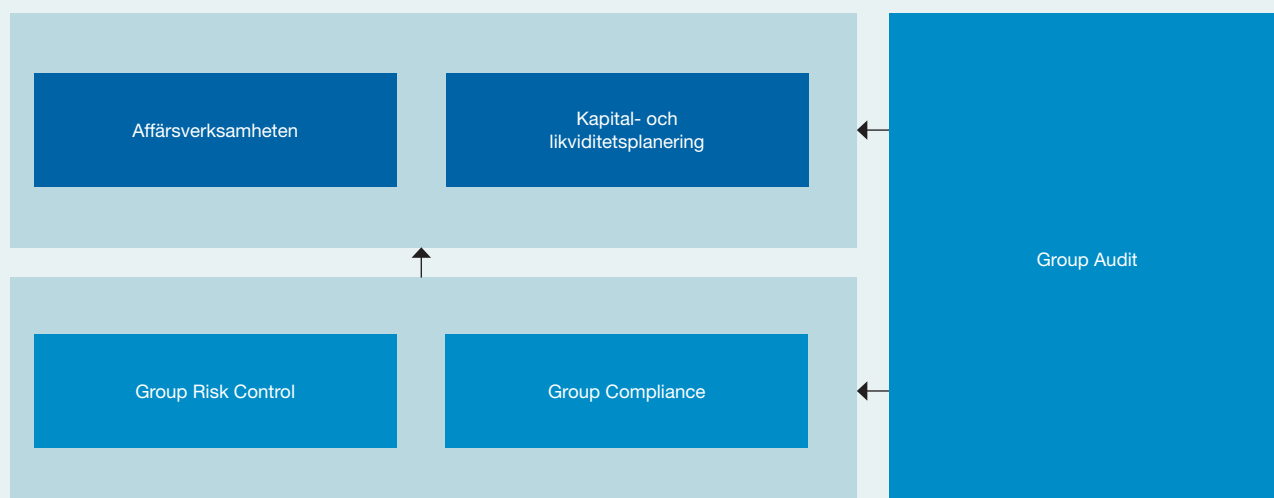
Limitutnyttjandet för marknadsrisker och likviditetsrisker sammanställs och kontrolleras dagligen av Group Risk Control. Limitöverträdelser rapporteras omgående till den som har beslutat om limiterna. Likviditetsrisken sammanställs av

Group Risk Control och rapporteras dagligen till CFO, veckovis till CEO samt till styrelsen vid varje ordinarie styrelsemöte. Likviditetskommittén, med Head of Group Treasury som ordförande, är rådgivande till CEO och CFO och sammanträder inför varje ordinarie styrelsemöte och i övrigt vid behov. Där föredras den aktuella likviditetssituationen, resultat av stresstester, scenarioanalyser och annan information som är relevant för bedömningen av koncernens likviditetssituation.

Operativa risker och inträffade incidenter rapporteras löpande från kontor och avdelningar i hela koncernen till riskkontrollen som bevakar dem. Group Risk Control rapporterar i sin tur operativa risker och inträffade incidenter till Riskkommittén och till styrelsens riskutskott. Årligen utvärderas risker i ersättningssystemet och rapportering sker till styrelsens ersättningsutskott och till riskutskottet. Rapporteringen av operativa risker inkluderar information om väsentliga händelser, större förluster, viktiga proaktiva åtgärder och en aggregerad riskbedömning på koncernnivå. Utöver detta följer Group Risk Control upp att beslutade åtgärder genomförs. Compliancerisker har under 2020 rapporterats av Chief Compliance Officer minst kvartalsvis till CEO, halvårsvis till styrelsens riskutskott och årsvis till styrelsen. Rapporten har även föredragits i Riskforum.

Bankens kapitalbehov rapporteras veckovis till CFO och CEO och minst kvartalsvis till styrelsen. I händelse av att något gränsvärde passerar eller om Head of Group Capital Management eller CFO av annan anledning bedömer det som lämpligt, ska förslag till lämpliga åtgärder presenteras till CEO. Utifrån ett medel- och långsiktigt perspektiv sammanfattas kapital-situationen kvartalsvis i Kapitalkommittén. Group Capital Management gör en fullständig uppdatering av kapitalprognosen kvartalsvis eller när signifikant ändrade förutsättningar uppstår.

Figur ÅR:4 Handelsbankens riskhantering och riskkontroll

Affärsverksamheten

Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för sina affärer och för att samtliga risker hanteras. Den som bäst känner kunden och marknadsförutsättningarna har bäst möjlighet att bedöma risken och kan också på ett tidigt stadium agera om problem uppkommer. Varje kontor och varje resultatansvarig enhet bär ansvaret för att hantera uppkomna problem. Detta skapar incitament till hög riskmedvetenhet och till försiktighet i affärsverksamheten.

Decentraliserade kreditbeslut förutsätter dock en gemensam kreditprocess som Group Credits ansvarar för. Group Credits bereder de kreditlimiter som styrelsen eller den kreditkommitté som styrelsen inrättat fattar beslut om. Group Credits säkerställer också att kreditbedömningarna i hela koncernen sker på ett enhetligt sätt och att kreditgivning utförs i enlighet med den kreditpolicy styrelsen har beslutat.

Affärsverksamhetens finansiella risker uppstår och hanteras huvudsakligen i Group Treasury, i Handelsbanken Capital Markets och i Handelsbanken Liv. Handelsbanken har en helt decentraliserad affärsmodell, men all finansiering och likviditetshantering i koncernen är centraliserad till Group Treasury. De marknadsrisker som uppstår för att möta kunders efterfrågan på finansiella instrument med exponering mot ränte-, valuta-, aktie- eller råvarumarknaderna hanteras i Handelsbanken Capital Markets. Operativa risker förekommer i all verksamhet inom banken, och ansvaret för att hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i verksamheten. Hantering av marknadsrisker, hantering av bankens operativa risker samt finansierings- och likviditetshantering styrs av policyer fastställda av styrelsen.

Stresstester – kapital- och likviditetsplanering

Om Handelsbanken skulle råka ut för allvarliga förluster, håller banken ett kapital och en likviditetsreserv som säkerställer bankens fortlevnad under såväl normala tider som efter extrema händelser. Det är kapital situationen bedömd enligt det legala kapitalkravet som, tillsammans med beräkningen av ekonomiskt kapital och stresstester, utgör grunderna i kapitalplaneringen. Likviditetsplaneringen säkerställer att koncernen alltid klarar sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, även i en situation av finansiell stress där upplåning på de finansiella marknaderna inte är möjlig. Genom stresstester och scenarioanalyser identifieras vilka åtgärder som behöver förberedas eller genomföras för att kapitaliseringen och likviditetssituationen vid varje tidpunkt ska vara tillfredsställande samt vilka åtgärder som krävs för att återställa koncernens kapital och likviditet i en återhämtningssituation efter en allvarlig kris.

Group Risk Control och Group Compliance

Riskkontrollen i Handelsbanken är oberoende i förhållande till de funktioner som ska kontrolleras. Riskkontrollen kontrollerar att alla väsentliga risker som koncernen exponeras för, eller kan förväntas komma att exponeras för, identifieras och hanteras av berörda funktioner. Riskkontrollen övervakar och kontrollerar koncernens riskhantering, och att relevanta interna regler, processer och rutiner för riskhantering följs samt att riskerna är inom den av centralstyrelsen fastlagda risktoleransen och att ledningen har tillförlitliga underlag för hur risker ska hanteras vid kritiska situationer. I ansvaret ingår också att kontrollera limiter för marknads-,

likviditets-, och motpartsrisker samt operativa risker och utvärdera överträdelser av dessa limiter samt kreditlimiter. Riskkontrollen ska även utvärdera den riskanalys som verksamheten gör av nya och väsentligt-ändrade produkter och tjänster, marknader, processer och it-system samt vid verksamhets- eller organisationsförändringar av väsentlig karaktär.

Behovet av uppföljning av risk- och kapital situationen ökar med graden av decentraliserade affärsbeslut. Riskkontrollen är således en naturlig och viktig del av bankens affärsmodell. Group Risk Control ansvarar för att löpande rapportera den aktuella risksituationen i koncernen till bankens ledning och styrelse och för att risker mäts på ett ändamålsenligt och enhetligt sätt.

Risker inom regelefterlevnad och risker relaterade till rutiner och riktlinjer för att motverka penningtvätt och terrorism kontrolleras av Group Compliance. Compliance är oberoende i förhållande till affärsverksamheten och organisatoriskt skild från de funktioner och områden som ska kontrolleras. Compliance verkar aktivt för god regelefterlevnad och att Handelsbankens låga tolerans för compliance risker uppfylls. Compliance identifierar, övervakar och kontrollerar risker och brister i förhållande till regelefterlevnaden, lämnar rekommendationer, ger råd och stöd till bankens personal, ledning och enheter i frågor om regelefterlevnad och rapporterar till ledning och styrelse om regelefterlevnad.

STYRELSENS RISKDEKLARATION OCH RISKFÖRKLARING

Styrelsen har beslutat om följande riskdeklaration och riskförklaring.

Riskdeklaration:

Handelsbanken har tillfredsställande arrangemang för riskhantering vilka är ändamålsenliga i förhållande till bankens affärs mål, övergripande riskprofil och den riskstrategi som styrelsen beslutat om för verksamheten.

Riskförklaring:

Handelsbankens affärs mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara konkurrenter på hemmamarknaderna. Målet ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna. Handelsbanken är en bank med stark lokal förankring och ett decentraliserat arbetssätt.

Bankens övergripande riskprofil är att risker ska hållas låga. Koncernen ska vara väl kapitaliserad i förhållande till riskerna, uppfylla de krav som resolutionsmyndigheter ställer och hålla likvida tillgångar för att klara sina betalningsförpliktelser, även i situationer av finansiell stress på kort och lång sikt. Riskstrategin och bankens övergripande riskprofil understödjer Handelsbankens strävan att ha en affärsmodell som är oberoende av förändringar i konjunkturcykeln.

Banken har och ska ha låga kreditrisker. Detta uppnås bland annat genom den starka

lokala förankringen och de nära kundrelationerna. Krediternas kvalitet får aldrig åsidosättas för att nå högre volym eller högre marginal. Banken är selektiv i sitt kundurval med krav på att kredittagare har en god återbetalningsförmåga. Till följd av detta har kreditportföljen en tydlig koncentration till riskklasser där sannolikheten för förlust är låg. Det konsekventa tillvägagångssättet återspeglas i bankens över tid låga kreditförlustnivåer, vilka för år 2020 uppgick till 0,03 procent (0,04) i relation till utlåningen.

För att säkerställa att banken är väl kapitaliserad i förhållande till riskerna och har en god likviditetssituation, fastställer styrelsen bankens risktolerans för kapitalisering och likviditet. När risktoleransen för kapitalisering beslutas, ställs kapitalmått dels i relation till de lagstadgade kraven, dels i relation till Handelsbankens bedömda kapitalbehov utifrån bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC), som i ett mått fångar koncernens samlade risker. Risktoleransen för bankens likviditetsrisk beslutas dels genom krav på att banken under stressade förhållanden ska ha tillräcklig likviditetsreserv i form av likvida och pantsättningsbara tillgångar samt likviditetsskapande åtgärder för att under fastställda tidsperioder kunna fortsätta sin rörelse, dels genom krav på det

ackumulerade nettot mellan in- och utgående kassaflöden i olika tidsintervall.

Styrelsen har fastställt att kärnprimärkapitalrelationen under normala förhållanden ska uppgå till mellan 1 och 3 procentenheter över det av Finansinspektionen kommunicerade samlade kärnprimärkapitalbehovet (Bankens bedömning av kärnprimärkapitalkravet vid utgången av 2020 är 13,8 procent, givet att Finansinspektionens vägledning inom ramen för Pelare 2 på 1 procent beaktas), och att kvoten mellan AFR (Available Financial Resources) och EC ska överstiga 120 procent. Vid utgången av 2020 uppgick kärnprimärkapitalrelationen till 20,3 procent (18,5) och kvoten mellan AFR och EC till 324 procent (314). Styrelsen har fastställt målet att banken ska ha ackumulerade positiva nettokassaflöden under minst ett år med beaktande av likviditetsreserven och under antagandet att 10 procent av den icke tidsbundna inlåningen från hushåll och företag försvinner under första månaden. Handelsbankens samlade likviditetsreserv och likviditetsskapande åtgärder innebär att likviditetsbehovet täcks i mer än tre år under dessa stressade förhållanden. Bankens riskprofil är i enlighet med den riskstrategi som fastlagts av styrelsen.

KREDITRISK

Kreditrisk definieras som risken att banken drabbas av ekonomisk förlust som följd av att bankens motparter inte kan fullfölja sina kontraktens förpliktelser.

KREDITRISKSTRATEGI

Kreditprocessen i Handelsbanken utgår från övertygelsen att en decentraliserad organisation med lokal närvaro ger hög kvalitet i kreditbesluten. Banken är en relationsbank där kontoren håller löpande kontakt med kunden, vilket ger en djup kunskap om varje enskild kund och en kontinuerligt uppdaterad bild av kundens ekonomiska situation.

Handelsbanken är inte en massmarknadsbank utan är selektiv i kundurvalet, vilket innebär att kunderna ska ha en hög kreditkvalitet. Kvalitetskravet åsidosätts aldrig till förmån för högre

kreditvolym eller för att erhålla högre avkastning. Banken undviker även att delta i finansiering där det förekommer komplicerade kundkonstellationer eller komplexa och svårförståeliga affärsupplägg.

När banken bedömer kreditrisken hos en viss kund bedöms i första hand kredittagarens återbetalningsförmåga. Enligt bankens kreditpolicy kan en svag återbetalningsförmåga aldrig kompenseras med att banken erbjuder goda säkerheter. Säkerheter kan dock reducera bankens förlust väsentligt om kredittagaren inte kan fullfölja sina förpliktelser. Krediter ska därför normalt vara betryggande säkerställda.

Det lokala kontorets nära kontakt med kunden innebär också att kontoret snabbt kan identifiera och agera vid eventuella problem. Detta medför att banken i många fall kan agera snabbare än vad som hade varit möjligt vid en mer centraliserad hantering av problemkrediter. Kontoret har också det fulla ekonomiska ansvaret för kreditgivningen. Kontoret hanterar således de problem som uppstår när en kund brister i betalningsförmåga och kontoret bär eventuella kreditförluster. Vid behov får det lokala kontoret stöd från det regionala huvudkontoret och från centrala avdelningar. Bankens arbetssätt leder

till att alla som gör affärer förknippade med kreditrisk tillägnar sig ett väl etablerat synsätt för denna typ av risk. Detta synsätt utgör en viktig del av bankens kultur. De beskrivna arbets- och synsätten är viktiga anledningar till att banken över en lång tid redovisat mycket låga kreditförluster.

KREDITORGANISATIONEN

I Handelsbankens decentraliserade organisation bär varje kundansvarigt kontor det fulla kreditansvaret. Kund- och kreditansvar ligger på kontorschefen eller de medarbetare på det lokala kontoret som kontorschefen utser.

I Handelsbankens decentraliserade organisation ingår också att underlaget för kreditbeslut alltid utarbetas av det kreditansvariga kontoret oavsett om det slutgiltiga beslutet fattas på kontoret, på regional nivå, i styrelsens kreditkommitté eller av styrelsen. Underlaget för kreditbeslut innehåller bland annat allmän och ekonomisk information om kredittagaren, en bedömning av dennes återbetalningsförmåga, krediter och kreditvillkor samt värdering av säkerheter.

För regionbanksstyrelse, styrelsens kreditkommitté och styrelsen avser beslutet

kreditlimitens totalbelopp och eventuellt utrymme för blankokrediter. För kredittagare vars sammanlagda krediter överstiger 5 miljoner kronor fattas kreditbeslutet i form av kreditlimit. Vid krediter till privatpersoner mot säkerhet i bostad inträder limitplikten för belopp över 12 miljoner kronor. Krediter till bostadsrättsföreningar mot säkerhet i bostadsfastighet blir limitpliktiga för belopp över 12 miljoner kronor.

Beviljade kreditlimiter gäller i normalfallet ett år, under vissa förutsättningar kan kreditlimiter till bostadsrättsföreningar gälla maximalt tre år. Vid förlängning av kreditlimiter är kravet på beslutsordning detsamma som för en ny kreditlimit.

Kontorschefer och de flesta medarbetare på kontor har personliga beslutandelimiter som gör det möjligt för dem att besluta om krediter till de kunder som de ansvarar för. Maximal beslutandenivå för ovanstående har under året höjts.

Vid beslut om större kreditlimiter finns även beslutsinstanser på regional och central nivå. Varje högre beslutandenivå tillför ytterligare kreditkompetens. På varje beslutandenivå finns rätt att avstyra kreditlimiter inom såväl den egna beslutandenivån som kreditlimiter som annars skulle beslutats på högre beslutandenivåer. Samtliga kreditbeviljare i hela beslutsprocessen, oavsett nivå, måste vara eniga för att ett positivt kreditlimitbeslut ska komma till stånd. Finns minsta tveksamhet hos någon kreditbeviljare avslås kreditansökan. De största krediterna har beretts av Group Credits och beslutas av styrelsen eller den kreditkommitté

som styrelsen inrättat. Utan tillstyrkan av kreditansvarig kontorschef kan dock ingen kreditansökan processas vidare i banken, förutom de kreditbeslut som fattas genom maskinella modeller. Sådana maskinella modeller ska godkännas av verkställande direktören.

Beslutsgången när det gäller krediter och kreditlimiter illustreras av figur ÅR:5 Kreditprocessen och beslutandenivåer i Handelsbanken. I figuren visas även procentuell andel av antal kreditlimitbeslut och beslutade belopp fördelade på olika beslutandenivåer.

I Handelsbankens decentraliserade organisation, där en stor andel av antalet kredit- och kreditlimitbeslut fattas på de enskilda kontoren, är det viktigt att det finns en väl fungerande eftergranskningsprocess som säkerställer att besluten håller en hög kvalitet. Kontorschefen kvalitetsgranskar medarbetarnas beslut och regionala kreditavdelningen kvalitetsgranskar beslut fattade av kontorschefer.

Syftet med kvalitetsgranskningen är att säkerställa att bankens kreditpolicy och interna instruktioner efterlevs, att kreditkvaliteten upprätthålls och att kredit- och kreditlimitbeslut vittnar om gott kreditomdöme och sund affärsmässighet. En motsvarande granskning av kvaliteten utförs även av kreditlimitbeslut som fattas av högre beslutandenivåer i banken. Kreditlimiter som beviljas av regionala kreditkommittéer och regionbanksstyrelser granskas av Group Credits, som även bereder och granskar kreditlimiter som beslutas av styrelsen eller den kreditkommitté som styrelsen inrättat.

Ecster

Dotterbolaget Ecster AB arbetar med att erbjuda betallosningar till utvalda säljföretag över hela Sverige. Finansieringstypens karaktär kräver att snabba och korrekta kreditbesked kan levereras årets alla dagar, dygnet runt, vilket innebär att merparten av besluten fattas av maskinella modeller. För de beslut som inte kan hanteras genom de maskinella modellerna görs manuella beslut där medarbetarna har personliga beslutslimiter. Vid beslut om större kreditlimiter fattas besluten i Ecsters kreditkommitté eller i styrelsen. Vid propåer om större engagemang och kunden är en befintlig Handelsbankenkund fattas beslut på det ansvariga kontoret eller i berörd instans som gäller i banken.

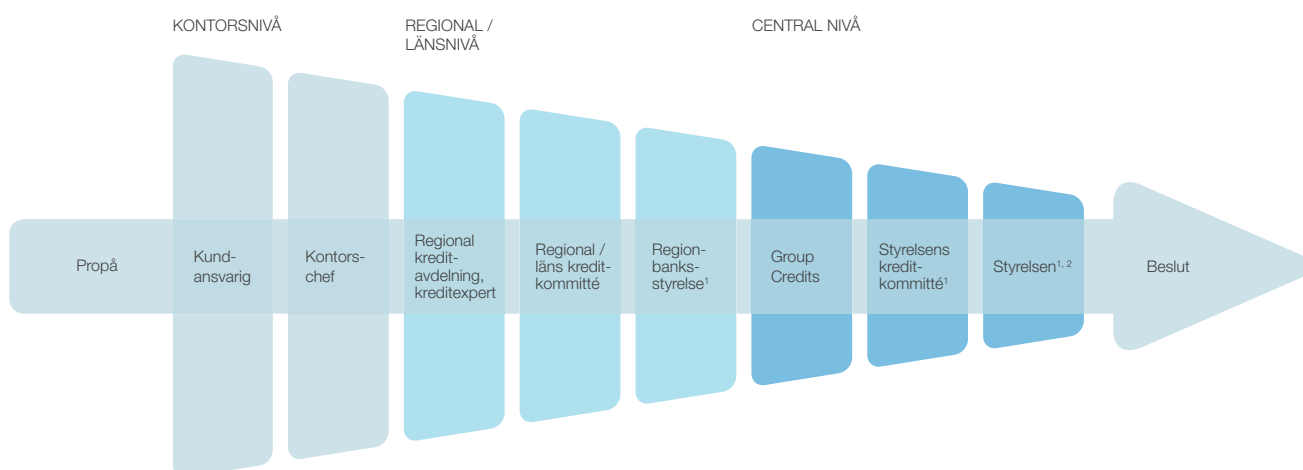
KREDITPORTFÖLJEN

Bankens kreditportfölj presenteras i detta avsnitt med utgångspunkt från sammanställda balansräkningsposter. I avsnittet Kapitalkrav för kreditrisker presenteras kreditportföljen med utgångspunkt från CRR.

Med utgångspunkt från concernbalansräkningen kategoriseras krediter i utlåning till allmänhet respektive utlåning till kreditinstitut samt poster utanför balansräkningen fördelade på produkttyp. När begreppet exponering används avses summan av poster i och utanför balansräkningen. Utlåning till allmänheten är den dominerande posten. Se tabell ÅR:6 Kreditexponeringar Geografisk fördelning.

Handelsbanken eftersträvar att dess historiskt låga kreditförlustnivå i förhållande till andra

Figur ÅR:5 Kreditprocessen och beslutandenivåer i Handelsbanken

Fördelning av fattade kreditlimitbeslut³

Andel av antal limiter	57%	41%	2%
Andel av limitbelopp	8%	36%	56%

¹ Beslutet avser kreditlimitens totalbelopp och eventuellt utrymme för blankokrediter.

² Beslutar endast om ärendet bedöms vara av särskilt eller allmänt intresse samt krediter till styrelseledamöter och vissa ledande befattningshavare.

³ Exklusive stat- och banklimiter som beslutas på central nivå.

Tabell ÅR:6 Kreditexponeringar Geografisk fördelning

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2020 mkr		Sverige	Stor- britannien	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		84 525	100 280	18 026	217	114 600	11 035	68 959	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13	-	1094	2862	17 370	-	-	-	21 326
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	19 165	391	451	52	64	155	1 642	21 920
Utlåning till allmänheten	Not K15	1 458 989	232 246	260 374	100 634	141 639	63 905	11 825	2 269 612
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	Not K16	98 353	-	-	18	-	-	762	99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16	44 550	-	-	16	-	-	-	44 566
Derivatinstrument ¹	Not K20	30 475	-	-	27	-	-	112	30 614
Summa		1736 057	334 011	281 713	118 334	256 303	75 095	83 300	2 884 813
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser	Not K41	331 443	47 296	57 851	31340	35 546	7 503	32 340	543 319
varav ansvarsförbindelser		35 882	6 424	5 023	7 311	4 925	121	20 209	79 895
varav åtaganden		295 561	40 872	52 828	24 029	30 621	7 382	12 131	463 424
Summa		331443	47 296	57 851	31 340	35 546	7 503	32 340	543 319
Summa poster i och utanför balansräkningen		2 067 500	381 307	339 564	149 674	291 849	82 598	115 640	3 428 132

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2019 mkr		Sverige	Stor- britannien	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		46 551	85 069	22 097	270	106 105	7 996	59 870	327 958
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13	183	1000	2881	15 483	-	-	-	19 547
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	12 849	368	139	24	68	139	4 352	17 939
Utlåning till allmänheten	Not K15	1 412 328	262 623	283 003	109 060	146 710	56 975	21 904	2 292 603
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	Not K16	102 363	-	-	18	-	-	1006	103 387
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16	42 628	-	-	12	-	-	-	42 640
Derivatinstrument ¹	Not K20	41 481	-	-	26	-	-	38	41 545
Summa		1 658 383	349 060	308 120	124 893	252 883	65 110	87 170	2 845 619
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser	Not K41	292 239	52 027	65 670	31 778	38 090	7 766	47 283	534 853
varav ansvarsförbindelser		37 438	7 424	6 370	8 541	7 679	195	27 539	95 186
varav åtaganden		254 801	44 603	59 300	23 237	30 411	7 571	19 744	439 667
Summa		292 239	52 027	65 670	31 778	38 090	7 766	47 283	534 853
Summa poster i och utanför balansräkningen		1 950 622	401 087	373 790	156 671	290 973	72 876	134 453	3 380 472

Med geografisk fördelning avses det land där exponeringarna är redovisade.

¹ Avser summa positiva marknadsvärden. Om rättsligt hållbara nettningsavtal beaktas uppgår exponeringen till 15 768 mkr (29 522).

Tabell ÅR:7 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, Geografisk fördelning

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning 2020 mkr		Brutto			Reserver			Netto
		Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Sverige		1 427 814	30 336	2 327	-182	-357	-949	1 458 989
Storbritannien		213 758	17 977	908	-59	-191	-147	232 246
Norge		245 560	13 933	1 371	-39	-116	-335	260 374
Danmark		93 530	6 953	523	-46	-75	-251	100 634
Finland		133 982	6 536	1 781	-49	-91	-520	141 639
Nederländerna		63 353	563	-	-8	-3	-	63 905
Övriga länder		11 686	86	92	-2	-1	-36	11 825
Summa		2 189 683	76 384	7 002	-385	-834	-2 238	2 269 612

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning 2019 mkr		Brutto			Reserver			Netto
		Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Sverige		1 388 088	22 960	3 620	-131	-169	-2 040	1 412 328
Storbritannien		252 905	9 094	949	-78	-75	-172	262 623
Norge		272 812	9 264	1 625	-48	-51	-599	283 003
Danmark		105 365	3 123	986	-42	-43	-329	109 060
Finland		139 721	6 160	1 447	-51	-99	-468	146 710
Nederländerna		56 717	266	-	-7	-1	-	56 975
Övriga länder		21 063	802	204	-3	-3	-159	21 904
Summa		2 236 671	51 669	8 831	-360	-441	-3 767	2 292 603

banker ska bestå och därmed bidra till Handelsbankens lönsamhetsmål samt till att bibehålla en god finansiell ställning. Banken strävar vid kreditgivning aldrig efter att uppnå bestämda volymer eller marknadsandelar inom olika branscher eller dylikt, utan banken ska vara selektiv i kundurvalet och kreditkunderna ska vara av hög kvalitet. Kvalitetskravet får aldrig åsidosättas för att nå hög kreditvolym. Det här framgår av bankens kreditpolicy som årligen fastställs av styrelsen.

År 2020 har dominerats av den globala covid-19 pandemin. Banken noterade en tillfälligt ökad efterfrågan vad gäller företagsfinansiering under årets första kvartal. På europeisk nivå

har reglering som syftar till att hantera de finansiella påfrestningarna av covid-19 introducerats.

Handelsbanken granskar kontinuerligt kreditportföljens kvalitet i syfte att identifiera och begränsa nedskrivningsbehov. Covid-19 pandemin har i sig inte förändrat bankens arbete med kreditrisker. För mer information om hanteringen av effekterna av covid-19 se rapporten Risk and Capital (Information according to Pillar 3) Credit risk - Introduction avseende amorteringslättnader och statliga garantier samt not K1, K2 och K10 vad gäller åtgärder i enlighet med IFRS9.

Säkerheter

I bankens kreditpolicy framgår att krediter normalt ska vara betryggande säkerställda. En svag återbetalningsförmåga kan aldrig kompenseras med att banken erbjuder goda säkerheter. Säkerheter kan dock reducera bankens förlust väsentligt om kredittagaren inte kan fullfölja sina förpliktelser.

Banken begränsar kreditrisken genom att bland annat ta in säkerheter från kunderna. De främsta sätten att reducera kreditrisk i banken är pantsättning av fast egendom såsom bostadsfastigheter och övriga fastigheter, företagshypotek, garantier (inklusive borgen)

Tabell ÅR:8 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelad per sektor och bransch

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2020 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	1 149 125	18 737	2 236	-155	-169	-756	1 169 018
varav hypotekslån	962 972	12 734	601	-37	-28	-56	976 186
varav övriga lån säkerställda i bostad	145 738	4 330	591	-13	-19	-139	150 488
varav övriga lån till privatpersoner	40 415	1 673	1 044	-105	-122	-561	42 344
Bostadsrättsföreningar	248 889	1 405	98	-6	-3	-43	250 340
varav hypotekslån	225 561	678	18	-4	-1	-7	226 245
Fastighetsförvaltning	600 483	33 375	1 674	-96	-267	-328	634 841
Tillverkningsindustri	22 332	3 747	174	-16	-21	-107	26 109
Handel	17 894	2 206	379	-17	-59	-96	20 307
Hotell- och restaurangverksamhet	4 584	5804	37	-10	-145	-9	10 261
Person- och godstransport till sjöss	2 394	2077	1 162	-1	-6	-288	5 338
Övrig transport och kommunikation	9 025	601	102	-9	-24	-80	9 615
Byggnadsverksamhet	15 655	1 977	166	-19	-41	-86	17 652
Elektricitet, gas och vatten	12 946	754	3	-3	-10	-1	13 689
Jordbruk, jakt och skogsbruk	20 223	1312	61	-12	-20	-42	21 522
Övrig serviceverksamhet	14 616	1 491	318	-18	-43	-211	16 153
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	46 772	2 011	155	-16	-14	-108	48 800
Stat och kommun	7 086	91	-	0	-1	-	7 176
Varav Riksgälden	474	-	-	-	-	-	474
Övrig företagsutlåning	17 659	796	437	-7	-11	-83	18 791
Summa	2 189 683	76 384	7 002	-385	-834	-2 238	2 269 612

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2019 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	1 130 885	19 804	2 301	-133	-119	-759	1 151 979
varav hypotekslån	924 628	13 901	666	-40	-34	-49	939 072
varav övriga lån säkerställda i bostad	160 282	4 159	575	-14	-17	-155	164 830
varav övriga lån till privatpersoner	45 975	1 744	1 060	-79	-68	-555	48 077
Bostadsrättsföreningar	243 357	1 825	102	-7	-4	-12	245 261
varav hypotekslån	210 053	709	35	-4	0	-10	210 783
Fastighetsförvaltning	630 825	14 738	1 746	-104	-115	-336	646 754
Tillverkningsindustri	25 801	3 368	1292	-11	-36	-1215	29 199
Handel	26 354	2 228	171	-15	-26	-115	28 597
Hotell- och restaurangverksamhet	8 425	418	20	-8	-7	-7	8 841
Person- och godstransport till sjöss	5 220	56	1 616	-1	-3	-496	6 392
Övrig transport och kommunikation	9 893	739	96	-5	-10	-79	10 634
Byggnadsverksamhet	17 307	1 798	262	-14	-19	-213	19 121
Elektricitet, gas och vatten	17 148	2 300	8	-3	-10	-8	19 435
Jordbruk, jakt och skogsbruk	17 679	1491	91	-8	-14	-36	19 203
Övrig serviceverksamhet	18 943	1217	349	-14	-23	-148	20 324
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m.m.	57 044	1 051	145	-16	-13	-111	58 100
Stat och kommun	9 773	164	-	-1	0	-	9 936
Varav Riksgälden	-	-	-	-	-	-	-
Övrig företagsutlåning	18 017	472	632	-20	-42	-232	18 827
Summa	2 236 671	51 669	8 831	-360	-441	-3 767	2 292 603

och användning av nettningsavtal (se vidare Motpartsrisiker).

Grundprincipen vid fastighetsfinansiering är att krediter ska vara säkerställda med pant i fastigheter. För exponeringar med fastigheter som säkerhet beräknas en belåningsgrad, Loan To Value (LTV), genom att dividera kreditexponeringen med säkerhetens marknadsvärde. Banken följer interna rekommendatio-

ner och externa regelverk som bland annat begränsar hur mycket som är möjligt att låna med fastighet som säkerhet. För mer information gällande belåningsgrad, se rapporten Risk and Capital (Information according to Pillar 3), avsnittet Credit risk – Loan-to-value ratio for property lending.

Säkerheternas värde kontrolleras årligen och baseras på ett uppskattat marknadsvärde. Om

marknadsvärdet bedöms ha sjunkit och värdet på panten har försämrats sker kontroll oftare. Bankens instruktioner avseende säkerheter har inte förändrats efter införandet av IFRS 9. Då det som regel blir aktuellt att ta säkerheter i anspråk först sedan kredittagaren drabbats av allvarliga betalningssvårigheter inriktas värderingen av säkerheter på det värde säkerheterna förväntas ha vid en försäljning under ogynnsamma

Tabell ÅR:9 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, geografisk fördelning per sektor och bransch

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning per sektor och bransch 2020 mkr	Sverige	Stor- britannien	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Övriga länder	Summa
Privatpersoner	870 056	71 836	99 217	61 620	41 037	18 550	6 702	1 169 018
varav hypotekslån	836 966	-	72 781	47 767	18 672	-	-	976 186
varav övriga lån säkerställda i bostad	6 015	68 506	24 691	10 004	17 436	17 833	6 003	150 488
varav övriga lån privatpersoner	27 075	3 330	1 745	3 849	4 929	717	699	42 344
Bostadsrättsföreningar	191 168	-	21 800	872	36 500	-	-	250 340
varav hypotekslån	184 697	-	21 235	-	20 313	-	-	226 245
Fastighetsförvaltning	269 765	138 246	113 522	23 290	44 530	43 230	2 258	634 841
Tillverkningsindustri	9 856	1 838	3 038	6 543	1 694	1 008	2 132	26 109
Handel	12 414	3 009	3 196	860	776	33	19	20 307
Hotell- och restaurangverksamhet	3 627	3 750	1 043	1 795	40	6	-	10 261
Person- och godstransport till sjöss	1 572	20	1 965	3	1 778	-	0	5 338
Övrig transport och kommunikation	4 938	1 234	1 530	211	1 090	611	1	9 615
Byggnadsverksamhet	7 250	2 403	6 622	547	812	18	0	17 652
Elektricitet, gas och vatten	5 791	278	3 132	51	4 337	100	0	13 689
Jordbruk, jakt och skogsbruk	19 405	1 374	271	305	148	8	11	21 522
Övrig serviceverksamhet	7 256	4 614	2 752	637	819	62	13	16 153
Holding-, investment-, försäkringsbolag, fonder m m	37 887	2 463	1 293	3 236	3 199	246	476	48 800
Stat och kommun	2 302	-	289	7	4 578	-	-	7 176
Varav Riksgälden	474	-	-	-	-	-	-	474
Övrig företagsutlåning	15 702	1 181	704	657	301	33	213	18 791
Netto utlåning till allmänheten	1 458 989	232 246	260 374	100 634	141 639	63 905	11 825	2 269 612
varav total reservering för förväntade kreditförluster (Steg 1-3)	-1488	-397	-490	-372	-660	-11	-39	-3 457
Brutto utlåning till allmänheten	1 460 477	232 643	260 864	101 006	142 299	63 916	11 864	2 273 069

Utlåning till allmänheten Geografisk fördelning per sektor och bransch 2019 mkr	Sverige	Stor- britannien	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Övriga länder	Summa
Privatpersoner	834 052	82 036	105 047	64 429	42 514	16 819	7 082	1 151 979
varav hypotekslån	798 418	-	72 503	48 254	19 897	-	-	939 072
varav övriga lån säkerställda i bostad	6 423	77 089	30 504	11 186	17 275	16 191	6 162	164 830
varav övriga lån privatpersoner	29 211	4 947	2 040	4 989	5 342	628	920	48 077
Bostadsrättsföreningar	188 182	-	23 057	965	33 057	-	-	245 261
varav hypotekslån	174 378	-	22 003	-	14 402	-	-	210 783
Fastighetsförvaltning	258 326	153 096	125 524	22 978	44 707	37 706	4 417	646 754
Tillverkningsindustri	11 730	2 757	3 065	4 925	2 175	0	4 547	29 199
Handel	14 222	4 040	4 987	2 734	1 008	41	1565	28 597
Hotell- och restaurangverksamhet	2 501	4 083	269	1 931	50	7	-	8 841
Person- och godstransport till sjöss	2 464	69	1 607	346	1 906	-	-	6 392
Övrig transport och kommunikation	5 897	944	740	1 632	1 396	22	3	10 634
Byggnadsverksamhet	7 522	3 193	6 870	530	987	19	-	19 121
Elektricitet, gas och vatten	6 483	378	4 719	60	6 550	105	1140	19 435
Jordbruk, jakt och skogsbruk	16 274	1 998	308	399	181	31	12	19 203
Övrig serviceverksamhet	7 640	5 829	3 420	1 104	1 384	738	209	20 324
Holding-, investment-, försäkringsbolag, fonder m m	40 533	2 632	1 921	6 227	3 356	1 392	2 039	58 100
Stat och kommun	2 589	-	328	2	7 017	-	-	9 936
Varav Riksgälden	-	-	-	-	-	-	-	-
Övrig företagsutlåning	13 913	1 568	1 141	798	422	95	890	18 827
Netto utlåning till allmänheten	1 412 328	262 623	283 003	109 060	146 710	56 975	21 904	2 292 603
varav total reservering för förväntade kreditförluster (Steg 1-3)	-2 340	-325	-698	-414	-618	-8	-165	-4 568
Brutto utlåning till allmänheten	1 414 668	262 948	283 701	109 474	147 328	56 983	22 069	2 297 171

omständigheter i samband med en obeståndssituation.

Vid långfristiga kreditåtaganden utan säkerhet till företag avtalar banken ofta med kunden om särskilda kreditvillkor som ger rätt till omförhandling eller uppsägning vid ogynnsam utveckling.

Under speciella omständigheter kan banken köpa kreditderivat eller finansiella garantier som

kreditriskskydd för fordringar. Detta förekommer dock inte inom bankens ordinarie kreditgivning.

En mindre del av utlåningen till kreditinstitut är omvända repor. En omvänd repa är en återköpsransaktion som innebär att banken repar in (köper) räntebärande värdepapper eller aktier med särskild överenskommelse att värdepappret ska säljas tillbaka till ett visst pris vid en viss

tidpunkt. Omvända repor betraktas av banken som säkerställd utlåning.

Säkerheterna specificerade i tabellerna nedan är endast sådana som används i kapitalkravsberäkningen för kreditrisker.

Tabell ÅR:10 Kreditexponeringar fördelad per säkerhet

Kreditriskexponeringar Fördelad per säkerhet 2020 mkr	Bostads- fastigheter ¹	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting ²	Borgen ³	Finansiella säkerheter	Objekt säkerheter	Övriga säkerheter	Blanko	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker			397 642						397 642
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13		21 326						21 326
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	-	365	978	-	-	-	20 577	21 920
Utlåning till allmänheten	Not K15	1 681 764	347 413	7 475	13 270	24 383	11 123	134 418	2 269 612
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	Not K16		99 133						99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16	-	2 563	-	-	-	-	42 003	44 566
Derivatinstrument	Not K20	972	1 688	81	15 013	-	-	10 813	30 614
Summa		1 682 736	349 101	8 534	28 283	24 383	11 123	207 811	2 884 813
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser	Not K41	89 874	51 353	34 779	6 024	10 134	455	339 476	543 319
varav ansvarsförbindelser		4 482	1 528	1 883	2 860	1 201	1 024	66 917	79 895
varav åtaganden		85 392	49 825	32 896	3 164	8 933	455	272 559	463 424
Summa		89 874	51 353	34 779	6 024	10 134	455	339 476	543 319
Summa poster i och utanför balansräkningen		1 772 610	400 454	607 621	14 558	38 417	22 347	547 287	3 428 132

Kreditexponeringar Fördelad per säkerhet 2019 mkr	Bostads- fastigheter ¹	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting ²	Borgen ³	Finansiella säkerheter	Objekt säkerheter	Övriga säkerheter	Blanko	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker			327 958						327 958
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13		19 547						19 547
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	-	2 969	-	-	-	-	14 970	17 939
Utlåning till allmänheten	Not K15	1 637 016	362 351	13 112	11 442	24 889	26 127	160 457	2 292 603
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	Not K16		103 387						103 387
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16		2 982					39 658	42 640
Derivatinstrument	Not K20	463	875	60	29 993	-	184	8 231	41 545
Summa		1 637 479	363 226	13 172	41 435	24 889	26 311	223 316	2 845 619
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser	Not K41	64 146	41 183	3 714	4 769	515	22 063	371 788	534 853
varav ansvarsförbindelser		1 740	2 191	1 685	1 013	-	2 959	84 061	95 186
varav åtaganden		62 406	38 992	2 029	3 756	515	19 104	287 727	439 667
Summa		64 146	41 183	3 714	4 769	515	22 063	371 788	534 853
Summa poster i och utanför balansräkningen		1 701 625	404 409	542 466	46 204	25 404	48 374	595 104	3 380 472

¹ Inklusive bostadsrätter.

² Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.

³ Inkluderar ej statsgarantier.

Tabell ÅR:11 Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelad per säkerhet

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivning fördelad per säkerhet 2020

		2020					
		Brutto			Reserver		
		Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
mkr							
Poster i balansräkningen							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		397 642	-	-	0	-	-
Stat, kommun och landsting ²		397 642	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13	21 326	-	-	-	-	-
Stat, kommun och landsting ²		21 326	-	-	-	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	21 911	17	-	-2	-6	-
Stat, kommun och landsting ²		362	3	-	-	-	-
Borgen ³		978	-	-	-	-	-
Blanko		20 571	14	-	-2	-6	-
Utlåning till allmänheten	Not K15	2 189 683	76 384	7 002	-385	-834	-2 238
Bostadsfastigheter ¹		1 654 107	26 285	1 985	-109	-128	-376
Övriga fastigheter		312 690	34 317	1 214	-81	-369	-358
Stat, kommun och landsting ²		48 392	1 062	317	-2	-3	-
Borgen ³		7 237	239	8	-3	-6	-
Finansiella säkerheter		12 803	471	2	-3	-3	-
Objekt		22 644	1 815	45	-37	-66	-18
Övriga säkerheter		9 333	1 740	449	-21	-77	-301
Blanko		122 477	10 455	2 982	-129	-182	-1 185
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	Not K16	1 181	-	-	0	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16	7 964	-	-	-2	-	-
Summa		2 639 707	76 401	7 002	-389	-840	-2 238
Poster utanför balansräkningen							
Eventualförpliktelser	Not K35, K41	391 266	10 743	433	-90	-157	-119
varav ansvarsförbindelser		77 829	1 910	156	-8	-16	-70
Bostadsfastigheter ¹		4 387	87	9	-5	-2	-3
Övriga fastigheter		1 380	136	12	-	-1	-5
Stat, kommun och landsting ²		1 762	101	20	-	-2	-
Borgen ³		2 780	78	1	-	-1	-
Finansiella säkerheter		1 088	107	6	-	-1	-
Objekt		-	-	-	-	-	-
Övriga säkerheter		819	179	26	-	-2	-14
Blanko		65 613	1 222	82	-3	-7	-48
varav åtaganden		313 437	8 833	277	-82	-141	-49
Bostadsfastigheter ¹		85 050	335	7	-5	-2	-
Övriga fastigheter		48 196	1 515	113	-5	-18	-4
Stat, kommun och landsting ²		32 753	144	-	-	-1	-
Borgen ³		2 874	290	-	-1	-6	-
Finansiella säkerheter		8 858	75	-	-1	-1	-
Objekt		445	10	-	-1	-	-
Övriga säkerheter		8 879	1 289	32	-11	-44	-8
Blanko		126 382	5 175	125	-58	-69	-37
Summa		391 266	10 743	433	-90	-157	-119
Summa poster i och utanför balansräkningen		3 030 973	87 144	7 435	-479	-997	-2 357

¹ Inklusive bostadsrätter.² Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.³ Inkluderar ej statsgarantier.

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivning fördelad per säkerhet 2019

		2019					
		Brutto			Reserver		
mkr		Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		327 958	-	-	0	-	-
Stat, kommun och landsting ²		327 958	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	Not K13	19 547	-	-	-	-	
Stat, kommun och landsting ²		19 547	-	-	-	-	
Utlåning till övriga kreditinstitut	Not K14	17 750	193	-	-1	-3	-
Stat, kommun och landsting ²		2 900	71	-	-1	-1	-
Finansiella säkerheter		-	-	-	-	-	-
Blanko		14 850	122	-	0	-2	-
Utlåning till allmänheten	Not K15	2 236 671	51 669	8 831	-360	-441	-3 767
Bostadsfastigheter ¹		1 607 259	28 552	1 774	-110	-129	-330
Övriga fastigheter		350 198	11 567	1 168	-93	-101	-388
Stat, kommun och landsting ²		55 917	1 014	283	-2	-3	-
Borgen ³		12 839	199	80	-3	-3	-
Finansiella säkerheter		11 228	215	4	-3	-2	-
Objekt		23 514	1 403	40	-21	-28	-19
Övriga säkerheter		22 823	2 476	1 882	-17	-54	-983
Blanko		152 893	6 243	3 600	-111	-121	-2 047
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	Not K16	1 427	-	-	0	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not K16	4 953	-	-	-2	-	-
Summa		2 608 306	51 862	8 831	-363	-444	-3 767
Poster utanför balansräkningen							
Eventualförpliktelser	Not K35, K41	400 479	7 985	712	-69	-66	-106
varav ansvarsförbindelser		92 097	2 593	496	-7	-13	-71
Bostadsfastigheter ¹		1 675	62	4	-2	-1	-
Övriga fastigheter		2 114	68	8	-	-1	-
Stat, kommun och landsting ²		1 396	121	20	-	-3	-
Borgen ³		1 669	10	5	-	-	-
Finansiella säkerheter		933	77	3	-	-	-
Objekt		-	-	-	-	-	-
Övriga säkerheter		2 342	253	364	-1	-2	-55
Blanko		81 968	2 002	92	-4	-6	-16
varav åtaganden		308 382	5 392	216	-62	-53	-35
Bostadsfastigheter ¹		61 870	502	34	-5	-2	-5
Övriga fastigheter		38 484	494	14	-4	-5	-
Stat, kommun och landsting ²		25 029	106	4	-	-	-
Borgen ³		1 853	174	3	-1	-1	-
Finansiella säkerheter		3 712	40	4	-	-	-
Objekt		501	14	-	-	-	-
Övriga säkerheter		17 917	1 087	100	-7	-16	-23
Blanko		159 016	2 975	57	-45	-29	-7
Summa		400 479	7 985	712	-69	-66	-106
Summa poster i och utanför balansräkningen		3 008 785	59 847	9 543	-432	-510	-3 873

¹ Inklusive bostadsrätter.² Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.³ Inkluderar ej statsgarantier.

Kreditriskkoncentrationer

Handelsbankens kontor är starkt fokuserade på att etablera långsiktiga relationer med kunder som har hög kreditvärdighet. Om ett kontor identifierar en bra kund ska kontoret kunna göra affärer med kunden oavsett om banken som helhet har en stor exponering mot den bransch som kunden representerar. Som en konsekvens av det har banken relativt stora koncentrationer i enskilda sektorer. Banken följer dock kreditportföljens utveckling och kvalitet och beräknar koncentrationer mot olika typer av branscher och geografiska områden. Banken mäter och följer också exponeringar mot större enskilda motparter. Särskilda limiter tillämpas för att begränsa den maximala kreditexponeringen mot enskilda motparter som ett komplement till kreditriskbedömningen. Om en koncentration i kreditportföljen avseende sektor eller motpart

kan antas utgöra en förhöjd risk, följs denna koncentration upp. Koncentrationsrisker fångas upp i bankens beräkning av ekonomiskt kapital för kreditrisker och i de stresstester som görs i den interna kapitalutvärderingen. Finansinspektionen beräknar också ett särskilt kapitalkravspåslag i Pelare 2 för koncentrationsrisker i kreditportföljen. Därigenom säkerställs att banken är väl kapitaliserad med hänsyn också till koncentrationsrisker. Om koncentrationsriskerna skulle bedömas vara för stora har banken både möjlighet och förmåga att reducera riskerna genom olika riskreducerande åtgärder.

Handelsbanken har, utöver bolån och utlåning till bostadsrättsföreningar, en betydande utlåning till fastighetsförvaltning om 635 miljarder kronor (647). Med fastighetsförvaltning avses här alla företag som riskklassificeras som

fastighetsbolag. Det är vanligt förekommande att koncerner verksamma i andra branscher har dotterbolag som förvaltar de fastigheter som koncernen bedriver verksamhet i, och även sådana fastighetsbolag anses här tillhöra fastighetsförvaltning. Den underliggande kreditrisken i sådana fall är dock inte enbart fastighetsrelaterad eftersom motpartens återbetalningsförmåga bestäms av annan verksamhet än fastighetsförvaltningen. Därutöver riskklassificeras privatpersoner med större fastighetsinnehav som fastighetsbolag.

En mycket stor del av fastighetsutlåningen är säkerställd i fastigheter med låg belåningsgrad vilket minskar bankens risk för kreditförluster. En stor del av fastighetsutlåningen sker dessutom till statliga fastighetsbolag, kommunala bostadsbolag och annan bostadsrelaterad verksamhet där låntagarna genomgående har

Tabell ÅR:12 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, Fastighetsförvaltning

Utlåning till allmänheten Fastighetsförvaltning 2020 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Utlåning i Sverige							
Statligt ägda fastighetsbolag	7 895	14	-	0	0	-	7 909
Kommunalt ägda fastighetsbolag	7 635	-	-	0	-	-	7 635
Bostadsfastighetsbolag	124 320	1 274	57	-5	-8	-47	125 591
varav hypotekslån	113 335	1 107	12	-4	-6	-6	114 438
Övrig fastighetsförvaltning	118 593	10 026	218	-20	-101	-86	128 630
varav hypotekslån	63 899	1 920	29	-3	-12	-10	65 823
Summa	258 443	11 314	275	-25	-109	-133	269 765
Utlåning utanför Sverige							
Storbritannien	127 793	10 051	622	-37	-76	-107	138 246
Norge	105 806	7 731	61	-16	-56	-4	113 522
Danmark	21 133	2087	125	-7	-14	-34	23 290
Finland	42 328	1 684	577	-3	-9	-47	44 530
Nederländerna	42 742	498	-	-8	-2	-	43 230
Övriga länder	2 238	10	14	0	-1	-3	2 258
Summa	342 040	22 061	1 399	-71	-158	-195	365 076
Summa fastighetsförvaltning inom utlåning till allmänheten	600 483	33 375	1 674	-96	-267	-328	634 841

Utlåning till allmänheten Fastighetsförvaltning 2019 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Utlåning i Sverige							
Statligt ägda fastighetsbolag	6 304	35	-	0	0	-	6 339
Kommunalt ägda fastighetsbolag	7 291	-	-	0	-	-	7 291
Bostadsfastighetsbolag	118 042	1 456	69	-5	-5	-50	119 507
varav hypotekslån	105 249	1 236	10	-3	-4	-4	106 484
Övrig fastighetsförvaltning	122 326	2 791	168	-10	-13	-73	125 189
varav hypotekslån	60 237	1 407	15	-3	-5	-2	61 649
Summa	253 963	4 282	237	-15	-18	-123	258 326
Utlåning utanför Sverige							
Storbritannien	146 345	6 241	720	-45	-54	-111	153 096
Norge	123 541	1 994	67	-28	-16	-34	125 524
Danmark	22 242	635	151	-5	-11	-34	22 978
Finland	42 854	1 346	555	-3	-14	-31	44 707
Nederländerna	37 485	229	-	-7	-1	-	37 706
Övriga länder	4 395	11	16	-1	-1	-3	4 417
Summa	376 862	10 456	1 509	-89	-97	-213	388 428
Summa fastighetsförvaltning inom utlåning till allmänheten	630 825	14 738	1 746	-104	-115	-336	646 754

starka och stabila kassaflöden och därigenom mycket hög kreditvärdighet. En stor del av utlåningen till fastighetssektorn är således till bolag med mycket låg sannolikhet för finansiella svårigheter. Bankens exponering mot fastighetssektorn finns specificerad i tabeller nedan.

Andelen exponeringar hänförliga till fastighetsmotparter som har en sämre rating än bankens riskklass 5 (normal risk) är mycket låg. 99 procent (99) av total fastighetsutlåning i Sverige återfinns i riskklass 5 eller bättre. Motsvarande uppgift avseende fastighetsutlåningen i Storbritannien

uppgår till 98 procent (98), Norge 99 procent (98), Danmark 98 procent (97), Finland 98 procent (97). Nederländernas kapitalkrav beräknas med schablonmetoden som har föreskrivna riskvikter, vilket innebär att riskklasserna inte är relevanta för kapitalkravsberäkningen. Av de motparter som återfinns i sämre riskklasser än normalt återfinns huvuddelen i riskklasserna 6–7 och endast små volymer i de högre riskklasserna 8–9. För information om Handelsbankens riskklassificering, se not K2 avsnitt Beräkning av kapitalkrav för kreditrisker.

Handelsbankens utlåning till fastighetsbolag har under de senaste åren vuxit delvis som en följd av att banken haft en betydande kreditutväxt i Storbritannien genom en expansion av kontorsnätet. En stor del av tillväxten har varit i fastighetsrelaterade krediter. Handelsbanken har i Storbritannien samma strikta krav på återbetalningsförmåga, belåningsgrader och säkerheternas kvalitet som på övriga hemmamarknader.

Tabell ÅR:13 Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, typ av säkerhet och land (Brutto)

Utlåning till allmänheten Fastighetsförvaltning, typ av säkerhet och land	2020					2019				
	Utlåning	Stat och kommun ¹	Bostadsfastigheter	Kommersiella fastigheter och övriga säkerheter	Blanko	Utlåning	Stat och kommun ¹	Bostadsfastigheter	Kommersiella fastigheter och övriga säkerheter	Blanko
mkr										
Sverige	270 032	16 324	146 083	101 866	5 759	258 482	14 552	134 987	98 139	10 804
Storbritannien	138 466	9	71 953	66 197	307	153 306	-	77 694	72 762	2 850
Norge	113 598	23	20 557	85 723	7 295	125 602	-	21 312	97 021	7 269
Danmark	23 345	-	14 135	8 857	353	23 028	-	12 179	10 146	703
Finland	44 589	23 110	7 368	13 573	538	44 755	22 734	7 371	13 972	678
Nederländerna	43 240	-	27 959	14 212	1 069	37 714	-	24 283	13 079	352
Övriga länder	2 262	447	708	506	601	4 422	474	779	2 105	1 064
Summa	635 532	39 913	288 763	290 934	15 922	647 309	37 760	278 605	307 224	23 720

¹ Bolag ägda av stat och kommun/fastighetsutlåning garanterad av stat och kommun

Tabell ÅR:14 Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och land

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och land 2020

Riskklass	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa	%
1	15 390	327	772	12	12 562	-	-	29 063	4,57
2	79 954	18 556	19 972	1 259	7 775	-	3	127 519	20,06
3	113 753	52 180	57 077	8 634	10 505	-	-	242 149	38,10
4	36 228	49 852	25 928	11 030	9 731	-	-	132 769	20,89
5	20 985	14 351	8 395	1 835	2 701	-	-	48 267	7,60
6	1 451	1 899	1 157	138	257	-	-	4 902	0,77
7	473	279	164	283	100	-	-	1 299	0,20
8	215	16	23	1	33	-	-	288	0,05
9	185	-	42	25	105	-	-	357	0,06
Fallissemang	274	622	60	125	577	-	-	1 658	0,26
Schablonmetoden ¹	1 124	384	8	3	243	43 240	2 259	47 261	7,44
Summa	270 032	138 466	113 598	23 345	44 589	43 240	2 262	635 532	100

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och land 2019

Riskklass	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Övriga länder	Summa	%
1	17 027	427	905	6	12 637	-	-	31 002	4,79
2	71 671	22 748	23 950	1 625	8 902	-	5	128 901	19,91
3	111 256	68 186	66 041	12 678	11 392	-	-	269 553	41,64
4	41 979	51 783	26 798	6 060	8 660	105	-	135 385	20,92
5	14 144	7 729	5 016	2 063	1 828	-	-	30 780	4,76
6	1 327	1 137	2 275	171	203	-	-	5 113	0,79
7	470	395	411	226	285	-	-	1 787	0,28
8	210	82	39	21	13	-	-	365	0,06
9	152	1	98	24	48	-	-	323	0,05
Fallissemang	237	720	67	151	555	-	-	1 730	0,27
Schablonmetoden ¹	9	98	2	3	232	37 609	4 417	42 370	6,55
Summa	258 482	153 306	125 602	23 028	44 755	37 714	4 422	647 309	100

Tabell ÅR:15 Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och säkerhet

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och säkerhet 2020

Riskklass	Utlåning		Säkerhet			
		Bostads- fastigheter	Kommersiella fastigheter	Stat och kommun ¹	Övriga säkerheter	Blanko
1	29 063	9 555	3 262	15 283	251	712
2	127 519	62 540	46 543	12 800	1 320	4 316
3	242 149	111 830	121 069	4 151	629	4 470
4	132 769	57 887	65 805	5 736	472	2 869
5	48 267	15 040	30 685	1021	442	1 079
6	4 902	1 741	2 887	164	30	80
7	1 299	486	758	-	8	47
8	288	57	226	-	1	4
9	357	94	228	4	6	25
Fallissemang	1 658	567	597	305	19	170
Schablonmetoden ¹	47 261	28 966	15 221	449	475	2 150
Summa	635 532	288 763	287 281	39 913	3 653	15 922

Utlåning till allmänheten, Fastighetsförvaltning, riskklass och säkerhet 2019

Riskklass	Utlåning		Säkerhet			
		Bostads- fastigheter	Kommersiella fastigheter	Stat och kommun ¹	Övriga säkerheter	Blanko
1	31 002	11 172	3 732	14 370	721	1 007
2	128 901	58 833	50 828	12 132	1 076	6 032
3	269 553	110 344	146 562	4 521	1 421	6 705
4	135 385	57 961	66 614	4 927	730	5 153
5	30 780	12 488	14 146	1037	463	2 646
6	5 113	1 554	3 390	7	30	132
7	1 787	617	1 026	11	39	94
8	365	119	229	-	0	17
9	323	125	115	4	7	72
Fallissemang	1 730	277	663	276	19	495
Schablonmetoden ¹	42 370	25 115	14 926	475	487	1 367
Summa	647 309	278 605	302 231	37 760	4 993	23 720

¹ Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

BERÄKNING AV KAPITALKRAV FÖR KREDITRISKER

Riskklassificeringssystem

Kapitalkravet för kreditrisk beräknas enligt schablonmetoden och internmetoden i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 (CRR). Schablonmetoden innebär att riskvikterna i beräkningen av kapitalkrav är föreskrivna medan internmetoden innebär att institut skattar riskparametrar som i sin tur används för beräkning av riskvikter för kapitalkravsberäkning. För internmetoden återfinns två olika metoder: internmetoden utan egna skattningar av förlustandel vid fallissemang (LGD) och konverteringsfaktor (KF används vid beräkning av exponeringsbelopp för outnyttjade checkkrediter, kreditlöften, garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen), den så kallade grundläggande internmetoden och internmetoden med egna skattningar av LGD och KF, den så kallade avancerade internmetoden.

Vid kreditbedömningen av kunder åsätts kunderna en rating, som sin tur har koppling till internmetodens indelning i riskklasser. Ratingens två dimensioner är risken för

finansiella påfrestningar (A) och motpartens finansiella motståndskraft vid sådana påfrestningar (B) i en femgradig skala från mycket låg risk till mycket hög risk.

Ratingen omvandlas till en intern riskklass vid tillämpning av internmetoden (A+B-1) för företags- och institutsexponeringar samt för exponeringar mot stater, centralbanker, statliga myndigheter och kommuner (statsexponeringar).

Ratingen för hushållsexponeringar omvandlas inte direkt till en riskklass som för företagsexponeringar, utan de olika exponeringarna sorteras i ett antal mindre grupper, beroende på vissa faktorer. Exempel på sådana faktorer är vilken typ av kredit det gäller, motpartens betalnings-skötsel och om det finns en eller flera låntagare. För var och en av de mindre grupperna beräknas en genomsnittlig fallissemangsandel, och baserat på denna sorteras grupperna in i någon av de tio riskklasserna. Olika modeller används för exponeringar mot privatpersoner respektive mot småföretag (som också räknas till kategorin hushållsexponeringar), men principen är densamma. Internmetodens riskklasser är således en skala mellan 1 och 10.

En klar majoritet av bankens exponeringar ligger i riskklass 1–4, vilket betyder att den genomsnittliga risknivån i kreditportföljen är väsentligt lägre än den nivå som bedöms vara normal risk. Riskklass 5 motsvarar normal risk och riskklass 10 avser fallerade motparter.

Handelsbankens interna riskklassificeringssystem (IRK), det vill säga internmetoden, består av ett antal olika system, metoder, processer och rutiner som stödjer Handelsbankens klassificering och kvantifiering av kreditrisk.

Genom IRK mäts kreditrisken i verksamheten på ett tillförlitligt och konsekvent sätt.

Exponeringsklasser

Antalet exponeringsklasser är avhängigt vilken metod som används vid beräkning av kreditrisk. Exponeringar som ska beräknas enligt schablonmetoden kan hänföras till 17 olika exponeringsklasser medan det för internmetoden finns sju exponeringsklasser.

Banken använder olika modeller för beräkningen av kreditrisk beroende på typen av exponering. Den övergripande indelningen i exponeringsklasser enligt internmetoden är stats-,

instituts-, företags-, hushålls- och aktieexponeringar samt positioner i värdepapperiseringar. Härtill kommer så kallade motpartslösa exponeringar, det vill säga tillgångar där det inte krävs någon prestation från motparten, exempelvis materiella anläggningstillgångar.

Till statsexponeringar hänförs exponeringar mot stater, centralbanker, statliga myndigheter och kommuner. Till institutsexponeringar hänförs exponeringar mot motparter som är definierade såsom banker och övriga kreditinstitut samt vissa värdepappersbolag.

Hushållsexponeringar innefattar dels exponeringar mot privatpersoner, dels exponeringar

mot enskilda näringsidkare och företag där den totala exponeringen inom koncernen uppgår till högst 5 miljoner kronor (exklusive bostadskrediter). Hushållsexponeringar delas upp i två undergrupper: fastighetskrediter och övriga hushållsexponeringar.

Till företagsexponeringar hänförs exponeringar mot icke-finansiella företag bestående av juridiska personer som har en total exponering inom koncernen som överstiger 5 miljoner kronor eller där företagets omsättning överstiger 50 miljoner kronor samt enskilda näringsidkare med en total exponering inom koncernen som överstiger 5 miljoner kronor. Förutom vanliga

icke-finansiella företag ingår i exponeringsklassen även försäkringsbolag, bostadsrättsföreningar samt exponering i form av så kallad specialfinansiering.

Till aktieexponeringar hänförs bankens innehav i aktier som inte utgör en del av handelslaget.

Vid indelningen i exponeringsklasser enligt schablonmetoden hänförs bankens volymer till någon av exponeringsklasserna multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer, institut, företag, hushåll, exponering med säkerheter i fastigheter, fallerande exponeringar, övriga poster samt aktier.

Tabell ÅR:16 Kreditexponeringar per riskklass

Kreditexponeringar per riskklass 2020 mkr	Poster i balansräkningen						Poster utanför balansräkningen		
	Utlåning till allmänheten	Utlåning till övriga kreditinstitut	Kassa och tillgodo- havanden hos centralbanker	Övrig utlåning till centralbanker	Derivat instrument	Ränte- bärande värdepapper	Ansvars- förbindelser	Åtaganden	Summa
Riskklass									
1	479 918	5 068	396 840	21 326	3 295	106 022	7 041	53 056	1 072 566
2	590 700	13 404	762	-	8 747	21 528	28 595	136 432	800 168
3	587 579	465	40	-	4 272	15 173	18 215	129 448	755 192
4	285 396	38	-	-	2 686	-	16 349	60 683	365 152
5	103 797	37	-	-	414	-	5 383	35 281	144 912
6	24 293	7	-	-	234	-	752	8 371	33 657
7	22 536	1	-	-	20	-	130	5 076	27 763
8	2 090	-	-	-	4	-	77	4 190	6 361
9	9 525	-	-	-	-	-	69	2 674	12 268
Fallissemang	3 914	-	-	-	-	-	73	333	4 320
Schablonmetoden ¹	159 864	2 900	-	-	10 942	976	3 211	27 880	205 773
Summa	2 269 612	21 920	397 642	21 326	30 614	143 699	79 895	463 424	3 428 132

Kreditriskexponeringar per riskklass 2019
mkr

	Poster i balansräkningen						Poster utanför balansräkningen		
Riskklass	Utlåning till allmänheten	Utlåning till övriga kreditinstitut	Kassa och tillgodo-havanden hos centralbanker	Övrig utlåning till centralbanker	Derivat instrument	Ränte-bärande värdepapper	Ansvars-förbindelser	Åtaganden	Summa
1	434 204	4 185	326 508	19 547	12 158	120 838	7 575	52 519	977 534
2	611 021	10 263	1 425	-	3 324	9 269	33 800	130 358	799 460
3	632 816	1 517	25	-	13 119	15 917	32 573	137 934	833 901
4	303 308	30	-	-	2 553	-	6 551	51 025	363 467
5	92 125	120	-	-	253	0	7 628	31 202	131 328
6	19 862	7	-	-	98	-	741	4 582	25 290
7	25 571	5	-	-	23	-	217	3 810	29 626
8	2 551	-	-	-	4	-	163	3 125	5 843
9	10 633	-	-	-	-	-	98	2 004	12 735
Fallissemang	4 486	-	-	-	4	-	410	153	5 053
Schablonmetoden ¹	156 026	1 812	-	-	10 009	3	5 430	22 955	196 235
Summa	2 292 603	17 939	327 958	19 547	41 545	146 027	95 186	439 667	3 380 472

¹ Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

Metoder för riskklassificeringen

För att kvantifiera bankens kreditrisker beräknas sannolikhet för fallissemang (PD), exponering vid fallissemang (EAD) och förlustandel vid fallissemang (LGD). Fallissemang definieras som att motparten antingen är mer än 90 dagar sen med en betalning eller att det gjorts en bedömning att motparten inte kommer att kunna betala kontraktensligt. PD-värdet uttrycks som ett procenttal, där exempelvis ett PD-värde på 0,5 procent innebär att en kredittagare av 200 med samma PD-värde väntas falla inom ett år.

Företagsexponeringarna delas in i fyra motpartstyper och statsexponeringar i två motpartstyper baserat på den affärsbedömningsmall som används för motparten. PD beräknas individuellt för varje riskklass och motpartstyp. För exponeringar som kapitaltäckas enligt internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF tillämpas föreskrivna värden för LGD. Vilket föreskrivet värde som får användas styrs av vilken säkerhet som finns för respektive exponering.

Även för hushållsexponeringar beräknas en genomsnittlig fallissemangsandel för var och en av riskklasserna. Olika modeller används för exponeringar mot privatpersoner respektive mot småföretag (som också räknas till kategorin hushållsexponeringar), men principen är densamma.

För hushållsexponeringar och för exponeringar mot företag som exempelvis medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar fastställs LGD från bankens egen förlusthistorik. För exponeringar mot stora företag som kapitaltäckas med internmetoden med egna skattningar av LGD och KF fastställs LGD baserat på interna förluster och externa observationer. För hushållsexponeringar med fastighetssäkerhet i Sverige och för fastighetsexponeringar mot medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar (företag) tillämpas olika LGD-värden beroende på säkerhetens belåningsgrad. För övriga exponeringar styrs LGD-värdet av faktorer som kan bero på förekomst

av och värde på säkerhet, produkttyp eller liknande.

För varje exponeringsklass beräknas PD för var och en av de riskklasser som avser icke-fallerade motparter eller avtal. PD grundar sig på beräkningar av hur stor andelen fallissemang varit historiskt för olika typer av exponeringar. Den genomsnittliga fallissemangsandelen justeras därefter med olika marginaler, till exempel av försiktighetsskäl.

Vid fastställande av LGD beaktas att riskmättet ska återspegla förlustandelen under ekonomiskt ogynnsamma förhållanden, vilket benämns Nedgångs-LGD. För fastighetssäkerheter baseras Nedgångs-LGD på observerade förlustandelar från fastighetskrisen under början av 1990-talet. För övriga säkerheter avseende hushållsexponeringar nedgångsjusteras observerat LGD med en faktor som beror på PD och produkttyp. För företagsexponeringar inom internmetoden med egna skattningar av LGD och KF nedgångsjusteras LGD med beaktande

Tabell ÅR:17 Poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelat per riskklass

Poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9 Fördelat per riskklass 2020 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	841 863	2 045	-	-5	-3	-
2	630 307	3 783	-	-24	-6	-
3	607 480	4 462	-	-46	-10	-
4	278 936	9 312	-	-97	-30	-
5	74 216	30 500	-	-99	-243	-
6	14 688	10 059	-	-33	-181	-
7	17 129	5 562	-	-10	-124	-
8	624	1 528	-	-3	-55	-
9	4 367	5 285	-	-21	-106	-
Fallissemang	-	-	5 993	-	-	-2 079
Schablonmetoden ¹	170 097	3 865	1 009	-51	-82	-159
Summa	2 639 707	76 401	7 002	-389	-840	-2 238

Poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9 Fördelat per riskklass 2019 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	733 064	2 079	-	-4	-2	-
2	634 644	5 689	-	-22	-9	-
3	660 270	7 179	-	-43	-12	-
4	298 762	7 754	-	-99	-26	-
5	70 960	9 244	-	-106	-82	-
6	17 555	2 494	-	-39	-44	-
7	18 177	7 573	-	-20	-131	-
8	722	1 882	-	-1	-47	-
9	5 038	5 689	-	-14	-80	-
Fallissemang	-	-	8 173	-	-	-3 687
Schablonmetoden ¹	169 114	2 279	658	-15	-11	-80
Summa	2 608 306	51 862	8 831	-363	-444	-3 767

¹ Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

Tabell ÅR:18 Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelat per riskklass

Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9 Fördelat per riskklass 2020 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	477 881	2 045	-	-5	-3	-
2	586 946	3 782	-	-22	-6	-
3	583 172	4 462	-	-45	-10	-
4	276 211	9 312	-	-97	-30	-
5	73 634	30 500	-	-99	-238	-
6	14 448	10 059	-	-33	-181	-
7	17 109	5 561	-	-10	-124	-
8	620	1 528	-	-3	-55	-
9	4 367	5 285	-	-21	-106	-
Fallissemang	-	-	5 993	-	-	-2 079
Schablonmetoden ¹	155 295	3 850	1 009	-50	-81	-159
Summa	2 189 683	76 384	7 002	-385	-834	-2 238

Utlåning till allmänheten som är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9 Fördelat per riskklass 2019 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	432 131	2 079	-	-4	-2	-
2	605 363	5 687	-	-20	-9	-
3	625 691	7 179	-	-42	-12	-
4	295 679	7 754	-	-99	-26	-
5	83 070	9 244	-	-107	-82	-
6	17 451	2 494	-	-39	-44	-
7	18 154	7 568	-	-20	-131	-
8	717	1 882	-	-1	-47	-
9	5 038	5 689	-	-14	-80	-
Fallissemang	-	-	8 173	-	-	-3 687
Schablonmetoden ¹	153 377	2 093	658	-14	-8	-80
Summa	2 236 671	51 669	8 831	-360	-441	-3 767

Tabell ÅR:19 Poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning, fördelat per riskklass

Poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9 Fördelat per riskklass 2020 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	43 265	170	-	-1	0	-
2	115 428	675	-	-6	-2	-
3	102 844	719	-	-8	-1	-
4	54 880	1 035	-	-17	-2	-
5	25 923	4 826	-	-23	-45	-
6	7 601	1 501	-	-6	-24	-
7	4 569	609	-	-3	-19	-
8	3 886	350	-	-1	-17	-
9	2 437	278	-	-2	-19	-
Fallissemang	-	-	402	-	-	-117
Schablonmetoden ¹	30 432	580	31	-23	-28	-2
Summa	391 266	10 743	433	-90	-157	-119

Poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning enligt IFRS 9 Fördelat per riskklass 2019 mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Riskklass						
1	39 710	384	-	-2	-1	-
2	133 002	662	-	-5	-1	-
3	121 064	1 310	-	-9	-1	-
4	36 561	1 033	-	-14	-3	-
5	29 770	1 831	-	-24	-11	-
6	4 923	412	-	-6	-6	-
7	3 113	927	-	-5	-17	-
8	2 670	628	-	0	-10	-
9	1 814	296	-	-1	-7	-
Fallissemang	-	-	669	-	-	-106
Schablonmetoden ¹	27 852	502	43	-3	-9	0
Summa	400 479	7 985	712	-69	-66	-106

¹ Schablonmetoden har föreskrivna riskvikter riskklasserna är därför ej relevanta.

av bankens observerade förluster under kris-åren 1991–1996. För exponeringar med fastighetssäkerheter skattas LGD i många fall baserat på fastighetens belåningsgrad. Eftersom fastigheternas värde och därmed även belåningsgraden vanligtvis varierar med konjunkturen innebär detta att även kapitalkravet kommer att uppvisa ett visst konjunkturberoende.

När exponeringsbeloppet ska beräknas sker vissa justeringar av den bokförda exponeringen. Exempel på detta är kreditlöften eller revolvingkrediter, där banken avtalar med kunden om att denne får låna upp till ett visst belopp i framtiden. Denna typ av åtaganden utgör en kreditrisk som också ska kapitaltäckas. Normalt betyder det att den beviljade krediten justeras med en viss KF för den del av krediten som inte är utnyttjad vid rapporteringstillfället. När det gäller vissa produktklasser för företagsexponeringar och för institutsexponeringar är konverteringsfaktorerna bestämda av regelverket, men för hushållsexponeringar och vissa produktklasser för stora företag, medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar använder banken egenberäknade konverteringsfaktorer. Här styrs konverteringsfaktorn framförallt av vilken produkt som avses, men även utnyttjandegrad kan spela in.

Riskparametrarna (PD, EAD, LGD) används förutom vid kapitalkravsberäkningen även för beräkning av kostnaden för kapital i varje enskild affär och vid beräkning av ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC).

Jämförelse med extern rating

Bankens riskklasser är inte direkt jämförbara med den rating som de externa kreditvärderingsföretagen tillämpar. Kreditvärderingsföretagens rating svarar inte mot en direkt klassificering av motparternas sannolikhet för fallissemang på samma sätt som bankens riskklassificering gör. Kreditvärderingsföretagen beaktar i varierande grad också hur allvarliga förluster ett fallissemang kan leda till. Den tids-horisont för vilken kreditvärdigheten bedöms är inte alltid densamma för banken som för kreditvärderingsföretagen. Bankens riskklasser anger inte en enhetlig skala där en viss riskklass alltid motsvarar en viss fallissemangssannolikhet. Dessutom tillämpas olika PD-skalar för olika delar av kreditportföljen och PD-värdet förändras över tiden.

Sammantaget är det inte möjligt att entydigt och konsekvent översätta de interna riskklasserna till en extern rating. Genom att analysera den historiska fallissemangsandelen i Handelsbankens riskklasser i förhållande till fallissemangsandelen i de externa ratingklasserna enligt det externa ratinginstitutet Moody's, kan dock en rimlig jämförelsetabell erhållas.

Kvalitetssäkring av kreditriskmodellen

Banken utför årligen en grundläggande översyn av riskklassificeringssystemen. Översynen tar sikte dels på att den interna ratingen som ligger till grund för bankens riskklassificering tillämpas

på ett konsistent, korrekt och ändamålsenligt sätt (utvärdering), dels på att de modeller som används kvantifierar risk på ett tillfredsställande sätt (validering). För en mer detaljerad beskrivning hänvisas till rapporten Risk and Capital Information according to Pillar 3, avsnittet Credit risk – Quality assurance of the rating system.

BERÄKNING AV FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

Reglerna om nedskrivning i IFRS 9 omfattar finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde, finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat samt finansiella garantier och oåterkalleliga löften. I detta avsnitt redogörs huvudsakligen för de processer och metoder som tillämpas i Handelsbankens modellbaserade beräkningar av reserver för förväntade kreditförluster (Expected Credit Losses, ECL).

Bedömningar av förväntade kreditförluster utförs på avtalsnivå där avtalets och motpartens egenskaper styr klassificering och kvantifiering av reserveringsbehovet. Bedömningen baseras antingen på en modellberäkning eller en manuell beräkning där val av metod främst beror på om avtalet anses vara kreditförsämrat.

För redovisning och värdering av förväntade kreditförluster samt definitioner, se not K1 avsnitt 10 Kreditförluster.

Modellbaserade beräkningar för avtal i Steg 1 och Steg 2

Handelsbankens koncerngemensamma centrala process för modellbaserade beräkningar av förväntade kreditförluster består av ett antal olika processer och metoder som stödjer kvantifiering av reserveringsbehovet i Steg 1 och Steg 2.

I de modellbaserade beräkningarna tas hänsyn till historisk, aktuell och framåtblickande data. Historisk data ligger till grund för modell- och parameterkonstruktion, aktuell data är rapporteringstillfallets aktuella balanser (som omfattas av beräkningskraven) och framåtblickande data är de makroekonomiska scenarier som tillämpas för att beräkna framtida riskparametrar och exponeringar.

Modellerna baseras på samma historiska riskdata som i IRK-modellerna och således utgår redovisningen och kapitalkravsberäkningarna från samma grundläggande förlusthistorik. I likhet med hur riskklassificeringssystemet påverkar kapitaltäckningsberäkningarna så utgör den interna ratingen (från vilken riskklassificeringen härleds) en väsentlig del i modellerna för beräkning av förväntade kreditförluster. Beräkningarna påverkas i första hand av riskparametrarna sannolikhet för fallissemang (PD), exponering vid fallissemang (EAD) och förlustandel vid fallissemang (LGD). Den förväntade kreditförlusten i en framtida period erhålls genom att multiplicera nuvärdet av exponeringen vid fallissemang (EAD) med sannolikheten för fallissemang (PD) och med förlustandel vid fallissemang (LGD). Till skillnad från kapitaltäckningsregelverkets kreditförlustberäkning, som även den använder riskparametrarna PD,

EAD och LGD, utgår kreditförlustskattningen i IFRS 9 från framåtblickande aktuella bedömningar. Då regelverken har olika syften skiljer sig beräkningsmodellerna åt både vad gäller riskparametersättning och konstruktion. För presentation av huvudsakliga skillnader mellan IFRS 9 och IRK, se tabell ÅR:20 Skillnader mellan IFRS 9 och IRK.

Makroekonomisk information

Beräkningarna avseende modellbaserad bedömning av betydande ökning av kreditrisk och förväntade kreditförluster utförs med modeller för de respektive riskparametrarna (PD, EAD och LGD). För att säkerställa att beräkningarna tar hänsyn till icke-linjära aspekter används tre framåtblickande makroekonomiska scenarier (ett neutralt, ett negativt och ett positivt) i modellerna. Respektive scenario inkluderar väsentliga makroekonomiska riskfaktorer som arbetslöshet, BNP, fastighetspriser, styr-/centralbanksräntor och inflation, uppdelade per land. De väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna har identifierats från bankens historik och relationen till riskparametrarna är skattade på samma historiska material. De olika scenarierna används för att justera de aktuella riskparametrarna. Varje makroekonomiskt scenario representerar en av banken beslutad sannolikhet. Dessa sannolikhetsfördelningar är i nuläget 70 (60) procent för det neutrala scenariet och 15 (15) procent för det positiva samt 15 (25) procent för det negativa scenariet. Som förväntade kreditförluster redovisas ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de förväntade kreditförlusterna för respektive scenario.

Alla makrosценarier tas fram av bankens enhet för ekonomisk analys som ansvarar för all ekonomisk analys som levereras av Handelsbanken, både för internt och externt bruk. Dessa makroekonomiska scenarier avser regionspecifika 30-åriga prognoser för Sverige, Norge, Finland, Danmark, England, Euro-området, USA och världen. En förändring i de makroekonomiska scenarierna, eller i de vikter som tillämpas, påverkar både bedömningen av betydande ökning av kreditrisk och uppskattningen av den förväntade kreditförlusten. Scenarierna uppdateras kvartalsvis av bankens enhet för ekonomisk analys och presenteras för beslutsfattarna innan de tillämpas i ECL-beräkningarna.

Portföljsegmentering

I den modellbaserade bedömningen används statistiska modeller. Dessa är framtagna för olika segment i portföljen där respektive segment avser riskmässigt likartade exponeringar och riskparametrarna kan skattas baserat på en gemensam uppsättning riskfaktorer. För hushållsexponeringar är portföljsegmenteringen baserad på produkttyp och för övriga exponeringar är den baserad på motpartstyp. Segmenten har identifierats genom statistisk analys och expertbedömningar. För hushållsexponeringar finns följande nio portföljsegment; exponeringar med säkerhet i bostadsfastighet för privatpersoner, revolverande krediter inklusive kreditkortsexponeringar för privatpersoner respektive små

företag, övriga exponeringar för privatpersoner respektive små företag, kortkrediter avseende säljfinansiering för privatpersoner respektive små företag, samt avbetalningslån avseende säljfinansiering för privatpersoner respektive små företag. För övriga exponeringar finns följande sex segment; fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar, övriga stora icke-finansiella företag, övriga icke-finansiella företag, stater, finansiella företag och banker.

Inom respektive portföljsegment klassificeras avtalen ytterligare till så kallade tillståndsklasser baserat på riskfaktorer som intern rating, betalningshistorik, landtillhörighet, säkerhetstyp och belåningsgrad. Tillståndsklasserna är framtagna baserat på statistisk analys av historiska utfall. För varje tillståndsklass används statistiska modeller för migration mellan tillstånden för att beräkna framåtblickande sannolikheter för riskparametrarna PD, LGD och EAD. En viktig riskfaktor för tillståndsklasserna är motpartens interna rating som sätts vid kreditbeslutstillfället och uppdateras minst årligen eller om det finns tecken på att motpartens återbetalningsförmåga har ändrats. Det finns tillståndsklasser för icke-fallerade, fallerade och förtidslösta exponeringar. Exponeringar mot hushåll klassas i nio tillståndsklasser och övriga exponeringar i tolv tillståndsklasser.

Betydande ökning av kreditrisk

Betydande ökning av kreditrisk avspeglar risken för fallissemang och är ett mått som mäter avtalets relativa förändring av kreditrisk sedan första redovisningstillfället. För beräkning av betydande ökning av kreditrisk används inom Handelsbanken samma underliggande modeller som vid beräkning av förväntade kreditförluster och hänsyn tas till historisk, nuvarande och framåtblickande information. I bedömningen beaktas inte säkerheter. Vid varje rapporteringstillfälle inleds den koncerngemensamma centrala modellbaserade processen med att samtliga avtal bedöms med avseende på om det skett en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället (avtalets ingående). Denna bedömning avgör sedan huruvida avtalet får en förväntad kreditförlust beräknad på 12 månaders horisont (Steg 1) eller för avtalets hela återstående löptid (Steg 2). En viktig del som påverkar kreditförlustreservens storlek är således vilka faktorer och trösklar som definieras som utlösande för överföring av tillgångar från Steg 1 till Steg 2. Bankens definition av betydande ökning av kreditrisk som är avgörande för att förflytta avtalen till Steg 2 grundar sig på såväl kvalitativa som kvantitativa faktorer.

Den kvantitativa indikator som i första hand används för att bedöma förändring i kreditrisken är den relativa förändringen mellan instrumentets första redovisningstillfälle och aktuell rapporteringstidpunkt i sannolikheten för fallissemang (PD) under avtalets återstående löptid. I de fall det har krävts orimlig kostnad och ansträngning för att kunna fastslå PD vid ett instruments första redovisningstillfälle, har förändringar i motpartens eller avtalets interna

rating eller riskklassificering sedan första redovisningstillfället använts för att bedöma betydande ökning av kreditrisken. För avtal som redovisas för första gången den 1 januari 2018 eller senare baseras prognoserna av fallissemangsriskerna på tre scenarier. För avtal som redovisats före den 1 januari 2018 tillämpas samma kriterier men baseras på ett scenario som utgår från bankens senast publicerade ekonomiska analys vid tidpunkten för det första redovisningstillfället.

Det huvudsakliga kriteriet för att ett avtal bedöms ha fått en betydande ökning av kreditrisk och förflyttas till Steg 2 enligt Handelsbankens definition är att den beräknade återstående fallissemangsrisk (PD) vid rapporteringstillfället är större än 2,5 gånger motsvarande fallissemangsrisk vid första redovisningstillfället. Gränsvärdet om 2,5 är baserat på statistisk analys av bankens historiska data och jämför ökningen i den återstående risken att motparten fallerar relativt motsvarande förväntade risk vid avtalets första redovisningstillfälle. Därutöver finns det andra kvalitativa faktorer som banken bedömt medför en betydande ökning av kreditrisk, till exempel att motparten har betalningar som är mer än 30 dagar försenade eller att motparten har erhållit eftergifter till följd av försämrade kreditvärdighet.

Om det föreligger en betydande ökning av kreditrisken sedan första redovisningstillfället redovisas en reserv motsvarande förväntade kreditförluster för hela den återstående löptiden och det finansiella instrumentet flyttas till Steg 2. Modellen är symmetrisk, vilket innebär att om det finansiella instrumentets kreditrisk minskar och det därmed inte längre föreligger en betydande försämring i kreditrisk sedan första redovisningstillfället flyttas den finansiella tillgången tillbaka till Steg 1.

Modeller för riskparametrar och förväntad löptid

Riskparametrarna PD, LGD och EAD beräknas för varje avtal och framtida tidpunkt, baserat på statistiska modeller. Dessa modeller bygger så långt som möjligt på de relationer mellan de väsentliga riskfaktorer och relevanta riskutfall som kan identifieras i bankens egen förlusthistorik. De flesta riskparametrar som kvantifieras baseras på cirka tio års intern data. I de fall banken saknar tillräckligt med information, till exempel på grund av få fallissemang, sker komplettering med hjälp av extern information. De historiska utfallen analyseras med avseende på samvariation med avtals-, motparts- och regionspecifika riskfaktorer, som till exempel produkttyp, intern rating, ålder som kund, säkerhetstyp, belåningsgrad, arbetslöshet och BNP-tillväxt. De riskfaktorer som identifieras som väsentliga för en viss riskparameter inkluderas i modellen och det historiska sambandet kvantifieras.

Sannolikhet för fallissemang (PD)

PD motsvarar sannolikheten för att en kund eller ett avtal kommer att hamna i fallissemang vid en

given tidpunkt under den tillgångens återstående löptid. PD för 12 månader motsvarar sannolikheten för fallissemang under de kommande 12 månaderna. PD för återstående löptid motsvarar sannolikheten för fallissemang under tillgångens återstående löptid (maximalt 30 år). Vid rapporteringstillfället prognostiseras framtida PD baserat på framåtblickande makrosценарier och aktuell avtals- och motpartsinformation. Den prognostiserade fallissemangsriskerna tar hänsyn till utvecklingen av scenarier och sannolikheten för migration mellan olika tillståndsklasser över tid. Modellerna beräknar årsvisa migrations- och fallissemangssannolikheter där migrationsmodellen ger sannolikheten att avtalet befinner sig i en given tillståndsklass med en given fallissemangsrisk framåt i tiden. Avtalets förväntade PD för ett givet år beräknas av sannolikhetsvägda PD över alla tänkbara tillståndsklasser och scenarier. Förväntad PD för återstående löptid baseras på de årsvisa förväntade fallissemangsprognoserna och sannolikheten för att avtalet förtidslöses. En försämring av en ekonomisk framtidsutsikt baserad på prognostiserade makroekonomiska riskfaktorer för varje scenario, eller en ökning i att sannolikheten för att det negativa scenariot ska inträffa, resulterar i ett högre PD.

Exponering vid fallissemang (EAD)

EAD avser förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten. Vid rapporteringstillfället prognostiseras framtida exponeringar vid fallissemang baserat på nuvarande amorteringsplaner, sannolikhet för förtidslösen och förväntad utnyttjande av exempelvis kreditutrymmen, finansiella garantier och lånelöften. EAD prognostiseras på årsbasis och utgör det belopp på vilket förluster och återvinningar sker vid framtida fallissemang.

Förväntad löptid

Ett instruments förväntade löptid är relevant för både bedömningen av betydande ökning av kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i PD under förväntad återstående löptid, såväl som för värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens förväntade återstående löptid. Den förväntade löptiden beaktas i beräkningen av återstående PD genom att väga de prognosticerade årsvisa PD-värdena under avtalets kontraktuella löptid med sannolikheten att avtalet inte förtidslöses innan fallissemang inträffar.

Sannolikheten för förtidslösen av avtalet baseras på en statistisk analys och på bankens interna historik cirka tio år bakåt och ingår som en komponent i modellen för EAD. I analysen har potentiella riskfaktorer i form av avtals-, motparts- och makroekonomiska riskfaktorer analyserats. De riskfaktorer som identifieras som väsentliga inkluderas i modellen. I flera fall kan inga väsentliga riskfaktorer för förtidslösen identifieras utöver motpartstyp och rating. Dessa riskfaktorer påverkas dock av framåtblickande makroekonomiska scenarier, vilket indirekt medför att förtidslösen är beroende av framåtblickande makroekonomiska scenarier.

Tabell ÅR:20 Skillnader mellan IFRS 9 och IRK

Riskparameter	IRK	IFRS 9
PD, Sannolikhet för fallissemang	Genomsnittlig risk för fallissemang inom 12 månader över en konjunkturcykel, inklusive statistiska säkerhetsmarginaler och regelverksgolv. Fallissemangsdefinitionen enligt Kapitäläckningsförordningen tillämpas på avtalsnivå för hushållsexponeringar och på motparts nivå för övriga exponeringar.	Konjunkturberoende (kortsiktig, "point in time") risk för fallissemang inom 12 månader. "Livstids-PD" avser risken för fallissemang under avtalets förväntade återstående löptid. Fallissemangsdefinitionen enligt Kapitäläckningsförordningen tillämpas på avtalsnivå för hushållsexponeringar och på motparts nivå för övriga exponeringar.
LGD, Förlustandel vid fallissemang	Maxvärdet av förväntad förlustandel på exponering vid fallissemang inom 12 månader på lång sikt och vid en konjunkturedgång, inklusive statistiska säkerhetsmarginaler och regelverksgolv. Kvantifiering av förlust för företagsexponeringar baseras på återvinningar inom 12 månader samt kvarstående reserver (24 månader för hushållsexponeringar)	Konjunkturberoende förväntad förlustandel på exponering vid fallissemang. LGD justeras baserat på framåtblickande makroekonomiska scenarier.
EAD, Exponering vid fallissemang	Maxvärdet av förväntad exponering vid fallissemang inom 12 månader på lång sikt och vid en konjunkturedgång, inklusive statistiska säkerhetsmarginaler och regelverksgolv.	Konjunkturberoende förväntad exponering vid fallissemang inom 12 månader. EAD justeras efter avtalsvillkor och framåtblickande makroekonomiska scenarier.
Löptid	Avtalets kontraktuella löptid med beaktande av kundens option på förlängning	Den förväntade löptiden. Avtalets kontraktuella löptid med beaktande av sannolikhet för förtidslösen.
Prognoshorisont	12 månader	Upp till 12 månader respektive återstående löptid (beroende på Steg 1 eller Steg 2–3).
Diskontering	Prognosticerade förluster diskonteras inte till rapporteringstidpunkten. Vid kvantifiering av återvinningsgrad diskonteras observerade återvinningar till fallissemangstidpunkten med den genomsnittliga kostnaden för eget kapital.	Prognosticerade förluster diskonteras till rapporteringstidpunkt med avtalets effektivränta vid första rapporteringstillfället. Vid kvantifiering av återvinningsgrad diskonteras observerade återvinningar till fallissemangstidpunkten med den genomsnittliga kostnaden för eget kapital.
Betydande ökning av kreditrisk	Ej tillämpligt	Baseras på förhållandet mellan aktuell återstående fallissemangsrisk vid aktuellt rapporteringstillfälle samt förväntad aktuell återstående fallissemangsrisk beräknad vid första rapporteringstillfället.
Framåtblickande scenarier	Ej tillämpligt	Beräkningar av framåtblickande riskparametrar (PD, LGD, EAD) baseras på ett regionalt basscenario, ett så kallat neutralt scenario och två alternativa regionala makroekonomiska scenarier (ett positivt och ett negativt).
Första rapporteringstillfället	Ej tillämpligt	Första rapporteringstillfället för avtalsidentiteten.

För revolverande krediter utan förfallodag, till exempel kreditkort, och bolån med räntesättningsperiod på högst tre månader tillämpas en 30-årig löptid från rapporteringstillfället, vilket innebär att den förväntade löptiden i praktiken definieras av den beteendebaserade statistiska modellen.

Förlustandel vid fallissemang (LGD)

LGD speglar den ekonomiska förlustandel som banken förväntar sig vid ett fallissemang. De viktigaste riskfaktorerna vid beräkning av LGD är säkerhetsvärdet, säkerhetstypen och motpartens egenskaper. Framåtblickande makroekonomiska riskfaktorer återspeglas i LGD-beräkningarna genom dess inverkan på säkerhetsvärdet och belåningsgraden. Kvantifieringen av förlusten delas in i en sannolikhet för att motparten tillfrisknar utan att orsaka banken några ekonomiska förluster, och en återvinningsgrad då motparten inte tillfrisknar. Återvinningsgraden påverkas av belåningsgraden på så sätt att högre belåningsgrader är associerade med lägre återvinningsgrader. Säkerhetens marknadsvärdering ingår i de flesta LGD-modeller. Säkerhetsvärdet för fastigheter, och därmed belåningsgraden och återvinningsgraden, påverkas av prisutvecklingen på fastigheten så att ett förväntat framtida prisfall på fastigheter driver upp belåningsgraden och den förväntade förlustandelen vid fallissemang.

Skillnader mellan IFRS 9 och IRK

Handelsbankens IFRS 9-modeller bygger på samma historiska data och samma övergripande modellansats som bankens IRK-modeller där riskparametrarna PD, LGD och EAD modelleras. Då regelverken har olika syften skiljer sig beräkningsmodellerna åt både vad gäller riskparametersättning och konstruktion och i vissa fall används nya modeller för att uppfylla kraven enligt IFRS 9. De huvudsakliga skillnaderna mellan IFRS 9 och IRK presenteras i tabellen ovan.

Validering av IFRS 9 modeller och modellbaserade beräkningar

Validering av modellerna och av dess ingående riskparametrar utförs årligen och säkerställer att de modellbaserade beräkningarna uppvisar god prognosförmåga och identifierar oväntade avvikelser mellan prognoser och senast tillgängliga utfall. Valideringen sker på flera aggregeringsnivåer och omfattar alla väsentliga riskparametrar samt den sammanvägda beräknade förväntade kreditförlusten på individuell och aggregerad nivå. Valideringen rapporteras till chefen för Group Credits, CRO och CFO.

Principerna för utvärdering och validering av modellerna är fastställda av Group Risk Control och valideringen utförs eller granskas av oberoende part från modellutvecklingen. De iakttagelser som framkom i valideringen 2020 var av

metodmässig karaktär, och bedöms inte medföra några väsentliga effekter på de beräknade reserverna som inte redan har beaktats. Iakttagelserna kommer att hanteras i vidareutvecklingen under 2021.

MANUELL BERÄKNING FÖR AVTAL I STEG 3

Tillgångar i Steg 3 prövas för nedskrivning på individuell nivå och beräkningen är manuell (med undantag för mindre portfölj av homogena fordringar som har modellberäknad reservering i Steg 3). Denna prövning genomförs löpande och vid varje rapporteringstillfälle på affärsansvarigt bankkontor (kund- och kreditansvarig enhet) och beslutas av regional kreditkommitté eller Group Credits.

Nedskrivningsprövning utförs när det finns objektiva omständigheter som tyder på att motparten inte kommer att kunna fullfölja sina kontraktssenliga åtaganden i enlighet med definitionen på fallissemang. Sådana objektiva omständigheter kan exempelvis vara försenad eller utebliven betalning, ändrad intern rating eller om kredittagaren försätts i konkurs.

I nedskrivningsprövningen uppskattas de framtida kassaflödena och säkerhetens värde (inklusive garantier). Hänsyn tas till normalt minst två möjliga framåtblickande scenarier med förväntade kassaflöden baserade både på motpartens återbetalningsförmåga och på

säkerheternas värde. Utfallet av dessa scenarier sannolikhetsviktas och diskonteras med fordrans ursprungliga effektivränta. De scenarier som används kan innehålla såväl makroekonomiska som avtalsspecifika faktorer, utifrån vad som bedöms ha påverkan på den individuella motpartens återbetalningsförmåga och säkerheternas värdeutveckling. Vid bedömningen tas hänsyn till den enskilda motpartens specifika egenskaper. Nedskrivning görs om det beräknade återvinningsvärdet understiger bokfört värde.

GOVERNANCE OCH INTERN KONTROLL

För att beräkna ECL för avtal i Steg 1 och Steg 2 använder sig Handelsbanken av en koncerngemensam central process med internt utvecklade statistiska modeller (modellbaserad beräkning). För avtal i Steg 3 sker manuell beräkning. Beskrivningen nedan avser i huvudsak de modellberäknade reserverna för förväntade kreditförluster. Denna process omgärdas av en samling interna kontroller, vilka beskrivs nedan. I processens steg sker också olika godkännanden/fastställanden, vilket skapar en struktur för governance, och även den beskrivs nedan.

Kontroll av indata vid rapportering

Vid varje rapporteringstillfälle kontrolleras att den information som utgör grunden för beräkningarna av förväntade kreditförluster är korrekt och komplett. Detta sker genom maskinella avstämningar av inläst data från levererande källor. Vidare görs en rimlighetsbedömning där systembalanser jämförs med föregående rapporteringstillfälles balanser. De balanser som används stäms slutligen av mot huvudboksvolymer.

Modeller

Innan en ny kvantitativ modell tas in i det övergripande modellsystemet genomgår den validering och godkänns för användning av chefen för Group Credits. Vid rapporteringstillfället kan endast detta modellsystem anropas i samband med beräkning, vilket gör att bara godkända modeller kan användas.

I de kvantitativa modeller som ligger till grund för beräkningen av förväntade kreditförluster ingår flera antaganden och bedömningar. Exempel på antaganden är att de relationer som kan mätas mellan makroekonomiska riskfaktorer och riskparametrar på historiska data är representativa för framtida händelser, samt att avtals förväntade löptid kan baseras på historiskt data om beteenden. Vidare görs ett urval av de mest väsentliga makroekonomiska riskfaktorerna baserat på de enskilda makroekonomiska riskfaktorernas förklaringsförmåga på de enskilda riskparametrarna. När makroekonomiska riskfaktorerna väljs ut och modellen specificeras görs en avvägning mellan enkelhet, förklaringsförmåga och stabilitet. Samtliga antaganden och avvägningar är presenterade för och beslutade av chefen för Group Credits.

Eventuella expertbedömda beräkningar på modellberäknade avtal i Steg 1 och Steg 2 och

av manuellt beräknade avtal i Steg 3 tillstyrks av chefen för Group Credits innan de tillämpas.

Makroekonomiska scenarier

De makroekonomiska scenarierna tas fram av bankens enhet för ekonomisk analys baserat på en instruktion från chefen för Group Credits. I denna instruktion framgår önskade makroekonomiska riskfaktorer, geografiska områden som ska ingå samt antal scenarier och sannolikhetsfördelningen mellan dessa.

Inför varje rapportering presenteras aktuella makroekonomiska scenarier för chefen för Group Credits och CFO, vilka godkänner scenarierna för användning i rapporteringsprocessen. De godkända makros scenarierna läses sedan in automatiskt i rapporteringsflödet.

Reserveringsbeloppens storlek

De totala beräknade reserverna i Steg 1 och Steg 2 tillstyrks av chefen för Group Credits och chefen för Group Finance. Beräknade reserver i Steg 3 föreslås av affärsansvarigt bankkontor (kund- och kreditansvarig enhet) och beslutas av regionalkreditkommitté eller central enhet beroende på reservens storlek. Kreditreserver i Steg 3 som beslutas regionalt eftergranskas/kvalitetsgranskas av central enhet. Därutöver utför Group Risk Control vid varje rapporteringstillfälle en oberoende granskning av ett urval av de kreditreserver i Steg 3 som beslutas centralt.

Kontrollfunktionernas roll

Group Risk Control fastställer principer för validering och säkerställer att validering av modeller utförs. Vid varje rapporteringstillfälle genomförs en oberoende granskning av ett urval av de kreditreserver i Steg 3 som beslutas centralt. Group Risk Control beskrivs närmare på sidan 69. Group Audit granskar beräkningen av förväntade kreditförluster som ett led i deras uppdrag att självständigt och oberoende granska den interna styrningen och kontrollen samt utvärdera tillförlitligheten i koncernens finansiella rapportering. Group Audit beskrivs närmare på sidan 69.

MOTPARTSRISKER

Motpartsrisken uppkommer när banken har ingått derivatkontrakt eller kontrakt för lån av värdepapper med en motpart. Kapitaltäckningsreglerna behandlar således förutom derivat också repor och aktielån som motpartsrisken.

Vid beräkningen av såväl kapitalkrav som ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC) beaktas motpartsexponeringarna utifrån de exponeringsbelopp som kapitaltäckningsreglerna ställer upp. Handelsbanken tillämpar marknadsvärderingsmetoden vid beräkning av exponeringsbelopp på derivatkontrakt för kapitaltäckningsändamål. För att fastställa den aktuella ersättningskostnaden för alla kontrakt med positivt värde åsätts kontrakten de aktuella marknadsvärdena. För att uppskatta den möjliga framtida kreditexponeringen multipliceras kontraktens nominella belopp med i regelverket

fastställda procentsatser som beror på typ av derivat och löptiden på exponeringen.

Motpartsrisken är att betrakta som en kreditrisk, där exponeringens storlek styrs av marknadsvärdet på kontraktet. I det fall det finns ett positivt värde på kontraktet betyder ett fallismang hos motparten en potentiell förlust för banken.

Reducering av motpartsrisk

Motpartsrisk förekommer från affärsdag fram till leverans och innebär att banken kan drabbas av en avvecklingskostnad om motparten inte kan fullfölja sitt åtagande. Denna risk finns i alla derivattransaktioner och i värdepappersaffärer där banken på förhand inte har säkrat betalning. Storleken på motpartsexponeringarna begränsas genom kreditlimitering i den ordinarie kreditprocessen. Exponeringarnas storlek kan variera kraftigt med anledning av prisförändringar på den underliggande tillgången. För att beakta risken att exponeringen kan öka, görs vid kreditlimiteringen tillägg till värdet på den aktuella exponeringen. Tilläggen beräknas med schabloner som beror på typen av kontrakt och kontraktets löptid. Exponeringarna beräknas och följs upp dagligen.

Motpartsrisken i derivat reduceras genom avtal om så kallad close-out netting, det vill säga kvittning av positiva och negativa värden i alla derivattransaktioner med en och samma motpart. Nettningsavtalen kompletteras med avtal om ställande av säkerheter för nettoexponeringen (Credit Support Annex, CSA), vilket ytterligare reducerar kreditrisken. I huvudsak används konstanter som säkerhet för dessa transaktioner, men även statspapper förekommer. Till följd av den höga andelen konstanter är koncentrationsriskerna i säkerhetsmassan begränsade.

Majoriteten av Handelsbankens avtal innehåller close-out netting och avtalen med de största exponeringarna innehåller även CSA.

Även derivat som clearas via så kallade centrala motparter ger upphov till kapitalkrav. Centrala motparter är clearinghus som går in som motpart till både köpare och säljare i olika transaktioner och som därmed övertar ansvaret för att fullfölja parternas förpliktelser. Alla som använder en central motpart måste lämna säkerheter för alla transaktioner. I de flesta fall är riskvikten för centralt clearade derivat betydligt lägre än för andra typer av derivat.

Tabell 3.24 (Pelare 3) Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsbelopp och riskvägda exponeringsbelopp, internmetoden

Exponeringsbeloppet består av derivat, repor och aktielån.

Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsbelopp och riskvägda exponeringsbelopp, internmetoden	2020		2019	
	Exponeringsbelopp ¹	Riskvägt exponeringsbelopp	Exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp
mkr				
Exponeringsklasser internmetoden				
Institutsexponeringar	21 275	5 404	41 109	8 516
Företagsexponeringar	10 727	3 183	8 509	2 604
Statsexponeringar	4 306	72	3 918	76
Summa internmetoden	36 308	8 659	53 536	11 196

Tabell 3.25 (Pelare 3) Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsvärden och riskvägda exponeringsbelopp, schablonmetoden

Exponeringsvärdet består av derivat, repor och aktielån.

Motpartsrisk uppdelat på exponeringsklasser, exponeringsvärden och riskvägda exponeringsbelopp, schablonmetoden	2020		2019	
	Exponeringsbelopp ¹	Riskvägt exponeringsbelopp	Exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp
mkr				
Exponeringsklasser schablonmetoden				
Institutsexponeringar	6 444	172	7 169	144
Varav Centrala motparter (CCP)	6 210	124	7 165	143
Övriga exponeringar	63	21	299	19
Summa schablonmetoden	6 507	193	7 468	163
Summa intern- och schablonmetoden	42 815	8 852	61 004	11 359

Tabell 3.26 (Pelare 3) Motpartsrisiker i derivatkontrakt exklusive schablontillägg för potentiell framtida exponering

Motpartsrisiker i derivatkontrakt exklusive schablontillägg för potentiell framtida exponering	2020	2019
mkr		
Positivt bruttomarknadsvärde för derivatkontrakt	55 958	66 877
Nettningsvinster	-32 860	-29 673
Aktuell kvittad exponering	23 098	37 204
Säkerheter ¹	-14 833	-30 022
Nettokreditexponering för derivat	8 265	7 182

¹ Inkluderar säkerheter som kvittats med marknadsvärden i balansräkningen.

Tabell 3.27 (Pelare 3) Motpartsrisiker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering

Motpartsrisiker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering 2020	Aktuell kvittad exponering	Potentiell framtida exponering	Exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav
mkr					
Statsexponeringar	1 460	619	2 079	72	6
Institutsexponeringar	10 283	14 596	24 879	5 243	419
Företagsexponeringar	7 444	4 649	12 093	3 192	255
Övriga	2	12	14	9	1
Summa	19 189	19 876	39 065	8 516	681
varav verksamhet i handelslagret	10 493	8 712	19 204	4157	333

Motpartsrisiker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering 2019

Motpartsrisiker i derivatkontrakt inklusive potentiell framtida exponering 2019	Aktuell kvittad exponering	Potentiell framtida exponering	Exponeringsbelopp	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav
mkr					
Statsexponeringar	1 433	577	2 010	76	6
Institutsexponeringar	24 023	21 870	45 893	8 419	674
Företagsexponeringar	5 103	4 634	9 737	2 604	208
Övriga	7	15	22	15	1
Summa	30 566	27 096	57 662	11 114	889
varav verksamhet i handelslagret	7 557	10 459	18 016	3 960	317

MARKNADSRISK

Marknadsriskerna härrör från pris- och volatilitetsförändringar på de finansiella marknaderna. Marknadsriskerna delas in i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvaruprisrisker.

I Handelsbankens verksamhet uppstår marknadsrisker till följd av att bankens kunder efterfrågar tjänster som kräver att banken har en flexibel finansiering. Vidare kan banken finansiera sig på andra marknader än där den har sin utlåning i syfte att diversifiera finansieringskällorna. Finansieringen kan också ha en annan räntebindningstid än de tillgångar som ska finansieras. Marknadsrisker kan även ha sitt ursprung i Group Treasurys likviditetsportfölj som med kort varsel kan omsättas till likviditet i samband med eventuella störningar på de marknader där banken bedriver sin verksamhet. Portföljen säkerställer koncernens betalningar i den dagliga clearingverksamheten och är en del av bankens likviditetsreserv.

Marknadsrisker uppstår också för att möta kunders efterfrågan på finansiella instrument med exponering mot ränte-, valuta-, aktie- eller råvarumarknaderna. För att möta denna efterfrågan kan det krävas att banken håller ett visst lager. Denna situation uppstår exempelvis när banken har åtagit sig att ställa priser, så kallad market maker-funktion.

Affärsverksamhetens marknadsrisker uppstår och hanteras således huvudsakligen i Group Treasury och i Handelsbanken Capital Markets, men uppstår även i Handelsbanken Liv. Marknadsriskerna i Handelsbanken Liv

behandlas i ett särskilt avsnitt. De uppgifter som lämnas i detta avsnitt avser således riskerna exklusive Handelsbanken Liv.

MARKNADSRISKSTRATEGI

Handelsbanken har en restriktiv syn på marknadsrisker. Marknadsrisker i bankens affärsverksamhet tas i allt väsentligt endast som ett led i att lösa kunders placerings- och riskhanteringsbehov. Marknadsrisker ska begränsas genom att matcha kassaflöden och räntebindningstider, säkra öppna positioner och vidta andra riskbegränsande åtgärder.

Marknadsriskerna i Handelsbanken är mot denna bakgrund mycket låga. En konsekvens av de låga marknadsriskerna är att en låg andel av bankens resultat kommer från nettoresultat av finansiella transaktioner.

ORGANISATION

Bankens limitsystem begränsar hur stor exponeringen mot marknadsrisker får vara. Mätmetoder och limiter fastställs av styrelsen. CFO har det funktionella ansvaret för likviditet och finansiering; under CFO har Head of Group Treasury ansvaret för koncernens likviditet och finansiering. Ansvaret omfattar att hantera koncernens likviditets-, valutakurs- och ränterisker i bankverksamheten. Limiterna för ränte-, valuta- och likviditetsrisk fördelas av CEO och CFO till Head of Group Treasury, som i sin tur fördelar dessa till de affärsdrivande enheterna. Limiter för aktiekursrisk och råvaruprisrisk fördelas av CFO till Capital Markets.

CEO och CFO beslutar även om kompletterande riskmått, intradagslimiter och närmare riktlinjer. De kompletterande limitmåttan syftar till att minska bankens känslighet för volatilitetsförändringar på de finansiella marknaderna samt begränsa riskerna i specifika innehav och likviditetsrisken per valuta. Vidare begränsar de kompletterande limitmåttan riskerna ur ett löptidsperspektiv. Marknadsriskerna och

utnyttjande av limiter rapporteras löpande till CFO, CEO och styrelsen.

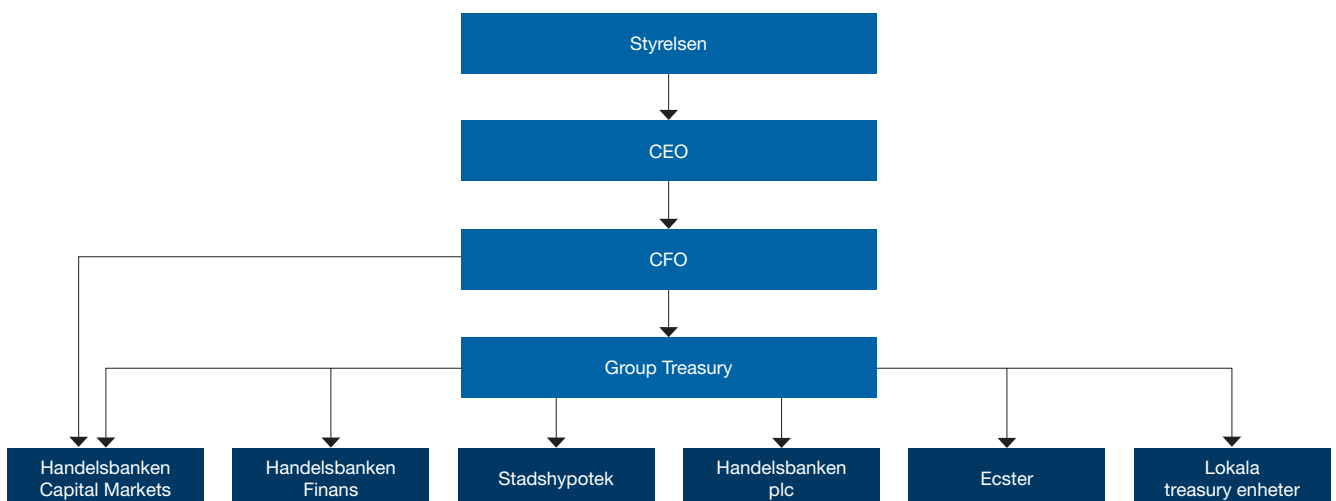
MARKNADSRISKER I HANDELSBANKEN

Marknadsriskerna mäts med flera olika metoder. De känslighetsmått som används visar vilka värdeförändringar som uppstår av fördefinierade förändringar i priser och volatiliteter. Vidare används även positionsrelaterade riskmått och sannolikhetsbaserade Value at Risk-modeller (VaR).

VaR

För de handelslagerklassificerade portföljerna i Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury beräknas Value at Risk (VaR). VaR är ett sannolikhetsbaserat mått och uttrycker i kronor de förluster som kan uppstå i riskpositioner på grund av rörelser i underliggande marknader över en specificerad innehavsperiod och en given konfidensnivå. VaR beräknas med historisk simulering och mäts för enskilda riskfaktorer, riskslag och på portföljnivå med 99 procents konfidensnivå och en innehavsperiod på en dag. Detta innebär att banken, i förväntan, kommer att göra en förlust som överstiger VaR-utfallet för en av 100 handelsdagar. Modellen medför att olika riskslag kan behandlas på ett enhetligt sätt, vilket möjliggör en jämförelse mellan riskslag och att dessa kan aggregeras till en total marknadsrisk. Den samlade risken i handelslagerklassificerade portföljer var vid årsskiftet 14 miljoner kronor (8). VaR redovisas löpande till CFO, CEO och styrelsen. VaR-modellen använder historiskt observerade utfall och fångar därmed inte alla potentiella utfall eller alltid risken vid extrema, snabba, marknadsrörelser. Beräkningarna kompletteras därför med stresstester där portföljerna testas mot scenarier som grundar sig på alla händelser på de finansiella marknaderna sedan 1994. Även resultaten av dessa stresstester redovisas löpande till CFO, CEO och styrelsens riskutskott.

Figur ÅR:21 Beslutandenivåer för marknads- och likviditetsrisker

Tabell ÅR:22 VaR för handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury¹VaR för handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury¹

mkr	Totalt		Aktier		Räntor		Valuta		Råvaror	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Genomsnitt	15	9	1	1	17	10	3	2	1	1
Maximum	30	16	3	3	31	15	8	5	3	3
Minimum	5	6	0	0	5	6	1	1	0	0
Årsskifte	14	8	1	1	21	8	2	2	1	1

¹ Handelslagerklassificerade portföljer omgärdas av särskilda instruktioner och riktlinjer.

Tabell ÅR:23 Värsta utfall i stresstest av handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury

Värsta utfall i stresstest av handelslagret – Handelsbanken Capital Markets och Group Treasury		2020	2019
mkr			
Genomsnitt		85	83
Maximum		264	244
Minimum		28	31
Årsskifte		69	56

Ränterisk

Ränterisken uppstår främst inom Handelsbanken Capital Markets, Group Treasury och i utlåningsverksamheten. Ränterisken mäts på flera sätt inom banken. Generell ränterisk mäts dagligen och limiteras som absolutsumman av de minst gynnsamma förändringarna i verkligt värde per valuta vid kraftiga momentana parallellskift uppåt eller nedåt på en procentenhet för samtliga räntor. Vid årsskiftet uppgick bankens totala generella ränterisk till 1 423 miljoner kronor (1 060). Räntebindningstid för inlåning som saknar kontraktuell löptid fastställs med internmetod. Utgångspunkten för sådan inlåning är kortast möjliga räntebindningstid, och justering görs endast för den del som på underlag av observationer kan anses vara såväl stabil som icke räntekänslig. Riskmålet omfattar såväl marknadsvärderade som icke marknadsvärderade räntebärande poster och är därför inte lämpligt för att bedöma resultat effekter på balans- och resultaträkningen.

Specifik ränterisk mäts och limiteras med känsligheten för förändringar i kreditspreadar, det vill säga skillnaden mellan det aktuella innehavets ränta och räntan på en statsobligation med motsvarande löptid. Denna risk uppkommer främst inom Handelsbanken Capital Markets och i Group Treasurys likviditetsportfölj.

Risken mäts och limiteras utifrån olika rating-kategorier och beräknas som den minst

gynnsamma marknadsvärdeförändringen vid en baspunkts förändring uppåt eller nedåt av samtliga kreditspreadar. Detta görs för varje enskild motpart och utfallen absolutsummeras. Total specifik ränterisk uppgick vid årsskiftet till 7 miljoner kronor (6).

Ränterisk i handelslagret

Handelslagret i Handelsbanken utgörs av Capital Markets och Group Treasurys handelslagerklassade portföljer. Den generella ränterisken i handelslagret uppgick till 35 miljoner kronor (61) och den specifika ränterisken uppgick till 4 miljoner kronor (4). Hur riskerna utvecklas vid hypotetiska förändringar av olika avkastningskurvor, så kallade kurvvriddningsrisker, mäts och följs upp löpande. Den icke-linjära ränterisken, exempelvis en del av risken i ränteoptioner, mäts och limiteras med fördefinierade stressscenarier som uttrycks i matriser. Det innebär att risken mäts som förändringar i underliggande marknadsräntor och volatiliteter. För handelslagret mäts risken även med VaR och andra riskmått som kompletteras med olika stressscenarier.

Ränterisk i övrig verksamhet

I utlåningsverksamheten uppstår ränterisken som ett resultat av att utlåningen delvis löper med annan räntebindningstid än finansieringen. Ränterisk hanteras till stor del genom ränte-

swappar. Generellt gäller att ränterisken i allt väsentligt tas i marknader som kännetecknas av god likviditet. Den generella ränterisken i övrig verksamhet uppgick till 1 415 miljoner kronor (1 066) och den specifika ränterisken uppgick till 3 miljoner kronor (2).

För att uppskatta effekten av ränteförändringar på resultaträkningen mäts även räntenettoeffekten. Räntenettoeffekten vid ränteförändringar mäts som förändringen av räntenettet över en tolv månadersperiod vid en generell ökning av marknadsräntorna med en procentenhet. Denna effekt speglar de skillnader som finns i räntebindningstider och volymsammansättning mellan tillgångar, skulder och derivat utanför handelslagret med antagandet att balansräkningens storlek är konstant. I beräkningen fastställs räntebindningstid för inlåning som saknar kontraktuell löptid med internmetod. Detta görs på basis av historiska observationer och endast den del som är såväl stabil som inte räntekänslig justeras. Räntenettoeffekten uppgick vid årsskiftet till 1 091 miljoner kronor (267).

Tabell ÅR:24 Generell ränterisk i övrig verksamhet

Generell ränterisk i övrig verksamhet (förändring i verkligt värde vid sämsta utfallet av parallellskift av samtliga räntor med en procentenhet)		2020	2019
mkr			
SEK		275	18
DKK		264	292
EUR		163	320
NOK		223	200
USD		95	9
GBP		388	219
Övriga valutor		6	8
Summa		1 415	1 066

Tabell ÅR:25 Räntebindingstider för tillgångar och skulder

Tabellen visar räntebindingstiden för ränterelaterade tillgångar och skulder per 2020-12-31. Icke-räntebärande tillgångar och skulder har exkluderats.

Räntebindingstider för tillgångar och skulder 2020 mkr	Upp till 3 månader	3-6 mån	6-12 mån	1-5 år	Över 5 år	Summa
Tillgångar						
Utlåning	1 384 882	101 958	152 272	578 046	52 454	2 269 612
Banker och andra finansinstitut	433 655	3 433	1 657	1 746	396	440 887
Obligationer m m	76 680	3 668	3 332	50 336	8 660	142 676
Summa tillgångar	1 895 217	109 059	157 261	630 128	61 510	2 853 175
Skulder						
Inlåning	1 209 850	11 424	5 116	1 238	2 135	1 229 763
Banker och andra finansinstitut	117 153	1 816	1 041	3 704	987	124 701
Emitterade värdepapper	217 203	161 720	270 976	579 398	122 523	1 351 820
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-
Summa skulder	1 544 206	174 960	277 133	584 340	125 645	2 706 284
Poster utanför balansräkningen	-36 803	5 523	1 089	-43 094	53 489	-19 796
Skillnad mellan tillgångar och skulder inklusive poster utanför balansräkningen	314 208	-60 378	-118 783	2 694	-10 646	127 095

Räntebindingstider för tillgångar och skulder 2019 mkr	Upp till 3 månader	3-6 mån	6-12 mån	1-5 år	Över 5 år	Summa
Tillgångar						
Utlåning	1 498 765	99 266	122 178	524 187	48 207	2 292 603
Banker och andra finansinstitut	334 350	3 616	5 543	1 354	1 035	345 898
Obligationer m m	74 324	9 800	5 461	44 828	10 466	144 879
Summa tillgångar	1 907 439	112 682	133 182	570 369	59 708	2 783 380
Skulder						
Inlåning	1 044 190	34 617	30 713	6 207	2 100	1 117 827
Banker och andra finansinstitut	116 525	8 458	8 498	9 419	5 089	147 989
Emitterade värdepapper	445 435	195 046	117 596	593 385	69 045	1 420 507
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-
Summa skulder	1 606 150	238 121	156 807	609 011	76 234	2 686 323
Poster utanför balansräkningen	-123 510	-40 396	38 602	96 982	-15 227	-43 549
Skillnad mellan tillgångar och skulder inklusive poster utanför balansräkningen	177 779	-165 835	14 977	58 340	-31 753	53 508

Aktiekursrisk

Bankens aktiekursrisk uppstår främst i Handelsbanken Capital Markets genom kundhandel och i bankens egna aktieinnehav.

Risken mäts som marknadsvärdeförändringen i bankens totala aktiepositioner vid momentan förändring i aktiepriser och volatiliteter med +/-10 respektive +/-25 procent. Vid årsskiftet uppgick det värsta utfallet av denna risk till 65 miljoner kronor (221). Den största exponeringen i aktier kommer från den brittiska marknaden.

Aktiekursrisk i handelslagret

Aktiekursrisken i Handelsbanken Capital Markets uppkommer vid kundgenererade aktierelaterade

affärer. Vidare är Handelsbanken Capital Markets market maker för strukturerade produkter, vilket ger upphov till aktiekursrisk, såväl linjär som icke-linjär. Den icke-linjära aktiekursrisken uppkommer via inslag av optioner som finns främst i de strukturerade produkterna.

Banken limiterar och mäter aktiekursrisken i Handelsbanken Capital Markets med matriser. Fördelen med metoden är att den fångar upp aktiekursrisken inklusive den icke-linjära risken på ett ändamålsenligt sätt. Såväl VaR som andra riskmått och stressscenarier används som komplement i mätningen av aktiekursrisken. Vid årsskiftet uppgick VaR för aktiekursrisk i handelslagret till 1 miljon kronor (1).

Aktiekursrisk utanför handelslagret

Koncernens aktieinnehav utanför handelslagret utgörs bland annat av Nivå 3-aktier som i huvudsak består av olika typer av gemensam-ägd verksamhet med anknytning till bankens affär. Innehaven är klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat och värderas till verkligt värde i balansräkningen. Värdering sker som regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget, alternativt till det pris den senaste transaktionen genomfördes. Aktiekursrisken är mycket liten.

Tabell ÅR:26 Aktiekursrisk

Aktiekursrisk mkr	Förändring i volatilitet					
	2020			2019		
Förändring i aktiepris	-25%	0%	25%	-25%	0%	25%
10%	74	73	72	228	229	229
-10%	-65	-64	-63	-221	-219	-217

Tabell ÅR:27 Aktieexponeringar utanför handelslagret

Aktieexponeringar utanför handelslagret enligt IFRS 9 mkr	2020	2019
Innehav klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat	800	2 303
varav Nivå 1 och 2	286	1 051
varav Nivå 3	514	1 252
Innehav klassificerade som verkligt värde via övrigt totalresultat	800	2 303
varav näringsbetingade	645	1 995
varav övrigt innehav	155	308
Verkligtvärdereserv vid årets ingång	712	361
Orealiserad marknadsvärdeförändring under året för kvarvarande samt nya innehav	155	336
Realiserat till följd av försäljningar och avvecklingar under perioden	-727	15
Verkligtvärdereserv vid årets utgång	140	712
Inbegripet i supplementärt kapital	0	0

Valutakursrisk

Banken har hemmamarknader utanför Sverige och dessutom verksamhet i ett antal andra länder. Därigenom uppkommer en valutaexponering av strukturell natur då koncernens räkenskaper är uttryckta i svenska kronor. Denna strukturella risk hanteras genom en avvägning mellan att antingen reducera valutakursförändringars påverkan på kapitalrelationerna eller eget kapital. Styrelsen har fastställt den maximala påverkan på eget kapital som den strukturella valutapositionen får ge upphov till i säkringen av kapitalrelationerna. De valutakursförändringar

som påverkar bankens egna kapital framgår av tabellen på sidan 88 i årsredovisningen: Förändring i eget kapital, Koncernen.

Bankens direkta valutakursexponering uppstår till följd av kunddriven intradaghandel på de internationella valutamarknaderna. Handeln bedrivs inom Handelsbanken Capital Markets. För denna valutakursrisk har styrelsen, CEO och CFO fastställt VaR-limiter.

En viss valutaexponering uppstår även i den vanliga bankverksamheten som ett led i hantering av kundflöden och inom finansieringsverksamheten i Group Treasury. För dessa risker har

styrelsen, CEO och CFO fastställt positions-limiter. Vid årsskiftet uppgick den aggregerade nettopositionen till 393 miljoner kronor (632), exklusive den strukturella valutapositionen.

Denna valutakursrisk är inte beroende av trendutvecklingen av en enskild valuta eller grupp av valutor, då positionerna är mycket korta och uppkommer i hanteringen av kunddrivna flöden. Den samlade valutakursrisken i handelslagret och övrig verksamhet var 22 miljoner kronor (56), mätt som en påverkan på banken vid en momentan förändring av den svenska kronan med 5 procent.

Tabell ÅR:28 Valutakänslighet

Valutakänslighet (värsta utfall +/-5% förändring av SEK mot respektive valuta) mkr	2020	2019
EUR	44	98
NOK	7	17
DKK	4	5
USD	4	5
GBP	4	9
Övriga valutor	8	8

Råvaruprisrisk

Handeln med råvaror bedrivs uteslutande inom Handelsbanken Capital Markets. Exponering i råvarurelaterade instrument uppkommer endast till följd av kunddriven handel på de internationella råvarumarknaderna. Råvaruprisrisk, såväl linjär som icke-linjär, mäts som absolutsumman av risken för alla råvaror där banken har exponering. Råvaruprisrisken var vid årsskiftet 2 miljoner kronor (5), mätt som den maximala förlusten vid prisförändringar upp till 20 procent i underliggande råvaror och volatilitetsförändringar upp till 35 procent. Vid årsskiftet uppgick VaR för råvaruprisrisk till 1 miljon kronor (1).

Övriga marknadsrisk

Marknadsrisk uppkommer även inom bankens pensionssystem (pensionsrisk). Risken består av risken för värdeförändringar på pensionstillgångarna som tryggar bankens pensionsåtaganden, samt av förändringar i diskonteringsräntor.

Värdering till verkligt värde

Riskkontrollfunktionen kontrollerar att koncernens finansiella instrument värderas korrekt. Detta inbegriper ansvaret för att kontrollera de marknadsdata värderingen grundar sig på och att denna kontroll sker oberoende av risktagarna. Källor för marknadsdata är oberoende från affärsverksamheten. I de fall där marknadsdata erhållits från affärsverksamheten sker dokumenterade kontroller av rimlighet och mot externa källor. Verifiering av marknadspriser och marknadsdata till modeller ska ske åtminstone varje månad men sker i all väsentlighet även dagligen. Värderingsmodeller valideras av riskkontrollfunktionen som är oberoende av den som utvecklat modellen. Värderingskommittén, vars syfte är att samordna värderingsfrågor i Handelsbankenkoncernen, fyller en viktig funktion för att säkerställa, och verka för, att värderingen är korrekt och följer gällande marknadspraxis.

Värderingen av finansiella instrument som värderas till verkligt värde sker enligt IFRS 13.

Se not K39 för närmare information om de tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde samt för ytterligare information om bankens värderingsprocess.

Försiktig värdering

I enlighet med artikel 105 i CRR ska banken beräkna ytterligare värdejusteringar för syftet lagstiftningsjusteringar av kapitalbasen. Artikel 34 utvidgar omfånget från att endast inbegripa handelslagret till att omfatta samtliga positioner som redovisas till verkligt värde. Kraven och metoden för dessa ytterligare värdejusteringar har därefter förtydligats i Europeiska kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/101 avseende den tekniska standarden i enlighet med artikel 105 (14). Handelsbanken använder sig av den huvudmetod som definieras i den tekniska standarden för att beräkna ytterligare värdejusteringar för samtliga positioner som redovisas till verkligt värde.

FINANSIERING OCH LIKVIDITETSRISK

Likviditetsrisk är risken för att banken inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster.

FINANSIERINGSSTRATEGI

Handelsbanken har låg tolerans för likviditetsrisker och arbetar aktivt för att minimera dessa, såväl totalt sett såsom i enskilda valutor. Ambitionen är att ha god tillgång till likviditet, låg resultatvariation och stor kapacitet att även i svåra tider kunna tillgodose kundernas finansieringsbehov. Det sker genom att upprätthålla god matchning av ingående och utgående kassaflöden över tid i alla för banken väsentliga valutor och genom att upprätthålla stora likviditetsreserver av god kvalitet. Banken minimerar på det sättet de ekonomiska riskerna i finansieringen och kan därmed upprätthålla stabila och långsiktiga internräntor till de affärsdrivande enheterna.

Vidare eftersträvas en bredd i finansieringsprogrammen och deras användning. Därigenom säkerställs att banken kan bedriva sin kärnverksamhet intakt under en lång period även om de finansiella marknaderna skulle ha omfattande störningar.

Resultatet av detta arbete är en väl matchad balansräkning där illikvida tillgångar finansieras med stabil finansiering. De illikvida tillgångarna

utgörs av krediter till hushåll och företag. Dessa krediter utgör bankens kärnverksamhet. Den långsiktiga stabila finansieringen av dessa tillgångar utgörs av säkerställda obligationer emitterade av Stadshypotek, seniora obligationer emitterade av Handelsbanken, inlåning från hushåll och viss inlåning från företag, efterställda skulder och eget kapital. En del av kärnverksamheten utgörs av utlåning till hushåll och företag på kortare löptider, och på skuldsidan är en del av inlåningen för dessa kunder av mer kortfristig natur.

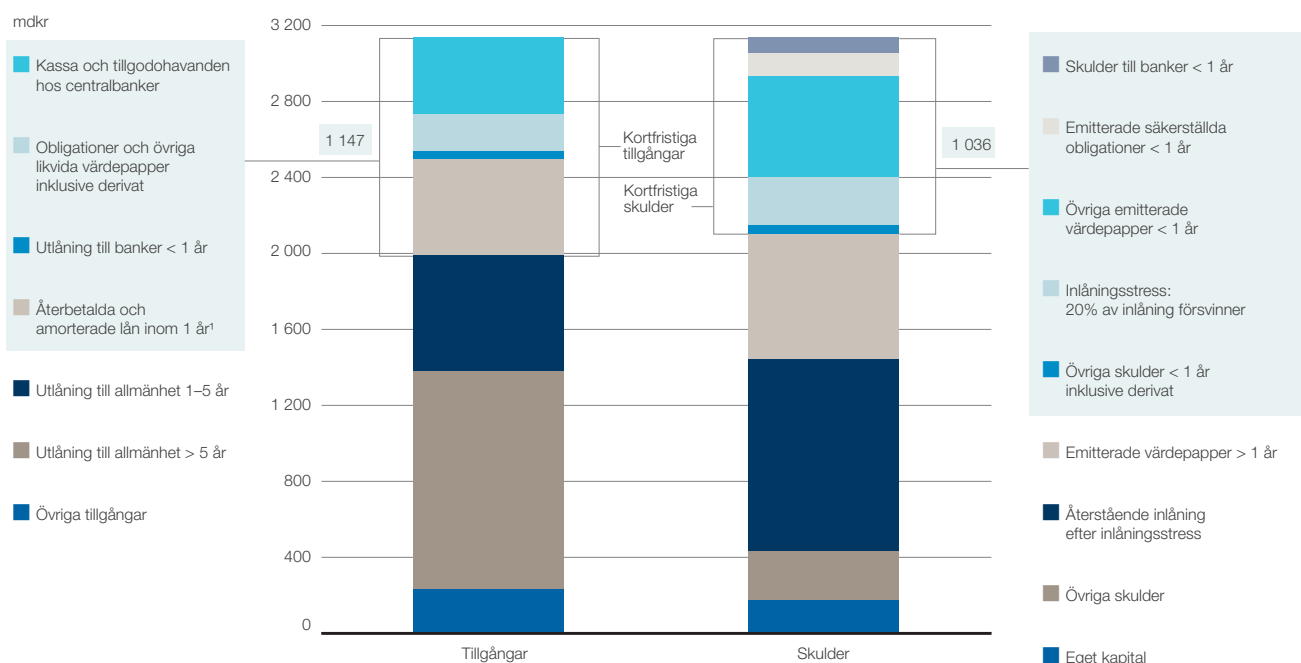
En balansräkning är en ögonblicksbild av tillgångar och skulder. För att säkerställa bankens åtaganden gentemot kunder och investerare är det viktigt med ett framtidsblickande perspektiv i finansierings- och likviditetsriskhanteringen. Balansräkningen är därför strukturerad så att den reala ekonomins aktörer i form av företag och hushåll och deras behov av krediter kan understödjas även under en långvarig stress på de finansiella marknaderna. De kortfristiga skulderna täcks med god marginal av de kortfristiga tillgångarna. I figur ÅR:29 beskrivs balansräkningen i ett stressat scenario där 20 procent av inlåningen antas försvinna inom ett år och all tillgång till ny marknadsfinansiering försvinner. Trots stressen beräknas korta tillgångar vid årets slut väsentligt överstiga korta skulder. Effekten av en långvarig kris skulle bli en krympt balansräkning med bibehållen kärnverksamhet där volymen korta tillgångar successivt används för att återbetala förfallande korta skulder. Skulle en kris bli än mer allvarlig finns det likviditetskapande åtgärder förberedda för att stödja verksamheten ytterligare.

Handelsbankens förtroende på marknaden är högt och marknaden bedömer att Handelsbankens kreditrisk är låg. Detta illustreras bland

annat av att kostnaden för att försäkra en kreditrisk på banken, den så kallade CDS-spreaden, är fortsatt en av de lägsta bland europeiska banker, och Handelsbanken har lägst finansieringskostnad bland jämförbara konkurrenter. Handelsbanken har en fortsatt hög rating hos de externa ratinginstituten och är en av de högst ratade bankerna globalt utifrån samtliga jämförbara banker.

Ett viktigt inslag i finansieringsstrategin är att ha en god spridning mellan olika typer av finansieringskällor i olika marknader, valutor och typer av upplåningsinstrument. På så vis reduceras betydelsen av enskilda marknader eller finansieringskällor. Banken har en geografiskt väldiversifierad långfristig utlandsfinansiering och har emitterat betydande volymer av obligationer i bland annat amerikanska dollar, euro, brittiska pund, australiska dollar och japanska yen. De viktigaste finansieringskällorna är inlåning från hushåll och företag samt säkerställda och seniora obligationer. Den korta finansieringen utgörs primärt av inlåning från finansiella företag och institutioner samt emissioner av bankcertifikat (CP) och inlåningsbevis (CD). Group Treasury förfogar över ett antal olika finansieringsprogram för marknadsfinansiering. Under dessa program emitteras obligationer, inlåningsbevis och bankcertifikat såväl i bankens namn som för Stadshypotek och Handelsbanken plc. Finansieringsprogrammen säkerställer en väl diversifierad tillgång till finansiering med avseende på olika valutor, antal investerare, skuldtyper och geografisk spridning.

Figur ÅR:29 Balansräkningens sammansättning ur ett löptidsperspektiv

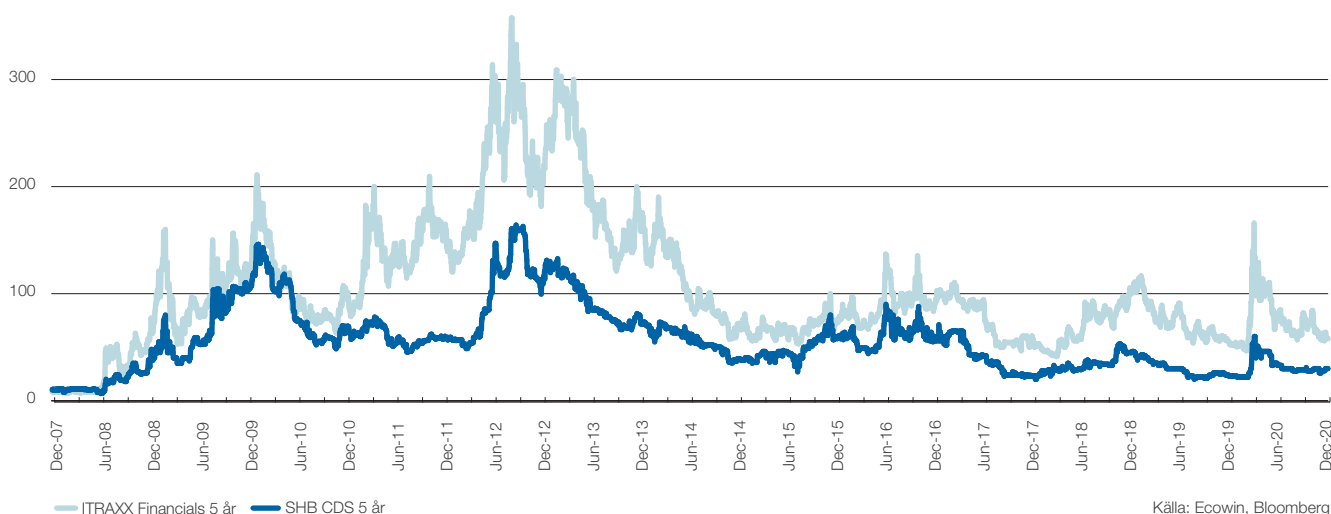

¹ Enligt amorteringsplaner, kontraktuella förfall och ytterligare återbetalningar av lån enligt prognos.

Figur ÅR:30 Handelsbankens 5-åriga CDS-spread jämfört med ITRAXX Financials

ITRAXX Financials är ett index över CDS-spreadarna för de 25 största obligationsemitterna inom bank- och försäkringssektorn i Europa och beskriver den genomsnittliga premie som investerare kräver för att acceptera kreditrisk på bolagen.

Baspunkter
400

Källa: Ecwin, Bloomberg

ORGANISATION

Handelsbanken har en decentraliserad affärsmodell, men all finansiering och likviditetshantering i koncernen är centraliserad till Group Treasury. Finansierings- och likviditetshanteringen styrs av policyer fastställda av styrelsen som också beslutar om limiter. Dessa policyer konkretiseras i riktlinjer av CEO och instruktioner från CFO. Instruktionerna fastställer bland annat limiter, finansierings sammansättning och riktvärden i samband med störningar på finansieringsmarknaderna. Vidare kanaliseras alla likviditetslimiter ut i verksamheten via Group Treasury.

Group Treasury ansvarar också för bankens likviditetsreserv, inklusive de panter som måste hållas i olika betalnings- och clearingsystem och övervakar likviditetsflödena under dagen för att säkerställa att banken har tillräckligt med säkerheter i betalningssystemen för att fullfölja bankens betalningsförpliktelser. Bankens likviditetsövervakning sker lokalt nära affärerna och kompletteras med en central hantering av panter och likviditetsreserven för hela gruppen.

Storleken på panter i clearingsystemen sätts utifrån den omfattning som banken bedömer behövs för bankens åtagande både vid normala och vid stressade förhållanden. Vid förändringar av dessa förhållanden justeras storleken av panter och likviditet, och vid krisituationer kan också panter omfördelas och likviditetsreserven

aktiveras. Banken säkerställer likviditeten på bankens nostrokonton för förväntade betalnings- och avvecklingsåtaganden genom aktiv likviditetsplanering och övervakning i samtliga valutor.

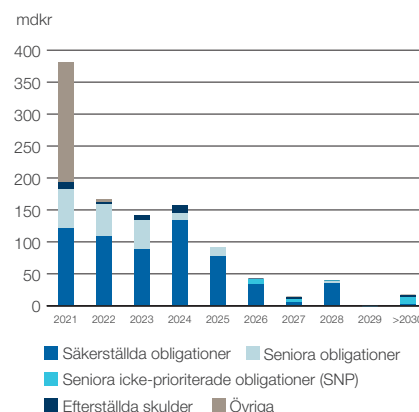
MARKNADSFINANSIERING

– SAMMANSÄTTNING

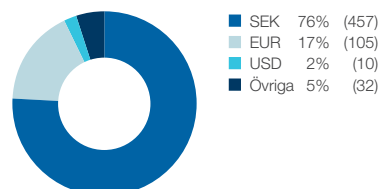
Handelsbanken har under året emitterat totalt 355 miljarder kronor (376) i långfristig marknadsfinansiering (värdepapper med en ursprunglig löptid överstigande ett år) fördelat över för banken viktiga valutor. En viktig komponent i den långfristiga marknadsfinansieringen är emissioner av säkerställda obligationer. Valutafördelning över den utestående stocken visas nedan i Figur ÅR:32. Kortfristig upplåning sker företrädesvis genom emissioner av bankcertifikat och inlåningsbevis under de olika låneprogrammen, främst i Europa och USA. Dessa låneprogram kompletteras av tidsbestämd inlåning från stora företag, finansiella såväl som icke-finansiella. I anslutning till finansieringsverksamheten har banken fortsatt att möta investerare i samma omfattning som tidigare, uppdaterat upplåningsprogram och även i övrigt bibehållit förutsättningarna för en obligationsupplåning på relevanta upplåningsmarknader världen över. Detta har möjliggjort att finansieringsverksamheten kunnat upprätthållas, trots tidvis mycket svåra förhållanden på de finansiella marknaderna under året.

Figur ÅR:31 Långfristig marknadsfinansiering – förfallostruktur

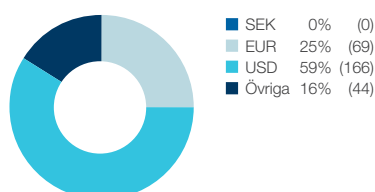
Avser emitterade värdepapper per 2020-12-31 med en ursprunglig löptid överstigande ett år.

Figur ÅR:32 Marknadsfinansiering säkerställda obligationer per valuta 2020

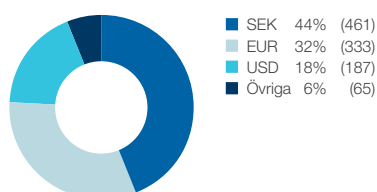
Avser fördelningen av valutor 2020-12-31 för emitterade säkerställda obligationer. Belopp i miljarder kronor inom parentes.

Figur ÅR:33 Kortfristig marknadsfinansiering per valuta 2020

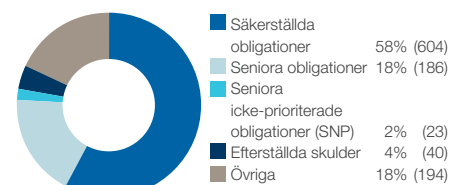
Avser fördelningen av valutor 2020-12-31 för emitterade värdepapper med en ursprunglig löptid under ett år. Belopp i miljarder kronor inom parentes.

Figur ÅR:34 Långfristig marknadsfinansiering per valuta 2020

Avser fördelningen av valutor 2020-12-31 för emitterade värdepapper med ursprunglig löptid över ett år. Belopp i miljarder kronor inom parentes.

Figur ÅR:35 Långfristig marknadsfinansiering per instrument 2020

Avser fördelningen per instrument 2020-12-31 för emitterade värdepapper med ursprunglig löptid över ett år. Belopp i miljarder kronor inom parentes.

PANTSATTA TILLGÅNGAR OCH SÄKERHETSPOOLER

Ytterligare ett viktigt led i Handelsbankens likviditetshantering är att hålla betydande volymer av outnyttjade säkerheter som kan användas vid störningar på finansmarknaderna. En förutsättning för att kunna ställa mer säkerheter är att banken förfogar över outnyttjade säkerheter i utgångsläget. Banken upprätthåller därför betydande volymer av icke-pantsatta tillgångar som skulle kunna användas som säkerhet vid emission av säkerställda obligationer och likvida värdepapper med mycket hög kreditvärdighet.

Banken är restriktiv med att ingå avtal med andra än kreditinstitut, till exempel CSA-avtal, som stipulerar att banken under vissa kriterier kan tvingas att ställa säkerheter till en motpart. Ställda kontantsäkerheter enligt CSA-avtal för utestående derivat uppgick till 17 049 miljoner kronor (7 172). För mer information om bankens in-tecknade tillgångar, se Handelsbankens Faktabok, tabell Ställda säkerheter. Utöver att säkerställa bankens likviditet bidrar det restriktiva arbetssättet till att begränsa i vilken utsträckning bankens seniora långgivare blir efterställda de långgivare som investerar i säkerställda obligationer, så kallad subordinerings.

För att bedöma graden av subordinerings mellan investerare av icke-säkerställd finansiering och säkerställd finansiering är det volymen och kreditkvaliteten på de icke-pantsatta tillgångarna som är relevant. Handelsbankens restriktiva syn på risktagande gör att de icke-pantsatta tillgångarna har en hög kvalitet. Eftersom Handelsbanken vill ha en balanserad användning av säkerställda och seniora obligationer finns en betydande volym hypotekslån som inte är pantsatta. Övriga icke-pantsatta lån har också en låg risk mätt till exempel i termer av bankens interna rating.

Tabell ÅR:36 visar att volymen icke-pantsatta tillgångar för Handelsbanken utgör 269 procent (238) av den utestående volymen icke-säkerställd upplåning.

Den helt dominerande delen av de pantsatta tillgångarna utgörs av Stadshypoteks cover pooler, vilka består av hypotekslån som ställs som säkerhet för utestående säkerställda obligationer. Dessutom har banken ett frivilligt så kallat OC (over-collateralisation), det vill säga extra tillgångar utöver de som behövs för att täcka de emitterade obligationerna och utöver de 2 procent som lagstiftningen kräver, på 8 procent som ingår i poolen. Dessa extra till-

gångar finns i poolen i händelse av att värdet på hypotekslånen skulle sjunka till en sådan nivå att ytterligare tillgångar behövs för att matcha voly-men utestående obligationer.

Vid en bedömning av risken för att ytterligare tillgångar blir nödvändiga att skjuta till, är belåningsgraden på hypotekslånen i tillgångspoolen central. Ju lägre belåningsgrad, desto mindre risk för att ytterligare hypotekslån krävs i poolen vid prisfall på fastighetsmarknaden. Handelsbankens genomsnittliga volymviktade belåningsgrad, LTV-max, uppgick i den svenska poolen till 52,4 procent (54,8), i den norska poolen till 53,4 procent (55,7) och i den finska poolen till 49,5 procent (49,2). Detta visar att banken klarar betydande prisfall på underliggande fastighets-tillgångar innan ytterligare hypotekslån måste tillföras poolerna. Det finns även förutsättningar för en dansk pool, men detta tillgångslager har ännu inte använts för emissioner.

De tillgångar som banken valt att hålla utanför cover poolerna återfinns i tabell ÅR:36 och kan användas för emissioner av säkerställda obligationer om så skulle vara nödvändigt.

Tabell ÅR:36 Tillgångar som ej är in-tecknade/pantsatta

Tillgångar som ej är in-tecknade/pantsatta	2020		2019	
	IPT (NEA) ¹	Akkumulerad andel av icke säkerställd upplåning, % ²	IPT (NEA) ¹	Akkumulerad andel av icke säkerställd upplåning, % ²
mdkr				
Kontanter samt behållning hos centralbanken	418	51	337	37
Likvida obligationer i likviditetsportföljen ³	145	69	157	55
Utlåning till hushåll inklusive derivat	558		553	
varav hypotekslån	390	117	351	94
varav utlåning med säkerhet i fastighet	4	118	5	94
varav övrig hushållsutlåning	164	138	197	116
Utlåning till företag inklusive derivat	1 040		1 079	
varav hypotekslån	375	184	350	155
varav utlåning till bostadsrättsföreningar exkl hypotekslån	57	191	65	162
varav utlåning till fastighetsbolag exkl hypotekslån				
- riskklass 1–3	261	223	299	195
- riskklass 4–5	152	242	134	210
- varav riskklass > 5	7	243	8	211
varav övrig företagsutlåning				
- riskklass 1–3	108	256	142	227
- riskklass 4–5	66	264	70	235
- riskklass > 5	14	266	11	236
Utlåning till kreditinstitut inklusive derivat	11		16	
- riskklass 1–3	10	267	15	238
- riskklass > 3	1	267	1	238
Övrig utlåning	17	269	0	238
Övriga tillgångar	0	269	0	238
Summa	2 189	269	2 142	238

¹ IPT: Icke-in-tecknade/pantsatta tillgångar. NEA: Non encumbered assets.

² Emitterad kort och lång icke-säkerställd upplåning samt skulder till kreditinstitut.

³ Avser i centralbank pantsättningsbart värde.

Tabell ÅR:37 Cover pool-data

Cover pool-data	Sverige		Norge		Finland	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
mkr						
Stadshypotek summa utlåning, allmänheten	1 239 819	1 174 773	97 359	97 201	53 749	51 963
Tillgängliga tillgångar för cover pool	1 148 999	1 073 220	91 675	93 893	50 629	48 816
lanspråkta tillgångar i cover pool	606 455	623 660	37 822	27 952	17 673	18 400
Fyllnadssäkerheter, spärrat konto	5 000	5 000	-	-	-	-
Max-belåningsgrad %, vägt genomsnitt enligt ASCB:s definition ¹	52,43	54,80	53,42	55,68	49,52	49,18
Belåningsgrad, fördelning						
0–10%	23,1	21,9	24,3	21,2	27,6	27,7
10–20%	20,6	19,7	20,2	20,5	23,6	23,5
20–30%	17,8	17,3	16,2	16,9	19,8	19,9
30–40%	14,7	14,6	13,8	14,1	12,7	13,0
40–50%	11,1	11,6	11,2	11,7	8,4	8,3
50–60%	7,4	8,2	8,3	8,7	5,0	4,9
60–70%	4,3	5,1	5,0	5,5	2,3	2,1
70–75%	1,2	1,6	1,1	1,4	0,6	0,6
Lånestorlek, vägt genomsnitt, kronor	680 300	664 000	3 990 523	4 109 415	1 116 604	1 101 925
Lånelivslängd, vägt genomsnitt, antal månader ²	69	66	26	26	61	59
Räntebindningstider, fördelning						
Rörlig ränta, %	39,7	46,1	97,7	99,5	100,0	100,0
Bunden ränta, %	60,3	53,9	2,3	0,5	0,0	0,0

¹ Association of Swedish Covered Bond issuers.² Beräknat från lånets beviljanddatum.

LIKVIDITETSRISK

Banken hanterar en stor mängd in- och utgående kassaflöden i sin verksamhet. För att begränsa risken i likviditetshanteringen har banken ett robust risktoleransramverk med både limiter och kvalitativt uttryckta målsättningar för likviditetsrisk. Group Risk Control ansvarar för riksmätningen och rapporterar riskutnyttjandet dagligen till CFO, veckovis till CEO och löpande till styrelsen.

Likviditetsplaneringen bygger på en analys av kassaflöden för respektive valuta. Generellt gäller att exponeringen tillåts vara större i valutor med hög likviditet än i valutor där likviditeten är låg. Finansieringsstrategin bygger på att illikvida tillgångar finansieras med stabil långsiktig upplåning och att ett positivt kassaflöde och en positiv kassaposition ska upprätthållas även under stressade förhållanden. En sådan gapanalys kompletteras även med scenarion där effekten på likviditeten stressas och analyseras under olika antaganden.

Styrningen av bankens likviditetssituation baseras på dessa stresstester vilka utförs på såväl aggregerad nivå som enskilt i de för banken väsentliga valutorna. Stresstesterna säkerställer att banken har tillräcklig likviditet i olika stressade scenarier och givet olika likviditetsskapande åtgärder, som reflekterar bankens återhämtningsplan. Stresstesterna utförs med såväl marknadsvid som idiosynkratisk stress på en regelbunden basis samt ad hoc. De kompletteras även med scenarioanalyser som tar kraftiga bostadsprisfall i beaktande. Motståndskraften för mer långvariga störningar på marknaden mäts dagligen genom att kassaflöden stressas under vissa antaganden. I dessa långsiktiga stresstester antas att banken inte har tillgång till

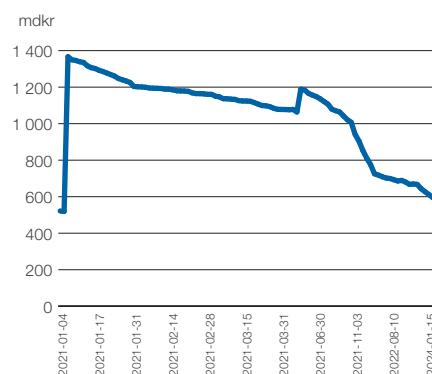
marknadsfinansiering samtidigt som en andel av den icke-tidsbundna inlåningen från hushåll och företag försvinner successivt under den första månaden. Vidare antas att banken fortsätter att bedriva sin kärnverksamhet, det vill säga att den tidsbundna in- och utlåningen till hushåll och företag förlängs vid förfall och att utställda löften och kreditfaciliteter delvis utnyttjas av kunderna. Samtidigt beaktas att tillgodohavanden i centralbanker och banker tas i anspråk och att Group Treasurys värdepapper omedelbart kan ge likviditet genom belåning i första hand via marknaden och som sista utväg i centralbanker.

Därutöver kan banken skapa likviditet genom att nyttja emissionsutrymme av säkerställda obligationer samt aktivera övriga likviditetsskapande åtgärder för att successivt ge likviditet till banken. Volymen och kvaliteten på outnyttjade säkerheter ska vara sådan att de vid en krissituation kan ge banken den likviditet som är nödvändig. Under dessa förutsättningar är banken likvid i mer än tre år. Banken har således en stor motståndskraft mot omfattande och långvarig stress.

En förutsättning för att banken ska kunna upprätthålla en stor motståndskraft mot störningar på de finansiella marknaderna är att balansräkningen är väl balanserad. Figur ÅR:29 Balansräkningens sammansättning ur ett löptidsperspektiv visar att volymen kortfristiga tillgångar väsentligen överstiger volymen kortfristiga skulder i ett stressat scenario där 20 procent av inlåningen antas försvinna inom ett år. Att konsekvent styra banken efter framåtblickande positiva nettokassaflöden, och inte ögonblicksbaserade kvotmätt, säkerställer vidare detta över tid.

I tabell ÅR:40 Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder redovisas kassaflöden för

Figur ÅR:38 Stresstest av likviditeten inklusive likviditetsskapande åtgärder – ackumulerad likviditetsposition

de kontrakterade betalningsåtaganden inklusive ränteflöden som ska erläggas senast inom de angivna tidsintervallen. I tabellen redovisas innehav i obligationer och andra räntebärande värdepapper i det tidsintervall i vilket de kan omsättas till likviditet vid en eventuell belåning eller försäljning. Vidare redovisas tillgångar, skulder och ränteflöden som förfaller i de tidsintervall som motsvarar kontraktssenliga förfallodatum. Ränteflöden för utlåning i hypoteksverksamheten matchas tidsmässigt med de skulder som finansierat utlåningen. Finansiella garantier, lånelöften och outnyttjade räkningskrediter redovisas i sin helhet i tidsintervallet upp till 30 dagar. Totalt utestående belopp för dessa åtaganden representerar inte nödvändigtvis framtida finansieringsbehov. För derivatinstrument redovisas kassaflöden netto för ränteswappar och brutto för instrument för vilka bruttokassaflöden erläggs respektive erhålls, som exempelvis valutaswappar.

Likviditetstäckningskvoten LCR (Liquidity Coverage Ratio) är genom Europeiska kommissionens delegerade förordning ett bindande krav för banker inom EU. Måttet uttrycker kvoten mellan bankens likviditetsbuffert och nettokassaflöden i ett mycket stressat scenario under en 30-dagarsperiod. Kravet gäller på aggregerad nivå och kvoten ska uppgå till minst 100 procent. Finansinspektionen ställer även krav på LCR i enskilda valutor inom ramen för översyn och utvärderingsprocessen i Pelare 2. Vid årsskiftet uppgick koncernens aggregerade LCR till 150 procent (147), vilket visar att banken har stor motståndskraft mot kortsiktiga störningar på finansieringsmarknaden.

Minimikravet för det strukturella likviditetsmåttet net stable funding ratio (NSFR), relationen mellan tillgänglig stabil finansiering och behovet av stabil finansiering, träder i kraft inom EU i juni 2021. Vid utgången av 2020 uppgick NSFR till 117 procent enligt CRR2 (113) på koncernnivå.

PRISSÄTTNING AV LIKVIDITETSRIISK

En viktig del av likviditetsriskhanteringen är att inlåning och utlåning internt prissätts med hänsyn till de likviditetsrisker de ger upphov till. När banken exempelvis ger ett lån med lång löptid så skapar det ett behov av att skaffa ytterligare långfristig finansiering, vilket normalt är dyrare än mer kortfristig finansiering. Det beror på att investeraren som köper bankens långfristiga obligationer normalt kräver en högre kompensations för löptiden. Detta beaktas i bankens interna prissättning, vilket sker genom att det pris som interna enheter i banken får betala för de lån de tar från Group Treasury bland annat beror på löptiden. Inga likviditetsrisker får tas lokalt. Den interna prissättningen är viktig för att skapa rätt incitament och undvika att ett osunt risktagande uppstår. Banken har under lång tid arbetat med löptidsbaserade internräntor som säkerställer att priset på kontraktsnivå tar höjd för den likviditetsrisk avtalet gett upphov till.

Tabell ÅR:39 Liquidity coverage ratio (LCR) – delkomponenter

Liquidity coverage ratio (LCR) – delkomponenter mkr	31 dec 2020	31 dec 2019
Högkvalitativa likviditetstillgångar	559 278	484 489
Kassautflöden	413 024	379 970
Inlåning från allmänheten och småföretag	61 299	58 136
Osäkrad kapitalmarknadsfinansiering	273 375	264 686
Säkrad kapitalmarknadsfinansiering	5 245	3 568
Övriga kassautflöden	73 105	53 580
Kassainflöden	41 027	49 911
Inflöden från fullt presterande exponeringar	27 536	26 619
Övriga kassainflöden	13 491	23 292
Liquidity coverage ratio (LCR), %	150	147

Delkomponenterna definieras i enlighet med Kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/61.

Tabell ÅR:40 Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder

För inlåningsvolymen avser kolumn "Ospecificerad löptid" inlåning som är betalbar på anfordran. Tabellen innehåller ränteflöden vilket innebär att balansraderna inte är avstämningsbara mot koncernens balansräkning. Löptidstabeller utan ränteflöden inklusive löptidstabeller i valuta återfinns i Faktabok på handelsbanken.com/irsv.

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	397 660	-	-	-	-	-	-	397 660
Belåningsbara statsskuldförbindelser ¹	99 133	-	-	-	-	-	-	99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²	44 566	-	-	-	-	-	-	44 566
Utlåning till kreditinstitut	38 713	1 380	538	312	944	2 474	-	44 361
varav omvända repor	523	-	-	-	-	-	-	523
Utlåning till allmänheten	66 169	260 975	202 186	222 073	424 043	1 167 829	-	2 343 275
varav omvända repor	11 626	-	-	-	-	-	-	11 626
Övrigt	24 319	-	-	-	-	-	259 686	284 005
varav aktier och andelar	21 045	-	-	-	-	-	-	21 045
varav fordringar på fondlikvider	3 274	-	-	-	-	-	-	3 274
Summa tillgångar	670 560	262 355	202 724	222 385	424 987	1 170 303	259 686	3 213 000
Skulder till kreditinstitut	40 506	44 451	4 606	2 504	338	1 169	31 683	125 257
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
varav inlåning från centralbanker	17 334	23 110	-	-	-	-	314	40 758
In- och upplåning från allmänheten	18 033	24 782	3 292	512	370	6 478	1 175 828	1 229 295
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
Emitterade värdepapper ³	65 211	308 234	292 213	177 502	390 714	108 727	-	1 342 601
varav säkerställda obligationer	4 422	52 689	75 622	118 283	317 032	78 624	-	646 672
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	53 895	215 445	190 593	-	-	-	-	459 933
varav seniora obligationer och andra värdepapper med ursprunglig löptid överstigande ett år	6 894	40 100	25 998	59 219	73 682	30 103	-	235 996
Efterställda skulder	-	9 937	-	2 935	19 014	8 281	-	40 167
Övrigt	5 700	363	367	694	1 644	1 151	424 642	434 561
varav korta positioner	1 687	-	-	-	-	-	-	1 687
varav fondlikvidskulder	4 001	-	-	-	-	-	-	4 001
Summa skulder	129 450	387 767	300 478	184 147	412 080	125 806	1 632 153	3 171 881
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	463 424							

Derivat 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	203 291	407 858	107 490	71 824	148 247	75 337	1 014 047
Summa derivat utflöde	206 606	413 822	104 701	71 671	145 949	76 657	1 019 406
Netto	-3 315	-5 964	2 789	153	2 298	-1 320	-5 359

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2019 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	347 438	-	-	-	-	-	-	347 438
Belåningsbara statsskuldförbindelser ¹	103 387	-	-	-	-	-	-	103 387
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²	42 639	-	-	-	-	-	-	42 639
Utlåning till kreditinstitut	11 403	1 777	289	935	2 097	3 261	-	19 762
varav omvända repor	-	-	-	-	-	-	-	-
Utlåning till allmänheten	59 185	284 961	204 305	226 877	456 662	1 145 149	-	2 377 139
varav omvända repor	10 438	-	-	-	-	-	-	10 438
Övrigt	24 442	-	-	-	-	-	244 868	269 310
varav aktier och andelar	21 390	-	-	-	-	-	-	21 390
varav fordringar på fondlikvider	3 052	-	-	-	-	-	-	3 052
Summa tillgångar	588 494	286 738	204 594	227 812	458 759	1 148 410	244 868	3 159 675
Skulder till kreditinstitut	87 261	26 344	4 984	3 426	547	1 283	24 931	148 776
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
varav inlåning från centralbanker	40 025	12 795	-	-	-	-	26	52 846
In- och upplåning från allmänheten	2 139	27 824	4 098	504	340	6 576	1 075 844	1 117 325
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
Emitterade värdepapper ³	53 199	366 519	244 008	247 550	443 595	74 562	-	1 429 433
varav säkerställda obligationer	85	63 942	26 761	172 344	333 168	58 595	-	654 895
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	48 203	275 095	117 376	-	-	-	-	440 674
varav seniora obligationer och andra värdepapper med ursprunglig löptid överstigande ett år	4 911	27 482	99 871	75 206	110 427	15 967	-	333 864
Efterställda skulder	-	1 125	29	12 623	24 631	-	-	38 408
Övrigt	4 783	381	383	716	1 692	1 304	381 156	390 415
varav korta positioner	1 865	-	-	-	-	-	-	1 865
varav fondlikvidskulder	2 904	-	-	-	-	-	-	2 904
Summa skulder	147 382	422 193	253 502	264 819	470 805	83 725	1 481 931	3 124 357
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	439 667							

Derivat 2019 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	210 350	458 282	124 620	131 515	205 915	70 538	1 201 220
Summa derivat utflöde	212 716	459 576	117 496	121 935	196 116	69 638	1 177 477
Netto	-2 366	-1 294	7 124	9 580	9 799	900	23 743

¹ Av beloppet (exklusive räntor) har 75 526 mkr (83 175) en återstående löptid som understiger ett år.

² Av beloppet (exklusive räntor) har 7 184 mkr (16 653) en återstående löptid som understiger ett år.

³ Av beloppet (exklusive räntor) har 652 957 mkr (644 231) en återstående löptid som understiger ett år.

LIKVIDITETSRESERVEN

För att säkerställa att banken har tillräckligt med likviditet för att stödja kärnverksamheten även under stressade finansiella förhållanden håller banken betydande likviditetsreserver i alla för banken relevanta valutor. Likviditetsreserven som är oberoende av finansierings- och valuta- växlingsmarknaderna kan vid var tid ge likviditet

till banken, vissa delar omedelbart och andra delar successivt under en tidsperiod.

Likviditetsreserven består av flera olika delar. Kassa, tillgodoavanden och övrig utlåning till centralbanker är delar som omedelbart kan ge likviditet till banken. Vidare består reserven av likvida värdepapper som statsobligationer, säkerställda obligationer och övriga värde-

papper av mycket god kreditkvalitet som är likvida och belåningsbara i centralbanker. Även dessa kan ge banken likviditet omedelbart. Resterande delar av likviditetsreserven består av outnyttjat emissionsutrymme av säkerställda obligationer och övriga likviditetsskapande åtgärder.

Tabell ÅR:41 Tillgodoavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven

Tillgodoavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven, marknadsvärde 2020 mkr	SEK	EUR	USD	Övrigt	Summa
Tillgångar nivå 1	208 731	131 749	67 923	149 683	558 086
Kassa samt centralbanksreserver	84 525	128 225	65 479	139 660	417 889
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer	93 585	2 935	2 444	1 400	100 364
Värdepapper emitterade av kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	645	-	-	-	645
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	29 976	589	-	8 623	39 188
Tillgångar nivå 2	1 066	654	1 978	952	4 650
<i>Tillgångar nivå 2A</i>	<i>1 064</i>	<i>605</i>	<i>1 978</i>	<i>952</i>	<i>4 599</i>
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	-	-	-	881	881
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	1 064	605	1 978	71	3 718
Företagsvärdepapper (lägsta rating AA-)	-	-	-	-	-
<i>Tillgångar nivå 2B</i>	<i>2</i>	<i>49</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>51</i>
Värdepapper med bakomliggande tillgångar	-	-	-	-	-
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	-	-	-	-	-
Företagsvärdepapper (rating A+ till BBB-)	2	49	-	-	51
Aktier (större aktieindex)	-	-	-	-	-
Summa likvida tillgångar	209 797	132 403	69 901	150 635	562 736

Tillgodoavanden i centralbanker samt värdepappersinnehav i likviditetsreserven, marknadsvärde 2019 mkr	SEK	EUR	USD	Övrigt	Summa
Tillgångar nivå 1	167 449	121 485	59 355	131 947	480 236
Kassa samt centralbanksreserver	46 552	114 519	57 959	127 176	346 206
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, multilaterala utvecklingsbanker och internationella organisationer	90 042	6 338	1 396	2	97 778
Värdepapper emitterade av kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	1 012	-	-	-	1 012
Säkerställda obligationer med extremt hög kvalitet	29 843	628	-	4 769	35 240
Tillgångar nivå 2	1 190	1 150	3 801	1 775	7 916
<i>Tillgångar nivå 2A</i>	<i>1 190</i>	<i>1 125</i>	<i>3 801</i>	<i>1 775</i>	<i>7 891</i>
Värdepapper emitterade eller garanterade av stater, centralbanker, kommuner och enheter inom den offentliga sektorn	-	-	-	1 739	1 739
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	1 190	1 125	3 801	36	6 152
Företagsvärdepapper (lägsta rating AA-)	-	-	-	-	-
<i>Tillgångar nivå 2B</i>	<i>-</i>	<i>25</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>25</i>
Värdepapper med bakomliggande tillgångar	-	-	-	-	-
Säkerställda obligationer med hög kvalitet	-	-	-	-	-
Företagsvärdepapper (rating A+ till BBB-)	-	25	-	-	25
Aktier (större aktieindex)	-	-	-	-	-
Summa likvida tillgångar	168 639	122 635	63 156	133 722	488 152

OPERATIV RISK

Operativ risk är risken för förluster till följd av icke ändamåls-
enliga eller misslyckade interna
processer, mänskliga fel, felak-
tiga system eller externa hän-
delser. Definitionen inkluderar
legal risk.

Styrelsen har fastställt Handelsbanken-
koncernens risktolerans för operativa risker.
Handelsbanken har låg tolerans för operativa
risker, samtidigt som operativ risk oundvikligen
förekommer i all verksamhet inom banken.
Handelsbanken ska så långt som möjligt sträva
efter att förebygga dessa risker och reducera
förlusterna på detta område. En operativ risk
som skulle leda till en påtaglig försämring av
koncernens resultat i händelse av incident,
måste sänkas till en lägre risknivå. Riskbegrän-
sande åtgärder ska vidtas så att konsekvens
och/eller sannolikhet blir acceptabel. Förluster
till följd av en operativ riskhändelse kan täckas
av försäkringar eller andra lösningar.

Operativa risker ska hanteras så att koncer-
nens operativa förluster förblir små. CEO har
fastställt limiter och gränsvärden för operativa
risker. Risker ovanför limit måste ha en plan för
riskbegränsande åtgärder. Åtgärdsplanen ska
också vara effektiv och fortlöpa enligt fastlagd
tidplan.

Handelsbankens operativa förluster, som
omfattar förväntade och erkända operativa
förluster samt eventuella återvinningar, uppgick
under 2020 till 89 miljoner kronor (47). Det är
inte ovanligt att beloppet avseende operativ
förlust justeras över tiden till följd av återvin-
ningar, eller att ytterligare förluster tillkommer
som hänförs till en tidigare rapporterad incident.
Detta kan påverka jämförelsetalen för tidigare
rapporterade förluster.

ORGANISATION

Ansaret för att identifiera, bedöma och hantera
operativa risker är en integrerad del i chefs-

ansvaret på alla nivåer i Handelsbanken-
koncernen. Bankens decentraliserade arbets-
sätt och kostnadsmedvetenhet främjar en god
hantering av operativa risker, vilket leder till en
vaksamhet mot potentiella förlustrisker i dagliga
rutiner och händelser.

Operativa risker hanteras i affärsverksam-
heten, och hanteringen kontrolleras av riskkon-
trollen. Till chefernas hjälp med hanteringen av
operativa risker finns på regionbanker, huvud-
avdelningar, dotterbolag och enheter utanför
bankens hemmamarknader särskilt utsedda
lokala koordinatörer för operativ risk (lokala
OpRisk-koordinatörer). Deras ansvar är att
säkerställa att befintliga metoder och rutiner
för hantering av operativa risker används i
affärsverksamheten, att hantera uppföljning av
rapporterade incidenter och att stödja affärs-
verksamheten och följa upp beslutade åtgärder
beträffande operativa risker.

Group Risk Control har det övergripande
ansvaret för de metoder och rutiner som
används för att hantera operativa risker. Ansva-
ret inkluderar även att regelbundet utvärdera
metoder och rutiner samt verksamhetens till-
ämpning av dessa. Group Risk Control säker-
ställer att regionbanker, huvudavdelningar,
dotterbolag, och enheter utanför bankens hem-
mamarknader identifierar, bedömer, rapporterar
och hanterar operativa risker samt att de följer
upp att beslutade åtgärder genomförs. Group
Risk Control ansvarar också för att tillse att
risker utvärderas innan beslut fattas om nya eller
väsentligt förändrade produkter, tjänster, mark-
nader, processer och it-system samt vid större
förändringar i koncernens verksamhet och
organisation. Group Risk Control ansvarar
vidare för att på koncernnivå identifiera, mäta,
analysera och rapportera alla väsentliga opera-
tiva risker och deras utveckling till ledning och
styrelse. Riskrapporteringen till ledning och sty-
relse innehåller även information om väsentliga
incidenter och riskbegränsande åtgärder.

METODER FÖR ATT IDENTIFIERA, BEDÖMA OCH HANTERA OPERATIVA RISKER

Som stöd för löpande identifiering, bedömning
och hantering av operativa risker har banken ett
rapporterings- och ärendehanteringssystem för
incidenter, en metod och rutin för självutvärde-
ring av operativa risker samt riskindikatorer.

Incidentrapportering

Den löpande insamlingen av riskfakta i form av
incidentrapportering sker hos kontor och avdel-
ningar i hela koncernen i enlighet med CEO:s
riktlinjer samt kompletterande instruktioner. Alla
medarbetare i hela koncernen ska samla fakta
om incidenter med förlust överstigande 25 000
kronor som deras enhet drabbas av. Därtill ska
riskfakta samlas in och rapporteras om inciden-
ter utan förluster eller med förluster som under-
stiger 25 000 kronor, men som visar på väsent-
liga operativa risker som skulle kunna leda till
väsentlig negativ påverkan på en enhets resultat.
För att ytterligare främja enhetens förebyggande
riskarbete uppmuntras alla medarbetare att
även samla fakta om incidenter som ger upphov
till mindre förluster eller ingen skada alls.

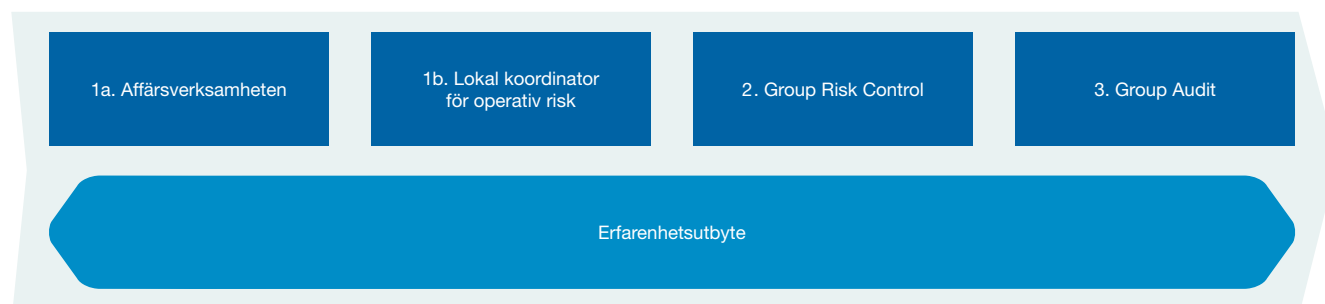
Rapporterade incidenter granskas och kate-
goriseras löpande av lokal OpRisk-koordinator.
Banken kategoriserar operativ risk efter sju
händelsetyper:

- brister i handläggning och processer
- avbrott/störning i verksamhet/system
- kunder, produkter och affärspraxis
- extern brottslighet
- skada på materiella tillgångar
- anställningsförhållanden och arbetsmiljö
- interna bedrägerier.

Självutvärderingsrutin OPRA Riskanalys

OPRA Riskanalys är en metod och självutvärde-
ringsrutin för att dokumentera och bedöma
operativa risker som kan få konsekvenser för
banken. Den utförs minst en gång om året på
alla enheter. Ansaret för utförandet ligger hos
respektive chef. Lokal OpRisk-koordinator ger
stöd vid planering och genomförande. Deltagare
ska vara personer med bred erfarenhet från
enhetens verksamhet. Den samlade kompeten-
sen ska täcka alla identifierade ansvarsområden
för analysen. Syftet är att bedöma konsekvens
av och sannolikhet för en händelse. Konse-
kvensbedömningen omfattar både ekonomisk
förlust och ryktesrisk. Viktig information som
underlag för OPRA Riskanalys är bland annat
fakta och statistik från tidigare rapporterade inci-
denter, revisionsrapporter, compliancerapporter,
publika händelser i omvärlden samt OPRA
Riskanalys från andra enheter och väsentliga
processer som är relevanta. En självutvärdering
som innebär att risken bedöms vara över en

Figur ÅR:42 Tre försvarslinjer

godtagbar nivå, utmynnar i en åtgärdsplan som anger vilka risker som ska reduceras, hur detta ska ske, vem som är ansvarig samt tidsramar för åtgärderna. Åtgärdsplanen är ett arbetsunderlag som följs upp regelbundet under året av affärsverksamheten med stöd av lokal OpRisk-koordinator. Riskkontrollen tar del av utförd OPRA Riskanalys inklusive åtgärdsplan och utvärderar rutinen. Riskkontrollen ger löpande stöd till lokal OpRisk-koordinator vid planering, genomförande och uppföljning av OPRA Riskanalys.

Riskindikatorer

Riskindikatorer tillämpas för att varna om ökad operativ risk. Om ett gränsvärde för en riskindikator överskrids ska en riskanalys genomföras som underlag för bedömning av eventuella riskhanterande åtgärder.

ORX

Banken är medlem i ORX (Operational Riskdata eXchange Association). ORX främsta syfte är att deltagande banker utbyter anonymiserade data om incidenter som inneburit operativa förluster. ORX har också en viktig funktion att standardisera och kvalitetssäkra data om operativa risker. Det sker betydande forskningsarbete om metoder inom ämnet operativ risk, och ORX utgör ett viktigt forum för erfarenhetsutbyte.

IT-VERKSAMHET I

HANDELSBANKENKONCERNEN

Tillgänglighet och säkerhet i bankens it-tjänster är en förutsättning för bankens verksamhet. Den tekniska utvecklingen och digitaliseringen av banktjänster innebär att området ökar i betydelse. CEO fastställer riktlinjer avseende övergripande mål och strategi för it-verksamhet i Handelsbankenkoncernen. Operativa risker inom detta område hanteras enligt samma rutiner som i övriga delar av banken, med tillägg av särskilda rutiner för att hantera specifika typer av risker inom området, till exempel:

- övervakning av it-system i produktion
- hantering av it-incidenter
- hantering av nya eller förändrade it-system
- hantering av cyberrisker
- genomförande av säkerhetstester
- genomförande av riskanalyser av it-system
- granskning av uppdragsavtal och övriga leverantörsavtal
- kontinuitetshantering av it-system.

INFORMATIONSS- OCH IT-SÄKERHET

Säkerhetsarbetet i Handelsbanken syftar bland annat till att skydda anställdas och kunders liv, hälsa och integritet samt skydda kundernas och koncernens goda namn och rykte. Känslig information om kunder och kundrelationer hanteras löpande i en banks verksamhet. Handelsbankens arbete med informations- och it-säkerhet grundar sig på tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet. Information och affärssystem ska finnas tillgängliga utifrån verksamhetens affärskrav. CEO fastställer riktlinjer för informationssäkerhet i Handelsbanken.

Samtliga medarbetare i banken har ansvar att följa regler för skydd av information och varje chef ansvarar för att reglerna efterlevs inom sitt ansvarsområde. Banken har ett effektivt säkerhetsarbete som svarar upp mot eventuella hot och det finns rutiner för att hantera förändringar i it-miljön så att inga brister uppstår. Om det skulle uppstå brister i hanteringen, eller om information felaktigt skulle spridas, kan det leda till allvarliga konsekvenser, som försämrat förtroende för banken eller ekonomiska förluster. Inom ramen för det systematiska säkerhetsarbetet pågår ett strukturerat arbete med att öka medvetenheten hos våra medarbetare och kunder om hot och risker inom informations-säkerhet, till exempel genom föreläsningar, utbildningar och informationsinsatser.

Arbetet med bankens informations- och it-säkerhet syftar till att skydda kunders uppgifter och transaktioner samt bankens it-miljö. Informationssäkerhet omfattar såväl administrativa lösningar som regler och instruktioner samt tekniska säkerhetslösningar.

Arbetet med informationssäkerhet bedrivs i enlighet med den internationella standarden ISO 27001. Handelsbankens organisation för informationssäkerhet samt fyra väsentliga processer inom it-produktion är certifierade enligt ISO 27001.

Bankens regelverk för informationssäkerhet bygger även på Standard of Good Practice utarbetad av Information Security Forum (ISF), som är en organisation där flera av världens största företag ingår som medlemmar. Arbetet med informations- och it-säkerhet bedrivs systematiskt och banken arbetar med en process där riskanalysen har en central roll. Riskanalyserna genomförs enligt metodiken ISF:s Information Risk Analysis Methodology (IRAM2).

Covid-19 pandemin har medfört ett avsevärt större behov av distansarbete för bankens medarbetare. Kapaciteten ökades i existerande och beprövad teknisk infrastruktur för att möta behovet. Verksamheter aktiverade tidigt sina kontinuitetsplaner och funktioner som kräver fysisk närvaro delades upp i olika arbetslag. Den centrala krisstaben aktiverades i februari och är fortsatt aktiv. It-förändringar, inklusive säkerhetsuppdateringar, har fortgått som vanligt.

FYSISK SÄKERHET

Handelsbankenkoncernens fysiska säkerhet innefattar brandskydd, process och rutin avseende hot mot och skydd av anställda, resesäkerhet, skalskydd, bankens försäkringsskydd avseende ansvar- och egendomsförsäkring samt omvärldsbevakning och instruktioner.

Instruktioner inom koncernen för att hantera risker relaterade till området fysisk säkerhet innebär bland annat krav på att säkerhetsgenomgång genomförs minst årligen och följs upp via den årliga arbetsmiljöundersökningen.

FINANSIELL KRIMINALITET

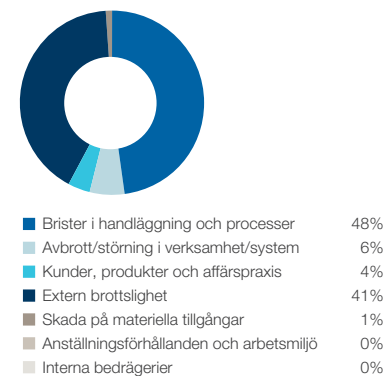
Bankens målsättning är att kontinuerligt arbeta för att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt

minimera risken för att banken, eller bankens produkter eller tjänster, utnyttjas som ett led i finansiell kriminalitet. Finansiell kriminalitet innefattar penningtvätt, finansiering av terrorism, tax evasion, korruption, bedrägerier och brott mot internationella sanktioner. Handelsbanken har en koncerngemensam avdelning som arbetar med att motverka finansiell kriminalitet. Avdelningen leds av bankens särskilt utsedd befattningshavare. Viktiga utgångspunkter för bankens arbete mot finansiell kriminalitet är bland annat bankens låga risktolerans samt de externa regelverken gällande penningtvätt och finansiering av terrorism.

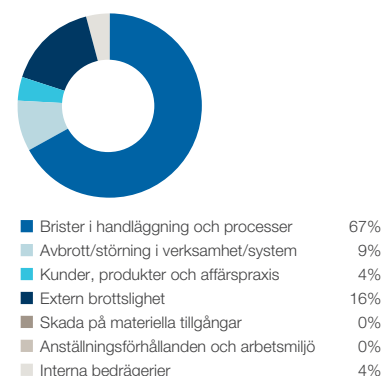
FÖRÄNDRINGSHANTERING

Hantering av förändringar innefattar nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer och it-system samt större förändringar i koncernens verksamhet och organisation. I bankens instruktioner och godkännandeprocesser för förändringshantering beskrivs de aktiviteter och aktörer som ingår i respektive process, samt hur och när kontrollfunktionerna ska involveras. Processerna omfattar även krav på att riskanalys ska genomföras och exempelvis beakta områden så som finansiell kriminalitet, hållbarhet, informationssäkerhet och datakvalitet. Beslut relaterat till förändringar ska även dokumenteras.

Figur ÅR:43 Fördelning av antal förluster över 25 tkr, 2016–2020

Figur ÅR:44 Fördelning av förlustbelopp över 25 tkr, 2016–2020

VÄSENTLIGA PROCESSER

Med väsentliga processer avses de processer som är väsentliga för att stödja bankens kritiska verksamhet. De genomgår årligen och vid väsentliga förändringar en översyn av aktualitet, uppdateras vid behov samt riskanalyseras. Identifieringen av de väsentliga processerna är grundläggande för omfattningen av bankens kontinuitetsplanering, dvs vilka delar av verksamheten som ska prioriteras vid störningar och avbrott.

KONTINUITETSPLANERING OCH KRISHANTERING

Syftet med bankens kontinuitetsplanering och krishantering är att tillse att banken har en god beredskap för fortsatt verksamhet även i en kris-situation. Det innebär att förberedande åtgärder behöver vidtas för att lindra verkningarna av en allvarlig störning i affärsverksamheten så att den kan fungera på en godtagbar nivå under den tid en störning pågår. Av CEO:s riktlinjer för kontinuitetsplanering och krishantering samt av kompletterande instruktioner framgår att det varje år ska utföras konsekvensanalyser för att slå fast vilka verksamheter och it-system som är så kritiska att de behöver upprätta kontinuitetsplaner.

I kontinuitetsplanerna ingår att både planera för hur verksamheten ska upprätthållas medan störningen pågår och hur verksamheten ska kunna återgå till normala rutiner. När det gäller väsentliga processer ska planerna innehålla den längst tillåtna tiden för avbrott. Det finns en central krisstab för hela koncernen. Därutöver har CEO utpekat de enheter som ska ha en krisstab. Arbetet i krisstaber ska bedrivas enligt särskilda krishandböcker.

Kontinuitetsplaner och krishandböcker ska revideras minst årligen. Planerna ska testas minst varje år och krisövningar hålls av de enheter som har skyldighet att utse krisstaber. Arbetet utvärderas årligen och rapporteras till centralstyrelsen, som även får information om bankens strategi för kontinuitetsplaneringen.

Handelsbanken deltar även i FSPOS (Finansiella sektorns privat- offentliga samverkan) frivilliga arbete för att stärka sektorns förmåga att hantera störningar och avbrott. Banken deltog därmed även i årets FSPOS-övning som syftade till att bedöma sektorns möjligheter att fortsätta verka under höjd beredskap.

LEVERANTÖRSAVTAL

Banken har en särskild process för hantering av leverantörsavtal, inklusive uppdragsavtal, inom koncernen. Utgångspunkten är att banken ska tillämpa ett riskbaserat arbetssätt, med beaktande av bankens låga risktolerans, i såväl bedömning inför beslut om leverantörsavtal som i administrationen av dem. CEO har utfärdat riktlinjer som anger förutsättningar och krav för bland annat uppdragsavtal avseende verksamhet av väsentlig betydelse. Riktlinjerna gäller i hela Handelsbankenkoncernen och omfattar även dotterbolagen i koncernen.

ANSEENDERISK, UPPFÖRANDERISK OCH UTBILDNING

Anseenderisk är risken för förluster till följd av att förtroendet för banken skadas. Detta kan ske exempelvis på grund av bristande etik, olämpligt agerande, bristfällig information eller ogenomtänkt utveckling av nya eller ändrade produkter. Handelsbanken hanterar och minimerar anseenderisken i sin verksamhet genom aktiv omvärldsbevakning med därtill relevanta åtgärder vid behov, samt genom att bedriva verksamheten enligt hög etisk standard. Under 2020 har sex utbildningar varit obligatoriska för samtliga medarbetare i koncernen: Finansiell kriminalitet, Dataskyddsförordningen (GDPR), Hållbarhet i Handelsbanken, Marknadsmissbruk, Säkerhetsutbildning – Cybersäkerhet samt Säkerhetsutbildning – Fysisk säkerhet.

Handelsbankens låga risktolerans avspeglas även i synen på ersättning till anställda. Banken anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet och fast ersättning tillämpas därför som huvudregel.

HÅLLBARHETSRISKER

Hållbarhetsrisker kan uppstå i och med bankens olika roller – som långgivare, kapitalförvaltare, tjänsteleverantör, inköpare eller arbetsgivare. Hållbarhetsrisker spänner över många områden, till exempel mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö- och klimat, finansiell brottslighet samt informations- och it-säkerhet.

Att identifiera, hantera och även förebygga hållbarhetsrisker är viktigt ur ett ekonomiskt och legalt perspektiv men även för bankens anseende.

Handelsbankens arbete med att hantera hållbarhetsrisker följer vår decentraliserade modell och ligger i linje med bankens generellt låga risktolerans. Bankens affärsverksamheter bär ansvaret för att identifiera hållbarhetsrisker och att hantera dessa. Det görs inom ramen för etablerade riskhanteringsprocesser.

Mycket av arbetet med rapportering och tillsyn av klimatrisker tar sin utgångspunkt från Task Force on Climate-Related Financial Disclosure (TCFD-rekommendationerna) som är en global standard för rapportering klimatrelaterad information. Handelsbanken ställer sig bakom TCFD:s rekommendationer. Sedan 2018 publicerar Handelsbanken Kapitalförvaltning och Handelsbanken Liv klimatrappporter i linje med dessa rekommendationer med inkluderade framåtblickande klimatanalyser.

Inom kreditområdet har arbetet fokuserat på att bygga upp processer och rutiner som syftar till att förbättra bankens förmåga att identifiera, hantera, mäta och rapportera exponering mot klimatrelaterade risker. Arbetet är en fortsättning på det kartläggningsarbete och kompetenshöjande åtgärder som genomfördes föregående år. Arbetet bedrivs tvärfunktionellt och inkluderar Group Risk Control, Group Credits, Group Finance och Group Sustainability. Arbetet stötts av externa experter inom klimatförändring och fokuserar på bankens fastighetsexponering.

COMPLIANCERISK

Compliancerisk är risker förknippade med bristande regelefterlevnad.

Handelsbankenkoncernen har höga ambitioner avseende ordning och reda, etik samt efterlevnad av lagar och regler. Handelsbankens styrelse har fastställt i Policy för regelefterlevnad att "Handelsbanken har låg tolerans för compliancerisker och ska så långt som möjligt förebygga dessa".

Med regelefterlevnad menas efterlevnad av förordningar, lagar, myndigheters föreskrifter och allmänna råd, interna regler och god sed eller god standard avseende den tillståndspliktiga verksamheten. Bristande regelefterlevnad kan bl.a. leda till ökade operativa risker, risker för sanktioner och andra ingripanden, ekonomiska förluster eller minskat förtroende för koncernens verksamhet. Compliancearbetet syftar till att skydda banken mot compliancerisker genom råd och stöd, att identifiera compliancerisker och att rekommendera åtgärder för att hantera dessa.

I Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om styrning, riskhantering och kontroll i kreditinstitut (FFFS 2014:1), Europeiska bankmyndighetens riktlinjer för intern styrning samt Europeiska värdepappers- och marknadsmyndighetens riktlinjer om vissa aspekter av kraven för funktionen för regelefterlevnad enligt MiFID II, anges huvuddragen för hur tillsynsmyndigheterna anser att funktionen för regelefterlevnad ska vara uppbyggd och hur ett institut bör arbeta med regelefterlevnadsfrågor. I Baselkommitténs ramverk för regelefterlevnad, Compliance and the compliance function in banks, anges även riktlinjer för hur compliancefunktionen inom en bank bör utformas. Handelsbanken har genom policy, riktlinjer och instruktioner implementerat detta arbetssätt.

ORGANISATION

Compliancefunktionen är organiserad i dels Group Compliance och dels lokala complianceenheter vid dotterbolag och andra juridiska personer. Alla complianceenheter ska vara

oberoende i förhållande till affärsverksamheten och organisatoriskt skilda från de funktioner och områden som ska kontrolleras. Anställda i complianceenheter får inte utföra operativa uppgifter som ingår i verksamhet som de ska kontrollera.

ANSVAR

Regelefterlevnad är ett ansvar för samtliga chefer och medarbetare i koncernen och åtgärder för att trygga regelefterlevnaden är en del av den interna kontrollen. Compliancefunktionen ansvarar för att aktivt verka för god regelefterlevnad och att Handelsbankens låga tolerans för compliancerisker uppfylls. Compliancefunktionen har till uppgift att identifiera, övervaka och kontrollera risker och brister i förhållande till regelefterlevnaden, lämna rekommendationer, ge råd och stöd till bankens personal, ledning och enheter i frågor om regelefterlevnad och rapportera till ledning och styrelse om regelefterlevnad. Chief Compliance Officer har ansvaret för compliancefunktionen i koncernen och för rapportering om regelefterlevnad.

RISKBASERAT COMPLIANCEARBETE

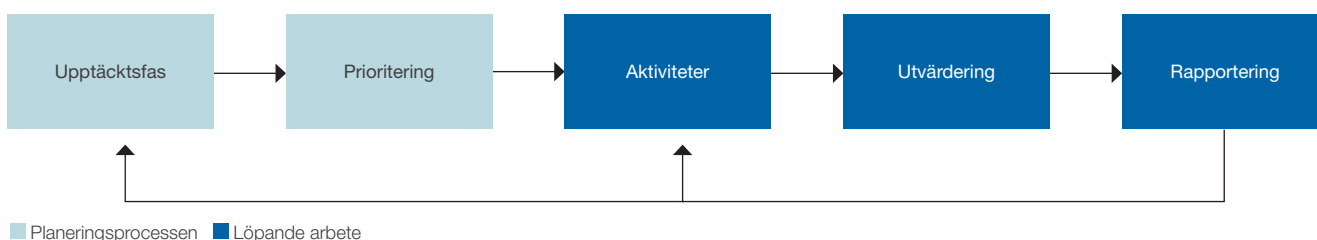
Grunden för compliancearbetet är en riskbaserad prioritering av koncernens mest väsentliga riskområden. Dessa riskområden är utgångspunkten för complianceaktiviteter i form av råd och stöd, utbildning och kontroller. Om risker identifieras värderas dessa och rapporteras enligt en fyrgradig bedömningsskala "låg", "medelhög", "hög" samt "kritisk". Signifikanta riskområden som bedöms ha en "hög" eller "kritisk" risk har under 2020 rapporterats av Chief Compliance Officer minst kvartalsvis till CEO, halvårsvis till styrelsens riskutskott och årsvis till styrelsen. Rapporten har även föredragits i riskforum. Rapporteringen innehåller även en bedömning av de åtgärder som verksamheten vidtagit för att hantera identifierade risker.

COMPLIANCERISKER

Under 2020 har ett fåtal compliancerisker rapporterats som signifikanta, det vill säga höga eller kritiska risker, på koncernnivå och de är alla föremål för åtgärder för att reduceras till en acceptabel nivå. De signifikanta complianceriskerna på koncernnivå var liksom föregående år främst kopplade till regelverket som rör åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Tidigare startade åtgärdsprogram har fortsatt under året och bidragit till en positiv utveckling. Fortsatt arbete krävs dock alltjämt för att säkerställa god hantering av riskerna och regelefterlevnad inom detta område. Vid behov har interimslösningar införts för att säkerställa regelefterlevnad samtidigt som arbete pågår för en långsiktig effektiv lösning. Andra viktiga områden under året har varit att verka för att ytterligare stärka regelefterlevnaden när det gäller dataskyddsförordningen och ersättningar från tredje part.

Figur ÅR:45 Compliance arbetsprocess

RISK I ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Ersättningsrisk utgörs av risken för förlust eller annan skada som uppkommer till följd av ersättningssystemet.

ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Ersättningar i Handelsbanken fastställs individuellt för varje medarbetare vid tillträde i ny befattning och i lokala lönesamtal. Ersättningen ska, med beaktande av för Handelsbanken bindande kollektiva avtal eller motsvarande lokala standardiserade avtal eller överenskommer, baseras på bankens modell för lönesättning och de där angivna lönegrundande faktorerna: arbetets art och svårighetsgrad, kompetens, prestationsförmåga och uppnådda arbetsresultat, ledarskap, marknaden samt uppgiften som bärare av bankens kultur. Denna ordning har tillämpats under många år och innebär att chefer på alla nivåer regelbundet deltar i löneprocesser och tar ansvar för bankens lönepolitik och den egna enhetens personalkostnadsutveckling.

För att säkerställa att Handelsbanken har ett väl utformat ersättningssystem hanteras risker i ersättningssystemet som ett separat riskslag för vilket hanteringen följer samma ansvarsfördelning som för andra typer av risker. Handelsbanken har låg tolerans för ersättningsrisker och eftersträvar aktivt att hålla dessa risker på en låg nivå. Prestationsbaserad rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet och erbjuds inte till medarbetare som i sin yrkesutövning har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil.

Under 2020 har prestationsbaserad rörlig ersättning tilldelats med 55 miljoner kronor (48).

ORGANISATION OCH ANSVAR

Principerna för bankens ersättningssystem fastställs i ersättningspolicy som beslutas av styrelsen. Mer detaljerade riktlinjer och tillämpningsföreskrifter beslutas av CEO. Group Compliance granskar att dessa styrdokument överensstämmer med regelverk på området. Ansvar för att identifiera och hantera ersättningsrisker vilar på varje ansvarig chef i verksamheten. Group Risk Control tillser att ersättningssystemet och dess tillämpning årligen utvärderas ur ett riskperspektiv. Utvärderingen ska också innehålla en analys av ersättningssystemets påverkan på bankens risk-, kapital- och likviditetssituation.

RISKER I ERSÄTTNINGSSYSTEMET

Bedömningen är att Handelsbankens ersättningspolicy och ersättningssystem genererar låga risker, harmoniserar med bankens låga risktolerans samt stöder bankens långsiktiga intressen. Ersättningssystemets påverkan på bankens finansiella risk-, kapital- och likviditetssituation är låg. Totalt avsatt belopp för prestationsbaserad rörlig ersättning under ett år till anställda i Handelsbankenkoncernen får inte överstiga 0,4 procent av Handelsbankenkoncernens kärnprimärkapital. Underlaget för beräkning av prestationsbaserad rörlig ersättning riskjusteras utifrån bedömning av nuvarande och framtida risker. Det finns regler för uppskjutande av utbetalning av rörlig ersättning och för att helt eller delvis nedsätta tilldelad uppskjuten rörlig ersättning.

För mer detaljerad information och statistik om bankens ersättningssystem, se bolagsstyrningsrapport och not K8 i årsredovisningen.

RISK I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Risken i försäkringsrörelsen består främst av marknadsrisker och försäkringsrisker.

VERKSAMHETEN OCH RISKER I FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Handelsbanken Liv bedriver livförsäkringsverksamhet med traditionell förvaltning, fondförsäkring och depåförsäkring samt riskförsäkringsverksamhet. Traditionellt förvaltade försäkringar är stängda för nyteckning. Riskprofilen mäts med den i Solvens 2 föreskrivna standardformeln. Riskprofilen domineras av marknadsrisker och försäkringsrisker.

MARKNADSRISK

Marknadsrisk avser den samlade risken att förändringar i riskfaktorer inom finansiella marknader, till exempel förändringar i räntor, fastighetspriser, aktiepriser och valutakurser, resulterar i värdeförändringar på bolagets placeringstillgångar och/eller dess åtaganden. Marknadsrisken uppstår i den traditionella förvaltningen avseende garantiprodukterna samt indirekt från sparprodukter, fond- och depåförsäkringar, där försäkringstagarna själva står för risken men där bolagets intjäning beror på det förvaltade kapitalet i produkterna.

Ränterisk finns även i försäkringsskulderna genom att de försäkringstekniska avsättningarna diskonteras med en riskfri räntesats.

Handelsbanken Liv har låg risktolerans. Handelsbanken Livs styrelse ger genom bolagets placeringsriktlinjer och riskpolicy övergripande anvisningar om hur tillgångarna ska förvaltas givet åtagandena till försäkringstagarna och lagstadgade krav, hur styrning och kontroll av placeringarna ska ske samt hur den totala risknivån i bolagets samlade tillgångar och åtaganden ska hanteras. Tillgångar ska endast investeras på ett aktsamt sätt i tillgångar och instrument vars risker kan identifieras, mätas, analyseras och rapporteras.

LIKVIDITETSRISK

Likviditetsrisk är risken för att ett bolag inte kan fullgöra sina betalningsförpliktelser när dessa förfaller, utan att drabbas av oacceptabla kostnader eller förluster. Likviditetsrisker hanteras genom en daglig uppföljning av kommande utbetalningar och genom att en betydande del av bolags placeringstillgångar placeras i marknadsnoterade värdepapper med mycket god likviditet.

FÖRSÄKRINGSRISK

Försäkringsriskerna består framförallt av liv- och sjukförsäkringsrisker och kan delas in i nedanstående kategorier.

Tabell ÅR:46 Prestationsbaserad rörlig ersättning

Prestationsbaserad rörlig ersättning	2020	2019
Avsättning prestationsbaserade rörliga ersättningar ¹ , mkr	55	48
Löner och arvoden, mkr	9 378	9 291
Antal personer som har möjlighet att tjäna in prestationsbaserad rörlig ersättning ²	163	164
Medelantal anställda	12 563	12 548
Avsättning prestationsbaserad rörlig ersättning som andel av totala löner och arvoden, %	0,6	0,5
Avsättning prestationsbaserad rörlig ersättning som andel av kärnprimärkapitalet, %	0,04	0,04
Antal personer som har möjlighet att tjäna in prestationsbaserad rörlig ersättning som andel av medelantal anställda, %	1,3	1,3

¹ Beloppen redovisas exklusive socialavgifter. Beloppen fastställs efter publicering av årsredovisningen.

² Antal personer som tilldelas prestationsbaserad rörlig ersättning fastställs efter publicering av årsredovisningen. Av de 164 personer som hade möjlighet att tjäna in rörlig ersättning 2019, fick 127 personer tilldelning.

Riskkategori**Dödsfallsrisk**

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet i fråga om dödlighet. Ökad dödlighet leder till att värdet av försäkringsåtagandena ökar.

Livsfallsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet i fråga om dödlighet. Minskad dödlighet leder till att värdet av försäkringsåtagandena ökar.

Invaliditets- och sjuklighetsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet för insjuknande och tillfrisknande.

Annulationsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer eller ändrad volatilitet i fråga om uppehåll, upphörande, förnyelse och återköp.

Driftkostnadsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender eller ändrad volatilitet för driftkostnaderna för försäkringsavtal.

Omrövningsrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av försäkringsåtagandena till följd av ändrade nivåer och trender för omrövningsrisker av periodiska utbetalningar på grund av ändrade författningar, ändrade rättsliga förhållanden eller ändrad hälsostatus hos de försäkrade.

Katastrofrisk

Risken för förlust eller negativ förändring av värdet av försäkringsåtagandena till följd av väsentlig osäkerhet i prissättnings- och avsättningsåtagandena i fråga om extrema eller onormala händelser.

Handelsbanken Liv-gruppen är även exponerad för risker kopplade till olycksfallsförsäkring. Dessa bedöms dock inte vara materiella jämfört med övriga risker. En större del av Handelsbanken Livs försäkringar är tecknade av mindre företag och privatpersoner. Någon riskkoncentration finns inte, utöver att flertalet försäkringar är tecknade i Sverige.

Försäkringsrörelsen rapporterar sina marknads- och försäkringsrisker samt operativa risker till försäkringsbolagets styrelse och CEO, bankens Group Risk Control samt till bankens Riskkommitté som är rådgivande till bankens CEO och CFO.

För mer information om Handelsbanken Livs företagsstyrningssystem och riskhantering hänvisas till Handelsbanken Livs publikation Gemensam rapport om solvens och finansiell ställning som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

EKONOMISKT KAPITAL

Handelsbankens modell för beräkning av ekonomiskt kapital fångar i ett mått koncernens samlade risker och anger det kapital som med en mycket hög sannolikhet ska täcka oväntade förluster eller värdeminskningar.

Group Risk Control har ansvaret för att bedriva en heltäckande bevakning av koncernens olika risker. Ett instrument i den bevakningen är bankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC). EC-modellen utgör även del i bankens bedömning av internt kapitalbehov som rapporteras kvartalsvis till styrelsen. Denna bedömning syftar till att säkerställa att koncernen vid varje tidpunkt har tillräckligt med kapital i förhållande till koncernens samtliga risker. Koncernperspektivet innebär att det ekonomiska kapitalet även innefattar risker i försäkringsrörelsen och risker i bankens pensionsåtaganden.

Beräkningen av EC görs med ett års tidshorisont och en konfidenznivå som speglar en acceptabel risknivå och önskad rating. Styrelsen har beslutat att beräkningen av ekonomiskt kapital ska göras på 99,97 procents konfidenznivå, vilket fångar en för banken extremt ogynnsam händelse. EC utgör skillnaden mellan utfallet under ett genomsnittligt år – med positivt resultat och god värdeutveckling av bankens tillgångar – och utfallet vid 99,97 procents konfidenznivå.

I sammanräkningen av EC beaktas diversifieringseffekter mellan de olika riskslagen. Kapitalbehovet för samtliga risker är således lägre än summan av det ekonomiska kapitalet för varje individuell risk för sig, eftersom riskerna delvis är oberoende av varandra.

Det kapital och de andra finansiella resurser som utgör en buffert som kan absorbera negativa utfall benämns tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR). AFR är Handelsbankens eget kapital med tillägg av andra finansiella värden i och utanför balansräkningen som är tillgängliga för att täcka förluster med ett års tidshorisont.

Koncernen arbetar med ett aktieägarperspektiv på risk- och kapitalsituationen. Genom modellen för ekonomiskt kapital erhålls en samlad bild av koncernen som ger förutsättningar för att optimera risk- och kapitalsituationen utifrån aktieägarens perspektiv. Utfallet från beräkningarna spelar en viktig roll i den interna styrningen av banken och när nya affärer eller strukturförändringar övervägs.

Kreditrisken är beräknad med hjälp av en simulering av utfall avseende fallissemang för koncernens samtliga motparter och exponeringar.

Marknadsriskerna består av risken i handelslagerklassificerade tillgångar, ränterisk i övrig verksamhet, marknadsrisker i försäkringsrörelsen och av risken i aktieinnehav i övrig verksamhet.

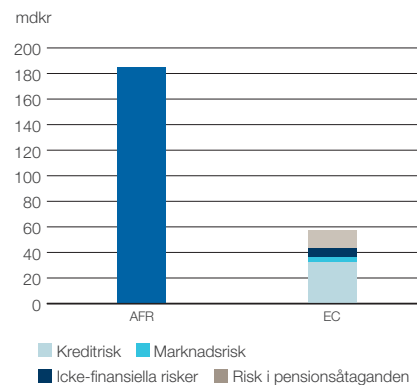
Risken i pensionsåtagandena består i huvudsak av risken för att de tillgångar som finns inom ramen för trygghandlet av bankens pensionsåtaganden ska minska samt att värdet på dessa åtaganden är räntekänsligt. Huvuddelen av pensionsåtagandena finns i Sverige och tryggas där i en pensionsstiftelse och i en tjänstepensionskassa.

De icke-finansiella riskerna består av operativ risk, affärsrisk, fastighetsrisk och försäkringsrisk. Affärsrisken är relaterad till oväntade resultatförändringar inom respektive affärsområde. Dessa kan exempelvis uppstå på grund av att efterfrågan eller konkurrensen förändras på ett oväntat sätt, med minskade volymer och pressade marginaler som följd. Fastighetsrisken fångar risken att de fastigheter som banken äger faller i värde.

EC uppgick vid årsskiftet till 57,2 miljarder kronor (57,2), där kreditriskerna står för huvuddelen av den totala risken. Den av styrelsen fastställda målsättningen är att kvoten mellan AFR och EC ska överstiga 120 procent. Kvoten var vid årsskiftet 324 procent (314), vilket visar att banken är väl kapitaliserad i förhållande till sina totala risker. Finansinspektionen har inom ramen för sin samlade kapitalbedömning av banken kommit till samma slutsats.

Den redovisade risk- och kapitalsituationen är en ögonblicksbild, även om det i riskberäkningarna ingår försiktighetsmarginaler för variationer i konjunkturen. För en slutlig bedömning av koncernens kapitalbehov måste också hänsyn tas till den stress- och scenarionanalys som genomförs inom ramen för bankens kapitalplanering.

Figur 6.1 (Pelare 3) Sammanställning av AFR och EC inklusive diversifiering 2020

KAPITALPLANERING

Handelsbankens kapitalplanering syftar till att säkerställa att koncernen vid varje tidpunkt har rätt mängd tillgängliga finansiella resurser.

Kapitalbehovet är en funktion av koncernens risker, förväntade utveckling, regelverk och måltal, Handelsbankens modell för ekonomiskt kapital (Economic Capital, EC) samt stresstester. Bankens kapitalbehov rapporteras veckovis till CFO och CEO och minst kvartalsvis till styrelsen.

Som en del av den proaktiva kapitalplaneringen finns en beredskaps- och handlingsplan med konkreta åtgärder som kan vidtas om banken behöver förbättra sin kapitalposition. Syftet med beredskaps- och handlingsplaneringen är att säkerställa att det finns ett varningssystem som upptäcker potentiella hot i ett tidigt skede och att koncernen är förberedd att skyndsamt kunna genomföra åtgärder, om så måste ske.

Minst årligen upprättas en långsiktig kapitalplan som syftar till att ge en övergripande bild av koncernens nuvarande kapitalsituation, en prognos över den förväntade kapitalutvecklingen och utfallet i olika scenarier. Dessa scenarier är utformade så att de väsentligt avviker från den förväntade utvecklingen och harmonierar således med koncernens låga risktolerans. Kapitalplanen innehåller också förslag på hur kapitalsituationen ska kunna behållas på en tillfredsställande nivå i ett starkt negativt omvärldsscenario, utifrån både ett reglerings- och ett aktieägarperspektiv.

Kapitalplaneringen är uppdelad i ett kortsiktigt och ett medellångt till långsiktigt prognosarbete. Den del av kapitalplaneringen som utgörs av kortsiktiga prognoser på upp till två år är främst inriktad på att bedöma rådande resultatutveckling och utveckling av kapitalkravet. Prognosarbetet är nödvändigt för att löpande kunna anpassa kapitalbasens storlek och sammansättning.

Kapitalplanering görs genom en löpande analys av volym-, risk- och resultatutveckling samt genom bevakning av händelser som kan påverka kapitalbehov och kapitalmängd. Det kortsiktiga prognosarbetet omfattar alla delkomponenter som utgör koncernens kapitalbas, och kapitalbehovet inkluderar, förutom regleringsmässiga minimikrav och buffertar, även kapitalkravet enligt regelverkets Pelare 2 samt bruttosoliditetskravet och minimikravet på nedskrivningsbara skulder (MREL). I detta arbete ingår också att i ett kortsiktigt perspektiv utföra olika känslighetsanalyser av den förväntade utvecklingen av kapitalkravet och kapitalbasen för att vid behov vara beredd att påverka

kapitalbasens storlek och sammansättning genom till exempel marknadsoperationer.

Resultatet av den kortsiktiga analysen utgör grunden för de eventuella kapitaloperationer som genomförs, och resultatet rapporteras veckovis till CFO och CEO och vid behov till styrelsen. Analysen utgår från ett försiktigt grundscenario med beslutspunkter i närtid om hur den befintliga intjäningsförmågan klarar av att bära olika volymförändringar, och vilka effekter som uppkommer av potentiella kapitaloperationer.

Den del av kapitalplaneringen som utgörs av medellånga till långsiktiga prognoser syftar till att säkerställa dels att de lagstadgade kapitalkraven uppfylls, dels att koncernens tillgängliga finansiella resurser (Available Financial Resources, AFR) vid varje tidpunkt med marginal täcker alla risker beräknade enligt modellen för EC.

Även den långsiktiga prognosen innehåller en bedömning av utvecklingen av bankens samlade kapitalbehov över perioden: minimikraven, de kombinerade buffertkraven, Pelare 2-kravet, bruttosoliditetskravet samt MREL-kravet. Syftet är att prognostisera den förväntade utvecklingen och bedöma huruvida bankens motståndskraft är tillfredsställande i olika scenarier. Planeringsperioden är minst fem år och beaktar utvecklingen i hela koncernen.

Basen för den långsiktiga kapitalprognosen är ett grundscenario som ges av den förväntade utvecklingen under de kommande fem åren beträffande resultat, volymtillväxt, finansiella antaganden, som exempelvis kreditförluster, samt utveckling på aktie-, fastighets- och räntemarknaden. Grundscenariot ställs sedan mot utfallen i ett antal konjunktur- och krisscenarier. Stressscenarierna har fastställts efter analys av de historiska sambanden mellan olika makroekonomiska variablers påverkan på de finansiella marknaderna och har valts utifrån de scenarier som kan förväntas påverka Handelsbanken mest negativt.

Kärnprimärkapitalrelationen uppgick vid utgången av 2020 till 20,3 procent (18,5). Kvoten mellan AFR och EC uppgick till 324 procent (314) vid samma tidpunkt. Således överstiger AFR det bedömda interna kapitalbehovet (EC) med mycket god marginal.

Bankens starka position framhävs ytterligare av resultatet av de olika framåtblickande stressscenarier som utförs, vilket visar på att Handelsbankens långsiktiga kapitalisering är mycket stabil ur ett ekonomiskt och legalt perspektiv.

Kapitalplaneringen följer även den regleringsmässiga utvecklingen och bedömer effekten och behoven till följd av nya tillkommande krav.

KONCERNENS MÅLTAL FÖR REGLERINGSMÄSSIGT KAPITAL

Målen för bankens kapitalisering fastställs löpande av styrelsen. En hörnsten i den interna kapitalbehovsbedömningen av den regleringsmässiga kapitalsituationen är stress- och scenarionalyser av bankens situation både i det långa och i det korta perspektivet. De scenarier

som används grundas i första hand på bankens interna risktolerans samt på krav som kommer direkt av regelverket eller andra myndighetskrav. Utöver den interna bedömningen av kapitalbehovet har Finansinspektionen kommunicerat att svenska bankers måltal, oaktat bankernas interna beräkningar, inte får understiga det av Finansinspektionen framräknade samlade bedömda kapitalbehovet. Kapitalbehovet kommer till största del att utgöras av ett minimikrav efter införandet av Finansinspektionens tillämpning när den nya lagen träder i kraft under 2021. Banken har beaktat detta vid fastställandet av måltalen för den regleringsmässiga kapitaliseringen.

Styrelsen har beslutat att kärnprimärkapitalrelationen, som är det mest relevanta måttet för styrningen av banken enligt nuvarande regler, under normala förhållanden ska uppgå till mellan 1 och 3 procentenheter över det av Finansinspektionen kommunicerade samlade kärnprimärkapitalkravet. Övriga kapitaldelar (primärkapitalrelation och total kapitalrelation) ska minst uppgå till 1 procentenhet högre värde än det samlade kapitalbehovet som Finansinspektionen har kommunicerat för dessa delar. Vidare ska banken uppfylla samtliga övriga kapitalkrav från myndigheter. I tillägg har styrelsen beslutat att "utdelningsnivån ska inte leda till att kapitalrelationerna underskrider en nivå om en procentenhet över Finansinspektionens kommunicerade krav".

Banken bedömer att Finansinspektionens kärnprimärkapitalkrav vid utgången av det fjärde kvartalet uppgick till 13,8 procent.

K3 Räntenetto

mkr	2020	2019
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	517	3 160
Utlåning till allmänheten	41 754	44 445
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	291	333
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	380	520
Derivatinstrument	1 172	4 084
Övriga ränteintäkter	1 282	1 341
Summa	45 396	53 883
Ränteintäkter redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-112	-512
Summa ränteintäkter	45 508	54 395
<i>varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning</i>	<i>42 164</i>	<i>47 326</i>
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-576	-871
In- och upplåning från allmänheten	-1 332	-2 157
Emitterade värdepapper	-11 786	-20 022
Derivatinstrument	2 690	4 440
Efterställda skulder	-1 186	-1 282
Statliga avgifter	-1 424	-2 165
Övriga räntekostnader	-204	-201
Summa	-13 818	-22 258
Räntekostnader redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	84	2
Summa räntekostnader	-13 902	-22 260
<i>varav räntekostnader enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning</i>	<i>-11 609</i>	<i>-18 910</i>
Räntenetto	31 606	32 135

På raderna Derivatinstrument ingår räntenetto som är hänförligt till tillgångar och skulder som säkras. Dessa kan ha både positiv och negativ inverkan på ränteintäkter och räntekostnader.

K4 Provisionsnetto

mkr	2020	2019
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	656	625
Fonder	4 432	3 885
Depå och övrig kapitalförvaltning	979	1 151
Rådgivning	240	255
Försäkringar	779	757
Betalningar	3 182	3 757
Ut- och inlåning	1 353	1 401
Garantier	352	399
Övrigt	648	532
Summa provisionsintäkter	12 621	12 762
Värdepapper	-258	-240
Betalningar	-1 494	-1 733
Övrigt	-83	-92
Summa provisionskostnader	-1 835	-2 065
Provisionsnetto	10 786	10 697

Provisionsintäkter per segment 2020	Hemmamarknader							Justeringar och elimineringsringar		Totalt
mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Denmark	Finland	Nederländerna	Capital Markets	Övrigt		
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	231	8	18	54	19	13	314	12	-13	656
Fonder	3 353	267	151	106	160	48	413	0	-66	4 432
Depå och övrig kapitalförvaltning	498	36	69	161	31	60	125	-	-1	979
Rådgivning	0	38	1	13	-	-	189	-	-1	240
Försäkringar	837	-	36	25	62	-	-159	1	-23	779
Betalningar	2 185	262	229	168	324	2	27	-12	-3	3 182
Ut- och inlåning	737	143	79	69	253	19	50	4	-1	1 353
Garantier	126	19	43	65	24	1	74	-	0	352
Övrigt	532	4	3	80	13	1	256	0	-241	648
Summa provisionsintäkter	8 499	777	629	741	886	144	1 289	5	-349	12 621

K4 Forts

Provisionsintäkter per segment 2019	Hemmamarknader						Capital Markets	Övrigt	Justeringar och elimineringsringar	Totalt
	Sverige	Storbritannien	Norge	Denmark	Finland	Nederländerna				
mkkr										
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	197	4	13	37	32	25	309	20	-12	625
Fonder	3 041	-	146	109	156	58	464	-	-89	3 885
Depå och övrig kapitalförvaltning	418	305	67	143	28	63	128	1	-2	1 151
Rådgivning	0	40	1	12	-	-	207	-5	-	255
Försäkringar	824	-	38	24	60	-	-166	1	-24	757
Betalningar	2 555	299	282	213	357	3	60	-12	0	3 757
Ut- och inlåning	700	166	88	65	296	19	56	13	-2	1 401
Garantier	126	24	52	63	28	1	104	0	1	399
Övrigt	421	5	2	71	16	0	257	1	-241	532
Summa provisionsintäkter	8 282	843	689	737	973	169	1 419	19	-369	12 762

Provisionsintäkter avser intäkter från avtal med kunder. Intäkter från Courtage och övriga värdepappersprovisioner, Rådgivning, Betalningar samt Ut- och Inlåning redovisas huvudsakligen när tjänsterna utförs, det vill säga vid en viss tidpunkt. I Betalningar ingår kortutgivning och kortinlösen. Intäkter från Fonder, Depå och övrig kapitalförvaltning, Försäkringar och Garantier redovisas huvudsakligen i takt med att dessa tjänster utförs, det vill säga linjärt över tid. Under första kvartalet 2020 togs beslutet att de fond- och försäkringsprovisioner som kontorsrörelsen erhåller från Capital Markets, och som i segmentsredovisningen tidigare redovisats netto på raden resultatutdelning, ska bruttoredo visas på raderna provisionsnetto samt internt köpta och sålda tjänster. De i tabellen redovisade jämförelsesiffrorna har därför omräknats.

K5 Nettoresultat av finansiella transaktioner

mkkr	2020	2019
Upplupet anskaffningsvärde	182	209
varav lån	309	323
varav räntebärande värdepapper	0	0
varav emitterade värdepapper	-127	-114
Verkligt värde via övrigt totalresultat	-1	-1
varav förväntade kreditförluster	-1	-1
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	304	646
varav räntebärande värdepapper	304	646
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt inkl valutakurseffekter	1 021	553
Säkringsredovisning	49	-58
varav nettoresultat säkringar av verkligt värde	49	-49
varav ineffektivitet i kassaflödessäkringar	0	-9
Resultat från den finansiella komponenten i försäkringskontrakt	-118	-50
Summa	1 437	1 299

Den ackumulerade värdeförändring som beror på förändringar av kreditrisk från det första redovisningstillfället för finansiella tillgångar som klassificerats till verkligt värde över resultaträkningen, verkligt värdeoptionen, uppgår till 257 mkr (23).

K6 Riskresultat försäkring

mkkr	2020	2019
Premieinkomst	501	506
Utbetalda försäkringsersättningar	-365	-351
Förändring avsättningar oreglerade skador	9	-7
Övrigt	50	-3
Summa	195	145

K7 Övriga intäkter

mkkr	2020	2019
Hyresintäkter	37	39
Andra rörelseintäkter	116	104
Summa	153	143

K8 Personalkostnader

mkr	2020	2019
Löner och arvoden	-9 378	-9 291
Socialavgifter	-2 167	-2 178
Pensionskostnader ¹	-1 909	-1 939
Avsättning till resultatandelssystem	-213	829
Andra personalkostnader	-1 676	-970
Summa	-15 343	-13 549

¹ Komponenterna i redovisade pensionskostnader framgår av tabellen Pensionskostnader.

Löner och arvoden	2020	2019
mkr		
Ledande befattningshavare ²	-129	-144
Övriga	-9 249	-9 147
Summa	-9 378	-9 291

² Ledande befattningshavare i moderbolaget samt vd:ar, vice vd:ar och styrelser i dotterbolag (i genomsnitt 54 personer).

Könsfördelning	2020		2019	
%	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Ledande befattningshavare exklusive styrelser	69	31	70	30
varav i moderbolaget	80	20	67	33
varav i dotterbolag	63	37	71	29
Styrelser	66	34	68	32
varav i moderbolaget	50	50	55	45
varav i dotterbolag	68	32	70	30

Medelantal anställda	2020	Män	Kvinnor	2019	Män	Kvinnor
Sverige	7 320	3 498	3 822	7 394	3 532	3 862
Storbritannien	2 574	1 445	1 129	2 442	1 371	1 071
Norge	788	418	370	777	412	365
Danmark	644	331	313	651	334	317
Finland	621	275	346	617	273	344
Nederländerna	352	229	123	336	225	111
USA	59	38	21	62	41	21
Kina	58	23	35	80	30	50
Luxemburg	45	24	21	46	26	20
Singapore	23	7	16	30	11	19
Tyskland	34	17	17	38	19	19
Polen	24	9	15	33	11	22
Övriga länder	21	6	15	42	14	28
Summa	12 563	6 320	6 243	12 548	6 299	6 249

Ersättningar ³ över en miljon EUR	2020	2019
Antal personer		
Lönesteg 1,0–1,5 m euro	2	5
Lönesteg 1,5–2,0 m euro	1	-
Lönesteg 2,0–2,5 m euro	-	2
Lönesteg över 2,5 m euro	-	-
Summa	3	7

³ Inklusive intjänad pension och andra löneförmåner.

K8 Forts

Ersättningar ¹ till risktagare ² , segment	2020		2019	
	Ersättning	Antal personer	Ersättning	Antal personer
mkr				
Handelsbanken Sverige	545	436	510	437
Handelsbanken Storbritannien	425	274	459	290
Handelsbanken Norge	104	58	131	62
Handelsbanken Danmark	108	66	114	73
Handelsbanken Finland	63	43	74	50
Handelsbanken Nederländerna	74	48	78	49
Handelsbanken Capital Markets	196	53	153	36
Övrigt	327	142	400	166
Summa	1 842	1 120	1 919	1 163

Ersättningar ¹ till risktagare ²	2020		2019	
	Verkställande ledning ³	Övriga risktagare	Verkställande ledning ³	Övriga risktagare
Intjänade fasta ersättningar, mkr	78	1 764	74	1 845
Intjänade prestationsbaserade rörliga ersättningar, mkr	-	-	-	-
Summa	78	1 764	74	1 845
Antal personer som enbart fått fast ersättning	12	1 108	12	1 151
Antal personer som har möjlighet att få både fast och prestationsbaserad rörlig ersättning	-	-	-	-
Summa antal personer	12	1 108	12	1 151
Garanterade kostnadsförda rörliga ersättningar i samband med nyanställning, mkr	-	-	-	-
Utfästa garanterade rörliga ersättningar i samband med nyanställning, mkr	-	-	-	-

¹ Intjänade ersättningar inklusive pension och andra löneförmåner har kostnadsförts i sin helhet. Prestationsbaserade rörliga ersättningar tilldelas på individuell nivå under räkenskapsåret efter intjänningen och betalas ut eller skjuts upp i enlighet med bankens policy för rörliga ersättningar. Under 2020 eller 2019 har inga anställda, identifierade som risktagare på grund av sina arbetsuppgifter, tjänat in prestationsbaserad rörlig ersättning. En anställd som på grund av sin nivå på ersättning har identifierats som risktagare, har under 2020 tilldelats prestationsbaserad rörlig ersättning uppgående till 1 mkr. Under 2020 har uppskjutna prestationsbaserade rörliga ersättningar till risktagare, på grund av sina arbetsuppgifter, intjänade före 2017 betalats ut med 2 mkr (6). Därmed är samtliga uppskjutna ersättningar till dessa risktagare utbetalade. Till risktagare, identifierade på grund av nivån på ersättning, uppgår utgående uppskjutna ersättningar till 0,5 mkr (-). Förfoganderätten över uppskjutna ersättningar övergår till den anställda vid utbetalningstillfället. All prestationsbaserad rörlig ersättning betalas ut kontant eller i finansiella instrument. Beloppen redovisas exklusive socialavgifter.

Under året har avgångsvederlag till 12 (15) risktagare betalats ut med 15 mkr (40). Totalt utfästa avgångsvederlag under året uppgår till 45 mkr (47) varav det enskilt högsta uppgår till 7,8 mkr (9,5). Garanterad rörlig ersättning förekommer inte.

² Anställda vars arbetsuppgifter i tjänsten väsentligt kan påverka bankens riskprofil enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 604/2014. Risktagare eller annan särskilt reglerad personal med rörlig ersättning kan finnas i dotterbolag vars ersättningspolicy följer av annan EU-förordning eller annan av Finansinspektionen publicerad föreskrift.

³ Finansinspektionen använder begreppet verkställande ledning i sina föreskrifter FFFS 2011:1. I Handelsbanken motsvaras detta av bankens Ledande befattningshavare.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Information om ersättningsprinciper till samtliga anställda i Handelsbankenkoncernen beskrivs närmare i bolagsstyrningsrapporten på sidan 77.

Enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:1 och enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 575/2013 samt (EU) 604/2014 ska banker identifiera anställda vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil. Handelsbanken har identifierat 1 120 (1 163) medarbetare med sådana arbetsuppgifter och benämner dem risktagare. I tabellerna nedan redogörs för Handelsbankenkoncernens ersättningar till dessa risktagare enligt upplysningskrav i ovan nämnda regelverk. Under 2020 har Handelsbankenkoncernen inga anställda, vars arbetsuppgifter har en väsentlig inverkan på bankens riskprofil, som har tjänat in prestationsbaserad rörlig ersättning.

Handelsbanken har för räkenskapsåret 2020 gjort en avsättning till resultatandelssystemet Oktogonen om 213 mkr. Under 2018 gjordes en avsättning om 859 miljoner kronor, vilken styrelsen i mars 2019, efter en samlad bedömning om bankens utveckling, beslutade att reversera. Den återförda avsättningen redovisades i första kvartalet 2019.

ERSÄTTNINGAR TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Ledande befattningshavare i Handelsbanken är ledamöter i styrelsen, medlemmar i koncernledningen, vice verkställande direktörer samt cheferna för Group Risk Control och Group Compliance, se även Bolagsstyrningsrapporten sidorna 80–83. Ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget följer av årsstämman 2020 fastställda ersättningsriktlinjer, se även sidan 77.

Upplysningar om ersättningar, pensionsförpliktelser samt om krediter till och inlåning från ledande befattningshavare i Handelsbanken lämnas på dessa sidor. Det gäller även för dotterbolagens verkställande direktörer, vice verkställande direktörer och styrelseledamöter.

Ersättning till ledande befattningshavare i Handelsbankenkoncernen utgår endast i form av fast lön och avsättning till pension samt sedvanliga förmåner som till exempel tjänstebil. Som en del av ersättningen kan banken även tillhandahålla en tjänstebostad efter särskilt styrelsebeslut. Rörlig ersättning förekommer inte. Ledande befattningshavare som är anställd i banken har rätt att växla lön till pension på samma villkor som gäller för alla medarbetare.

Styrelseledamöter som inte är anställda i banken eller i bankens dotterbolag har endast erhållit arvode enligt årsstämman beslut.

Styrelseledamöter som är anställda i banken eller bankens dotterbolag erhåller ersättning och pensionsförmåner med anledning av sin anställning. Inga ytterligare ersättningar eller pensionsförmåner utgår på grund av styrelseuppgiften. Information om arvode till styrelseledamöter i moderbolaget finns på sidorna 80–83 i bolagsstyrningsrapporten.

Den pensionskostnad som banken anger i nedanstående ersättningsupplysningar för ledande befattningshavare utgörs av service cost enligt IAS19 avseende förmånsbestämda pensioner, avtalad premie för premiebestämda pensioner och eventuell pensionspremie som växlats från lön.

Arvoden från externa styrelseuppgifter för bankens räkning har levererats in till banken.

Ersättningar till ledande befattningshavare i dotterbolag

Arvode till styrelseledamöter i dotterbolag, 19 personer (17), vilka inte är anställda i banken eller dess dotterbolag uppgår till 6,6 miljoner kronor (5,4).

K8 Forts

Ersättning till verkställande direktör, vice verkställande direktörer och koncernledning samt chefer för kontrollfunktioner

mkr	Fast ersättning				Rörlig ersättning		Pension		Total ersättning		Andel fast ersättning/total ersättning	
	Grundlön		Förmåner		2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
	2020	2019	2020	2019								
Verkställande direktör												
Carina Åkerström ^{1,5}	12,5	9,1	0,4	0,2	-	-	4,4	3,2	17,3	12,5	100%	100%
Anders Bouvin ^{2,6}	-	3,4	-	0,2	-	-	-	1,2	-	4,8	-	100%
Vice verkställande direktör												
Carina Åkerström ²	-	1,4	-	0,1	-	-	-	0,9	-	2,4	-	100%
Per Beckman ⁷	6,1	5,9	0,3	0,3	-	-	4,1	3,8	10,5	10,0	100%	100%
Dag Tjernsmo ^{2,11}	4,0	4,5	0,3	0,3	-	-	3,2	3,1	7,5	7,9	100%	100%
Nina Arkilahti ^{3,8}	0,6	5,6	0,0	0,2	-	-	0,2	2,3	0,8	8,1	100%	100%
Lars Moesgaard ^{8,11}	4,3	4,4	0,3	0,3	-	-	1,7	1,6	6,3	6,3	100%	100%
Mikael Sörensen ^{4,9,11}	9,4	9,6	1,7	2,6	-	-	-	-	11,1	12,2	100%	100%
Katarina Ljungqvist ¹⁰	-	1,4	-	0,1	-	-	-	0,7	-	2,2	-	100%
Övrig koncernledning samt kontrollfunktioner¹²	30,9	31,2	1,4	2,0	-	-	7,3	8,9	39,6	42,1	100%	100%
Genomsnittligt antal personer; vd, vvd, koncernledning och kontrollfunktioner	12	12										
Antal personer per december; vd, vvd, koncernledning och kontrollfunktioner	10	12										

Pensionskostnaden avser pensionsintjänning under förmånsbaserade pensionsplaner i enlighet med IAS19 alternativt betald premie för avgiftsbaserade pensionsplaner. Intjänad förmånsbestämd pension är oantastbar och tryggas i bankens pensionsstiftelse eller försäkras i bankens pensionskassa. Vid avgång ur tjänst före pensionsålder erhålls fribrev på intjänad förmåns- och/eller premiebestämd pension.

¹ Tillträde vid Årsstämman 2019.

² Avgick vid Årsstämman 2019.

³ Avgick som vice verkställande direktör 2020-01-29.

⁴ Ersättning från Handelsbanken Plc.

⁵ Premiebaserad pension om 35% av lönen från och med tillträdet som vd. Pensionsålder är 65 år. Tidigare intjänad förmånsbaserad pension är lagd i fribrev.

⁶ Premiebaserad pension om 35% av lönen. Förmånsbaserad pension är under utbetalning.

⁷ Förmånsbestämd pension med 65% av lönen vid pensioneringstillfället samt en pensionspremie uppgående till 2% av lönen. Pensionsålder är 60 år, den förmånsbestämda ålderspensionen intjänas successivt under anställningstiden och är för dessa personer fullt intjänad vid uppnådd pensionsålder.

⁸ Premiebestämd pension om 35% av lön. Pensionsålder är 65 år.

⁹ Ingen pensionsintjänning.

¹⁰ Avgick som vice verkställande direktör 2019-04-16.

¹¹ Avgick som vice verkställande direktör 2020-12-15.

¹² Övriga ledande befattningshavare, anställda i banken, erhåller en förmånsbaserad eller en premiebaserad pension enligt BTP-pensionsplan i kombination med en premiebaserad pension som uppgår till som mest 35% av lönen. Pensionsålder är 65 år och den förmånsbaserade ålderspensionen är fullt intjänad vid pensionsåldern. Belopp för grundlön och pension anges före eventuell lönevaxling. Bland övrig koncernledning och kontrollfunktioner har 3 anställda växlats 0,9 mkr från lön till pension.

Verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i dotterbolag, 15 personer (16), har år 2020 erhållit fasta löner efter växling till pension om 50,9 miljoner kronor (57,9). Övriga löneför-måner utgör 3,8 miljoner kronor (4,5) och pensionskostnaden uppgick till 9,7 miljoner kronor (10,9). Före växling till pension uppgick pensionskostnaden till 9,3 miljoner kronor (10,6), vilket motsvarar 18,2 procent (18,2) av lönen.

Ersättning utges inte till verkställande direktörer och vice verkställande direktörer i dotterbolag vilka har en annan huvudsaklig arbetsuppgift i Handelsbanken.

PENSIONS-FÖRPLIKTELSE TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Pensionsförpliktelsen* för verkställande direktören, Carina Åkerström, intjänad före tillträdet som verkställande direktör och nu lagd i så kallat fribrev uppgick till 101,4 miljoner kronor (94,2) per den 31 december 2020. Pensionsförpliktelsen för vice verkställande direktören, Per Beckman, uppgick till 122 miljoner kronor (113,9) per den 31 december 2020 och för övriga ledande befattningshavare i moderbolaget, 8 personer (10), till 70,2 miljoner kronor (181,5).

Pensionsförpliktelsen i Handelsbanken-koncernen för samtliga nuvarande och tidigare ledande befattningshavare uppgick till 3 062 miljoner kronor (3 129) per den 31 december 2020 varav pensionsförpliktelsen för samtliga nuvarande och tidigare ledande befattningshavare i moderbolaget uppgick till 2 882 miljoner kronor (2 936) per den 31 december 2020. Antal personer som omfattas av dessa förpliktelser är i koncernen 85 (84), varav 68 är pensionärer (63). Motsvarande antal för moderbolaget är 71 (69), varav 61 är pensionärer (57).

KREDITER TILL OCH INLÅNING FRÅN LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE

Krediter till ledande befattningshavare i moderbolaget uppgick per den 31 december 2020 i moderbolaget till 1,4 miljoner kronor (9,3) och i dotterbolagen till 90,1 miljoner kronor (95,3). Inlåning till moderbolaget från dessa personer uppgick till 433,1 miljoner kronor (702,3). Bankens ränteintäkter från dessa personer för krediter i moderbolaget uppgick för 2020 till 0,1 miljoner kronor (0,3) och i dotterbolagen till 1,2 miljoner kronor (1,2). Erlagd ränta till dessa personer för inlåning i moderbolaget uppgick till 1,6 miljoner kronor (2,1).

Krediter till ledande befattningshavare i dotterbolagen uppgick per den 31 december 2020 i Handelsbankenkoncernen till 123,2 miljoner kronor (100,1).

Villkor för krediter och inlåning för ledande befattningshavare som är anställda i Handelsbankenkoncernen är i enlighet med samma principer som för alla andra medarbetare i koncernen. Alla krediter beviljas efter kreditprövning.

* Pensionsförpliktelser avser belopp som banken enligt IAS19 reserverar för utbetalning av framtida förmånsbestämda pensioner. Storlek på belopp beror på finansiella och demografiska antaganden vilka kan ändras mellan åren.

K8 Forts

PENSIONER

Pensionsförpliktelser, netto mkr	2020	2019
Pensionsförpliktelser	37 761	35 724
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	39 766	36 378
Pensionsnetto	2 005	654

Utöver pensionsförpliktelserna och förvaltningstillgångarna i tabellen ovan finns inom Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse avsättningar som gjorts under åren 1989-2004 till en särskild kompletterande pension (SKP). I den ingår förvaltningstillgångar vars marknadsvärde uppgår till 9 692 mkr (10 072). SKP:n medför en utfästelse för banken uppgående till samma belopp som förvaltningstillgångarna.

En del av denna utfästelse, 7 276 mkr (7 631), är villkorad.

Med anledning av att verksamheten i Tyskland avvecklats har all förmånsbestämd pension intjänad till och med den 30 november 2020, uppgående till 61 mkr, överförs till BVV (Branchenversorgungswerk der Banken und Finanzdienstleistungsinstitute).

Pensionskostnader mkr	2020	2019
Pensioner intjänade under året	-982	-885
Pensioner intjänade under tidigare år	0	-
Ränta på pensionsförpliktelserna	-614	-664
Ränta på förvaltningstillgångar	626	596
Vinster och förluster från regleringar och reduceringar ¹	48	-
Socialavgifter, förmånsbaserade planer	0	0
Pensionskostnader, förmånsbaserade planer	-922	-954
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	-796	-831
Socialavgifter, avgiftsbaserade planer	-191	-154
Summa pensionskostnader	-1 909	-1 939

¹ Överföring av den tyska förmånsbestämda pensionsplanen under 2020, gav per den 31 december 2020 en positiv effekt på pensionskostnaden med 48 mkr.

Pensionsförpliktelser mkr	2020	2019
Ingående balans	35 724	31 969
Pensioner intjänade under året	982	885
Pensioner intjänade under tidigare år	0	-
Ränta på pensionsförpliktelserna	614	664
Betalda förmåner	-1 006	-965
Vinster och förluster från regleringar och reduceringar	-56	-
Aktuariella vinster (-)/förluster (+)	1 810	2 980
Valutaeffekt	-307	191
Utgående balans	37 761	35 724

Förvaltningstillgångar mkr	2020	2019
Ingående balans	36 378	28 743
Pensioner intjänade under tidigare år	-	-
Ränta på förvaltningstillgångar	626	596
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	625	535
Ersättning till arbetsgivaren	-545	-498
Vinster och förluster från regleringar och reduceringar	-8	-
Utbetalda medel direkt till anställd	-417	-424
Aktuariella vinster (+)/förluster (-)	3 376	7 248
Valutaeffekt	-269	178
Utgående balans	39 766	36 378

Avkastning på förvaltningstillgångar mkr	2020	2019
Ränta på förvaltningstillgångar	626	596
Aktuariella vinster (+)/förluster (-)	3 376	7 248
Verklig avkastning	4 002	7 844

Fördelning av förvaltningstillgångar mkr	2020	2019
Noterade aktier och fondandelar ²	32 484	32 968
Icke-noterade aktier och andelar	711	513
Noterade räntebärande värdepapper	5 219	2 049
Icke-noterade räntebärande värdepapper	-	-
Övriga förvaltningstillgångar	1 352	848
Summa	39 766	36 378

² Fondandelarna är till största del placerade i räntefonder och uppgår till 10 172 mkr (8 798).

I förvaltningstillgångarna ingår aktier i Svenska Handelsbanken AB (publ) med ett marknadsvärde om 101 mkr (118) på balansdagen den 31 december 2020. Obligationer utgivna av Svenska Handelsbanken AB (publ) ingår med ett marknadsvärde om - mkr (-). I övriga förvaltningstillgångar ingår en skuld avseende ännu ej utbetald gottgörelse.

K8 Forts

Aktuariella vinster (-) / förluster (+), pensionsförpliktelser mkr	2020	2019
Ändringar i demografiska antaganden	-100	312
Ändringar i finansiella antaganden	1 735	2 256
Erfarenhetsbaserade justeringar	175	412
Summa	1 810	2 980

Framtida kassaflöden mkr	Utfall 2020	Prognos 2021
Betalda förmåner	-1 006	-924
Tillskjutna medel från arbetsgivaren	625	560

Förmånsbestämd pension intjänas huvudsakligen av anställda i Sverige. Av den totala pensionsförpliktelsern avser 34 662 mkr (32 478) den svenska planen och 3 036 mkr (3 113) den för nyintjänning stängda planen i Storbritannien. Därutöver finns förmånsbestämda planer av mindre omfattning kvar i Norge respektive Tyskland. Dessa är med hänsyn till sin storlek oväsentliga och redogörs därför inte för närmare.

Av de totala förvaltningstillgångarna avser 36 968 mkr (33 728) den svenska planen och 2 799 mkr (2 642) den stängda planen i Storbritannien.

I Sverige utgår ålderspension från och med 65 års ålder enligt pensionsavtal mellan BAO och Finansförbundet/SACO-förbunden med 10% av årslönen, upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedel i inkomstbasbeloppsintervall 7,5–20 utgår ålderspension med 65% och i inkomstbasbeloppsintervall 20–30 med 32,5% av årslönen. På lönedel överstigande 30 inkomstbasbelopp utgår ingen ålderspension. Från och med den 1 mars 2020, tjänar alla nyanställda och anställda yngre än 25 år in pension i en avgiftsbestämd pensionsplan. Anställda innan den 1 mars 2020 påverkas inte utan är fortsatt medlemmar i den förmånsbestämda pensionsplanen.

Pensionsplanerna är externt fonderade, där förvaltningstillgångarna innehas av pensionskassa, stiftelser eller liknande juridiska personer. Dessa verksamheter regleras av nationella bestämmelser och praxis, vilka även reglerar förhållandet mellan koncernen och förvaltaren (eller motsvarande) av förvaltningstillgångar, samt sätter ramar för hur förvaltningstillgångar får placeras. I Sverige är det främst trygghetsfonder och lagen om understödsföreningar som är tillämplig. I Storbritannien tillämpas standard UK pensions and tax law.

Väsentliga antaganden	Sverige		Storbritannien	
	2020	2019	2020	2019
Diskonteringsränta, %	1,50	1,70	1,30	2,00
Förväntad löneökning, %	3,5	3,5	N/A	N/A
Pensionsuppräknings, %	2,0	2,0	3,0	3,0
Inkomstbasbelopp, %	3,0	3,0	N/A	N/A
Inflation, %	2,0	2,0	3,1	3,2
Personalomsättning, %	4,0	3,5	N/A	N/A
Förväntad återstående livslängd vid pension, år	23,1	23,1	24,0	24,1
Genomsnittlig duration (Macaulay), år	18,7	18,8	20,0	20,0

Känslighetsanalys	Påverkan på pensionsförpliktelser				
	Ändring i antagande	Ökad pensionsförpliktelse, mkr		Minskad pensionsförpliktelse, mkr	
		2020	2019	2020	2019
Diskonteringsränta, %	0,5	3 959	3 823	-3 454	-3 317
Förväntad löneökning, %	1,0	1 477	1 613	-2 349	-2 441
Pensionsuppräknings, %	0,5	2 220	2 158	-2 052	-1 993
Förväntad återstående livslängd vid pension, år	1,0	1 474	1 432	-1 456	-1 303

Känslighetsanalysen ovan baseras på att ett antagande förändras och övriga antaganden är konstanta. I praktiken är det osannolikt att detta inträffar och förändringar i vissa antaganden kan vara korrelerade. Vid beräkningen av känsligheten i pensionsförpliktelsern för förändringar i väsentliga antaganden, har samma metod använts för att beräkna pensionsförpliktelsern som den som använts för den redovisade pensionsförpliktelsern. Metoden beskrivs närmare i bankens redovisningsprinciper (se not K1, avsnitt 19). Jämfört med årsredovisningen 2019 har det inte skett några förändringar i de metoder som använts vid upprättandet av känslighetsanalysen.

Genom sina förmånsbestämda pensionsplaner är banken exponerad för ett antal risker. De viktigaste riskerna beskrivs nedan:

Tillgångsvolatilitet: Pensionsförpliktelsern beräknas med hjälp av en diskonteringsränta som baseras på företagsobligationer. Om förvaltningstillgångar genererar sämre avkastning än diskonteringsräntan, kommer det att skapa ett underskott. I förvaltningstillgångarna ingår en betydande andel aktier, vilket förväntas ge högre avkastning än företagsobligationer på lång sikt, samtidigt som det ger högre volatilitet och risk på kort sikt. Med anledning av pensionsförpliktelserns långsiktiga karaktär anser banken att en fortsatt hög andel aktier är lämplig för att hantera planerna effektivt.

Förändringar i obligationsräntor: Om företagsobligationsräntorna sjunker så kommer pensionsförpliktelsern att öka. Detta kommer dock delvis att kompenseras genom att värdet av de obligationer som ingår i förvaltningstillgångarna kommer att öka.

Inflationsrisk: Pensionsförpliktelserna är kopplade till inflationen. Högre inflation kommer att leda till att pensionsförpliktelsern ökar. Värdet av förvaltningstillgångarna påverkas inte direkt av inflationen i någon väsentlig utsträckning. Om inflationen ökar så kommer det sannolikt att leda till ett ökat underskott i pensionsplanerna.

Förväntad livslängd: Syftet med pensionsplanerna är att generera en pension som sträcker sig över den anställdas livstid. Detta innebär att om den förväntade livslängden ökar så kommer pensionsförpliktelsern att öka.

Matchning av tillgångar och skulder: Placering av tillgångar utgår ifrån utfästelsernas sammansättning och förväntade utveckling. Den övergripande målsättningen är att placeringstillgångarnas avkastning på medellång och lång sikt minst ska motsvara pensionsförpliktelserns utveckling. Den största andelen av tillgångarna har investerats i aktier, men investeringar har även gjorts i räntebärande instrument och likvida medel. En hög andel aktier anses lämplig för att hantera planerna effektivt.

Fondering: Lägsta fonderingskrav skiljer sig åt mellan planer, men där sådana krav är baserade på kollektivavtal eller internt fastställt policy så är fonderingskravet normalt att pensionsförpliktelsern värderas till lokala krav ska täckas fullt ut. Fonderingsnivån övervakas löpande. Bankens anser att den nuvarande avgiftsnivån är lämplig.

K9 Övriga kostnader

mkr	2020	2019
Fastigheter och lokaler	-626	-656
Externa datakostnader	-2 199	-2 288
Kommunikation	-314	-334
Resor och marknadsföring	-157	-299
Köpta tjänster	-1 924	-2 001
Materialanskaffning	-172	-186
Andra omkostnader	-693	-760
Summa	-6 085	-6 524

Ersättning till revisorer och revisionsbolag	Ernst & Young AB		PricewaterhouseCoopers AB	
mkr	2020	2019	2020	2019
Revisionsuppdraget	-26	-28	-4	-4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-2	-2	-	-
Skatterådgivning	0	-	-	-
Övriga tjänster	0	-	-	-

Kostnader för internrevision har under året uppgått till 166 mkr (165).

K10 Kreditförluster

mkr	2020	2019
Förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen		
Årets reservering Steg 3	-829	-1 585
Steg 3 reservering tidigare år som återförts	581	386
Summa förväntade kreditförluster i Steg 3	-248	-1 199
Årets nettoreservering Steg 2	-430	129
Årets nettoreservering Steg 1	-35	-48
Summa förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	-465	81
Summa förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen	-713	-1 118
Förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen		
Årets nettoreservering Steg 3	-20	-107
Årets nettoreservering Steg 2	-95	-1
Årets nettoreservering Steg 1	-24	9
Summa förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen	-139	-99
Bortskrivningar		
Årets konstaterade kreditförluster ¹	-1 834	-501
Utnyttjad andel av tidigare reserverat i Steg 3	1 757	421
Summa bortskrivningar	-77	-80
Återvinningar	148	252
Kreditförluster, netto	-781	-1 045
varav utlåning till allmänheten	-638	-950

¹ Av årets konstaterade kreditförluster omfattas 283 mkr (159) av efterbevakning.

K10 Forts

COVID-19 EFFEKT KREDITFÖRLUSTER

mkr	2020	2019
1) Förväntade kreditförluster i Steg 3 i och utanför balansräkningen	-268	-1 306
Förändring i modellbaserad reservering för Steg 1 och Steg 2:		
Uppdatering av makroekonomiska scenarier och riskfaktorer	-5	
Flytt av exponeringar i utsatta branscher från Steg 1 till Steg 2 ¹	-41	
Förändring i fallissemangsrisk i ingående portfölj (netto ratingförändringar)	-153	
Effekt av exponeringsförändring (befintliga, nya och avslutade exponeringar)	114	
Övrigt i Steg 1 och Steg 2	65	
Modellbaserade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	-20	
Expertbaserad reservering avseende Covid-19 (stress av ECL 12 månader, i Steg 1 och Steg 2):		
Reservering för stress av utsatta branscher enligt antaganden	-663	
Reduktion, baserat på 80% sannolikhet för stress, 90% i UK och 100% för hotell	99	
Expertbaserade kreditförluster Steg 1 och Steg 2	-564	-
2) Förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 i och utanför balansräkningen	-584	89
3) Bortskrivningar	-77	-80
4) Återvinningar	148	252
Kreditförluster, netto (1+2+3+4)	-781	-1 045

* Expertbaserad bedömning av signifikant ökning av kreditrisk.

Reserveringsbehovet under 2020 har ökat till följd av uppdaterade värden på de framåtblickande makroekonomiska riskfaktorerna. Reserveringsbehovet har även ökat till följd av negativa ratingmigrationer men det motverkas till viss del av minskade exponeringar. Vidare har reserveringsbehovet ökat under året till följd av en expertbedömd covid-19-pandemieffekt.

De makroekonomiska scenarierna har uppdaterats löpande under året utifrån de aktuella marknadsförutsättningarna. Uppdateringen har gjorts med hänsyn till den reviderade sannolikhetsviktningen 15%/70%/15% (25%/60%/15%) för negativt/neutralt/positivt scenario. Urvalet av makroekonomiska riskfaktorer har varit oförändrat under året.

För att införliva uppskattad effekt avseende covid-19 pandemin från faktorer som inte bedömts ha fångats av modellen har en expertbaserad beräkning utförts på aggregerad nivå för att justera de modellbaserade beräkningarna för utvalda delportföljer. Ett stressat scenario för dessa delportföljer har jämförts

med den modellbaserade beräkningen per 2020-12-31 och mellanskillnaden utgör den expertbaserade beräkningen. Därefter har banken bedömt sannolikheten för att utfallet av den expertbaserade beräkningen ska inträffa och kommit fram till ett tillkommande reserveringsbehov på 564 miljoner kronor (-). De stressade delportföljerna omfattar alla privatkunder (exkl. bolån) och företag som efter en bedömning anses tillhöra en bransch som är extra utsatt i covid-19 pandemin. De utsatta branscherna utgörs främst av byggnadsverksamhet, handel samt hotell- och restaurangverksamhet. Särskilda motparter i de identifierade sektorerna, baserat på expertbedömning, har exkluderats då reserveringsbehovet bedöms fångas i den modellbaserade beräkningen. För både företag och privatpersoner är det riskparametern sannolikheten för fallissemang (PD) som har stressats under de kommande 12 månaderna. För privatpersoner har den ökade sannolikheten för arbetslöshet beaktats i den beräknade reserveringen.

Utöver stressen ovan har även en expertbaserad bedömning tillkommit för företag inom de branscher som är extra utsatta i covid-19 pandemin och som har kreditrisk högre än normalt. Dessa företag anses ha en signifikant ökning av kreditrisk bara genom sin branschtillhörighet och rating och placeras i Steg 2 oavsett hur stor förändringen av den modellerade kreditrisken varit sedan kreditens utgivande. Denna expertbaserade bedömning ger ett ökat reserveringsbehov om 41 miljoner kronor (-) med anledning av flytten mellan Steg 1 och Steg 2.

Under året 2020 har inga amorteringslättnader som erbjuds till följd av covid-19 pandemin som enskild kvantitativ faktor orsakat en förflyttning från Steg 1 till Steg 2.

Processen för nedskrivningsprövning för avtal i Steg 3 har inte ändrats på grund av covid-19 pandemin utan följer sedvanlig rutin med individuell bedömning.

K10 Forts

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2020

mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3 ¹	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	397 642	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	21 326	-	-	-	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	1 181	-	-	0	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	21 911	17	-	-2	-6	-
Utlåning till allmänheten	2 189 683	76 384	7 002	-385	-834	-2 238
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 964	-	-	-2	-	-
Summa	2 639 707	76 401	7 002	-389	-840	-2 238
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	391 266	10 743	433	-90	-157	-119
varav ansvarsförbindelser	77 829	1 910	156	-8	-16	-70
varav åtaganden	313 437	8 833	277	-82	-141	-49
Summa	391 266	10 743	433	-90	-157	-119

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2019

mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3 ¹	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	327 958	-	-	0	-	-
Övrig utlåning till centralbanker	19 547	-	-	0	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	1 427	-	-	0	-	-
Utlåning till övriga kreditinstitut	17 750	193	-	-1	-3	-
Utlåning till allmänheten	2 236 671	51 669	8 831	-360	-441	-3 767
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 953	-	-	-2	-	-
Summa	2 608 306	51 862	8 831	-363	-444	-3 767
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	400 479	7 985	712	-69	-66	-106
varav ansvarsförbindelser	92 097	2 593	496	-7	-13	-71
varav åtaganden	308 382	5 392	216	-62	-53	-35
Summa	400 479	7 985	712	-69	-66	-106

¹ Bruttovolym i Steg 3 där ingen reservering gjorts på grund av säkerheter uppgår till 2 097 mkr (2 125).

Nyckeltal kreditförluster		
Utlåning till allmänheten	2020	2019
Kreditförlustnivå ack, %	0,03	0,04
Total reserveringsgrad, %	0,15	0,20
Reserveringsgrad Steg 1, %	0,02	0,02
Reserveringsgrad Steg 2, %	1,09	0,85
Reserveringsgrad Steg 3, %	31,97	42,65
Andel utlåning i Steg 3, %	0,21	0,22

K10 Forts

FÖRÄNDRINGSANALYSER

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-363	-444	-3 767	-4 574	-316	-560	-2 937	-3 813
Bortbokningar	68	106	156	330	35	107	81	223
Bortskrivningar	0	2	1 755	1 757	1	1	419	421
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-235	-123	-71	-429	-197	-134	63	-268
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-4	-5	-	-9
Valutaeffekt m m	19	21	76	116	-11	-9	-47	-67
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-81	-78	-20	-179	-46	-17	-16	-79
Förflyttning till Steg 1	-16	28	3	15	-26	52	1	27
Förflyttning till Steg 2	109	-501	9	-383	93	-225	20	-112
Förflyttning till Steg 3	110	149	-379	-120	108	346	-1 351	-897
Reserv vid årets utgång	-389	-840	-2 238	-3 467	-363	-444	-3 767	-4 574

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, utlåning till allmänheten

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-360	-441	-3 767	-4 568	-312	-552	-2 937	-3 801
Bortbokningar	68	104	156	328	33	101	81	215
Bortskrivningar	0	2	1 755	1 757	1	1	419	421
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-235	-125	-71	-431	-196	-134	63	-267
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-4	-5	-	-9
Valutaeffekt m m	19	21	76	116	-11	-9	-47	-67
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-80	-77	-20	-177	-46	-16	-16	-78
Förflyttning till Steg 1	-16	28	3	15	-26	52	1	27
Förflyttning till Steg 2	109	-495	9	-377	93	-225	20	-112
Förflyttning till Steg 3	110	149	-379	-120	108	346	-1 351	-897
Reserv vid årets utgång	-385	-834	-2 238	-3 457	-360	-441	-3 767	-4 568

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-69	-66	-106	-241	-78	-64	-	-142
Bortbokningar	22	17	-	39	19	13	-	32
Bortskrivningar	0	0	-	0	0	0	-	0
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-26	-23	-13	-62	-10	1	-106	-115
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	2	2	-	4
Valutaeffekt m m	2	3	-	5	-1	-1	-	-2
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-31	-25	-	-56	-13	-9	-	-22
Förflyttning till Steg 1	-3	5	-	2	-4	11	-	7
Förflyttning till Steg 2	12	-74	-	-62	11	-31	-	-20
Förflyttning till Steg 3	3	6	-	9	5	12	-	17
Reserv vid årets utgång	-90	-157	-119	-366	-69	-66	-106	-241

Förändringsanalysen visar nettoeffekten på reserven i angivet steg per förklaringspost under perioden. Effekten av bortbokningar och bortskrivningar beräknas på ingående balans. Effekten av omvärdering till följd av förändringar i modell/riskparametrar samt valutaeffekt mm beräknas innan eventuell förflyttning av nettobeloppet mellan steg. Nyutgivna eller förvärvade tillgångar och förflyttade belopp mellan stegen redovisas efter att effekten av övriga förklaringsposter beaktats. Förflyttningsraderna anger effekten på reserven i angivet steg.

K10 Forts

Förändring av bruttovolymer, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	2 608 306	51 862	8 831	2 668 999	2 506 117	58 576	7 731	2 572 424
Bortbokningar	-204 174	-8 898	-840	-213 912	-191 016	-9 667	-585	-201 268
Bortskrivningar	-14	-12	-1 808	-1 834	-11	-8	-482	-501
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	161 261	-3 211	-803	157 247	18 585	-1 486	-952	16 147
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-100 082	-2 595	-271	-102 948	44 575	1 454	144	46 173
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	211 329	3 965	264	215 558	232 296	3 641	87	236 024
Förflyttning till Steg 1	31 460	-31 425	-35	-	44 887	-44 847	-40	-
Förflyttning till Steg 2	-67 551	67 945	-394	-	-46 439	46 646	-207	-
Förflyttning till Steg 3	-828	-1 230	2 058	-	-688	-2 447	3 135	-
Volym vid årets utgång	2 639 707	76 401	7 002	2 723 110	2 608 306	51 862	8 831	2 668 999

Förändring av bruttovolymer, utlåning till allmänheten

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	2 236 671	51 669	8 831	2 297 171	2 126 983	58 179	7 731	2 192 893
Bortbokningar	-164 212	-8 745	-831	-173 788	-168 657	-9 427	-585	-178 669
Bortskrivningar	-14	-12	-1 808	-1 834	-11	-8	-482	-501
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	5 561	-1 523	-812	3 226	36 579	-1 422	-944	34 213
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-56 060	-2 595	-271	-58 926	28 652	1 454	144	30 250
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	202 994	3 962	264	207 220	215 317	3 581	87	218 985
Förflyttning till Steg 1	31 460	-31 425	-35	-	44 885	-44 845	-40	-
Förflyttning till Steg 2	-65 889	66 283	-394	-	-46 389	46 596	-207	-
Förflyttning till Steg 3	-828	-1 230	2 058	-	-688	-2 439	3 127	-
Volym vid årets utgång	2 189 683	76 384	7 002	2 273 069	2 236 671	51 669	8 831	2 297 171

Förändring av bruttovolymer, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	400 479	7 985	712	409 176	420 024	7 619	411	428 054
Bortbokningar	-36 733	-1 511	-56	-38 300	-37 132	-1 513	-15	-38 660
Bortskrivningar	-	-	0	0	-	-	0	0
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	4 468	1 374	-324	5 518	-23 720	1 516	146	-22 058
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-8 487	-293	-5	-8 785	5 405	210	14	5 629
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	34 353	463	17	34 833	35 114	1 094	3	36 211
Förflyttning till Steg 1	7 409	-7 405	-4	-	6 528	-6 523	-5	-
Förflyttning till Steg 2	-10 197	10 202	-5	-	-5 690	5 705	-15	-
Förflyttning till Steg 3	-26	-72	98	-	-50	-123	173	-
Volym vid årets utgång	391 266	10 743	433	402 442	400 479	7 985	712	409 176

Förändringsanalysen avseende bruttovolymer visar, i likhet med analysen av reserv, effekten av valda förklaringsposter på volymerna i angivet steg. Posterna för förflyttning mellan stegen och "Nyutgivna eller förvärvade tillgångar" anger beloppen i angivet steg vid periodens utgång. Övriga poster anger effekten i det steg som var gällande vid periodens ingång.

K10 Forts

KÄNSLIGHETSANALYSER

Känslighetsanalys makrosценарier

Beräkningen av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 tillämpar framåtblickande information i form av makrosценарier. Den förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetssvägt genomsnitt av de beräknade prognoserna över tre scenarier. Prognosen i det neutrala scenariet vägs med 70% (60), medan en uppgång i ekonomin vägs med 15% (15) och en nedgång i ekonomin med 15% (25). I tabellen nedan presenteras de högsta, lägsta och genomsnittliga årsvisa prognoserna för några av de centrala makroekonomiska riskfaktorerna per hemmamarknad och scenario för de kommande fem åren. Dessa har legat till grund för beräkningar av förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december 2020 respektive 31 december 2019.

Makroekonomiska riskfaktorer	Lägsta						Genomsnittliga						Högsta					
	Negativt		Neutralt		Positivt		Negativt		Neutralt		Positivt		Negativt		Neutralt		Positivt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
BNP-tillväxt																		
Sverige	-1,70	-1,49	2,00	0,81	1,70	1,70	1,74	1,84	2,51	1,96	3,14	2,08	3,20	2,70	3,90	2,20	4,90	2,84
Storbritannien	-1,29	-0,90	1,58	1,00	1,28	1,20	1,52	1,50	2,19	1,61	2,81	1,71	3,08	1,90	2,80	1,77	4,99	2,60
Norge	-0,05	-0,04	1,60	1,24	1,30	1,20	1,40	1,57	2,11	1,67	2,74	1,78	2,20	1,85	3,64	1,84	6,04	3,64
Danmark	-1,65	-0,66	1,48	1,09	1,18	1,10	1,16	1,39	1,89	1,49	2,52	1,59	2,16	1,81	2,75	1,81	4,63	3,04
Finland	-1,27	-1,67	1,55	0,73	1,25	1,10	1,05	1,50	1,78	1,62	2,39	1,73	2,06	1,95	2,52	1,88	4,82	2,63
Nederländerna och övriga Europa	0,66	-1,17	1,30	0,93	1,00	1,00	1,43	1,16	2,15	1,28	2,77	1,39	1,90	1,70	4,40	1,40	6,79	2,63
USA	0,05	0,54	2,00	1,25	1,70	1,94	1,88	1,95	2,56	1,98	3,19	2,02	2,60	2,50	3,77	2,30	6,17	2,30
Övriga länder	1,89	2,40	3,50	2,90	3,20	3,00	3,45	3,07	3,82	3,10	4,33	3,12	4,01	3,50	5,10	3,50	7,19	3,50
Arbetslöshetsindex																		
Sverige	9,10	6,60	6,90	6,60	6,55	6,30	9,84	6,90	7,64	6,75	6,90	6,65	10,81	8,35	8,90	7,24	7,71	6,70
Storbritannien	6,60	4,80	4,35	4,10	4,25	3,50	7,61	5,18	5,21	5,04	4,58	4,90	8,60	5,80	6,50	5,20	5,32	5,20
Norge	4,10	3,50	2,75	3,40	2,60	2,80	4,66	3,61	2,95	3,50	2,69	3,39	5,46	4,40	3,30	3,60	2,80	3,50
Danmark	7,70	5,50	5,50	5,18	5,20	4,68	8,18	5,67	5,96	5,50	5,40	5,40	8,68	7,00	6,60	5,60	5,50	5,50
Finland	8,70	6,90	6,70	6,48	6,50	5,80	9,58	7,05	7,39	6,88	6,68	6,74	10,35	8,20	8,23	6,90	7,25	6,90
Nederländerna och övriga Europa	10,00	7,80	8,00	7,80	7,90	6,90	11,04	8,05	8,79	7,83	8,15	7,70	11,85	9,50	9,31	8,10	8,54	7,80
USA	6,80	4,24	4,30	4,04	3,70	3,74	7,70	4,53	5,17	4,48	4,14	4,42	8,80	4,90	6,28	4,50	5,00	4,50
Övriga länder	7,60	6,00	6,00	6,00	5,80	5,85	9,58	6,03	7,10	6,01	6,46	5,99	12,02	6,40	8,50	6,10	7,22	6,00
Styrräntan																		
Sverige	0,00	-0,50	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	2,14	0,15	2,34	0,32	2,45	0,00	3,30	0,50	3,30	0,70	3,30
Storbritannien	0,10	0,25	0,10	0,75	0,10	1,35	0,10	2,40	0,21	2,59	0,38	2,71	0,10	3,30	0,50	3,30	0,70	3,30
Norge	0,00	0,25	0,00	1,50	0,00	2,00	0,00	2,08	0,40	2,29	0,57	2,38	0,00	3,10	0,75	3,10	0,95	3,10
Danmark	0,05	-0,05	0,05	0,05	0,05	0,25	0,05	1,70	0,09	1,91	0,26	1,99	0,05	3,12	0,25	3,12	0,45	3,12
Finland	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	1,69	0,05	1,91	0,22	1,99	0,00	3,12	0,25	3,12	0,45	3,12
Nederländerna och övriga Europa	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	1,69	0,05	1,91	0,22	1,99	0,00	3,12	0,25	3,12	0,45	3,12
USA	0,13	0,88	0,13	1,38	0,13	1,63	0,13	2,64	0,28	2,70	0,45	2,73	0,13	3,30	0,63	3,30	0,83	3,30
Övriga länder	1,80	2,60	1,80	2,80	1,80	2,95	2,02	3,54	2,22	3,57	2,39	3,60	2,25	4,10	3,00	4,10	3,20	4,10
Fastighetsprisindex, kommersiella fastigheter																		
Sverige	-22,93	-7,65	-1,36	-7,77	1,81	-11,16	-5,15	-1,53	1,37	-1,42	4,44	-1,17	5,78	6,92	3,57	11,48	5,76	22,99
Storbritannien	-14,82	-4,93	-2,50	-3,83	2,08	-4,09	-1,42	-0,09	1,49	0,03	4,09	0,19	6,70	5,48	5,70	7,42	5,70	17,04
Norge	-21,07	-5,77	-2,53	-5,03	0,94	-7,44	-3,11	-1,54	1,46	-1,45	3,01	-1,31	8,01	3,06	4,41	5,20	4,66	9,47
Danmark	-17,98	-8,94	-2,45	-8,49	0,60	-10,81	-4,44	-2,11	0,60	-1,97	2,19	-1,81	4,39	3,42	3,02	7,07	3,38	12,50
Finland	-21,25	-8,25	-2,25	-7,24	3,11	-9,98	-3,49	-1,08	1,98	-0,92	3,91	-0,72	7,20	7,07	5,14	8,74	4,81	17,77
Nederländerna och övriga Europa	-21,27	-6,29	-4,37	-5,72	0,62	-5,46	-4,44	0,03	0,65	0,27	2,61	0,75	5,41	2,02	3,59	4,70	4,23	12,48
USA	2,00	1,25	0,20	-4,97	2,00	1,25	2,56	1,98	0,58	0,75	2,56	1,98	3,77	2,30	1,59	2,58	3,77	2,30
Övriga länder	0,66	-1,17	1,30	0,93	1,00	1,00	1,43	1,16	2,15	1,28	2,77	1,39	1,90	1,70	4,40	1,40	6,79	2,63
Fastighetsprisindex, bostadsfastigheter																		
Sverige	-4,91	-0,74	1,35	0,03	1,22	-0,37	0,30	1,79	2,47	1,96	3,40	2,14	5,11	6,55	4,19	5,28	6,30	7,76
Storbritannien	-9,88	-4,30	-2,48	1,41	0,15	1,55	-3,17	1,98	-0,91	2,34	1,08	2,79	0,42	4,94	0,80	3,95	2,10	8,40
Norge	-4,98	-0,40	2,05	1,86	3,02	0,43	2,42	2,85	3,67	2,96	4,63	3,09	5,97	4,80	4,46	5,62	9,28	9,31
Danmark	-7,45	-2,77	0,40	1,75	0,41	1,45	-0,26	2,88	1,27	3,02	2,66	3,17	3,95	4,72	2,22	3,90	6,06	6,23
Finland	-0,54	0,92	1,53	1,51	1,88	1,57	1,08	1,59	1,78	1,71	2,28	1,81	1,95	1,77	1,92	1,89	2,92	2,46
Nederländerna och övriga Europa	-4,42	-1,70	2,00	1,80	1,70	1,70	1,29	2,14	2,52	2,36	2,86	2,43	3,56	2,50	3,56	2,50	6,35	3,20
USA	-4,42	-1,70	2,00	1,80	1,70	1,70	1,29	2,14	2,52	2,36	2,86	2,43	3,56	2,50	3,56	2,50	6,35	3,20
Övriga länder	-4,42	-1,70	2,00	1,80	1,70	1,70	1,29	2,14	2,52	2,36	2,86	2,43	3,56	2,50	3,56	2,50	6,35	3,20

Tabellen nedan visar procentuell ökning respektive minskning av reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december om det negativa respektive positiva scenariot tilldelats sannolikheter om 100 %.

%	2020		2019	
	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario
Sverige	13,65	-7,55	6,37	-6,20
Storbritannien	11,08	-6,97	5,32	-6,05
Norge	11,78	-6,08	4,05	-4,14
Danmark	12,15	-6,82	5,07	-5,10
Finland	2,33	-1,12	1,40	-1,19
Nederländerna	2,75	-1,54	1,28	-1,27
USA	41,52	-24,50	6,60	-7,54
Övriga länder	14,29	-7,16	7,11	-6,94

K10 Forts

Känslighetsanalys betydande ökning av kreditrisk

Tabellen nedan visar hur reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december påverkas om det gränsvärde som tillämpas för kvoten mellan återstående kreditrisk beräknat vid rapportering och första redovisningstillfället var satt till 0,5 enheter lägre respektive högre än det tillämpade gränsvärdet 2,5. En minskning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle öka antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och också öka reserven för förväntade kreditförluster. En ökning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle ha motsatt effekt. Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma betydande ökning av kreditrisk. För utförligare information, se not K2 avsnitt Kreditrisk.

Förändring av den totala reserven för Steg 1 och Steg 2, %	2020	2019
Tröskelvärde		
2	2,77%	2,97
2,5	0,00%	0,00
3	-1,77%	-1,96

KREDITEXPONERING SOM ÄR FÖREMÅL FÖR NEDSKRIVNINGSPRÖVNING PER PD-INTERVALL

Poster i balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2020			2019		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
pd-värde ¹						
0,00 till <0,15	2 299 717	17 628	-	2 220 408	11 885	-
0,15 till <0,25	222 255	5 703	-	256 109	4 862	-
0,25 till <0,50	54 813	10 076	-	60 292	3 241	-
0,50 till <0,75	23 011	3 594	-	24 544	2 701	-
0,75 till <2,50	28 433	20 148	-	33 614	8 103	-
2,50 till <10,00	10 908	16 299	-	12 539	18 099	-
10,00 till <100	570	2 953	-	800	2 971	-
100 (fallissemang)	-	-	7 002	-	-	8 831
Summa	2 639 707	76 401	7 002	2 608 306	51 862	8 831

Utlåning till allmänheten fördelat på pd-intervaller	2020			2019		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
pd-värde ¹						
0,00 till <0,15	1 907 655	17 624	-	1 904 041	11 841	-
0,15 till <0,25	184 364	5 702	-	219 618	4 844	-
0,25 till <0,50	45 469	10 074	-	51 702	3 229	-
0,50 till <0,75	19 088	3 593	-	21 047	2 691	-
0,75 till <2,50	23 586	20 144	-	28 825	8 073	-
2,50 till <10,00	9 048	16 295	-	10 752	18 031	-
10,00 till <100	473	2 952	-	686	2 960	-
100 (fallissemang)	-	-	7 002	-	-	8 831
Summa	2 189 683	76 384	7 002	2 236 671	51 669	8 831

Poster utanför balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2020			2019		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
pd-värde ¹						
0,00 till <0,15	330 056	2 903	-	335 516	2 705	-
0,15 till <0,25	20 485	989	-	24 068	1 336	-
0,25 till <0,50	17 502	1 719	-	20 448	587	-
0,50 till <0,75	5 979	932	-	6 788	554	-
0,75 till <2,50	15 250	2 464	-	11 643	880	-
2,50 till <10,00	1 832	1 326	-	1 810	1 532	-
10,00 till <100	162	410	-	206	391	-
100 (fallissemang)	-	-	433	-	-	712
Summa	391 266	10 743	433	400 479	7 985	712

¹ Avser 12-månaders pd-värde vid rapporteringstillfället.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran	2020	2019
mkr		
Fastigheter	2	11
Lös egendom	2	1
Aktier och andelar	0	0
Redovisat värde	4	12

Lös egendom består i allt väsentligt av återtagna leasingobjekt. Värderingsprinciper för tillgångar och skulder som övertagits för skyddande av fordran beskrivs i not K1.

K11 Vinst/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar

mkr	2020	2019
Inventarier	-2	8
Fastigheter	4	12
Summa	2	20

K12 Resultat per aktie

	2020	2019
Årets resultat, mkr	15 588	16 925
varav räntekostnad på konvertibla skuldebrev efter skatt	0	-41
Genomsnittligt antal under året konverterade aktier, miljoner	-	12,6
Genomsnittligt innehav av egna aktier i handelslager, miljoner	-	-
Genomsnittligt antal utestående aktier, miljoner	1 980,0	1 956,8
Genomsnittlig utspädningsseffekt antal aktier, miljoner	0,0	20,1
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning, miljoner	1 980,0	1 976,9
Resultat per aktie, kr	7,87	8,65
efter utspädning	7,87	8,58

Resultat per aktie efter utspädning beräknas genom att ta hänsyn till effekterna av en konvertering av utestående konvertibla skuldebrev. Det innebär att genomsnittligt antal aktier justeras med potentiella stamaktier och att årets resultat justeras med årets räntekostnad på utestående konvertibla skuldebrev efter skatt.

K13 Övrig utlåning till centralbanker

mkr	2020	2019
Övrig utlåning till centralbanker i svenska kronor	-	13
Övrig utlåning till centralbanker i utländsk valuta	21 326	19 534
Summa	21 326	19 547
Reservering för förväntade kreditförluster	-	-
Summa övrig utlåning till centralbanker	21 326	19 547
varav upplupna räntetäkter	0	-5
varav omvända repor	-	-
Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Övrig utlåning till centralbanker i svenska kronor	27 226	36 071
Övrig utlåning till centralbanker i utländsk valuta	21 838	12 006
Summa	49 064	48 077
varav omvända repor	-	-

K14 Utlåning till övriga kreditinstitut

mkr	2020	2019
Utlåning i svenska kronor		
Banker	1 489	2 245
Övriga kreditinstitut	595	18
Summa	2 084	2 263
Utlåning i utländsk valuta		
Banker	16 305	11 279
Övriga kreditinstitut	3 539	4 401
Summa	19 844	15 680
Reservering för förväntade kreditförluster	-8	-4
Summa utlåning till övriga kreditinstitut	21 920	17 939
varav upplupna ränteintäkter	20	47
varav omvända repor	523	-
Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Utlåning till övriga kreditinstitut i svenska kronor	3 963	4 753
Utlåning till övriga kreditinstitut i utländsk valuta	40 137	40 016
Summa	44 100	44 769
varav omvända repor	3 649	6 892

K15 Utlåning till allmänheten

mkr	2020	2019
Utlåning i svenska kronor		
Hushåll	912 706	873 595
Företag	506 969	500 877
Riksgälden	474	-
Summa	1 420 149	1 374 472
Utlåning i utländsk valuta		
Hushåll	325 854	344 861
Företag	527 066	577 838
Riksgälden	-	-
Summa	852 920	922 699
Reservering för förväntade kreditförluster	-3 457	-4 568
Summa utlåning till allmänheten	2 269 612	2 292 603
varav upplupna ränteintäkter	2 635	3 302
varav omvända repor	11 627	10 441
varav efterställda	-	-
Medelvolymer, exkl Riksgälden		
mkr	2020	2019
Utlåning till allmänheten i svenska kronor	1 419 122	1 376 234
Utlåning till allmänheten i utländsk valuta	886 921	907 845
Summa	2 306 043	2 284 079
varav omvända repor	18 349	16 205

K16 Räntebärande värdepapper

	2020			2019		
	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde
mkr						
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m varav upplupna ränteintäkter	99 133 195	99 133	97 169	103 387 217	103 387	101 154
Obligationer och andra räntebärande värdepapper varav upplupna ränteintäkter	44 566 185	44 566	41 498	42 640 212	42 640	39 818
Summa	143 699	143 699	138 667	146 027	146 027	140 972
varav efterställda	4	4		15	15	

Räntebärande värdepapper fördelade på emittent	2020			2019		
	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde
mkr						
Stat	99 133	99 133	97 169	103 387	103 387	101 154
Kreditinstitut	9 091	9 091	8 656	10 529	10 529	9 911
Bostadsinstitut	29 347	29 347	26 962	25 814	25 814	23 714
Övrigt	6 128	6 128	5 880	6 297	6 297	6 193
Summa	143 699	143 699	138 667	146 027	146 027	140 972

Räntebärande värdepapper som är föremål för nedskrivningsprövning	2020	2019
mkr		
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m		
Verkligt värde via övrigt totalresultat	401	403
Upplupet anskaffningsvärde	780	1 024
Summa bruttovolymer	1 181	1 427
Reservering för förväntade kreditförluster avseende instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde	0	0
Summa redovisat värde	1 181	1 427
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Verkligt värde via övrigt totalresultat	7 964	4 953
Summa redovisat värde	7 964	4 953
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital	-2	-2

Medelvolymer	2020	2019
mkr		
Räntebärande värdepapper	167 535	222 609
Räntebärande värdepapper, försäkringsrörelsen	-	4 924
Summa	167 535	227 533

K17 Aktier och andelar

	2020	2019
mkr		
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	20 245	19 087
Verkligt värde via övrigt totalresultat	800	2 303
Summa aktier och andelar	21 045	21 390

Innehav klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat	2020	2019
mkr		
BEC	295	489
Visa Inc	155	308
Övriga innehav	350	363
Euroclear plc	-	431
Enento Group Oyj	-	712
Summa	800	2 303

Handelsbanken klassificerar ovanstående aktieinnehav till verkligt värde via övrigt totalresultat då dessa inte innehas i handelssyfte. Under året erhöill Handelsbanken endast utdelningar för aktier som fortfarande ägs vid rapporteringsperiodens slut. Utdelningarna uppgår till 53 mkr (110) och redovisas i resultaträkningen som Övriga utdelningsintäkter. Under året har Banken avyttrat innehav i Let-P Holdings A/S, Euroclear, BEC, V/P AS, Kreditandelslag, Vaerdipapircentralen, Enento Group Oy, Visa Inc samt en bostadsrättsförening om totalt 1 688 mkr (39). Skälet till avyttringarna var i huvudsak omallokeringar samt att aktierna justerats i förhållande till andelarna.

För information om orealiserat och realiserat resultat för eget kapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat se Förändring av eget kapital Koncernen.

K18 Andelar i intresseföretag och joint ventures

Handelsbanken har inga enskilda väsentliga innehav i intresseföretag eller joint ventures. Det finns vissa företag som anses strategiska för bankverksamheten i koncernen då de utför stödjande verksamheter, såsom exempelvis betalningstjänster. Samtliga innehav är onoterade.

Andelar i intresseföretag och joint ventures mkr	2020	2019
Redovisat värde vid årets början	285	259
Andel av årets resultat	18	32
Skatt	-13	-6
Aktieägartillskott	12	0
Förvärv	84	
Redovisat värde vid årets slut	386	285

Resultat från intresseföretag och joint ventures mkr	2020	2019
Årets resultat	18	32
Övrigt totalresultat	-	0
Årets totalresultat	18	32

Intresseföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Röstandel, %	Redovisat värde, mkr	
					2020	2019
Bankomat AB	556817-9716	Stockholm	150	20,00	77	81
BGC Holding AB	556607-0933	Stockholm	25 382	25,38	197	173
Dyson Group plc	00163096	Sheffield	74 333 672	24,01	22	0
Finansiell ID-teknik BID AB	556630-4928	Stockholm	12 735	28,30	22	12
Getswish AB	556913-7382	Stockholm	10 000	20,00	16	19
USE Intressenter AB	559161-9464	Stockholm	2 448	24,48	0	0
Summa					334	285

Joint ventures	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Röstandel, %	Redovisat värde, mkr	
					2020	2019
P27 Nordic Payment Platform AB	559198-9610	Stockholm	10 000	16,67	39	
Invidem AB	559210-0779	Stockholm	10 000	16,67	13	
Summa					52	

K19 Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken

mkr	2020	2019
Fond- och depåförsäkringstillgångar	191 035	169 601
Övriga fondtillgångar	6 177	5 387
Summa	197 212	174 988

K20 Derivatinstrument

mkr	Nominellt belopp/löptid			Nominellt belopp		Positiva marknadsvärden		Negativa marknadsvärden	
	upp till 1 år	mer än 1 år upp till 5 år	mer än 5 år	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Optioner	8 831	13 766	2 053	24 650	28 627	9	16	14	68
FRA/terminer	300 439	18 000	-	318 439	893 595	52	211	40	172
Swappar	329 317	1 000 616	301 029	1 630 962	1 786 372	20 504	19 366	21 365	20 869
Valutarelaterade kontrakt									
Optioner	24 677	18	34	24 729	25 685	118	136	195	212
Terminer	64 644	4 785	258	69 687	63 863	920	863	1 344	480
Swappar	493 904	51 226	14 565	559 695	703 958	5 892	4 529	17 548	11 869
Aktierelaterade kontrakt									
Optioner	3 492	1 610	92	5 194	9 585	255	545	136	425
Terminer	855	-	-	855	1 814	15	0	16	13
Swappar	12 285	3 844	21	16 150	14 755	137	138	1 569	1 157
Råvarurelaterade kontrakt									
Optioner	325	308	38	671	1 022	22	35	60	103
Terminer	2 962	692	-	3 654	12 951	390	430	312	494
Kreditrelaterade kontrakt									
Swappar	631	5 618	252	6 501	8 035	229	465	158	289
Summa	1 242 362	1 100 483	318 342	2 661 187	3 550 262	28 543	26 734	42 757	36 151
Derivat för marknadsvärdesäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Optioner	1 745	1 061	-	2 806	4 641	-	3	-	-
Swappar	31 706	205 969	66 410	304 085	149 642	3 106	1 958	630	587
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	-	534	843	1 377	1 499	101	166	-	-
Summa	33 451	207 564	67 253	308 268	155 782	3 207	2 127	630	587
Derivat för kassaflödessäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Swappar	124 120	264 897	43 744	432 761	532 453	11 677	13 104	2 727	1 974
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	103 512	137 488	40 914	281 914	311 176	12 531	24 912	7 751	1 163
Summa	227 632	402 385	84 658	714 675	843 629	24 208	38 016	10 478	3 137
Summa derivatinstrument	1 503 445	1 710 432	470 253	3 684 130	4 549 673	55 958	66 877	53 865	39 875
Varav börshandlade derivat				108 653	440 829	332	347	756	1 223
Varav OTC-derivat clearade via CCP				2 245 982	2 472 024	22 987	22 588	18 717	16 293
Varav OTC-derivat ej clearade via CCP				1 329 495	1 636 819	32 639	43 942	34 392	22 359
Kvittade belopp totalt				-2 110 391	-2 147 269	-25 344	-25 332	-21 046	-19 233
Nettobelopp				1 573 739	2 402 404	30 614	41 545	32 819	20 642
Valutafördelning av marknadsvärden									
SEK						41 263	-31 749	301 858	257 947
USD						-70 582	39 098	-381 894	-348 281
EUR						129 283	204 475	-94 785	-14 922
Övriga						-44 006	-144 947	228 686	145 131
Summa						55 958	66 877	53 865	39 875

I noten presenteras derivatkontrakt brutto. Kvittade belopp består av det kvittade marknadsvärdet och tillhörande nominella belopp på kontrakt för vilka det finns en legal rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto (däribland clearade kontrakt). Dessa kontrakt nettoredovisas i balansräkningen per motpart och valuta.

Positiva skillnader mellan det värde som räknats fram med en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (dag 1-resultat) periodiseras över derivatets löptid. Vid årsskiftet uppgick sådana ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 538 mkr (630).

K21 Säkringsredovisning

Koncernens övergripande mål för riskhantering och säkringsredovisning är att säkra risken för variationer i framtida kassaflöden respektive verkliga värden hänförliga till ut- och upplåning med avseende på förändringar i räntor och valutakurser. För att uppnå detta använder koncernen derivat. Säkringsredovisning tillämpas för att koncernens riskhanteringsstrategi ska avspeglas i de finansiella rapporterna. För information om koncernens hantering av marknadsrisker, se not K2. Nedan beskrivs koncernens säkringsstrategier samt de olika typer av säkringsredovisning som tillämpas uppdelat per riskkategori. För en beskrivning av redovisningsprinciperna för säkringsredovisning, se not K1.

KASSAFLÖDESSÄKRING

Ränterisk i ut- och upplåning till rörlig ränta

Syftet med denna säkringsstrategi är att minska osäkerheten i framtida in- och utbetalningar av räntor till följd av förändringar i rörliga räntor, och istället erhålla respektive betala en fast ränta som är känd vid ingången av säkringen. Den säkrade posten utgörs av mycket sannolika framtida in- och utbetalningar avseende ränterörlig utlåning till allmänheten respektive emitterade värdepapper med rörlig ränta. Den säkrade risken definieras som en rörlig referensränta i respektive valuta, vilken utgör en observerbar komponent i räntan. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar, i vilka fast ränta erhålls och rörlig ränta betalas respektive fast ränta betalas och rörlig ränta erhålls.

Valutakursrisk i upplåning

Säkringsstrategin syftar till att minska osäkerheten i framtida räntebetalningar till följd av förändringar i valutakurser och istället betala en ränta i den funktionella valutan, som är känd vid tidpunkten för ingången av säkringen. Den säkrade posten utgörs av mycket sannolika framtida räntebetalningar och återbetalningar av nominella belopp hänförliga till emitterade värdepapper i en annan valuta än den funktionella valutan. Den säkrade risken utgörs av risken för förändringar i dessa framtida betalningar till följd av förändringar i valutakurser mellan upplåningsvalutan och den funktionella valutan. Säkringsinstrumenten utgörs av valutarelaterade derivat.

Valutakursrisk i internlån till eller från utlandsverksamhet

Intentionen med denna säkringsstrategi är att minska risken för volatilitet hänförlig till valutakursrörelser avseende ett internlån, till eller från en utlandsverksamhet. Den säkrade posten utgörs av det nominella beloppet avseende ett internlån mellan koncernens finansavdelning och en utländsk verksamhet, utgiven i den funktionella valutan för den utländska verksamheten. Den säkrade risken utgörs av värdeförändringsrisken avseende ett internlån, till eller från en utlandsverksamhet, till följd av skillnader i valutakurser mellan internlånets valuta och moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor. Säkringsinstrumenten utgörs av valutarelaterade derivat.

Effektivitetsmätning

Effektiviteten testas vid ingången av säkringsrelationen samt löpande kvartalsvis. Säkringar testas såväl prospektivt som retrospektivt. Prospektivt genom att skifta ränte- och diskonteringskurvor. Retrospektivt, i de fall villkoren avseende den säkrade risken och säkringsinstrumentet inte överensstämmer fullständigt, genom regressionsanalys. Med fullständigt menas att kassaflöden och diskonteringsfaktorer i var tid är identiska. Vid mätning av effektivitet representeras den säkrade risken av ett så kallat hypotetiskt derivat (PEH), vilket ska matcha de kritiska villkoren i den säkrade posten. Det verkliga värdet avseende det hypotetiska derivatet (PEH) är noll vid ingången av säkringsrelationen. Vid effektivitetsmätning jämförs förändringen i verkligt värde avseende det hypotetiska derivatet (PEH) med derivatets förändring i verkligt värde.

Kriterier vid effektivitetsmätning

För att kvalificera för säkringsredovisning ska kvoten mellan förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i den säkrade posten, vilken representeras av det hypotetiska derivatet (PEH), och derivatet vara inom intervallet 80–125 procent. I de fall detta kontrolleras genom regressionsanalys ska följande kriterier vara uppfyllda för att bestämma ett effektivt säkringsförhållande:

- Linjens lutning ska vara inom intervallet 0,8 < b < 1,25 och
- R² ska vara > 0,96.

Säkringsinstrument i kassaflödessäkring mkr	2020			2019		
	Upp till 1 år	1-5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1-5 år	Över 5 år
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	13 181	70 910	16 070	13 649	73 337	17 886
Genomsnittlig fast ränta %	0,48	0,48	0,73	0,91	0,56	0,90
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	110 939	193 987	27 674	78 737	309 248	39 596
Genomsnittlig fast ränta %	2,28	1,62	1,40	2,50	1,94	1,15
Valutakursrisk						
Valutarelaterade derivat EUR/SEK						
Nominellt belopp	24 147	52 180	13 880	9 620	67 575	24 513
Genomsnittlig valutakurs EUR/SEK	1,0825	0,7212	0,9693	0,1130	0,1040	0,0960
Valutarelaterade derivat EUR/NOK						
Nominellt belopp	4 344	29 590	17 590	4 741	36 400	-
Genomsnittlig valutakurs EUR/NOK	0,1310	0,1110	0,3905	0,1200	0,1200	-
Valutarelaterade derivat GBP/SEK						
Nominellt belopp	-	7 195	-	-	7 562	-
Genomsnittlig valutakurs GBP/SEK	-	1,0079	-	-	0,0900	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP						
Nominellt belopp	11 011	6 289	831	11 599	19 410	932
Genomsnittlig valutakurs USD/GBP	1,3860	1,2930	1,3150	1,4300	1,3600	1,3200
Valutarelaterade derivat USD/NOK						
Nominellt belopp	40 197	12 901	-	19 402	25 572	337
Genomsnittlig valutakurs USD/NOK	0,1170	0,1260	-	0,1300	0,1300	0,1300
Valutarelaterade derivat USD/SEK						
Nominellt belopp	9 206	12 805	8 613	13 164	23 524	-
Genomsnittlig valutakurs USD/SEK	0,1166	0,5162	0,1105	0,1300	0,1100	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD						
Nominellt belopp	3 034	5 492	-	-	9 301	-
Genomsnittlig valutakurs AUD/USD	1,3930	1,3770	-	-	1,3800	-
Valutarelaterade derivat övriga valutapar						
Nominellt belopp	11 573	11 036	-	13 351	21 969	2 204
Summa	227 632	402 385	84 658	164 263	593 898	85 468

K21 Forts

Ineffektivitet

Ineffektiviteten beräknas genom att jämföra förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i den säkrade posten, vilken representeras av det hypotetiska derivatet (PEH), med derivatets förändring i verkligt värde. Ineffektivitet föreligger om derivatets förändring i verkligt

värde överstiger värdeförändringen för det hypotetiska derivatet (PEH) i absoluta belopp.

De huvudsakliga förklaringarna till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är skillnader i marknadsräntor och valutakurser mellan tidpunkten för ingången av säkringsrelationen och affärstidpunkten för derivatet. Ineffektiviteten

förklaras också av förändringar i verkligt värde hänförligt till vissa räntekomponenter i derivatet som inte ingår i den säkrade risken.

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2020	Nominellt belopp säkringsinstrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkringsinstrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkringsreserven till resultaträkningen
		Tillgångar	Skulder				
mkr							
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	100 161	1	2 727	-1 031	-1 031	-	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	332 600	11 676	-	380	379	1	211
Valutakursrisk¹							
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	90 207	3 327	1 700	-83	-83	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	3 516	-	9	-33	-33	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	9 628	1 123	-	81	81	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	51 524	5 559	259	234	231	3	-
Valutarelaterade derivat GBP/SEK	7 195	40	-	-4	-4	-	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	18 131	271	448	-60	-57	-3	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	53 098	1 142	1 903	-52	-52	-	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	30 624	-	2 704	-364	-364	-	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	8 526	621	-	45	45	-	-5
Valutarelaterade derivat övriga valutor	9 465	448	728	12	13	-1	43
Summa	714 675	24 208	10 478	-875	-875	0	249

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2019	Nominellt belopp säkringsinstrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkringsinstrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkringsreserven till resultaträkningen
		Tillgångar	Skulder				
mkr							
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	104 872	131	1 813	-861	-864	3	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	427 581	12 973	161	4 006	4 010	-4	17
Valutakursrisk¹							
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	101 708	7 556	424	-42	-42	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	3 653	4	-	16	16	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	12 915	735	122	147	147	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	41 141	4 309	-	60	57	3	-
Valutarelaterade derivat GBP/SEK	7 562	782	-	17	17	-	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	31 941	1 715	169	-79	-74	-5	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	45 311	4 682	-	0	0	-	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	36 688	3 383	-	-39	-39	-	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	9 301	22	265	77	77	-	-2
Valutarelaterade derivat övriga valutor	20 956	1 724	183	452	458	-6	7
Summa	843 629	38 016	3 137	3 754	3 763	-9	22

¹ Vid analys utifrån ett säkringsredovisningssyfte beaktas omvandlingen till moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor, genom att nominella derivatben imputeras i säkringsrelationerna. De imputerade derivatbenen är inte inkluderade i de nominella volymerna i tabellerna ovan.

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen.

Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Omklassificerat till resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner och avser kassaflödessäkring som är avslutad i förtid.

Säkrade poster i kassaflödessäkring	2020			2019		
	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkringsreserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkringsförhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkringsreserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkringsförhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas
mkr						
Ränterisk						
Emitterade värdepapper till rörlig ränta	1 031	-2 576	-	864	-1 544	-
Utlåning till allmänheten till rörlig ränta	-379	7 946	1 327	-4 010	7 769	1 492
Valutakursrisk						
Emitterade värdepapper EUR samt internlån DKK, GBP och NOK	-87	-779	-	-294	-867	-
Emitterade värdepapper USD samt internlån DKK, EUR, GBP och NOK	499	-427	86	62	82	121
Emitterade värdepapper samt internlån övriga valutor	-189	59	17	-385	-93	19
Summa	875	4 223	1 430	-3 763	5 347	1 632

K21 Forts

SÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE

Ränterisk i ut- och upplåning till fast ränta

Syftet med denna säkringsstrategi är att minska risken för förändringar i verkligt värde avseende ut- och upplåning till fast ränta, till följd av förändringar i marknadsräntor. Den säkrade risken definieras som referensräntan i respektive valuta, vilken utgör en observerbar komponent i räntan. De säkrade posterna utgörs av utlåning till allmänheten till fast ränta och emitterade värdepapper till fast ränta. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar, i vilka fast ränta betalas och rörlig ränta erhålls respektive ränteswappar i vilka fast ränta erhålls och rörlig ränta betalas.

Effektivitetsmätning

Säkringarnas effektivitet mäts genom att jämföra förändringen i verkligt värde avseende den säkrade risken i ut- och upplåning med ränteswapparnas värdeförändring. Effektivitetsmätningen utförs såväl prospektivt som retrospektivt. Prospektivt genom att skifta ränte- och diskonteringskurvor och retrospektivt tillämpas regressionsanalys. Effektiviteten testas vid ingången av säkringsrelationen samt löpande kvartalsvis. De kriterier som ska vara uppfyllda för att kvalificera för säkringsredovisning är desamma som beskrivs ovan i avsnittet om kassaflödessäkring.

Ineffektivitet

Ineffektivitet beräknas genom att jämföra förändringen i verkligt värde för ränteswappen med verkligt värde för den säkrade risken i ut- respektive upplåning från ingången av säkringen till periodens utgång.

Den huvudsakliga förklaringen till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är förändringar i verkligt värde med avseende på den rörliga räntan i ränteswappen, vilken ej motsvaras av en värdeförändring avseende den säkrade risken i ut- eller upplåningen.

PORTFÖLJSÄKRING AV VERKLIGT VÄRDE MED AVSEENDE PÅ RÄNTERISK

Ränterisk i utlåningsportföljer till fast ränta

Säkringsstrategin syftar till att minska risken för förändringar i verkligt värde avseende utlåningsportföljer till fast ränta, till följd av förändringar i marknadsräntor. Den säkrade risken definieras som förändringar i verkligt värde avseende en del av en utlåningsportfölj till fast ränta, med avseende på förändringar i en referensränta i respektive valuta. Den säkrade posten utgörs av ett belopp i valuta som är bestämt utifrån en utlåningsportfölj till fast ränta. Utlåningsportföljen delas in i ränteomsättningsperioder. Det säkrade beloppet fastställs baserat på den ränterisk som banken önskar säkra i de utvalda ränteomsättningsperioderna. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteswappar,

i vilka rörlig ränta erhålls och fast ränta betalas. Ett eller flera säkringsinstrument definieras i respektive ränteomsättningsperiod.

För en beskrivning av effektivitetsmätning och ineffektivitet hänvisas till avsnittet om Säkring av verkligt värde ovan.

Ränterisk i utlåningsportfölj till rörlig ränta med räntetak

Syftet med denna säkringsstrategi är att minska risken för förändringen i verkligt värde avseende utlåningsportföljer med tre månaders räntebindning, där låntagaren har ett räntetak. Den säkrade risken definieras som referensräntan i det avtalade räntetaket. Säkringsinstrumenten utgörs av ränteoptioner (cappar).

Den nominella utlåningsvolymen som säkras för en viss period fastställs kvartalsvis. Vid beräkning av effektivitet jämförs förändringen i verkligt värde under perioden avseende räntetak med ränteoptionernas (capparnas) förändring i verkligt värde. Kvoten ska vara inom intervallet 80–125 procent för att säkringen ska kvalificera för säkringsredovisning.

De huvudsakliga förklaringarna till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är avvikelser i löptid och ränta mellan räntetak i utlåning och cappar, eftersom volymen för respektive cap fastställs för en portfölj av utlåning med räntetak och inte för respektive lån.

Säkringsinstrument i säkring av verkligt värde	2020			2019		
	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	31 706	148 863	1 698	26 321	71 963	2 412
Genomsnittlig fast ränta %	0,06	0,03	0,28	0,00	0,07	0,53
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	-	53 834	60 040	-	24 025	24 921
Genomsnittlig fast ränta %	-	0,97	1,03	-	1,60	0,79
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	-	534	843	-	580	919
Genomsnittlig fast ränta %	-	3,26	3,69	-	3,26	3,69

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2020	Nominellt belopp säkringsinstrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen
		Tillgångar	Skulder		
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	182 267	72	442	-222	-7
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	113 874	3 030	169	1 143	56
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 377	101	-	100	0
Summa	297 518	3 203	611	1 021	49
Portföljsäkring av verkligt värde					
Ränterisk					
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	7 944	4	19	-13	0
Ränteoptioner (cappar)	2 806	0	-	13	0
Summa	10 750	4	19	0	0

K21 Forts

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2019		Nominellt belopp	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen
mkr		säkringsinstrument	Tillgångar	Skulder		
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta		100 696	219	355	82	5
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta		48 946	1 739	232	-227	-51
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta		1 499	166	-	-16	-3
Summa		151 141	2 124	587	-161	-49
Portföljsäkring av verkligt värde						
Ränterisk						
Ränteoptioner (cappar)		4 641	3	-	8	0
Summa		4 641	3	-	8	0

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen. Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2020	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
mkr						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	188 468		329		215	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		119 410		1 110	-1 187	-
Summa	188 468	119 410	329	1 110	-972	-
Portföljsäkring av verkligt värde						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	13				13	-
Räntetak i utlåning till rörlig ränta	12				-13	-
Summa	25				0	

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2019	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
mkr						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	101 432		114		-77	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		50 545		-189	189	-
Summa	101 432	50 545	114	-189	112	
Portföljsäkring av verkligt värde						
Ränterisk						
Räntetak i utlåning till rörlig ränta	25				-8	
Summa	25				-8	

SÄKRING AV VALUTAKURSRISK I NETTO-INVESTERING I UTLANDSVERKSAMHET

Syftet med säkringsstrategin är att reducera valutakurs exponeringen avseende en nettoinvestering i en utlandsverksamhet. Den säkrade posten utgörs av det nominella beloppet avseende intern långfristig utlåning mellan koncernens finansavdelning och en utlandsverksamhet utgiven i den funktionella valutan för den utländska verksamheten. För att utgöra en del av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet krävs att en återbetalning av den interna utlåningen varken är planerad eller trolig under en överskådlig framtid. Den säkrade risken utgörs av värdeförändringsrisken avseende en nettoinvestering i en utlandsverksamhet, till följd av förändringar i valutakursen mellan den utländska verksamhetens funktionella valuta och moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor. Säkringsinstrumenten utgörs av valuta-relaterade derivat. Det föreligger endast äldre

säkringsrelationer, och banken ingår inga nya säkringsrelationer i denna säkringsstrategi varför någon information i tabellform ej heller lämnas avseende denna säkringsstrategi.

Effektivitetsmätning

Vid effektivitetsmätning avseende säkring av en nettoinvestering i en utlandsverksamhet tillämpas motsvarande rutiner som vid effektivitetsmätning för kassaflödessäkringar, vilka beskrivs ovan i avsnittet om kassaflödessäkringar.

Ineffektivitet

Ineffektiviteten beräknas på motsvarande sätt som för kassaflödessäkringar, vilket beskrivs ovan i avsnittet om kassaflödessäkringar.

Den huvudsakliga förklaringen till ineffektivitet i dessa säkringsrelationer är skillnader i valutakurser mellan tidpunkten för ingången av säkringsrelationen och affärstidpunkten för derivatet.

För en specifikation av förändringen av säkringsreserven respektive omräkningsreserven, se Förändring i eget kapital Koncernen.

BENCHMARKREFORMEN

Ändringar i IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering

Ändringar har genomförts som innebär temporära undantag från att tillämpa vissa specifika krav avseende säkringsredovisning för säkringsrelationer som direkt påverkas av benchmarkreformen. De temporära undantagen syftar till att säkringsrelationer inte ska behöva brytas upp endast till följd av osäkerhet från benchmarkreformen. Se not K1 punkt 2.

Anpassningar till benchmarkreformen

Det pågår ett omfattande arbete internationellt med framtagande av alternativa referensräntor, vilka utgörs av nästan riskfria räntor, så kallade RFR (Nearly Risk-free Rates). Inom EU pågår

K21 Forts

såväl en anpassning av nuvarande interbank-räntor till att uppfylla kraven enligt Benchmark-förordningen ((EU) 2016/1011) som framtågande av alternativa RFR.

Inom banken pågår ett omfattande anpassningsarbete inför en potentiell omställning till RFR, såväl med avseende på centrala anpassningar i IT-system för derivat och IBOR-lån som lokala anpassningar i IT-system för låneprodukter i de olika länderna. Det centrala projektet omfattar även uppdatering av avtal, exempelvis ISDA och ramavtal, samt framtagande av kommunikationsplaner till kunder och motparter. Vidare omfattas bland annat påverkan på redovisning, värdering av finansiella instrument och riskmätning vid en övergång till RFR.

Bedömning av säkringsrelationer som påverkas av benchmarkreformen

De interbankräntor som bedöms vara väsentliga för banken är hemmamarknaderna och USD, vilka är Stibor, Euribor, GBP Libor, Nibor, Cibor och USD Libor.

Den brittiska tillsynsmyndigheten (Prudential Regulation Authority (PRA)) har beslutat att de inte kommer att tvinga någon bank att bidra till att fastställa GBP Libor efter 2021. GBP Libor ersätts med SONIA (Reformed Sterling Overnight Index Average). Övergångsperioden för implementeringen är till och med 2021-12-31. Motsvarande gäller avseende USD Libor, vilken ersätts med SOFR (Secured Overnight Financing Rate), men med en förväntad övergångsperiod för implementering till och med 2022-06-30. Bankens bedömning är således att GBP Libor och USD Libor ej förväntas kvarstå

som referensräntor efter 2021-12-31 respektive 2022-06-30 och att det därmed föreligger en osäkerhet från benchmarkreformen på säkringsrelationer som förfaller efter 2021-12-31 respektive 2022-06-30, i vilka GBP Libor eller USD Libor har en direkt påverkan på säkrad post eller säkringsinstrument.

En reformerad Euribor är framtagen och godkänd som referensränta enligt Benchmark-förordningen. ESTER (Euro Short Term Rate) är beslutad att utgöra RFR i euro, vilken publiceras från och med den 2 oktober 2019. Till och med 2021 publiceras ESTER parallellt med den nuvarande dagsutlåningsräntan EONIA. Med utgångspunkt från att en reformerad Euribor är godkänd, och fortsättningsvis kommer att publiceras, är bankens bedömning att Euribor förväntas kvarstå som referensränta och att det ej föreligger en osäkerhet från benchmarkreformen på befintliga säkringsrelationer i vilka Euribor har en direkt påverkan på säkrad post eller säkringsinstrument.

Det finns inget beslut om att Stibor ska upphöra som referensränta. Riksbanken har tagit fram en RFR i SEK under 2020. Riksbanken kommer att inleda en testperiod i januari 2021 då en preliminär ränta publiceras, för att därefter börja publicera den officiella referensräntan. Ingen myndighet har uttryckt krav på, eller önskemål om, att Stibor ska upphöra att gälla. Det föreligger i dagsläget således ingen plan för något krav på att Stibor ska upphöra. Stibor måste dock uppfylla de krav som ställs enligt Benchmarkförordningen och godkännas av Finansinspektionen. Ansökan ska lämnas före utgången av 2021, eftersom Stibor är en kritisk

referensränta enligt Benchmarkförordningen.

Det pågår ett arbete inom Swedish Financial Benchmark Facility med att ta fram en ansökan om godkännande av Stibor enligt Benchmark-förordningen som ska lämnas till Finansinspektionen. I nuläget är bankens bedömning att Stibor förväntas godkännas enligt Benchmark-förordningen och kvarstå som referensränta. Med anledning härav är bankens bedömning att det ej föreligger en osäkerhet till följd av benchmarkreformen i befintliga säkringsrelationer där Stibor har en direkt påverkan på säkrad post eller säkringsinstrument.

De övriga nordiska interbankräntorna, Nibor i Norge och Cibor i Danmark, är godkända enligt Benchmarkförordningen av den norska respektive den danska tillsynsmyndigheten. Bankens bedömning är att Nibor och Cibor förväntas kvarstå som referensräntor. Med anledning härav är bankens bedömning att det ej föreligger en osäkerhet till följd av benchmarkreformen i befintliga säkringsrelationer där Nibor respektive Cibor har en direkt påverkan på säkrad post eller säkringsinstrument.

Med utgångspunkt från bedömningen ovan utgörs den säkrade risken, som direkt påverkas av osäkerheten till följd av benchmarkreformen, av den rörliga referensräntan i ut- och upplåning i GBP respektive USD. Vidare påverkas kassaflöden hänförliga till ut- och upplåning samt derivatinstrument som är baserade på GBP Libor respektive USD Libor. Osäkerheten till följd av benchmarkreformen upphör för de säkrade posterna respektive säkringsinstrumenten när den nya räntan är fastställd och har införts i de enskilda kontrakten.

Säkringsinstrument som ingår i säkringsrelationer som påverkas av osäkerheten från benchmarkreformen 2020

mkr	Nominellt belopp
Ränteswappar GBP	49 262
Ränteswappar USD	86 524
Valutaränteswappar AUD/USD	8 526
Valutaränteswappar EUR/GBP	9 628
Valutaränteswappar GBP/SEK	7 195
Valutaränteswappar JPY/GBP	319
Valutaränteswappar USD/DKK	2 393
Valutaränteswappar USD/EUR	5 129
Valutaränteswappar USD/GBP	18 131
Valutaränteswappar USD/NOK	53 099
Valutaränteswappar USD/SEK	30 624
Summa	270 830

K22 Kvittning av finansiella instrument

2020			
mkr	Derivat	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	55 958	14 692	70 650
Kvittade belopp	-25 344	-2 014	-27 358
Redovisat värde i balansräkningen	30 614	12 678	43 292
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Mottagna finansiella säkerheter	-7 503	-12 669	-20 172
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-22 349	-12 669	-35 018
Nettobelopp	8 265	-	8 274
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	53 865	2 014	55 879
Kvittade belopp	-21 046	-2 014	-23 060
Redovisat värde i balansräkningen	32 819	-	32 819
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Ställda finansiella säkerheter	-13 310	-	-13 310
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-28 156	-	-28 156
Nettobelopp	4 663	-	4 663
2019			
mkr	Derivat	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper	Totalt
Finansiella tillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	66 877	18 436	85 313
Kvittade belopp	-25 332	-5 816	-31 148
Redovisat värde i balansräkningen	41 545	12 620	54 165
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-12 023	-	-12 023
Mottagna finansiella säkerheter	-22 340	-12 620	-34 960
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-34 363	-12 620	-46 983
Nettobelopp	7 182	-	7 182
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	39 875	5 816	45 691
Kvittade belopp	-19 233	-5 816	-25 049
Redovisat värde i balansräkningen	20 642	-	20 642
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-12 023	-	-12 023
Ställda finansiella säkerheter	-5 179	-	-5 179
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-17 202	-	-17 202
Nettobelopp	3 440	-	3 440

Derivatinstrument kvittas i balansräkningen när det återspeglar bankens förväntade kassaflöden vid regleringen av två eller flera avtal. Återköpsavtal och omvända återköpsavtal mot centrala clearingmotparter kvittas i balansräkningen när det återspeglar bankens förväntade kassaflöden vid regleringen av två eller flera avtal. Det inträffar när banken har både en avtalsmässig rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto. I det kvittade beloppet för derivattillgångar ingår kvittade kontantsäkerheter om

7 330 miljoner kronor (7 682) vilka härrör från balansräkningsposten In- och upplåning från allmänheten. I det kvittade beloppet för derivat-skulder ingår kvittade kontantsäkerheter om 3 032 miljoner kronor (1 583) vilka härrör från balansräkningsposten Utlåning till allmänheten.

Den kvarvarande motpartsrisken i derivat reduceras genom avtal om nettningsinställelse, det vill säga nettningsinställelse, det vill säga nettningsinställelse av positiva och negativa värden i alla derivattransaktioner med en och samma motpart i en konkurssitua-

tion. Banken har som policy att teckna nettningsavtal med alla bankmotparter. Nettningsavtalen kompletteras med avtal om ställande av säkerheter för nettoexponeringen. I huvudsak används kontanter som säkerhet, men även statspapper förekommer. Säkerheter för återköpsavtal samt in- och utlåning av värdepapper utgår i regel i form av kontanter eller andra värdepapper.

K23 Immateriella tillgångar

2020 mkr	Goodwill	Varumärken och andra rättigheter	Kund- kontrakt	Internt utvecklad programvara	Övrigt	Totalt 2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	7 007	199	847	4 854	0	12 907
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar				867	164	1 031
Avyttringar och utrangeringar				-135		-135
Valutaeffekt	-185	-11	-46	-56		-298
Anskaffningsvärde vid utgången av året	6 822	188	801	5 530	164	13 505
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-	-151	-251	-1 320	0	-1 722
Avyttringar och utrangeringar	-	-		135		135
Årets avskrivningar		-27	-42	-447	-33	-549
Årets nedskrivningar	-	-	-	-82		-82
Valutaeffekt	-	10	16	17		43
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-	-168	-277	-1 697	-33	-2 175
Redovisat värde	6 822	20	524	3 833	131	11 330

Under 2020 har utvecklingskostnader uppgående till 1 766 mkr (1 610) kostnadsförts.

2019 mkr	Goodwill	Varumärken och andra rättigheter	Kund- kontrakt	Internt utvecklad programvara	Totalt 2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	6 922	192	818	3 765	11 697
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar				1120	1 120
Avyttringar och utrangeringar				-55	-55
Valutaeffekt	85	7	29	24	145
Anskaffningsvärde vid utgången av året	7 007	199	847	4 854	12 907
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-	-119	-201	-922	-1 242
Avyttringar och utrangeringar	-	-		55	55
Årets avskrivningar	-	-27	-42	-380	-449
Årets nedskrivningar	-	-		-69	-69
Valutaeffekt	-	-5	-8	-4	-17
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-	-151	-251	-1320	-1 722
Redovisat värde	7 007	48	596	3 534	11 185

mkr	Goodwill		Immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod	
	2020	2019	2020	2019
Handelsbanken Sverige	3 331	3 331	-	-
Handelsbanken Storbritannien	159	175	-	-
Handelsbanken Finland	17	18	-	-
Handelsbanken Danmark	2 515	2 608	-	-
Handelsbanken Norge	630	699	-	-
Handelsbanken Nederländerna	160	166	-	-
Handelsbanken Capital Markets	10	10	3	3
Summa	6 822	7 007	3	3

Nedskrivningsprövning av goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod

Redovisad koncerngoodwill härrör till övervägande del från traditionell bankverksamhet på Handelsbankens hemmamarknader. Goodwill och immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod prövas för nedskrivning årligen i samband med årsbokslutet. Vid nedskrivningsprövningen beräknas nyttjandevärdet för de enheter till vilka goodwill fördelats ut genom diskontering av estimerade framtida kassaflöden samt slutvärde. I tabellen har goodwill fördelats ut på rörelsesegment.

Estimerade framtida kassaflöden bygger de första fem åren på prognoser för riskvägda volymer, intäkter, kostnader samt kreditförluster. Prognoserna baseras främst på en intern bedömning av den framtida intäkt- och kost-

nadsutvecklingen, konjunkturläge, förväntad ränteutveckling samt förväntade effekter av kommande regelverk. Efter den första femårsperioden görs en prognos baserad på ett antagande om långsiktig tillväxttakt. Antagandet om kassaflödestillväxt baseras på historisk real BNP-utveckling samt Riksbankens långsiktiga inflationsmål. Årets nedskrivningsprövning bygger på ett antagande om en långsiktig tillväxttakt på 2 procent (2). Den totala prognosperioden är 20 år. Som slutvärde används det prognostiserade substansvärdet för den prövade enheten. Estimerade kassaflöden har diskonterats med en ränta som baseras på riskfri ränta samt riskjustering motsvarande marknadens genomsnittliga avkastningskrav. Diskonteringsräntan uppgick vid årets nedskrivningsprövning till 6,9 procent (5,2) efter skatt. Motsvarande ränta före skatt uppgick till 8,4 procent (7,7).

Vid årets nedskrivningsprövning bedömdes skillnaden mellan återvinningsvärde och bokfört värde på goodwill vara betryggande. Det beräknade nyttjandevärdet på goodwill är känsligt för ett antal olika variabler som har betydelse för förväntade kassaflöden samt diskonteringsräntan. De variabler som har störst betydelse för beräkningen är antaganden om ränte- och konjunkturutveckling, framtida marginaler och kostnadseffektivitet. Ingen rimlig möjlig förändring av viktiga antaganden skulle påverka det redovisade värdet på goodwill.

En ökning av diskonteringsräntan med två procentenheter eller en minskning av den framtida tillväxttakten med två procentenheter bedöms vara rimliga eventuella förändringar i de viktigaste antagandena till följd av covid-19. En sådan förändring skulle inte medföra något nedskrivningsbehov.

K24 Fastigheter och inventarier

Fastigheter och inventarier mkr	2020	2019
Inventarier	869	1 015
Fastigheter	5 361	5 619
Egendom övertagen för skyddande av fordran	2	11
Summa	6 232	6 645

I posten Egendom övertagen för skyddande av fordran ingår lös egendom samt fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde i enlighet med koncernens redovisningsprinciper för tillgångar som övertagits för skydd av fordran, se not K1. Det verkliga värdet på fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 2 mkr (11). Realiserade värdeförändringar på dessa fastigheter har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Värdering av privatbostäder bygger i allt väsentligt på marknadsobservationer av jämförbara fastighetsköp på den aktuella orten. Värdering av kommersiella fastigheter bygger på diskontering av framtida kassaflöden och baseras på antaganden om bland annat hyresnivå, vakansgrad, drift- och underhållskostnader, direktavkastningskrav och kalkylränta. I värderingen tas även hänsyn till fastighetens skick, läge samt alternativanvändning. Banken har som princip att alltid använda en oberoende, godkänd värderingsman vid värdering av affärs- och kontorsfastigheter samt industrifastigheter. Värdering som enbart bygger på marknadsobservationer 2 mkr (8) klassificeras som nivå 2 i den värderingshierarki som beskrivs i not K1. Värdering som har ett väsentligt inslag av egna antaganden 0 mkr (2) klassificeras som nivå 3 i värderingshierarkin. Realiserade värdeförändringar i nivå 3 avseende fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Årets försäljning av fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 10 mkr (47) varav 2 mkr (2) var klassade som nivå 3 innan försäljningen. Nya fastigheter har tillkommit under året med 2 mkr (2) varav 0 mkr (2) klassats som nivå 3.

Inventarier mkr	2020	2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 234	2 242
Anskaffningsvärde på tillkommande under året	298	495
Avyttringar och utrangeringar	-325	-548
Valutaeffekt	-66	45
Anskaffningsvärde vid utgången av året	2 141	2 234
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-1 285	-1 419
Årets avskrivningar enligt plan	-373	-385
Avyttringar och utrangeringar	304	536
Valutaeffekt	29	-17
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-1 325	-1 285
Redovisat värde	816	949
Redovisat värde nyttjanderätter	53	66
Summa redovisat värde	869	1 015

Fastigheter mkr	2020	2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 415	2 360
Ny- och ombyggnation	107	63
Avyttringar och utrangeringar	-4	-12
Valutaeffekt	-9	4
Anskaffningsvärde vid utgången av året	2 509	2 415
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-1 046	-1 007
Årets avskrivningar enligt plan	-41	-40
Avyttringar och utrangeringar	1	2
Valutaeffekt	2	-1
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-1 084	-1 046
Redovisat värde	1 425	1 369
Redovisat värde nyttjanderätter	3 936	4 250
Summa redovisat värde	5 361	5 619

K25 Övriga tillgångar

mkr	2020	2019
Fondlikvidfordringar	3 273	3 050
Övrigt	2 840	3 117
Summa	6 113	6 167

K26 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

mkr	2020	2019
Upplupna intäkter	1 460	1 333
Förutbetalda kostnader	793	618
Summa	2 253	1 951

K27 Skulder till kreditinstitut

mkr	2020	2019
Skulder i svenska kronor		
Banker	36 933	28 251
Övriga kreditinstitut	11 265	9 759
Summa	48 198	38 010
Skulder i utländsk valuta		
Banker	75 952	109 827
Övriga kreditinstitut	573	152
Summa	76 525	109 979
Summa skulder till kreditinstitut	124 723	147 989
<i>varav upplupna räntekostnader</i>	<i>2</i>	<i>-73</i>
Medelvolym		
mkr	2020	2019
Skulder till kreditinstitut i svenska kronor	52 783	52 775
Skulder till kreditinstitut i utländsk valuta	172 661	152 056
Summa	225 444	204 831
<i>varav repor</i>	<i>650</i>	<i>369</i>

K28 In- och upplåning från allmänheten

Inlåning från allmänheten mkr	2020	2019
Inlåning i svenska kronor		
Hushåll	410 578	376 314
Företag	297 529	250 866
Riksgälden	1	-
Summa	708 108	627 180
Inlåning i utländsk valuta		
Hushåll	138 567	142 227
Företag	341 362	306 425
Riksgälden	-	-
Summa	479 929	448 652
Summa inlåning från allmänheten	1 188 037	1 075 832
Upplåning från allmänheten mkr	2020	2019
Upplåning i svenska kronor	24 677	22 290
Upplåning i utländsk valuta	17 049	19 703
Summa upplåning från allmänheten	41 726	41 993
Summa in- och upplåning från allmänheten	1 229 763	1 117 825
varav upplupna räntekostnader	497	521
varav inom försäkringsrörelsen	6 863	7 224
Medelvolymer mkr	2020	2019
Inlåning från allmänheten		
Inlåning från allmänheten i svenska kronor	675 329	612 267
Inlåning från allmänheten i utländsk valuta	488 470	439 816
Summa	1 163 799	1 052 083
Upplåning från allmänheten		
Upplåning i svenska kronor	31 257	33 212
Upplåning i svenska kronor, försäkringsrörelsen	7 038	7 389
Upplåning i utländsk valuta	99 934	50 117
Summa	138 229	90 718
varav repor	6 425	10 976

K29 Skulder där kunden står värdeförändringsrisken

mkr	2020	2019
Fond- och depåförsäkringsskulder	191 035	169 601
Övriga fondskulder	6 177	5 387
Summa	197 212	174 988

K30 Emitterade värdepapper

mkr	2020		2019	
	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp
Certifikat				
Certifikat i svenska kronor	391	423	2 286	2 254
varav upplupet anskaffningsvärde			1 480	1 480
varav verkligt värde obligatoriskt	391	423	806	774
Certifikat i utländsk valuta	474 804	506 892	499 192	499 283
varav upplupet anskaffningsvärde	472 980	505 798	496 745	496 889
varav verkligt värde obligatoriskt	1 824	1 094	2 447	2 394
Summa	475 195	507 315	501 478	501 537
Obligationsslån				
Obligationsslån i svenska kronor	478 412	461 154	467 527	445 862
varav upplupet anskaffningsvärde	478 412	461 154	467 527	445 862
varav ingår i säkring av verkligt värde	22 985	21 850	1 099	1 000
Obligationsslån i utländsk valuta	357 130	355 947	415 956	415 336
varav upplupet anskaffningsvärde	357 130	355 947	415 956	415 336
varav ingår i säkring av verkligt värde	92 645	90 578	42 824	43 276
Summa	835 542	817 101	883 483	861 198
Summa emitterade värdepapper	1 310 737	1 324 416	1 384 961	1 362 735
varav upplupna räntekostnader	4 396		6 268	

mkr	2020	2019
Emitterade värdepapper vid årets ingång	1 384 961	1 394 647
Emitterade	944 015	1 025 300
Återköpta	-72 852	-35 146
Förfallna	-880 712	-1 014 860
Valutaeffekter m m	-64 675	15 020
Emitterade värdepapper vid årets utgång	1 310 737	1 384 961

Medelvolymen	2020	2019
mkr		
Svenska kronor	494 056	481 504
Utländsk valuta	908 636	955 401
Summa	1 402 692	1 436 905

K31 Korta positioner

mkr	2020	2019
Korta positioner värderade till verkligt värde		
Aktier	658	708
Räntebärande värdepapper	1 024	1 148
Summa	1 682	1 856
varav upplupna räntekostnader	5	9

Medelvolymen	2020	2019
mkr		
Svenska kronor	10 977	13 129
Utländsk valuta	97	520
Summa	11 074	13 649

K32 Försäkringsskulder

mkr	2020	2019
Skuld för sjukräntor	151	154
Skuld för livsfall	224	231
Skuld för andra oreglerade skador	130	140
Skuld för förinbetalda premier	52	53
Summa	557	578

K33 Skatter

Uppskjutna skattefordringar mkr	2020	2019
Säkringsinstrument	563	327
Immateriella tillgångar	-	1
Fastigheter och inventarier	14	19
Pensioner	221	202
Övrigt	420	144
Summa	1 218	693

Uppskjutna skatteskulder mkr	2020	2019
Utlåning till allmänheten ¹	3 212	3 745
Säkringsinstrument	1 528	1 386
Immateriella tillgångar	70	159
Fastigheter och inventarier	111	115
Pensioner	367	105
Övrigt	65	124
Summa	5 353	5 634

Netto uppskjutna skatteskulder	4 135	4 941
---------------------------------------	--------------	--------------

Förändring av uppskjutna skatter 2020 mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Valutaeffekt	Utgående balans
Utlåning till allmänheten ¹	3 745	-533	-	-	3 212
Säkringsinstrument	1 059	-	-94	-	965
Immateriella tillgångar	158	-88	-	-	70
Fastigheter och inventarier	96	1	-	-	97
Pensioner	-97	-33	267	9	146
Övrigt	-20	-329	-	-6	-355
Summa	4 941	-982	173	3	4 135

Förändring av uppskjutna skatter 2019 mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Valutaeffekt	Utgående balans
Utlåning till allmänheten ¹	4 792	-1 047	-	-	3 745
Säkringsinstrument	581	-	478	-	1 059
Immateriella tillgångar	164	-7	-	1	158
Fastigheter och inventarier	99	-3	-	-	96
Pensioner	-930	-78	910	1	-97
Övrigt	36	-56	-	-	-20
Summa	4 742	-1 191	1 388	2	4 941

Redovisade skattekostnader i resultaträkningen mkr	2020	2019
Aktuell skatt		
Årets skattekostnad	-5 514	-6 074
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-15	12
Uppskjuten skatt		
Förändringar i temporära skillnader	1 060	1 191
Förändringar pga ändrad skattesats	-78	-
Summa	-4 547	-4 871
Skatt beräknat som 21,4 % (21,4) på årets resultat före skatt	-4 309	-4 664
Skillnad	-238	-207
Skillnaden förklaras av skatteeffekt avseende följande poster		
Diverse ej avdragsgilla kostnader	-21	-34
Ej avdragsgill ränta på efterställda skulder	-254	-263
Annan skattesats i försäkringsrörelse	184	173
Ej skattepliktiga reavinst och utdelningar	10	23
Annan skattesats i utlandet	-102	-132
Omvärdering uppskjutna skatter pga ändrad skattesats	-78	-
Övrigt	23	26
Summa	-238	-207

¹ Varav leasing 3 212 mkr (3 745).

K34 Avsättningar

Avsättningar 2020	Avsättningar för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen ¹	Omstrukturerings-reserv ²	Övriga avsättningar ³	Summa
mkr				
Avsättningar vid årets ingång	241	864	36	1 141
Avsatt under året		1 370	112	1 482
lanspråktaget		-405	-13	-418
Återfört			-28	-28
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	125			125
Avsättningar vid årets utgång	366	1 829	107	2 302

Avsättningar 2019	Avsättningar för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen ¹	Omstrukturerings-reserv ²	Övriga avsättningar ³	Summa
mkr				
Avsättningar vid årets ingång	142	-	80	222
Avsatt under året		930	15	945
lanspråktaget		-66	-42	-108
Återfört			-17	-17
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	99			99
Avsättningar vid årets utgång	241	864	36	1 141

¹ För ytterligare information, se not K10 och K41.

² Under 2020 ytterligare avsättning för omstrukturering gjorts, huvudsakligen för kostnader relaterade till arbetet med att strukturera om svensk kontorsrörelse och ytterligare effektivisera banken. Motsvarande avsättning som gjordes 2019 avsåg främst kostnader hänförliga till stängning av kontor utanför hemmamarknaderna, nedläggning av vissa produktområden samt hantering av övertalighet inom främst centrala enheter. Merparten av avsättningsbeloppet förväntas vara reglerat vid utgången av 2022. Som för alla reserver finns en osäkerhet kring tidpunkt och belopp, men denna förväntas minska allt eftersom planen exekveras.

³ Under Övriga avsättningar redovisas de belopp som avsatts för reglering av de anspråk som riktats mot banken.

K35 Övriga skulder

	2020	2019
mkr		
Fondlikvidskulder	4 001	2 904
Leasingskuld	4 008	4 240
Övrigt	5 919	6 894
Summa	13 928	14 038

K36 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020	2019
mkr		
Upplupna kostnader	2 179	1 670
Förutbetalda intäkter	1 453	1 683
Summa	3 632	3 353

K37 Efterställda skulder

mkr	2020	2019
Förlagslån i svenska kronor	3 002	3 003
Förlagslån i utländsk valuta	38 080	32 543
Summa	41 082	35 546
<i>varav upplupna räntekostnader</i>	<i>915</i>	<i>932</i>

Medelvolymer mkr	2020	2019
Förlagslån i svenska kronor	3 009	5 625
Förlagslån i utländsk valuta	34 062	32 400
Summa	37 071	38 025

Specifikation, förlagslån				
Emissionsår/förfall	Valuta	Ursprungligt nominellt belopp av respektive valuta	Räntesats, %	Utestående belopp
I svenska kronor				
2017/tidsbunden	SEK	1 700	0,980%	1 701
2017/tidsbunden	SEK	1 300	1,410%	1 301
Summa				3 002
I utländsk valuta				
2015/evigt	USD	1 200	5,250%	10 237
2018/tidsbunden	EUR	750	1,630%	7 617
2018/tidsbunden	EUR	750	1,250%	7 597
2019/evigt	USD	500	6,250%	4 579
2020/evigt	USD	500	4,380%	4 058
2020/evigt	USD	500	4,750%	3 992
Summa				38 080
Summa efterställda skulder				41 082

För upplysningar avseende förlagslånen, se Pelare 3-rapporten.

mkr	2020	2019
Förlagslån vid årets ingång	35 546	51 085
Emitterade	8 916	4 654
Återköpta	-2	-3 179
Förfallna	-	-17 674
Valutaeffekter m.m.	-3 378	660
Förlagslån vid årets utgång	41 082	35 546

K38 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

2020	Verkligt värde via resultaträkningen						
	Obligatoriskt	Verkligt värde- optionen	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffnings- värde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
mkr							
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					397 642	397 642	397 642
Övrig utlåning till centralbanker					21 326	21 326	21 326
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	3 928	94 024		401	780	99 133	99 133
Utlåning till övriga kreditinstitut					21 920	21 920	21 918
Utlåning till allmänheten					2 269 612	2 269 612	2 281 897
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					25	25	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	9 962	26 640		7 964		44 566	44 566
Aktier och andelar	20 245			800		21 045	21 045
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	197 152				60	197 212	197 212
Derivatinstrument	16 834		13 780			30 614	30 614
Övriga tillgångar	30				6 083	6 113	6 113
Summa	248 151	120 664	13 780	9 165	2 717 448	3 109 208	3 121 466
Aktier och andelar i intresseföretag och joint ventures						386	
Ikke finansiella tillgångar						25 694	
Summa tillgångar						3 135 288	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					124 723	124 723	125 220
In- och upplåning från allmänheten					1 229 763	1 229 763	1 229 741
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		197 152			60	197 212	197 212
Emitterade värdepapper	2 215				1 308 522	1 310 737	1 326 970
Derivatinstrument	23 851		8 968			32 819	32 819
Korta positioner	1 682					1 682	1 682
Övriga skulder	38				13 890	13 928	13 928
Efterställda skulder					41 082	41 082	42 675
Summa	27 786	197 152	8 968		2 718 040	2 951 946	2 970 247
Ikke finansiella skulder						11 869	
Summa skulder						2 963 815	

2019	Verkligt värde via resultaträkningen						
	Obligatoriskt	Verkligt värde- optionen	Derivat identifierat som säkringsinstrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffnings- värde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
mkr							
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					327 958	327 958	327 958
Övrig utlåning till centralbanker					19 547	19 547	19 547
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	3 001	98 959		403	1 024	103 387	103 387
Utlåning till övriga kreditinstitut					17 939	17 939	17 940
Utlåning till allmänheten					2 292 603	2 292 603	2 301 479
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					25	25	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 642	29 045		4 953		42 640	42 640
Aktier och andelar	19 087			2 303		21 390	21 390
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	174 926				62	174 988	174 988
Derivatinstrument	8 882		32 663			41 545	41 545
Övriga tillgångar	10				6 157	6 167	6 167
Summa	214 548	128 004	32 663	7 659	2 665 315	3 048 189	3 057 041
Andelar i intresseföretag						285	
Ikke finansiella tillgångar						21 193	
Summa tillgångar						3 069 667	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					147 989	147 989	148 322
In- och upplåning från allmänheten					1 117 825	1 117 825	1 117 732
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		174 926			62	174 988	174 988
Emitterade värdepapper	3 253				1 381 708	1 384 961	1 395 070
Derivatinstrument	18 985		1 657			20 642	20 642
Korta positioner	1 856					1 856	1 856
Övriga skulder	11				14 027	14 038	14 038
Efterställda skulder					35 546	35 546	35 825
Summa	24 105	174 926	1 657		2 697 157	2 897 845	2 908 473
Ikke finansiella skulder						11 990	
Summa skulder						2 909 835	

K39 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2020				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	3 088	840	-	3 928
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	94 024	-	-	94 024
Verkligt värde via övrigt totalresultat	401	-	-	401
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	8 200	1 762	-	9 962
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	26 640	-	-	26 640
Verkligt värde via övrigt totalresultat	3 091	4 873	-	7 964
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	19 792	417	36	20 245
Verkligt värde via övrigt totalresultat	100	186	514	800
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	196 244	434	474	197 152
Derivatinstrument	267	30 267	80	30 614
Summa	351 847	38 779	1 104	391 730
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	196 244	434	474	197 152
Emitterade värdepapper	-	2 215	-	2 215
Derivatinstrument	255	32 484	80	32 819
Korta positioner	1 488	194	-	1 682
Summa	197 987	35 327	554	233 868

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2019				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	1 452	1 549	-	3 001
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	98 959	-	-	98 959
Verkligt värde via övrigt totalresultat	403	-	-	403
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	4 636	4 006	-	8 642
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	29 045	-	-	29 045
Verkligt värde via övrigt totalresultat	4 740	213	-	4 953
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	17 705	1 326	56	19 087
Verkligt värde via övrigt totalresultat	711	340	1 252	2 303
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	173 609	824	493	174 926
Derivatinstrument	402	41 074	69	41 545
Summa	331 662	49 332	1 870	382 864
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	173 609	824	493	174 926
Emitterade värdepapper	-	3 253	-	3 253
Derivatinstrument	489	20 083	70	20 642
Korta positioner	1 708	148	-	1 856
Summa	175 806	24 308	563	200 677

K39 Forts

Värderingshierarkin

Finansiella instrument värderade till verkligt värde har i tabellerna kategoriserats med avseende på hur de värderats och graden av transparens kring marknadsdata som använts vid värderingen. Kategoriseringen framgår som nivå 1–3 i tabellerna. Finansiella instrument som värderas till ett direkt och likvitt marknadspris kategoriseras som nivå 1. Dessa finansiella instrument består främst av statspapper och andra räntebärande värdepapper som handlas aktivt, noterade aktier samt korta positioner i motsvarande tillgångar. I nivå 1 ingår även merparten av de fondandelar och andra tillgångar som är kopplade till fondförsäkringskontrakt och liknande avtal samt motsvarande skulder. Finansiella instrument som värderas med värderingsmodeller som i allt väsentligt bygger på marknadsdata kategoriseras som nivå 2. I nivå 2 ingår främst räntebärande värdepapper samt ränte- och valutarelaterade derivat. Finansiella instrument vars värdering i väsentlig utsträckning påverkas av indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter kategoriseras som nivå 3. I nivå 3 ingår onoterade aktier, vissa innehav i riskkapitalfonder samt vissa derivat.

Som grund för indelningen ligger den värderingsmetod som använts på balansdagen. Om kategorin för ett specifikt instrument har förändrats i jämförelse med föregående balansdag (2019-12-31) har instrumentet flyttats mellan

nivåerna i tabellen. Under räkenskapsåret har vissa volymer flyttats mellan nivå 1 och nivå 2 till följd av en ny bedömning av marknadsaktiviteten. På tillgångssidan har derivat till ett värde av 26 miljoner kronor flyttats från nivå 1 till nivå 2. Räntebärande värdepapper till ett värde av 1 139 miljoner kronor har flyttats från nivå 2 till nivå 1. På skuldsidan har derivat till ett värde av 39 miljoner kronor flyttats från nivå 1 till nivå 2. Inga flyttar har utförts från nivå 2 till nivå 1 på skuldsidan. Ingen förflyttning mellan nivåerna under räkenskapsåret 2020 har skett till följd av enbart covid-19. Minskningen i nivå 3 förklaras huvudsakligen av en försäljning av bankens innehav av aktier i Euroclear. Årets förändringar av innehav i nivå 3 redovisas i en separat tabell, se nedan.

Innehav i nivå 3 består främst av onoterade aktier. Koncernens innehav av onoterade aktier består till övervägande del av andelar i företag som utför stödjande verksamhet för banken. Det kan exempelvis röra sig om andelar i clearingorganisationer och infrastruktursamarbeten på Handelsbankens hemmamarknader. Sådana innehav värderas i regel till bankens andel av substansvärdet i bolaget, alternativt till det pris till vilket den senaste transaktionen genomfördes. Onoterade aktier är i allt väsentligt klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat. Värdeförändringar på dessa innehav redovisas därmed i övrigt totalresultat.

Vissa innehav i riskkapitalfonder kategoriseras som nivå 3. De värderas med värderingsmodeller som huvudsakligen bygger på relativvärdering av jämförbara noterade företag i samma bransch. Det resultatmått som jämförelsen bygger på justeras för faktorer som stör jämförelsen mellan investeringen och jämförelsebolaget. Därefter beräknas värdet på basis av vinstmultiplar, exempelvis P/E-tal. Merparten av dessa innehav utgör placerings-tillgångar i koncernens försäkringsrörelse. Värdeförändringar på placeringstillgångarna ingår i underlaget för beräkning av avkastningsdelning i försäkringsrörelsen och redovisas därmed inte direkt i resultaträkningen.

Vidare kategoriseras derivatkomponenten i vissa av bankens emitterade strukturerade obligationer och dess tillhörande säkrande derivat i nivå 3. För dessa derivat har interna antaganden väsentlig påverkan för beräkningen av det verkliga värdet. Säkrande derivat i nivå 3 är handlade under CSA-avtal, där marknadsvärdena stäms av och säkerställs på daglig basis med bankens motparter.

Årets realiserade värdeförändringar på finansiella instrument i nivå 3 som redovisas i resultaträkningen uppgår till 8 miljoner kronor (30). Hela beloppet ingår i underlaget för beräkning av avkastningsdelning i försäkringsrörelsen.

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2020		Tillgångar där			
mkr		Aktier och andelar	Derivat-tillgångar	Derivat-skulder	Skulder där
				kunden står värdeförändringsrisken	kunden står värdeförändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång		1 308	69	-70	493
Nyanskaffningar		6	9	-13	-
Återköp/avyttrat		-704	-	5	-
Förfallet		-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen		-22	-16	16	-19
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat		-38	-	-	-
Förändringar i metod		-	-	-	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2		-	17	-17	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2		-	1	-1	-
Redovisat värde vid årets utgång		550	80	-80	474

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2019		Tillgångar där			
mkr		Aktier och andelar	Derivat-tillgångar	Derivat-skulder	Skulder där
				kunden står värdeförändringsrisken	kunden står värdeförändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång		1 135	-176	176	484
Nyanskaffningar		74	-	1	-
Återköp/avyttrat		-33	2	-	-
Förfallet		-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen		-17	-13	10	9
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat		149	-	-	-
Förändringar i metod		-	352	-352	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2		-	4	-4	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2		-	-100	99	-
Redovisat värde vid årets utgång		1 308	69	-70	493

K39 Forts

Skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell

Som framgår av redovisningsprinciperna i not K1 periodiseras väsentliga positiva skillnader mellan det värde som räknats fram vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (så kallat dag 1-resultat) vid modellvärdering av derivat. Orealiserade resultat på grund av positiva skillnader mellan transaktionspris och det värde som räknas fram med hjälp av en värderingsmodell (så kallade dag 1-resultat) utgörs av bankens vinstmarginal och ersättning för att täcka exempelvis kapital- och administrativa kostnader. Principen innebär att en periodiseringseffekt om 171 miljoner kronor (154) redovisats i nettoresultat av finansiella transaktioner under året, varav 87 miljoner kronor är hänförlig till den initiala upplösningen av ej resultatförda dag 1-resultat vid övergången till ny metod för redovisning av CVA (se Not 1 Redovisningsprinciper). Vid utgången av året uppgick sammanlagda ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 538 miljoner kronor (630). Vid årsskiftet 2019 ingick en komponent hänförlig till CVA i ännu ej

resultatförda dag 1-resultat, vilken som framgår ovan är upplöst under det första kvartalet i samband med övergången till ny metod för redovisning av CVA.

Principer för upplysningar om verkligt värde på finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Upplysningar om verkligt värde på finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde lämnas i not K38 och i tabellen nedan. Dessa instrument består i allt väsentligt av utlåning samt in- och upplåning. För betalningsmedel samt kortfristiga fordringar och skulder har det redovisade värdet bedömts vara en godtagbar estimering av det verkliga värdet. Fordringar och skulder med förfallodag alternativt tidpunkt för nästkommande ränteomsättning som infaller inom 30 dagar, har definierats som kortfristiga.

Värderingen av utlåning till fast ränta baseras på aktuell marknadsränta med justering för antagande om marknadsmässig kredit- och likviditetsriskpremie. Premien har antagits vara lika med genomsnittlig marginal för nytulåning

vid mättdpunkten. Räntebärande värdepapper har värderats till aktuellt marknadspris i den mån ett sådant funnits tillgängligt. Upplåning samt räntebärande värdepapper för vilka marknadsprisinformation inte funnits har värderats med en värderingsmodell som bygger på marknadsdata i form av priser eller räntor för liknande instrument.

I tabellen har den värdering som ligger till grund för uppgifterna om verkligt värde på finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde kategoriserats i den värderingshierarki som beskrivits ovan. Betalningsmedel samt inlåning har likställts med konanter och kategoriserats som nivå 1. I nivå 1 redovisas även räntebärande värdepapper (tillgångar och skulder) för vilka det finns ett aktuellt marknadspris. Utlåning för vilken antagandet om kredit- och likviditetspremie väsentligt påverkat upplysningen om verkligt värde har kategoriserats som nivå 3. Övriga instrument är kategoriserade som nivå 2.

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2020				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	397 642	-	-	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	21 326	-	-	21 326
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	727	53	-	780
Utlåning till övriga kreditinstitut	13 259	8 071	588	21 918
Utlåning till allmänheten	4 254	2 045	2 275 598	2 281 897
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Summa	437 208	10 229	2 276 186	2 723 623
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	38 870	86 350	-	125 220
In- och upplåning från allmänheten	1 202 742	26 999	-	1 229 741
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Emitterade värdepapper	737 828	586 927	-	1 324 755
Efterställda skulder	-	42 675	-	42 675
Summa	1 979 440	743 011	-	2 722 451

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2019				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	327 958	-	-	327 958
Övrig utlåning till centralbanker	19 359	188	-	19 547
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	549	475	-	1 024
Utlåning till övriga kreditinstitut	5 643	12 239	58	17 940
Utlåning till allmänheten	4 871	121 759	2 174 849	2 301 479
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	-	62	-	62
Summa	358 380	134 723	2 174 907	2 668 010
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	47 519	100 803	-	148 322
In- och upplåning från allmänheten	1 087 501	30 231	-	1 117 732
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	-	62	-	62
Emitterade värdepapper	840 701	551 116	-	1 391 817
Efterställda skulder	-	35 825	-	35 825
Summa	1 975 721	718 037	-	2 693 758

K40 Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar

För egna skulder ställda säkerheter mkr	2020	2019
Kontanter	28 157	18 399
Statspapper och obligationer	2 398	7 526
Utlåning till allmänheten	661 950	670 012
Aktier	6 680	7 006
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	193 198	169 675
Övrigt	5 524	5 839
Summa	897 907	878 457
<i>varav panter som fritt kan återkallas av banken</i>	28	38

Övriga ställda säkerheter mkr	2020	2019
Kontanter	1 298	1 223
Statspapper och obligationer	40 844	41 761
Utlåning till allmänheten	-	-
Aktier	6 285	6 760
Övrigt	3	-
Summa	48 430	49 744
<i>varav panter som fritt kan återkallas av banken</i>	37 504	39 110

Med Övriga ställda säkerheter avses säkerheter som ställts för förpliktelser som ej redovisas i balansräkningen.

Ställda säkerheter

Ställda säkerheter är redovisade som tillgångar i balansräkningen. Ställda säkerheter i form av räntebärande värdepapper består i huvudsak av värdepapper som ställts som säkerhet icentralbanker och andra kreditinstitut, för betalningssystem, värdepappershandel och clearing samt värdepapper som sålts under bindande återköpsavtal (repo). Ställda säkerheter i form av aktier består av utlånade aktier och aktier i försäkringsrörelsen.

Utlåning till allmänheten som ställts som säkerhet utgörs till största delen av den registrerade säkerhetsmassan till förmån för innehavare av säkerställda obligationer emitterade av Stadshypotek. Säkerhetsmassan består av hypotekslån som lämnats mot pant i huvudsakligen småhus, fritidshus, flerbostadshus och bostadsrätter med belåningsgrad inom 75 procent av marknadsvärdet. I händelse av bolagets obestånd har innehavarna av de säkerställda obligationerna förmånsrätt enligt lagen om säkerställda obligationer och förmånsrättslagen i de pantförskrivna tillgångarna. Om tillgångarna i säkerhetsmassan vid tiden för ett konkursbeslut uppfyller de villkor som uppställts i lagen, ska de hållas åtskilda från konkursboets övriga tillgångar och skulder. Innehavarna av obligationerna erhåller då fortsatt kontraktssenliga betalningar enligt obligationsvillkoren fram till förfall.

Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken består i huvudsak av fondandelar under fondförsäkringsavtal i Handelsbanken Liv i vilka försäkringstagarna har förmånsrätt.

Mottagna säkerheter

Mottagna säkerheter redovisas inte i balansräkningen. Vid omvända återköpsavtal och aktielån mottas värdepapper som kan säljas eller pantsättas vidare till tredje part. Det verkliga värdet av mottagna värdepapper under omvända återköpsavtal och avtal om aktielån uppgick till 23 451 miljoner kronor (28 530) vid räkenskapsårets slut, varav säkerheter till ett värde av 8 400 miljoner kronor (8 761) sålts eller pantsatts vidare. Information om mottagna panter för utlåning och andra mottagna säkerheter framgår av not K2.

Överförda finansiella tillgångar redovisade i balansräkningen

Överförda finansiella tillgångar är redovisade som tillgångar i balansräkningen, men för dessa har rätten till framtida kassaflöden direkt eller indirekt överförs till en extern motpart. Merparten av de överförda finansiella tillgångar som redovisas i balansräkningen består av räntebärande värdepapper som sålts under bindande återköpsavtal samt utlånade aktier. I normalfallet regleras villkoren för bindande återköp och aktielån i ramavtal som ingåtts mellan banken och respektive motpart.

Bindande återköpsavtal innebär försäljning av ett värdepapper med förbindelse om återköp till ett fastställt pris vid en förutbestämd framtida tidpunkt. Säljaren av värdepappret är därmed fortsatt exponerad för risken för värdeförändringar under avtalets löptid. Sålsta värdepapper under återköpsavtal kvarstår till marknadsvärde

i balansräkningen under avtalets löptid. Mottagen köpeskilling redovisas som skuld till motparten. Enligt standardvillkoren i återköpsavtal övergår äganderätten till det sålda värdepappret helt från säljare till köpare, vilket innebär att köparen har rätt att vidaresälja, återpantsätta eller på annat sätt förfoga över de köpta värdepappren.

Enligt standardavtalen för aktielån kvarstår exponeringen för värdeförändring i den utlånade aktien hos långivaren. Utlånade aktier kvarstår därmed i balansräkningen under lånets löptid. Säkerheter för utlånade aktier utgår i regel i form av kontanter eller andra värdepapper. Mottagen kontantsäkerhet redovisas som skuld i balansräkningen. På samma sätt som för återköpsavtal innebär det standardavtal som används för aktielån att låntagaren under lånets löptid har rätt att vidaresälja, återpantsätta eller på annat sätt förfoga över de lånade aktierna.

Som övriga överförda finansiella tillgångar redovisas statspapper, obligationer och aktier som ställts som säkerhet för värdepappershandel, clearing med mera och där förfoganderätten över värdepappret övergått till mottagaren. Som överförda finansiella tillgångar redovisas även vissa tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken. Dessa tillgångar består av portföljer av finansiella instrument till vilka banken har formell äganderätt, men där de risker som är förknippade med tillgångarna liksom rätten till framtida kassaflöden överförs till en tredje part. Värderingen av dessa tillgångar speglar värderingen av den motsvarande skuldposten.

K40 Forts

Överförda finansiella tillgångar redovisade i balansräkningen	2020		2019	
	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld
mkr				
Aktier, värdepappersutlåning	6 526	306 ¹	7 051	342 ¹
Aktier, övrigt	-	-	-	-
Statspapper och obligationer, repor	386	-	5 811	-
Statspapper och obligationer, övrigt	1 108	-	549	-
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	538	538	561	561
Summa	8 558	844	13 972	903

¹ Mottagen kontantsäkerhet.

K41 Eventualförpliktelser

mkr	2020	2019
Ansvarsförbindelser		
Garantiförbindelser, krediter	9 802	11 936
Garantiförbindelser, övriga	67 156	77 089
Oåterkalleliga rembursar	2 299	4 301
Övrigt	638	1 860
Summa	79 895	95 186
varav föremål för nedskrivningsprövning	79 895	95 186
Åtaganden		
Kreditlöften	331 230	303 491
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	118 066	120 947
Övrigt	14 128	15 229
Summa	463 424	439 667
varav föremål för nedskrivningsprövning	322 547	313 990
Summa eventualförpliktelser	543 319	534 853
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad som avsättning, se not K34	366	241

Ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelserna består i huvudsak av olika typer av garantiförbindelser. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarsförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importrembursar och bekräftade exportrembursar. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. I tabellen anges garantiernas nominella belopp.

Tvister

Bolag inom koncernen är föremål för krav i ett antal tvistemål som drivs i allmän domstol. Bedömningen är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till bankens fördel. Tvistebeloppen bedöms inte kunna få en väsentlig inverkan på koncernens ställning eller resultat.

K42 Leasing

HANDELSBANKEN SOM LEASEGIVARE

Finansiella leasingavtal mkr	2020	2019
Finansiella intäkter från nettoinvesteringen	287	468
Variabla leasingavgifter	165	124
Summa	452	592

Fördelning av odiskonterade leasingfordringar på förfallotidpunkter samt nettoinvestering mkr	2020	2019
Upp till 1 år	3 462	3 889
1 år till 2 år	5 202	5 107
2 år till 3 år	4 606	6 119
3 år till 4 år	3 731	3 874
4 år till 5 år	2 521	4 074
Över 5 år	3 088	5 018
Summa odiskonterade leasingfordringar	22 610	28 081
Ej intjänade finansiella intäkter	-330	-466
Nettoinvestering	22 280	27 615

Samtliga avtal där koncernen är leasegivare har definierats som finansiella leasingavtal. Sådana leasingavtal redovisas som utlåning i balansräkningen, initialt till ett belopp som motsvarar nettoinvesteringen. Förändringen mellan åren beror främst på minskade leasingvolymen (-5 mdkr), avseende avveckling av verksamhet. Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Samtliga leasingavtal har garanterade restvärden. Vid utgången av året fanns i koncernen tre leasingengagemang som vart och ett enskilt hade ett redovisat värde överstigande 1 mdkr.

K42 Forts

HANDELSBANKEN SOM LEASETAGARE

Poster i resultaträkningen mkr	2020	2019
Räntekostnader leasingskulder	-73	-75
Summa¹	-73	-75
Av- och nedskrivning nyttjanderätter		
Fastigheter	-844	-708
Inventarier	-18	-17
Summa²	-862	-725
Kostnader för korttidsleasing	-39	-49
Kostnader för leasingavtal i vilka den underliggande tillgången är av lågt värde	-15	-17
Variabla leasingavgifter som inte ingår i beräkningen av leasingskulder	-102	-98
Summa³	-156	-163
Poster i balansräkningen mkr	2020	2019
Nyttjanderätter⁴		
Fastigheter	3 936	4 250
Inventarier	53	66
Summa	3 989	4 316
Tillkommande nyttjanderätter ⁵	321	524
Leasingskulder ⁶	4 008	4 240
Totala kassautflöden för leasingavtal	-946	-917

¹ Ingår i resultatposten Räntekostnader.² Ingår i resultatposten Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar, varav -107 mkr (-) avser nedskrivning.³ Ingår i resultatposten Övriga kostnader.⁴ Nyttjanderätter ingår i balansposten Fastigheter och inventarier.⁵ Under året nya leasingkontrakt som ingår i nyttjanderätter.⁶ Leasingskulder ingår i balansposten Övriga skulder.

Återstående löptider avseende leasingskulder mkr	2020	2019
Upp till 6 månader	375	395
6 månader till 1 år	366	384
1 år till 2 år	694	716
2 år till 5 år	1 644	1 692
Över 5 år	1 151	1 304
Summa	4 230	4 491

Bankens leasingavtal utgörs huvudsakligen av hyreskontrakt avseende lokaler. Därutöver omfattar leasingavtalen främst multifunktionsskrivare, persondatorer och diverse övriga kontorsinventarier.

Huvuddelen av hyreskontrakten avseende lokaler har en avtalstid mellan 3 år till 10 år. Vissa av bankens hyreskontrakt för lokaler innehåller en möjlighet till förlängning av avtalstiden, vilken innebär att hyreskontraktet förlängs för en angiven period om kontraktet inte sägs upp vid en specifik tidpunkt. Det förekommer även hyreskontrakt avseende lokaler som innehåller en möjlighet för banken att säga upp hyreskontraktet i förtid. Vid fastställande av leasingperiodens längd för hyreskontrakt inkluderas möjligheter att förlänga ett leasingkontrakt, eller avsluta ett leasingkontrakt i förtid, endast vid mycket hög grad av sannolikhet att dessa kommer att utnyttjas.

Banken har ingått leasingavtal som är kortare än 12 månader och leasingavtal i vilka den underliggande tillgången är av lågt värde, vilka kostnadsförs i enlighet med undantaget i IFRS 16 Leasingavtal, och därmed inte ingår i leasingskulder och nyttjanderätter.

K43 Segmentinformation

Segmentinformation 2020	Hemmamarknader						Capital Markets	Justeringar och eliminerings		Totalt
	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna		Övrigt		
mkr										
Räntenetto	18 166	5 683	3 481	1 612	1 403	908	355	-2		31 606
Provisionsnetto	7 143	713	504	624	683	125	1 003	-9		10 786
Nettoresultat av finansiella transaktioner	461	176	57	123	-24	25	1 037	-418		1 437
Riskresultat försäkring							195			195
Andelar i intresseföretags och joint ventures resultat								18		18
Övriga intäkter	33	1	32	8	10	2	23	97		206
Summa intäkter	25 803	6 573	4 074	2 367	2 072	1 060	2 613	-314		44 248
Personalkostnader	-3 657	-2 465	-822	-790	-448	-395	-1 927	-4 699	-140	-15 343
Övriga kostnader	-877	-864	-203	-144	-212	-146	-750	-2 889		-6 085
Internt köpta och sålda tjänster	-4 662	-761	-509	-459	-519	-143	341	6 712		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-321	-267	-88	-49	-66	-56	-123	-936		-1 906
Summa kostnader	-9 517	-4 357	-1 622	-1 442	-1 245	-740	-2 459	-1 812	-140	-23 334
Resultat före kreditförluster	16 286	2 216	2 452	925	827	320	154	-2 126	-140	20 914
Kreditförluster, netto	-177	-119	-270	-32	-193	-4	11	3		-781
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	8	-7	7	2	-1	0	-3	-4		2
Rörelseresultat	16 117	2 090	2 189	895	633	316	162	-2 127	-140	20 135
Resultatutdelning	332	49	40	12	27	5	-465			
Rörelseresultat efter resultatutdelning	16 449	2 139	2 229	907	660	321	-303	-2 127	-140	20 135
Interna intäkter ¹	93	-1 193	-2 420	-210	-192	-387	-1 565	5 874		
K/I-tal, %	36,4	65,8	39,4	60,6	59,3	69,5	114,5			52,7
Kreditförlustnivå, %	0,01	0,04	0,10	0,01	0,11	0,01	-0,01	-4,23		0,03
Tillgångar	2 060 831	428 208	269 129	124 276	236 555	81 723	335 443	2 350 662	-2 751 539	3 135 288
Skulder	1 964 418	408 902	249 143	117 013	228 827	79 111	329 600	2 350 662	-2 763 861	2 963 815
Allokerat kapital	96 413	19 306	19 986	7 263	7 728	2 612	5 843		12 322	171 473
Räntabilitet på allokerat kapital, %	14,0	8,9	8,8	9,8	6,7	10,0	-3,9			10,0
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	242	119	6	2	133	7	181	746	0	1 436
Årets investeringar i intresseföretag och joint ventures								96		96
Medelantal anställda	3 947	2 462	709	589	506	329	1 122	2 899		12 563

¹ Interna intäkter som ingår i Summa intäkter består av intäkter från transaktioner med andra rörelsesegment och Övrigt. Eftersom ränteintäkter och räntekostnader redovisas netto som en intäkt innebär det att interna intäkter bland annat innehåller nettot av intern finansieringskostnad mellan segmenten och Övrigt.

Rörelsesegmenten redovisas i enlighet med IFRS 8 Rörelsesegment, vilket innebär att segmentinformationen presenteras på motsvarande sätt som tillämpas internt i styrningssyfte. Handelsbankens verksamhet presenteras uppdelat på segmenten Sverige, Storbritannien, Norge, Danmark, Finland, Nederländerna samt Capital Markets. Kontorsrörelsen i Handelsbanken, vars verksamhet består av att tillhandahålla ett fullsortiment av banktjänster, var under 2020 uppdelad i fjorton regionbanker, varav fem svenska och nio belägna utanför Sverige. Varje regionbank styrs av en regionbankschef och följs upp som en fristående resultatenheter. Segmentet Capital Markets är bankens investmentbank, vilket bland annat inbegriper värdepappershandel

och investeringsrådgivning. I verksamheten ingår även kapitalförvaltning, försäkringsverksamhet samt bankens internationella verksamhet utanför hemmamarknaderna.

Segmentens resultat visas före och efter intern resultatutdelning. Den interna resultatutdelningen innebär att kundansvarig enhet tilldelas allt resultat som härrör från dess kunders transaktioner med banken, oavsett inom vilket segment transaktionen är genomförd. Dessutom redovisas intäkter och kostnader för internt utförda tjänster netto på raden Internt köpta och sålda tjänster. Transaktioner mellan segmenten redovisas huvudsakligen enligt självkostnadsprincipen. I kolumnerna Övrigt samt Justeringar och eliminerings visas poster som inte hör till något specifikt segment eller elimine-

ras på koncernnivå. I kolumnen Övrigt ingår finansförvaltning och centrala stabsavdelningar samt transaktioner hänförliga till reserveringen för resultatandelssystemet Oktogonen. I kolumnen Justeringar och eliminerings redovisas bland annat justeringar för personalkostnader. I justeringar för personalkostnader ingår skillnaden mellan koncernens pensionskostnader beräknade enligt IAS 19 Ersättningar till anställda och lokalt beräknade pensionskostnader.

Interna intäkter består främst av interna räntor och provisioner. I segmentens resultaträkningar ingår dessutom interna poster i form av ersättningar för interna tjänster. Interndebitering sker huvudsakligen enligt självkostnadsprincipen. I kontorsrörelsen består tillgångarna

K43 Forts

Segmentinformation 2019		Hemmamarknader						Justeringar och eliminerings		Totalt
mkr	Sverige	Storbritannien	Norge	Danmark	Finland	Nederländerna	Capital Markets	Övrigt	eliminerings	
Räntenetto	17 505	6 029	3 957	1 666	1 386	800	437	355		32 135
Provisionsnetto	6 739	777	546	600	754	151	1 135	-5		10 697
Nettoresultat av finansiella transaktioner	486	222	63	98	46	37	1 045	-698		1 299
Riskresultat försäkring							145			145
Andelar i intresseföretagsresultat								32		32
Övriga intäkter	52	1	9	8	17	-2	16	155		256
Summa intäkter	24 782	7 029	4 575	2 372	2 203	986	2 778	-161		44 564
Personalkostnader	-3 576	-2 384	-884	-768	-446	-400	-2 020	-2 837	-234	-13 549
Övriga kostnader	-915	-962	-190	-140	-193	-86	-775	-3 263		-6 524
Internt köpta och sålda tjänster	-4 436	-758	-493	-427	-441	-142	150	6 547		
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-297	-246	-94	-49	-70	-55	-118	-741		-1 670
Summa kostnader	-9 224	-4 350	-1 661	-1 384	-1 150	-683	-2 763	-294	-234	-21 743
Resultat före kreditförluster	15 558	2 679	2 914	988	1 053	303	15	-455	-234	22 821
Kreditförluster, netto	-1 069	10	-99	3	103	-3	9	1		-1 045
Vinster/förluster vid avyttring av materiella och immateriella tillgångar	6	1	6	6	-1	0	0	2		20
Rörelseresultat	14 495	2 690	2 821	997	1 155	300	24	-452	-234	21 796
Resultatutdelning	317	42	43	12	35	2	-451			
Rörelseresultat efter resultatutdelning	14 812	2 732	2 864	1 009	1 190	302	-427	-452	-234	21 796
Interna intäkter ¹	134	-1 549	-3 596	-240	-185	-366	-2 515	8 317		
K/I-tal, %	36,8	61,5	36,0	58,1	51,4	69,1	118,7			48,8
Kreditförlustnivå, %	0,08	-0,01	0,02	-0,01	-0,09	0,01	-0,02	-0,17		0,04
Tillgångar	1 921 625	444 290	285 043	131 170	212 525	71 342	314 164	2 257 922	-2 568 414	3 069 667
Skulder	1 835 946	426 997	264 762	124 060	205 044	69 144	307 972	2 257 922	-2 582 012	2 909 835
Allokerat kapital	85 679	17 293	20 281	7 110	7 481	2 198	6 192		13 598	159 832
Räntabilitet på allokerat kapital, %	13,8	13,3	12,0	12,0	13,3	11,8	-6,4			11,9
Årets investeringar i icke-finansiella anläggningstillgångar	199	208	48	1	81	6	234	901		1 678
Årets investeringar i intresseföretag								-		-
Medelantal anställda	4 027	2 361	699	600	506	317	1 223	2 815		12 548

¹ Under första kvartalet 2020 genomfördes en omorganisation som innebar att produktägarskap samt affärsstödjande verksamhet för finansiella instrument, valuta samt produkter inom fondbolagskoncernen övergick från enheten Group Products and Services till Handelsbanken Capital Markets. Samtidigt flyttades den kvarvarande verksamheten inom Group Products and Services från övrig verksamhet till segmentet Handelsbanken Sverige. Under första kvartalet 2020 togs också beslutet att de fond- och försäkringsprovisioner som kontorsrörelsen erhåller från Capital Markets, och som i segmentsredovisningen tidigare redovisats netto på raden resultatutdelning, ska bruttoredovisas på raderna provisionsnetto samt internt köpta och sålda tjänster. De i tabellen redovisade jämförelsesiffrorna har därför omräknats.

till största delen av utlåning till allmänheten och skulderna av inlåning från allmänheten samt intern upplåning. I segmentet Capital Markets består tillgångarna främst av värdepapper som förvaltas inom ramen för kapitalförvaltning och försäkringsverksamheten. Tillgångarna i kolumnen Övrigt består till övervägande del av internutlåning till de olika segmenten, medan skulderna framförallt består av extern upplåning. Det allokerade kapitalet för segmenten överensstämmer med kapitalfördelningen enligt den interna styrmodellen.

Intäkter per produktområde		
mkr	2020	2019
In- och utlåning privat	15 944	15 725
In- och utlåning företag	17 394	17 784
Betalningar netto	1 688	2 025
Kapitalförvaltning fonder	5 411	5 036
Pension och Försäkring	858	854
Investmentbankstjänster	1 679	1 201
Övrigt	1 274	1 939
Summa	44 248	44 564

K44 Geografisk information

Geografisk information 2020 mkr	Intäkter	Rörelseresultat	Skatt	Tillgångar
Sverige	27 858	14 522	-3 747	2 685 867
Storbritannien	6 318	1 926	-487	352 299
Norge	3 844	1 991	-470	314 086
Danmark	2 310	695	-165	139 552
Finland	2 173	748	-178	268 118
Nederländerna	1 088	309	-75	76 657
USA	206	66	-2	219 199
Luxemburg	184	80	-8	38 252
Kina	107	11	0	1 443
Tyskland	85	-136	4	8 869
Frankrike	61	30	-4	3 859
Singapore	9	-14	0	774
Polen	4	-76	-2	523
Estland	0	-13	-	-
Lettland	1	-2	-	-
Litauen	0	-2	-	-
Elimineringar	-	-	587	-974 210
Koncernen	44 248	20 135	-4 547	3 135 288

Intäkter, rörelseresultat och tillgångar som presenteras i den geografiska informationen består av interna och externa intäkter, kostnader och tillgångar i respektive land. Den geografiska fördelningen av intäkter och kostnader är baserad på det land där transaktionen är genomförd och är inte jämförbar med redovisningen av segmentinformationen. Med skatt avses aktuell och uppskjuten skatt. Ytterligare geografisk information lämnas i not M16 avseende koncernföretag och deras säte samt i not K8 avseende medelantal anställda per land.

Geografisk information 2019 mkr	Intäkter	Rörelseresultat	Skatt	Tillgångar
Sverige	26 621	13 886	-4 078	2 612 909
Storbritannien	7 185	3 074	-830	360 677
Norge	4 336	2 646	-615	316 359
Danmark	2 312	849	-165	143 762
Finland	2 214	1 143	-201	262 504
Nederländerna	1 022	326	-74	66 371
USA	288	43	-20	340 105
Luxemburg	192	80	-20	43 596
Kina	123	-84	-11	5 300
Tyskland	100	-15	-10	14 011
Frankrike	64	31	-5	4 002
Singapore	49	-85	3	6 444
Polen	40	-57	-	1 118
Estland	12	-14	-	215
Lettland	4	-13	-	482
Litauen	2	-14	-	45
Elimineringar	-	-	1 155	-1 108 233
Koncernen	44 564	21 796	-4 871	3 069 667

K45 Tillgångar och skulder i valuta

2020 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodoavande hos centralbanker	84 525	128 206	18 025	212	100 280	65 480	914	397 642
Övrig utlåning till centralbanker	-	-	2 862	17 371	1 093	-	-	21 326
Utlåning till övriga kreditinstitut	2 083	10 886	1 280	294	1 394	4 534	1 449	21 920
Utlåning till allmänheten	1 418 660	239 227	259 469	97 781	236 368	15 441	2 666	2 269 612
varav företag	506 541	151 899	161 117	34 499	161 817	15 273	1 125	1 032 271
varav hushåll	912 119	87 328	98 352	63 282	74 551	168	1 541	1 237 341
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	89 688	5 457	839	19	-	2 368	762	99 133
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	33 813	1 420	7 285	16	0	2 032	-	44 566
Övriga ej valutafördelade poster	281 089							281 089
Summa tillgångar	1 909 858	385 196	289 760	115 693	339 135	89 855	5 791	3 135 288
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	48 198	36 846	20 498	229	5 087	13 396	469	124 723
In- och upplåning från allmänheten	732 785	132 828	83 757	47 247	208 449	22 651	2 046	1 229 763
varav företag	310 737	106 377	58 415	24 285	149 183	18 513	1 365	668 875
varav hushåll	422 048	26 451	25 342	22 962	59 266	4 138	681	560 888
Emitterade värdepapper	478 803	390 814	24 709	104	68 531	331 087	16 689	1 310 737
Efterställda skulder	3 002	15 213	-	-	0	22 867	-	41 082
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	428 983							428 983
Summa skulder och eget kapital	1 691 771	575 701	128 964	47 580	282 067	390 001	19 204	3 135 288
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		190 618	-160 732	-68 039	-56 983	300 144	13 444	
Nettoposition i valuta		113	64	74	85	-2	31	365

Bankens syn på valutarisiktagande framgår av not K2.

2019 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodoavande hos centralbanker	46 552	114 477	22 096	291	85 069	58 039	1 434	327 958
Övrig utlåning till centralbanker	13	182	2 868	15 484	1 000	-	0	19 547
Utlåning till övriga kreditinstitut	2 260	5 569	440	366	1 046	7 028	1 230	17 939
Utlåning till allmänheten	1 372 132	243 507	280 110	104 095	267 214	20 803	4 742	2 292 603
varav företag	499 072	157 535	176 218	38 050	181 116	20 588	2 832	1 075 411
varav hushåll	873 060	85 972	103 892	66 045	86 098	215	1 910	1 217 192
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	91 603	8 256	1 144	20	-	1 358	1 006	103 387
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	32 612	2 032	4 112	12	0	3 872	-	42 640
Övriga ej valutafördelade poster	265 593							265 593
Summa tillgångar	1 810 765	374 023	310 770	120 268	354 329	91 100	8 412	3 069 667
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	38 010	89 030	5 384	4 119	2 527	8 428	491	147 989
In- och upplåning från allmänheten	649 470	121 251	74 402	50 035	196 003	21 310	5 354	1 117 825
varav företag	260 874	96 867	50 526	27 568	128 848	17 161	4 781	586 625
varav hushåll	388 596	24 384	23 876	22 467	67 155	4 149	573	531 200
Emitterade värdepapper	469 814	345 368	25 878	100	68 584	451 930	23 287	1 384 961
Efterställda skulder	3 003	15 829	-	-	19	16 697	-2	35 546
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	383 346							383 346
Summa skulder och eget kapital	1 543 643	571 478	105 664	54 254	267 133	498 365	29 130	3 069 667
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		197 540	-204 941	-65 918	-87 015	407 292	20 776	
Nettoposition i valuta		85	165	96	181	27	58	612

K46 Innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag

mkr	Innehav i fonder	
	2020	2019
Tillgångar		
Aktier och andelar	6 543	6 825
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	177 754	155 912
Summa innehav i strukturerade företag som inte konsolideras	184 297	162 737

Ett strukturerat företag är ett företag som har utformats så att röster eller liknande rättigheter inte är den dominerande faktorn vid avgörandet av vem som har det bestämmande inflytandet i företaget, exempelvis när rösträtten endast avser administrativa uppgifter och relevanta aktiviteter regleras genom avtal. Handelsbankens innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag är begränsade och utgörs av fondandelar. Fondandelar ägs främst genom fondförsäkringsavtal hos Handelsbanken Liv samt liknande avtal i andra länder. Fondandelar som ägs genom fondförsäkringsavtal utgör inte grund för konsolidering, se vidare not K1, och utgör därmed icke-konsoliderade strukturerade företag. Handelsbanken äger vidare fondandelar i egenskap av market maker. I den mån dessa innehav inte konsolideras utgör de andelar i icke-konsoliderade strukturerade företag. Den maximala exponeringen för förlust för alla innehav i icke-konsoliderade strukturerade företag är det redovisade värdet på innehaven. De totala tillgångarna för dessa företag anses inte som meningsfull information för att förstå de relaterade riskerna och därför har de inte presenterats.

K47 Upplysningar om närstående

Fordringar på och skulder till närstående	Intresseföretag		Övriga närstående	
	2020	2019	2020	2019
mkr				
Utlåning till allmänheten	493	591	-	-
Övriga tillgångar	32	-	560	6
Summa	525	591	560	6
In- och upplåning från allmänheten	116	72	853	724
Efterställda skulder	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	-	11
Summa	116	72	853	735

Närstående – intäkter och kostnader	Intresseföretag		Övriga närstående	
	2020	2019	2020	2019
mkr				
Räntointäkter	9	7	-	0
Räntekostnader	0	0	-	-16
Provisionsintäkter	-	0	-	-
Provisionskostnader	-216	-65	-	-37
Nettoreultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	0	0	-	-
Övriga intäkter	0	0	19	18
Övriga kostnader	-55	0	-80	-67
Summa	-262	-58	-61	-102

Specifikation över intresseföretagen samt information om aktieägartillskott till intresseföretag finns i not K18. Intresseföretagens verksamhet består i att utföra olika typer av tjänster som har anknytning till bankens verksamhet. I gruppen Övriga närstående ingår följande företag: Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, Svenska Handelsbankens Personalstiftelse och Pensionskassan SHB, Försäkringsförening (pensionskassan). Företagen anlitar Svenska Handelsbanken AB för sedvanliga bank- och redovisningstjänster.

Moderbolagets svenska dotterbolag har betalat pensionspremier avseende förmånsbestämda pensioner till pensionskassan uppgående till 79 mkr (67). Pensionskassans utfästelser till anställda i dotterbolag garanteras av moderbolaget, det vill säga om pensionskassan inte skulle kunna betala sina åtaganden så är moderbolaget skyldigt att ta över och betala åtagandet. Pensionskassans förpliktelser uppgår till 7 704 mkr (7 461). Svenska Handelsbanken AB har begärt ersättning av Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse uppgående till 545 mkr (498) avseende pensionskostnader och - mkr (-) avseende särskild kompletterande pension samt av Svenska Handelsbankens Personalstiftelse uppgående till 43 mkr (29) för personalförfrågande åtgärder.

Information om krediter till ledande befattningshavare samt om ledande befattningshavares villkor och ersättningar i övrigt framgår av not K8.

K48 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

K49 Kapitaltäckning

Numreringen av vissa tabeller och figurer i denna not följer den numrering som återfinns i Handelsbankens publikation Risk and Capital – Information according to Pillar 3.

KAPITALPOLICY

Banken har som mål att upprätthålla en betryggande kapitalnivå som svarar mot de risker som koncernens verksamhet innebär och som överstiger de minimikrav som lagen föreskriver. En god kapitalnivå behövs för att kunna hantera situationer med finansiell påfrestning, men även andra händelser såsom förvärv och kraftig volymtillväxt.

KAPITALKRAVSREGLER

Enligt kapitaltäckningsreglerna, förordning (EU) nr 575/2013 (CRR) och direktiv 2013/36/EU (CRD IV), ska banken ha kärnprimärkapital, primärkapital och en total kapitalbas som minst motsvarar kraven i förhållande till det totala riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker. Utöver att hålla kapital enligt minimikravet ska banken hålla kärnprimärkapital för att uppfylla det kombinerade buffertkravet som i Sverige utgörs av summan av en kapitalkonserveringsbuffert, en cyklikalitetsbuffert, en systemriskbuffert samt en buffert för övriga systemviktiga institut. Banken har även ett minimikapitalkrav i pelare 2. Pelare 2-kravet är ett individuellt krav beslutat av Finansinspektionen och ska täcka risker som inte fullt ut fångas av regelverkets minimi- och kombinerade buffertkrav. I kommande tillsynsprocess kommer banken även att ges en vägledning i pelare 2 av Finansinspektionen, det vill säga myndighetens syn på vilken lägsta buffert banken åläggs hålla till det beslutade kapitalbehovet. Banken ska dessutom göra en intern kapitalutvärdering. Handelsbankens kapitalpolicy anger riktlinjerna för den interna kapitalutvärderingen. Banken omfattas även av ett kapitalkrav på nivån finansiellt konglomerat enligt lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, se vidare Kapitaltäckning för det finansiella konglomeratet nedan. Sedan 1 februari 2016 gäller även att resolutionsmyndigheten, som i Sverige är Riksgäldskontoret, ska fastställa ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) för banken, se nedan Minimikravet för nedskrivningsbara skulder. Banken har under 2020, med god marginal, uppfyllt samtliga av de lagstadgade minimi- och buffertnivåerna. Detaljerad information om bankens kapitalbas och kapitalkrav finns i not K2, Risk- och kapitalhantering, samt i Handelsbankens publikation Risk and Capital – Information according to Pillar 3, se handelsbanken.com/irsv. I denna publikation återfinns även fullständig information kring villkoren avseende Handelsbankens samtliga kapitalbasinstrument.

BESKRIVNING AV KONSOLIDERAD SITUATION

Den regleringsmässiga konsolideringen (konsoliderad situation) består av moderbolaget samt

dotter- och intresseföretag som också ingår i koncernens redovisning, se tabell 2.10 Företag som ingår i konsoliderad situation. De bolag som ingår i koncernredovisningen men som inte ingår i den konsoliderade situationen framgår också av tabell 2.10 Företag som ingår i konsoliderad situation. Precis som i koncernredovisningen konsolideras intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i den regleringsmässiga konsoliderade situationen. Vidare konsolideras dotterbolag enligt förvärvsmetoden. Samtliga dotterbolag som omfattas av regelverket ingår i konsoliderad situation. Handelsbanken har inga dotterbolag där den faktiska kapitalbasen underskrider föreskriven kapitalbas.

BESKRIVNING AV KAPITALBASEN FÖR KONSOLIDERAD SITUATION

Kapitalbasen består av primärt respektive supplemantärt kapital. Det primära kapitalet delas in i kärnprimärkapital samt övrigt primärkapital. Kärnprimärkapitalet utgörs i huvudsak av aktiekapital, upparbetade vinstmedel samt övriga reserver i de bolag som ingår i konsolideringen. Övrigt primärkapital utgörs av utgivna primärkapitaltillskott. Det supplemantära kapitalet består huvudsakligen av förlagslån. Från kapitalbasen görs därefter vissa avdrag. Avdragen görs huvudsakligen från kärnprimärkapitalet. För bankens riskhantering är det viktigt att såväl koncernen som den regleringsmässiga konsolideringen riskmässigt kan ses som en enhet. För att risker ska kunna hanteras effektivt i koncernen kan kapital behöva omfördelas mellan de olika företagen i koncernen. Banken har generellt sett möjlighet att omfördela kapital mellan koncernens bolag, inom ramen för de begränsningar som följer av lagstiftning, till exempel kapitaltäckningskrav och bolagsrättsliga begränsningar. Banken ser i övrigt inga materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen eller återbetalning av skulder mellan moderbolaget och dess dotterföretag.

Primärkapital

Primärkapitalet utgörs av kärnprimärkapital respektive övrigt primärkapital.

Kärnprimärkapital

Kärnprimärkapitalet utgörs till största delen av aktiekapital, upparbetade vinstmedel samt övriga reserver i de bolag som ingår i den regleringsmässiga konsolideringen. I och med att koncernens försäkringsbolag inte ingår i konsolideringen, se tabell på sidan 191, ingår inte upparbetade vinstmedel i dessa bolag i kärnprimärkapitalet. De poster som ska exkluderas från kärnprimärkapitalet är främst goodwill och andra immateriella tillgångar samt kapitaltillskott till försäkringsbolag i koncernen eller vissa upp-

skjutna skattefordringar som överstiger 10 procent av kärnprimärkapitalet. Summan av kapitaltillskott och uppskjutna skattefordringar får heller inte överstiga 15 procent av kärnprimärkapitalet. Eftersom varken kapitaltillskotten till försäkringsbolagen i koncernen eller de uppskjutna skattefordringarna överstiger tröskelvärdet, belastar dessa inte kärnprimärkapitalet. Neutralitetsjustering görs för påverkan som kassaflödessäkringar har haft på eget kapital. Dessutom ska en prisjustering beräknas och vid behov görs för försiktig värdering av instrument som värderas till verkligt värde. Institut som har tillstånd att använda interna riskklassificeringsmodeller ska göra ett avdrag för skillnaden mellan förväntad kreditförlust enligt internmetoden och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster i det fall de förväntade kreditförlusterna överstiger gjorda reserveringar. Avdrag ska även göras för nettovärdet av redovisade övervärden i pensionstillgångar. Avdraget får emellertid minskas med ett belopp som motsvarar bankens rätt till ersättning för pensionskostnader från Handelsbankens Pensionsstiftelse. Vidare görs ett avdrag för tillstånd att inneha egna aktier i egenskap av marknadsgarant. Avdraget ska motsvara det högsta marknadsvärdet tillståndet omfattar. Slutligen görs ett avdrag för investeringar i värdepapperiseringar samt en justering för effekten av förändringar i egen kreditrisk i derivat.

Övrigt primärkapital

Övrigt primärkapital utgörs av instrument som uppfyller kraven för primärkapitaltillskott. Bland annat ska tillskotten ha evig löptid och kunna förtdinslösas tidigast efter fem år och först efter att tillstånd utfärdats av tillsynsmyndigheten. Det nominella värdet ska kunna skrivas ned eller konverteras till aktier för att skapa kärnprimärkapital vid en förutbestämd nivå på kärnprimärkapitalet, och räntebetalningarna ska ovillkorligen kunna ställas in.

Bankens samtliga primärkapitaltillskott uppgår till 12,2 miljarder kronor. 8,1 miljarder kronor av dessa emitterades under 2020 och 4,1 miljarder kronor emitterades under 2019, samtliga uppfyller kraven enligt CRR. I det fall utdelningsbara medel saknas måste kupongutbetalningar ställas in för primärkapitaltillskott.

Supplementärkapital

Det supplemantära kapitalet utgörs av förlagslån med en löptid om minst fem år. Avdrag görs för förlagslånetillskott till försäkringsbolagen inom koncernen.

KAPITALKRAV

Kreditrisk

Kapitalkravet för kreditrisk beräknas enligt schablonmetoden och internmetoden enligt CRR. För internmetoden återfinns två olika

K49 Forts

metoder: internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF (grundläggande internmetoden) och internmetoden med egna skattningar av LGD och KF (avancerade internmetoden).

I internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF beräknar banken med en egen metod sannolikheten för att kunden ska fallera inom ett år (PD), medan övriga parametrar är givna i regelverket CRR. I internmetoden med egna skattningar av LGD och KF använder banken egna metoder för att beräkna förlustandel givet fallissemang (LGD) och konverteringsfaktorn (KF). För definition av konverteringsfaktorn (KF) hänvisas till Handelsbankens Faktabok.

Handelsbanken tillämpar internmetoden utan egna skattningar av LGD och KF för exponeringar mot institut, samt för vissa produkt- och säkerhetstyper avseende företagsexponeringar för hela regionbanksrörelsen samt i dotterbolagen Stadshypotek AB, Handelsbanken Finans AB, Ecster AB och Rahoitus Oy.

Internmetoden med egna skattningar av LGD och KF tillämpas för merparten av exponeringarna mot stora företag, medelstora företag, fastighetsbolag och bostadsrättsföreningar i regionbanksrörelsen (exklusive Nederländerna), Handelsbanken Capital Markets, Stadshypotek AB och Handelsbanken Finans AB, samt för hushållsexponeringar i Sverige, Norge, Danmark och Finland samt i dotterbolagen Stadshypotek AB, Handelsbanken Finans AB, Ecster AB och Rahoitus Oy.

Vad gäller Handelsbankens dotterbolag Handelsbanken plc kapitaltäckta hushållsexponeringar enligt schablonmetoden medan företagsexponeringar på konsoliderad nivå beräknas enligt internmetoden, medan det lokala kapitalkravet beräknas enligt schablonmetoden. Från och med 1 januari 2021 kommer kreditrisken för samtliga exponeringar i Handelsbanken plc att beräknas i enlighet med schablonmetoden enligt beslut från Finansinspektionen.

Internmetoden omfattade vid årsskiftet 86 procent (86) av det totala riskvägda exponeringsbeloppet för kreditrisk. För resterande kreditriskexponeringar beräknas kapitalkravet enligt schablonmetoden. Sifferuppgifter som redovisas i detta avsnitt avser minimikapitalkraven enligt Pelare 1 samt buffertar i kapitaltäckningsreglerna CRR och CRD IV.

Den totala genomsnittliga riskvikten för exponeringar godkända för internmetoden minskade under året och uppgick till 11,7 procent (13,7). Minskningen beror främst på portföljförändring där exponeringsklasser med något lägre riskvikter: stater, bostadsrättsföreningar och hushåll, proportionellt sett ökat mer än de med högre riskvikter. Den totala genomsnittliga riskvikten inklusive riskviktsgolvet för svenska bolån enligt Pelare 1 blir 18,4 procent (20,0).

Kreditkvaliteten är god. Av Handelsbankens företagsexponeringar var 98 procent (98)

kunder med en bedömd återbetalningsförmåga som var normal, eller bättre än normal, det vill säga hade en riskklassificering mellan 1 och 5 i bankens tiogradiga skala för riskklassificering.

2017 blev Handelsbanken godkänd för att använda nya PD-modeller för företag i internmetoden. Dessa modeller utgår från den historiska fallissemangsfrekvensen, både per riskklass och per portfölj. Skattningarna per portfölj är baserade dels på bankens interna data, dels på data från andra källor, såsom till exempel externa kreditvärderingsinstitut, och ska gälla över en tänkt konjunkturcykel där ett av fem år är ett nedgångsår och där den svenska bankkrisen på 1990-talet beaktas, enligt krav från Finansinspektionen. Till skattningarna adderas väsentliga försiktighetsmarginaler, och dessa portfölj-PD väntas i normalfallet inte variera mellan åren. Skattningarna per riskklass baseras på bankens interna fallissemangsdata och en modell som fastställer relationen i fallissemangsrisk mellan olika riskklasser. Marginaler adderas sedan så att varje portföljs aggregerade PD sammanfaller med skattningen av portfölj-PD. Detta innebär att PD per riskklass kan komma att variera över tid trots att portfölj-PD inte gör det, då fördelningen av motparter över riskklasserna varierar över tid.

Kapitalkravet för aktieexponeringar i internmetoden beräknas enligt förenklad riskviktsmetod.

För närmare information om förändringar under året hänvisas till bankens delårsrapporter under 2020 samt till bankens publikation Risk and Capital – Information according to Pillar 3.

Marknadsrisker

Kapitalkravet för marknadsrisker beräknas för bankens konsoliderade situation. Kapitalkravet för ränterisker och aktiekursrisker beräknas dock endast för positioner i handelslagret. Vid beräkning av kapitalkravet för marknadsrisker tillämpas schablonmetoden.

Kapitalkrav för operativa risker

Handelsbanken använder schablonmetoden för att beräkna kapitalkravet för operativa risker. Kapitalkravet enligt schablonmetoden beräknas genom att en i regelverket bestämd faktor multipliceras med den genomsnittliga rörelseintäkten under de tre senaste verksamhetsåren. Olika faktorer tillämpas för olika affärssegment.

Det totala kapitalkravet för operativa risker för konsoliderad situation uppgick vid utgången av 2020 till 5 489 miljoner kronor (5 282).

KAPITALTÄCKNING FÖR DET FINANSIELLA KONGLOMERATET

Institut och försäkringsföretag som ingår i ett finansiellt konglomerat ska ha en kapitalbas som är tillräckligt stor med hänsyn till kapitalkravet för det finansiella konglomeratet. Kapitalbasen och kapitalkravet för det finansiella konglomeratet har beräknats i enlighet med

avräknings- och totalmetoden (metod 2, bilaga 1, direktiv 2002/87/EG). Det finansiella konglomeratets sammanlagda kapitalbas överstiger det finansiella konglomeratets kapitalkrav.

MINIMIKRAVET PÅ NEDSKRIVNINGSBARA SKULDER (MREL)

Krishanteringsdirektivet (EU) nr 2014/59 (BRRD) infördes i Sverige genom lagen (2015:1016) om resolution. Regelverket innehåller sätt att hantera banker i kris och möjliggör för myndigheter att, inom dessa ramar, ta kontroll över, omstrukturera och sälja av hela eller delar av en bank. Detta utan att likvidera eller försätta banken i konkurs. Som tillägg till ovan åtgärder i kris, innebär regelverket en möjlighet att skriva ned vissa skuldinstrument för att återkapitalisera en krisutsatt bank.

Som en del av detta regelverk infördes ett minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL) från och med den 1 januari 2018. Kravet beslutas i bankens resolutionsplan som upprättas av Riksgälden i samarbete med Finansinspektionen. För 2021, uppgår Handelsbankens MREL krav till 5,7 procent (5,8) av totala skulder och kapitalbas på konsoliderad nivå. Kravet består av ett förlustabsorberingsbelopp och ett återkapitaliseringsbelopp.

Riksgälden tillämpar även skuldandelsprincipen, som innebär att MREL kravet delvis måste uppfyllas av endast medräkningsbara, kvalificerade skulder (och inte kapitalbas). För att fylla behovet har en ny typ av skuldinstrument införts i svensk lagstiftning från december 2018. Dessa efterställs nuvarande seniora skuldinstrument, men rankas högre än kapitalbasinstrument vid ett resolutionsförfarande. Handelsbanken har emitterat denna typ av efterställda skuldinstrument under 2019 och 2020. Under 2020 har regelverket anpassats till nya EU-direktiv, men även påverkats av justeringar till följd av pandemin. Handelsbanken följer utvecklingen.

K49 Forts

Tabell 2.10 (Pelare 3) Företag som ingår i konsoliderad situation

Företag som ingår i konsoliderad situation	Ägarandel ² , %	Organisationsnummer	Säte
Handelsbanken AB (publ) ¹		502007-7862	Stockholm
KONCERNFÖRETAG			
Handelsbanken Finans AB ¹	100	556053-0841	Stockholm
Stadshypotek AB ¹	100	556459-6715	Stockholm
Svenska Intecknings Garanti AB Sigab (inaktiv)	100	556432-7285	Stockholm
Handelsbanken Fondbolagsförvaltning AB	100	556070-0683	Stockholm
Handelsbanken Fonder AB	100	556418-8851	Stockholm
Handelsinvest Investeringsförvaltning A/S	100	12930879	Köpenhamn
Xact Kapitalförvaltning AB	100	556997-8140	Stockholm
AB Handel och Industri	100	556013-5336	Stockholm
Ecster AB	100	556993-2311	Stockholm
Handelsbanken plc ¹	100	11305395	London
Handelsbanken Wealth and Asset Management Limited	100	04132340	London
Heartwood Nominees Limited (inaktiv)	100	2299877	London
Heartwood Second Nominees Limited (inaktiv)	100	3193458	London
Heartwood ACD Limited (inaktiv)	100	4332528	London
Svenska Property Nominees Limited (inaktiv)	100	2308524	London
Optimix Vermogensbeheer N.V.	100	33194359	Amsterdam
Add Value Fund Management B.V.	80	19196768	Amsterdam
Optimix Beheer en Belegging B.V. (inaktiv)	100	33186584	Amsterdam
Övriga dotterbolag			
Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S ¹	100	59173812	Hillerød
Forva AS	100	945812141	Oslo
Handelsbanken Markets Securities, Inc ¹	100	11-3257438	New York
Handelsbanken Rahoitus Oy	100	0112308-8	Helsingfors
Lokalbolig A/S	72	78488018	Hillerød
Rådstuplass 4 AS	100	910508423	Bergen
Blå stugan i Stockholm	100	556993-9357	Stockholm
Bidtruster AB	100	556993-9084	Stockholm
Dotterbolag till Handelsbanken Liv Försäkrings AB			
Handelsbanken Fastigheter AB	100	556873-0021	Stockholm
INTRESSEFÖRETAG			
Bankomat AB	20	556817-9716	Stockholm
BGC Holding AB	25,38	556607-0933	Stockholm
Bankgirocentralen BGC AB ²	100	556047-3521	Stockholm
Torig AB	100	556564-5404	Stockholm
Finansiell ID-teknik BID AB	28,3	556630-4928	Stockholm
USE Intressenter AB	24,48	559161-9464	Stockholm
Getswish AB	20	556913-7382	Stockholm
JOINT VENTURES			
P27 Nordic Payments Platform AB	16,7	559198-9610	Stockholm
Invidem AB	16,7	559210-0779	Stockholm

¹ Kreditinstitut.² Avser ägande i dotterbolag samt intressebolag.

Företag som inte ingår i konsoliderad situation	Ägarandel ² , %	Organisationsnummer	Säte
Handelsbanken Liv Försäkring AB (koncernen exkl Handelsbanken Fastigheter AB)	100	516401-8284	Stockholm
Svenska Re S.A.	100	RCS Lux B-32053	Luxemburg
Handelsbanken Skadeförsäkrings AB	100	516401-6767	Stockholm
SHB Liv Försäkringsaktiebolag	100	2478149-7	Helsingfors
Svenska RKA International Insurance Services AB (inaktiv)	100	556324-2964	Stockholm
Dyson Group plc	27	00163096	Sheffield
Dyson Industries Ltd	100	1187031	Sheffield
Beepart Ltd	100	177682	Sheffield
Pickford Holland & Company Ltd	100	128414	Sheffield
Millennium Materials Inc	100	-	Knoxville
Dyson US holdings Inc	100	-	Wilmington
EFN Ekonomikanalen AB	100	556930-1608	Stockholm

K49 Forts

Tabell 2.1 (Pelare 3) Balansräkning

Balansräkning	2020		2019	
	Konsoliderad situation	Koncern	Konsoliderad situation	Koncern
mkr				
TILLGÅNGAR				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	397 642	397 642	327 958	327 958
Övrig utlåning till centralbanker	21 326	21 326	19 547	19 547
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	99 133	99 133	103 387	103 387
Utlåning till övriga kreditinstitut	21 915	21 920	17 934	17 939
Utlåning till allmänheten	2 270 744	2 269 612	2 293 735	2 292 603
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring	25	25	25	25
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	44 566	44 566	42 640	42 640
varav räntebärande instrument klassificerade som tillgängliga för försäljning (redovisat värde)	7 964	7 964	4 953	4 953
varav räntebärande instrument klassificerade som tillgängliga för försäljning, ackumulerad värdeförändring	-67	-67	-73	-73
Aktier och andelar	14 322	21 045	14 340	21 390
varav aktier klassificerade som tillgängliga för försäljning (redovisat värde)	700	700	2 303	2 303
varav aktier klassificerade som tillgängliga för försäljning, ackumulerad värdeförändring	156	156	739	739
Andelar i intresseföretag	6 639	386	6 560	285
Tillgångar där kunden står för värdeförändringsrisken	7 504	197 212	6 514	174 988
Derivatinstrument	30 614	30 614	41 545	41 545
varav kassaflödessäkringar	3 353	3 353	4 203	4 203
Återförsäkringstillgångar	-	11	-	11
Immateriella tillgångar	11 149	11 330	11 051	11 185
Fastigheter och inventarier	6 231	6 232	6 644	6 645
Aktuella skattefordringar	984	988	50	53
Uppskjutna skattefordringar	1 218	1 218	693	693
varav relaterade till kassaflödessäkringar	-	-	-	-
varav relaterade till räntebärande instrument klassificerade som tillgängliga för försäljning	19	19	20	20
Pensionstillgångar	2 055	2 005	700	654
Tillgångar som innehas för försäljning	1 657	1 657	1	1
Övriga tillgångar	5 915	6 113	5 917	6 167
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 222	2 253	1 925	1 951
Summa tillgångar	2 945 861	3 135 288	2 901 166	3 069 667
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Skulder till kreditinstitut	124 635	124 723	147 934	147 989
In- och upplåning från allmänheten	1 230 589	1 229 763	1 117 260	1 117 825
Skulder där kunden står för värdeförändringsrisken	7 504	197 212	6 514	174 988
Emitterade värdepapper	1 310 737	1 310 737	1 384 961	1 384 961
Derivatinstrument	32 819	32 819	20 642	20 642
varav kassaflödessäkringar	-	-	-	-
Korta positioner	1 682	1 682	1 856	1 856
Försäkringsskulder	-	557	-	578
Aktuella skatteskulder	0	25	1 264	1 284
Uppskjutna skatteskulder	5 315	5 353	5 594	5 634
varav relaterade till kassaflödessäkringar	870	870	1 144	1 144
varav relaterade till aktier klassificerade som tillgängliga för försäljning	16	16	27	27
Avsättningar	2 294	2 302	1 132	1 141
Pensionskulder	0	0	0	0
Skulder hänförliga till tillgångar som innehas för försäljning	-	-	-	-
Övriga skulder	13 573	13 928	13 714	14 038
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3524	3 632	3 271	3 353
Efterställda skulder	41 082	41 082	35 546	35 546
varav primärkapitallån	21 980	21 980	15 819	15 819
varav lån med återstående löptid > 5 år	18 032	18 032	18 639	18 639
varav lån med återstående löptid < 5 år	-	-	-	-
varav övriga lån	-	-	2	2
Summa skulder	2 773 754	2 963 815	2 739 688	2 909 835
Minoritetsintresse	9	9	8	8
Aktiekapital	3 069	3 069	3 069	3 069
Innehav egna aktier	0	0	0	0
Överkursfond	8 758	8 758	8 758	8 758
varav eget kapital från sammansatta finansiella instrument	-	-	0	0
Andra reserver	8 562	8 532	13 130	13 141
Balanserad vinst	137 177	135 520	119 799	117 934
Årets resultat, tillhörande aktieägare i Svenska Handelsbanken AB	14 532	15 585	16 714	16 922
Summa eget kapital	172 107	171 473	161 478	159 832
Summa skulder och eget kapital	2 945 861	3 135 288	2 901 166	3 069 667

K49 Forts

Tabell 2.2 (Pelare 3) Kapitalbas under övergångsperioden

Uppställning i enlighet med kraven i Genomförandeförordningen (EU) nr 1423/2013. Exkluderade rader bedöms ej relevanta för Handelsbanken vid tidpunkt för publicering.

Kapitalbas under övergångsperioden		2020		2019	
mgr		Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning	Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning
Kärnprimärkapital: instrument och reserver					
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	11 827		11 827	26.1, 27, 28, 29, EBA-förteckningen 26.3
	Varav: aktiekapital	11 827		11 827	EBA-förteckningen 26.3
	Varav: konvertibler				EBA-förteckningen 26.3
2	Ej utdelade vinstmedel	137 177		119 799	26.1 c
3	Akkumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	8 562		13 130	26.1
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	6 414		5 824	26.2
6	Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	163 980		150 580	
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar					
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-399		-399	34, 105
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-11 217		-11 119	36.1 b, 37
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkningar	-3 353		-4 203	33.1 a
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-779		-1 581	36.1 d, 40, 159
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	9		-	33.1 b
15	Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)	-1 615		-	36.1 e, 41
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapitalinstrument (negativt belopp)	-466		-527	36.1 f, 42
19	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimär- kapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-		-	36.1 i, 43, 45, 47, 48.1 b, 49.1-49.3, 79
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250 % när institutet väljer alternativet med avdrag	-		-20	36 (1) (k)
20c	Varav: värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)	-		-20	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b), 258
21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	-		-	36.1 c, 38, 48.1 a
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 15% (negativt belopp)	-		-	48.1
23	Varav: institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapital- instrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna	-		-	36.1 i, 48.1 b
25	Varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader	-		-	36.1 c, 38, 48.1 a
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)	-		-	36.1 a
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	-		-	36.1 i
27	Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutets primärkapitaltillskott (negativt belopp)	-		-	36.1 j
28	Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-17 820		-17 849	
29	Kärnprimärkapital	146 160		132 731	

K49 Forts

Kapitalbas under övergångsperioden		2020		2019	
mk		Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning	Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning
Primärkapitaltillskott: instrument					
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	21 980		15 819	51, 52
32	Varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder	21 980		15 819	
33	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet	-		-	486.3
36	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	21 980		15 819	
Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar					
37	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)	-9 808		-	52.1 b, 56 a, 57
40	Institutets direkta och indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärde på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-		-	56 d, 59, 79
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapital som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)	-		-	56 e
43	Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	-9 808		-	
44	Primärkapitaltillskott	12 172		15 819	
45	Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	158 332		148 550	
Supplementärkapital: instrument och avsättningar					
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	18 032		18 639	62, 63
50	Kreditriskjusteringar	10		-	62 c och d
51	Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	18 042		18 639	
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar					
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	-		-	63 b i, 66 a, 67
55	Institutets direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-1 129		-1 129	66 d, 69, 79
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	-1 129		-1 129	
58	Supplementärkapital	16 913		17 510	
59	Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	175 245		166 060	
60	Summa riskvägda tillgångar	721 403		716 462	
Kapitalrelationer och buffertar					
61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	20,3		18,5	92.2 a
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	21,9		20,7	92.2 b
63	Summa kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	24,3		23,2	92.2 c
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontryckisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	6,6		7,4	Kapitalkravsdirektivet 128, 129, 130
65	Varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5		2,5	
66	Varav: krav på kontryckisk kapitalbuffert	0,1		1,9	
67	Varav: krav på systemriskbuffert	3,0		3,0	
67a	Varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut	1,0		0,0	Kapitalkravsdirektivet 131
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	15,8		14,0	Kapitalkravsdirektivet 128
72	Direkta och indirekta innehav av kapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärde på 10%, netto efter godtagbara korta positioner)	0		0	36.1 h, 45, 46, 56 c, 59, 60, 66 c, 69, 70
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärde på 10%, netto efter godtagbara korta positioner)	-		-	36.1 i, 45, 48
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärde på 10%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	0		-2	36.1 c, 38, 48

K49 Forts

Kapitalbas under övergångsperioden		2020		2019	
mk		Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning	Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning
Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet					
76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpningen av taket)	-		-	62
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden	1 629		1 084	62
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	-		-	62
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	3 074		3 308	62
Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)					
80	Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	484.3, 486.2 och 486.5
81	Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	484.3, 486.2 och 486.5
82	Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	484.4, 486.3 och 486.5
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	484.4, 486.3 och 486.5
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	484.5, 486.4 och 486.5
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	484.5, 486.4 och 486.5

Tabell 2.12 (Pelare 3) Kapitaltäckning finansiella konglomeratet

Tabellen visar relation mellan kapital och kapitalkrav för det finansiella konglomeratet. Överskottet har ökat jämfört med föregående år.

Kapitaltäckning finansiella konglomeratet		2020	2019
mk			
Kapitalbas efter avdrag och justeringar		188 214	174 186
Kapitalkrav		143 133	153 484
Överskott		45 081	20 702

K49 Forts

Tabell 2.11 (Pelare 3) EU OV1 – Översikt av riskvägda exponeringsbelopp

Tabellen visar riskvägda exponeringsbelopp (REA) för kreditrisk, motpartsrisk, marknadsrisk och operativ risk per utgången av 2020 och föregående år. Beloppen för kreditrisk är beräknade för exponeringar som behandlas enligt schablonmetoden, den grundläggande internmetoden och den avancerade internmetoden. Beloppen för marknadsrisk och operativ risk är beräknade för exponeringar som behandlas enligt schablonmetoden. REA för kreditrisk har ökat jämfört med föregående år. REA för motpartsrisk har minskat jämfört med föregående år. REA för marknadsrisk har minskat jämfört med föregående år. REA för operativ risk har ökat jämfört med föregående år.

EU OV1 – Översikt av riskvägda exponeringsbelopp		Riskvägda exponeringsbelopp		Minimikapitalkrav
mkr		2020	2019	2020
	1 Kreditrisk (exklusive motparts kreditrisk)	587 301	626 682	46 985
Artikel 438 c och d	2 Varav schablonmetoden	83 735	86 573	6 699
Artikel 438 c och d	3 Varav den grundläggande internmetoden ¹	45 315	53 846	3 626
Artikel 438 c och d	4 Varav den avancerade internmetoden ²	455 296	475 964	36 424
Artikel 438 d	Varav den kapitalrelaterade internmetoden inom ramen för den enkla riskviktade metoden eller den interna modellen	2 955	10 299	236
Artikel 107				
Artikel 438 c och d	6 Motparts kreditrisk	8 843	11 371	707
Artikel 438 c och d	7 Varav marknadsvärdering	8 838	11 359	707
Artikel 438 c och d	8 Varav ursprunglig exponering			
	9 Varav schablonmetoden			
	10 Varav metoden med interna modeller			
Artikel 438 c och d	11 Varav riskexponeringsbelopp för bidrag till en central motparts obeståndsfond	5	12	0
Artikel 438 c och d	12 Kreditvärdighetsjustering	2 707	4 114	216
Artikel 438 e	13 Avvecklingsrisk	0	9	0
Artikel 449 o i)	14 Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter taket)	49	-	4
	15 Varav internmetoden	49	-	4
	16 Varav den interna formelbaserade metoden			
	17 Varav internmetoden			
	18 Varav schablonmetoden			
Artikel 438 e	19 Marknadsrisk	7 513	8 263	601
	20 Varav schablonmetoden	7 513	8 263	601
	21 Varav den interna modellen			
Artikel 438 e	22 Stora exponeringar			
Artikel 438 f	23 Operativ risk	68 616	66 023	5 489
	24 Varav basmetoden			
	25 Varav schablonmetoden	68 616	66 023	5 489
	26 Varav internmätningssmetoden			
Artikel 437.2, artikel 48 och artikel 60	27 Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktning på 250 procent)			
Artikel 500	28 Justering av minimigränsen			
Artikel 3	29 Ytterligare riskexponeringsbelopp ³	46 374	-	3 710
	30 Summa	721 403	716 462	57 712

¹ Motparts lösa exponeringar redovisas under den grundläggande internmetoden

² Riskviktsgolv för svenska bolån redovisas under den avancerade internmetoden

³ Bankens exponeringar i UK kommer från och med första kvartalet 2021 att på koncernnivå rapporteras enligt schablonmetoden. Idag beräknas dessa exponeringar i huvudsak i IRK. Banken har beräknat det tillkommande riskexponeringsbelopp som kommer att uppstå i koncernens rapportering som en följd av denna förändring. Detta belopp har i rapporteringen per 31 december 2020 avsatts som ett ytterligare riskexponeringsbelopp i enlighet med CRR artikel 3.

Tabell 4.1 (Pelare 3) EU MR1 – Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden

Tabellen visar kapitalkrav och riskexponeringsbelopp för marknadsrisk enligt schablonmetoden (CRR) per utgången av 2020.

EU MR1 – Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden		2020		2019	
		a	b	a	b
mkr		Riskexponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskexponeringsbelopp	Kapitalkrav
Direkta produkter					
Ränterisk		7 448	596	8 130	651
varav generell risk		6 135	491	6 923	554
varav specifik risk		1 313	105	1 207	97
Aktiekursrisk		26	2	43	3
varav generell risk		9	1	12	1
varav specifik risk		17	1	30	2
varav fonder		0	0	1	0
Valutakursrisk		-	-	-	-
Råvarurisk		15	1	54	4
Optioner					
Scenariometod		24	2	36	3
varav ränterisk		1	0	3	0
varav aktiekursrisk		23	2	33	3
varav valutakursrisk		-	-	-	-
varav råvarurisk		-	-	-	-
Värdepapperisering (specifik risk)		-	-	-	-
Avvecklingsrisk		0	0	9	1
Summa		7 513	601	8 272	662

K49 Forts

Tabell ÅR:47 Minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL)

MREL krav uttryckt som andel av totala skulder och kapitalbas (SFS 2015:1016). Minimikravet på nedskrivningsbara skulder och kapitalbas bestäms i bankens resolutionsplan av resolutionsmyndigheten RGK, i samarbete med FI. Totala skulder och kapitalbas samt MREL krav baseras på siffror från det tredje kvartalet.

mkr	2020	2019
MREL krav	179 066	184 086
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas	332 573	350 820
Totala skulder och kapitalbas	3 110 867	2 986 085

%	2020	2019
MREL krav som procent av totala skulder och kapitalbas	5,8	6,2
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas som procent av totala skulder och kapitalbas	10,4	11,7

Tabell 3.14 (Pelare 3) Kreditriskexponeringar godkända för internmetoden

Kreditriskexponeringar godkända för internmetoden	Exponeringsbelopp		Varav utanför balansräkningen		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Statsexponeringar	490 718	426 414	14 002	10 983	7 214	7 098	577	568	1,5	1,7
Företagsexponeringar	854 312	909 304	111 944	121 194	211 791	246 710	16 943	19 737	24,8	27,1
Företagsutlåning	843 585	900 795	111 944	121 194	208 608	244 106	16 689	19 529	24,7	27,1
varav övrig utlåning, internmetod utan egna skattningar av LGD och KF	93 833	110 550	57 203	64 725	26 186	33 651	2 094	2 693	27,9	30,4
varav övrig utlåning, internmetod med egna skattningar av LGD och KF	749 752	790 245	54 741	56 469	182 422	210 455	14 594	16 836	24,3	26,6
varav stora företag	125 572	140 751	33 017	32 185	48 644	51 641	3 892	4 131	38,7	36,7
varav medelstora företag	84 512	91 926	8 206	9 533	27 212	37 399	2 177	2 992	32,2	40,7
varav fastighetsbolag	539 668	557 568	13 518	14 751	106 566	121 415	8 525	9 713	19,7	21,8
Motpartsrisk	10 727	8 509	-	-	3 183	2 604	255	208	29,7	30,6
Bostadsrättsföreningar	245 789	235 554	2 494	2 796	7 997	9 806	641	783	3,3	4,2
Hushållsexponeringar	1 154 770	1 119 800	71 160	58 312	78 540	82 406	6 283	6 593	6,8	7,4
Privatpersoner	1 132 800	1 095 928	64 940	52 195	71 797	74 659	5 744	5 973	6,3	6,8
varav fastighetskrediter	1 091 524	1 046 593	52 045	36 074	63 586	63 871	5 087	5 110	5,8	6,1
varav övriga	41 276	49 335	12 895	16 121	8 211	10 788	657	863	19,9	21,9
Små företag	21 970	23 872	6 220	6 117	6 743	7 747	539	620	30,7	32,5
varav fastighetskrediter	10 918	11 892	991	1 010	3 644	4 268	292	341	33,4	35,9
varav övriga	11 052	11 980	5 229	5 197	3 099	3 479	247	279	28,0	29,0
Institutsexponeringar	38 453	57 663	5 857	6 316	10 683	14 436	855	1 155	28,0	25,0
Institutsutlåning	17 178	16 554	5 857	6 316	5 279	5 920	422	474	30,7	35,8
Motpartsrisk	21 275	41 109	-	-	5 404	8 516	433	681	25,4	20,7
Aktieexponeringar	799	3 028	-	-	2 955	10 299	236	824	370,0	340,2
varav börsnoterade aktier	-	1 129	-	-	-	3 274	-	262	-	290,0
varav övriga aktier	799	1 899	-	-	2 955	7 025	236	562	370,0	370,0
Motpartslösa exponeringar	6 417	6 946	-	-	6 417	6 946	513	556	100,0	100,0
Positioner i värdepapperisering	16	-	-	-	49	-	4	-	312,3	-
varav traditionell värdepapperisering	16	-	-	-	49	-	4	-	312,3	-
varav syntetisk värdepapperisering	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa internmetoden	2 791 274	2 758 709	205 457	199 601	325 646	377 702	26 052	30 216	11,7	13,7
Risikoviktsgolv Svenska bolån ¹					186 614	173 604	14 929	13 888		
Totalt Internmetoden med effekt av risikoviktsgolv Svenska bolån	2 791 274	2 758 709	205 457	199 601	512 260	551 306	40 981	44 104	18,4	20,0

¹ Exponeringsbelopp som träffas av reglerna för risikoviktsgolvet Svenska bolån är 889 285 mkr per 31 dec 2020.

K49 Forts

Tabell 3.15 (Pelare 3) Kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden¹

Kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden ¹	Exponeringsvärde		Varav utanför balansräkningen		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Stater och centralbanker	1 827	353	49	79	0	7	0	1	0	1,9
Kommuner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Multilaterala utvecklingsbanker	956	274	0	2	0	0	0	0	0	0
Internationella organisationer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Institut	9 561	9 639	169	407	902	762	72	61	9,0	7,9
Företag	7 339	8 495	1 749	2 326	6 929	8 408	554	673	94,4	99
Hushåll	9 885	10 226	2 434	2 898	7 250	7 460	580	597	73,0	72,9
Säkerheter i fastigheter	138 617	141 499	2 745	2 064	48 405	50 655	3 872	4 052	35,0	35,8
Fallerade exponeringar	857	598	5	21	973	725	78	58	113,6	121,2
Högrisk poster	28	26	-	-	41	39	3	3	150,0	150
Fonder	-	151	-	-	-	151	-	12	-	100
Aktier	6 541	6 254	-	-	15 923	15 636	1 274	1 251	243,4	250,0
varav börsnoterade aktier	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
varav övriga aktier	6 541	6 254	-	-	15 923	15 636	1 274	1 251	243,4	250,0
Övriga poster	6 278	3 244	37	17	3 510	2 905	282	232	56,0	89,6
Summa schablonmetoden	181 889	180 759	7 188	7 814	83 933	86 748	6 715	6 940	46,1	48,0

¹ Uppgifter om kapitalkrav för exponeringsklasser där det förekommer exponeringar.

Tabell 2.13 (Pelare 3) LRCCom: Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning

Tabellen visar bruttosoliditetsgrad per utgången av innevarande respektive föregående år. Exponeringarna är specificerade för kategorierna balansräkning, derivat, värdepappersfinansiering och exponeringar utanför balansräkning. Bruttosoliditetsgraden beräknas som primärkapital dividerat med sammanlagda exponeringar. Bruttosoliditetsgraden har ökat jämfört med föregående år.

LRCCom: Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning		2020	2019
mkr			
Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)			
1	Poster i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar, men inklusive säkerhet)	2 901 031	2 843 612
2	(Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa kärnprimärkapital)	-17 819	-17 849
3	Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar) (summan av raderna 1 och 2)	2 883 212	2 825 763
Derivatexponeringar			
4	Återanskaffningskostnad förbunden med samtliga derivattransaktioner (dvs netto av medräkningsbar kontantvariationsmarginal)	8 755	6 667
5	Tilläggsbelopp för potentiell framtida exponering förbundet med samtliga derivattransaktioner (marknadsvärdering)	19 876	27 096
EU-5a	Exponering fastställd enligt ursprunglig åtagandemetod	-	-
6	Gross-up för derivatsäkerhet vid avdrag från tillgångar i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen	-	-
7	(Avdrag för fordringar på kontantvariationsmarginal i derivattransaktioner)	-19 875	-8 466
8	(Undantagen central motpartsdel i handelsexponeringar som är clearade med denna motpart)	-	-
9	Justerat effektivt teoretiskt belopp för skriftliga kreditderivat	4 304	5 621
10	(Justerat effektivt teoretiskt kompensation och tilläggsavdrag för skriftliga kreditderivat)	-35	-116
11	Sammanlagda derivatexponeringar (summa av rad 4 till 10)	13 024	30 802
Exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering			
12	Bruttotillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering (utan godkännande av nettning) efter justering för försäljningstransaktioner	14 216	16 010
13	(Nettade belopp för kontantsskulder och kontantfordringar i bruttotillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering)	-	-
14	Motpartens kreditriskexponering mot tillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering	3 750	3 342
EU-14a	Undantag för transaktioner för värdepappersfinansiering: Motpartens kreditriskexponering i enlighet med artikel 429b 4 och artikel 222 i förordning (EU) nr 575/2013	-	-
15	Exponeringar mot förmedlade transaktioner	-	-
EU-15a	(Undantagen central motpartsdel av exponeringar mot transaktioner för värdepappersfinansiering som är clearade med motparten)	-	-
16	Sammanlagda exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering (summa av raderna 12 till 15a)	17 966	19 352
Andra poster utanför balansräkningen			
17	Poster utanför balansräkningen i teoretiska bruttobelopp	534 285	522 450
18	(Justerings för konvertering till kreditekvivalenter)	-397 111	-338 171
19	Övriga exponeringar utanför balansräkningen (summa av rad 17 till 18)	137 174	184 279
Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429.7 och 429.14 (i och utanför balansräkningen)			
EU-19a	(Undantag för exponeringar inom gruppen (individuellt nivå) i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen))	-	-
EU-19b	(Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen))	-	-
Kapital- och sammanlagda exponeringar			
20	Primärkapital	158 332	148 550
21	Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad (summan av raderna 3, 11, 16, 19, EU-19a och EU-19b)	3 051 376	3 060 195
Bruttosoliditetsgrad			
22	Bruttosoliditetsgrad	5,19%	4,85%
Val av övergångsarrangemang och belopp för förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen			
EU-23	Val av övergångsarrangemang för definitionen av kapitalmåttet	Transitional	Transitional
EU-24	Belopp för förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen i enlighet med artikel 429.13 i förordning (EU) nr 575/2013	0	0

K49 Forts

Tabell 2.14 (Pelare 3) LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad

Tabellen specificerar redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad per utgången av 2020 och föregående år.

Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad har minskat jämfört med föregående år.

LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad		2020	2019
mkr			
1	Sammanlagda tillgångar enligt offentliga finansiella rapporter	3 135 288	3 069 667
2	Justering för enheter som har konsoliderats för redovisningsändamål men som inte omfattas av konsolidering under tillsyn	-189 427	-168 500
3	(Justering för förvaltningstillgångar som redovisas i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen, men som är undantagna från exponeringsmålet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.13 i förordning (EU) nr 575/2013)	-	-
4	Justeringar för finansiella derivatinstrument	-17 590	-10 743
5	Justeringar för transaktioner för värdepappersfinansiering	3 750	3 342
6	Justering för poster utanför balansräkningen (dvs konvertering till kreditkvaliteter för exponeringar utanför balansräkningen)	137 174	184 279
EU-6a	(Justering för exponeringar inom gruppen som inte omfattas av exponeringsmålet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013)	-	-
EU-6b	(Justering för exponeringar inom gruppen som inte omfattas av exponeringsmålet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013)	-	-
7	Andra justeringar	-17 819	-17 850
8	Summa exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad	3 051 376	3 060 195

Tabell 2.15 (Pelare 3) LRSpl: Uppdelning av exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar)

Tabellen specificerar redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad. Totalt exponeringsmått för bruttosoliditetsgrad har ökat jämfört med föregående år.

LRSpl: Uppdelning av exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar)		2020	2019
mkr			
EU-1	Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och undantagna exponeringar) varav:	2 877 552	2 833 306
EU-2	Exponeringar i handelslagret	155 116	160 009
EU-3	Exponeringar utanför handelslagret, varav:	2 722 436	2 673 297
EU-4	Säkerställda obligationer	7 038	4 952
EU-5	Exponeringar som hanteras som exponeringar mot nationella regeringar	475 107	411 782
EU-6	Exponeringar mot delstatliga självstyrelseorgan, multilaterala utvecklingsbanker, internationella organisationer och offentliga organ som inte behandlas som exponeringar mot nationella regeringar	0	0
EU-7	Institut	7 227	7 346
EU-8	Säkrade genom panträtt i fastigheter	2 004 442	1 984 322
EU-9	Hushållsexponeringar	47 450	52 512
EU-10	Företag	155 006	186 732
EU-11	Fallerande exponeringar	4 366	4 703
EU-12	Övriga exponeringar (t ex aktier, värdepappersiseringar och övriga motpartslösa tillgångar)	21 802	20 948

Moderbolaget

Förvaltningsberättelse Moderbolaget

Utveckling i moderbolaget

Moderbolagets räkenskaper omfattar delar av den verksamhet som organisatoriskt ingår i kontorsrörelsen i och utanför Sverige, Capital Markets samt centrala avdelningar och staber. Även om Handelsbankens affärer till övervägande del utgår från och samordnas av de lokala bankkontoren, ligger en betydande del av affärsvolymerna juridiskt utanför moderbolaget i helägda dotterbolag, i synnerhet bolåneinstitutet Stadshypotek AB och Handelsbanken plc. Utvecklingen i moderbolaget är därmed inte att likställa med utvecklingen av affärsverksamheten i koncernen som helhet.

Moderbolagets rörelseresultat minskade med 8 procent till 18 758 miljoner kronor (20 325), huvudsakligen på grund av högre personalkostnader och lägre utdelningar. Personalkostnaderna ökade med 15 procent på grund av att avsättningen till omstrukturingsreserven som belastar Q3 2020 är högre än den som belastade Q3 2019. Vidare löstes reserveringen till resultatandelssystemet Oktogonen för 2018 upp Q1 2019 vilken påverkade personalkostnaderna positivt. Utdelningar har erhållits uppgående till 15 937 miljoner kronor (17 338). Årets resultat minskade med 3 procent till 15 226 miljoner kronor (15 648). Räntenettot ökade med 0 procent till 13 071 miljoner kronor (13 039) och provisionsnettot minskade med 5 procent till 5 692 miljoner kronor (6 011). Moderbolagets egna kapital har sedan årsskiftet 2019 ökat till 142 839 miljoner kronor (130 935). För moderbolagets 5-årsöversikt, se sidorna 209–210.

Riskhantering

Handelsbanken har en låg risktolerans som upprätthålls genom en stark riskkultur som är uthållig över tid och som gäller för alla områden i koncernen. För närmare beskrivning av

bankens exponering mot risker och hanteringen av dessa, se not K2.

Principer för ersättning till ledande befattningshavare

Handelsbankens principer för ersättning till ledande befattningshavare framgår av not K8 samt avsnittet Ersättning till ledande befattningshavare i Bolagsstyrningsrapporten, se sidan 77.

Förslag till vinstdisposition

Till årsstämmans förfogande står enligt balansräkningen för Handelsbanken vinstmedel på sammanlagt 133 814 miljoner kronor.

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas per aktie 4,10 kronor (- kronor för 2019)	8 118
Till nästa år överförs	125 696
Summa disponerat	133 814

Styrelsen har bedömt att storleken på den föreslagna utdelningen, totalt 8 118 miljoner kronor, är försvarlig med hänsyn tagen till verksamhetens art, omfattning, konsolideringsbehov, risker, likviditet och ställning i övrigt såväl i moderbolaget som i koncernen.

Orealiserade värdeförändringar på tillgångar och skulder värderade till verkligt värde har påverkat det egna kapitalet med netto -1 658 miljoner kronor.

Moderbolagets och den konsoliderade situationens kapitalisering vid årsskiftet, minskad med föreslagen utdelning baserad på genomförda konverteringar och andra väsentliga förändringar efter årsskiftet, översteg kraven enligt förordning (EU) 575/2013 och direktiv 2013/36/EU samt övriga relevanta krav som myndigheterna fastställt för banken.

Aktien

Aktierna fördelade på aktieslag

31 december 2020			
Aktieslag	Antal	% av kapital	% av röster
Serie A	1 944 777 165	98,22	99,82
Serie B	35 251 329	1,78	0,18
Totalt	1 980 028 494	100,00	100,00

Två aktieägare har en ägarandel som överstiger 10 procent: AB Industrivärden och Stiftelsen Oktogonen. Utförliga uppgifter om bankens största svenska aktieägare finns på sidan 36–37.

Handelsbankens bolagsordning anger att ingen aktieägare vid årsstämma får rösta för mer än 10 procent av det totala antalet röster i banken. För mer information om aktieägarers rättigheter, se sidan 70.

Vid årsstämman i mars 2020 bemyndigades styrelsen att återköpa maximalt 120 miljoner aktier fram till årsstämman i mars 2021. Detta mandat utnyttjades inte under 2020. Utförligare information om detta finns på sidorna 36–37.

Övrigt

Handelsbanken arbetar kontinuerligt med åtgärder för att minimera bankens direkta och indirekta miljöpåverkan. För mer information om bankens miljöarbete, se sidan 38.

Handelsbanken arbetar för att det decentra- liserade arbetssättet och tron på individen ska genomsyra verksamheten. För utförligare beskrivning om banken som arbetsgivare se information som börjar på sidan 58.

Finansiella rapporter

Moderbolaget

INNEHÅLL

Resultaträkning	203	M23	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	231
Totalresultat	204	M24	Skulder till kreditinstitut	232
Balansräkning	205	M25	In- och upplåning från allmänheten	232
Förändring i eget kapital	206	M26	Emitterade värdepapper	233
Kassaflödesanalys	208	M27	Korta positioner	233
5-årsöversikt	209	M28	Skatter	233
Noter Moderbolaget	211	M29	Avsättningar	234
M1 Redovisningsprinciper	211	M30	Övriga skulder	235
M2 Risk- och kapitalhantering	212	M31	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	235
M3 Räntenetto	215	M32	Efterställda skulder	235
M4 Erhållna utdelningar	215	M33	Obeskattade reserver	235
M5 Provisionsnetto	215	M34	Klassificering av finansiella tillgångar och skulder	236
M6 Nettoresultat av finansiella transaktioner	216	M35	Värdering av finansiella instrument till verkligt värde	237
M7 Övriga rörelseintäkter	216	M36	Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar	239
M8 Personalkostnader	216	M37	Eventualförpliktelser	239
M9 Övriga administrationskostnader	217	M38	Pensionsförpliktelser	240
M10 Kreditförluster	217	M39	Tillgångar och skulder i valuta	241
M11 Bokslutsdispositioner	223	M40	Upplysningar om närstående	242
M12 Utlåning till kreditinstitut	223	M41	Förslag till vinstdisposition	242
M13 Utlåning till allmänheten	223	M42	Aktieinformation	242
M14 Räntebärande värdepapper	224	M43	Händelser efter balansdagen	242
M15 Aktier och andelar	224	M44	Kapitaltäckning	243
M16 Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures	225			
M17 Derivatinstrument	226			
M18 Säkringsredovisning	227			
M19 Kvittning av finansiella instrument	229			
M20 Immateriella tillgångar	230			
M21 Fastigheter, inventarier och leasingobjekt	230			
M22 Övriga tillgångar	231			

Resultaträkning Moderbolaget

mkr		2020	2019
Ränteintäkter	Not M3	20 350	28 701
Leasingintäkter	Not M3	1 963	1 488
Räntekostnader	Not M3	-9 242	-17 150
Erhållna utdelningar	Not M4	15 937	17 338
Provisionsintäkter	Not M5	7 485	8 028
Provisionskostnader	Not M5	-1 793	-2 017
Nettoreultat av finansiella transaktioner	Not M6	1 869	618
Övriga rörelseintäkter	Not M7	2 790	2 638
Summa rörelseintäkter		39 359	39 644
Allmänna administrationskostnader			
Personalkostnader	Not M8	-11 689	-10 148
Övriga administrationskostnader	Not M9	-5 684	-5 808
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	Not M20, M21	-2 672	-2 156
Summa kostnader före kreditförluster		-20 045	-18 112
Resultat före kreditförluster		19 314	21 532
Kreditförluster, netto	Not M10	-477	-1 059
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar		-79	-148
Rörelseresultat		18 758	20 325
Bokslutsdispositioner	Not M11	743	-380
Resultat före skatter		19 501	19 945
Skatter	Not M28	-4 275	-4 297
Årets resultat		15 226	15 648

Totalresultat Moderbolaget

mkr	2020	2019
Årets resultat	15 226	15 648
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen		
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-583	372
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	11	-21
<i>varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	<i>11</i>	<i>-21</i>
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-572	351
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen		
Kassaflödessäkringar	-1 677	1 751
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	7	7
Årets omräkningsdifferens	-2 184	-259
<i>varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet</i>	<i>-256</i>	<i>-826</i>
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	420	-200
<i>varav kassaflödessäkringar</i>	<i>365</i>	<i>-375</i>
<i>varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat</i>	<i>-1</i>	<i>-2</i>
<i>varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet</i>	<i>56</i>	<i>177</i>
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-3 434	1 299
Summa övrigt totalresultat	-4 006	1 650
Årets totalresultat	11 220	17 298

Årets omklassificeringar till resultaträkningen framgår av Förändring i eget kapital.

Balansräkning Moderbolaget

mkr		2020	2019
TILLGÅNGAR			
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		297 362	242 889
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	Not M14	99 115	103 370
Utlåning till kreditinstitut	Not M12	953 650	890 557
Utlåning till allmänheten	Not M13	566 145	620 175
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring		13	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not M14	46 533	53 096
Aktier och andelar	Not M15	14 313	14 335
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures	Not M16	73 057	72 138
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken		7 405	6 443
Derivatinstrument	Not M17	33 031	41 840
Immateriella tillgångar	Not M20	3 459	3 190
Fastigheter, inventarier och leasingobjekt	Not M21	7 381	8 145
Aktuella skattefordringar		154	-
Uppskjutna skattefordringar	Not M28	1 173	653
Övriga tillgångar	Not M22	20 775	21 522
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not M23	1 297	1 152
Summa tillgångar	Not M34	2 124 863	2 079 505
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Skulder till kreditinstitut	Not M24	193 054	208 697
In- och upplåning från allmänheten	Not M25	1 021 130	918 146
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		7 405	6 443
Emitterade värdepapper m m	Not M26	657 520	724 640
Derivatinstrument	Not M17	44 774	38 669
Korta positioner	Not M27	1 682	1 856
Aktuella skatteskulder		-	202
Uppskjutna skatteskulder	Not M28	777	956
Avsättningar	Not M29	2 276	1 100
Övriga skulder	Not M30	9 125	8 790
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not M31	2 266	1 847
Efterställda skulder	Not M32	41 082	35 546
Summa skulder	Not M34	1 981 091	1 946 892
Obeskattade reserver	Not M33	933	1 678
Aktiekapital		3 069	3 069
Överkursfond		8 758	8 758
Andra fonder		6 706	10 472
Balanserad vinst		109 080	92 988
Årets resultat		15 226	15 648
Summa eget kapital		142 839	130 935
Summa skulder och eget kapital		2 124 863	2 079 505

Förändring i eget kapital

Moderbolaget

mkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital				Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för internt utvecklad programvara	Överkurs-fond	Säkrings-reserv ¹	Verkligt värde-reserv ¹	Omräknings-reserv ¹		
Ingående eget kapital 2020	3 069	2 682	3 034	8 758	1 940	660	2 156	108 636	130 935
Årets resultat								15 226	15 226
Övrigt totalresultat					-1 312	-566	-2 128		-4 006
varav omklassificering inom eget kapital						-684			-684
Årets totalresultat					-1 312	-566	-2 128	15 226	11 220
Omklassificerat till balanserat resultat								684	684
Utdelning								-	-
Lämnade koncernbidrag								-	-
Skatteeffekt på koncernbidrag								-	-
Effekter av konvertibla förlagslån	-			-					-
Fond för internt utvecklad programvara			240					-240	
Utgående eget kapital 2020	3 069	2 682	3 274	8 758	628	94	28	124 306	142 839

mkr	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital				Balanserade vinstmedel inkl årets resultat	Totalt
	Aktiekapital	Reservfond	Fond för internt utvecklad programvara	Överkurs-fond	Säkrings-reserv ¹	Verkligt värde-reserv ¹	Omräknings-reserv ¹		
Ingående eget kapital 2019	3 013	2 682	2 497	5 629	564	304	2 238	104 135	121 062
Årets resultat								15 648	15 648
Övrigt totalresultat					1 376	356	-82		1 650
varav omklassificering inom eget kapital						15	-99		-84
Årets totalresultat					1 376	356	-82	15 648	17 298
Omklassificerat till balanserat resultat								84	84
Utdelning								-10 693	-10 693
Lämnade koncernbidrag								-1	-1
Skatteeffekt på koncernbidrag								0	0
Effekter av konvertibla förlagslån	56			3 129					3 185
Fond för internt utvecklad programvara			537					-537	
Utgående eget kapital 2019	3 069	2 682	3 034	8 758	1 940	660	2 156	108 636	130 935

¹ Ingår i fond för verkligt värde.

I omräkningsreserven ingår omräkningseffekter avseende koncernens utländska filialers balans- och resultaträkningar. Ackumulerade omräkningseffekter tas upp till beskattning vid nedläggning eller avyttring av sådan filial. Skattereglerna avseende beskattning av omräkningseffekter är mycket komplicerade och därför föremål för olika tolkningar. Det kan därför inte uteslutas att omräkningseffekter kan komma att behöva tas upp till beskattning vid en tidigare tidpunkt än en avyttring/nedläggning.

Under perioden januari-december 2020 hade konvertibler till ett nominellt värde av - mkr (3 185) avseende konvertibla förlagslån konverterats till - A-aktier (35 853 334). Vid räkenskapsårets slut uppgick antalet egna aktier i handelslagret till 0 aktier (0).

Specifikation av förändringar i eget kapital

Förändring av sÄkringsreserv mkr	2020	2019
SÄkringsreserv vid Årets ingång	1 940	564
KassaflödessÄkring		
Effektiv del av förändringen i verkligt värde		
RÄnterisk	-1 402	1 109
Valutakursrisk	-141	654
Orealiserade värdeförändringar		
Omklassificerat till resultaträkningen ¹	-134	-12
Skatt	365	-375
SÄkringsreserv vid Årets utgång	628	1 940
Förändring av verkligt värdereserv mkr	2020	2019
Verkligt värdereserv vid Årets ingång	660	304
Orealiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	-572	351
Realiserade värdeförändringar – egetkapitalinstrument	684	-15
Orealiserade värdeförändringar – skuldinstrument	5	4
Förändring av reserv för förväntade kreditförluster – skuldinstrument	1	1
Omklassificerat till balanserade vinstmedel – egetkapitalinstrument ²	-684	15
Omklassificerat till resultaträkningen – skuldinstrument ³	-	-
Verkligt värdereserv vid Årets utgång	94	660
Förändring av omräkningsreserv mkr	2020	2019
OmrÄkningsreserv vid Årets ingång	2 156	2 238
Förändring av omräkningsdifferens	-2 129	15
Omklassificerat till resultaträkningen ⁴	1	2
Omklassificerat till balanserade vinstmedel ⁵	-	-99
OmrÄkningsreserv vid Årets utgång	28	2 156

¹ Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 29 mkr (3).² Skatt som omklassificerats till till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post post 43 mkr (-).³ Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post - mkr (0).⁴ Skatt som omklassificerats till resultaträkningen hänförlig till denna post 0 mkr (0).⁵ Skatt som omklassificerats till balanserade vinstmedel hänförlig till denna post - mkr (21).

Kassaflödesanalys Moderbolaget

mkr	2020	2019
LÖPANDE VERKSAMHET		
Rörelseresultat	18 757	20 325
varav inbetalda räntor	21 017	28 760
varav utbetalda räntor	-9 909	-18 524
varav inbetalda utdelningar	15 937	17 338
Justering för ej kassaflödespåverkande poster i rörelseresultatet		
Kreditförluster	553	1 204
Orealiserade värdeförändringar	-645	-59
Av- och nedskrivningar	2 746	2 297
Koncernbidrag att erhålla	-15 135	-15 992
Betalda inkomstskatter	-4 910	-3 702
Förändring i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder		
Utlåning till kreditinstitut	-63 093	-49 473
Utlåning till allmänheten	53 465	-9 636
Räntebärande värdepapper och aktier	9 595	12 716
Skulder till kreditinstitut	-14 309	-52 988
In- och upplåning från allmänheten	101 650	78 261
Emitterade värdepapper	-67 120	8 110
Derivatinstrument, nettopositioner	15 201	20 070
Korta positioner	-197	-4 439
Fondlikvidfordringar och fondlikvidskulder	871	7 396
Övrigt	11 261	-4 062
Kassaflöde från löpande verksamhet	48 690	10 028
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Förvärv av och tillskott till intresseföretag	-984	-134
Försäljning av aktier och andelar	1 688	39
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-4 577	-6 833
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	3 030	2 460
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-852	-894
Avyttring av immateriella anläggningstillgångar	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 695	-5 362
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Amortering efterställda skulder	-2	-17 730
Emission efterställda skulder	8 176	4 670
Utbetald utdelning	-	-10 693
Utdelningar från koncernföretag	15 992	10 104
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	24 166	-13 649
varav valutakursförändringar	-819	635
Årets kassaflöde	71 161	-8 983
Likvida medel vid årets början	242 889	243 824
Kassaflöde från löpande verksamhet	48 690	10 028
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-1 695	-5 362
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	24 166	-13 649
Kursdifferens i likvida medel	-16 688	8 048
Likvida medel vid årets slut	297 362	242 889

Kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med den indirekta metoden, vilket innebär att rörelseresultatet har justerats för transaktioner som inte medfört in- eller utbetalningar, t.ex. avskrivningar och kreditförluster.

Likvida medel definieras som kassa och tillgodohavanden hos centralbanker.

5-årsöversikt Moderbolaget

Resultaträkning mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Räntenetto	13 071	13 039	17 234	16 326	15 011
Erhållna utdelningar	15 937	17 338	11 023	13 705	17 045
Provisionsnetto	5 692	6 011	6 218	6 592	6 509
Nettoresultat av finansiella transaktioner	1 869	618	1 020	1 339	3 076
Övriga rörelseintäkter	2 790	2 638	2 805	1 690	1 647
Summa rörelseintäkter	39 359	39 644	38 300	39 652	43 288
Allmänna administrationskostnader					
Personalkostnader	-11 689	-10 148	-12 255	-10 938	-10 427
Övriga administrationskostnader	-5 684	-5 808	-6 332	-5 702	-5 224
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	-2 672	-2 156	-1 350	-1 094	-591
Summa kostnader före kreditförluster	-20 045	-18 112	-19 937	-17 734	-16 242
Resultat före kreditförluster	19 314	21 532	18 363	21 918	27 046
Kreditförluster, netto	-477	-1 059	-835	-1 685	-1 730
Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar	-79	-148	-	-	-20
Rörelseresultat	18 758	20 325	17 528	20 233	25 296
Bokslutsdispositioner	743	-380	332	115	-193
Resultat före skatt	19 501	19 945	17 860	20 348	25 103
Skatter	-4 275	-4 297	-4 005	-4 662	-4 503
Årets resultat	15 226	15 648	13 855	15 686	20 600
Utdelning för året	8 118 ¹	-	10 693	14 581	9 721

¹ Enligt styrelsens förslag.

Totalresultat mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	15 226	15 648	13 855	15 686	20 600
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen					
Egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-583	372	-188		
Skatt på poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	11	-21	1		
varav egetkapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	11	-21	1		
Summa poster som inte kommer att omklassificeras till resultaträkningen	-572	351	-187		
Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen					
Kassaflödessäkringar	-1 677	1 751	829	41	-1 882
Skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	7	7	-12		
Instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)				-470	-1 152
Årets omräkningsdifferens	-2 184	-259	41	-2 261	387
varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet	-256	-826	-848	-1 476	-65
Skatt på poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	420	-200	19	311	538
varav kassaflödessäkringar	365	-375	-178	-9	414
varav skuldinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat	-1	-2	3		
varav instrument tillgängliga för försäljning (IAS 39)				-5	110
varav säkring av nettotillgångar i utlandsverksamhet	56	177	194	325	14
Summa poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen	-3 434	1 299	877	-2 379	-2 109
Summa övrigt totalresultat	-4 006	1 650	690	-2 379	-2 109
Årets totalresultat	11 220	17 298	14 545	13 307	18 491

5-årsöversikt Moderbolaget, forts

Balansräkning mkr	2020	2019	2018	2017	2016
Tillgångar					
Utlåning till allmänheten	566 145	620 175	611 699	795 691	763 567
Utlåning till kreditinstitut	953 650	890 557	841 085	664 018	593 125
Räntebärande värdepapper	145 648	156 466	169 911	172 107	154 547
Övriga tillgångar	459 420	412 307	431 004	381 060	383 465
Summa tillgångar	2 124 863	2 079 505	2 053 699	2 012 876	1 894 704
Skulder och eget kapital					
In- och upplåning från allmänheten	1 021 130	918 146	839 835	941 401	827 753
Skulder till kreditinstitut	193 054	208 697	261 735	193 822	189 176
Emitterade värdepapper	657 520	724 640	716 531	654 637	648 977
Efterställda skulder	41 082	35 546	51 085	32 896	33 400
Övriga skulder	68 305	59 863	62 565	69 237	77 963
Obeskattade reserver	933	1 678	886	683	793
Eget kapital	142 839	130 935	121 062	120 200	116 642
Summa skulder och eget kapital	2 124 863	2 079 505	2 053 699	2 012 876	1 894 704
Nyckeltal	2020	2019	2018	2017	2016
Reserveringsgrad för osäkra fordringar, %				65,7	60,1
Andel osäkra fordringar, %				0,18	0,23
Kärnprimärkapitalrelation, % enligt CRR	31,7	20,2	18,7	21,4	23,4
Primärkapitalrelation, % enligt CRR	34,6	23,0	21,0	23,9	26,3
Total kapitalrelation, % enligt CRR	38,8	26,2	24,1	27,5	30,0
Räntabilitet på totalt kapital, %	0,65	0,74	0,63	0,74	0,99

För definitioner av alternativa nyckeltal hänvisas till sidan 266 och för beräkning av dessa nyckeltal hänvisas till Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.se/ir.

Noter Moderbolaget

M1 Redovisningsprinciper

Lag- och föreskriftsenlighet

Moderbolagets årsredovisning är upprättad i enlighet med lagen 1995:1559 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2008:25 om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Moderbolaget tillämpar också RFR 2 Redovisning för juridiska personer och uttalanden från Rådet för finansiell rapportering. I enlighet med Finansinspektionens allmänna råd tillämpar moderbolaget så kallad lagbegränsad IFRS. Det innebär att de internationella redovisningsstandarder och tolkningar av dessa standarder som har antagits av EU har tillämpats i den utsträckning som det är möjligt inom ramen för nationella lagar och föreskrifter samt sambandet mellan redovisning och beskattning.

Sambandet mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisningsprinciper överensstämmer i stora delar med koncernens. I det följande redogörs endast för de områden där moderbolagets principer skiljer sig från koncernens. I allt övrigt hänvisas till redovisningsprinciperna för koncernen i not K1.

Presentation

Moderbolaget tillämpar de uppställningsformer för resultat- och balansräkning som följer av ÅRKL och Finansinspektionens föreskrifter. Det innebär främst följande skillnader i förhållande till den uppställning som tillämpas av koncernen:

- Fordringar på centralbanker som är direkt disponibla på anmodan redovisas i moderbolagets balansräkning som utlåning till kreditinstitut. I koncernens balansräkning redovisas de i posten Övrig utlåning till centralbanker.
- Broker- och börskostnader redovisas i moderbolaget som Provisionskostnader.
- Erhållna utdelningar redovisas på särskild rad i moderbolagets resultaträkning.
- Resultat vid avyttring av materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas i moderbolaget som övrig intäkt eller kostnad.
- Obeskattade reserver redovisas i moderbolaget i en egen balanspost. I koncernen delas de upp i egen kapitalandel respektive skatteskuld.

Tillgångar och skulder i utländsk valuta

Lån i moderbolaget som säkrar nettoinvesteringar i utlandsverksamhet värderas till historisk anskaffningskurs.

Tillgångar som innehåses för försäljning och avvecklad verksamhet

Någon särredovisning av nettoresultat efter skatt från avvecklad verksamhet sker inte i moderbolagets resultaträkning. I balansräkningen görs inte heller någon särskild uppdelning av tillgångar som innehåses för försäljning.

Aktier och andelar i dotter- och intresseföretag samt joint ventures

Aktier och andelar i dotterföretag och intresseföretag samt joint ventures värderas till anskaffningsvärde. Varje balansdag provas alla innehav för att bedöma om de behöver skrivas ner. I de fall värdet har minskat sker nedskrivning till koncernmässigt värde. Eventuella nedskrivningskostnader klassificeras i resultaträkningen som Nedskrivning av finansiella tillgångar. Utdelningar på aktier i dotter- och intresseföretag samt joint ventures redovisas som intäkt i resultaträkningen i posten Erhållna utdelningar.

Finansiella garantier

Finansiella garantier i form av borgensförbindelser till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures redovisas i moderbolaget som en avsättning i balansräkningen, i den utsträckning moderbolaget har ett befintligt åtagande och betalning sannolikt krävs för att reglera åtagandet.

Immateriella tillgångar

I moderbolaget görs avskrivningar på inkrångsgoodwill och andra immateriella tillgångar med obestämbar nyttjandeperiod i enlighet med bestämmelserna i ÅRKL. De kundrelationer som förvärven gett upphov till, och därmed nyttjandeperioden för inkrångsgoodwill, är erfarenhetsmässigt mycket långa. Avskrivningstiden är satt till 20 år.

Leasing

Banken som leasegivare

Moderbolaget redovisar finansiella leasingavtal som operationella leasingavtal. Det innebär att tillgångarna redovisas som leasingobjekt med avskrivningar inom Av- och nedskrivningar

av materiella och immateriella anläggnings-tillgångar i resultaträkningen. Hyresintäkter redovisas som leasingintäkter inom Räntetot i resultaträkningen.

Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Leasingobjekten skrivs av under leasingavtalets löptid enligt annuitetsmetoden.

Banken som leasetagare

Moderbolaget redovisar leasingavgifter som kostnader linjärt över leasingperioden.

Utdelningar

I posten Erhållna utdelningar redovisas alla erhållna utdelningar i moderbolaget, inklusive utdelningar från dotterföretag, intresseföretag och joint ventures, samt erhållna koncernbidrag. Anteciperad utdelning redovisas endast om moderbolaget har beslutanderätt över utdelningens storlek och beslutet har fattats innan publiceringen av de finansiella rapporterna.

Redovisning av pensioner

Moderbolaget tillämpar inte bestämmelserna i IAS 19 om redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner. Istället sker beräkning av kalkylmässig pensionskostnad i moderbolaget enligt Tryggandelagens bestämmelser och Finansinspektionens föreskrifter. Det innebär framförallt skillnader i fråga om hur diskonteringsräntan fastställs och att beräkningen av framtida förpliktelse inte tar hänsyn till antaganden om framtida löneökningar. Redovisad nettokostnad för pensioner beräknas som summan av utbetalda pensioner, pensionspremier samt avsättning till pensionsstiftelse, med avräkning för eventuell gottgörelse från pensionsstiftelse. Årets nettokostnad för pensioner redovisas som Personal-kostnad i moderbolagets resultaträkning.

Överskjutande belopp till följd av att förvaltningstillgångarnas värde överstiger beräknade pensionsförpliktelser redovisas inte som en tillgång i moderbolagets balansräkning. Under-skott redovisas som en skuld.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver som en egen post i balansräkningen. Obeskattade reserver består av en komponent som utgör uppskjuten skatteskuld och en komponent som utgör eget kapital.

M2 Risk- och kapitalhantering

Handelsbankenkoncernens riskhantering beskrivs i not K2. Specifika upplysningar över moderbolagets risker presenteras nedan. För definitioner se sidorna 250–252.

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2020 mkr		Sverige	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		84525	18 026	217	114 600	11 035	68 959	297 362
Utlåning till kreditinstitut	Not M12	883 811	3 330	23 679	40 780	225	1 825	953 650
Utlåning till allmänheten	Not M13	193 657	163 015	52 232	81 511	63 905	11 825	566 145
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	Not M14	98 353	-	-	-	-	762	99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not M14	46 533	-	-	-	-	-	46 533
Derivatinstrument ¹	Not M17	32 907	-	12	-	-	112	33 031
Summa		1 339 786	184 371	76 140	236 891	75 165	83 483	1 995 836
Poster utanför balansräkningen								
Eventuallförpliktelser	Not M37	388 950	58 529	33 013	39 374	7 503	32 340	559 709
varav ansvarsförbindelser		53 417	5 702	8 984	11 041	121	20 209	99 474
varav åtaganden		335 533	52 827	24 029	28 333	7 382	12 131	460 235
Summa		388 950	58 529	33 013	39 374	7 503	32 340	559 709
Summa poster i och utanför balansräkningen		1 728 736	242 900	109 153	276 265	82 668	115 823	2 555 545

Kreditexponeringar Geografisk fördelning 2019 mkr		Sverige	Norge	Danmark	Finland	Neder- länderna	Övriga länder	Summa
Poster i balansräkningen								
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker		46551	22 097	270	106 105	7 996	59 870	242 889
Utlåning till kreditinstitut	Not M12	820 107	9 588	19 175	37 221	89	4 377	890 557
Utlåning till allmänheten	Not M13	210 745	185 803	60 055	84 693	56 975	21 904	620 175
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	Not M14	102 364	-	-	-	-	1006	103 370
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not M14	53 096	-	-	-	-	-	53 096
Derivatinstrument ¹	Not M17	41 807	-	7	-	-	26	41 840
Summa		1 274 670	217 488	79 507	228 019	65 060	87 183	1 951 927
Poster utanför balansräkningen								
Eventuallförpliktelser	Not M37	372 096	66 221	33 826	43 017	7 765	47 280	570 205
varav ansvarsförbindelser		54 307	6 920	10 588	15 518	195	27 537	115 065
varav åtaganden		317 789	59 301	23 238	27 499	7 570	19 743	455 140
Summa		372 096	66 221	33 826	43 017	7 765	47 280	570 205
Summa poster i och utanför balansräkningen		1 646 766	283 709	113 333	271 036	72 825	134 463	2 522 132

Vid geografisk fördelning avses det land där exponeringarna är redovisade.

¹ Avser summa positiva marknadsvärden. Om rättsliga hållbara nettningsavtal beaktas uppgår exponeringen till 18 185 mkr (29 817).

Utlåning till allmänheten Fördelat per sektor och bransch 2020 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	106 333	3 025	879	-28	-31	-482	109 696
Bostadsrättsföreningar	23 329	727	79	-2	-2	-35	24 096
Fastighetsförvaltning	267 249	20 050	996	-48	-183	-204	287 860
Tillverkningsindustri	19 235	3 339	173	-13	-18	-106	22 610
Handel	13 969	1 565	364	-13	-50	-92	15 743
Hotell- och restaurangverksamhet	3 520	2206	8	-15	-62	-4	5 653
Person- och godstransport till sjöss	1 675	2064	1 162	-1	-6	-288	4 606
Övrig transport och kommunikation	5 333	456	101	-6	-18	-79	5 787
Byggnadsverksamhet	11 697	1 430	137	-14	-31	-83	13 136
Elektricitet, gas och vatten	7 676	737	3	-2	-9	-1	8 404
Jordbruk, jakt och skogsbruk	5 307	346	52	-5	-11	-41	5 648
Övrig serviceverksamhet	7 334	577	309	-10	-27	-209	7 974
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m m	33 880	1 696	151	-12	-10	-105	35 600
Stat och kommun	1 594	16	-	0	-1	-	1 609
Övrig företagsutlåning	17 319	142	337	-3	-5	-67	17 723
Summa	525 450	38 376	4 751	-172	-464	-1 796	566 145

M2 Forts

Utlåning till allmänheten Fördelad per sektor och bransch 2019 mkr	Brutto			Reserver			Netto
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Privatpersoner	115 165	3 663	1 023	-23	-27	-498	119 303
Bostadsrättsföreningar	33 325	1 116	68	-4	-4	-2	34 499
Fastighetsförvaltning	292 213	5 515	977	-69	-87	-203	298 346
Tillverkningsindustri	21 172	3 142	1 287	-10	-33	-1 214	24 344
Handel	20 542	1 921	158	-11	-22	-110	22 478
Hotell- och restaurangverksamhet	3 898	103	15	-2	-2	-7	4 005
Person- och godstransport till sjöss	4 427	49	1 616	-1	-3	-496	5 592
Övrig transport och kommunikation	6 034	579	93	-3	-8	-78	6 617
Byggnadsverksamhet	12 489	1 030	250	-11	-15	-209	13 534
Elektricitet, gas och vatten	9 779	2 142	8	-2	-8	-8	11 911
Jordbruk, jakt och skogsbruk	4 939	335	73	-3	-7	-34	5 303
Övrig serviceverksamhet	10 204	745	234	-7	-18	-129	11 029
Holding-, investment- och försäkringsbolag, fonder m m	43 470	883	138	-11	-11	-106	44 363
Stat och kommun	1 161	2	-	0	0	-	1 163
Övrig företagsutlåning	17 258	143	522	-2	-2	-231	17 688
Summa	596 076	21 368	6 462	-159	-247	-3 325	620 175

Kreditexponeringar, fördelad per säkerhet 2020 mkr	Bostads- fastigheter ¹	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting ²	Borgen ³	Finansiella säkerheter	Objekt	Övriga säkerheter	Blanko ⁴	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker			297 362						297 362
Utlåning till kreditinstitut <i>Not M12</i>	-	-	51 860	978	39 685	-	-	861 127	953 650
Utlåning till allmänheten <i>Not M13</i>	180 123	204 290	23 974	7 426	12 432	5 364	10 258	122 278	566 145
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m <i>Not M14</i>			99 115						99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper <i>Not M14</i>	-	-	2 563	-	-	-	-	43 970	46 533
Derivatinstrument <i>Not M17</i>	972	1 688	2 047	81	15 013	-	-	13 230	33 031
Summa	181 095	205 978	476 921	8 485	67 130	5 364	10 258	1 040 605	1 995 836
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser <i>Not M37</i>	83 062	42 372	44 050	5 986	10 104	3 026	9 754	361 355	559 709
varav ansvarsförbindelser	6 207	1 712	12 239	2 864	1 255	2 906	1 034	71 257	99 474
varav åtaganden	76 855	40 660	31 811	3 122	8 849	120	8 720	290 098	460 235
Summa	83 062	42 372	44 050	5 986	10 104	3 026	9 754	361 355	559 709
Summa poster i och utanför balansräkningen	264 157	248 350	520 971	14 471	77 234	8 390	20 012	1 401 960	2 555 545

Kreditexponeringar, fördelad per säkerhet 2019 mkr	Bostads- fastigheter ¹	Övriga fastigheter	Stat, kommun och landsting ²	Borgen ³	Finansiella säkerheter	Objekt	Övriga säkerheter	Blanko ⁴	Summa
Poster i balansräkningen									
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker			242 889						242 889
Utlåning till kreditinstitut <i>Not M12</i>	-	-	2 969	45	-	-	-	887 543	890 557
Utlåning till allmänheten <i>Not M13</i>	186 011	213 300	23 547	13 051	10 614	5 537	23 125	144 990	620 175
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m <i>Not M14</i>			103 370						103 370
Obligationer och andra räntebärande värdepapper <i>Not M14</i>			2 982					50 114	53 096
Derivatinstrument <i>Not M17</i>	463	875	1 739	60	29 993	0	184	8 526	41 840
Summa	186 474	214 175	377 496	13 156	40 607	5 537	23 309	1 091 173	1 951 927
Poster utanför balansräkningen									
Eventualförpliktelser <i>Not M37</i>	56 661	33 796	39 213	3 678	4 703	1 209	20 315	410 630	570 205
varav ansvarsförbindelser	3 510	2 403	15 266	1 692	1 033	1 024	2 986	87 151	115 065
varav åtaganden	53 151	31 393	23 947	1 986	3 670	185	17 329	323 479	455 140
Summa	56 661	33 796	39 213	3 678	4 703	1 209	20 315	410 630	570 205
Summa poster i och utanför balansräkningen	243 135	247 971	416 709	16 834	45 310	6 746	43 624	1 501 803	2 522 132

¹ Inklusive bostadsrätter.² Avser direkta stats- och kommunexponeringar samt statsgarantier.³ Inkluderar ej statsgarantier.⁴ I denna kolumn ingår moderbolagets interna utlåning och åtaganden till koncernens dotterbolag. För poster i balansräkningen uppgår den interna utlåning till 913 321 mkr och för poster utanför balansräkningen uppgår den till 54 244 mkr.

MARKNADSRISK

Marknadsrisk mkr	2020	2019
Ränterisk	1242	1 098
Valutakursrisk ¹	22	56
Aktiekursrisk	65	221
Råvaruprisrisk	2	5

¹ Värsta utfall av +/-5% förändring av SEK.

M2 Forts

LIKVIDITETSRISK

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	297 384	-	-	-	-	-	-	297 384
Belåningsbara statsskuldförbindelser ¹	99 115	-	-	-	-	-	-	99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²	46 533	-	-	-	-	-	-	46 533
Utlåning till kreditinstitut	67 827	150 334	109 066	153 276	198 555	287 836	-	966 894
varav omvända repor	2 776	-	-	-	-	-	-	2 776
Utlåning till allmänheten	53 542	108 156	84 934	74 517	130 785	133 380	-	585 314
varav omvända repor	11 626	-	-	-	-	-	-	11 626
Övrigt	17 551	-	-	-	-	-	145 639	163 190
varav aktier och andelar	14 313	-	-	-	-	-	-	14 313
varav fordringar på fondlikvider	3 238	-	-	-	-	-	-	3 238
Summa tillgångar	581 952	258 490	194 000	227 793	329 340	421 216	145 639	2 158 430
Skulder till kreditinstitut	96 859	43 238	4 549	568	420	1 205	46 779	193 618
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
varav inlåning från centralbanker	17 334	23 110	-	-	-	-	314	40 758
In- och upplåning från allmänheten	15 076	9 861	1 977	3 655	360	38	989 695	1 020 662
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	-
Emitterade värdepapper ³	49 558	235 277	216 590	59 219	73 682	30 103	-	664 429
varav säkerställda obligationer	-	-	-	-	-	-	-	-
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	42 664	195 176	190 592	-	-	-	-	428 432
varav seniora obligationer och andra värdepapper med ursprunglig löptid överstigande ett år	6 894	40 101	25 998	59 219	73 682	30 103	-	235 997
Efterställda skulder	-	9 937	-	2 935	19 014	8 281	-	40 167
Övrigt	5 654	-	-	-	-	-	208 665	214 319
varav korta positioner	1 687	-	-	-	-	-	-	1 687
varav fondlikvidskulder	3 967	-	-	-	-	-	-	3 967
Summa skulder	167 147	298 313	223 116	66 377	93 476	39 627	1 245 139	2 133 195
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	460 235							

Derivat 2020 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	203 343	419 683	119 243	92 612	186 031	100 891	1 121 803
Summa derivat utflöde	206 625	427 457	118 845	93 932	185 640	101 596	1 134 095
Netto	-3 282	-7 774	398	-1 320	391	-705	-12 292

Förfalloanalys för finansiella tillgångar och skulder 2019 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Ospecificerad löptid	Summa
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	242 844	-	-	-	-	-	-	242 844
Belåningsbara statsskuldförbindelser ¹	103 370	-	-	-	-	-	-	103 370
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²	53 095	-	-	-	-	-	-	53 095
Utlåning till kreditinstitut	93 282	87 882	82 087	164 154	195 014	289 158	-	911 577
varav omvända repor	211	-	-	-	-	-	-	211
Utlåning till allmänheten	44 767	124 985	92 110	83 439	157 207	140 807	-	643 315
varav omvända repor	10 438	-	-	-	-	-	-	10 438
Övrigt	17 318	-	-	-	-	-	153 742	171 060
varav aktier och andelar	14 335	-	-	-	-	-	-	14 335
varav fordringar på fondlikvider	2 983	-	-	-	-	-	-	2 983
Summa tillgångar	554 676	212 867	174 197	247 593	352 221	429 965	153 742	2 125 261
Skulder till kreditinstitut	121 452	26 407	5 239	304	854	1 328	54 029	209 613
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	0
varav inlåning från centralbanker	40 025	12 795	-	-	-	-	26	52 846
In- och upplåning från allmänheten	16 651	11 350	2 685	3 382	342	51	883 197	917 658
varav repor	-	-	-	-	-	-	-	0
Emitterade värdepapper ³	49 583	272 285	214 779	75 202	110 421	15 966	-	738 236
varav säkerställda obligationer	-	-	-	-	-	-	-	0
varav certifikat och andra värdepapper med ursprunglig löptid understigande ett år	44 672	245 855	114 912	-	-	-	-	405 439
varav seniora obligationer och andra värdepapper med ursprunglig löptid överstigande ett år	4 911	26 430	99 867	75 202	110 421	15 966	-	332 797
Efterställda skulder	-	1 125	29	12 623	24 631	-	-	38 408
Övrigt	4 705	-	-	-	-	-	190 412	195 117
varav korta positioner	1 865	-	-	-	-	-	-	1 865
varav fondlikvidskulder	2 840	-	-	-	-	-	-	2 840
Summa skulder	192 391	311 167	222 732	91 511	136 248	17 345	1 127 638	2 099 032
Poster utanför balansräkningen								
Finansiella garantier och ej utnyttjade lånelöften	455 140							

Derivat 2019 mkr	Upp till 30 dagar	31 dagar– 6 månader	6–12 månader	1–2 år	2–5 år	Över 5 år	Summa
Summa derivat inflöde	210 539	467 477	134 089	155 969	255 219	96 562	1 319 855
Summa derivat utflöde	212 872	470 500	129 877	151 188	251 681	96 252	1 312 370
Netto	-2 333	-3 023	4 212	4 781	3 538	310	7 485

¹ Av beloppet (exklusive räntor) har 75 526 mkr (83 175) en återstående löptid som understiger ett år.² Av beloppet (exklusive räntor) har 7 184 mkr (16 653) en återstående löptid som understiger ett år.³ Av beloppet (exklusive räntor) har 498 032 mkr (528 690) en återstående löptid som understiger ett år.

För inlåningsvolymen avser kolumn "Ospecificerad löptid" inlåning som är betalbar på anfordran.

Tabellen innehåller ränteflöden vilket innebär att balansraderna inte är avstämningsbara mot moderbolagets balansräkning.

M3 Räntenetto

mkr	2020	2019
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut och centralbanker	5 368	8 193
Utlåning till allmänheten	12 215	14 230
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	291	333
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	381	519
Derivatinstrument	1 172	4 083
Övriga ränteintäkter	811	832
Summa	20 238	28 190
Ränteintäkter redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	-112	-511
Summa ränteintäkter	20 350	28 701
<i>varav ränteintäkter enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning</i>	<i>17 293</i>	<i>22 027</i>
Leasingintäkter	1 963	1 488
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	-681	-1 161
In- och upplåning från allmänheten	-757	-1 413
Emitterade värdepapper	-7 239	-14 370
Derivatinstrument	1 813	2 776
Efterställda skulder	-1 185	-1 282
Statliga avgifter	-762	-1 348
Övriga räntekostnader	-347	-351
Summa	-9 158	-17 149
Räntekostnader redovisade i nettoresultat av finansiella transaktioner	84	1
Summa räntekostnader	-9 242	-17 150
<i>varav räntekostnader enligt effektivräntemetoden samt räntor på derivat i säkringsredovisning</i>	<i>-7 610</i>	<i>-14 617</i>
Räntenetto	13 071	13 039
Avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal ¹	-1 795	-1 348
Samlat räntenetto inklusive avskrivningar enligt plan för finansiella leasingavtal	11 276	11 691

¹ Redovisas i posten Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar.

På raderna Derivatinstrument ingår räntenetto som är hänförligt till tillgångar och skulder som säkras. Dessa kan ha både positiv och negativ inverkan på ränteintäkter och räntekostnader.

M4 Erhållna utdelningar

mkr	2020	2019
Utdelningar på aktier och andelar	76	246
Utdelningar från intresseföretag	-	3
Utdelningar från koncernföretag ¹	726	1 097
Erhållna koncernbidrag	15 135	15 992
Summa	15 937	17 338

¹ Varav 540 mkr (327) avser utdelning på kärnprimärkapitallån som Stadshypotek har klassificerat som eget kapitalinstrument.

M5 Provisionsnetto

mkr	2020	2019
Courtage och övriga värdepappersprovisioner	645	604
Fonder	926	1 186
Depå och övrig kapitalförvaltning	888	790
Rådgivning	184	207
Betalningar	2 915	3 424
Ut- och inlåning	905	870
Garantier	335	377
Övrigt	687	570
Summa provisionsintäkter	7 485	8 028
Värdepapper	-265	-251
Betalningar	-1 464	-1 695
Övrigt	-64	-71
Summa provisionskostnader	-1 793	-2 017
Provisionsnetto	5 692	6 011

Provisionsintäkter avser intäkter från avtal med kunder. Intäkter från Courtage och övriga värdepappersprovisioner, Rådgivning, Betalningar samt Ut- och Inlåning redovisas huvudsakligen när tjänsterna utförs, det vill säga vid en viss tidpunkt. I Betalningar ingår kortutgivning och kortinlösen. Intäkter från Fonder, Depå och övrig kapitalförvaltning, Försäkringar och Garantier redovisas huvudsakligen i takt med att dessa tjänster utförs, det vill säga linjärt över tid.

M6 Nettoresultat av finansiella transaktioner

mkr	2020	2019
Upplupet anskaffningsvärde	106	89
varav lån	106	73
varav räntebärande värdepapper	0	0
varav emitterade värdepapper	0	16
Verkligt värde via övrigt totalresultat	-1	-1
varav förväntade kreditförluster	-1	-1
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	304	646
varav räntebärande värdepapper	304	646
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt inkl valutakurseffekter	1 427	-71
Säkringsredovisning	33	-45
varav nettoresultat säkringar av verkligt värde	34	-37
varav ineffektivitet i kassaflödessäkringar	-1	-8
Summa	1 869	618

M7 Övriga rörelseintäkter

mkr	2020	2019
Hyresintäkter	26	27
Andra rörelseintäkter ¹	2 764	2 611
Summa	2 790	2 638

¹ I posten ingår ersättning för tjänster som moderbolaget sålt till dotterbolag.

M8 Personalkostnader

mkr	2020	2019
Löner och arvoden	-6 963	-7 015
Socialavgifter	-1 809	-1 816
Pensionskostnader ¹	-1 235	-1 202
Avsättning till resultatandelssystem	-213	644
Andra personalkostnader	-1 469	-759
Summa	-11 689	-10 148

¹ Uppgift om pensionskostnaderna visas i not M38.

Löner och arvoden mkr	2020	2019
Ledande befattningshavare ² , 20 personer (20)	-72	-81
Övriga	-6 891	-6 934
Summa	-6 963	-7 015

² Ledande befattningshavare inklusive styrelse.

Könsfördelning %	2020		2019	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Styrelse	50	50	55	45
Ledande befattningshavare exklusive styrelse	80	20	67	33

Medelantal anställda	2020	Män	Kvinnor	2019	Män	Kvinnor
Sverige	6 903	3 289	3 614	6 971	3 315	3 656
Storbritannien	0	0	0	0	0	0
Norge	779	414	365	768	408	360
Danmark	639	327	312	646	330	316
Finland	557	245	312	557	244	313
Nederländerna	315	198	117	293	188	105
USA	53	34	19	56	37	19
Kina	59	23	36	80	30	50
Luxemburg	45	24	21	46	26	20
Singapore	23	7	16	30	11	19
Tyskland	34	17	17	38	19	19
Polen	24	9	15	33	11	22
Övriga länder	21	5	16	42	14	28
Summa	9 452	4 592	4 860	9 560	4 633	4 927

Information om principer avseende ersättningar till ledande befattningshavare i moderbolaget finns i not K8.

M9 Övriga administrationskostnader

mkr	2020	2019
Fastigheter och lokaler	-1 240	-1 241
Externa datakostnader	-2 086	-2 108
Kommunikation	-235	-248
Resor och marknadsföring	-110	-214
Köpta tjänster	-1 202	-1 200
Materialanskaffning	-142	-157
Andra omkostnader	-669	-640
Summa	-5 684	-5 808
<i>varav kostnader avseende operationell leasing</i>		
Leasingavgift	-562	-525
Variabel avgift	-97	-112
Summa	-659	-637

Operationell leasing är främst hänförlig till för verksamheten normala avtal avseende kontorslokaler och kontorsutrustning. Hyreskostnader avseende lokaler har normalt en variabel avgift knuten till inflation och fastighetsskatt.

Avtalade, ej uppsägbara, framtida operationella leasingavgifter fördelade på förfallotidpunkter	2020	2019
mkr		
Inom 1 år	-970	-964
Mellan 1 och 5 år	-3 270	-3 070
Senare än 5 år	-3 375	-3 348
Summa	-7 615	-7 382

Ersättning till revisorer och revisionsbolag	Ernst & Young AB		PricewaterhouseCoopers AB	
mkr	2020	2019	2020	2019
Revisionsuppdraget	-8	-10	-4	-4
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-1	-	-
Skatterådgivning	0	-	-	-
Övriga tjänster	0	-	-	-

M10 Kreditförluster

mkr	2020	2019
Förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen		
Årets reservering Steg 3	-699	-1 475
Steg 3 reservering tidigare år som återförts	526	334
Summa förväntade kreditförluster i Steg 3	-173	-1 141
Årets nettoreservering Steg 2	-237	90
Årets nettoreservering Steg 1	-23	-7
Summa förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2	-260	83
Summa förväntade kreditförluster på poster i balansräkningen	-433	-1 058
Förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen		
Årets nettoreservering Steg 3	-20	-107
Årets nettoreservering Steg 2	-62	-7
Årets nettoreservering Steg 1	-15	-2
Summa förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen	-97	-116
Bortskrivningar		
Årets konstaterade kreditförluster ¹	-1 648	-353
Utnyttjad andel av tidigare reserverat i Steg 3	1 622	323
Summa bortskrivningar	-26	-30
Återvinningar	79	145
Kreditförluster, netto	-477	-1 059
<i>varav utlåning till allmänheten</i>	<i>-378</i>	<i>-943</i>

¹ Av årets konstaterade kreditförluster omfattas 223 mkr (107) av efterbevakning.

M10 Forts

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2020

mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3 ¹	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	297 362	-	-	0	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	1 163	-	-	-	-	-
Utlåning till kreditinstitut	953 640	17	-	-1	-6	-
Utlåning till allmänheten	525 450	38 376	4 751	-172	-464	-1 796
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	7 964	-	-	-2	-	-
Summa	1 785 579	38 393	4 751	-175	-470	-1 796
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	409 604	8 890	440	-51	-110	-119
varav ansvarsförbindelser	97 320	1 970	184	-10	-17	-70
varav åtaganden	312 284	6 920	256	-41	-93	-49
Summa	409 604	8 890	440	-51	-110	-119

Poster i och utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning 2019

mkr	Brutto			Reserver		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3 ¹	Steg 1	Steg 2	Steg 3
Poster i balansräkningen						
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	242 889	-	-	0	-	-
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	1 410	-	-	0	-	-
Utlåning till kreditinstitut	890 368	193	-	-1	-3	-
Utlåning till allmänheten	596 076	21 368	6 462	-159	-247	-3 325
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 953	-	-	-2	-	-
Summa	1 735 696	21 561	6 462	-162	-250	-3 325
Poster utanför balansräkningen						
Eventualförpliktelser	435 921	7 921	685	-38	-50	-106
varav ansvarsförbindelser	111 518	3 020	527	-7	-13	-71
varav åtaganden	324 403	4 901	158	-31	-37	-35
Summa	435 921	7 921	685	-38	-50	-106

¹ Bruttovolym i Steg 3 där ingen reservering gjorts på grund av säkerheter uppgår till 1 173 mkr (1 237).

Nyckeltal kreditförluster		
Utlåning till allmänheten		
	2020	2019
Kreditförlustnivå ack, %	0,06	0,15
Total reserveringsgrad, %	0,43	0,60
Reserveringsgrad Steg 1, %	0,03	0,03
Reserveringsgrad Steg 2, %	1,21	1,16
Reserveringsgrad Steg 3, %	37,80	51,45
Andel utlåning i Steg 3, %	0,52	0,50

M10 Forts

FÖRÄNDRINGSANALYSER

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-162	-250	-3 325	-3 737	-153	-339	-2 472	-2 964
Bortbokningar	20	48	95	163	20	41	75	136
Bortskrivningar	0	1	1 621	1 622	0	1	322	323
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-115	-99	53	-161	-62	-167	42	-187
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	0	0	-	0
Valutaeffekt m m	8	12	61	81	-2	-4	-35	-41
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-21	-8	-7	-36	-19	-7	-3	-29
Förflyttning till Steg 1	-8	11	3	6	-13	24	1	12
Förflyttning till Steg 2	46	-283	3	-234	38	-101	13	-50
Förflyttning till Steg 3	57	98	-300	-145	29	302	-1 268	-937
Reserv vid årets utgång	-175	-470	-1 796	-2 441	-162	-250	-3 325	-3 737

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, utlåning till allmänheten

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-159	-247	-3 325	-3 731	-149	-331	-2 472	-2 952
Bortbokningar	19	46	95	160	19	35	75	129
Bortskrivningar	0	1	1 621	1 622	0	1	322	323
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-114	-100	53	-161	-62	-166	42	-186
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	0	0	-	0
Valutaeffekt m m	8	12	61	81	-2	-4	-35	-41
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-20	-8	-7	-35	-19	-7	-3	-29
Förflyttning till Steg 1	-8	11	3	6	-13	24	1	12
Förflyttning till Steg 2	45	-277	3	-229	38	-100	13	-49
Förflyttning till Steg 3	57	98	-300	-145	29	301	-1 268	-938
Reserv vid årets utgång	-172	-464	-1 796	-2 432	-159	-247	-3 325	-3 731

Förändring av reserv för förväntade kreditförluster, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Reserv vid årets ingång	-38	-50	-106	-194	-36	-43	-	-79
Bortbokningar	4	7	-	11	5	7	-	12
Bortskrivningar	0	0	-	0	0	0	-	0
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-18	-24	-13	-55	-6	-1	-106	-113
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	0	0	-	0
Valutaeffekt m m	1	2	-	3	0	0	-	0
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	-7	-1	-	-8	-7	-8	-	-15
Förflyttning till Steg 1	-2	3	-	1	-2	5	-	3
Förflyttning till Steg 2	7	-53	-	-46	7	-21	-	-14
Förflyttning till Steg 3	2	6	-	8	1	11	-	12
Reserv vid årets utgång	-51	-110	-119	-280	-38	-50	-106	-194

Förändringsanalysen visar nettoeffekten på reserven i angivet steg per förklaringspost under perioden. Effekten av bortbokningar och bortskrivningar beräknas på ingående balans. Effekten av omvärdering till följd av förändringar i modell/riskparametrar samt valutaeffekt m m beräknas innan eventuell förflyttning av nettobeloppet mellan steg. Nyutgivna eller förvärvade tillgångar och förflyttade belopp mellan stegen redovisas efter att effekten av övriga förklaringsposter beaktats. Förflyttningsraderna anger effekten på reserven i angivet steg.

M10 Forts

Förändring av bruttovolymer, poster i balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	1 735 696	21 561	6 462	1 763 719	1 672 342	28 353	5 443	1 706 138
Bortbokningar	-108 135	-4 592	-282	-113 009	-101 993	-5 894	-272	-108 159
Bortskrivningar	-3	-7	-1 636	-1 646	-7	-6	-334	-347
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	169 943	-886	-651	168 406	61 480	-2 513	-608	58 359
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-55 998	-1 214	-198	-57 410	17 888	531	79	18 498
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	66 245	2 395	23	68 663	87 237	1 973	20	89 230
Förflyttning till Steg 1	10 469	-10 455	-14	-	15 479	-15 455	-24	-
Förflyttning till Steg 2	-32 222	32 283	-61	-	-16 519	16 622	-103	-
Förflyttning till Steg 3	-416	-692	1 108	-	-211	-2 050	2 261	-
Volym vid årets utgång	1 785 579	38 393	4 751	1 828 723	1 735 696	21 561	6 462	1 763 719

Förändring av bruttovolymer, utlåning till allmänheten

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	596 076	21 368	6 462	623 906	581 252	27 956	5 443	614 651
Bortbokningar	-68 578	-4 442	-274	-73 294	-80 023	-5 656	-272	-85 951
Bortskrivningar	-3	-7	-1 636	-1 646	-7	-6	-334	-347
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-19 898	805	-658	-19 751	17 501	-2 448	-599	14 454
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-22 344	-1 215	-198	-23 757	8 078	531	79	8 688
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	60 704	2 392	23	63 119	70 478	1 913	20	72 411
Förflyttning till Steg 1	10 469	-10 455	-14	-	15 477	-15 453	-24	-
Förflyttning till Steg 2	-30 560	30 621	-61	-	-16 469	16 573	-104	-
Förflyttning till Steg 3	-416	-691	1 107	-	-211	-2 042	2 253	-
Volym vid årets utgång	525 450	38 376	4 751	568 577	596 076	21 368	6 462	623 906

Förändring av bruttovolymer, poster utanför balansräkningen som är föremål för nedskrivningsprövning

mkr	2020				2019			
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Summa
Volym vid årets ingång	435 921	7 921	685	444 527	463 128	7 304	425	470 857
Bortbokningar	-26 575	-1 346	-25	-27 946	-25 408	-1 257	-9	-26 674
Bortskrivningar	0	0	-2	-2	0	0	-6	-6
Omvärdering till följd av förändring i kreditrisk	-17 412	1 215	-298	-16 495	-33 812	1 774	131	-31 907
Förändringar i modell/riskparametrar	-	-	-	-	-	-	-	-
Valutaeffekt m m	-5 344	-220	-5	-5 569	2 893	166	12	3 071
Nyutgivna eller förvärvade tillgångar	24 185	233	1	24 419	28 172	1 014	0	29 186
Förflyttning till Steg 1	6 885	-6 882	-3	-	6 127	-6 126	-1	-
Förflyttning till Steg 2	-8 034	8 039	-5	-	-5 152	5 164	-12	-
Förflyttning till Steg 3	-22	-70	92	-	-27	-118	145	-
Volym vid årets utgång	409 604	8 890	440	418 934	435 921	7 921	685	444 527

Förändringsanalysen avseende bruttovolymer visar, i likhet med analysen av reserv, effekten av valda förklaringsposter på volymerna i angivet steg. Posterna för förflyttning mellan stegen och "Nyutgivna eller förvärvade tillgångar" anger beloppen i angivet steg vid periodens utgång. Övriga poster anger effekten i det steg som var gällande vid periodens ingång.

M10 Forts

KÄNSLIGHETSANALYSER

Känslighetsanalys makrosценарier

Beräkningen av förväntade kreditförluster enligt IFRS 9 tillämpar framåtblickande information i form av makrosценарier. Den förväntade kreditförlusten är ett sannolikhetsvägt genomsnitt av de beräknade prognoserna över tre scenарier. Prognosen i det neutrala scenарiet vägs med 70% (60), medan en uppgång i ekonomin vägs med 15% (15) och en nedgång i ekonomin med 15% (25). I tabellen nedan presenteras de högsta, lägsta och genomsnittliga årsvisa prognoserna för några av de centrala makroekonomiska riskfaktorerna per hemmamarknad och scenario för de kommande fem åren. Dessa har legat till grund för beräkningar av förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december 2020 respektive 31 december 2019.

Makroekonomiska riskfaktorer	Lägsta						Genomsnittliga						Högsta					
	Negativt		Neutralt		Positivt		Negativt		Neutralt		Positivt		Negativt		Neutralt		Positivt	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
BNP-tillväxt																		
Sverige	-1,70	-1,49	2,00	0,81	1,70	1,70	1,74	1,84	2,51	1,96	3,14	2,08	3,20	2,70	3,90	2,20	4,90	2,84
Norge	-0,05	-0,04	1,60	1,24	1,30	1,20	1,40	1,57	2,11	1,67	2,74	1,78	2,20	1,85	3,64	1,84	6,04	3,64
Danmark	-1,65	-0,66	1,48	1,09	1,18	1,10	1,16	1,39	1,89	1,49	2,52	1,59	2,16	1,81	2,75	1,81	4,63	3,04
Finland	-1,27	-1,67	1,55	0,73	1,25	1,10	1,05	1,50	1,78	1,62	2,39	1,73	2,06	1,95	2,52	1,88	4,82	2,63
Nederländerna och övriga Europa	0,66	-1,17	1,30	0,93	1,00	1,00	1,43	1,16	2,15	1,28	2,77	1,39	1,90	1,70	4,40	1,40	6,79	2,63
USA	0,05	0,54	2,00	1,25	1,70	1,94	1,88	1,95	2,56	1,98	3,19	2,02	2,60	2,50	3,77	2,30	6,17	2,30
Övriga länder	1,89	2,40	3,50	2,90	3,20	3,00	3,45	3,07	3,82	3,10	4,33	3,12	4,01	3,50	5,10	3,50	7,19	3,50
Arbetslöshetsindex																		
Sverige	9,10	6,60	6,90	6,60	6,55	6,30	9,84	6,90	7,64	6,75	6,90	6,65	10,81	8,35	8,90	7,24	7,71	6,70
Norge	4,10	3,50	2,75	3,40	2,60	2,80	4,66	3,61	2,95	3,50	2,69	3,39	5,46	4,40	3,30	3,60	2,80	3,50
Danmark	7,70	5,50	5,50	5,18	5,20	4,68	8,18	5,67	5,96	5,50	5,40	5,40	8,68	7,00	6,60	5,60	5,50	5,50
Finland	8,70	6,90	6,70	6,48	6,50	5,80	9,58	7,05	7,39	6,88	6,68	6,74	10,35	8,20	8,23	6,90	7,25	6,90
Nederländerna och övriga Europa	10,00	7,80	8,00	7,80	7,90	6,90	11,04	8,05	8,79	7,83	8,15	7,70	11,85	9,50	9,31	8,10	8,54	7,80
USA	6,80	4,24	4,30	4,04	3,70	3,74	7,70	4,53	5,17	4,48	4,14	4,42	8,80	4,90	6,28	4,50	5,00	4,50
Övriga länder	7,60	6,00	6,00	6,00	5,80	5,85	9,58	6,03	7,10	6,01	6,46	5,99	12,02	6,40	8,50	6,10	7,22	6,00
Styrräntan																		
Sverige	0,00	-0,50	0,00	0,00	0,00	0,50	0,00	2,14	0,15	2,34	0,32	2,45	0,00	3,30	0,50	3,30	0,70	3,30
Norge	0,00	0,25	0,00	1,50	0,00	2,00	0,00	2,08	0,40	2,29	0,57	2,38	0,00	3,10	0,75	3,10	0,95	3,10
Danmark	0,05	-0,05	0,05	0,05	0,05	0,25	0,05	1,70	0,09	1,91	0,26	1,99	0,05	3,12	0,25	3,12	0,45	3,12
Finland	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	1,69	0,05	1,91	0,22	1,99	0,00	3,12	0,25	3,12	0,45	3,12
Nederländerna och övriga Europa	0,00	-0,10	0,00	0,00	0,00	0,25	0,00	1,69	0,05	1,91	0,22	1,99	0,00	3,12	0,25	3,12	0,45	3,12
USA	0,13	0,88	0,13	1,38	0,13	1,63	0,13	2,64	0,28	2,70	0,45	2,73	0,13	3,30	0,63	3,30	0,83	3,30
Övriga länder	1,80	2,60	1,80	2,80	1,80	2,95	2,02	3,54	2,22	3,57	2,39	3,60	2,25	4,10	3,00	4,10	3,20	4,10
Fastighetsprisindex, kommersiella fastigheter																		
Sverige	-22,93	-7,65	-1,36	-7,77	1,81	-11,16	-5,15	-1,53	1,37	-1,42	4,44	-1,17	5,78	6,92	3,57	11,48	5,76	22,99
Norge	-21,07	-5,77	-2,53	-5,03	0,94	-7,44	-3,11	-1,54	1,46	-1,45	3,01	-1,31	8,01	3,06	4,41	5,20	4,66	9,47
Danmark	-17,98	-8,94	-2,45	-8,49	0,60	-10,81	-4,44	-2,11	0,60	-1,97	2,19	-1,81	4,39	3,42	3,02	7,07	3,38	12,50
Finland	-21,25	-8,25	-2,25	-7,24	3,11	-9,98	-3,49	-1,08	1,98	-0,92	3,91	-0,72	7,20	7,07	5,14	8,74	4,81	17,77
Nederländerna och övriga Europa	-21,27	-6,29	-4,37	-5,72	0,62	-5,46	-4,44	0,03	0,65	0,27	2,61	0,75	5,41	2,02	3,59	4,70	4,23	12,48
USA	2,00	1,25	0,20	-4,97	2,00	1,25	2,56	1,98	0,58	0,75	2,56	1,98	3,77	2,30	1,59	2,58	3,77	2,30
Övriga länder	0,66	-1,17	1,30	0,93	1,00	1,00	1,43	1,16	2,15	1,28	2,77	1,39	1,90	1,70	4,40	1,40	6,79	2,63
Fastighetsprisindex, bostadsfastigheter																		
Sverige	-4,91	-0,74	1,35	0,03	1,22	-0,37	0,30	1,79	2,47	1,96	3,40	2,14	5,11	6,55	4,19	5,28	6,30	7,76
Norge	-4,98	-0,40	2,05	1,86	3,02	0,43	2,42	2,85	3,67	2,96	4,63	3,09	5,97	4,80	4,46	5,62	9,28	9,31
Danmark	-7,45	-2,77	0,40	1,75	0,41	1,45	-0,26	2,88	1,27	3,02	2,66	3,17	3,95	4,72	2,22	3,90	6,06	6,23
Finland	-0,54	0,92	1,53	1,51	1,88	1,57	1,08	1,59	1,78	1,71	2,28	1,81	1,95	1,77	1,92	1,89	2,92	2,46
Nederländerna och övriga Europa	-4,42	-1,70	2,00	1,80	1,70	1,70	1,29	2,14	2,52	2,36	2,86	2,43	3,56	2,50	3,56	2,50	6,35	3,20
USA	-4,42	-1,70	2,00	1,80	1,70	1,70	1,29	2,14	2,52	2,36	2,86	2,43	3,56	2,50	3,56	2,50	6,35	3,20
Övriga länder	-4,42	-1,70	2,00	1,80	1,70	1,70	1,29	2,14	2,52	2,36	2,86	2,43	3,56	2,50	3,56	2,50	6,35	3,20

Tabellen nedan visar procentuell ökning respektive minskning av reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december, om det negativa respektive positiva scenariot tilldelats sannolikheter om 100%.

	2020		2019	
	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario	Procentuell ökning av reserv vid negativt scenario	Procentuell minskning av reserv vid positivt scenario
%				
Sverige	15,50	-8,97	8,26	-8,20
Norge	11,61	-6,32	4,20	-4,42
Danmark	11,07	-6,35	4,60	-4,78
Finland	10,75	-6,07	5,95	-5,78
Nederländerna	2,75	-1,54	1,28	-1,27
USA	41,52	-24,50	6,60	-7,54
Övriga länder	14,29	-7,16	7,11	-6,94

M10 Forts

Känslighetsanalys betydande ökning av kreditrisk

Tabellen nedan visar hur reserven för förväntade kreditförluster i Steg 1 och Steg 2 per den 31 december påverkas om det gränsvärde som tillämpas för kvoten mellan återstående kreditrisk beräknat vid rapportering och första redovisningstillfället var satt till 0,5 enheter lägre respektive högre än det tillämpade gränsvärdet 2,5. En minskning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle öka antalet lån som överförs från Steg 1 till Steg 2 och också öka reserven för förväntade kreditförluster. En ökning av gränsvärdet med 0,5 enheter skulle ha motsatt effekt. Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma betydande ökning av kreditrisk. För utförligare information, se not K2 avsnitt Kreditrisk.

Förändring av den totala reserven för Steg 1 och Steg 2, %		
Gränsvärde	2020	2019
2	3,80%	3,09
2,5	0,00%	0,00
3	-2,23%	-2,97

KREDITXPONERING SOM ÄR FÖREMÅL FÖR NEDSKRIVNINGSPRÖVNING PER PD-INTERVALL

Poster i balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2020			2019		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
pd-värde ¹						
0,00 till <0,15	1 607 252	12 169	-	1 513 033	6 227	-
0,15 till <0,25	77 581	2 086	-	97 650	1 022	-
0,25 till <0,50	49 972	6 938	-	59 019	1 487	-
0,50 till <0,75	19 043	2 258	-	21 998	1 859	-
0,75 till <2,50	27 016	9 072	-	34 696	3 810	-
2,50 till <10,00	4 380	4 597	-	8 763	5 669	-
10,00 till <100	335	1 273	-	537	1 487	-
100 (fallissemang)	-	-	4 751	-	-	6 462
Summa	1 785 579	38 393	4 751	1 735 696	21 561	6 462

Utlåning till allmänheten fördelat på pd-intervaller	2020			2019		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
pd-värde ¹						
0,00 till <0,15	472 973	12 165	-	519 609	6 079	-
0,15 till <0,25	22 830	2 085	-	33 535	1 013	-
0,25 till <0,50	14 705	6 935	-	20 268	1 474	-
0,50 till <0,75	5 604	2 257	-	7 555	1 842	-
0,75 till <2,50	7 950	9 068	-	11 915	3 776	-
2,50 till <10,00	1 289	4 594	-	3 010	5 710	-
10,00 till <100	99	1 272	-	184	1 474	-
100 (fallissemang)	-	-	4 751	-	-	6 462
Summa	525 450	38 376	4 751	596 076	21 368	6 462

Poster utanför balansräkningen fördelat på pd-intervaller	2020			2019		
	Bruttovolym, mkr			Bruttovolym, mkr		
	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 1	Steg 2	Steg 3
pd-värde ¹						
0,00 till <0,15	352 268	2 890	-	372 960	2 728	-
0,15 till <0,25	20 207	841	-	24 789	1 350	-
0,25 till <0,50	15 068	1 531	-	19 580	528	-
0,50 till <0,75	5 586	781	-	6 152	557	-
0,75 till <2,50	15 434	1 358	-	11 317	851	-
2,50 till <10,00	1 017	1 154	-	1 078	1 555	-
10,00 till <100	24	335	-	45	352	-
100 (fallissemang)	-	-	440	-	-	685
Summa	409 604	8 890	440	435 921	7 921	685

¹ Avser 12-månaders pd-värde vid rapporteringstillfället.

Tillgångar övertagna för skyddande av fordran		
mkr	2020	2019
Fastigheter	-	3
Lös egendom	2	1
Aktier och andelar	0	0
Redovisat värde	2	4

M11 Bokslutsdispositioner

mkr	2020	2019
Förändring av överavskrivning inventarier och leasingobjekt	650	-500
Förändring av överavskrivning inkrångsgoodwill	93	120
Summa	743	-380

M12 Utlåning till kreditinstitut

mkr	2020	2019
Utlåning i svenska kronor		
Banker	1 490	2 259
Övriga kreditinstitut ¹	649 050	571 995
Summa	650 540	574 254
Utlåning i utländsk valuta		
Banker	35 926	29 250
Övriga kreditinstitut	267 191	287 057
Summa	303 117	316 307
Reservering för förväntade kreditförluster	-7	-4
Summa utlåning till kreditinstitut	953 650	890 557
<i>varav upplupna ränteutgifter</i>	<i>869</i>	<i>1 047</i>
<i>varav omvända repor</i>	<i>2 776</i>	<i>211</i>
<i>varav efterställda</i>	<i>28 394</i>	<i>29 078</i>

Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Utlåning till kreditinstitut i svenska kronor	630 019	579 403
Utlåning till kreditinstitut i utländsk valuta	339 627	332 246
Summa	969 646	911 649
<i>varav omvända repor</i>	<i>10 486</i>	<i>7 048</i>

¹ Varav 21 812 mkr (21 335) avser kärnprimärkapitalåll som Stadshypotek har klassificerat som eget kapitalinstrument.

M13 Utlåning till allmänheten

mkr	2020	2019
Utlåning i svenska kronor		
Hushåll	28 799	31 380
Företag	132 242	150 255
Riksgälden	474	-
Summa	161 515	181 635
Utlåning i utländsk valuta		
Hushåll	108 223	113 975
Företag	298 838	328 296
Riksgälden	-	-
Summa	407 061	442 271
Reservering för förväntade kreditförluster	-2 431	-3 731
Summa utlåning till allmänheten	566 145	620 175
<i>varav upplupna ränteutgifter</i>	<i>760</i>	<i>1 119</i>
<i>varav omvända repor</i>	<i>11 627</i>	<i>10 441</i>
<i>varav efterställda</i>	<i>1 132</i>	<i>1 132</i>

Medelvolymer, exkl Riksgälden		
mkr	2020	2019
Utlåning till allmänheten i svenska kronor	188 619	203 571
Utlåning till allmänheten i utländsk valuta	423 692	444 497
Summa	612 311	648 068
<i>varav omvända repor</i>	<i>18 349</i>	<i>16 205</i>

M14 Räntebärande värdepapper

	2020			2019		
	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde
mkr						
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	99 115	99 115	97 152	103 370	103 370	101 137
varav upplupna ränteintäkter	195			217		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	46 533	46 533	43 351	53 096	53 096	50 698
varav upplupna ränteintäkter	185			212		
Summa	145 648	145 648	140 503	156 466	156 466	151 835
varav efterställda	4	4		15	15	

Räntebärande värdepapper fördelade på emittent	2020			2019		
	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Nominellt värde
mkr						
Stat	99 115	99 115	97 152	103 370	103 370	101 137
Kreditinstitut	9 091	9 091	8 656	10 529	10 529	9 911
Bostadsinstitut	31 317	31 317	28 819	36 273	36 273	34 597
Övrigt	6 125	6 125	5 876	6 294	6 294	6 190
Summa	145 648	145 648	140 503	156 466	156 466	151 835

Räntebärande värdepapper som är föremål för nedskrivningsprövning		2020	2019
mkr			
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m			
Verkligt värde via övrigt totalresultat		401	403
Upplupet anskaffningsvärde		762	1 007
Summa bruttovolymer		1 163	1 410
Reservering för förväntade kreditförluster avseende instrument värderade till upplupet anskaffningsvärde		0	0
Summa redovisat värde		1 163	1 410
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital		0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			
Verkligt värde via övrigt totalresultat		7 964	4 953
Summa redovisat värde		7 964	4 953
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad i verkligt värdereserven i eget kapital		-2	-2

Medelvolymer		2020	2019
mkr			
Räntebärande värdepapper		167 504	222 592

M15 Aktier och andelar

	2020	2019
mkr		
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	13 614	12 032
Verkligt värde via övrigt totalresultat	699	2 303
Summa aktier och andelar	14 313	14 335

Innehav klassificerade till verkligt värde via övrigt totalresultat		2020	2019
mkr			
BEC		295	489
Visa Inc		155	308
Övriga innehav		249	363
Euroclear plc		-	431
Enento Group Oy		-	712
Summa		699	2 303

Handelsbanken klassificerar ovanstående aktieinnehav till verkligt värde via övrigt totalresultat då dessa inte innehas i handelssyfte. Under året erhöll Handelsbanken endast utdelningar för aktier som fortfarande ägs vid rapporteringsperiodens slut. Utdelningarna uppgår till 53 mkr (110) och redovisas i resultaträkningen som Övriga utdelningsintäkter. Under året har Banken avyttrat innehav i Let-P Holdings A/S, Euroclear, BEC, V/P AS, Kreditandelslag, Vaerdipapircentralen, Enento Group Oy, Visa Inc samt en bostadsrättsförening om totalt 1 688 mkr (39). Skälet till avyttringarna var i huvudsak omallokeringar samt att aktierna justerats i förhållande till andelarna.

För information om realiserat och realiserat resultat för eget kapitalinstrument värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat se Förändring av eget kapital Moderbolag.

M16 Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures mkr	2020	2019
Koncernföretag, icke-noterade	72 749	71 925
Intresseföretag, icke-noterade	213	213
Joint ventures, icke-noterade	95	
Summa	73 057	72 138

Koncernföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Ägarandel, %	Redovisat värde, mkr	
					2020	2019
Handelsbanken Finans AB¹	556053-0841	Stockholm	1 550 000	100	11 672	11 672
Stadshypotek AB¹	556459-6715	Stockholm	162 000	100	26 870	26 870
Handelsbanken Fondbolagsförvaltning AB	556070-0683	Stockholm	10 000	100	1	1
Handelsbanken Fonder AB	556418-8851	Stockholm		100		
Handelsinvest Investeringsförvaltning A/S	12930879	Köpenhamn		100		
Xact Kapitalförvaltning AB	556997-8140	Stockholm		100		
Handelsbanken Liv Försäkrings AB	516401-8284	Stockholm	100 000	100	6 189	6 189
SHB Liv Försäkringsaktiebolag	2478149-7	Helsingfors		100		
Handelsbanken Fastigheter AB	556873-0021	Stockholm		100		
Ecster AB	556993-2311	Stockholm	50 000	100	1 750	850
Handelsbanken plc¹	11305395	London	5 050 401	100	24 087	24 087
Handelsbanken Wealth & Asset Management Limited	04132340	London	1 319 206	100		
Optimix Vermogensbeheer N.V.	33194359	Amsterdam	10 209	100	642	668
Add Value Fund Management BV	19196768	Amsterdam		80		
Övriga dotterbolag						
EFN Ekonomikanalen AB	556930-1608	Stockholm	100	100	0	0
Ejendomsselskabet af 1. maj 2009 A/S	59173812	Hillerød	2 700 000	100	128	200
Forva AS	945812141	Oslo	4 000 000	100	1	1
AB Handel och Industri	556013-5336	Stockholm	100 000	100	12	14
Handelsbanken Markets Securities, Inc. ¹	11-3257438	New York	1 000	100	30	30
Handelsbanken Rahoitus Oy	0112308-8	Helsingfors	37 026 871	100	1 276	1 276
Handelsbanken Skadeförsäkrings AB	516401-6767	Stockholm	1 500	100	31	31
Lokalbolig A/S	78488018	Hillerød	540 000	72	1	1
Rådstuplass 4 AS	910508423	Bergen	40 000	100	0	0
Svenska Re S.A.	RCS Lux B-32053	Luxemburg	20 000	100	35	35
Blå stugan i Stockholm AB	556993-9357	Stockholm	50	100	24	0
Summa					72 749	71 925

Förteckningen över koncernföretag omfattar direktägda dotterbolag samt större dotterbolag till dessa.

¹ Kreditinstitut.

Intresseföretag	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Ägarandel, %	Redovisat värde, mkr	
					2020	2019
Bankomat AB	556817-9716	Stockholm	150	20,00	67	67
BGC Holding AB	556607-0933	Stockholm	25 382	25,38	80	80
Dyson Group plc	00163096	Sheffield	74 333 672	27,00	21	21
Finansiell ID-teknik BID AB	556630-4928	Stockholm	12 735	28,30	24	24
Getswish AB	556913-7382	Stockholm	10 000	20,00	21	21
USE Intressenter AB	559161-9464	Stockholm	2 448	24,48	0	0
Summa					213	213

Joint ventures	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier	Röstandel, %	Redovisat värde, mkr	
					2020	2019
P27 Nordic Payment Platform AB	559198-9610	Stockholm	10 000	16,67	63	
Invidem AB	559210-0779	Stockholm	10 000	16,67	32	
Summa					95	

M17 Derivatinstrument

mkr	Nominellt belopp/löptid			Nominellt belopp		Positiva marknadsvärden		Negativa marknadsvärden	
	upp till 1 år	mer än 1 år upp till 5 år	mer än 5 år	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Derivat för handel									
Ränterelaterade kontrakt									
Optioner	12 332	15 889	2 053	30 274	37 986	9	19	16	71
FRA/terminer	300 439	18 000	-	318 439	896 242	52	211	38	170
Swappar	442 524	1 302 129	411 514	2 156 167	2 294 026	29 544	28 228	30 403	29 733
Valutarelaterade kontrakt									
Optioner	24 677	18	34	24 729	25 685	118	136	195	212
Terminer	64 644	4 785	258	69 687	63 863	920	863	1 344	480
Swappar	542 198	165 952	62 634	770 784	937 406	11 226	13 986	22 882	21 327
Aktierelaterade kontrakt									
Optioner	3 492	1 610	92	5 194	9 585	255	545	136	425
Terminer	855	-	-	855	1 814	15	-	16	13
Swappar	12 285	3 844	21	16 150	14 755	137	138	1 569	1 157
Råvarurelaterade kontrakt									
Optioner	325	308	38	671	1 022	22	35	60	103
Terminer	2 962	692	-	3 654	12 951	389	430	312	494
Kreditrelaterade kontrakt									
Swappar	631	5 617	252	6 500	8 035	229	465	158	289
Summa	1 407 364	1 518 844	476 896	3 403 104	4 303 370	42 916	45 056	57 129	54 474
Derivat för marknadsvärdesäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Swappar	31 706	187 349	38 023	257 078	131 914	1 704	1 233	607	587
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	0	534	843	1 377	1 499	101	166	-	
Summa	31 706	187 883	38 866	258 455	133 413	1 805	1 399	607	587
Derivat för kassaflödessäkringar									
Ränterelaterade kontrakt									
Swappar	68 516	131 762	16 888	217 166	296 355	4 234	5 083	2 556	1 857
Valutarelaterade kontrakt									
Swappar	79 365	80 125	16 879	176 369	194 451	9 420	15 634	5 528	985
Summa	147 881	211 887	33 767	393 535	490 806	13 654	20 717	8 084	2 842
Summa derivatinstrument	1 586 951	1 918 614	549 529	4 055 094	4 927 589	58 375	67 172	65 820	57 903
varav börshandlade derivat				108 653	440 829	332	347	756	1 223
varav OTC-derivat clearade via CCP				2 245 982	2 472 024	22 987	22 588	18 717	16 293
varav OTC-derivat ej clearade via CCP				1 700 459	2 014 736	35 056	44 237	46 347	40 385
Kvittade belopp				-2 110 391	-2 147 269	-25 344	-25 332	-21 046	-19 233
Nettobelopp				1 944 703	2 780 320	33 031	41 840	44 774	38 670
Valutafördelning av marknadsvärden									
SEK				-		77 516	-18 191	247 879	164 129
USD						-80 871	39 129	-381 625	-326 930
EUR						95 348	191 180	-36 368	67 564
Övriga						-33 618	-144 946	235 934	153 140
Summa						58 375	67 172	65 820	57 903

I noten presenteras derivatkontrakt brutto. Kvittade belopp består av det kvittade marknadsvärdet och tillhörande nominella belopp på kontrakt för vilka det finns en legal rätt och avsikt att reglera avtalade kassaflöden netto (däribland clearade kontrakt). Dessa kontrakt nettoredovisas i balansräkningen per motpart och valuta.

Positiva skillnader mellan det värde som räknats fram med en värderingsmodell vid det första redovisningstillfället och transaktionspriset (dag 1-resultat) periodiseras över derivatets löptid. Vid årsskiftet uppgick sådana ännu ej resultatförda dag 1-resultat till 538 mkr (630).

M18 Säkringsredovisning

Säkringsinstrument i kassaflödessäkring		2020			2019		
mkr		Upp till 1 år	1-5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1-5 år	Över 5 år
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta							
Nominellt belopp		13 181	50 160	16 070	12 687	63 337	17 136
Genomsnittlig fast ränta %		0,48	0,58	0,73	0,72	0,62	0,87
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta							
Nominellt belopp		55 335	81 602	818	53 893	147 974	1 328
Genomsnittlig fast ränta %		3,53	1,66	3,98	2,63	2,45	3,02
Valutakursrisk							
Valutarelaterade derivat EUR/NOK							
Nominellt belopp		4 344	29 590	7 435	4 741	36 400	-
Genomsnittlig valutakurs EUR/NOK		0,1310	0,1110	0,0970	0,1200	0,1200	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP							
Nominellt belopp		11 011	6 289	831	11 599	19 410	932
Genomsnittlig valutakurs USD/GBP		1,3860	1,2930	1,3150	1,4300	1,3600	1,3200
Valutarelaterade derivat USD/NOK							
Nominellt belopp		40 197	12 901	-	19 402	25 572	337
Genomsnittlig valutakurs USD/NOK		0,1170	0,1260	-	0,1300	0,1300	0,1300
Valutarelaterade derivat USD/SEK							
Nominellt belopp		9 206	2 153	8 613	4 167	12 145	-
Genomsnittlig valutakurs USD/SEK		0,1170	0,1105	0,1105	0,1400	0,1200	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD							
Nominellt belopp		3 034	5 492	-	-	9 300	-
Genomsnittlig valutakurs AUD/USD		1,3930	1,3770	-	-	1,3800	-
Valutarelaterade derivat övriga valutar							
Nominellt belopp		11 573	23 700	-	13 351	34 891	2 204
Summa		147 881	211 887	33 767	119 840	349 029	21 937

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2020	Nominellt belopp säkringsinstrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkringsinstrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkringsreserven till resultaträkningen
mkr	Tillgångar	Skulder					
Ränterisk							
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	79 411	1	2 556	-941	-941	-	-
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	137 755	4 233	-	-461	-461	-	96
Valutakursrisk ¹							
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	3 516	-	9	-33	-33	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	9 628	1 123	-	81	81	-	-
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	41 369	5 559	16	240	237	3	-
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	12 664	256	586	-26	-26	-	-
Valutarelaterade derivat USD/GBP	18 131	271	448	-60	-57	-3	-
Valutarelaterade derivat USD/NOK	53 098	1 142	1 903	-52	-52	0	-
Valutarelaterade derivat USD/SEK	19 972	-	1 838	-349	-349	0	-
Valutarelaterade derivat AUD/USD	8 526	621	-	45	45	-	-5
Valutarelaterade derivat övriga valutar	9 465	448	728	12	13	-1	43
Summa	393 535	13 654	8 084	-1 544	-1 543	-1	134

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i kassaflödessäkring 2019		Nominellt belopp säkrings- instrument	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Värdeförändring avseende säkrings- instrumenten som redovisas i övrigt totalresultat	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen	Omklassificerat från säkrings- reserven till resultaträkningen
mkr			Tillgångar	Skulder				
Ränterisk								
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	93 160	118	1 727	-810	-810	-	-	
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	203 195	4 965	130	1 919	1 919	-	8	
Valutakursrisk ¹								
Valutarelaterade derivat EUR/DKK	3 653	4	-	15	15	-	-	
Valutarelaterade derivat EUR/GBP	12 915	735	122	147	147	-	-	
Valutarelaterade derivat EUR/NOK	41 141	4 309	-	60	57	3	-	
Valutarelaterade derivat EUR/SEK	12 922	458	246	5	5	-	-	
Valutarelaterade derivat USD/GBP	31 941	1 715	169	-79	-74	-5	-	
Valutarelaterade derivat USD/NOK	45 311	4 682	-	0	0	-	-	
Valutarelaterade derivat USD/SEK	16 312	1 985	-	-30	-30	-	-	
Valutarelaterade derivat AUD/USD	9 300	22	265	78	78	-	-2	
Valutarelaterade derivat övriga valutar	20 956	1 724	183	450	456	-6	6	
Summa	490 806	20 717	2 842	1 755	1 763	-8	12	

¹ Vid analys utifrån ett säkringsredovisningssyfte beaktas omvandlingen till moderbolagets funktionella valuta, svenska kronor, genom att nominella derivatben imputeras i säkringsrelationerna. De imputerade derivatbenen är inte inkluderade i de nominella volymerna i tabellerna ovan. Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen. Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner. Omklassificering till resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner och avser kassaflödessäkring som avslutats i förtid.

M18 Forts

Säkrade poster i kassaflödessäkring	2020			2019		
	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkrings-reserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkrings-förhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas	Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Säkrings-reserv	Belopp som kvarstår i säkringsreserven från säkrings-förhållanden där säkringsredovisning inte längre tillämpas
mkr						
Ränterisk						
Emitterade värdepapper till rörlig ränta	941	-2 435	-	810	-1 493	-
Utlåning till allmänheten till rörlig ränta	461	3 799	543	-1 919	4 355	639
Valutakursrisk						
Emitterade värdepapper EUR samt internlån DKK, GBP och NOK	-150	-234	-	-340	-384	-
Emitterade värdepapper USD samt internlån DKK, EUR, GBP och NOK	485	-416	86	54	68	121
Emitterade värdepapper AUD	-46	128	2	-78	77	-4
Emitterade värdepapper och internlån övriga valutor	-148	-51	15	-290	-155	23
Summa	1 543	791	646	-1 763	2 468	779

Säkringsinstrument i säkring av verkligt värde	2020			2019		
	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år	Upp till 1 år	1–5 år	Över 5 år
mkr						
Ränterisk						
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta						
Nominellt belopp	31 706	148 864	1 698	26 321	71 963	2 412
Genomsnittlig fast ränta %	0,06	0,03	0,28	0,00	0,07	0,53
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	-	35 214	31 652	-	18 797	12 421
Genomsnittlig fast ränta %	-	1,31	1,67	-	1,94	0,93
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta						
Nominellt belopp	-	533	843	-	580	919
Genomsnittlig fast ränta %	-	3,26	3,69	-	3,26	3,69
Summa	31 706	184 611	34 193	26 321	91 340	15 752

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2020	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen
	Nominellt belopp säkringsinstrument	Tillgångar		
mkr				
Ränterisk				
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	182 268	72	442	-222
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	66 866	1 628	146	773
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 376	101	-	100
Summa	250 510	1 801	588	651
Portföljsäkring av verkligt värde				
Ränterisk				
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	7 945	4	19	-13
Summa	7 945	4	19	-13

Säkringsinstrument samt ineffektivitet i säkring av verkligt värde 2019	Redovisat värde säkringsinstrument		Förändring i verkligt värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen
	Nominellt belopp säkringsinstrument	Tillgångar		
mkr				
Ränterisk				
Ränteswappar betalar fast ränta och erhåller rörlig ränta	100 696	219	355	82
Ränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	31 218	1 014	232	-63
Valutaränteswappar betalar rörlig ränta och erhåller fast ränta	1 499	166	-	-17
Summa	133 413	1 399	587	2

Redovisat värde avseende säkringsinstrument ingår i posten Derivatinstrument i balansräkningen.
Ineffektivitet som redovisas i resultaträkningen ingår i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2020	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
mkr						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	188 468		329		215	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		69 716		794	-832	-
Summa	188 468	69 716	329	794	-617	-
Portföljsäkring av verkligt värde						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	13				13	-
Summa	13	-	-	-	13	-

M18 Forts

Säkrade poster i säkring av verkligt värde 2019	Redovisat värde säkrad post		Ackumulerad justering till verkligt värde som ingår i det redovisade värdet för den säkrade posten		Förändring i värde som använts för att beräkna ineffektivitet	Det upplupna beloppet för justeringar av säkring av verkligt värde som kvarstår i balansräkningen för säkrade poster som inte längre justeras för förändringar i verkligt värde
	Tillgångar	Skulder	Tillgångar	Skulder		
mkr						
Ränterisk						
Utlåning till allmänheten till fast ränta	101 432		114		-77	-
Emitterade värdepapper och efterställda skulder till fast ränta		32 950		-38	38	-
Summa	101 432	32 950	114	-38	-39	-

M19 Kvittning av finansiella instrument

2020	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper		Totalt
mkr	Derivat		
Finansiella anläggningstillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	58 375	16 946	75 321
Kvittade belopp	-25 344	-2 014	-27 358
Redovisat värde i balansräkningen	33 031	14 932	47 963
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Mottagna finansiella säkerheter	-7 503	-14 923	-22 426
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-22 349	-14 923	-37 272
Nettobelopp	10 682	9	10 691
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	65 820	2 014	67 834
Kvittade belopp	-21 046	-2 014	-23 060
Redovisat värde i balansräkningen	44 774	-	44 774
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-14 846	-	-14 846
Ställda finansiella säkerheter	-13 310	-	-13 310
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-28 156	-	-28 156
Nettobelopp	16 618	-	16 618

2019	Återköpsavtal samt utlåning av värdepapper		Totalt
mkr	Derivat		
Finansiella anläggningstillgångar som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	67 172	18 648	85 820
Kvittade belopp	-25 332	-5 816	-31 148
Redovisat värde i balansräkningen	41 840	12 832	54 672
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-12 023	-	-12 023
Mottagna finansiella säkerheter	-22 340	-12 832	-35 172
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-34 363	-12 832	-47 195
Nettobelopp	7 477	-	7 477
Finansiella skulder som är föremål för kvittning, nettningsavtal eller liknande avtal			
Bruttobelopp	57 902	5 816	63 718
Kvittade belopp	-19 233	-5 816	-25 049
Redovisat värde i balansräkningen	38 669	-	38 669
Relaterade belopp som inte kvittas i balansräkningen			
Finansiella instrument, nettningsavtal	-12 023	-	-12 023
Ställda finansiella säkerheter	-5 179	-	-5 179
Summa av belopp som inte har kvittats i balansräkningen	-17 202	-	-17 202
Nettobelopp	21 467	-	21 467

M20 Immateriella tillgångar

2020 mkr	Inkräms- goodwill	Internt utvecklad programvara	Övrigt	Totalt 2020
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 434	4 132	0	6 566
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	-	689	164	853
Avyttringar och utrangeringar	-	-120		-120
Valutaeffekt	-120	-15		-135
Anskaffningsvärde vid utgången av året	2 314	4 686	164	7 164
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-2 277	-1 099	0	-3 376
Avyttringar och utrangeringar	-	120		120
Årets avskrivningar enligt plan	-100	-383	-33	-516
Årets nedskrivningar	-	-55		-55
Valutaeffekt	118	4		122
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-2 259	-1 413	-33	-3 705
Redovisat värde	55	3 273	131	3 459

Under 2020 har utvecklingskostnader uppgående till 1 319 mkr (1 395) kostnadsförts.

2019 mkr	Inkräms- goodwill	Internt utvecklad programvara	Totalt 2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	2 383	3 239	5 622
Anskaffningsvärde på tillkommande immateriella tillgångar	-	894	894
Avyttringar och utrangeringar	-	-3	-3
Valutaeffekt	51	2	53
Anskaffningsvärde vid utgången av året	2 434	4 132	6 566
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-2 108	-742	-2 850
Avyttringar och utrangeringar	-	3	3
Årets avskrivningar enligt plan	-126	-329	-455
Årets nedskrivningar	-	-30	-30
Valutaeffekt	-43	-1	-44
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-2 277	-1 099	-3 376
Redovisat värde	157	3 033	3 190

M21 Fastigheter, inventarier och leasingobjekt

Fastigheter, inventarier och leasingobjekt mkr	2020	2019
Inventarier	552	624
Fastigheter	126	133
Leasingobjekt	6 701	7 385
Egendom övertagen för skyddande av fordran	2	3
Summa	7 381	8 145

I posten Egendom övertagen för skyddande av fordran ingår lös egendom samt fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde i enlighet med koncernens redovisningsprinciper för tillgångar som övertagits för skydd av fordran, se not K1. Det verkliga värdet på fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 0 mkr (3). Orealiserade värdeförändringar på dessa fastigheter har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Värdering av privatbostäder bygger i allt väsentligt på marknadsobservationer av jämförbara fastighetsköp på den aktuella orten. Värdering av kommersiella fastigheter bygger på diskontering av framtida kassaflöden och baseras på antaganden om bland annat hyresnivå, vakansgrad, drift- och underhållskostnader, direktavkastningskrav och kalkylränta. I värderingen tas även hänsyn till fastighetens skick, läge och alternativanvändning. Banken har som princip att alltid använda en oberoende godkänd värderingsman vid värdering av affärs- och kontorsfastigheter samt industrifastigheter. Värdering som enbart bygger på marknadsobservationer 0 mkr (0) klassificeras som nivå 2 i den värderingshierarki som beskrivs i not K1. Värdering som har ett väsentligt inslag av egna antaganden 0 mkr (2) klassificeras som nivå 3 i värderingshierarkin. Orealiserade värdeförändringar i nivå 3 avseende fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde har påverkat årets resultat med 0 mkr (0). Årets försäljning av fastigheter som återkommande värderas till verkligt värde uppgår till 2 mkr (47) varav 2 mkr (2) var klassade som nivå 3 innan försäljningen. Nya fastigheter har tillkommit under året med 0 mkr (2) varav 0 mkr (2) klassats som nivå 3.

Inventarier mkr	2020	2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	1 527	1 617
Anskaffningsvärde på tillkommande under året	252	373
Förändring genom rörelseöverlåtelse under året	-	22
Avyttringar och utrangeringar	-296	-484
Valutaeffekt	-2	-1
Anskaffningsvärde vid utgången av året	1 481	1 527
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-903	-1 072
Akkumulerade avskrivningar genom rörelseöverlåtelse under året	-	-5
Årets avskrivningar enligt plan	-298	-316
Avyttringar och utrangeringar	280	483
Valutaeffekt	-8	7
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-929	-903
Redovisat värde	552	624

M21 Forts

Fastigheter mkr	2020	2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	238	238
Ny- och ombyggnation	1	0
Anskaffningsvärde vid utgången av året	239	238
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-105	-98
Årets avskrivningar enligt plan	-8	-7
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-113	-105
Redovisat värde	126	133

Leasingobjekt mkr	2020	2019
Anskaffningsvärde vid ingången av året	12 370	8 383
Anskaffat genom rörelseförvärv under året	-	3 971
Anskaffningsvärde på tillkommande under året	2 265	1 907
Avyttringar och utrangeringar	-2 734	-1 976
Valutaeffekt	-295	85
Anskaffningsvärde vid utgången av året	11 606	12 370
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid ingången av året	-4 985	-3 679
Akkumulerade avskrivningar genom rörelseförvärv under året	-	-1 337
Årets avskrivningar enligt plan	-1 792	-1 350
Årets nedskrivningar	-26	-16
Avyttringar och utrangeringar	1 779	1 436
Valutaeffekt	119	-39
Akkumulerade av- och nedskrivningar vid utgången av året	-4 905	-4 985
Redovisat värde	6 701	7 385

Fördelning av framtida leasingavgifter på förfallotidpunkter mkr	Inom 1 år	Mellan 1 och 5 år	Senare än 5 år	Summa
2020				
Fördelning av framtida leasingavgifter	1 423	4 980	548	6 951
2019				
Fördelning av framtida leasingavgifter	1 513	5 471	616	7 600

Leasingobjekten består huvudsakligen av fordon och maskiner. Leasingobjekten skrivs av under leasingavtalets löptid enligt annuitetsmetoden. Summan av räkenskapsårets intäktsförda leasingavgifter uppgår till 168 mkr (141) varav den variabla delen av leasingintäkten uppgår till 150 mkr (73).

M22 Övriga tillgångar

mkr	2020	2019
Fondlikvidfordringar	3 238	2 983
Övrigt	17 537	18 539
Summa	20 775	21 522

M23 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

mkr	2020	2019
Upplupna intäkter	514	437
Förutbetalda kostnader	783	715
Summa	1 297	1 152

M24 Skulder till kreditinstitut

mkr	2020	2019
Skulder i svenska kronor		
Banker	36 929	28 251
Övriga kreditinstitut	28 644	32 005
Summa	65 573	60 256
Skulder i utländsk valuta		
Banker	76 198	108 954
Övriga kreditinstitut	51 283	39 487
Summa	127 481	148 441
Summa skulder till kreditinstitut	193 054	208 697
<i>varav upplupna räntekostnader</i>	<i>-4</i>	<i>-68</i>
Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Skulder till kreditinstitut i svenska kronor	70 633	71 299
Skulder till kreditinstitut i utländsk valuta	218 297	187 932
Summa	288 930	259 231
<i>varav repor</i>	<i>650</i>	<i>84</i>

M25 In- och upplåning från allmänheten

Inlåning från allmänheten	2020	2019
mkr		
Inlåning i svenska kronor		
Hushåll	410 527	376 202
Företag	306 855	258 687
Riksgälden	1	-
Summa	717 383	634 889
Inlåning i utländsk valuta		
Hushåll	78 842	75 928
Företag	194 911	181 306
Riksgälden	-	-
Summa	273 753	257 234
Summa inlåning från allmänheten	991 136	892 123
Upplåning från allmänheten		
mkr	2020	2019
Upplåning i svenska kronor	17 814	15 066
Upplåning i utländsk valuta	12 180	10 957
Summa upplåning från allmänheten	29 994	26 023
Summa in- och upplåning från allmänheten	1 021 130	918 146
<i>varav upplupna räntekostnader</i>	<i>492</i>	<i>498</i>
Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Inlåning från allmänheten		
Inlåning från allmänheten i svenska kronor	683 465	619 620
Inlåning från allmänheten i utländsk valuta	287 841	263 585
Summa	971 306	883 205
Upplåning från allmänheten		
Upplåning från allmänheten i svenska kronor	31 257	33 072
Upplåning från allmänheten i utländsk valuta	93 149	42 309
Summa	124 406	75 381
<i>varav repor</i>	<i>6 425</i>	<i>10 976</i>

M26 Emitterade värdepapper

mkr	2020		2019	
	Redovisat värde	Nominellt belopp	Redovisat värde	Nominellt belopp
Certifikat				
Certifikat i svenska kronor	391	423	2 286	2 254
varav upplupet anskaffningsvärde			1 480	1 480
varav verkligt värde obligatoriskt	391	423	806	774
Certifikat i utländsk valuta	441 687	440 659	462 968	463 059
varav upplupet anskaffningsvärde	439 863	438 565	460 521	460 666
varav verkligt värde obligatoriskt	1 824	1 094	2 447	2 393
Summa	442 078	441 082	465 254	465 313
Obligationslån				
Obligationslån i svenska kronor	5 217	5 543	7 074	6 939
varav upplupet anskaffningsvärde	5 217	5 543	7 074	6 939
Obligationslån i utländsk valuta	210 225	209 242	252 312	251 701
varav upplupet anskaffningsvärde	210 225	209 242	252 312	251 701
varav ingår i säkring av verkligt värde	65 034	64 470	26 329	26 549
Summa	215 442	214 785	259 386	258 640
Summa emitterade värdepapper	657 520	655 867	724 640	723 953
varav upplupna räntekostnader	1 061		1 790	

mkr	2020	2019
Emitterade värdepapper vid årets ingång	724 640	716 531
Emitterade	777 275	768 077
Återköpta	-2 666	-5 666
Förfallna	-790 402	-768 391
Valutaeffekter m m	-51 327	14 089
Emitterade värdepapper vid årets utgång	657 520	724 640

Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Svenska kronor	7 540	11 797
Utländsk valuta	714 136	731 930
Summa	721 676	743 727

M27 Korta positioner

mkr	2020	2019
Korta positioner värderade till verkligt värde		
Aktier	658	708
Räntebärande värdepapper	1 024	1 148
Summa	1 682	1 856
varav upplupna räntekostnader	5	9

Medelvolymer		
mkr	2020	2019
Svenska kronor	10 977	13 129
Utländsk valuta	97	520
Summa	11 074	13 649

M28 Skatter

Uppskjutna skattefordringar		
mkr	2020	2019
Säkringsinstrument	563	321
Övrigt	610	332
Summa	1 173	653

M28 Forts

Uppskjutna skatteskulder mkr	2020	2019
Fastigheter och inventarier	22	22
Säkringsinstrument	755	934
Summa	777	956
Netto uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-396	303

Förändring av uppskjutna skatter 2020 mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Utgående balans
Fastigheter och inventarier	22	0	-	22
Säkringsinstrument	613	-	-421	192
Övrigt	-332	-278	-	-610
Summa	303	-278	-421	-396

Förändring av uppskjutna skatter 2019 mkr	Ingående balans	Redovisat över resultaträkningen	Redovisat i övrigt totalresultat	Utgående balans
Fastigheter och inventarier	17	5	-	22
Säkringsinstrument	415	-	198	613
Övrigt	-189	-143	-	-332
Summa	243	-138	198	303

Redovisade skattekostnader i resultaträkningen mkr	2020	2019
Aktuell skatt		
Årets skattekostnad	-4 536	-4 479
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-17	44
Uppskjuten skatt		
Förändringar i temporära skillnader	278	138
Summa	-4 275	-4 297
Skatt beräknat som 21,4% (21,4) på årets resultat före skatt	-4 173	-4 268
Skillnad	-102	-29
Skillnaden förklaras av skatteeffekt avseende följande poster		
Diverse ej avdragsgilla kostnader	-37	-61
Ej avdragsgill ränta på efterställda skulder	-254	-263
Ej skattepliktiga reavinster och utdelningar	166	258
Omvärdering uppskjutna skatter pga ändrad skattesats	-7	-
Övrigt	30	37
Summa	-102	-29

M29 Avsättningar

Avsättningar 2020 mkr	Avsättning för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen ¹	Omstrukturerings-reserv ²	Övriga avsättningar ³	Summa
Avsättningar vid årets ingång	194	864	42	1 100
Avsatt under året		1 470	68	1 538
lanspråktaget		-405	-8	-413
Återfört			-35	-35
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	86			86
Avsättningar vid årets utgång	280	1 929	67	2 276

Avsättningar 2019 mkr	Avsättning för förväntade kreditförluster på poster utanför balansräkningen ¹	Omstrukturerings-reserv ²	Övriga avsättningar ³	Summa
Avsättningar vid årets ingång	79	-	30	109
Avsatt under året		930	22	952
lanspråktaget		-66	-4	-70
Återfört			-6	-6
Nettoförändring av förväntade kreditförluster	115			115
Avsättningar vid årets utgång	194	864	42	1 100

¹ För ytterligare information, se not M10 och M37.² Under 2020 ytterligare avsättning för omstrukturering gjorts, huvudsakligen för kostnader relaterade till arbetet med att strukturera om svensk kontorsrörelse och ytterligare effektivisera banken. Motsvarande avsättning som gjordes 2019 avsåg främst kostnader hänförliga till stängning av kontor utanför hemmamarknaderna, nedläggning av vissa produktområden samt hantering av över-talighet inom främst centrala enheter. Merparten av avsättningsbeloppet förväntas vara reglerat vid utgången av 2022. Som för alla reserver finns en osäkerhet kring tidpunkt och belopp, men denna förväntas minska allt eftersom planen exekveras.³ Under Övriga avsättningar redovisas de belopp som avsatts för reglering av de anspråk som riktats mot banken.

M30 Övriga skulder

mkr	2020	2019
Fondlikvidskulder	3 967	2 840
Övrigt	5 158	5 950
Summa	9 125	8 790

M31 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

mkr	2020	2019
Upplupna kostnader	1 603	1 118
Förutbetalda intäkter	663	729
Summa	2 266	1 847

M32 Efterställda skulder

mkr	2020	2019
Förlagslån i svenska kronor	3 002	3 003
Förlagslån i utländsk valuta	38 080	32 543
Summa	41 082	35 546
<i>varav upplupna räntekostnader</i>	<i>915</i>	<i>932</i>

Medelvolymer mkr	2020	2019
Förlagslån i svenska kronor	3 009	5 625
Förlagslån i utländsk valuta	34 062	32 400
Summa	37 071	38 025

Specifikation, förlagslån		Ursprungligt nominellt belopp av respektive valuta		Utestående belopp
Emissionsår/förfall	Valuta		Räntesats, %	
I svenska kronor				
2017/tidsbunden	SEK	1 700	0,980%	1 701
2017/tidsbunden	SEK	1 300	1,410%	1 301
Summa				3 002
I utländsk valuta				
2015/evigt	USD	1 200	5,250%	10 237
2018/tidsbunden	EUR	750	1,630%	7 617
2018/tidsbunden	EUR	750	1,250%	7 597
2019/evigt	USD	500	6,250%	4 579
2020/evigt	USD	500	4,380%	4 058
2020/evigt	USD	500	4,750%	3 992
Summa				38 080
Summa efterställda skulder				41 082

För upplysningar avseende förlagslånen, se Pelare 3-rapporten.

mkr	2020	2019
Förlagslån vid årets ingång	35 546	51 085
Emitterade	8 916	4 654
Återköpta	-2	-3 179
Förfallna	-	-17 674
Valutaeffekter m.m.	-3 378	660
Förlagslån vid årets utgång	41 082	35 546

M33 Obeskattade reserver

mkr	2020	2019
Akkumulerade överavskrivningar inventarier och leasingobjekt	882	1 532
Akkumulerade överavskrivningar inkråmsgoodwill	51	146
Summa	933	1 678

M34 Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

2020	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värdeoptionen	Derivat identifierat som säkrings-instrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					297 362	297 362	297 362
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	3 928	94 024		401	762	99 115	99 115
Utlåning till kreditinstitut	21 812				931 838	953 650	959 434
Utlåning till allmänheten					566 145	566 145	569 895
Värdeförändring på räntesäkrad post i portföljsäkring					13	13	
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 929	26 640		7 964		46 533	46 533
Aktier och andelar	13 614			699		14 313	14 313
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	7 345				60	7 405	7 405
Derivatinstrument	22 332		10 699			33 031	33 031
Övriga tillgångar	30				20 745	20 775	20 775
Summa	80 990	120 664	10 699	9 064	1 816 925	2 038 342	2 047 863
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag samt joint ventures						73 057	
Icke finansiella tillgångar						13 464	
Summa tillgångar						2 124 863	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					193 054	193 054	193 552
In- och upplåning från allmänheten					1 021 130	1 021 130	1 021 118
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		7 345			60	7 405	7 405
Emitterade värdepapper	2 215				655 305	657 520	664 277
Derivatinstrument	38 074		6 700			44 774	44 774
Korta positioner	1 682					1 682	1 682
Övriga skulder	38				9 087	9 125	9 125
Efterställda skulder					41 082	41 082	42 674
Summa	42 009	7 345	6 700		1 919 718	1 975 772	1 984 607
Icke finansiella skulder						5 319	
Summa skulder						1 981 091	

2019	Verkligt värde via resultaträkningen						
mkr	Obligatoriskt	Verkligt värdeoptionen	Derivat identifierat som säkrings-instrument	Verkligt värde via övrigt totalresultat	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Tillgångar							
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker					242 889	242 889	242 889
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	3 001	98 959		403	1 007	103 370	103 370
Utlåning till kreditinstitut	21 335				869 222	890 557	895 178
Utlåning till allmänheten					620 175	620 175	623 065
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19 099	29 044		4 953		53 096	53 096
Aktier och andelar	12 032			2 303		14 335	14 335
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	6 381				62	6 443	6 443
Derivatinstrument	22 105		19 735			41 840	41 840
Övriga tillgångar	10				21 512	21 522	21 522
Summa	83 963	128 003	19 735	7 659	1 754 867	1 994 227	2 001 738
Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag						72 138	
Icke finansiella tillgångar						13 140	
Summa tillgångar						2 079 505	
Skulder							
Skulder till kreditinstitut					208 697	208 697	209 030
In- och upplåning från allmänheten					918 146	918 146	918 069
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken		6 381			62	6 443	6 443
Emitterade värdepapper	3 253				721 387	724 640	731 197
Derivatinstrument	36 869		1 800			38 669	38 669
Korta positioner	1 856					1 856	1 856
Övriga skulder	11				8 779	8 790	8 790
Efterställda skulder					35 546	35 546	35 825
Summa	41 989	6 381	1 800		1 892 617	1 942 787	1 949 879
Icke finansiella skulder						4 105	
Summa skulder						1 946 892	

M35 Värdering av finansiella instrument till verkligt värde

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2020 mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	3 088	840	-	3 928
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	94 024	-	-	94 024
Verkligt värde via övrigt totalresultat	401	-	-	401
Utlåning till kreditinstitut	-	21 812	-	21 812
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	10 167	1 762	-	11 929
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	26 640	-	-	26 640
Verkligt värde via övrigt totalresultat	3 090	4 874	-	7 964
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	13 196	417	-	13 613
Verkligt värde via övrigt totalresultat	-	186	514	700
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	6 871	-	474	7 345
Derivatinstrument	267	32 684	80	33 031
Summa	157 745	62 574	1 068	221 387
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	6 871	-	474	7 345
Emitterade värdepapper	-	2 215	-	2 215
Derivatinstrument	253	44 441	80	44 774
Korta positioner	1 488	194	-	1 682
Summa	8 612	46 850	554	56 016

Finansiella instrument värderade till verkligt värde 2019 mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	1 452	1 549	-	3 001
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	98 959	-	-	98 959
Verkligt värde via övrigt totalresultat	403	-	-	403
Utlåning till kreditinstitut	-	21 335	-	21 335
Obligationer och andra räntebärande värdepapper				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	15 093	4 006	-	19 099
Verkligt värde via resultaträkningen, verkligt värdeoptionen	29 044	-	-	29 044
Verkligt värde via övrigt totalresultat	4 740	213	-	4 953
Aktier och andelar				
Verkligt värde via resultaträkningen, obligatoriskt	10 706	1 326	-	12 032
Verkligt värde via övrigt totalresultat	711	340	1 252	2 303
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	5 888	-	493	6 381
Derivatinstrument	402	41 369	69	41 840
Summa	167 399	70 137	1 814	239 350
Skulder				
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	5 888	-	493	6 381
Emitterade värdepapper	-	3 253	-	3 253
Derivatinstrument	489	38 110	70	38 669
Korta positioner	1 708	148	-	1 856
Summa	8 085	41 511	563	50 159

Redogörelse för tillämpade principer återfinns i not K39.

M35 Forts

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2020					
mkr	Aktier och andelar	Derivat- tillgångar	Derivat- skulder	Tillgångar där kunden står värde- förändringsrisken	Skulder där kunden står värde- förändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång	1 252	69	-70	493	-493
Nyanskaffningar	6	9	-13	-	-
Återköp/avyttrat	-698	-	5	-	-
Förfallet	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-8	-16	16	-	-
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat	-38	-	-	-19	19
Förändringar i metod	-	-	-	-	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2	-	17	-17	-	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2	-	1	-1	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	514	80	-80	474	-474

Förändring av innehav i finansiella instrument i nivå 3 2019					
mkr	Aktier och andelar	Derivat- tillgångar	Derivat- skulder	Tillgångar där kunden står värde- förändringsrisken	Skulder där kunden står värde- förändringsrisken
Redovisat värde vid årets ingång	1 057	-176	176	484	-484
Nyanskaffningar	74	-	-	-	-
Återköp/avyttrat	-28	2	-	-	-
Förfallet	-	-	-	-	-
Orealiserad värdeförändring i resultaträkningen	-	-13	10	-	-
Orealiserad värdeförändring i övrigt totalresultat	149	-	-	9	-9
Förändringar i metod	-	352	-352	-	-
Förflyttning från nivå 1 eller 2	-	4	-4	-	-
Förflyttning till nivå 1 eller 2	-	-100	100	-	-
Redovisat värde vid årets utgång	1 252	69	-70	493	-493

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2020				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	297 362	-	-	297 362
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	709	53	-	762
Utlåning till kreditinstitut	33 508	903 591	523	937 622
Utlåning till allmänheten	4 254	1 667	563 974	569 895
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Summa	335 833	905 371	564 497	1 805 701
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	47 239	146 313	-	193 552
In- och upplåning från allmänheten	998 466	22 652	-	1 021 118
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	-	60	-	60
Emitterade värdepapper	129 949	532 113	-	662 062
Efterställda skulder	-	42 674	-	42 674
Summa	1 175 654	743 812	-	1 919 466

Verkligt värde på finansiella instrument redovisade till upplupet anskaffningsvärde 2019				
mkr	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Kassa och tillgodohavanden hos centralbanker	242 889	-	-	242 889
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	550	457	-	1 007
Utlåning till kreditinstitut	24 032	849 811	-	873 843
Utlåning till allmänheten	2 475	15 086	605 504	623 065
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	-	62	-	62
Summa	269 946	865 416	605 504	1 740 866
Skulder				
Skulder till kreditinstitut	51 041	157 989	-	209 030
In- och upplåning från allmänheten	895 063	23 006	-	918 069
Skulder där kunden står värdeförändringsrisken	-	62	-	62
Emitterade värdepapper	246 814	481 130	-	727 944
Efterställda skulder	-	35 825	-	35 825
Summa	1 192 918	698 012	-	1 890 930

M36 Ställda och mottagna säkerheter samt överförda finansiella tillgångar

För egna skulder ställda säkerheter		2020	2019
mkr			
Kontanter		19 121	9 640
Statspapper och obligationer		2 398	7 526
Utlåning till allmänheten		-	-
Aktier		297	292
Övrigt		614	536
Summa		22 430	17 994
varav panter som fritt kan återkallas av banken		28	38

Övriga ställda säkerheter		2020	2019
mkr			
Kontanter		204	224
Statspapper och obligationer		40 844	41 761
Utlåning till allmänheten		-	-
Aktier		6 285	6 760
Övrigt		213	192
Summa		47 546	48 937
varav panter som fritt kan återkallas av banken		37 504	39 110

Med Övriga ställda säkerheter avses säkerheter som ställts för förpliktelser som ej redovisas i balansräkningen.

Mottagna säkerheter

Som en del av ingångna omvända återköpsavtal och värdepapperslån har koncernen accepterat säkerheter som kan säljas eller pantsättas vidare till tredje part. Det verkliga värdet av sådana accepterade säkerheter uppgick till 25 704 mkr (28 741) vid räkenskapsårets slut, varav säkerheter till ett värde av 10 653 mkr (8 761) var sålda eller pantsatta till tredje part.

Överförda finansiella tillgångar redovisade i balansräkningen	2020		2019	
	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld	Redovisat värde	Redovisat värde motsvarande skuld
mkr				
Aktier, värdepappersutlåning	6 526	306 ¹	7 051	342 ¹
Aktier, övrigt	-	-	-	-
Statspapper och obligationer, repor	386	-	5 811	-
Statspapper och obligationer, övrigt	1 108	-	549	-
Tillgångar där kunden står värdeförändringsrisken	538	538	561	561
Summa	8 558	844	13 972	903

¹ Mottagen kontantsäkerhet.

M37 Eventualförpliktelser

		2020	2019
mkr			
Ansvarsförbindelser			
Garantiförbindelser, krediter		24 096	28 293
Garantiförbindelser, övriga		73 084	82 482
Oåterkalleliga rembursor		2 294	4 269
Övrigt		-	21
Summa		99 474	115 065
varav föremål för nedskrivningsprövning		99 474	115 065
Åtaganden			
Kreditlöften		299 910	267 501
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter		111 887	116 715
Övrigt ¹		48 438	70 924
Summa		460 235	455 140
varav föremål för nedskrivningsprövning		319 460	329 462
Summa eventualförpliktelser		559 709	570 205
Reservering för förväntade kreditförluster redovisad som avsättning, se not M29		280	194

¹ I raden Övrigt ingår interna likviditetsgarantier till dotterbolag på 34 896 mkr (56 194).

Ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelserna består i huvudsak av olika typer av garantiförbindelser. Kreditgarantier ges till kunder för att garantera åtaganden i andra kredit- och pensionsinstitut. Övriga garantier utgörs främst av kommersiella garantier såsom anbudsgarantier, garantier avseende förskottsbetalningar, garantier under ansvarstiden och exportrelaterade garantier. Ansvarsförbindelser omfattar också outnyttjade oåterkalleliga importrembursor och bekräftade exportrembursor. Dessa transaktioner ingår i bankens tjänster och är till stöd för bankens kunder. I tabellen anges garantiernas nominella belopp.

Tvister

Handelsbanken är föremål för krav i ett antal tvistemål som drivs i allmän domstol. Bedömningen är att tvistemålen i allt väsentligt kommer att utfalla till bankens fördel. Tvistebeloppen bedöms inte kunna få en väsentlig inverkan på bankens ställning eller resultat.

M38 Pensionsförpliktelser

mkr	2020	2019
Förvaltningstillgångarnas verkliga värde	33 554	31 212
Pensionsförpliktelser	34 899	32 799
Pensionsnetto¹	-1 345	-1 587

Pensionsförpliktelser har beräknats enligt Finansinspektionens föreskrifter, vilket innebär att skuld i Sverige är beräknad enligt tryggandelagen, och motsvarande utländska förpliktelser har beräknats utifrån lokal reglering. Förvaltningstillgångarna innehas av Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, Pensionskassan SHB, Försäkringsförening och liknande juridiska personer avseende utländska utfästelser. Då varken Pensionskassans tillgångar eller försäkringsteknisk avsättning finns fördelad på arbetsgivare som har försäkring hos Pensionskassan ingår ingen av dessa i tabellen ovan. I Pensionskassan SHB, Försäkringsförening uppgår pensionsförpliktelserna till 7 704 mkr (7 461) och marknadsvärdet av tillgångarna till 15 600 mkr (15 015). Överskottet i Pensionskassan SHB, Försäkringsförening uppgår således till 7 896 mkr (7 554).

Av det verkliga värdet på förvaltningstillgångarna i Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse avser 9 692 mkr (10 072) avsättningar som gjorts under åren 1989–2004 till en särskild kompletterande pension (SKP). I förpliktelserna ingår utfästelse avseende SKP med samma belopp som förvaltningstillgångarnas verkliga värde.

En del av denna utfästelse, 7 276 mkr (7 631), är villkorad

¹ Med hänsyn till att överskottet i Pensionskassan SHB, Försäkringsförening kan utnyttjas för att täcka moderbolagets pensionsförpliktelser, samt att delar av utfästelsen är villkorad, redovisas inte ett underskott som en skuld i balansräkningen för 2020.

Pensionskostnader mkr	2020	2019
Utbetalda pensioner	-1 068	-1 022
Pensionspremier ²	-469	-512
Socialavgifter	-169	-154
Ersättning från pensionsstiftelse	545	498
Avsättning till pensionsstiftelse	-73	-13
Summa pensionskostnader	-1 234	-1 202

Nästa års förväntade utbetalda pensioner avseende förmånsbestämda pensionsplaner uppgår till 1 040 mkr. Kostnaderna för pensionspremier innehåller premier för BTPK (avgiftsbestämd pension) med 95 mkr (94).

Förvaltningstillgångar mkr	2020	2019
Ingående balans	31 212	26 868
Avkastning	2 814	4 830
Avsättning till pensionsstiftelse	73	13
Ersättning från pensionsstiftelse	-545	-498
Utgående balans	33 554	31 212
Procentuell avkastning på förvaltningstillgångar	9%	18%

Pensionsförpliktelser mkr	2020	2019
Ingående balans	32 799	31 712
Teknisk avgift	989	787
Ränta	213	223
Värdesäkring	326	494
Förtida pensionering	154	128
Utbetalda pensioner	-1 068	-1 022
Ändrade antaganden ³	1 448	420
Värdeförändring villkorad förpliktelse	114	181
Effekt av planändring ²	-8	-
Beståndsöverlåtelse	-	-
Annan förändring av kapitalvärdet	-68	-124
Utgående balans	34 899	32 799

² Överföring av den tyska förmånsbestämda pensionsplanen under 2020 medför att pensionsförpliktelserna i Tyskland har minskat med 8 mkr per den 31 december 2020, samt ger en positiv effekt på pensionskostnaden med 14 mkr. För ytterligare information, se not K8.

³ Avser främst effekt av ändrad diskonteringsränta enligt Finansinspektionens anvisningar.

Fördelning av förvaltningstillgångar mkr	2020	2019
Aktier och fondandelar ⁴	31 039	28 924
Räntebärande värdepapper	2 016	1 909
Övriga förvaltningstillgångar ⁵	499	379
Summa	33 554	31 212

I Sverige utgår ålderspension från och med 65 års ålder enligt pensionsavtal mellan BAO och Finansförbundet/SACO-förbunden med 10% av årslönen, upp till 7,5 inkomstbasbelopp. På lönedel i inkomstbasbeloppsintervall 7,5-20 utgår ålderspension med 65% och i inkomstbasbeloppsintervall 20 - 30 med 32,5% av årslönen. På lönedel överstigande 30 inkomstbasbelopp utgår ingen ålderspension. Värdet av pensionsförpliktelserna beräknas årligen, per balansdagen, på försäkringstekniska grunder. Från och med den 1 mars 2020 tjänar alla nyanställda och anställda yngre än 25 år in pension i en avgiftsbestämd pensionsplan. Anställda innan den 1 mars 2020 påverkas inte utan är fortsatt medlemmar i den förmånsbestämda pensionsplanen.

De mest väsentliga beräkningsantagandena är dödligheten och diskonteringsräntan. Dödlighetsantagandet och diskonteringsräntan följer antagandena i tryggandelagens grunder.

Diskonteringsräntan är 0,0% (0,4%) efter skatt och antaganden om omkostnader.

Pensionsförpliktelserna i de utländska filialerna är beräknade enligt lokala redovisningskrav.

⁴ Fondandelarna är till största del placerade i räntefonder och uppgår till 14 619 mkr (13 921).

⁵ I övriga förvaltningstillgångar ingår en skuld avseende ännu ej utbetald gottgörelse.

M39 Tillgångar och skulder i valuta

2020 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	84 525	128 206	18 025	212	0	65 480	914	297 362
Utlåning till kreditinstitut	650 539	55 109	71 127	67 369	103 644	4 479	1 383	953 650
Utlåning till allmänheten	160 420	172 429	160 731	49 041	6 518	14 473	2 533	566 145
<i>varav företag</i>	<i>130 748</i>	<i>106 470</i>	<i>135 476</i>	<i>34 160</i>	<i>6 457</i>	<i>14 308</i>	<i>1 011</i>	<i>428 630</i>
<i>varav hushåll</i>	<i>29 672</i>	<i>65 959</i>	<i>25 255</i>	<i>14 881</i>	<i>61</i>	<i>165</i>	<i>1 522</i>	<i>137 515</i>
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	89 688	5 457	839	1	-	2 368	762	99 115
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	35 796	1 420	7 285	-	0	2 032	-	46 533
Övriga ej valutafördelade poster	162 058							162 058
Summa tillgångar	1 183 026	362 621	258 007	116 623	110 162	88 832	5 592	2 124 863
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	65 573	42 256	26 461	2 619	39 574	16 101	470	193 054
In- och upplåning från allmänheten	735 197	128 970	83 919	47 218	4 967	18 987	1 872	1 021 130
<i>varav företag</i>	<i>315 675</i>	<i>103 484</i>	<i>58 601</i>	<i>24 296</i>	<i>3 296</i>	<i>15 881</i>	<i>1 260</i>	<i>522 493</i>
<i>varav hushåll</i>	<i>419 522</i>	<i>25 486</i>	<i>25 318</i>	<i>22 922</i>	<i>1 671</i>	<i>3 106</i>	<i>612</i>	<i>498 637</i>
Emitterade värdepapper	5 608	285 743	368	104	28 193	320 815	16 689	657 520
Efterställda skulder	3 002	15 213	-	-	0	22 867	-	41 082
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	212 077							212 077
Summa skulder och eget kapital	1 021 457	472 182	110 748	49 941	72 734	378 770	19 031	2 124 863
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		109 673	-147 195	-66 608	-37 333	289 927	13 466	
Nettoposition i valuta		112	64	74	95	-11	27	361

Bankens syn på valutarisktagande framgår av not K2.

2019 mkr	SEK	EUR	NOK	DKK	GBP	USD	Övriga valutor	Totalt
Tillgångar								
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	46 552	114 477	22 096	291	0	58 039	1 434	242 889
Utlåning till kreditinstitut	574 251	47 731	74 116	66 964	119 238	6 983	1 274	890 557
Utlåning till allmänheten	179 594	172 820	181 266	54 719	7 455	19 732	4 589	620 175
<i>varav företag</i>	<i>147 362</i>	<i>109 793</i>	<i>150 209</i>	<i>37 678</i>	<i>7 180</i>	<i>19 555</i>	<i>2 699</i>	<i>474 476</i>
<i>varav hushåll</i>	<i>32 232</i>	<i>63 027</i>	<i>31 057</i>	<i>17 041</i>	<i>275</i>	<i>177</i>	<i>1 890</i>	<i>145 699</i>
Belåningsbara statsskuldförbindelser m m	91 604	8 256	1 144	2	-	1 358	1 006	103 370
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	43 080	2 032	4 112	-	0	3 872	-	53 096
Övriga ej valutafördelade poster	169 418							169 418
Summa tillgångar	1 104 499	345 316	282 734	121 976	126 693	89 984	8 303	2 079 505
Skulder								
Skulder till kreditinstitut	60 256	93 137	6 000	7 388	29 890	11 444	582	208 697
In- och upplåning från allmänheten	649 955	116 248	74 576	50 187	4 768	17 221	5 191	918 146
<i>varav företag</i>	<i>264 122</i>	<i>92 631</i>	<i>50 705</i>	<i>27 763</i>	<i>2 328</i>	<i>13 808</i>	<i>4 650</i>	<i>456 007</i>
<i>varav hushåll</i>	<i>385 833</i>	<i>23 617</i>	<i>23 871</i>	<i>22 424</i>	<i>2 440</i>	<i>3 413</i>	<i>541</i>	<i>462 139</i>
Emitterade värdepapper	9 360	236 261	403	100	24 395	430 834	23 287	724 640
Efterställda skulder	3 003	15 829	-	-	-	16 716	-2	35 546
Övriga ej valutafördelade poster, inkl eget kapital	192 476							192 476
Summa skulder och eget kapital	915 050	461 475	80 979	57 675	59 053	476 215	29 058	2 079 505
Valutafördelade övriga tillgångar och skulder (netto)		116 238	-201 588	-64 205	-67 453	386 252	20 807	
Nettoposition i valuta		79	167	96	187	21	52	602

M40 Upplysningar om närstående

Fordringar på och skulder till närstående	Dotterbolag		Intresseföretag		Övriga närstående	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
mkr						
Utlåning till kreditinstitut	911 996	854 999	-	-	-	-
Utlåning till allmänheten	1 132	1 132	493	591	-	-
Derivat	2 417	295	-	-	-	-
Övriga tillgångar	15 194	16 154	32	0	560	6
Summa	930 739	872 580	525	591	560	6
Skulder till kreditinstitut	71 570	65 577	-	-	-	-
In- och upplåning från allmänheten	10 236	9 080	115	66	853	724
Derivat	11 956	18 028	-	0	-	-
Efterställda skulder	-	0	-	0	-	0
Övriga skulder	101	42	-	0	-	11
Summa	93 863	92 727	115	66	853	735
Eventualförpliktelser	18 968	21 911	-	-	7 704	7 461
Derivat, nominella värden	367 382	368 435	-	-	-	-

Närstående – intäkter och kostnader	Dotterbolag		Intresseföretag		Övriga närstående	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
mkr						
Ränteintäkter	5 092	5 771	9	7	-	0
Räntekostnader	-364	-540	0	0	-	-16
Provisionsintäkter	0	0	0	0	-	-
Provisionskostnader	0	0	-205	-55	-	0
Nettoreultat av finansiella poster värderade till verkligt värde	0	0	0	0	-	-
Övriga intäkter	2 648	2 521	0	0	19	18
Övriga kostnader	-385	-376	-55	0	-	-
Summa	6 990	7 376	-250	-48	19	2

Specifikation över dotterbolagen och intresseföretagen finns i not M16. Intresseföretagens verksamhet består av att utföra olika typer av tjänster i anknytning till de finansiella marknaderna. I gruppen övriga närstående ingår följande företag: Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse, Svenska Handelsbankens Personalstiftelse och Pensionskassan SHB, Försäkringsförening (pensionskassan). Företagen anlitar Svenska Handelsbanken AB för sedvanliga bank- och redovisningstjänster. Upplysningar om aktieägartillskott till koncern- och intresseföretag lämnas i not M16.

Pensionskassans utfästelser till anställda i dotterbolag garanteras av moderbolaget, det vill säga om pensionskassan inte skulle kunna betala sina åtaganden så är moderbolaget skyldigt att ta över och betala åtagandet. Pensionskassans förpliktelser uppgår till 7 704 mkr (7 461). Svenska Handelsbanken AB har begärt ersättning av Svenska Handelsbankens Pensionsstiftelse uppgående till 545 mkr (498) avseende pensionskostnader och - mkr (-) avseende särskild kompletterande pension samt av Svenska Handelsbankens Personalstiftelse uppgående till 43 mkr (29) för personalförfrämjande åtgärder.

Information om krediter till ledande befattningshavare samt om ledande befattningshavares villkor och ersättningar i övrigt framgår av not K8.

M41 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår en utdelning om 4,10 kronor (- kronor för 2019). Styrelsens förslag till vinstdisposition finns på sidan 201.

M42 Aktieinformation

31 december 2020

Aktieslag	Antal	% av kapital	% av röster	Aktiekapital	Kvotvärde
Serie A	1 944 777 165	98,22	99,82	3 014 404 606	1,55
Serie B	35 251 329	1,78	0,18	54 639 560	1,55
	1 980 028 494	100,00	100,00	3 069 044 166	

M43 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

M44 Kapitaltäckning

Uppställning i enlighet med kraven i Genomförandeförordningen (EU) nr 1423/2013. Exkluderade rader bedöms ej relevanta för Handelsbanken vid tidpunkt för publicering.

Kapitalbas under övergångsperioden		2020		2019	
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning	Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning
Kärnprimärkapital: instrument och reserver					
1	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	11 827		11 827	26.1, 27, 28, 29, EBA-förteckningen 26.3
	Varav: aktiekapital	11 827		11 827	EBA-förteckningen 26.3
	Varav: konvertibler				EBA-förteckningen 26.3
2	Ej utdelade vinstmedel	115 034		98 702	26.1 c
3	Akkumulerat annat totalresultat (och andra reserver, för att inkludera orealiserade vinster och förluster enligt tillämpliga redovisningsstandarder)	752		4 758	26.1
5a	Delårsresultat netto efter avdrag för förutsebara kostnader och utdelningar som har verifierats av personer som har en oberoende ställning	7 108		4 758	26.2
6	Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	134 721		120 045	
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar					
7	Ytterligare värdejusteringar (negativt belopp)	-239		-131	34, 105
8	Immateriella tillgångar (netto efter minskning för tillhörande skatteskulder) (negativt belopp)	-3 408		-3 044	36.1 b, 37
11	Reserver i verkligt värde relaterade till vinster eller förluster på kassaflödessäkringar	-628		-1 940	33.1 a
12	Negativa belopp till följd av beräkningen av förväntade förlustbelopp	-445		-2 060	36.1 d, 40, 159
14	Vinster eller förluster på skulder som värderas till verkligt värde och som beror på ändringar av institutets egen kreditstatus	9		-	33.1 b
15	Förmånsbestämda pensionsplaner (negativt belopp)			-	36.1 e, 41
16	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna kärnprimärkapital-instrument (negativt belopp)	-466		-527	36.1 f, 42
19	Institutets direkta, indirekta och syntetiska innehav av kärnprimärkapital-instrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-		-	36.1 i, 43, 45, 47, 48.1 b, 49.1-49.3, 79
20a	Exponeringsbelopp för följande poster som är kvalificerade för en riskvikt på 1 250 % när institutet väljer alternativet med avdrag	-		-20	36 (1) (k)
20c	Varav: värdepapperiseringspositioner (negativt belopp)	-		-20	36 (1) (k) (ii), 243 (1) (b), 244 (1) (b), 258
21	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp över tröskelvärdet på 10%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda) (negativt belopp)	-		-	36.1 c, 38, 48.1 a
22	Belopp som överskrider tröskelvärdet på 15% (negativt belopp)	-		-	48.1
23	Varav: institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapital-instrument i enheter i den finansiella sektorn när institutet har en väsentlig investering i de enheterna	-		-	36.1 i, 48.1 b
25	Varav: uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader	-		-	36.1 c, 38, 48.1 a
25a	Förluster för innevarande räkenskapsår (negativt belopp)	-		-	36.1 a
25b	Förutsebara skatter som är relaterade till kärnprimärkapitalposter (negativt belopp)	-		-	36.1 l
27	Avdrag från kvalificerade primärkapitaltillskott som överskrider institutets primärkapitaltillskott (negativt belopp)	-		-	36.1 j
28	Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-5 177		-7 722	
29	Kärnprimärkapital	129 544		112 323	

M44 Forts

Kapitalbas under övergångsperioden		2020		2019	
mk		Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning	Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning
Primärkapitaltillskott: instrument					
30	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	21 980		15 819	51, 52
32	Varav: klassificerade som skulder enligt tillämpliga redovisningsstandarder	21 980		15 819	
33	Belopp för kvalificerade poster som avses i artikel 484.4 och tillhörande överkursfonder som omfattas av utfasning från primärkapitaltillskottet			-	486.3
36	Primärkapitaltillskott före lagstiftningsjusteringar	21 980		15 819	
Primärkapitaltillskott: lagstiftningsjusteringar					
37	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna primärkapitaltillskottsinstrument (negativt belopp)	-9 808		-	52.1 b, 56 a, 57
40	Institutets direkta och indirekta innehav av primärkapitaltillskottsinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp över tröskelvärde på 10%, netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-		-	56 d, 59, 79
42	Avdrag från kvalificerade supplementärkapital som överskrider institutets supplementärkapital (negativt belopp)	-		-	56 e
43	Summa lagstiftningsjusteringar av primärkapitaltillskott	-9 808		-	
44	Primärkapitaltillskott	12 172		15 819	
45	Primärkapital (primärkapital = kärnprimärkapital + primärkapitaltillskott)	141 716		128 142	
Supplementärkapital: instrument och avsättningar					
46	Kapitalinstrument och tillhörande överkursfonder	18 032		18 639	62, 63
50	Kreditriskjusteringar	16		-	62 c och d
51	Supplementärkapital före lagstiftningsjusteringar	18 048		18 639	
Supplementärkapital: lagstiftningsjusteringar					
52	Ett instituts direkta och indirekta innehav av egna supplementärkapitalinstrument och efterställda lån (negativt belopp)	-		-	63 b i, 66 a, 67
55	Institutets direkta och indirekta innehav av supplementärkapitalinstrument och efterställda lån i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (netto efter godtagbara korta positioner) (negativt belopp)	-1 129		-1 129	66 d, 69, 79
57	Summa lagstiftningsjusteringar av supplementärkapital	-1 129		-1 129	
58	Supplementärkapital	16 919		17 510	
59	Totalt kapital (totalt kapital = primärkapital + supplementärkapital)	158 635		145 652	
60	Summa riskvägda tillgångar	409 265		556 251	
Kapitalrelationer och buffertar					
61	Kärnprimärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	31,7		20,2	92.2 a
62	Primärkapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	34,6		23,0	92.2 b
63	Summa kapital (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	38,8		26,2	92.2 c
64	Institutsspecifika buffertkrav (krav på kärnprimärkapital i enlighet med artikel 92.1 a plus krav på kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert, plus systemriskbuffert, plus buffert för systemviktiga institut (buffert för globala systemviktiga institut eller andra systemviktiga institut) uttryckt som en procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	2,6		4,5	Kapitalkravsdirektivet 128, 129, 130
65	Varav: krav på kapitalkonserveringsbuffert	2,5		2,5	
66	Varav: krav på kontracyklisk kapitalbuffert	0,1		2,0	
67	Varav: krav på systemriskbuffert	0,0		0,0	
67a	Varav: buffert för globalt systemviktigt institut eller för annat systemviktigt institut	0,0		0,0	Kapitalkravsdirektivet 131
68	Kärnprimärkapital tillgängligt att användas som buffert (som procentandel av det riskvägda exponeringsbeloppet)	27,2		15,7	Kapitalkravsdirektivet 128
72	Direkta och indirekta innehav av kapital i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet inte har någon väsentlig investering (belopp under tröskelvärde på 10%, netto efter godtagbara korta positioner)	0		0	36.1 h, 45, 46, 56 c, 59, 60, 66 c, 69, 70
73	Institutets direkta och indirekta innehav av kärnprimärkapitalinstrument i enheter i den finansiella sektorn i vilka institutet har en väsentlig investering (belopp under tröskelvärde på 10%, netto efter godtagbara korta positioner)	-		-	36.1 i, 45, 48
75	Uppskjutna skattefordringar som uppstår till följd av temporära skillnader (belopp under tröskelvärde på 10%, netto efter minskning av tillhörande skatteskuld när villkoren i artikel 38.3 är uppfyllda)	0		0	36.1 c, 38, 48

M44 Forts

Kapitalbas under övergångsperioden		2020		2019	
mkr		Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning	Belopp på upplysningsdagen	Förordning (EU) nr 575/2013 artikelhänvisning
Tak som ska tillämpas på inkludering av avsättningar i supplementärkapitalet					
76	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av schablonmetoden (före tillämpningen av taket)	-		-	62
77	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt schablonmetoden	2 025		1 504	62
78	Kreditriskjusteringar som inkluderas i supplementärkapitalet med avseende på exponeringar som omfattas av internmetoden (före tillämpningen av taket)	-		-	62
79	Tak för inkludering av kreditriskjusteringar i supplementärkapitalet enligt internmetoden	1 138		2 226	62
Kapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang (får endast tillämpas mellan den 1 januari 2013 och den 1 januari 2022)					
80	Nuvarande tak för kärnprimärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	484.3, 486.2 och 486.5
81	Belopp som utesluts från kärnprimärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	484.3, 486.2 och 486.5
82	Nuvarande tak för primärkapitaltillskottsinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	484.4, 486.3 och 486.5
83	Belopp som utesluts från primärkapitaltillskott på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	484.4, 486.3 och 486.5
84	Nuvarande tak för supplementärkapitalinstrument som omfattas av utfasningsarrangemang	-		-	484.5, 486.4 och 486.5
85	Belopp som utesluts från supplementärkapital på grund av tak (överskjutande belopp över taket efter inlösen och förfallodagar)	-		-	484.5, 486.4 och 486.5

M44 Forts

EU OV1 – Översikt av riskvägda exponeringsbelopp		Riskvägda exponeringsbelopp		Minimikapitalkrav
mkr		2020	2019	2020
	1 Kreditrisk (exklusive motparts kreditrisk)	342 718	480 052	27 417
Artikel 438 c och d	2 Varav schablonmetoden	161 799	120 172	12 944
Artikel 438 c och d	3 Varav den grundläggande internmetoden ¹	33 859	41 395	2 708
Artikel 438 c och d	4 Varav den avancerade internmetoden ²	144 149	161 468	11 532
Artikel 438 d	5 Varav den kapitalrelaterade internmetoden inom ramen för den enkla riskväktade metoden eller den interna modellen	2 911	157 017	233
Artikel 107	6 Motparts kreditrisk	8 843	11 371	707
Artikel 438 c och d				
Artikel 438 c och d	7 Varav marknadsvärdering	8 838	11 359	707
Artikel 438 c och d	8 Varav ursprunglig exponering			
	9 Varav schablonmetoden			
	10 Varav metoden med interna modeller			
Artikel 438 c och d	11 Varav riskexponeringsbelopp för bidrag till en central motparts obeståndsfond	5	12	0
Artikel 438 c och d	12 Kreditvärdighetsjustering	2 707	4 114	217
Artikel 438 e	13 Avvecklingsrisk	0	9	0
Artikel 449 o i)	14 Värdepapperiseringsexponeringar utanför handelslagret (efter taket)	49	-	4
	15 Varav internmetoden	49		4
	16 Varav den interna formelbaserade metoden			
	17 Varav internmetoden			
	18 Varav schablonmetoden			
Artikel 438 e	19 Marknadsrisk	13 314	17 575	1065
	20 Varav schablonmetoden	13 314	17 575	1065
	21 Varav den interna modellen			
Artikel 438 e	22 Stora exponeringar			
Artikel 438 f	23 Operativ risk	41 634	43 130	3 331
	24 Varav basmetoden			
	25 Varav schablonmetoden	41 634	43 130	3 331
	26 Varav internmätningensmetoden			
Artikel 437.2, artikel 48 och artikel 60	27 Belopp under trösklarna för avdrag (föremål för riskviktnings på 250 procent)			
Artikel 500	28 Justering av minimigränsen			
	29 Summa	409 265	556 251	32 741

¹ Motpartslösa exponeringar redovisas under den grundläggande internmetoden.² Riskvikts-golv för svenska bolån redovisas under den avancerade internmetoden.

EU MR1 – Marknadsrisk som behandlas enligt schablonmetoden		2020		2019	
		a	b	a	b
mkr		Riskexponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskexponeringsbelopp	Kapitalkrav
Direkta produkter					
Ränterisk		7 448	596	8 130	651
varav generell risk		6 135	491	6 923	554
varav specifik risk		1 313	105	1 207	97
Aktiekursrisk		26	2	43	3
varav generell risk		9	1	12	1
varav specifik risk		17	1	30	2
varav fonder		0	0	1	0
Valutakursrisk		5 688	455	9 312	745
Råvarurisk		15	1	54	4
Optioner					
Scenariometod		137	11	36	3
varav ränterisk		1	0	3	0
varav aktiekursrisk		23	2	33	3
varav valutakursrisk		113	9	-	-
varav råvarurisk		-	-	-	-
Värdepapperisering (specifik risk)		-	-	-	-
Avvecklingsrisk		0	0	9	1
Summa		13 314	1 065	17 584	1 407

M44 Forts

Kreditriskexponeringar godkända för internmetoden	Exponeringsbelopp		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Statsexponeringar	372 232	320 165	5 067	4 882	405	391	1,4	1,5
Företagsexponeringar	469 731	521 798	132 895	157 478	10 632	12 598	28,3	30,2
Företagsutlåning	459 004	513 289	129 712	154 874	10 377	12 390	28,3	30,2
varav övrig utlåning, internmetod utan egna skattningar av LGD och KF	86 835	102 649	22 767	29 766	1 821	2 381	26,2	29,0
varav övrig utlåning, internmetod med egna skattningar av LGD och KF	372 169	410 640	106 945	125 108	8 556	10 009	28,7	30,5
varav stora företag	116 650	129 196	44 014	46 500	3 521	3 720	37,7	36,0
varav medelstora företag	44 474	53 879	16 884	25 885	1 351	2 071	38,0	48,0
varav fastighetsbolag	211 045	227 565	46 045	52 723	3 684	4 218	21,8	23,2
Motpartsrisk	10 727	8 509	3 183	2 604	255	208	29,7	30,6
Bostadsrättsföreningar	20 478	25 690	1 943	3 412	155	273	9,5	13,3
Hushållsexponeringar	160 828	159 205	26 398	27 275	2 112	2 182	16,4	17,1
Privatpersoner	144 987	141 799	20 555	20 489	1 644	1 639	14,2	14,4
varav fastighetskrediter	117 611	110 561	15 083	15 653	1 207	1 252	12,8	14,2
varav övriga	27 376	31 238	5 472	4 837	437	387	20,0	15,5
Små företag	15 841	17 406	5 843	6 786	468	543	36,9	39,0
Institutsexponeringar	38 121	57 336	10 532	14 279	843	1 142	27,6	24,9
Institutsutlåning	16 846	16 227	5 128	5 763	410	461	30,4	35,5
Motpartsrisk	21 275	41 109	5 404	8 516	433	681	25,4	20,7
Aktieexponeringar	787	42 591	2 911	157 017	233	12 561	370,0	368,7
varav börsnoterade aktier	-	712	0	2 064	-	165	-	290,0
varav övriga aktier	787	41 879	2 911	154 953	233	12 396	370,0	370,0
Motpartslösa exponeringar	680	760	680	760	54	61	100,0	100,0
Positioner i värdepapperisering	16	-	49	-	4	-	312,3	-
varav traditionell värdepapperisering	16	-	49	-	4	-	312,3	-
varav syntetisk värdepapperisering	-	-	-	-	-	-	-	-
Summa internmetoden	1 062 873	1 127 545	180 475	365 102	14 438	29 208	17,0	32,4
Riskviktsgolv Svenska bolån ¹			9139	5 975	731	478		
Totalt Internmetoden med effekt av riskviktsgolv Svenska bolån	1 062 873	1 127 545	189 614	371 077	15 169	29 686	17,8	32,9

¹ Exponeringsbeloppet som träffas av reglerna för riskviktsgolvet Svenska bolån är 51 651 mnkr per 31 dec 2020.

Kreditriskexponeringar enligt schablonmetoden ¹	Exponeringsvärde		Riskvägt exponeringsbelopp		Kapitalkrav		Genomsnittlig riskvikt i %	
mkr	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Stater och centralbanker	1 805	318	0	0	0	0	0	0
Kommuner	-	-	-	-	-	-	-	-
Multilaterala utvecklingsbanker	956	274	0	0	0	0	0	0
Internationella organisationer	-	-	-	-	-	-	-	-
Institut	876 654	827 920	12 920	17 049	1 034	1 364	1,5	2,1
Företag	6 164	6 562	5 762	6 475	461	518	93,5	98,7
Hushåll	3 595	4 782	2 631	3 518	211	281	73,2	73,6
Säkerheter i fastigheter	68 820	63 134	24 018	23 254	1 921	1 860	34,9	36,8
Fallerade exponeringar	290	276	315	296	25	24	108,6	107,4
Högriskposter	8	9	13	13	1	1	150,0	150,0
Aktier	99 253	58 477	108 634	67 858	8 691	5 429	109,5	116,0
varav börsnoterade aktier	-	-	-	-	-	-	-	-
varav övriga aktier	99 253	58 477	108 634	67 858	8 691	5 429	109,5	116,0
Övriga poster	7 520	2 212	7 703	1 882	616	151	102,4	85,1
Summa schablonmetoden	1 065 065	963 964	161 996	120 346	12 960	9 628	15,2	12,5

¹ Uppgifter om kapitalkrav för exponeringsklasser där det förekommer exponeringar.

M44 Forts

Minimikrav på nedskrivningsbara skulder (MREL)

MREL krav uttryckt som andel av totala skulder och kapitalbas (SFS 2015:1016). Minimikravet på nedskrivningsbara skulder och kapitalbas bestäms i bankens resolutionsplan av resolutionsmyndigheten RGK, i samarbete med FI. Totala skulder och kapitalbas samt MREL krav baseras på siffror från det tredje kvartalet.

mkr	2020	2019
MREL krav	138 170	105 233
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas	305 963	330 412
Totala skulder och kapitalbas	2 280 252	2 170 329

%	2020	2019
MREL krav som procent av totala skulder och kapitalbas	6,1	4,8
Nedskrivningsbara skulder och kapitalbas som procent av totala skulder och kapitalbas	13,4	15,2

LRCCom: Bruttosoliditetsgrad – gemensam upplysning mkr	2020	2019
Exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat och transaktioner för värdepappersfinansiering)		
Poster i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar)	2 077 616	2 022 617
Tillgångsbelopp som dragits av för att fastställa kärnprimärkapital	-5 177	-7 723
Sammanlagda exponeringar i balansräkningen (med undantag för derivat, transaktioner för värdepappersfinansiering och förvaltningstillgångar)	2 072 439	2 014 894
Derivatexponeringar		
Återanskaffningskostnad förbunden med samtliga derivattransaktioner (dvs netto av medräkningsbar kontantvariationsmarginal)	8 763	6 678
Tilläggsbelopp för potentiell framtida exponering förbundet med samtliga derivattransaktioner (marknadsvärdering)	22 590	29 977
Exponering fastställd enligt ursprunglig åtagandemetod	-	-
Gross-up för derivatsäkerhet vid avdrag från tillgångar i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen	-	-
Avdrag för fordringar på kontantvariationsmarginal i derivattransaktioner	-19 876	-8 466
Undantagen central motpartsdel i handelsexponeringar som är clearade med denna motpart		
Justerat effektivt teoretiskt belopp för skriftliga kreditderivat	4 304	5 621
Justerat effektivt teoretisk kompensation och tilläggsavdrag för skriftliga kreditderivat	-35	-116
Sammanlagda derivatexponeringar	15 746	33 694
Exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering		
Bruttotillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering (utan godkännande av netting) efter justering för försäljningstransaktioner	14 216	16 010
Nettade belopp för kontantsskulder och kontantfordringar i bruttotillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering	-	-
Motpartens kreditriskexponering mot tillgångar i transaktioner för värdepappersfinansiering	3 750	3 553
Undantag för transaktioner för värdepappersfinansiering: Motpartens kreditriskexponering i enlighet med artikel 429b 4 och artikel 222 i förordning (EU) nr 575/2013	-	-
Exponeringar mot förmedlade transaktioner	-	-
Undantagen central motpartsdel av exponeringar mot transaktioner för värdepappersfinansiering som är clearade med motparten	-	-
Sammanlagda exponeringar i transaktioner för värdepappersfinansiering	17 966	19 563
Andra poster utanför balansräkningen		
Poster utanför balansräkningen i teoretiska bruttobelopp	508 357	495 337
Justeringar för konvertering till kreditkvaliteter	-357 705	-306 790
Övriga exponeringar utanför balansräkningen	150 653	188 547
Undantagna exponeringar		
Undantag för exponeringar inom gruppen (individuellt nivå) i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen)	-807 002	-736 853
Undantagna exponeringar i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013 (i och utanför balansräkningen)	-	-
Kapital- och sammanlagda exponeringar		
Primärkapital	141 716	128 142
Sammanlagda exponeringar i bruttosoliditetsgrad	1 449 801	1 519 846
Bruttosoliditetsgrad		
Bruttosoliditetsgrad	9,77%	8,43%
Val av övergångsarrangemang och belopp för förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen		
Val av övergångsarrangemang för definitionen av kapitalmålet	Transitional	Transitional
Belopp för förvaltningsposter som har tagits bort från balansräkningen i enlighet med artikel 429.13 i förordning (EU) nr 575/2013	0	

LRSum: Sammanfattande avstämning av redovisningstillgångar och exponeringar i bruttosoliditetsgrad mkr	2020	2019
Sammanlagda tillgångar enligt offentliga finansiella rapporter	2 124 863	2 079 505
Justering för enheter som har konsoliderats för redovisningsändamål men som inte omfattas av konsolidering under tillsyn	-	-
Justering för förvaltningstillgångar som redovisas i balansräkningen i enlighet med den tillämpliga redovisningsramen, men som är undantagna från exponeringsmålet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.13 i förordning (EU) nr 575/2013	-	-
Justeringar för finansiella derivatinstrument	-17 286	-8 146
Justeringar för transaktioner för värdepappersfinansiering	3 750	3 553
Justering för poster utanför balansräkningen (dvs konvertering till kreditkvaliteter för exponeringar utanför balansräkningen)	150 653	188 547
Justering för exponeringar inom gruppen som inte omfattas av exponeringsmålet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.7 i förordning (EU) nr 575/2013	-807 002	-736 852
Justering för exponeringar inom gruppen som inte omfattas av exponeringsmålet för bruttosoliditetsgrad i enlighet med artikel 429.14 i förordning (EU) nr 575/2013	-	-
Andra justeringar	-5 177	-6 761
Summa exponeringsmål för bruttosoliditetsgrad	1 449 801	1 519 846

Styrelsens och vd:s underskrifter

Härmed försäkras att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder, att moderbolagets årsredovisning har upprättats i enlighet med god redovisningssed för aktiemarknadsbolag, att års- och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av moderbolagets och koncernens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de övriga företag som ingår i koncernen står inför.

STOCKHOLM DEN 2 FEBRUARI 2021

Pär Boman
styrelseordförande

Fredrik Lundberg
vice ordförande

Jon Fredrik Baksaas
styrelseledamot

Hans Biörck
styrelseledamot

Kerstin Hessius
styrelseledamot

Anna Hjelmberg
styrelseledamot

Lena Renström
styrelseledamot

Ulf Riese
styrelseledamot

Arja Taaveniku
styrelseledamot

Carina Åkerström
verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Svenska Handelsbanken AB (publ), org.nr 502007-7862

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2020 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 38–65. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 6–249 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar, och bolagsstyrningsrapporten är i överensstämmelse med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

SÄRSKILT BETYDELSEFULLA OMRÅDEN

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Reservering för förväntade kreditförluster

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen och koncernredovisningen. Kreditriskexponeringar och dess hantering beskrivs i not K2 från sid 106. Koncernens redovisade förväntade kreditförluster specificeras i not K10. Upplysningar avseende moderbolaget finns i not M2 och M10. För området relevanta redovisningsprinciper för koncernen beskrivs i not K1, avsnitt 10 på sid 95. Av not M1 framgår att moderbolagets redovisningsprinciper avseende kreditgivning och reserveringar för förväntade kreditförluster överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper.

Beskrivning av området

Per den 31 december 2020 uppgår utlåning till allmänheten till 2 269 612 (566 145) mkr i koncernen (moderbolaget) vilket motsvarar 72 (27) % av totala tillgångar. Den totala kreditriskexponeringen, inklusive åtaganden utanför balansräkningen, uppgår till 3 125 552 (2 247 657) mkr.

Reservering för förväntade kreditförluster för utlåning till allmänheten uppgår till 3 457 (2 432) mkr varav 1 219 (636) mkr baseras på modellbaserade beräkningar (Steg 1 och 2) och 2 238 (1 796) mkr på manuella beräkningar (Steg 3). Banken utför justeringar för modellberäknade reserver i Steg 1 och 2 för att beakta effekter från faktorer som inte bedöms fångas upp av modellen.

Förlustreserven ska värderas på ett sätt som återspeglar ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp som bestäms genom att utvärdera ett intervall av möjliga utfall och baseras på tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar. Reserveringen kräver att Banken gör bedömningar och antaganden av exempelvis kriterier för att identifiera en väsentlig ökning i kreditrisk och metoder för att beräkna förväntade kreditförluster. Givet komplexiteten vid beräkningen och att det kräver att Banken gör bedömningar och antaganden med väsentlig påverkan på redovisade belopp har värdering av reserven för förväntade kreditförluster ansetts vara ett särskilt betydelsefullt område.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har utvärderat huruvida Bankens bedömning av sannolikhet för fallissemang, förlust vid fallissemang, exponering vid fallissemang och förväntad kreditförlust samt väsentlig ökning av kreditrisk är i enlighet med IFRS 9.

Vi har erhållit förståelse för och testat utformningen av nyckelkontroller i kreditprocessen inklusive kreditbeslut, kreditgranskning, ratingklassificering samt identifiering och fastställande av krediter som bedöms vara i fallissemang. Vi har även testat kontroller avseende inläsning av modelldata och generella IT-kontroller inklusive behörighetshantering för dessa system. Vår bedömning är att vi kan ha en kontrollbaserad ansats i vår revision.

Vidare har vi utmanat bankens initiala och aktuella kreditrating för ett stickprov av krediter. Vi har testat att data från underliggande system som används i modellen är fullständig och korrekt. Vi har granskat och bedömt modellen som används inklusive antagande och parameter samt kontrollerat modellens funktionalitet. Vi har även granskat och bedömt utfall av de modellvalideringar som har utförts och bedömt rimligheten i den makroekonomiska data som används. Vi har bedömt rimligheten i de manuella justeringar, inklusive den expertbaserade reserveringen avseende covid-19, som utförts av Banken. I vår revision har vi använt våra interna modellspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört.

Vi har även granskat att lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående kreditrisk är ändamålsenliga.

Värdering av finansiella instrument där marknadspriser saknas

Detaljerade upplysningar och beskrivning av området lämnas i årsredovisningen och koncernredovisningen. Finansiella instrument värderade till verkligt värde beskrivs i not K39 för koncernen och M35 för moderbolaget. För området relevanta redovisningsprinciper för koncernen beskrivs i not K1, avsnitt 9 på sid 95. Av not M1 framgår att moderbolagets redovisningsprinciper avseende finansiella instrument värderade till verkligt värde överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper.

Beskrivning av området

Banken har finansiella instrument där aktuella marknadspriser saknas varför verkligt värde bestäms utifrån värderingsmodeller som bygger på marknadsdata. Dessa finansiella instrument kategoriseras i nivå 2 enligt IFRS värderingshierarki. Svenska Handelsbanken har även i viss omfattning finansiella instrument vars värdering till verkligt värde bestäms utifrån värderingsmodeller där värdet påverkas av indata som inte går att verifiera med externa marknadsuppgifter. Dessa finansiella instrument kategoriseras i nivå 3 enligt IFRS värderingshierarki.

Koncernen (moderbolaget) har finansiella tillgångar och finansiella skulder i nivå 2 om 38 779 (62 574) mkr respektive 35 327 (46 850) mkr. Finansiella tillgångar och skulder i nivå 3 uppgår till 1 104 (1 068) mkr respektive 554 (554) mkr.

Finansiella instrument i nivå 2 utgörs främst av derivatkontrakt, däribland ränteswappar och olika typer av linjära valutaderivat, samt företagsobligationer. Dessa instrument värderas med värderingsmodeller som bygger på marknadsräntor och andra marknadspriser. Finansiella instrument i nivå 3 utgörs främst av onoterade aktier i gemensamägda bolag, placeringstillgångar i försäkringsrörelsen samt vissa derivatkontrakt som värderas med icke-observerbara data. Givet komplexiteten vid beräkningar och att det kräver att Banken gör bedömningar med väsentlig påverkan på redovisade belopp har värdering av finansiella instrument där marknadspriser saknas bedömts vara ett särskilt betydelsefullt område.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har utvärderat huruvida Bankens metod för värdering av finansiella instrument där marknadspriser saknas inklusive klassificering i värderingshierarki är i enlighet med IFRS 13.

Vi har testat nyckelkontroller i värderingsprocessen, innefattande bankens fastställande och godkännande av antaganden och metoder som använts i modellbaserade beräkningar, kontroller av datakvalitet samt förändringshantering avseende interna värderingsmodeller. Vi har även testat generella IT-kontroller inklusive behörighetshandling för dessa system. Vår bedömning är att dessa nyckelkontroller är designade, implementerade och operativt effektiva och vi har därför bestämt att vi kan förlita oss på dessa nyckelkontroller i vår revision.

Vidare har vi bedömt och utmanat de metoder och antaganden som används vid värdering av finansiella instrument där marknadsvärden saknas. Vi har jämfört värderingsmodellerna mot värderingsriktlinjer och branschpraxis. Vi har jämfört använda antaganden med lämpliga referensvärden och priskällor och undersökt betydande avvikelser. Vi har kontrollerat rimligheten i beräkningarna genom att stickprovsvis utföra egna oberoende värderingar. I vår revision har vi använt våra interna värderingsspecialister för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört.

Vi har även granskat att lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående värdering av finansiella instrument till verkligt värde är ändamålsenliga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–5, 38–65 och 255–268. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS såsom de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta

en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen, forts

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2020 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 38–65 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Ernst & Young AB, Jakobsbergsgatan 24, 111 44 Stockholm, utsågs till Svenska Handelsbanken AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 25 mars 2020 och har varit bolagets revisor sedan 28 april 1998.

PricewaterhouseCoopers AB, Torsgatan 21, 113 97 Stockholm, utsågs till Svenska Handelsbanken AB (publ)s revisor av bolagsstämman den 25 mars 2020 och har varit bolagets revisor sedan 29 mars 2017.

Stockholm den 11 februari 2021

Ernst & Young AB

PricewaterhouseCoopers AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Johan Rippe
Auktoriserad revisor

Revisors rapport över översiktlig granskning av Svenska Handelsbanken AB (publ):s hållbarhetsredovisning

Till Svenska Handelsbanken AB (publ), org.nr 502007-7862

INLEDNING

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Svenska Handelsbanken AB (publ) (Handelsbanken), att översiktligt granska Handelsbankens hållbarhetsrapport för år 2020 på sid 38–65 i Handelsbankens årsredovisning samt Sustainability Factbook för år 2020 som finns på Handelsbankens hemsida (www.handelsbanken.se). Vi använder den samlade benämningen "hållbarhetsredovisning" när vi refererar till ovanstående information.

STYRELSENS OCH FÖRETAGSLEDNINGENS ANSVAR FÖR HÅLLBARHETSREDOVISNINGEN

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 19 i Sustainability Factbook, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivna av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

REVISORNS ANSVAR

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information, med tillämpning av RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av FAR. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och kvalitetskontroll i övrigt har. Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Svenska Handelsbanken AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

UTTALANDE

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 11 februari 2021

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Marianne Förander
Specialistmedlem i FAR

Kontaktuppgifter

Webbadress: handelsbanken.com där inget annat anges.

CENTRALA HUVUDKONTORET

Carina Åkerström, koncernchef
Mikael Hallåker, Centrala huvudkontoret
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00
 handelsbanken.com
 Organisationsnummer: 502007-7862

GROUP GOVERNANCE

Helena Öström Nimander, chef
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

HANDELSBANKENS STYRELSE

Martin Wasteson, styrelsens sekreterare
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

KUNDANSVARIGA ENHETER

SVENSK KONTORSRÖRELSE

Michael Green, chef
 Arsenalsgatan 9
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

HANDELSBANKEN DIGITAL

Katarina Ljungqvist, chef
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

DANMARK

Lars Moesgaard, chef
 Havneholmen 29
 DK-1561 Köpenhamn V, Danmark
 +45 (0)46 79 12 00
 handelsbanken.dk

FINLAND

Hanne Katrama, chef
 Östersjögatan 11-13
 FI-00180 Helsingfors, Finland
 +358 (0)10 444 11
 handelsbanken.fi

NEDERLÄNDERNA

Roland van Pooij, chef
 Kantoorgebouw Vesta
 Herikerbergweg 181
 NL-1101 CN Amsterdam, Nederländerna
 +31 (0)204 127 600
 handelsbanken.nl

NORGE

Dag Tjernsmo, chef
 Tjuvholmen Allé 11
 Postboks 1342 Vika
 NO-0113 Oslo, Norge
 +47 (0)22 39 70 00
 handelsbanken.no

HUVUDKONTOR STORBRITANNIEN

Mikael Sørensen, chef
 3 Thomas More Square
 London E1W 1WY, Storbritannien
 +44 (0)20 757 880 00
 handelsbanken.co.uk

NORRA STORBRITANNIEN

Chris Teasdale, tf chef
 101 Barbirolli Square
 Manchester M2 3BG, Storbritannien
 +44 (0)16 160 202 00
 handelsbanken.co.uk

YORKSHIRE OCH NORDÖSTRA STORBRITANNIEN

Suzanne Minifie, chef
 No. 1 Whitehall Riverside, 4th floor
 Leeds LS1 4BN, Storbritannien
 +44 (0)11 338 601 00
 handelsbanken.co.uk

CENTRALA STORBRITANNIEN

Suzanne Minifie, tf chef
 Two Colmore Square
 38 Colmore Circus, 3rd floor
 Queensway
 Birmingham B4 6BN, Storbritannien
 +44 (0)12 166 525 00
 handelsbanken.co.uk

SYDVÄSTRA STORBRITANNIEN

Chris Teasdale, chef
 1100 Parkway North
 Stoke Gifford
 Bristol BS34 8YU, Storbritannien
 +44 (0)11 793 110 08
 handelsbanken.co.uk

SÖDRA STORBRITANNIEN

John Hodson, chef
 3 Thomas More Square
 London E1W 1WY, Storbritannien
 +44 (0)20 757 880 00
 handelsbanken.co.uk

PRODUKTOMRÅDEN VID CENTRALA HUVUDKONTORET

PAYMENTS

Anna Possne, chef
 Valhallavägen 195
 115 53 Stockholm
 08-701 10 00

SAVINGS & PENSIONS

Daniel Andersson, chef
 Blasieholmstorg 12
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

HANDELSBANKEN INTERNATIONAL

Richard Johnson, chef
 Blasieholmstorg 11
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

INVESTMENT BANK

Pål Bergström, chef
Christina Nyman, chefsekonom
 Blasieholmstorg 11
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

FINANCING

Göran Stille, chef
 Torsgatan 12
 106 35 Stockholm
 08-701 54 00

FUNKTIONSMRÅDEN VID CENTRALA HUVUDKONTORET

GROUP COMMUNICATIONS & SUSTAINABILITY

Jan Larsson, chef
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

GROUP CREDITS

Per Beckman, chef
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

GROUP FINANCE

Carl Cederschiöld, CFO
 Kungsträdgårdsgatan 2
 106 70 Stockholm
 08-701 10 00

GROUP FINANCIAL CRIME PREVENTION**Hannu Saari**, chefValhallavägen 195
115 53 Stockholm
08-701 10 00**GROUP HR****Magnus Ericson**, chefKungsträdgårdsgatan 2
106 70 Stockholm
08-701 10 00**GROUP IT****Mattias Forsberg**, CIOTorsgatan 14
106 35 Stockholm
08-701 10 00**GROUP IT OPERATIONS & DEVELOPMENT****Juha Rantamaa**, chefTorsgatan 14
106 70 Stockholm
08-701 10 00**GROUP LEGAL****Martin Wasteson**, chefKungsträdgårdsgatan 2
106 70 Stockholm
08-701 10 00**KONTROLLFUNKTIONER VID CENTRALA HUVUDKONTORET****GROUP COMPLIANCE****Martin Noréus**, chefBlasieholmstorg 12
106 70 Stockholm
08-701 10 00**GROUP RISK CONTROL****Maria Hedin**, CROKungsträdgårdsgatan 2
106 70 Stockholm
08-701 10 00**GROUP AUDIT****Mårten Bjurman**, chefBlasieholmstorg 12
106 70 Stockholm
08-701 10 00**DOTTERBOLAG****ECSTER AB****Sanna K. Augustsson**, chefValhallavägen 195
115 53 Stockholm
08-701 46 67
Organisationsnummer: 556993-2311**EFN****Madeleine Bolander**, chefBlasieholmstorg 12
106 70 Stockholm
08-701 10 00
efn.se
Organisationsnummer: 556930-1608**HANDELSBANKEN FINANS****Magnus Sternbrink**, chefValhallavägen 195
115 53 Stockholm
08-701 10 00
Organisationsnummer: 556053-0841**HANDELSBANKEN FONDER****Magdalena Wahlqvist Alveskog**, chefBlasieholmstorg 12
106 70 Stockholm
08-701 10 00
Organisationsnummer: 556418-8851**HANDELSBANKEN LIV****Louise Sander**, chefBlasieholmstorg 12
Box 1325
111 83 Stockholm
08-701 71 00
Organisationsnummer: 516401-8284**HANDELSBANKEN PLC****Mikael Sørensen**, chef3 Thomas More Square
London E1W 1WY, Storbritannien
+44 (0)20 757 880 00
handelsbanken.co.uk**OPTIMIX****Ton Schoemaker**, chef**Jaap Westerling**, chefJohannes Vermeerstraat 14
1071 DR Amsterdam, Nederländerna
+31 (0)20 570 30 30
Organisationsnummer: 33194359**STADSHYPOTEK****David Haqvinnsson**, chefTorsgatan 12
106 35 Stockholm
08-701 54 00
Organisationsnummer: 556459-6715

Kontor och kontorschefer

Uppgifterna gäller den 31 december 2020.

HANDELSBANKEN NORRA SVERIGE

Styrelse

Direktör **Bob Persson** Frösön, ordförande
 Direktör **Richard Bergfors** Stockholm
 Bankdirektör **Peter Hansi** Umeå, tf
 Styrelseordförande **Annika Högström** Luleå
 Direktör **Ulf Larsson** Sundsvall
 Direktör **Markus Skog Olsson** Umeå
 Professor Umeå universitet **Agneta Marell** Umeå
 Banktjänsteman **Sofie Jakobsson** Umeå, (P)*

Chef

Peter Hansi Umeå, tf

Kontor/chef för kontoret

Arvidsjaur **Therese Scott**
 Bjurholm **Lisa Königsson**
 Boden **Ellinor Lundström**
 Bredbyn **Kari Pessa**
 Bräcke **Per Stålhandske**
 Burträsk **Ulrika Magnusson Söderlund**, tf
 Byske **Ulrika Magnusson Söderlund**
 Delsbo **Thony Nylund**, tf
 Dorotea **Sabitha Rolandsson**
 Gällivare **Marcus Lagerqvist**
 Hammarstrand **Linda Nordvall**
 Haparanda **Maria Mörk**
 Hede **Mattias Sundt**
 Holmsund **Henrik Lundström**, tf
 Hudiksvall **Thony Nylund**
 Husum **Anton Olofsson**, tf
 Härnösand **Åsa Starfelt Nilsson**
 Jokkmokk **Marcus Lagerqvist**
 Järpen **Jenny Strand**
 Järvsö **Mikael Stridh**
 Kalix **Maria Mörk**
 Kiruna **Maria Grym**, tf
 Kramfors **Thomas Kassman**
 Krokom **Henrik Lindqvist**
 Kvissleby **Niclas Södergren**
 Liden **Erik Martinsson**
 Lit **Henrik Lindqvist**
 Ljusdal **Mikael Stridh**
 Luleå
 Gammelstad **Katarina Rutberg**
 Storgatan **Jimmy Vikström**
 Lycksele **Fredrik Karlsson**
 Mattfors **Per Pettersson**
 Nordanstig **Rose-Marie Hildingsson**
 Nordingrå **Thomas Kassman**
 Nordmaling **Anton Olofsson**, tf
 Norsjö **Marina Lundberg**

Pajala **Niklas Ylipää**, tf
 Piteå **Stefan Uddström**
 Ramsele **Sofia Bodin**
 Robertsfors **Anders Sundström**, tf
 Råneå **Katarina Rutberg**
 Skellefteå **Ulrika Magnusson Söderlund**
 Skönsberg **Per Pettersson**
 Sollefteå **Sofia Bodin**
 Storuman **Fredrik Karlsson**
 Strömsund **Sabitha Rolandsson**
 Sundsvall **Åsa Willén**
 Sveg **Jörgen Andersson**
 Svenstavik **Pär Jacobsson**, tf
 Sävar **Anders Sundström**
 Timrå **Erik Martinsson**
 Ullånger **Thomas Kassman**
 Umeå

City **Anders Sundström**
 Teg **Henrik Lundström**, tf
 Västra **Henrik Lundström**

Vilhelmina **Thomas Rönnberg**
 Vindeln **Lisa Königsson**
 Vännäs **Lisa Königsson**
 Ånge **Per Stålhandske**
 Åre **Jenny Strand**
 Åsele **Thomas Rönnberg**
 Älvsbyn **Annika Nilsson**
 Örnköldsvik **Kari Pessa**
 Östersund **Mårten Areskoug**
 Övertorneå **Niklas Ylipää**, tf

Mötesplatser

Arvidsjaur
 Sorsele **Therese Scott**
 Norsjö
 Malå **Marina Lundberg**

HANDELSBANKEN MELLANSVERIGE

Styrelse

Direktör **Ulf Bergkvist** Insjön, ordförande
 Direktör **Torsten Engwall** Gävle
 Direktör **Peter Larson** Gävle
 Direktör **Monica Oldenstedt** Västerås
 Direktör **Arne Skoglund** Uppsala
 Banktjänsteman **Morgan Särnblad** Orsa, (P)*
 Bankdirektör **Pontus Åhlund** Gävle

Chef

Pontus Åhlund Gävle

Kontor/chef för kontoret

Alfta **Nathalie Söderberg Pettersson**
 Arboga **Larry Andersson**
 Avesta **Andreas Borgefors**
 Bergby **Anna Ternstedt**
 Bollnäs **Anna Ekström**
 Borlänge **Henrik Bergenström**
 Bålsta **Susanne Lund**
 Edsbyn **Annika Wikström**
 Enköping **Lars Olsson**
 Eskilstuna **Johan Gustavsson**
 Fagersta **Cecilia Robertsson**
 Falun **Henrik Ragnarsson**
 Fjögesta **Anders Hedvall**
 Flen **Robert Dalhammer**
 Frövi **Mikael Jansson**
 Gagnef **Anders Rehn**
 Grängesberg **Andreas Byrén**
 Gävle City **Svante Larsson**
 Hallsberg **Mats Kagerup**
 Hallstavik **Catarina Lyshag**
 Hedemora **Jonas Lund**
 Hedesunda **Erik Mattsson**
 Insjön **Jenny Åkerström**
 Katrineholm **Robert Dalhammer**
 Kilafors **Pernilla Flink Westh**
 Knivsta **Agneta Stureson**
 Kolbäck **Niklas Johansson**
 Kopparberg **Lena Ragnarsson Vöks**
 Kumla **Michael Johnsson**
 Kungsör **Marco Crantz**
 Köping **Anette Holmsten**
 Leksand **Anders Ekström**
 Lima **Camilla Enqvist**
 Lindsberg **Maria Ekdahl**
 Ludvika **Andreas Abraham**
 Malung **Fredrik Hallkvist**
 Mora **Jürgen Smolle**
 Norberg **Håkan Bjurling**
 Norrtälje **Mats Sagström**
 Ockelbo **Johan Björk**
 Orsa **Ida Arnberg**
 Rimbo **Helena Kolström**
 Rättvik **Magnus Johansson**
 Sala-Heby **Helen Emnerud Wilhelmsson**
 Sandviken **Fredrik Nordkvist**
 Sigtuna **Jonas Wählstedt**

Skinnskatteberg **Ramona Lyman**
 Skultuna **Mats Söderlund**
 Skutskär **Magnus Sjökvist**
 Skärplinge **Susanne Kontturi**
 Stora Tuna **Susanne Jansson**
 Storvik **Marcus Lundqvist**
 Strängnäs **Katharina Schramm Hellmark**
 Säter **Patrik Nylén**
 Söderhamn **Thomas Frykberg**
 Tierp **Johan Björk**
 Torsåker **Pernilla Strömberg**
 Uppsala
 Boländerna **Magnus Ternstedt**
 City **Micael Lindström**
 Luthagen **Ann-Sofie Sivander**
 Rosendal **Kristina Carlsson**
 Vansbro **Fredrik Hallqvist**
 Västerås
 City **Peter Bergqvist**
 Emausgatan **Mats Söderlund**
 Köpingsvägen **Mats Söderlund**
 Östermälarsstrand **Marie Strandberg**
 Örebro
 Drottningparken **Anders Forsgren**
 Ekersgatan **Kristina Dahl**
 Stortorget **Kenneth Vallin**
 Österbybruk **Thomas Nordgren**
 Östervåla **Sofie de Jonge**
 Östhammar **Anna Lydell Bjälmén**

Mötesplatser

Hallsberg
 Askersund **Mats Kagerup**
 Knivsta
 Alsike **Agneta Stureson**
 Lindsberg
 Nora **Maria Ekdahl**
 Lima
 Sälen **Camilla Enqvist**
 Mora
 Älvdalen **Jürgen Smolle**
 Sala-Heby
 Heby **Helen Emnerud Wilhelmsson**
 Strängnäs
 Mariefred **Katharina Schramm Hellmark**

(P)* = personalrepresentant

HANDELSBANKEN STOCKHOLM

Styrelse

Direktör **Ulf Lundahl** Lidingö, ordförande
 Direktör **Johnny Alvarsson** Hägersten
 Direktör **Ingall Berglund** Solna
 Direktör **Katarina Martinson** Stockholm
 Banktjänsteman **Lena Renström** Stockholm, (P)*
 Bankdirektör **Johanna Lundberg** Stockholm, tf

Chef

Johanna Lundberg Stockholm, tf

Kontor/chef för kontoret

Alviks Torg **Malin Meijer**
 Arbetargatan **Ulrika Staffas Nordqvist**
 Brommaplan **Charlotta Hallqvist Lindström**
 Dalarö **Anna Brannefalk**
 Djursholm **Fredrik Enander**
 Ekerö **Patrik Lönnstad**
 Farsta **Susann Svallfors**
 Gamla Stan **Linda Unger**
 Globen **Lena Stenmark**
 Gnesta **Asta Beyerl**
 Gustav Adolfs Torg **Anders Lindegren**
 Gärdet **David Forner**, tf
 Götgatsbacken **Anna Andersson**
 Hammarby **Sara Hellström**
 Haninge **Maria Sjöstedt**
 Hemse **Helena Leoj**
 Hornsberg **Marika Hedblom**
 Hornsgatan **Tommie Jonsson**
 Huddinge **Helene Ferlin**
 Humlegården **AnneMarie Dahlstedt**
 Hägersten **Sofia Eldebrink**
 Håsselby Gård **Sofie Ehrström**
 Högalid **Mårten Larsson**
 Jakobsberg **Tobias Grundell**
 Järna **Anna Zickert Söderström**
 Karlaplan **Cecilia Carlberg**
 Karlavägen **Eric Markne Lartén**
 Kista **Hans Lundin**
 Kungsholmstorg **Anders Friman**
 Kungsträdgården **Johan Palm**
 Kungsängen **Karin Morin**, tf
 Kårtoorp **Jessica Nirvin**
 Lidingö, **Mikael Gustafson**
 Marieberg **Lotta Adestam**
 Marievik **Nahir Oussi**
 Mårsta **Johanna Estman Larsson**
 Mörbj Centrum **Daniel Spangenberg**
 Nacka Forum **Anki Lenksjö**
 Norrmalmstorg **Maria Wedholm**
 Nyköping **Jens Fransson**
 Nynäshamn **Martin Nordfeldt**
 Näsby Park **Cecilia Sonntag**
 Odengatan **Catarina Thunstedt**
 Odenplan **Tommie Jonsson**
 Renstiernas Gata **Ana Maria Ruiz**
 S:t Eriksplan **Jesper Ringblom**
 Salem **Malin Cederlund**
 Saltjö-Boo **Johanna Lagerbäck**
 Skanstull **Camilla Esgård Sandgren**
 Skärholmen **Marcus Axelsson**

Slite **Helena Leoj**
 Sollentuna **Fredrik Andersson**
 Solna
 Arenastaden **Lisa Spangenberg**
 Frösunda **Richard Sköllersten**
 Solna Centrum **Mats Liebgott**
 Solna Strand **Richard Sköllersten**, tf
 Spånga **Agneta Gustafsson**
 Stockholm Sergel **Maria Hellberg**
 Storgatan **Tommie Jonsson**
 Strandvägen **Carl-Magnus Gustafsson**
 Stureplan **Peter Sturesson**
 Stuvsta **Kristin Elofsson**
 Sundbyberg **Jan Larsson**
 Sveavägen **Anna Karlsson**
 Södertälje **Niclas Landbergsson**
 Tessinparken **Lars Ebersson**
 Torsgatan **Caroline Nilsson**
 Trosa **Jens Fransson**
 Trångsund **Mattias Lindmark**
 Tullinge **Kristina Jansenberger**
 Tyresö **Kjell Andersson**
 Täby Centrum **Johan Grahn**
 Upplands Väsby **Carl-Fredrik Boija**
 Vallentuna **Stina Andersen**
 Vanadisplan **Stina Marklund**
 Vasagatan **Christer Örtegren**
 Vaxholm **Jennie Widlund**
 Visby
 Adelsgatan **Linda Ewald**
 Öster **Carl Oscar Sjöström**
 Vällingby **Eric Nolerstedt**
 Värmdö **Åsa Wenngren**
 Västerhaninge **Mats Nordling**
 Åkersberga **Per Karlsson**
 Årsta **Linda Norman Monteil**
 Älvsjö **Jesper Hellström**
 Östermalmstorg **Jan Larsson**
 Östra Station **Forrest Humphries**

Mötesplatser

Gärdet
 Norra Djurgårdsstaden **David Forner**, tf
 Hemse
 Klintehamn **Helena Leoj**
 Slite
 Fårösund **Helena Leoj**

HANDELSBANKEN VÄSTRA SVERIGE

Styrelse

Direktör **Claes Larsson** Göteborg, ordförande
 Finansdirektör **Peter Claesson** Kullavik
 Banktjänsteman **Camilla Hansson** Alingsås, (P)*
 Verkställande direktör **Carin Kindbom** Västra Frölunda
 Direktör **Håkan Larsson** Göteborg
 Bankdirektör **Mikael Romert** Göteborg
 Direktör **Vilhelm Schottenius** Varberg
 Direktör **M Johan Widerberg** Göteborg
 Kommunikationsdirektör **Kina Wileke** Göteborg

Chef

Mikael Romert Göteborg

Kontor/chef för kontoret

Ale Maj **Rudell**
 Alingsås **Jonas Sandberg**
 Arvika **Peter Johansson**
 Bollebygd **Anders Roos**
 Borås
 Borås City **Joakim Antonsson**
 Vared **Joakim Antonsson**
 Falkenberg **Kristian Gårdenfelt**
 Falköping **Andreas Blick**
 Filipstad **Lenita Engström**
 Gislaved **Per Risberg**
 Göteborg
 Almedal **Anna-Lena Ranhög**
 Avenyn **Veronica Wallin Johansson**
 City **Martin Henriksson**
 Eriksberg **Christian Pennert**
 Frölunda **Patrik Niklasson**
 Första Långgatan **Anders Olausson**
 Gårda **Marie Erlandson**
 Lilla Bommen **Anna Fägersten**
 Lindholmen **Jonas Almhöjd**
 Sisjön **Christian Sjöberg**
 Torslanda **Johan Zachrisson**
 Volvo **Fredrik Torwald**, tf
 Örgryte **Linda Hellsten**
 Övre Husargatan **Helena Johansson**
 Halmstad **Magnus Landbring**
 Herrljunga **Frida Ålebring**
 Hjo **Niklas Standar**
 Huskvarna **Cecilia Antonsson**
 Jönköping **Jens Claesson**
 Karlskoga **Kristin Pettersson**
 Karlstad **Fredrik Ekenberg**
 Kristinehamn **Torbjörn Låth**
 Kungsbacka **Anders Blomqvist**
 Kungälv **Gustav Olsson**, tf
 Laholm **Magnus Wetterberg**, tf
 Landvetter **Anna Lundgren**
 Lerum **Annika Eriksson**
 Lidköping **Magnus Kvarnmarker**
 Lilla Edet **Ekaterina Gorbounova**
 Ljungby **Maria Larsson**
 Markaryd **Maria Larsson**
 Mariestad **Katarina Lindholm**
 Mölndal **Johan Martinsson**
 Mölnlycke **Lena Uhrlander**
 Partille **Sara Larsson**
 Skara **Anna-Lena Andersson**
 Skövde **Niklas Standar**
 Stenungsund **Maria Lager**
 Strömstad **Johan Rosengren**
 Sunne **Dennis Göransson**
 Svenljunga **Therese Ekelund**
 Säffle **Cajsa Moberg**
 Tidaholm **Andreas Blick**
 Torsby **Anna Bengtsson**
 Tranemo **Therese Ekelund**
 Trollhättan **Ingela Karlsson**
 Uddevalla **Marie Kaptein**
 Ulricehamn **Martin Ekman**
 Vaggeryd **Peter Fråhn**
 Vara **Hanna Carlsson**
 Varberg **Alexander Tureson**
 Vårgårda **David Wiklund**
 Vänersborg **Magdalena Gunnarsson**
 Värnamo **Jonas Flink**
 Åmål **Martin Olsson**
 Årjäng **Peter Johansson**
 Älvsborg **Allison Åsblom**

(P)* = personalrepresentant

HANDELSBANKEN SYDÖSTRA SVERIGE

Styrelse

Direktör **Charlotta Falvin** Genarp, ordförande
 Direktör **Santhe Dahl** Växjö
 Bankdirektör **Anders Fagerdahl** Malmö
 Banktjänsteman **Pia Håkansson** Ystad, (P)*
 Direktör **Bengt Kjell** Helsingborg
 Direktör **Johan Mattsson** Tomelilla
 Direktör **Anders Ohlner** Malmö
 Direktör **Sten Peterson** Katrineholm
 Direktör **Mikael Roos** Malmö

Chef

Anders Fagerdahl Malmö

Kontor/chef för kontoret

Alvesta **Patrick Carlsson**
 Borensberg **Henrik Thörnblad**
 Borgholm **Thomas Svensson**
 Båstad **Lars-Olof Ottosson**
 Eksjö **Anna Gyllenhammar**
 Emmaboda **Kati Gidlöf**, tf
 Eslöv **David Möller**
 Finspång **Håkan Samuelsson**
 Färjestaden **Christin Abrahamsson**
 Helsingborg **Erik de la Motte**
 Hultsfred **Marie-Louise Mobelius**
 Hässleholm **Marie Lärka Stjernström**, tf
 Höganäs **Gunilla Voss**
 Höllviken **Cecilia Wahlberg**
 Höör **David Möller**
 Kalmar **Johan Lorentzon**
 Karlshamn **Maria Önell**
 Karlskrona **Peter Andersson**
 Klippan **Alexandra Paulsson**
 Kristianstad **Rebecca Thörnqvist**
 Kävlinge **Johan Lundquist**
 Lammhult **Maj-Lis Pettersson**
 Landskrona **Per-Ove Kamlund**
 Linköping
 City **Petri Rask**
 Tornby **Anders Spång**
 Lomma **Erik Hultgren**
 Lund
 City **Roger Håkansson**
 Ideon **Isabel Almqvist**
 Malmö
 City **Erik Bredberg**
 Fosie **Anders Persson**
 Fridhem **Göran Camitz**
 Hyllie **Anders Persson**
 Limhamn **Cecilia Leijgård**
 Stortorget **Pernilla Hanserup**
 Öster **Magnus Björk**

Mjölby **Eleonor Nilsson**
 Motala **Henrik Thörnblad**
 Mönsterås **Jonas Petersson**
 Norrköping
 Drottninggatan **Cicki Törnell**
 Fjärilsgatan **Marika Ronnerheim**
 Nybro **Kati Gidlöf**, tf
 Nässjö **Malin Häggström**
 Osby **Marie Lärka Stjernström**, tf
 Oskarshamn **Jonas Petersson**
 Ronneby **Annelie Johansson**
 Simrishamn **Pontus Hansson Cederberg**
 Sjöbo **Thomas Hansson**
 Skanör **Maria Hägerström**
 Staffanstorp **Mårten Edlund**
 Svedala **Cecilia Pilo**
 Sävsjö **Jörgen Asp**
 Söderköping **Caroline Bragner**
 Sölvesborg **Kristina Helander**
 Tingsryd **Malin Nilsson**
 Tomelilla **Mia Kristell**
 Torsås **Johan Lorentzon**
 Tranås **Fredrik Lundgren**
 Trelleborg **Katerina Bosevska**
 Vadstena **Henrik Thörnblad**
 Veberöd **Hans-Åke Mårtensson**
 Vellinge **Cecilia Wahlberg**
 Vetlanda **Jörgen Asp**
 Vimmerby **Marie-Louise Mobelius**
 Virserum **Malin Zeilon**
 Vollsjo **Thomas Hansson**
 Västervik **Thomas Rörstrand**
 Växjö **Maj-Lis Pettersson**
 Ystad **Mia Kristell**
 Åhus **Matz Nilsson**
 Åseda **Malin Zeilon**
 Åtvidaberg **Petri Rask**
 Älmhult **Fredrik Roghner**
 Ängelholm **Irene Andersson**

HANDELSBANKEN NORRA STORBRITANNIEN

Verksamheten ingår i Handelsbanken plc.

Chef

Chris Teasdale Manchester, tf

Kontor/chef för kontoret

Aberdeen **Neil Clark**
 Altrincham **John Burke**
 Blackburn **Philip Skupski**
 Bolton **Sean Greenhalgh**
 Bury **Rachel Farnan**
 Carlisle **Jason Smith**
 Center Scotland **Jim Donnelly**
 Chester **David Barker**
 Dundee **Ben Honeyman**
 Edinburgh
 Charlotte Square **Lesley Dunlop**
 East **Craig Ramsey**
 West End **Iain Henderson**
 Glasgow
 Finnieston **Gillian Baxter**
 City **David Waddell**
 Heswall **Liz Cotton**
 Inverness **Brian Robson**
 Kendal **Mike Fell**

Lancaster **Helen McClure**
 Liverpool
 Duke Street **Stephen Jones**
 Exchange Station **Alexia Hayes**
 Lytham **Kevin Sanderson**
 Manchester
 Barbieroli **Philip Basten**
 Spinningfields **Adam Short**
 Trafford **Phil Basten**
 Trinity Way **Anthony Flynn**
 Preston **Keith Lowe**
 Southport **Andrew Pearson**
 Stockport **Elliott Morley**
 Warrington **James Barron**
 Wigan **Cath Joynt**
 Wilmslow **Sarah Hunter**

(P)* = personalrepresentant

HANDELSBANKEN YORKSHIRE OCH NORDÖSTRA STORBRITANNIEN

Verksamheten ingår i Handelsbanken plc.

Chef

Suzanne Minifie Leeds

Kontor/chef för kontoret

Barnsley **Peter Gray**
 Beverley **Neil Harrison**
 Bradford **David Brady**
 Castleford **Paul Drysdale**
 Chesterfield **Phil Walker**
 Darlington **Sarah Martinson**
 Doncaster **Sarah Smith**
 Durham **David Allenson**
 Gateshead **Brian Foreman**
 Grimsby **Di Jones**
 Halifax **David Brady**
 Harrogate **James Cornell**
 Hexham **David Wilson**
 Huddersfield **Ian Noke**
 Hull
 Hesslewood **Tim Kitching**
 Marina Court **James Gray**
 Ilkley **Andrew Shakeshaft**
 Leeds
 The Embankment **Michael Harvey**
 Lawnswood **Andrew Lowther**
 Wellington Street **Andrew Cook**

Middlesbrough **Thomas Ramshaw**
 Morpeth **David Elliot**
 Newcastle upon Tyne **Brian Foreman**
 Northallerton **David Thompson**
 Rotherham **Claire Ibbotson**
 Scarborough **Steve Halliday**
 Sheffield
 Barker's Pool **Stephen Tweedle**
 St Paul's **Oliver Dean**
 Stockton-on-Tees **John Martinson**
 Sunderland **Jonathan Leanord**
 Tynemouth **Nicola Boardman**
 Wakefield **Paul Drysdale**
 Wetherby **Andrew Shakeshaft**
 York **Christopher Ibbotson**

Mötesplatser

Scunthorpe **Sarah Smith**

HANDELSBANKEN CENTRALA STORBRITANNIEN

Verksamheten ingår i Handelsbanken plc.

Chef

Suzanne Minifie Birmingham, tf

Kontor/chef för kontoret

Banbury **Paul Graham**
 Bedford **Chris Spurgeon**
 Birmingham
 Newhall St **David Hastings**
 Temple Row **Stephen Breen**
 Bromsgrove **Oliver Longmore**
 Burton-on-Trent **Paul Thacker**
 Bury St Edmunds **Martin Fish**
 Cambridge
 Milton Road **Paul Smith**
 Hills Road **David Rundle**
 Colwyn Bay **Gareth Jones**
 Coventry **Brett Salisbury**
 Crewe **Sharon Wooliscroft**
 Derby **Ian Morris**
 Edgbaston **Michael Alldread**
 Hitchin **Graham Pigott**
 Ipswich **Andrew Pike**
 Leamington Spa **Dani Coe**
 Leicester **John Clay**
 Lincoln **Darryn Evans**
 Loughborough **Emma Donson**

Luton **Philip Bidwell**
 Mansfield **Darryn Evans**
 Milton Keynes **Lisa Robey**
 Northampton **Mark Charteress**
 Norwich **James Braithwaite**
 Nottingham
 Ropewalk **Larick Walker**
 West Bridgford **Ian Davys**
 Peterborough **David Clayton-Fish**
 Rugby **Brett Salisbury**
 Shrewsbury **Lindsay Pearson**
 Solihull **Martin Randall**
 Stafford **Helen Yates**
 Stourbridge **Adam Pearson**
 Stratford-upon-Avon **Richard Blount**
 Stoke-on-Trent **Steve Cox**
 Tamworth **Andrew Mair**
 Walsall **Stephen Ellis**
 Wolverhampton **Stephen Ellis**
 Worcester **Andrew Smith**
 Wrexham **Louise Harper**

HANDELSBANKEN SYDVÄSTRA STORBRITANNIEN

Verksamheten ingår i Handelsbanken plc.

Chef

Chris Teasdale Bristol

Kontor/chef för kontoret

Abingdon **David Cook**
 Ascot **Richard Payton**
 Aylesbury **David Cook**
 Barnstaple **Barry Lessiter**
 Basingstoke **Geoff Dann**
 Bath **Simon Cropper**
 Bodmin **Leon Sargeant**
 Bournemouth **Mark Robertson**
 Bridgend **Illyd Francis**
 Bristol
 Bristol Aztec West **Steve Carter**
 Clifton **Neil Humphreys**
 Queen Square **Martin Bidgood**
 Cardiff **Chris Price**
 Cheltenham **Roger Bell**
 Chichester **Brett Charles**
 Chippenham **Shaun Bradshaw**
 Cirencester **Kerry Martin**
 Dorchester **Alex Newey**
 Exeter **Jim Durrant**
 Farnham **Kevin Heppell**
 Frimley **Kenny McColl**
 Gloucester **Emma Gray**
 Guildford **Richard James**

Henley-on-Thames **Brian Palmer**
 Hereford **David Cleaves**
 High Wycombe **Nicholas Oliver**
 Newbury **Geoff Dann**
 Newport **Craig Wyer**
 Oxford
 West Way **Graham Beith**
 Parkway **Bob Wood**
 Petersfield **Jonathan Hughes**
 Plymouth **Darren Edwards**
 Poole **Natalie Phillips**
 Portishead **Steve Carter**
 Portsmouth **Jonathan Hughes**
 Reading **Jack Miller**
 Salisbury **Graham Renshaw**
 Southampton **Phil Dedman**
 Swansea **Martin Griffiths**
 Swindon **Jon Hemming**
 Taunton **Peter Kirby**
 Truro **Elizabeth Stansfield**
 Wells **Martin Williams**
 Winchester **John Gornall**
 Windsor **Faisal Khan**
 Yeovil **Katie Loder**

HANDELSBANKEN SÖDRA STORBRITANNIEN

Verksamheten ingår i Handelsbanken plc.

Chef

John Hodson London

Kontor/chef för kontoret

Ashford **Andy Davies**
 Bishop's Stortford **Stephen Hills**
 Brighton **Simon Nicholson**
 Bromley **Chris Pye**
 Canterbury **Andy Davies**
 Chatham **Gavin Coleman**
 Chelmsford **Mark Earlam**, tf
 Colchester **Russell Felstead**
 Crawley **Simon Briggs**
 Croydon **Mike O'Neill**
 Dartford **Trevor Adams**
 Ealing **Chris Ttoui**
 Eastbourne **Neil Hooper**
 Enfield **Adrian Bennett**
 Epsom **Phil Hunt**
 Harrow **Anthony Fogden**
 Haywards Heath **David Barden**
 Hertford **Debbie Chilton**
 Hove **Niky Hunt**
 Islington **Raakesh Teeluck**
 Kingston **Mark Lobo**
 London
 Blackheath **Raff Gallo**
 Chelsea **Steven MacDonald**
 Chiswick **Dermot Jordan**
 Clapham **Jason May**
 Finchley **Steve Smith**
 Hampstead **Matthew Ireland**, tf
 Holborn **Jonathan Croney**

Kensington **Steven MacDonald**
 Large Corporate branch **Paul Highmore**, tf
 Liverpool Street **Ross Simmons**, tf
 London Bridge **Mark Lilliot**
 Marylebone **Andrew Rowlands**
 Mayfair **Andrew Rowlands**, tf
 Moorgate **Ross Simmons**
 Queen's Park **Gihan Hatab**
 Stratford **Kirti Mistry**
 West End **Roy Budgett**
 Maidstone **Jeremy Brett**
 Redhill **Clive Martin**
 Richmond **Paul Cooledge**
 Romford **Andy Walker**
 Sevenoaks **Daniel Batchelor**
 Southend-on-Sea **Phil Clark**
 Staines-upon-Thames **Carol Albert**
 St Albans **Bill Whittemore**
 Tunbridge Wells **Nick Green**
 Watford **Andrew Samarasinghe**
 Weybridge **Geoff Harrison**
 Wimbledon **Carol Albert**, tf

Mötesplatser

London
 Belgravia **Steven MacDonald**
 London Blackheath
 Canary Wharf **Raff Gallo**

HANDELSBANKEN NORGE

Verksamheten ingår i Svenska Handelsbanken, filial Oslo.

Styrelse

Direktör **Bjørn Flatgård** Kolbotn, ordförande
 Egenföretagare **Linda Bernander Silseth** Nesøya
 Banktjänsteman **Christer Enersen** Slommestad, (P)*
 Direktör **Ivar Rusdal** Egersund
 Adm. dir. **Dag Tangevald-Jensen** Oslo
 Bankdirektör **Dag Tjernsmo** Oslo

Chef

Dag Tjernsmo Oslo

Kontor/chef för kontoret

Arendal **Vidar Akselsen**
 Asker **Kirsti Jensås**
 Bergen
 Fyllingsdalen **Gottlieb Gullaksen**
 Sentrum **Geir Flaa**
 Vest **Tore Svein Nese**
 Syd **Jarle Hundven**
 Åsane **Bjørn Tore Riise**
 Bodø **Tore Halvorsen**
 Drammen **Hege Kristiansen**
 Fredrikstad **Tove Anita R Torp**
 Halden **Thor Brattested, tf**
 Hamar **Lars Erik Jevanord**
 Haugesund **Ole Henry Slette**
 Jessheim **Inger Kyhen**
 Kolbotn **Hanne Bjørnå Berntsen**
 Kongsberg **Håvard Røed Langerud**
 Kristiansand **Kjell Rege**
 Larvik **Bodil Hansen**
 Lillehammer **Thomas Næstad Moe**
 Lillestrøm **Paal Tollefsen**
 Lysaker **Glenn Steinbø**
 Mo i Rana **Svenn Harald Johannesen**
 Molde **Mette Skaug**
 Moss **Ole Petter Garberg**

Oslo
 Grev Wedels plass **Thomas B. Tresselt**
 Large Corporates **Harald Søreide**
 Majorstuen **Jannike Johansen**
 Nydalen **Marius Bretteville**
 Olav Vs gate **Eirik Arnesen**
 Bryn **Ole Hellevik**
 Skøyen **Thomas Stousland**
 Økern **Jon Are Skarholt**
 Sandefjord **Hans Jørgen Ormar**
 Sandnes **Sindre Bergsagel**
 Sandvika **Cecilie Tvedt**
 Sarpsborg **Tormod Sørum**
 Ski **Geir Anders Sundnes**
 Skien **Mårten Jacobsson**
 Stavanger
 Sentrum **Rolf Inge Knudsen**
 Straen **Ole Henry Slette**
 Tromsø **Raymond Brendeløkken**
 Trondheim
 Leangen **Ole-Martin Smedseng**
 Søndregate **Ola Grotte**
 Tønsberg **Per Skustad**
 Ålesund **Arild Gjorvad**

HANDELSBANKEN DANMARK

Verksamheten ingår i Svenska Handelsbanken, filial Köpenhamn.

Styrelse

CFO **John Vestergaard** Ikast, ordförande
 Bankdirektör **Lars Moesgaard** Hellerup
 Banktjänsteman **Helle Rank** Aalborg, (P)*
 Chefsjurist **Sanne Weidner** Aarhus
 Direktör och partner **Lise Westphal** Köpenhamn
 Direktör och partner **Carsten Gortz Petersen**
 Højbjerg (Aarhus)

Chef

Lars Moesgaard Hellerup

Kontor/chef för kontoret

Aalborg
 City **Ole Dahl Nielsen**
 Syd **Kristian Mark Pedersen**
 Aarhus
 Aarhus City **Morten Andersen**
 Aarhus Nord **Lars Graugaard**
 Aarhus Syd **Jacob Balling**
 Allerød **Jens Karlsson**
 Amager **Michael Bang Pedersen**
 Aulum **Gerda Kviesgaard**
 Ballerup **Flemming Rumler**
 Brande **Henrik Overgaard**
 Charlottenlund **Michael Petersen**
 Egedal **Ida Riisberg Mikkelsen**
 Esbjerg **Jan Plantener**
 Frederiksberg **Jan Rasmussen**
 Frederikssund **Michael Tøgersen**
 Furesø **Jeanett Schultz Brix**
 Give **Kathrine Vesterager Andersen**
 Helsingør **Mimi Boed**
 Helsingør **Michael Hartoft**
 Herlev **Morten Rotvit**
 Herning
 City **Arnth Stougaard**
 Fredhøj **Bruno Hansen**

Hillerød **Alan Nielsen**
 Holstebro **Helle Bjerre**
 Horsens **Martin Skovgaard Larsen**
 Hørsholm **Allan Kandrup**
 Ikast **Kenneth Kristiansen**
 Kgs. Lyngby **Preben Bjerrekær**
 Kibæk **Lars Christian Hansen**
 Kolding-Lillebælt **Martin Lyager Jørgensen**
 Köpenhamn
 City **Gorm Ejmfors-Björkmann**
 Large Corporates **Knud Jacobsen**
 Vest **Jan Arup**
 Østerbro **Martin Wibskov**
 Koge **Kasper Bæk**
 Odense **Klaus Rydal**
 Roskilde **Steen Hansen**
 Silkeborg **Stefan Brochmann**
 Slagelse **Mette Lund Raagart**
 Struer **Poul Bakkegaard**
 Sunds **Vibeke Hestbek**
 Vejle **Lars Hoffmann**
 Viborg **Henrik Toft Mathiasen**

(P)* = personalrepresentant

HANDELSBANKEN FINLAND

Verksamheten ingår i Svenska Handelsbanken, filial Helsingfors.

Styrelse

Direktör **Tapio Hakakari** Hyvinge, ordförande
 Bankdirektör **Hanne Katrama** Helsingfors
 Direktör **Esa Korvenmaa** Helsingfors
 Direktör **Mikko Pelkonen** Esbo
 Direktör **Pirjo Repo** Helsingfors
 Direktör **Leena Saarinen** Helsingfors
 Banktjänsteman **Pekka Vasankari** Vanda, (P)*

Chef

Hanne Katrama Helsingfors

HANDELSBANKEN NEDERLÄNDERNA

Verksamheten ingår i Svenska Handelsbanken AB, filial Nederländerna.

Styrelse

Bankdirektör **Göran Stille** Stockholm, ordförande
 Bankdirektör **Per Jansson** Stockholm
 Bankdirektör **Roland van Pooij** Driebruggen

Chef

Roland van Pooij Driebruggen

Kontor/chef för kontoret

Borgå **Risto Vihula**, tf
 Esbo

Hagalund **Harri Tuohimaa**
 Mattby **Juha-Lassi Laisi**
 Helsingfors
 Alexen **Risto Vihula**
 Böle **Risto Mäkeläinen**
 Gräsviken **Outi Vesanto**
 Hertonäs **Jussi Hannukainen**
 Kampen **Sami Hoffrén**
 Large Corporates **Riitta Hallila**
 Munksnäs **Jarkko Pöysti**
 Hyvinge **Henri Uronen**
 Jakobstad **Jörgen Blomqvist**
 Jyväskylä **Jesse Järvinen**
 Kuopio **Ilari Tyrkkö**, tf
 Kymmenedalen **Joonas Heinonen**
 Lahti **Jaana Repo-Kemppinen**
 Mellanbyland **Ilkka Arenius**
 Satakunta **Lauri Leinonen**
 Seinäjoki **Jaana Meritähhti**
 St. Michel **Jussi Myllymäki**

Tammerfors **Ilari Tyrkkö**
 Tavastehus **Jenniina Termonen**
 Uleåborg **Jari Itkonen**
 Vanda
 Aviapolis **Mari Govenius**
 Dickursby **Pauli Ranta**
 Vasa **Frej Björse**
 Åbo **Teemu Alanko**

Mötesplatser

Kymmenedalen
 Kouvola **Joonas Heinonen**

Kontor/chef för kontoret

Alkmaar **Ronald Smit**
 Alphen aan den Rijn **Rens Ramakers**
 Amersfoort **Jeroen Ammerdorffer**
 Amstelveen **Sebastiaan van den Berkmortel**
 Amsterdam
 Amstel **Lars Vissers**
 Centrum **Jasper Klok**
 Zuid **Daniël van Til**
 Apeldoorn **Jeroen Altena**
 Arnhem **Patricia Schwalbach**
 Bergen op Zoom **Jeroen Wiertz**
 Breda **Edwin Boonk**
 Den Haag **Marc de Brey**
 Drenthe **Norbert van de Lande**
 Eindhoven **Pieter van de Koolwijk**
 Groningen **Erwin van der Steur**

Haarlem **Nicole Broersma**
 Het Gooi **Laurens de Jong**
 Laren **Sharon Peeters**
 Leeuwarden **Tammo Oosterhof**
 Maastricht **Tim Neu**
 Rijnmond Zuid **Wim Tieleman**
 Roermond **Luc Geisen**
 Rotterdam **Riewing van Eerden**
 Schiphol **Caroline Mesters**
 's-Hertogenbosch **Nicole van Rijmenam**
 Tilburg **Erik de Beer**
 Twente **Martijn Peters**
 Utrecht **Robert van der Kolk**
 Zwolle **Peter Hulsbergen**

(P)* = personalrepresentant

KONTOR UTANFÖR NORDEN, STORBRITANNIEN OCH NEDERLÄNDERNA

Verksamheten bedrivs i Svenska Handelsbanken med filial i respektive land.

Frankrike

Landschef **Peggy Paul**
Nice **Anna Jansson-Clauzier**

Kina

Landschef **Mikael Westerback**
Hongkong **Bernard Siu**
Shanghai **Mikael Westerback**

Luxemburg

Landschef **Peggy Paul**

Polen

Landschef **Marzena Zaliin**

Singapore

Landschef **Charlotta Petersen**

Tyskland

Landschef **Annika Brunnéd**

USA

Landschef **Martin Blåvarg**

REPRESENTANTKONTOR

Marbella

Representant **Vibeke Toustrup Bonne**

STYRELSE DOTTERBOLAG

ECSTER**

Styrelse

Bankdirektör **Katarina Ljungqvist** Stockholm, ordförande
Verkställande direktör **Sanna K. Augustsson** Huddinge
Banktjänsteman **Åsa Holtman Öhman** Stockholm, (P)*
Banktjänsteman **Benny Johansson** Stockholm
Bankdirektör **Agneta Lilja** Drottningholm

Verkställande direktör **Ecster**
Sanna K. Augustsson

EFN**

Styrelse

Bankdirektör **Jan Larsson** Älta, ordförande
Bankdirektör **Magnus Berglund** Saltsjöbaden
Banktjänsteman **Carl Bjurling** Enskede
Bankdirektör **Anders Fagerdahl** Malmö
Bankdirektör **Ulf Köping-Höggård** Lidingö
Mikaela Strand Enskede

Verkställande direktör **EFN**
Madeleine Bolander

HANDELSBANKEN FINANS**

Styrelse

Bankdirektör **Peter Carlberg** Djursholm, ordförande
Bankdirektör **Nicklas Grip** Värmdö
Bankdirektör **Erik de la Motte** Helsingborg

Verkställande direktör **Handelsbanken Finans**
Magnus Sternbrink

HANDELSBANKEN FONDER**

Styrelse

Bankdirektör **Michael Green** Stockholm, ordförande
Direktör **Helen Fasth Gillstedt** Djursholm
Direktör **Malin Björkmo** Lidingö
Banktjänsteman **Maria Lönnqvist** Bromma, (P)*
Direktör **Lars Seiz** Antibes, Frankrike
Bankdirektör **Göran Stille** Stockholm

Verkställande direktör **Handelsbanken Fonder**
Magdalena Wahlqvist Alveskog

HANDELSBANKEN LIV**

Styrelse

Bankdirektör **Mikael Hallåker** Sundbyberg, ordförande
Bankdirektör **Katarina Berner Frösdaal** Stockholm
Counsel **Viveca Classon** Stockholm
Banktjänsteman **Ann-Christin Thorsell** Sollentuna, (P)*
Bankdirektör **Tobias Lindhe** Uppsala
Bankdirektör **Anders Ohlner** Malmö
Bankdirektör **Dan Lindwall** Stockholm

Verkställande direktör **Handelsbanken Liv**
Louise Sander

HANDELSBANKEN PLC**

Styrelse

Bankdirektör **Mikael Hallåker** Sundbyberg, ordförande
CFO **Martin Björnberg** London
Non Executive Director **Tanya Castell** Inverness-shire
Non Executive Director **John Ellacott** West Yorkshire
Non Executive Director **Maureen Laurie** East Sussex
Non Executive Director **Agneta Lilja** Drottningholm
CEO **Mikael Sørensen** London

Verkställande direktör **Handelsbanken plc**
Mikael Sørensen

OPTIMIX**

Styrelse

Edwin van Essen Almere, ordförande
Gert van Wakeren Soest
Pär Sjögemark Bromma

STADSHYPOTEK**

Styrelse

Bankdirektör **Louise Sander** Danderyd, ordförande
Direktör **Michael Bertorp** Stockholm
Bankdirektör **Mikael Hallåker** Sundbyberg
Banktjänsteman **Helena Håkansson** Färjestaden, (P)*
Bankdirektör **Jörgen Nilsson** Nacka
Bankdirektör **Helena Öström Nimander** Enebyberg

Verkställande direktör **Stadshypotek**
David Haqvinnsson

(P)* = personalrepresentant

** För fullständigt firmanamn, se not M16.

Definitioner och förklaringar

ALTERNATIVA NYCKELTAL

Bankens finansiella rapporter innehåller alternativa nyckeltal som Handelsbanken bedömer ger värdefull information till läsaren, eftersom de används av koncernledning för intern styrning och resultatuppföljning samt även för jämförelser mellan rapportperioder.

Alternativa nyckeltal (Alternative Performance Measures) är finansiella mått över resultatutveckling, finansiell ställning eller kassaflöde som varken definieras i IFRS eller i kapitaltäckningsregelverket. Dessa behöver inte vara jämförbara med liknande nyckeltal som presenteras av andra bolag. Beräkningar av vissa nyckeltal finns redovisade i Faktaboken som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

ANDEL UTLÅNING I STEG 3

Utlåning till allmänheten i Steg 3 netto i relation till brutto utlåning till allmänheten.

EKONOMISKT KAPITAL (EC)

Ekonomiskt kapital (Economic Capital) är en modell för beräkning av ekonomiskt kapital som i ett mått fångar koncernens samlade risker och anger det kapital som med en mycket hög sannolikhet ska täcka oväntade förluster eller värdeminskningar.

JUSTERAT EGET KAPITAL PER AKTIE

Eget kapital vid årets slut reducerat med eget kapitaleffekten av kassaflödessäkringar och minoritetens andel av eget kapital. Justerat eget kapital divideras sedan med antalet stamaktier vid årsskiftet, reducerat med återköp. I förekommande fall tas hänsyn till utspädningseffekt.

K/I-TAL

Summa kostnader i relation till summa intäkter. I segmentsredovisningen inkluderas resultatutdelningen i summa intäkter.

KREDITFÖRLUSTNIVÅ

Kreditförluster på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten vid årets början.

P/E-TAL

Börskurs vid årets slut dividerad med resultat per aktie.

RESERVERINGSGRAD STEG 1

Reserveringar i Steg 1 på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten i Steg 1, brutto.

RESERVERINGSGRAD STEG 2

Reserveringar i Steg 2 på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten i Steg 2, brutto.

RESERVERINGSGRAD STEG 3

Reserveringar i Steg 3 på utlåning till allmänheten i relation till utlåning till allmänheten i Steg 3, brutto.

RESULTAT PER AKTIE

Årets resultat hänförligt till stamaktieägarna dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier. I förekommande fall tas hänsyn till utspädningseffekt.

RÄNTABILITET PÅ ALLOKERAT KAPITAL

Segmentets rörelseresultat efter resultatutdelning beräknat med skattesatsen 22 procent i relation till genomsnittet av årets kvartalsvisa allokerade kapital.

RÄNTABILITET PÅ EGET KAPITAL

Årets resultat i relation till genomsnittligt eget kapital. Genomsnittligt eget kapital för de fyra senaste kvartalen justeras för värdeförändringar på finansiella tillgångar klassificerade som tillgängliga för försäljning, derivat i kassaflödessäkringar, omvärderingseffekter av förmånsbestämda pensionsplaner samt ett vägt genomsnitt av nyemission, utdelning samt återköp av egna aktier.

RÄNTABILITET PÅ TOTALT KAPITAL

Årets resultat i relation till genomsnittet av de fem senaste kvartalens balansomslutning.

RÄNTEMARGINAL

Periodens räntenetto uppräknat till helår, i relation till genomsnittliga totala tillgångar.

TOTALAVKASTNING

Summan av årets aktiekursförändring och utbetald utdelning per aktie dividerad med aktiekursen vid utgången av föregående år.

TOTAL RESERVERINGSGRAD

Totala reserveringar på utlåning till allmänheten i relation till brutto utlåning till allmänheten.

NYCKELTAL DEFINIERADE I KAPITALTÄCKNINGSREGLVERKET

BRUTTOSOLIDITETSGRAD

Primärkapitalet i relation till totala tillgångar inklusive vissa poster utanför balansräkningen omräknade med konverteringsfaktorer definierade i schablonmetoden samt regleringsmässiga justeringar från kapitalbasen.

EXPONERINGSBELOPP

Exponeringsbelopp (Exposure at default) är det belopp som ska kapitaltäckas. Beloppet beräknas inklusive räntor och avgifter. Belopp för poster utanför balansräkningen omräknas med konverteringsfaktor (KF). För derivat beräknas exponeringsbelopp som positivt MTM (mark-to-market) plus värdeförändringsrisk, det vill säga nominellt belopp multiplicerat med uppräkningsfaktor.

EXPONERINGSVÄRDE

Exponeringsvärde är detsamma som exponeringsbelopp. Begreppet exponeringsvärde används inom schablonmetoden för kreditrisk.

KAPITALBAS/TOTALT KAPITAL

Kapitalbasen består av summan av primärkapital och supplementärt kapital.

KAPITALKRAV

Lagstadgat kapitalkrav innebär att institut som lyder under CRR ska ha en kärnprimärkapitalrelation på minst 4,5 procent, en primärkapitalrelation på minst 6 procent och en total kapitalrelation på minst 8 procent. Detta innebär att kapitalbasen för respektive relation måste uppgå till den angivna procentandelen av riskexponeringsbeloppet. För definitioner av respektive kapitalbasbelopp, se Kärnprimärkapital, Primärkapital och Totalt kapital. Tillsynsmyndigheten kan utöver de generella kraven lägga till institutspecifika krav i enlighet med regelverkets andra pelare.

KONVERTERINGSFAKTOR (KF)

Den faktor som används vid beräkning av exponeringsbelopp för outnyttjade checkkrediter, kreditlöften, garantier och andra åtaganden utanför balansräkningen.

KREDITVÄRDIGHETJUSTERINGSRISK (CVA)

Kreditvärdighetsjusteringsrisk (Credit Valuation Adjustment) mäter risken att marknadsvärdet på ett derivat minskar beroende på att kreditvärdigheten hos motparten försämras. Kreditvärdighetsjustering är en komponent i regelverket för värdering av derivat. Justeringen av värdet baseras på motpartens kreditvärdighet. En exponering mot en motpart med sämre kreditvärdighet ska ha ett lägre redovisat värde än motsvarande exponering mot en motpart med bättre kreditvärdighet. Kreditrisk i detta sammanhang innebär att om en given motparts kreditvärdighet försämras minskar omedelbart värdet i balansräkningen på alla derivattransaktioner med positivt marknadsvärde mot denna motpart, och därmed minskar bankens eget kapital. För att ta höjd för denna risk i kapitaltäckningen har kreditvärdighetsjusteringsrisk införts som en del av kapitaltäckningsreglerna.

KÄRNPRIMÄRKAPITAL

Kärnprimärkapital är en delkomponent av kapitalbasen och består i huvudsak av eget kapital. Avdrag görs för bland annat upparbetad utdelning, goodwill och andra immateriella tillgångar samt skillnaden mellan förväntad förlust och gjorda reserveringar för sannolika kreditförluster.

KÄRNPRIMÄRKAPITALRELATION

Kärnprimärkapital i relation till totalt riskvägt exponeringsbelopp.

KÄRNPRIMÄRKAPITALRELATION TILLGÄNGLIGT ATT ANVÄNDAS SOM BUFFERT

Kärnprimärkapitalrelation efter avdrag för den del av kärnprimärkapitalet som krävs för att uppfylla samtliga formella kapitalkrav.

LIKVIDITETSTÄCKNINGSGRAD (LCR)

Högkvalitativa likvida tillgångar i relation till ett beräknat nettolikviditetsutflöde under en period av 30 dagar.

PRIMÄRKAPITAL

Kärnprimärkapital inklusive primärkapitaltillskott.

PRIMÄRKAPITALRELATION

Primärkapital i relation till totalt riskvägt exponeringsbelopp.

PRIMÄRKAPITALTILLSKOTT

Primärkapitaltillskott utgörs av eviga förlagslån som uppfyller de krav som anges i förordning (EU) nr 575/2013 och därmed får räknas med i primärkapitalet.

RISKEXPONERINGSBELOPP

Kapitalkrav enligt CRR multiplicerat med 12,5. Riskexponeringsbelopp används i samband med marknadsrisker och operativa risker.

RISKVIKT

Mått för att beskriva hur riskfylld en exponering beräknas vara enligt kapitaltäckningsregelverket.

RISKVÄGT EXPONERINGSBELOPP

Exponeringsbelopp multiplicerat med riskvikt. Riskvägda exponeringsbelopp används i samband med kreditrisker inklusive motpartsrisker.

SUPPLEMENTÄRT KAPITAL

Supplementärt kapital är en delkomponent av kapitalbasen och består huvudsakligen av förlagslån som uppfyller de krav som anges i förordning (EU) nr 575/2013 för att räknas med i supplementärkapitalet.

SÄRSKILT KAPITALBASKRAV

Även kallat pelare 2-krav, utgörs av ett minimi-krav beslutat av tillsynsmyndigheten, inom ramen för regelverkets andra pelare, för risker som en bank är eller kan bli exponerad för och som inte täcks av de generella minimikraven.

TOTAL KAPITALRELATION

Totalt kapital i relation till totalt riskvägt exponeringsbelopp.

TOTALT RISKVÄGT EXPONERINGSBELOPP

Totalt riskvägt exponeringsbelopp är summan av riskexponeringsbelopp och riskvägda exponeringsbelopp.

VÄGLEDNING I PELARE 2

Med vägledningen i enlighet med regelverkets andra pelare kan tillsynsmyndigheten underrätta banken om vilken kapitalnivå som myndigheten anser att banken ska hålla utöver de minimi- och buffertkraven för att täcka risker och hantera framtida finansiella påfrestningar.

FÖRKLARINGAR

AVKASTNINGSDELNING

Avkastningsdelning innebär att försäkringsbolaget erhåller 10 procent av totalavkastningen i avkastningsdelning då totalavkastningen överstiger den garanterade räntan i försäkringar med garanterad ränta.

BENCHMARKEFFEKT

Avser den skillnad i matchning av räntebindningstid mellan ut- och upplåningen som uppstår då Stadshypoteks emissioner förfaller med nio månaders intervall samtidigt som nyutlåningen till kund sker på daglig basis. Effekten varierar mellan kvartalen men går mot noll över en längre tidsperiod.

CRR

EU:s kapitalkravsförordning för kreditinstitut och värdepappersföretag: Förordning (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag.

ENGÅNGSPOSTER

Engångsposter är poster som Handelsbanken bedömer vara av engångskaraktär. Dessa specificeras i Handelsbankens faktabok, som finns tillgänglig på handelsbanken.com/irsv.

ITRAXX

ITRAXX Financials är ett index över CDS-spreadarna (Credit Default Swaps) för de 25 största obligationsemitenterna inom bank- och försäkringssektorn i Europa och beskriver den genomsnittliga premie som en investerare kräver för att acceptera kreditrisk på bolagen.

MREL KRAV

Minimikravet avseende nedskrivningsbara skulder och kapitalbas. Kravet bestäms årligen av RGK, resolutionsmyndigheten, enligt svensk resolutionslag (SFS 2015:1016).

NEDSKRIVNINGSBARA SKULDER OCH KAPITALBAS

Summan av kvalificerade, nedskrivningsbara seniora skulder enligt svensk resolutionslag (SFS 2015:1016) och kapitalbas.

OTC-DERIVAT

Over-the-counter-derivat är oclearade skräddarsydda derivat.

PREMIEINKOMST

Begrepp inom bankens försäkringsrörelse som i huvudsak betecknar summan av under året inbetalda försäkringspremier.

RISKRESULTAT

Begrepp inom bankens försäkringsrörelse. Årets riskresultat är skillnaden mellan de avgifter som bolaget tar ut för att täcka försäkringsrisker (död, livslängd, sjukdom och olycksfall) och den faktiska kostnaden för inträffade försäkringsfall.

SOCIALAVGIFTER

Avgifter för finansiering av system för social trygghet. Omfattar arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt samt motsvarande skatter och avgifter i utlandet.

SOLVENSKVOT

Begrepp inom försäkringsrörelsen. Solvenskvoten är kapitalbasen delad med erforderlig solvensmarginal och mäter vilken marginal bolaget har för att kunna stå för sina åtaganden. Kvoten för vinstutdelande livbolag kan inte jämföras med kvoten för ömsesidiga livbolag.

SÄRSKILDA POSTER

Särskilda poster är sådana poster som tenderar att variera över rapportperioder och som Handelsbanken har preciserat för att underlätta jämförelsen av resultatutvecklingen, exempelvis Avsättning till vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

TOTALA SKULDER OCH KAPITALBAS

Summan av bankens totala skulder och kapitalbas.

